BETRAKTELSER ÖVER FÖRSTA OCH ANDRA ÅRGÅNGEN AV KYRKOÅRETS HÖGMÄSSOTEXTER

AV A. V. ISAKSSON

UTGIVNA AV ÖSTRA SMÅLANDS MISSIONSFÖRENING

BARNTIDNINGEN SENAPSKORNETS FÖRLAG NORRKÖPING

NORRKÖPING 1931 - AKTIEBOLAGET TRYCKSAKER

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna *Postilla* (enligt bokomslaget) eller samling av *Betraktelser över ... högmässotexter* utgavs 1931, sex år efter att författaren A.V. Isaksson hade avlidit. Boken digitaliserades i maj 2018. Mellan sidorna 270 och 271 är två sidor utan numrering inskjutna.

FÖRORD.

Då många av våra vänner uttalat den önskan att få Predikanten A. V. Isakssons efterlämnade skrifter utgivna i tryck, beslöt Östra Smålands Missionsförening på sitt årssammanträde år 1930 att utgiva en del av dessa i form av en Postilla..

Som dessa predikningar från början varit skrivna i form av textutredningar, så har vissa ändringar måst vidtagas. Dessa ändringar äro gjorda så pietetsfullt som möjligt, på det att den ursprungliga tanken icke på något sätt skulle komma att förvanskas.

Det synnerligen billiga priset på boken beror delvis på att föreningen iklätt sig ansvaret för dess utgivande och dels därpå, att en hel del order på densamma upptagits på förhand.

Rekvisitioner kunna sändas såväl till Barntidningen Senapskornets Förlag, Norrköping, som till Kassören Ludvig Norman, Hycklinge, helst till den senare, enär han sköter bokföringen för boken.

O Gud, du som är sädens Herre, såsom ock den rätte ägaren till det släkte, som är återlöst med din Sons, Jesu Kristi, blod, låt din välsignelse följa dessa vittnesbörd och gör dem fruktbärande till ditt namns ära och själars eviga väl.

Norrköping i mars 1931.

KOMMITTERADE

gen.

Alfr. Engström. 7

Första söndagen i advent.*)

Matt. 21: 1—9.

Vi ingå i dag i ett nytt kyrkoår. Det är en stor förmån, så länge vi få fira kyrkoår här på jorden. Så länge är Herren

nära oss och vill uppenbara sig för oss till frälsning, så att vi må bliva sanna medborgare i hans rike, i det rike, som icke kan bäva, och som står, då alla andra riken falla.

Händelsen enligt dagens text tilldrog sig fem dagar före påsken. Joh. 12: 1, 12. Det var således endast några dagar före Jesu död. Han kom från Galiléen och gick igenom Jeriko, där han tog in hos Sakkeus. "Och när de nalkades Jerusalem och kommo till Bet-fage vid Oljeberget, då sände Jesus två lärjungar, sägande till dem; Gån in i byn, som ligger mitt framför eder, och strax skolen I finna en åsninna bunden och en fåle med henne. Lösen dem och fören dem till mig. Och om någon säger något åt eder, så skolen I säga: Herren behöver dem, och strax skall han släppa dem." Men allt detta skedde, på det att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten, som sade: "Sägen till dottern Sion: Se din konung kommer till dig, saktmodig och ridande på en åsna, på en arbetsåsnin-nas fåle"!

Denna profetiska förutsägelse finna vi i Sak. 9: 9. Jesus hade icke ditintills uppfyllt den; men han lämnade icke något förutsagt ouppfyllt, icke heller denna profetia. Själv ägde han icke ens en åsninnas fåle. Men han visste, var den stod för hans räkning, och ägaren vägrade icke heller att släppa till den.

Han var ärones konung och skulle nu göra sin "Eriksgata" in i huvudstaden. För det mänskliga förnuftet såg denna färd ut såsom ett narrspel eller en barnlek. När jordiska konungar gjorde sin "Eriksgata", redo de på ståtliga och väl dresserade ridhästar, vilka voro prydda med mångahanda prydnader. Här vjttnar allt om fattigdom och armod. Han satt på en otam fåle, på vilken aldrig någon människa hade suttit. Mark. 11:2. Modern fick lov gå förut eller bredvid för att man skulle kunna få fram fålen, vilken nog gjorde många vilda hopp både hit och dit. De, som sågo detta med endast naturliga ögon, kunde ju icke fatta annat, än att det var ett narrspel. O, den underlige Guden! Vad han går många hemlighetsfulla vägar!

Det är dock varken barnlek eller narrspel. Det är härlighe-

*) Betraktelserna för de fyra adventsöndagarna äro skrivna över evan-geliitexterna.8

tens Herre, som rider in i Jerusalem för att dö till frälsning för alla dödsdömda och friköpa dem från lagens förbannelse genom att själv bliva en förbannelse för dem. I sammanhang med detta inridande ,i Jerusalem säger profeten: "Du utsläpper oek genom ditt förbunds blod dina fångar utur kulan, där intet vatten uti är! Sak. 9: 11.

Det var således vår återlösning från alla våra synder och från lagens förbannelse, som han verkställde i Jerusalem; om han än icke gjorde det samma dag, som han red in, så gjorde han det dock någon dag senare. Och han skulle icke uppträda under glans och prål. Det är endast den oädla materian, som behöver förgyllas. Det rena guldet behöver icke och kan icke förgyllas och Jesus var det rena guldet,

Adam föll genom at.t låta lura sig till högmod. Djävulen sade till Adam och Eva om den förbjudna frukten: "På vad dag I äten därav, skola edra ögon öppnas och I värden såsom Gud". 1 Mos. 3: 5. Nu skulle Jesus försona både denna synd och alla därifrån härflytande synder. Men det skulle han icke göra genom att framträda i världslig makt, ära och härlighet utan genom fattigdom, ringhet, armod och lidande. Därför lät han sig födas av en mycket fattig moder, som vid hans födelse nog saknade medel att. skaffa sig rum i härbärget utan fick logera i ett stall. Och hela sitt liv levde han i sådan, fattigdom, att han till och med säger: "Rävarna hava kulor, och himmelens fåglar hava nästen; men Människosonen har icke någon plats, där han kan nedluta sitt huvud." Luk. 9: 58.

Profeten säger ock, att han skulle komma såsom fattig och rida på en ung åsninnas fåle, såsom den ock säger, att han var rättfärdig och en hjälpare. Och så, som det var förutsagt om honom, kom han, och så handlade han. Han kunde därför sluta sitt verk med det medvetandet, "att allt var fullkomnat" (Joh. 19: 28), och därför sade han ock: "Det är fullkomnat." Joh. 19 : 80.

Att denna text blivit anslagen såsom evangelium vid ingåendet i det nya kyrkoåret är därför, att det är just Jesus som kommer till oss i kyrkoåren, och därom behöva vi erinras, såsom vi ock böra beakta det. Till oss heter det nu: "Se, din konung kommer till clig!" Du är besegrad av djävulen. Jesus har besegrat och nederlagt honom, och nu kommer han till dig med seger för dig. Du är syndig och orättfärdig; Jesus har borttagit dina synder och

rättfardiggjort dig i Sjitt blod. Nu kommer han till just dig med syndfrihet och full rättfärdighet, så att du får och skall kalla honom: Herren, din rättfärdighet. Han kommer icke nu med sin makts änglar för att ställa dig inför den domstol, där det icke gives någon försoning och därför icke heller någon förskönings, utan han kommer fattig, saktmodig och mild för att uppmuntra dig att fly i hans famn genom att tro hans löftesord. Han kommer såsom hjälpare; och han kommer till dig såsom din hjälpare.9

"En krona han ej bär men dock en konung är. Hans prakt är ganska ringa, dock kan han döden tvinga. Hosianna, pris och ära vår konung vi hembära!

Ditt hjärta öppne sig: bjud Kristus hem till dig' Han aktar hos dig gästa och dig för evigt fästa. Hosianna, pris och ära vår konung vi hembära!"

"Och de förde fålen till Jesus och lade sina kläder på honom, och han satte sig på honom". Mark. 13: 7; Luk. 19: 35. "Men de flesta bland folket bredde sina kläder på vägen, och andra skuro kvistar av träden och strödde på vägen. Och folket, både de, som gingo före honom, och de, som följde efter, ropade och sade: "Hosianna Davids son! Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn! Hosianna i höjden!"

I sin barmhärtighet lät han ännu en gång högljutt utropa sig såsom den utlovade Davids son, Messias, Frälsaren. Det kulle ännu en gång höras på Jerusalems gator till väckelse för de sovande och till uppmuntran för de nödställda, att det var hjälparen, Frälsaren, som nu red fram såsom fattig, saktmodig och mild för att vara deras hjälpare.

' 'Och några av fariséerna sade ur folkhopen till honom: Mästare, näps dina lärjungar. Men han svarade och sade: Jag säger eder: Om dessa tiga skola stenarna ropa". Luk. 19: 39, 40. Hade ingen människa nu utropat honom såsom skrifternas Messias, så skulle stenarna, där Jesus red fram, fått röst och utropat honom såsom Frälsaren. De skulle ännu en gång få höra, att den, som lédarna inom den judiska kyrkan så djupt föraktade och så hänsynslöst hatade, dock var den Abraham trodde på, och som skrifterna hänvisade till.

Judarna hade tre synnerligt betydelsefulla nådar, då Jesus vandrade bland dem. Men de kände icke sin besökelses tid. Därför gick det dem gruvligt illa.

Vi hava haft många betydelsefulla nådår, kyrkoår; och nu kommer vår konung åter igen till oss. Må vi då känna den tid, då vi äro sökta!

' 'Må vi akta på den tiden, då du söker oss, o Gud! Snart är nådens dag förliden, och vi få ej flera bud! 10

Andra söndagen i advent.

Luk. 21: 25—26.

Advent betyder ankomst. Jesu ankomst till jorden i mänsklig

mandom föregicks av omkring fyra tnsen år. Det var således en lång adventstid, en lång väntanstid, som i våra kyrkoår avbildas i de fyra söndagar, som i kyrkoåret föregå firandet av Jesu födelse.

Vi få under adventstiden vänta efter den högtid, då vi få fira hans födelse. Men om advent betecknar en väntan efter Frälsarens ankomst, då få vi icke vänta, att han skall åter igen låta sig födas till människa; utan vi få i stället vänta, att han skall komma i skyn med stor makt och härlighet. Dagens text talar därför om de tecken, som skola föregå hans ankomst till domen, såsom han själv här säger: "De skola se Människosonen komma i en sky med stor makt och härlighet".

Om vad som skall föregå denna hans ankomst, säger han: "Och tecken skola ske i sol och måne och stjärnor, och på jorden skall ångest komma över folken, och de skola förtvivla vid havets ocli vågornas dån, under det att människorna uppgiva andan <w förskräckelse och av väntan på det, som skall övergå världen, ty himmelens krafter skola bäva".

Dessa förebådande tecken hava åtminstone delvis redan visat sig, så att vi när som helst kunna vänta hans ankomst. Det enda, som synes mig ouppfyllt, är profetiorna om Israels folk. Men det är ju icke säkert, att

profetionia skola verkställas efter vår uppfattning av dem. Ett är dock emellertid visst, att han kan komma och kalla oss inför sin domstol redan i dag, även om det ännu dröjer något, innan han varder uppenbar från himmelen med sin makts änglar, i eldslåga, för att hämnas på dem, som icke länna Gud och icke lyda vår Herre Jesu Kristi evangelium." 2 T ess. 1:7, 8.

Petrus anförde i sin predikan pingstdagen i Jerusalem Joels profetia. Joel 2: 28—32. Där står det.: "Och jag skall giva under ovan i himmelen och tecken nere på jorden, blod och eld och rökmoln ; solen skall vändas i mörker och månen i blod, förrän Herrens stora och uppenbara dag kommer".

Det kan vara "tecken" utan att det därför behöver vara underverk eller "under". Solen har blivit förmörkad och månen blodröd genom tjock "solrök", som uppstått under mycket varma och torra somrar. Och de rökmoln, som uppstått genom det otroliga och hemska skjutandet med kanoner och kulsprutor, och de fasansfulla explositioner, som ägt rum under det grymma världskriget, som11

världen aldrig förut skådat någon liknelse till, hava i hög grad förmörkat både sol och måne och stjärnor. Och det är "tecken", som bebåda domarens ankomst i skyn. Han har förutsagt, att både krig och uppror skulle föregå hans ankomst. Och säkert tänkte han då på detta krig, det största ooh grymmaste, som övergått och delvis ännu övergår världen. Det är ett säkert tecken, att han snart kommer i sin härlighet.

"Och på jorden skall ångest komma över folken". Aldrig har väl en sådan ångest gripit världen som de senaste årtiondena och som bröt löst i världskriget. Men den har icke lagt sig utan snarare tilltagit vid och efter fredsslutet.

Förmodligen hava stormarna rasat väldigare än någonsin de senare åren och upprört havet till ett skräckinjagande dån. Med varje år hava större och kraftigare fartyg blivit byggda på grund av stormens tilltagande styrka, men havet och vågorna hava krossat de mest moderna fartyg.

Vid de orden i vår text: "havets och vågornas dån" böra vi dock mindre tänka på det naturliga havet och mera tänka på folkmassorna, vilka i skriften betecknas såsom ett brusande hav. Esaias säger: "Hör, det brusar av många folk, det brusar, såsom havet brusar. Det dånar av folkslag, det dånar såsom väldiga vatten dåna. Ja, det dånar av folkslag, såsom stora vatten dåna". Es. 17: 12, 13.

Aldrig hava folkmassorna dånat och brusat så som nu. En pinsam oro har gripit i stort sett allas sinnen. Allt är nu gungande och osäkert. Alla äro oroliga och frukta och vänta på — ja, de veta icke riktigt vad. Men nu går dessa våra textord i bokstavlig fullbordan : "Och på jorden skall ångest komma över folken och de skola förtvivla vid havets och vågornas dån, under det att människor uppgiva andan av förskräckelse och av väntan på det, som skall övergå världen."

Jesus säger även, att himmelens krafter skola bäva. Vad Gud gjort enligt första artikeln är för syndens skull underkastat för-gelse. Det hör till det rike, som bävar. Redan före Kristi tillkommelse har många revolutioner skett både i sol, måne och stjärnor, men vid hans tillkommelse skola de upplösas och försvinna, såsom Petrus säger: "Men Herrens dag skall komma såsom en tjuv, och då skola himlarna med dån försvinna och elementen upplösas av hetta och jorden och de verk, som äro därpå, förbrännas." 2 Petr. 3: 10.

Tröstande för sina vänner säger dock Jesus: "Men då detta begynner ske, resen eder upp och upplyften edra huvud; ty då nalkas eder förlossning". När ångest och förtvivlan komma över folken och många uppgiva andan av förskräckelse, då slippa Herrens elända sänka sitt huvud av oro och blygsel då få de i stället resa upp det, tv då nalkas deras förlossning: "vår kropps förlossning".12

Rom. 8: 23. Det är Herrens vänners sommar, som då inbryter, så som Jesus i liknelsen om fikonträdets knoppande säger.

Slutligen giver han sina vänner en varning att icke till äventyrs deras hjärtan må bliva förtyngda, förslöade, försoffade av frossande i mat och dryck, av svalg och dryckenskap och detta levernets bekymmer utan vara vakande och bedjande och undgå den eviga domen och i stället få stå med fröjd inför Människosonen. — O

Herre, väck dina föraktare till besinning, och hjälp dina elända att få stå med fröjd på din tillkommelses dag!

"Säll du, som ser i tron emot den dagen, Då ligger ondskans makt för evigt slagen, och Sions segersånger skalla skönt kring konungen med evig ära krönt." 13

Tredje söndagen i advent.

Matt. 11: 2—10.

I dagens text skildras Messie förelöpare, Johannes Döparen, i fängelse och de anfäktelser, han där genomgick, och den hjälp, han erhöll. Texten börjar så: '*'Men när Johannes i fängelset försporde Kristi gärningar, sände han. bud med sina lärjungar och sade till honom: Är du den, som skall komma, eller skola vi förbida någon annan?"

Johannes var en trogen Herrens tjänare, en mer än vanligt kraftig predikant och en förtrogen vän till Herren Jesus, som ock gav honom detta vitsord: "Denne är det, om vilken det står skrivet: "Se jag sänder min ängel före ditt ansikte, som skall bereda din väg framför dig". Mal. 3: 1. Sannerligen säger jag eder: Bland dem, som äro födda av kvinnor, har ingen större uppstått än Johannes Döparen".

Nog är det underligt att denne kraftige väckelsepredikant icke skulle få vara fri och predika för folket, utan att han skulle hava en så kort verksamhetstid. Ja, Herrens vägar med sina vänner äro underliga. Att Herrens vän Johannes fick tillbringa den sista tiden av sitt korta liv i fängelse är icke ett undantag från regeln ifråga om Herrens vägar med sina vänner. Man kan i stället säga, att Johannes i detta avseende är en avbildning av hela Guds församling. Varje medlem i Kristi rike får sitta i något fängelse, i något trångmål, där det kan bliva både mörkt och bekymmersamt. Paulus fick tillbringa flera år i fängelse. Men däröver jämrade han sig aldrig. Men det var en annan fångenskap, över vilken han jämrade sig, det var syndens fångenskap. Han säger: ' 'Jag har min lust till Guds lag efter den invärtes människan; men jag ser en annan lag i mina lemmar, som kämpar mot den lag, som är i min ande, och griper mig fången i syndens lag, som är i mina lemmar". Och då utbrister lian i detta klagorop: Jag arma människa, vem skall frälsa mig från denna dödens kropp?" Rom. 7: 22—24.

Men där man har Pauli syndakännedom åtminstone till arten, där har man ock kännedom om nåden i Kristus Jesus; ja, där får man ock förspörja Kristi gärningar, såsom det även står om Johannes, att han i fängelset försporde Kristi gärningar.

Det är då bättre att sitta i skuldmedvetandets och självkännedomens mörka fängelse och spörja Kristi gärningar att14

' 'Avplanat liar han med sitt blod den handskrift, som emot oss stod, mot oss var han så god och huld, att han betalte all vår skuld",

än att gå oeh sola och lysa sig av egenkärlekens och självbehagets falska ljus och icke alls känna Kristus oeh hans väldiga gärningar.

För Johannes blev det så mörkt, att han förtvivlade på alla sina gärningar och erfarenheter. Hans erfarenheter voro enastående rika och härliga. Men det svartnade för honom, när han beskådade dem.

Fadren hade själv sagt till honom: ' 'Den, över vilken du får se Anden nedfara och förbliva, han är den, som döper med den Helige Ande". Joh. 1: 33. Johannes hade döpt Jesus och med sina naturliga ögon sett Anden nedfara i duvoliknelse och förbliva över honom. Han hade med sina naturliga öron hört Fadren därvid säga: "Denne är min älskade Son, i vilken jag liar ett gott behag". Matt. 3: 17. Han hade med sina naturliga ögon beskådat Jesus. Ingen kunde hava saligare erfarenheter än han. Oeh nog borde han på grund av sådana erfarenheter vara viss därom, att han byggde på den rätta grunden och hade den rätta tron.

Men tänk, sådana bistod för tron tillåter Guds Helige Ande ingen människa att hava. Och Johannes fick varken medvetet eller omedvetet hava något fäste för troil i det. att han hade hört Fadren och med sina naturliga ögon sett både Sonen och Anden. I fängelset blev det så mörkt, att han började frukta, att han möjligen misstagit sig om rätta person och hänvisat sina lärjungar oeh det judiska folket till felaktig person. — Ja, hade det varit så, då

hade Johannes sannerligen utfört ett gräsligt och olycksdigert verk. Då kunde sannerligen ingen människa hava utfört några hemskare och skadligare gärningar än han.

Ja tänk, att Guds Helige Ande kan sätta sina förtrogna i sådant mörker, att de frommaste helgon se sig sämre än de hemskaste skurkar oeh bovar. I den erfarenheten har man sannerligen intet hos sig själv att finna behag uti, trösta på eller stödja sin tro vid. Och därhän gick det med den kraftige botpredikanten och den trogne förkunnaren av Jesus Kristus.

Anden förde Paulus i samma skola, så att han vid slutet av sin verksamhetstid skriver: "Det är ett fast ord, värt att på allt sätt mottagas, att Kristus Jesus har kommit i världen för' att frälsa syndare, bland vilka jag är den främste." 1 Tim. 1: 15. Det kan aldrig vara någon heder att vara ledare för en ond liga eller at1 vara den främste bland syndare.

Det är många fromma och välmenade själar, ja högt ansedda predikanter, som icke förstå, hur Paulus kan tala så illa om sig själv. Men det är icke blott Johannes och Paulus, som får sitta i ett så mörkt fängelse, utan det får alla Herrens vänner göra.15

De finna då ingenting hos sig själva, som de kunna grunda sitt frälsningshopp på eller stödja sin tro vid. Men så bliva då Kristi gärningar värderika och smakfulla.

Nog handlade Jesus underligt mot sin vän Johannes. Han gick från stad till stad och från by till by cch uppsökte de nödställda och halp dem. Men Johannes har han skenbart övergivit; han är skenbart lämnad åt sig själv; vill han tro, så får han, vill han låta bli så får han det — så ser det ut. Och Johannes frågar, om Jesus är den rätte Messias, eller om han skall söka den i någon annan.

Jesus svarade icke, att. han var den rätte, ty det hade även en bedragare kunnat svara. Men vad Jesus hänvisade t,ill, det kunde ingen mer än Messias göra. Han sade: "Gån och berätten för Johannes, vad I hören och sen, blinda få sin syn och halta gå, spetälska bliva rena och döva höra och döda stå upp och för fattiga förkunnas evangelium."

När Johannes fick detta svar, tog han utan tvivel fram sin pergamentsrulle och läste Es. 35, där han visste att Messias var kännetecknad. Där fann han Messias. Den Johannes som med sina naturliga ögon hört Fadren och med sina naturliga ögon sett både Sonen och Anden, är nu avskuren från all tröst i det, att han hört och att han sett, och så får han söka Messias i ordet, och där fann han honom även. Må vi beakta detta. Jesus behandlade lärjungarna på vandringen till Emaus på samma sätt. Luk. 24: 13—31. Han höll sig dold för dem, till dess de funnit honom i det ord, som han anförde för dem. Sedan uppenbarade han sig. — Vi hava samma ord. Må vi söka honom i ordet och tro på honom enligt ordet.

Lärjungarna sade naturligtvis även, att Jesus hade sagt: "Och salig är den, som icke tager anstöt av mig". — Har han sett det hos mig? tänkte nog då Johannes. Ja, han hade nog övervakat sin vän, fastän han måste ställa sig så kall och likgiltig för att hålla Johannes vid ordet.

När Johannes lärjungar hade gått, då gav Jesus sitt erkänn-samma och kraftiga vitsord inför folket för Johannes och sade, att han var mer än en profet, han var den ängel som skulle bereda väg för Herren.

' 'Vår bibel, vår bibel, vårt stöd och vårt ljus, som lyser oss hem till vårt himmelska hus. dess ord är vår sköld och vårt svärd uti strid på vägen, till dess vi gå hem uti frid". 16

Fjärde söndagen i advent.

Joh. 1: 19—28.

Den stora högtiden, då vi få fira vår Frälsares, Jesu Kristi, födelse, står för dörren, när vi nu i dag fira den sista söndagen i ad-ventet. Herren Jesus och Johannes Döparen stå med sina ämbeten i nära sammanhang med varandra. Messias var den utlovade Frälsaren, och Johannes var förelöparen, som skulle bereda väg för honom. Liksom ock den sista söndagen i adventet står i nära sammanhang med juldagen. Såsom evangelium för denna

dag har man därför anslagit en text, som handlar om Johannes Döparen.

Evangelisten Johannes vittnar om Frälsaren Jesus Kristus och därvid anför han även vittnesbörd från Johannes Döparen, såsom han har gjort i dagens text, där han säger:

"Och detta är Johannes' vittnesbörd, då judarna sände präster och leviter från Jerusalem för att fråga honom: Vern är du?" •— Det är sorgligt, vad människan är benägen att tro lögnen men oförmögen att tro sanningen. Jesus sade judarna så klart, vem han var, att de uppfattade, att han sade sig vara Gud. Joh. 10: 33. Och han bevisade det även med sina gärningar ; men honom trodde de icke. Johannes sade ock om sig, att han ,icke var Messias; men honom höllo de för att vara Messias, såsom vi finna av dessa Jesu ord till judarna om Johannes: "Denne var det brinnande och skinande ljuset, och I villen för en stund fröjdas i hans ljus." Joh. 5: 35.

Enligt dagens evangelium skickade judarna en officiell deputation av fariséiska präster och leviter från Jerusalem för att liksom framtvinga den bekännelsen av Johannes, att han var Messias. Det lyckades naturligtvis icke att få denne gudsman att ljuga och tillägna sig ett gudomligt personvärde, som han icke hade. Han bekände sanningen och sade både vem han icke var och vem han var.

Emedan Johannes visste, att judarna ville hava det svaret av Johannes, att han var Kristus, så sökte han att rycka dem ur denna deras villfarelse genom att först säga, att han icke var Kristus, "Och han bekände och förnekade icke; och han bekände: Icke ur jag Kristus." Sedan sade han dem oek, vem han var, nämligen en ropandes röst i öknen, såsom skriften förutsagt.

"Och de frågade honom: Vad då? Är du Elias? Och han sade: Jag är det icke. Är du profeten? Och han svarade: Nej." Johannes var verkligen enligt Jesu ord i Matt. 17: 10—13 den hos profeten Mal. utlovade profeten Elias. Mal. 4: 5, 6. Men judarna hade en felaktig uppfattning om den utlovade Elias. De gav ho-17

nom en viss Messias-värdighet. Hade därför Johannes på deras fråga: Är du Elias? svarat: Ja, så hade han visserligen svarat sant, men judarna hade fått en farlig osanning i sin uppfattning, nämligen att Johannes var Messias. Fastän Johannes var Elias, så var han det icke i den mening, som judarna hade om den utlovade Elias. Därför svarade Johannes både rätt och sant, när han sade: "Jag-är det icke; och judarna fingo därigenom en sann uppfattning om den sak, som de frågade.

Den av deputationen efterfrågade profeten syntes syfta på den av Herren utlovade profeten i 5 Mos. 18: 15—19. Och det är Kristus, som där utlovas, varför ock Johannes svarade på denna deras fråga med ett avgjort nej. "Då sade de till honom: Vern är du, att vi må giva dem svar, som hava sänt oss f Vad säger du om dig självV'

Johannes hade hitintills endast sagt, vem han icke var, att han icke var Kristus, emedan det var själva centrum och huvudsaken i de-putationens uppdrag att få veta det och det nödvändigaste för dem att få veta det, på det att de måtte vända sig till Kristus, som de nu också hade ibland sig. Sedan gav han dem ock upplysning om, vem han var. Han sade: "Jag är en ropandes röst i öknen: gören Herrens väg rät, såsom profeten Esaias har sagt!" Es. 40: 3, 4.

Att neka sin synd, skuld och dom och anse sig själv from och gudfruktig, det är att göra sig själv vägar, och de äro endast krokstigar, på vilka man icke kan komma hem. Herren har icke mer än en väg till sig och sin himmel för syndare. Därom säger profeten: "Där skall vara en stig och väg, vilken den heliga vägen heta skall, så att ingen oren skall gå däruppå; och densamme skall vara för dem, att man däruppå gå skall, så att ock de fåvitska icke behöva där vilse fara". Es. 35:8. Och Jesus säger: "Jag är vägen och sanningen och livet; ingen kommer till Fadren utan genom mig." Joh. 14: 6.

Eemedan nu Jesus icke har kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare, så är denna väg endast för de orena att gå på. Men hur oren man än är i sig själv, är man dock ren, klar och oförvitlig i vägen. Därigenom förklaras den skenbara motsägelsen: "ingen oren skall gå däruppå" ock "densamma skall vara för dem" — de orena — "att man däruppe gå skall". Så oren man är, får och skall man gå på den vägen; men man kan icke föra in sina synder i Kristus, utan man går i honom ren, rättfärdig och helig. Fastän man i sig själv är oren, även när man är funnen i Kristus, så är man på samma gång nämligen i honom ren och rättfärdig. Vår ständiga naturondska hindrar oss

icke att gå på vägen; men den kan icke heller upphäva det saliga förhållandet, att vi i vägen, i Kristus äro rena-

"Allt är förtappat, förlorat i mig, allt är, o Jesus, fullkomnat i dig!"

218

Det är den raka vägen. Johannes var sänd för att föra judarna till denna kännedom. Och i den mån detta lyckades, gjorde han "Herrens väg rät", så upphöjdes dalarna — de av synden nedtryckta — ock så förnedrades berg och högar -— de självbelåtna. Bs. 40: 4.

"Och de frågade honom och sade till honom: Varför döper du då, om du icke är Kristus, icke heller Elias, icke heller profeten? Johannes svarade dem och sade: Jag döper med vatten, men mitt ibland eder står, den I icke kännen. Han är den, som kommer efter mig, yilken har varit före mig, vilkens skorem jag icke är värdig att upplösa. Detta skedde i Betania, på andra sidan Jordan, där Johannes döpte?"

Genom dopet i vatten till bättring skulle Johannes söka få dem att inse, att de voro syndare, som behövde rening — ett sätt att göra Herrens väg rät. Johannes kunde icke verkställa försoning för eller rening från synden. Men det kunde den, han hänvisar t|ill, den evigt varande Messias, han "står mitt ibland eder", han "kommer efter mig", han "har varit före mig".

Skillnaden mellan honom och mig är så stor, att jag icke är värdig att åt honom utföra den ringaste slavsyssla såsom att lösa av honom hans skor. När judarna aktade Johannes så högt, så var ju detta ett kraftigt vittnesbörd, som Johannes inför dem avlade om Jesus den utlovade Messias.

Vi hava ock en god kunskap om denne vår dyre Frälsare, som blivit människa och kommit till jorden för att igenlösa, försona och friköpa oss från lagens förbannelse. Vi torde nu ännu en gång få fira hans födelses högtid. Må vi inse, vilken barmhärtighet, som genom hans födelse blivit utgjuten över oss Vi må instämma med sångaren:

' 'Vad salighet nu att en människa vara, då Gud i vårt kött sig så täckts uppenbara ! Nu stige en jublande lovsång från jorden, att enfödde Sonen vår broder är vorden". 19

Juldagen.

Luk. 2: 1—20.

Det är vår store högtlovade Frälsares födelsedag, som vi i dag fira. Det är en nådefull tilldragelse. Och då vi ännu få leva under sådana förhållanden, att denna högtidsdag med sina enkla, innehållsrika och fridsbebådande texter år efter år komma emot oss med sina sköna vittnesbörd, så må vi söka att få någon stilla stund att betrakta och beakta dem.

Enkelt och vördnadsbjudande berättar dagens gamla evangelium om den sedan årtusenden av Gud utlovade och av några av synden klämda själar efterlängtade Frälsaren.

Patriarken Jakob uttalade på sin dödsbädd, när han skulle komma. Han sade: "Spiran skall icke varda tagen ifrån Juda, ej heller en mästare från hans fötter, till dess hjälten kommer, och honom skola folken tillfalla." 1 Mos. 49: 10. Spiran hade lutat till fall ända sedan judarna under makabeernas regeringstid ingingo i förbund med romarna. Den hade dock icke ännu fallit, ty den skatteskrivning, som den över hela den då kända världen härskande kejsar Augustus nu påbjöd, var den första, säger oss Herrens Ande i dagens text. Men vid denna skattskrivning föll spiran. De efter förlossaren väntande i Israel bävade nog nu och fruktade, att aldrig den lovade hjälpen skulle komma.

Det var ock förutsagt, att den, "vilkens" utgång varit av begynnelsen och av evighet, skulle komma från Betlehem. Mik. 5: 2. Men Jesu moder bodde i Nasaret. Men vid skattskrivningen måste de till Betlehem, som var Davids stad, och där stamtavlorna på Davids stam nog voro förvarade. Josef och Maria voro så ringa, att väl ingen kunde ana, att de voro av Davids släkt. Nu när Maria skulle bliva moder till den utlovade Frälsaren, var det riktigt, att även det blev visat, ty Frälsaren skulle födas av Davids stam. Det blev ock nu genom stamtavlorna

klart ådagalagt, att Maria var av Davids stam.

Och Maria födde i Betlehem den utlovade Frälsaren på natten, och så föll spiran dagarna därefter. — Vad tycker du, min vän, om Herrens sätt att regera? Han låter det gå till det yttersta, så att hans vänner häpna och stå vid förtvivlans brant; men han håller dock sina löften, och han hjälper och hugsvalar sina församgda vänner. Så gjorde han även nu.

De i natten över sin hjord vakande herdarna voro nog bland de efter förlossaren väntande. Förmodligen var deras oro och fruktan20

stor denna natt. Förmodligen pinades de mer än vanligt denna natt av fruktan för att den så länge utlovade och ännu. icke komne hjälparen aldrig skulle komma. Men deras nöd och mörker blev hastigt förbytt i fröjd och ljus, ty det står härom:

"Och se, en Herrens ängel stod bredvid dem, och Herrens härlighet kringsken dem, och de vordo storligen förfärade, och ängeln sade till dem: Våren icke förfärade; ty se, jag bådar eder stor glädje, som skall vederfaras allt folket; ty i dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren, i Davids stad. Och detta skall för eder vara tecknet: I skolen finna ett lindat barn, liggande i en krubba."

Här fingo herdarna hjälp, tröst, glädje och frimodighet. Icke kunde de ana, att den stora hjälpen för tid och evighet var dem så nära. De bebådades stor glädje, att det var stor fröjd å färde, såsom Luther sjunger:

' 'Var man må nu väl glädja sig, här är stor fröjd å färde."

Att detta glädjebud gällde även vår tid och var och en enskild ibland oss må vi särskilt beakta. Det är för varje människa, den höge och rike såväl som den ringe och fattige, konungen såväl som trälen, mycket, som oroar, sårar och bekymrar. Och har Guds Helige Ande fått väcka oss över livets allvar och vår synd, skuld, otro och oförmåga att dana om oss, då medför det mycken ängslan, fruktan och bävan.

Dagens text angår dock alla. Där bebådas vi en förhandenvarande glädje, hur olyckliga och nödställda vi än må vara. Ängeln säger: "Se, jag bådar eder stor glädje, som skall vederfaras allt folket; ty i dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren, i Davids stad."

"Eder är född Frälsaren". Detta må vi beakta, beskåda oeh förtrösta uppå. Paulus säger: Det är ett fast ord och värt att på allt sätt mottagas. Det är värt att beskådas, beaktas, besjungas, tros, njutas, värma sig därmed, hugsvalas därav och grunda hela sitt frälsningshopp därpå, att Jesus Kristus har kommit i världen för att frälsa syndare, även de främsta, de allra jämmerligaste stackare. 1 Tim. 1:15.

Nu må ju varje nödställd själ utropa som Tomas, då han överraskades av besök av fridsfursten och hans fridshälsning: "Min Herre och min Gud!"

Och vi hava all anledning att utropa såsom Baltsar Lund, då han löstes ur sin förtvivlan, som höll på att även ända hans lekamliga liv. När han fick se, att Frälsaren var hans egendom och att hjäl pen låg i honom, då utropade han:21

"Nu är jag förnöjder, Och tusende fröjder uppfylla mitt sinn', Ty Jesus är m,in. Jag är ock förlägen Att vara hans egen i lust och i nöd, I liv och i död."

Därvid kände han sin tunga oeh stämma för matt att kunna uttala, vad han hade behov av att säga, och då anropade han änglarna att hjälpa sig att lova Gud. Han utropade:

"O, dråpliga gåva, o änglar, hjälp lova Guden Goe'l!

Immanuel, Gud uppenbar i vårt kött, Gud m e d oss. Ja, sådant är denna stora högtidsdags glädjebud. Nog må vi instämma med den himmelska härskaran och sjunga: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett gott behag!"

"Uti herdars spår du träde än en gång att se den späde, den av änglarna besjungna den föraktade och stungna. I

hans kärlek värm din ande! Din med änglars sång sig blande: Pris ske Gud, som på oss tänkte och oss hjälp i nöden skänkte." 22

Annandag jul.

Matt. 23: 34—39.

Det har väl väckt vår uppmärksamhet, att då juldagstexterna handla om Jesu, Fridsfursten och Frälsaren, födelse och i sammanhang därmed om glädje, frid och fröjd, så handla annandagens texter om förföljelse och lidanden. Därmed är visst icke antytt, att julfriden skulle sluta juldagen, och sedan skulle oro och strid vidtaga, O nej, den sanna friden har icke något slut. Men i ordnandet med texterna är den sanningen angiven, att det alltid har varit och kommer alltid att fortgå så på jorden, att det är strid mellan "kvinnans säd" och "ormens säd". 1 Mos. 3: 15.

Därför, så fort budskapet om Frälsarens födelse nådde konung Herodes, beslöt han genast i sitt inre, att han skulle döda honom. Och ju klarare och kraftigare Frälsaren uppenbarar sig, ju häftigare rasar satan mot honom och hans vittnen.

I dagens text blottar Jesus de skriftlärda och fariséerna och söker att väcka dem ur deras skrymteri, som förblindat dem så, att de menade sig vara vänner till Gud och lians profeter och tjänare, fastän de handlade på samma sätt som deras fäder, vilka hade dräpt profeterna. Jesus uttalar detta fruktansvärda omdöme om dem:

"Se, fördenskull sänder jag till eder profeter och visa och skriftlärda. Somliga av dem skolen I gissla i edra synagogor och förfölja från den ena staden till den andra, på det att över eder skall komma allt rättfärdigt blod, som är utgjutet på jorden, från den rättfärdige Abels blod intill Sakarias, Barakias' sons, blod vilken I dräpte mellan templet och altaret. Sannerligen säger jag eder: Allt detta skall komma över detta släkte"; v. 34—36.

Emedan de levde i samma sinnesförfattning och handlade i samma ande som Abels och Sakarias dråpare, så ställer Jesus dem i samma kår och gör dem ansvariga för samma handlingar, som deras fäder hade utfört, Det är icke hämndfullà och köttsliga beskyllningar, han framställer, utan det är allvarsamma sanningar, han uttalar, med vilka han söker väcka dem till besinning och skuldkänsla. Det är det ömma och kärleksfulla, moderliga klagoljudet över hennes förlorade son, som ligger bakom och frampressar detta kärleksrop:

"Jerusalem, Jerusalem, du som dräper profeterna och stenar dem, som äro sända till dig, huru, ofta har jag ej velat församla dina barn, liksom hönan församlar sina kycklingar under sina vingar, och I haven icke velat! Se, edert hus skall lämnas eder öde. Ty,23

jag säger eder: Härefter skolen I icke se mig, förrän I skolen säga: Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn"; v. 37—39.

Det är en allvarsfull förutsägelse om hur det skulle komma att gå dem på deras olycksväg. Men det ligger ieke någon bortvisande tanke riktad till dem i denna fruktansvärda dom. När han uttalade dessa allvarsord, stod han med öppet hjärta och full förlåtelse färdig att taga emot dem. Och att de icke ville komma till honom, icke ville hörsamma sanningen, det pressade hans mer än moderligt ömma hjärta så hårt.

Ja, tänk, att han nitälskade så ömt och varmt för att få till sin himmel hembärga dessa skrymtare och mördare, som han ju kallar dem. Fastän de stodo ansvariga för att hava utgjutit de rättfärdigas blod, vilket skulle komma över dem med en tung och mar-terande dorn, så stod han dock nu och lockar dem till sig, såsom hönan lockar sina ungar. O, den underbart djupa och ömma faderskärleken !

Sådan som han stod till dem då, står han till dig i dag. Även dig har han länge och ofta velat samla till sig. Även över dig har han velat breda sina hugsvalande och skyddande vingar; men du har icke velat. Var viss, även du skall mötas av glädjetomma dagar och en ödslig evighet. O, låt Frälsaren få glädjas av att välkomna dig till sig i dag! Då skall du få skåda honom i tron och om honom glad utropa: ' 'Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn!"

"Du Guds betryckta, trängda barn i tiden, som måste bo bland dem som hata friden och ofta får din säd med tårar

så, håll ut i tålamod! Se upp mot höjden! Där väntar lyckan, sabbatsfriden, fröjden, där skall med jubel sist du skörda få." 24

Söndagen efter jul.

Matt. 2: 19—23.

Vi hava nu fått fira julhögtiden — nådens, fridens och glädjens stora högtid. Vi hava fått lyssna till ängelns glädjebud: "Se, jag bådar eder stor glädje, som skall vederfaras allt folket ; ty i dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren i Davids stad", och till änglasången: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett gott behag." Att denna glädje och frid icke är av jordisk eller sinnlig art, har Jesus sagt. Joh. 14:27; 18:36. Oeh därom erinras vi även genom ordnandet med texterna för kyrkoåret. Texterna för annandag jul handla om förföljelse och strid och om huru Jesu föräldrar måste flv med honom till Egypten.

Tänk, att människan är så ond, att när Gud bådar frid genom Kristus, då bliva människorna ursinniga, såsom det står skrivet redan i Davids Psalmer: "Jag håller frid, men när jag talar, taga de till att örliga". Ps. 120:7. Det går doek icke för fienderna att omintetgöra Kristi rike. Visserligen flydde Jesus undan för en tid; men dagens text visar oss, att han kom igen.

"Men när Herodes var död, se, då uppenbarades i en dröm en Herrens ängel för Josef i Egypten och sade: Stå upp och tag barnet och dess moder med dig, och far in i Israels land; ty de äro döda, som foro efter barnets liv."

Herodes "den store", som han kallades, var det som sökte att döda Jesus genom att "döda alla gossebarn i Betlehem och i hela dess nejd från två års ålder och därunder". Detta hemska blodbad var blott en av de många våldsgärningar, denne råe och grymme konung utförde. Jesus kunde han dock icke döda; men nog är det ett sorgligt mottagande, Frälsaren fick röna, då han kom för att försona oeh frälsa världen och öppna de stängda paradisportarna. Ingen människoboning öppnades för honom, utan ban fick taga in i ett stall och blev lagd i en krabba oeh fick sedan fly från sin fädernestad, Davids-staden Betlehem, och från sitt fädernesland till Egypten.

Det är dock beaktansvärt, huru Iierrøn begagnar sig i de allra flesta fall av naturliga medel. Då Jeremias var fången, så att han icke kunde fly undan från konung Joakim, som ville döda honom, då gömde Herren honom, så att konungen fann honom icke. Detta hade han ock kunnat göra med Jesus, men det behagade han icke, utan han uppenbarade genom en ängel för Josef, att han skulle fly till Egypten. Men för en sådan resa behövdes penningar, och25

Josef och Maria voro fattiga. Då skickade Gud österns vise, vilka skänkte guld, så att det räckte för resan men icke heller för längre tid. Efter återkomsten till Palestina fingo de sitt uppehälle genom arbete först av Josef och sedan av Jesus, som ock kallades timmermannen, vilket visar, att även han har timrat. Mark. 6:3. Alltsammans är en kedja av underverk; men Herren begagnar sig därvid av naturliga medel.

"Och han stod upp och tog barnet och dess moder med sig och kom in i Israels land". — Han lydde sin Gud och for till Egypten; och han for icke heller därifrån, förrän han fiek tillsägelse att resa. Men då stod han upp och kom till Israels land. ' 'Men när han hörde, att Arkelaus var rådande över Judéen i sin faders, Herodes, ställe, räddes han att fara dit, och sedan han hade fått uppenbarelse i en dröm, for han bort till Galileens trakter".

De tre flyktingarna voro under Guds synnerliga ledning och vård. Det var ju särskilt uppmuntrande och trosstärkande. Men det uteslöt dock icke rädsla. Josef räddes för att fara till Judéen. Förmodligen ämnade han fara till Betlehem. Och Herren hade icke namngett någon plats utan endast sagt, att han skulle fara till Israels land. Det hade ju varit roligt och tryggt för Josef och Maria, om de även redan i Egypten hade fått veta, till vilken plats de skulle fara. Och det hade ju icke varit besvärligt för Gud att uppenbara även det på samma gång, som han uppenbarade, att han skulle återvända till sitt land. Men det gjorde icke Gud. Här synes han något ofullständig i sin uppenbarelse. Och det tycka vi ofta, att han är. Även då han behagat giva oss vissheten om, att han skall hjälpa oss i våra trångmål, blir det oss ofta omöjligt att våga lita på honom, emedan han icke på förhand säger oss tiden och sättet för hjälpen, som ofta dröjer ända in i det yttersta, så att vi bliva oroliga och rädas ganska mycket. Den, som dock icke har annan råd än tro på Herren, får dock erfara hans trofasthet. Den, som

hoppas på Herren, skall aldrig komma på skam".

Efter Herodes död vart hans rike delat mellan hans tre söner Arkelaus, Herodes Antipas och Filippus. Den ogudaktige Arkelaus erhöll Judéen, Samarien och Iduméen, Antipas erhöll Galiléen och Peréen, och Filippus erhöll Batama, Trakonitis och Auranitis.

Josef räddes att komma under den ogudaktige Arkelaus välde. I rätt tid fick han dock ytterligare uppenbarelse om, vart han skulle resa. Och han kom och bosatte sig i en stad, som heter Nasaret, på det att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeterna: "Nasaré skall han kallas". Hur mörkt det såg ut för Josef och Maria både under flykten till Egypten och återfärden, så fullkomnades dock skrifterna •— det var icke farligare än så.

Nasaret var ett litet föraktat ställe, så att den älskligе Natanael frågade: "Kan något gott vara från Nasaret?" På en sådan föraktad plats skulle härlighetens Herre växa upp. Det är Herrens26

Ande, som genom Matteus nedskrivit detta ord: "Det skulle fullbordas, som var sagt genom profeterna: Nasaré skall han kallas". Vi se icke dessa ord tydligt stå hos profeterna, men Herrens Ande ser det. Ordet "telning" i Es. 11: 1 och Sak. 6: 12 (gamla övers.: "Sema") lär på hebreiska heta veser. "Nasaré är en grekisk omskrivning av det hebr. veser. Nasaret hade sitt namn av veser' (Melin).

Nasaré syftar både på det föraktade Nasaret och de åt Gud helgade vesirerna; alltså på samma gång betecknande Jesu ringhet och höghet. Fienderna hava ända till denna dag såsom smädenamn kallat Jesus Nasaré. Men millioner hava just i nasaréern, den evigt grönskande, funnit ro för sin själ. Må vi vara bland de sistnämnda!

"Jesus, låt din rädda duva Snart få vila ut hos dig! Denna jord har ingen tuva, Där hon trygg kan vila sig. Och hon längtar, och hon längtar Hem från öknens mörka stig." Nyårsdagen.

Joh. 14: 13.

"Allt vad I bedjen Fadren i mitt namn, det skall jag göra, på det att Fadren må bliva förhärligad i Sonen."

Det är ett stort och ljuvligt löfte. Och det är dyrbart att få börja

varje år så väl som varje dag och varje stund med ett sådant löfte från den store, trofaste och pålitlige löftesgivaren.

Ingen människa, varken kungen eller dagakarlen, kan värja sig för nöd, oro och svårigheter, — nöd, varur ingen människa och intet mänskligt medel kan hjälpa.

Hur förlorade och hopplösa skulle vi icke allesammans vara, om vi icke finge lyfta våra ögon upp till honom, som bor i himmelen. Ps. 123: 1.

Behovet av Gud och umgänge med honom i bönen finnes hos varje människa, även hos hedningen. Men man använder varjehanda medel såsom förströelse genom onda sällskaper och dålig litteratur och arbetsbrådska och mycket annat för att kväva och döda medvetandet om detta behov. Det bryter sig dock fram ibland under nöd och faror. Vi känna flera exempel, då t. o. m. gudsförne-karen överraskats av att ropa till Gud. Då "hädarynglingen" Victor Lennstrand reste omkring och höll föredrag om att det icke fanns någon Gud, besökte han även staden L. Även där bedyrade han käckt och fräckt att det icke fanns någon Gud. "Bibelns Gud", sade han, ' 'är den största tyrann; jag hatar honom lika mycket, som min mor älskar honom". Men när han kom in på sitt ram, utbrast han: "Gud, finns du, så uppenbara dig för mig!" När då en kamrat och själsfrände till honom — vilken berättat detta, då han senare blev omvänd till Gud — sade till Lennstrand: "Du är en kruka! Nyss har du bedyrat, att det icke finns någon Gud, och nu beder du till honom." Han svarade då: "Ja, jag kommer aldrig ifrån min mors böner."

Ja, behovet av Gud och umgänge med honom i bönen är stort och av Gud själv nedlagt i varje människa. Det är därför ett fasansfullt arbete, som ock medför ett olyckligt slut att kväva detta behov.

Lika stort som behovet av Gud är, lika stort och saligt är det att känna Gud och vara förtrolig med honom och tala med honom, såsom en vän talar med sin vän.

' 'Att alltid få fly i hans sköte förljuvar de bittraste timmar."28

Det är ett verkligt paradis här under nöd och lidanden att få och kunna bedja till den allsmäktige vännen och hjälparen.

När nu Herren så ofta och på så många ställen uppmanat oss att bedja och försäkrat oss om bönhörelse, så böra vi akta hans ord och icke låta förvilla oss av djävulen, otron och cle många vidriga erfarenheter, som vi få genomgå, att försumma bönen och sjunka ned i hopplöshet och förtvivlan.

Den israelitiska prästen Sakarias, som bad Gud om en son, fick vänta så länge på bönhörelsen, att han icke längre kunde tro, det vara möjligt för dem att få någon son, emedan de nu voro så gamla. Men nog hörde Gud ändå hans bön och det på ett synnerligt härligt sätt. Han lät honom nämligen bliva fader till förelöparen för Kristus. Luk. 1: 13—20.

Om än Herren hjälper på det mest underbara och för oss rentav förvirrande sätt, och hur länge han än dröjer med hjälpen, så hava vi ingen rättighet att förargas på Herren eller förkasta hans löften och försäkringar om bönhörelse.

I dagens text försäkrar vår dyre Frälsare: "Allt vad I bedjen i mitt namn, det skall jag göra." — O, att vi kunde besinna, att det icke är någon lögnare och bedragare, som giver oss detta dyrbara löfte och denna hugnesamma försäkran, utan det är det trogna och samfärdiga vittnet, ja, själva sanningen, som här talar! Bland de nästan oräkneliga försäkringar, som han givit oss i vår dyrbara Bibel, hava vi ock detta: "Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, ocli du skall prisa mig." Ps. 50: 15.

Nöden är ihärdig, tryckande och marterande. Må vi då flitigt och under tillförsikt till hans osvikliga löften om hjälp anropa honom !

Ingen må låta hindra sig av sin ovärdighet; ty han, som uppmanar oss att bedja, har alltid känt vår ovärdighet djupare, än vad vi någonsin kunna känna den. Och det är ju därför, att vi äro ovärdiga, skuldbelastade, arma och eländiga, som han öppnat en fristad åt oss i sitt namn. Han har ock själv sagt: "De helbrägda behöva icke läkare utan de kranka." Luk. 5: 30.

Det är såsom kranka och ovärdiga vi få vända oss till honom för att bekomma hjälp. Därför få vi icke komma med egen värdighet eller i eget namn. Göra vi det, då erhålla vi varken nåd eller barmhärtighet, utan vi få då hjälpa oss själva och svara för oss själva. Kom. 4: 4. Och det kunna vi icke, utan vi gå då förlorade.

O, vilken nåd och salighet, att vi få komma i Jesu Kristi namn!

Då ett land skickar ett sändebud — det må vara en minister eller en konsul eller till och med en gatsopare •— till ett annat land med fullmakt att avsluta någon förbindelse, så kommer detta sändebud icke såsom privat man eller i eget namn, utan det kommer såsom representant för det land, dess konung och folk, som sänt det. Bortvisas sändebudet, så hava därigenom dess konung och29

folk blivit bortvisade. Är representanten sänd av ett stort och mäktigt folk, så har han ock stor makt och ett stort anseende, hur ringa han än må vara i sig själv.

Så är det ock, när syndaren förtvivlar på sig själv och förtröstar endast på Jesus och vad han har gjort och nu är, då står syndaren klädd i Kristus och hans rättfärdighet och träder fram inför Gud i det dyrbara och värderika namnet, hur usel han än må vara i sig själv. Han har då även Jesu sinne och beder i överensstämmelse därmed även så: ' 'Ske din vilja, såsom i himmelen så ock på jorden." Och han bliver ock bönhörd, även då han icke får, vad hans onda natur önskar.

Jesus kan icke svika sitt löfte: "Allt vad I bedjen i mitt namn, det skall jag göra, på det att Fadren må bliva förhärligad i Sonen." Fadren är härlig till sitt väsende och i alla sina gärningar men förnämligast i sin uppenbarelse i Kristus Jesus till syndares frälsning. I syndarens hjärta och samvete förhärligas han därför, när han där bliver känd eller uppenbar, sådan som han är.

Han är icke emot om att hjälpa syndare och förbarma sig över de elända. Men utan medlaren Kristus hade han icke kunnat följa sin lust att hjälpa syndare, utan han hade måst för evigt fördöma dem. I Kristus är dock synden, som är fördömelseorsaken, borttagen, varigenom vi äro friköpta från lagens förbannelse. I Kristus kan Fadren därför handla nådigt och barmhärtigt med den uslaste syndare. Och det är härligt för det ömma fadershjärtat att få göra det. När därför en syndare beder i Jesu namn och erhåller hjälp, så förhärligas Fadren icke blott därigenom, att Fadren bliver uppenbarad i sin härlighet för syndaren, utan Fadren bliver förhärligad i sig själv, han erfar i sig själv en härlig glädje och tillfredsställelse över att hans älskade men förlorade barn bliver hulpet och hembärgat. Och det är det härligaste, som kan vederfaras härlighetens Fader.

Är det nu så härligt för Fadren att få hjälpa sina elända, så bör det. väl ock vara härligt för dem att framträda i Jesu namn och erhålla både andlig och lekamlig hjälp. När Gud finner det saligt att giva, så må ock vi — fattighjon — finna det saligt att emottaga. Ja, amen, amen, ske alltså!

"O Jesus, vi tacka och prisa ditt namn, att hittills du burit oss uti din famn, hugsvalat, förlåtit och helat så väl och trofast oss skyddat till kropp och till själ. Tack att ock i år i ditt namn vi med hopp få se mot de eviga höjderna opp! Hur tiderna mörkna och vågorna slå, vi uti din famn äro trygga ändå". 30

Söndagen efter nyårsdagen.

Joh. 1: 29—34.

"Dagen därefter såg Johannes Jesus komma till honom och sade: Se Gud Lamm, som borttager världens synd!"

Dagen före den, som vår text skildrar, hade judarna sänt en deputation av präster och leviter för att fråga Johannes Döparen: "Vern är du?" Och dagen därefter fick han besök av ingen mindre än härlighetens Herre, Guds enfödde Son, Jesus Kristus. Och om honom vittnade han klart och tydligt både inför fariséerna och sina lärjungar.

Judarna synes hava en tid velat hylla Johannes Döparen såsom Messias. Joh. 5: 35. Men han mottog icke någon sådan hyllning. Om sig själv sade han, att han endast var "en ropandes röst i öknen". Och vidare: "jag döper med vatten, men mitt ibland eder står, den I icke kännen. Han är den, som kommer efter mig, vilken har varit före mig, vilkens skorem jag icke är. värdig att upplösa"; v. 23, 26, 27.

Och när Jesus kom till honom, sade han: "Denne är det, om vilken jag sade: Efter mig kommer en man, som har varit före mig, ty han var förr än jag. Och jag kände honom icke, men på det han skulle varda uppenbar för Israel, fördenskull har jag kommit för att döpa med vatten"; v. 31.

Döparen var Messie förelöpare, som skulle "skaffa åt Herren ett berett folk" (Luk. 1: 17) genom att väcka människorna till kännedom om deras synd och behov av Frälsaren. Döpelsen i vatten till bättring var ett väckelserop som erinrade om, att människan var syndig och behövde rening, behövde den Frälsare, som nu var kommen, och som "skulle varda uppenbar för Israel" genom Johannes vittnesbörd.

"Och Johannes vittnade och sade: Jag har sett Anden nedfara såsom en duva från himmelen, och han förblev över honom. Och jag kände honom icke, men den som sände mig att döpa med vatten, lian sade till mig: Den, över vilken du får se Anden nedfara och31

förbliva, han är den, som döper med den Helige Ande. Och jag har sett och vittnat, att denne är Guds Son"; v. 32—34.

Gud hade lovat Johannes att giva ett klart och tydligt tecken på vem som var Messias, på det han skulle kunna avlägga ett kraftigt vittnesbörd om honom inför judarna. Och alla evangelisterna berätta ock om huru Gud uppfyllde sitt löfte och gav Johannes detta tecken. Härom läsa vi: ' 'Och när Jesus var döpt, steg han strax upp ur vattnet, och se, då vart himmelen öppnad, och han såg Guds Ande nedfara såsom en duva och komma över honom. Och se, en röst från himmelen sade: Denne är min älskade Son, i vilken ja? har ett gott behag." Matt. 3:16, 17; Mark. 1: 9—11; Luk. 3: 21, 24; Joh. 1: 32.

Messie förelöpare kunde ock därför utan tvekan bedyra, såsom han gör i sista versen av vår text: "Och jag har sett och vittnat, att denne är Guds Son."

Omkring sex hundra år, innan han föddes, var det profeterat om honom så: "En ropandes röst är i öknen: Bereden väg för Herren, gören en jämn stig på marken för vår Gud. Alla dalar skola varda upphöjda, och alla berg och högar skola varda förnedrade, och det ojämt är, skall jämnas, och det oslätt är, skall slätt varda. Ty Herrens härlighet skall varda uppenbarad; och allt kött skall tillsammans se, att Herrens mun talar." Es. 40: 3—5.

Johannes var förelöpare för den store Konungen som sade: "Mitt rike är icke av denna världen." Joh. 13: 36. Det var därför ingen världslig utan en andlig vägröjning, som han skulle utföra; det var kullar i andlig betydelse, som han skulle sänka, och dalar i andligt avseende, som han skulle höja.

Dessa kullar bestå däri, att människor anse sig fromma, och dalarna bestå däri, att människor anse sig så syndiga och skuldbelastade, att det icke kan finnas frälsning för dem. Dessa båda olika omdömen äro falska och bestå av människors okunnighet och bedrägliga inbillningar. I verkligheten finnes på jorden, varken någon i sig själv ren och rättfärdig människa, liksom det icke heller finnes någon, som är hopplöst förlorad. Gud, som ser förhållandena sådana, som de äro, säger: "Det är ingen åtskillnad" — varken kullar eller dalar — "ty alla hava syndat och äro utan berömmelse inför Gud och varda rättfärdiga utan förskyllan av hans nåd, genom återlösningen i Kristus Jesus." Rom. 3: 22, 23.

Denna sanning predikade Johannes ovanligt kraftigt. Fastän fariséerna och saducéerna voro mycket självbelåtna, synas de dock önska, att Johannes skulle godkänna deras gudsfruktan genom att döpa dem. Men detta dop innebar, att den döpte genom denna handling avgav en offentlig bekännelse om att han var en syndare, som behövde rening; och därför kunde ju icke Johannes giva fariséerna dopet, då de hade tagit det såsom en bekräftelse på att de voro rena. Han gjorde det icke heller utan sade till dem alla, och32

bland dem voro ock överstepräster: "I huggormars avföda, vern har ingivit eder, att I skolen undfly den tillkommande vreden. Bären fördenskull sådan frukt, som tillhör bättringen" — det är: Erkänn eder synd, skuld och ovärdighet. Matt. 3: 7, 8.

På det sättet sänkte Johannes de fariséiska höjderna och beredde väg för Herren, Frälsaren och förlåtelsen i hans blod, till syndares hjärtan.

Lika kraftigt som Johannes vittnade om alla människors synd och förtappelse, vittnade han ock om Frälsaren såsom den, som var kommen för att borttaga alla människors synder. Klart ocli tydligt uttalade han, när han såg Jesus komma: "Se, Guds Lamm, som borttager världens synd."

Detta är den sanning, som icke allenast kan fylla alla dalar — fylla den nödställdes hjärta och samvete med tröst, frid, glädje och evighetshopp — utan ock upphöja (Es. 40: 4) alla eländiga syndare i en evig härlighet och glädje.

Synden bor i varje människa, och ingen och intet kan utrensa den, ty "det, som är fött av köttet, är kött", bedyrar Jesus själv. Joh. 3: 6. Men här i vår text betygar Johannes, att Jesus såsom Guds Lamm borttager världens synd. Han säger icke, att han borttager den genom sitt föredöme eller genom sin inflytelse över människan; nej, endast genom sig själv såsom offerlamm kunde han med sitt heliga och dyra blod utplåna synden. Och när han g en o m sig s j älv v e rk st äll t reningen från synderna, satte han sig på Majestätets högra sida i höjden. Ebr. 1: 3.

De lamm, som förebildade Guds Lamm, voro många, men de kunde icke borttaga synder. Därför fingo de förebildande prästerna stå och göra tjänst dagligen. "Men denne, efter att hava framburit ett enda offer för synder, sitter för beständigt på Guds högra sida." Ebr. 10: 12."

Må vi så känna vår synd och skuld, att vi må behöva den av Guds Lamm utförda frälsningen från våra synder. Och må alla dalar fyllas av frälsningens glädjebud, frälsningen i Guds Lamm. Vi kunna aldrig taga bort våra synder; men vi behöva det icke heller: ty Herren Jesus själv har såsom offerlamm gjort det i och genom sig själv.

Om du väntar på att han skall göra det, när du blir omvänd och troende, då vantolkar du de dyra orden. I den 26 versen säger samme Johannes: "Jag döper med vatten". Men om du då inlägger den meningen, att Johannes n u

döper med vatten, så vantolkar du hans ord, ty han gör det icke mer, emedan han för länge sedan slutat upp därmed.

Och menar du, att Jesus n u borttager synden, så vantolkar du de dyra orden, ty han gör det icke mer, emedan han för länge sedan slutat upp därmed. Men när Johannes pekade på honom, då var33

han i utövning av det stora frälsningsverket, vilket han slöt på Golgata med detta segerrop: "Det är fullkomnat."

Skriften säger: "Vi gingo alla uti villfarelse såsom får, var oeh en såg på sin väg; men Herren kastade allas våra synder uppå honom." Es. 53: 6. "Och våra synder bar han i sin kropp upp på korsets trä". 1 Petr. 2: 24. "Ty den som har dött, han är rättfärdigad från synden. — Ty hans död var en död från synden en gång för alla." Rom. 6: 7, 10.

Ja, det var i sin offerdöd, som Jesus borttog våra synder, och det var icke blott några frommas synder utan världens, icke blott mindre och övervunna synder utan även de mest blodröda och ännu oövervunna, ty det står världens synd. Och i den benämningen äro alla oeh allt innefattat. Gud vare lov! Vi få nu sjunga, den ene så väl som den andre:

' 'Se Guds Lamm, som världens synd borttagit!

Se på Jesus och du slipper dö.

Han uti sitt blod dig ren har tvagit

och en klädnad vävt dig vit som snö.

Hör, ack hör: Det var för dig han dog!

Se Guds Lamm, som all din svnd borttog!" 34

Trettondedagen.

Joh. 8: 12.

"Då talade åter Jesus till dem, sägande: Jag är världens ljus; den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus."

Allt mörker är dystert oeh i många fall ödesdigert. De äro ieke så

få, som förlorat sina lekamliga liv på grund av att de vandrat i naturligt mörker oeh icke sett den hotande faran. Den lekamliga olyckan är dock begränsad till den lekamliga tillvaron och är därför mindre betydelsefull.

Även om solen skiner klart från sin middagshöjd kan det dock vara. mörkt i hjärtat och i själen. När den fattiga änkan anropas av sina i hunger gråtande barn efter bröd, och hon icke har och ieke heller kan skaffa något, då bliver det mörkt i hennes inre. Men kommer någon hjälpare, som giver henne, vad hon behöver, då skingras mörkret, och det blir ljust för henne.

När affärsmannen, vars ställning är solid och god, har sina tillgångar bundna, och han omöjligt kan skaffa till de dagliga utgifterna, utan han ser sig nödsakad att inställa sina betalningar och därigenom bliva ruinerad, då blir det mörkt för honom. Men om då någon lånar honom tillräckligt rörelsekapital, då blir det ljust för honom.

Då maken eller makan i det lyckliga äktenskapet ligger efter mänsklig beräkning döende, då blir det mörkt för den efterlevande; men om då sjukdomen vänder sig och den sjuke blir återställd till hälsa och krafter, då blir det ljust för den, som såg sitt lyckliga hem upplöst.

När troende föräldrar se sitt barn mer och mer förhärdas i otro och dag efter dag sjunka djupare ,i synder och laster, då är det gruvligt mörkt i föräldrarnas hjärtan och sinnen. Men om den förlorade sonen eller dottern blir omvänd till Gud, då blir det ljust för de förut så nedbrutna och sorgsna föräldrarna.

När en människa av Gud väckes till kännedom om vad hon är, vad hon gjort och vilken evighet, som möter henne, då blir det mörkt för henne. Det är härom Luther säger:

"Jag under satan fången låg och kunde mig ej hjälpa.35

Den synd, som rådde i min håg, i grund mig ville stjälpa. Min synd mig till förtvivlan drev, mitt samvets dom orygglig blev, oeh helvetet låg öppet."

Vi äro syndare, och synden sitter i vår natur, i vår håg, i vårt sinne och vår vilja. Och därför äro vi under Guds dom, döden och förbannelsen samt djävulens fångar. Och de flesta trivs i detta elände. Detta är det tjockaste och ogenomträngligaste mörker, som finnes. —O, hur hemskt och fasansfullt.

Kan det finnas någon hjälp ur detta elände? Kan det finnas något ljus i detta mörker? — Ja, Gud vare tack och lov! Yår dyre Frälsare har kommit såsom hjälparen och hjälpen i och ur allt vårt elände. Han är "soluppgången från höjden, som har besökt oss till att skina över dem, som sitta i mörker och i dödens skugga, för att styra våra fötter in på fridens väg." Luk. 1: 78, 79. Och han bedyrar i dagens text: "Jag är världens ljus; den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret utan kan skall få livets ljus."

Då han säger: "Jag är världens ljus", så har han omfattat och icke uteslutit en enda syndare, hur djupt sjunken han än må vara, och hur gruvligt hemsk och usel han än är. Nog är mörkret fasaväc-kande. Men ljuset är dock — underbart nog — oändligt mycket större.

"Ty är han stor min syndaflod, långt större Lammets död och blod".

Här är det ljust, nämligen i Lammst och hans död och blod och ömma och milda hjärta.

"Kommen då själar, ja, syndare alla, tagen här dubbelt för varje ert brott. Ha vi än alla i Adam måst falla, har dock vår Jesus alltsammans gjort gott. Är det väl rätt, att förlossade trälar hålla sig själva i träldomen kvar? Nej, må vi hellre som frigjorda själar lova i frihet vår nådige Far."

"Den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall få livets ljus." Ingen följer dock Jesus därför att det är rätt och tillbörligt att följa honom. Det är endast Guds Helige Ande, som genom nöden, förnämligast syndanöden kan driva syndaren att följa Jesus. Jesus kan bliva så nödvändig för samvetet, att man icke kan umbära honom. På det sättet följer man honom. Det är således endast elända syndare, som följa honom.36

Men varje sådan själ skall hava livets ljus; det nödvändiga ljuset över både det lekamliga, andliga och eviga livet. Han skall hava det ljus, som lyser från det eviga livet, under det han marte-ras av dödens mörker. Han skall icke vandra i villfarelsens och otrons och syndatjänstens mörker, utan han skall vandra i livets ljus, i sanningens ljus, i kunskapen om Guds härlighet i Jesu Kristi ansikte. Över honom "skall stråla ljuset av Kristi härlighets evangelium". 2 Kor. 4: 4. "Han skall hava livets ljus" i tiden, i dö den och i alla evigheters evighet.

"O Jesus Krist, du världens helga ljus mig lys och på din sannings väg mig led, ty eljes far jag vill på ökenhed och hittar aldrig till min Faders hus." 37

1 Söndagen efter Trettondedagen.

Joh. 7: 14—18.

Lövhyddohögtiden firades i Israel till minne av att Herren lät

deras fäder bo i lövhyddor, då han förde dem ut ur Egypti land. Vid denna högtid skulle de i sju dagar bo i lövhyddor. 3 Mos. 23: 39—43. Det var till denna högtid Jesus ieke följde med sina bröder, emedan judarna redan då sökte att döda, honom. Joh. 7: 1—3.

"Men då redan halva högtiden var förliden, gick Jesus upp i templet och lärde". Då Jesus var omgiven av folkskarorna, vågade de icke gripa honom.

"Och judarna förundrade sig och sade. Huru kan denne förstå skriftlärdom, då han icke är lärd?" — Judarna hade den vanliga uppfattningen, att man måste vara lärd i mänskliga läroanstalter för att förstå skriften. 1 Kor. 2: 12—16.

' 'Då svarade Jesus dem och sade: ' 'Min lära, är icke min utan dens, som har sänt mig. Emedan judarna sågo och

kände Jesus endast såsom människa, ansågo de hans ord vara endast mänskliga, ehuru de icke kunde undgå att förnimma, att han kände skriften bättre än de, och att det var en ovanlig kraft i hans ord. Jesus säger då: Min lära är ieke min = en människas lära, utan dens, som har sänt mig = Guds eget ord. Han säger ju: min lära men tillägger: den är icke min. Alltså: efter eder uppfattning om mig, att jag är endast en människa, så är läran icke min utan dens, som har sänt mig; men i verkligheten är jag ett med Fadren och därför är läran min och således Guds ofelbara ord. Men sådant kan man icke förstå genom mänsklig lärdom, utan därtill behövs ett sinne, som böjer sig för Gud och vill göra hans vilja. "Om någon vill göra hans vilja, skall han förstå, om läran är från Gud, eller om jag talar av mig själv."

Att söka sin egen ära i förkunnelsen av Gud ord, det gör en människa oduglig till tron.

Jesus sade till fariséerna: "Huru kunnen I tro, I som söken pris av varandra? Huru många hava icke övergivit Guds ord och därmed sin frid, himmel och salighet för att i stället vinna människogunst och för anseendet av att vara med sin tid. Den som låter sig dåras av sådan fåfänglighet han glider bort ifrån trons heliga, dårskap. "Tv det dåraktiga från Gud är visare än människorna."

Salig den som kan av hjärtat gå in på "att taga sitt förnuft tillfånga under Kristi lydnad".38

"Men den som söker dens ära som har sänt honom, han är san-färdig och orättfärdighet är icke i honom. Detta säger Jesus i första hand om sig själv. Men även hos dem som äro Kristi efterföljare, finnes detta sinne. Därom säger Paulus: "Om jag sökte täckas människor så vore jag icke Kristi tjänare."

Måtte Gud få göra oss ärliga i vårt sinne, så att vi icke må förblindas genom läsning i vår bibel utan att vi må förnimma att det är Guds ord och erfara dess kraft till väckelse, pånyttfödelse och helgelse!

"Jesus god, mig med din Ande lär vägen, som den enda rätta är! Böj mitt sinne, värdes själv mig lära att i allting söka blott din ära!" 39

1 Söndagen efter Trettondedagen.

Joh. 4: 5—26.

Dagens text handlar om Jesu möte med den samaritiska kvinnan.

Emedan det rådde ett spänt förhållande mellan judar oeh samariter, gick ingen jude över Samarien, då de färdades mellan Judéen oeh Galiléen. Den barmhärtige Frälsaren hade doek samma kärlek till alla, och när lian såg, att han kunde få rädda några samariter undan synd oeh förtappelse, så måste han för sin kärleks skull gå genom Samarien.

I sin allvetenhet såg han, att han skulle just nu kunna rädda en liten skara samariter oeh bland dem en kvinna, vilken djävulen sänkt ganska djupt i synd och skam.' Hon hade ha vt fem män och nu hade hon en, som icke var hennes. Hade han uppsökt henne i andra människors sällskap, hade hon nog förhärdat sitt hjärta och förbittrats på hans tal. Nu sökte han henne i ensamheten och lyckades att vinna henne och genom henne många samariter. — Har icke du i dina ensamma stunder förnummit Guds röst i ditt samvete kraftigare än eljes? Slå icke bort de allvarliga tankar, som i ensamheten förnimmas i din själ! Stöt icke bort den vän, som i stilla stunder klappar så allvarligt på ditt hjärta!

Jesus använde sin allmakt till att hjälpa andra men icke till att hjälpa sig själv. Därför hade han icke tid att skaffa varken mat eller vatten och han fick riktigt anstränga sig för att hinna fram till brunnen samt sända lärjungarna till Sikar, innan kvinnan kl. 12 på dagen kom för att hämta vatten. Han var trött av vandringen. Han har aldrig tröttnat att hjälpa de elända. Men han har tagit många trötte steg för att enligt sin brinnande kärlek kunna hjälpa oss.

Han kom fram i rätt tid. Vi tycka ofta att han dröjer med hjälpen oeh försummar sig; men han kommer aldrig för sent, han kommer alltid med hjälpen på det rätta klockslaget.

Jesus sade till kvinnan: "Giv mig att dricka". Jesus var törstig och behövde vatten. Men han törstade ännu mer

efter kvinnans frälsning; och fördenskull inlät han sig i samtal med henne och bad henne om vatten. — Hur mycket en moder kan törsta efter vatten, törstar hon dock oändligt mycket mer efter sitt barns väl. Och oändligt mycket mer törstar din Frälsare efter din räddning.

Efter din onda natur vill du varken hjälpa din ovän eller bedja honom om hjjälp. Du bör dock göra bägge delarna, ty det är att samla glödande kol på hans huvud.40

Kvinnan såg, att Jesus var jude, ja, en ädel rabbin, därför förvånas hon över, att han nedlåter sig till begäran om en tjänst av henne. Jesu begäran gjorde ett djupt oeh gott intryck på henne och var således det första visliga försöket till öppnandet av hennes hjärtas dörr. Andra steget var, då han sade henne, att hon hade bort bedja honom, och huru han i så fall skulle hava givit henne levande vatten.

Rinnande vatten i floder och källor kallades levande vatten till motsats mot det, som under regn samlades upp i cisterner.

Kvinnan förstår icke vem Jesus är och icke heller vad vatten han vill giva, därför svarar hon: "Herre, du har intet öskärl" etc. — Ännu i dag göra vi Jesus samma, beskyllningar. Det är för långt efter hjälpen. Han kan icke hjälpa mig, säga vi. — Jo, han har öskärl. Han kan ösa ifrån oss, vad han behagar. Han kan ock ösa till oss, hur långt det än må synas för oss efter hjälpen.

Jesus söker visa henne, att han talar om det vatten, som kan stilla själens törst, frälsningens kunskap till syndemas förlåtelse. Men hon förstår det icke. Han har dock fått henne så öppen, att han kan börja tala med henne om hennes synder och därigenom väcka behov av livets vatten. Han säger därför: "Gå, tillkalla din man och kom hit." Detta ömtåliga ämne vill hon icke inlåta, sig på utan svarar: "Jag har ingen man". Då låter Jesus henne känna att hon är uppenbar och blottar hennes syndiga liv. Hon märkte då, att hon stod inför en profet och börjar genast med flytande tunga tala, om gudstjänsten, men märk: om stridsfrågor. — Så är det ännu. Den som blir sårad av något Guds ord, vill gärna bryta udden genom att kasta sig in i stridsfrågor och hur oense de religiösa äro. Jesus avväpnar henne dock även här. Den sanna bönen bor icke på platser. Då min bön överensstämmer med hjärtats behov oeh begär, då är bönen sann. När jag icke i min nöd finner någon hjälp varken hos mig eller andra, men jag har så mycken kännedom om och förtroende till Gud, att jag bidar efter hjälpen från honom, då beder jag i anden, om jag kan säga tusende ord eller endast ett eller ock inget.

Kvinnans sista försök att komma från Jesus var att kasta fram frågan om Messias såsom den rätte läraren. Men då var Jesus kommen så långt med henne, att han kunde låta slöjan falla och uppenbara sig för kvinnan varigenom han verkligt vann henne. Jesus sade till henne: "Jag som talar till dig är densamme".

' 'Var är du ? var är du 1 ack har du förstått, att endast i Sonen är livet. Och därför så arm och eländig du gått, åt honom på nåd dig ock givit och funnit förlossning i blodet ?" 41

1 Söndagen efter Trettondedagen.

Joh. 4: 27—42.

Dagens text utgör fortsättningen av förra, söndagens text, Den uppenbarar för oss följderna av det nådefulla möte och samtal, som Jesus då hade med den samaritiska kvinnan. Både Jesus och kvinnan fingo sina behov tillfredsställda. Så snart Jesus fått uppenbara sig för kvinnan, så kommo hans lärjungar från staden med mat. "De undrade då på att han talade med en kvinna; dock sade ingen: "Vad frågar du, eller vad talar du med henne?" Hade de riktigt förstått, att Jesus var kommen till att uppsöka oeh frälsa det förtappade, så skulle de icke undrat över att han talade eller vad han talade med henne. Jesus lät dock icke hindra sig i sitt frälsarekall av vare sig fariséerna eller de välmenande men okunniga lärjungarna.

När kvinnan fått veta, vad hon hade gjort och vem Jesus var, då blev Jesu kännedom en källa med springande vatten i henne. Hon lämnade sin vattenkruka — det hade gått för sakta för henne, om hon skulle hava fört den med sig .— "och gick in i staden oeh sade till folket: Kommen och sen en mian som sagt mig allt, vad jag har gjort. Icke är väl han Kristus?"

Tänk, vilket nådefullt Guds verk, då en människa väckes upp över synden. Kvinnan visste väl, att hon hade en man, som icke var hennes. Hon visste, att- det var orätt och synd. Men hon hade dock fortlevat tämligen lugn i synden. Hon hade aldrig förr vetat eller känt, vad hon hade gjort. Nu hade Gud sagt henne det, så att hon hade fått veta det i samvetet. — Har Gud fått säga dig, vad du har gjort 1 Du vet, att du har syndat; men har du med lugn detta vetande och fortfar att leva i synden såsom din levnadsgärning? Tänk, om du icke låter Gud väcka dig, förrän vägen till nådastolen är avstängd. Det blir gräsligt att föret på domens dag få veta vad man har gjort. Det är en stor lycka, att nu få veta vad man har gjort, ty då får du ock veta vem Jesus är och vad han har gjort. Och han är mer än nog för dig till frälsning och rättfärdighet ; han har gjort så mycket för dig, att varest synden överflödade, där överflödade nåden mycket mer", och du "har fått dubbelt av Herrens hand för alla dina synder." Bom. 5: 20; Es. 40: 2.

Kvinnan ville hava andra till samma kännedom, som hon kommit till. Se här det sanna missionsintresset. Här var icke ett kallt förståndsresonnemang, icke heller en tvungen pliktuppfyllelse, utan den levande troi• tvang henne till en glad och trosvarm bekännelse,42

och den blev icke heller utan frukt. "Då gingo de ut från staden och kommo till honoom".

' 'Men under tiden bådo lärjungarna honom, sägande: Rabbi, ät". Men nu behövde han varken mat eller vatten. Hans kärleks-längtan efter syndares frälsning hade fått en ovanligt stor tillfredsställelse. Han var därför så glad och vederkvickt, att han hade nog. "Men han sade till dem: Jag har mat att äta, som I icke kännen". -— O, att Jesu lärjungar skola känna den maten så litet!' De känna Jesu kärlek och kärleksmättnad så litet. Och de hava så litet kärleksnit om syndares frälsning och få därför se så litet frukt av sitt matta missionerande och så liten kärleksmättnad.

' 'Då sade lärjungarna sins emellan: icke har väl någon burit mat till honom?" — Så litet förstå de, vad det är fråga om och vilken stor skörd för Guds rike, som Jesus just nu har gjort. Men Jesus ser i anden hur kvinnans vittnesbörd verkar där inne i Sikar.

"Jesus sade till dem: Min mat är att göra dens vilja som har sänt mig, och fullborda hans verk. Sägen I icke: Ännu är fyra månader tills skördetiden kommer? Se, jag säger eder: Lyften upp edra ögon och besen fälten, huru de redan vitna till skörd. Och den som skördar, han tager lön och samlar frukt till evigt liv, på det att både den, som sår, och den, som skördar, må tillsammans glädjas. Ty här är det ordet sant, att en är den, som sår, och en annan den, som skördar. Jag hiar sänt eder att skörda det, varpå I icke haven arbetat. Andra hava arbetat, och I haven ingått i deras arbete."

Ingen kastar ut den naturliga, säden i jorden för att bli av med den utan på det, att den skall komma igen med skörd. Då såningsmannen sådde, tänkte han i sitt hjärta: Fyra månader, och så kommer skörden. Herren kan få vänta både fyra och fyratio år på skörd efter sitt utsäde och ofta får han icke skörda. Denna gång behövde han icke vänta fyra timmar på skörden. "Se", vill han säga, "jag sådde några korn i den arma kvinnans hjärta, och redan nu vitna fälten bland Sikars befolkning till mogen skörd. Kan jag vara annat än glad över detta goda, ovanliga resultat? I skolen dock tillsammans med mig få glädjas över skörd och det även på fält, på vilka icke I utan någon annan arbetat."

Detta löfte uppfylldes vid många tillfällen, men särskilt pingstdagen, då lärjungarna fingo skörda in i Guds rike omkring tre tusen själar, på vilka de dock intet eller ganska litet arbetat.

"Och många av samariterna från den staden trodde på honom för kvinnans ords skull ,som vittnade: Han har sagt mig allt, vad jag har gjort. När nu samariterna kommo till honom, bådo de honom bliva kvar hos dem. Och han blev kvar där i två dagar. Och många flera trodde för hans ords skull, och de sade till kvinnan: Nu mera tro vi icke för ditt tals skull, ty vi hava själva hört och veta43

att denne är förvisso världens Frälsare, Kristus". — Måtte även vi låta föra oss i en sådan nära förening med Jesus, att vi må kunna avlägga detta salighetsbrjngande vittnesbörd: Vi hava själva hört och veta, att denne är förvisso Kristus, världens och således även vår Frälsare.

"Samme Jesus, samme Jesus Som en gång vid Sikars brunn För Samariens arma dotter Öppnade så hult sin mun Och lät nådesorden flöda Lik en livsström, stark och klar, Se Han är ännu densamme Ja, densamme som Han var." 44

1 Söndagen efter Trettondedagen.

Matt. 21: 18—22.

Den händelse, vår text skildrar, tilldrog sig vid slutet av Jesu synliga, vandring på jorden eller några dagar före hans död. Förmodligen var det söndagen före hans död, han red in i Jerusalem på åsninnans fåle, och på kvällen gick han ut till det kära Betania. där han tog natthärbärge. "Och när han på morgonen återvände till staden, blev han hungrig". Han var en sann människa och hade mänskliga behov av mat och vila. Det är ett svårt lidande att icke kunna tillfredsställa sin hunger. Många hava dött av hunger. Det gjorde icke Jesus, men hungersnödens kval kände han djupare än någon annan, då lian fastade fyrtio dagar i öknen. Luk. 4: 2. Han har varit frestad i allting likasom vi, därför känner han med oss och har medlidande med oss. Dock förgick han sig aldrig i frestelsen såsom vi; han var utan synd. Ebr. 4: 15.

"Och han fick se ett fikonträd vid vägen och gick till det och fann intet annat än löv därpå och sade till det: Aldrig mer varder frukt av dig. Och strax förtorkades det." Det var visserligen icke fikonens tid (Mark. 11: 13) så tidigt på våren, men då fikonen i regeln kommo lika tidigt som löven, så borde det lövrika trädet även hava havt någon frukt. Då Jesus betraktar trädet, som med sitt rika lövverk lyste lång väg (Mark. 11: 13), gia.v det ju hopp att vara till gagn. Men när han kom fram och granskade det, fanns icke en enda frukt. Då stod det som en sorglig bild av det judiska folket, som nu gick sin undergång till mötes. Jesus hade dagen förut gråtande uttalat domen över det judiska, folket. Luk. 19: 41—44. Och nu stod det lövrika, ofruktbara Israel åter så levande för hans blick, att han såsom en symbolisk handling förbannade trädet, vilket därigenom genast förlorade de gagnlösa, prålande löven. "Och strax förtorkades fikonträdet."

Framför alla andra folk hade Gud givit Israel sina uppenbarelser, sina utsagor, lagen och profeterna; samt den betydelsefulla gudstjänsten. Gud avsåg med detta att verka syndakännedom (Rom. 3: 20; 5: 20; Ebr. 10: 3) och Kristi kännedom och ett gudaktigt leverne. Men fariséerna umgingos på ett så ytligt sätt med lagen, att de blevo självbelåtna. När de offrade, tänkte de icke på offrens betydelse till uppväckande av skuldkänsla och behov a,v syndaförlåtelse utan de menade att de gjorde Gud en tjänst med att skänka .honom offer. Så blev all Guds uppenbarelse och alla de nådesförmåner, de hade, alldeles fruktlösa. De prålade och högmodades över sin gudstjänst och syntes härliga, på långt håll. Men den, som såg till deras inre, såg idel andlig död och förruttnelse.45

Matt. 23: 23—28. Domen föll tung över dem, det sköna, lövrika trädet blev förbannat och förtorkat.

Vi stå nu i samma förhållande, som Israel stod då. Vi hava Guds rena ord, hans heliga, sakrament och många tempel och gudstjänstlokaler. — Vi äro ett skönt, lövrikt, av Gud planterat fikonträd. Men var är frukten? Tänk, om vi umgås så falskt inför Gud, att samma dorn faller över oss: "Aldrig mer äte någon frukt av dig". Mark. 11: 14. Må vi akta på vår besökelsetid! Herren vill ingenting hellre än att bevisa oss nåd.

Lärjungarna förstodo nog icke betydelsen av domen, de fäste sig endast vid trädets hastiga död. "Och när lärjungarna sågo det, förundrade de sig och sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Om I haven tro och icke tvivlen, så skolen I icke allenast göra sådant som skedde med fikonträdet, utan till och med om I sägen till detta berg: häv dig upp och kasta dig i havet, så skall det ske."

Vi behöva icke fråga, om Jesus verkligt menar, vad han säger, ty han är sanningen och säger sanningen. Men i detta kunna vi spegla vår oförmåga att tro och vår stora otro. Emedan vi icke kunnia, tro, så kunna v,i icke heller flytta några naturliga berg. Dock komma vi många gånger framför bergshöjder och under bergstyngder, som äro omöjliga att flytta och lyfta. Men så skänkel• Herren oss tron, så att vi kunna bedja i tron och — bergen fara långt bort i fjärran och liksom försvinna i havet. Därför säger ock Jesus i sista versen av vår text: "Och allt det I bedjen i bönen troende, det skolen I få".

Må vi då göra, flitigt bruk av detta nådefulla löfte! Han säger icke, att vi skola få det fem minuter eller åtta dagar efter sedan vi bedit. Nej, tiden att flytta bergen bestämmer han själv. Men få, vad vi i hans namn bedja om, skola vi. Han har ock sagt: "Förr än de ropa, vill jag svara, och medan de ännu tala, vill jag bönhöra". Men fastän han har svarat, innan vi ropat» och bönhör oss, medan vi bedja, så har han dock icke sagt, att han genast skall lyfta, undan bergen. Vi behöva vissa tyngder för att hållas i en bedjande och beroende ställning till och av honom, och själv avväger han, huru höga och tunga dessa berg måste vara. Må vi blott hålla oss till honom och hans ord och löfte samt lämna åt, honom sätt och tid att hjälpa.

"O Jesus, det blodet, som talar så milt, Ditt blod, som från korset flöt neder, Giv, att det på mig ej må bliva, förspillt! På dig jag förtröstar och beder: Gud vare mig syndare nådig!" 46

1 Söndagen efter Trettondedagen.

Matt. 13: 34—43.

Herren Jesus har framställt sju liknelser i det kapitel, vari den liknelse står, som utgör dagens text, och vilken börjar så: Allt detta talade Jesus i liknelser till folket, och utan liknelse taladae han intet till dem, på det att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten, som sade: "Jag skall öppna min mun i liknelser, jag skall uttala det, som varit dolt från världens grundläggning" ; v. 34, 35.

Den hemliga visheten, Guds frälsningsråd, vill Gud uppenbara för alla. Finge han fullfölja denna sin vilja, så bleve alla människor saliga, emedan det är evigt liv att känna Gud och hans enfödde Son. Joh. 17: 3. I sina liknelser inlade Jesus kunskapen om Gud och frambar den för folket. Händelser och liknelser stanna bättre- i minnet än ord, som man icke förstår. De flesta av Jesu åhörare kunde icke då fatta Guds frälsningsråd, eller vem Jesus verkligen var. Men genom liknelserna fingo de i sig en viss kunskap, som framdeles kunde bära frukt till salighet. Och när den tiden kom, vakade ock Jesus över att de, som törstade efter ljus i sanningen, fingo den sanna kännedomen om Gud. Så gick det med Jesu lärjungar, såsom vi se i fortsättningen i dagens text, där vi läsa:

"Därefter skilde Jesus folket ifrån sig och gick hem" — nämligen till Kapernaum, där han nu var bosatt. Matt. 4: 13. — "Och lians lärjungar gingo fram till honom ocli sade: Uttyd för oss liknelsen om ogräset i åkern. Och han svarade och sade till dem: Den, som sår den goda säden, är Människosonen. Åkern är världen, och den goda säden är rikets barn, men ogräset är den ondes barn. Ovännen som sådde det, är djävulen; skördetiden är världens ände och skördemännen äro änglar"; v. 36—39.

I verserna 3—9 har Jesus också uttalat en liknelse om en så-ningsman, som gick ut'till att så. "Och då han vart allena, sporde honom de, som voro med honom" — Den liknelsen tyckes således redan då hava lockat fram några ur den stora åhörareska,ran och fört dem till de frågande lärjungarna — "jämte de tolv, om liknelsen". Mark. 4: 10. I verserna 18—23 förklarar han även den liknelsen.

I den liknelsen är säden Guds ord och ogräset är villfarelsen och synden. Det är dock samma såningsmän i båda liknelserna, nämligen Människosonen och djävulen. Men säden betecknar olika förhållanden. Det är nämligen människorna som i dagens text beteekas såsom säd. De förhållanden, som dagens text skildrar, äro en följd av de förhållanden, som Jesus skildrar i den första, liknelsen i detta kap.47

Åkern är världen. Sådana människorna utgingo ur skaparens hand, voro de en god säd. Det dröjde dock icke länge, förrän djävulen sådde syndens ogräs i dem. Och när de trodde djävulens lögn, blevo de ock delaktiga av djävulens ondskefulla natur, varigenom de voro förvandlade till ogräs. Och sådana, som Adam och Eva då blevo, äro ock alla deras efterkommande och hava alltid varit det, liksom de ock alltid förbliva det, så länge de leva i kraft av naturlig födelse. "Det, som är fött av kött, är kött". Joh. 3: 6. "Ty det är ingen åtskillnad; ty alla hava syndat och äro utan berömmelse inför Gud." Rom. 3: 22, 23. '"Den bäste är såsom törne, och den allra redligaste är såsom en törnehäck", säger Herren. -— Åkern är världen. Och världen är full av ogräs, törne och tistel.

I denna onda värld utsår Människosonen sitt ords goda utsäde, så väl lagen som evangelium. Den som tror lagen, bliver så dömd i sitt samvete för sin ondska, att han behöver syndernas förlåtelse i Jesu blod. När han då tror

evangelium om Jesus Kristus, delak-tiggöres han av Kristus och är därigenom utikládd både Kristus och hans renhet, helighet och fullkomlighet. Därigenom är han då med avseende på sin trosställning uttagen från mörkrets välde och försatt i Guds älskade Sons rike. Kol. 1: 13. Han är då ett rikets barn och i det avseendet en god säd.

De, som genom djävulens ingivelser och förföljelser icke tro sanningen, äro den andes barn ieke blott med avseende på deras onda natur, vilket alla äro, utan även till sin sinnesförfattning. Och denna fortsatta otrosställning är ett djävulens verk och en följd av hans intensiva arbete.

På denna åker komma alltid att finnas både god säd och ogräs, både "rikets barn" och "den ondes barn", så länge såningstiden varar. Men skördetiden — världens ände kommer. O, må vi då icke befinnas vara, ogräs, vilket då skall uppbrännas!

"Såsom nu ogräset hämtas tillhopa och uppbrännes i eld, sä skall det ske vid denna världens ände. Människosonen skall sända sina änglar, och de skola hämta tillhopa ur hans rike alla förargelser och dem, som göra orätt, och de skola kasta dem i den brinnande ugnen; där skall gråten och tandagnisslan vara"; v. 40—42.

Herren, Människosonen, utför domen; men han gör det genom sina änglar. Han behagar i regel att verka medelbart. Det är han, som låter det växa på jorden till människors och djurs näring; men han behagar utföra även det genom medel: sol, regn och lämplig väderlek.

När Människosonen kommer i sin härlighet och alla heliga änglar med honom, då skall han inför sig församla alla folk. Men då skall han för evigt skilja sina vänner och sina fiender från varandra. Fienderna skola då kastas i den brinnande ugnen, där gråten och tandagnisslan skall vara, fortfara, för evigt vara. Och det är sanningen, den milde Frälsaren, som uttalar dessa ord.48

Det är hett i helvetet, så att de olyckliga skola där gråta i den heta branden. Och där finnes ingen kärlek, ingen ömhet, varför där är samtidigt så kallt, att de skära tänderna av köld. — Då anförvanter oeh vänner ryckas ifrån oss här på jorden, kan man känna det så kallt, att hjärtat liksom frys, även om termometern visaren värme av 30 grader Celsius i skuggan.

Då skola de rättfärdiga skina såsom solen i sin Faders rike. Den som har öron till att höra, han höre!" v. 43. — Då skola Herrens eländа icke längre hava någon synd eller känna någon värk,-och ingen fruktan skola de hava mer. Då skola de för evigt stå uppenbarade och förklarade i deras förstfödde boders renhet och härlighet samt på ett fullkomligt sätt smaka och åtnjuta den salige Gudens ljuvlighet. — O, vore vi där!

Öron har Herren givit oss. Må vi då använda dem till att höra hans ord, hans ljuva kallelse, att vi må vara rikets barn för att på den sista dagen få höra från domaren denna saliga, inbjudan: "Kommen, I min Pders välsignade, och tagen i besittning det rike, som eder är tillrett från världens grundläggning." Matt. 25: 34.

' 'Jesus giv mig öra till att höra! Giv mig sinne att din vilja göra! Låt mig som ett moget vetestrå sist uti din lada bärgas få!" 49

Söndagen Septuagesima.

Matt. 19: 27—30.

Se, vi hava övergivit allt och följt dig; vad skola vi då få?" Vad som närmast gav Petras anledning att framställa denna fråga, var det samtal, som Jesus kort förut havt med den rike ynglingen. Till honom hade Herren Jesus sagt, då han påstod sig hava hållit lagen allt ifrån sin ungdom: ' 'Ett fattas dig ännu: Gå bort och sälj det du har och giv det åt de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen, och kom och följ mig." Matt 19: 21. Detta var mer än den rike yngligen ansåg sig kunna efterkomma, varför det heter, att han gick bedrövad bort, ty han hade många ägodelar.

När nu Petrus ser denna sorgliga bortgång och därjämte hör den käre Frälsarens klagan: "Sannerligen säger jag eder: För en rik är det svårt att ingå i himmelriket", så tänker han genast på den skillnad, som förefanns mellan Jesu lärjungar oeh den rike yngligen, som gick bedrövad bort och säger till Jesus: "Se, vi hava övergivit allt och

följt dig; vi ha icke handlat såsom den rike ynglingen. Vad skola vi få därför?"

Vi se av denna Petri fråga, att han icke var fjärran för den tanken, att han hade gjort rätt stora, uppoffringar, då han lämnade sin båt och sina nät. Herren ger honom intet avvisande svar på hans fråga och ingår icke heller på någon förklaring om, huru alla människors förtjänst är utelyckt. Rom. 3. Huru underbart umgås icke Herren med sina lärjungar! Hän begär icke, att de skola vara mästare. Han lämnar dem tid till att lära fatta sanningen. Sedan Petrus fortsatt i sällskapet med sin mästare ännu en tid, så höres han icke framställa något krav på belöning, för det han hade lämnat och försakat. Det säges om honom, att då han blev dömd till döden för Kristi skull och skulle korsfästas, bad han sina bödlar, att de skulla fästa honom vid korset med händerna ned och fötterna upp. Han ansåg sig nämligen icke värdig att bliva; korsfäst på samma sätt som hans Frälsare. Nu frågar han icke: Vad skall jag få för belöning för det, jag gjort för dig? Nu hade han sin enda lycka; och förnöjelse i Jesus. Han var djupt medveten om, att det uteslutande berodde på Jesu förtjänst i liv och död, att han icke gick förlorad.

Vi hava här tvenne viktiga lärdomar. För det första se vi, huru Herren har fördrag med de okunniga och vilsefarande. Den andra lärdomen är kanske svårare att fatta men är för umgänget Jesu lärjungar emellan mycket viktig. Antag, att det vore någon, som vid en sammankomst sade: Jag har gjort det och det. Jag övergav den vinstgivande affären, eller jag lämnade den förträffli-

450

ga platsen för att. kunna leva i förening med Frälsaren. Vad skall jag få därför"? Jag tänker, vi skulle hava lätt för att säga: Det är ett tal, som förråder, att den mannen eller kvinnan är en farisé. Det vore dock icke säkert, att vi dömde rätt. Den ton, sinnet ger åt orden, förråder nog i vanliga fall, om det är barnets enfaldiga, ärliga fråga eller den gamle tjänarens krav på lön för utfört arbete.

Hos Petrus var det barnets enfaldiga fråga. Han gick visst inte och ruvade på den tanken, att han hade stora förtjänster. Och därför får han av Jesus ett efter frågan lämpligt svar:

"Sannerligen säger jag eder, att I, som haven efterföljt mig, skolen i den nya födelsen, när Människosonen skall sitta på sin härlighets tron, sitta även I på tolv troner och döma Israels tolv släkter." Därmed lät Jesus sina lärjungar förstå, att de voro kallade till något helt annat än att småsint tänka på belöning för sina uppoffringar. Ja, han nämner så stora ting, att de väl kunde fatta, att aldrig deras förtjänster kunde förskaffa dem något så översvinneligt stort, som han här omnämner.

Det är ju uppenbart av allt Guds ord, att vi människor icke kunna förtjäna något inför Gud. Själva Abraham var berömmelselös, och vem vill då stiga fram och ha några krav på belöning? Se Rom. 4: 1 och 11: 35! Och på ett annat ställe säger Jesus till sina lärjungar: ' 'När I haven gjort allt, vad I ären pliktiga att göra, så sägen: vi äro onyttiga tjänare."

Därefter säger Jesus, att ingen av dem, som övergivit något för hans skull, skall förlora något därpå, utan att han skall få hundrafalt igen och ärva evigt liv. Har någon måst övergiva vänner och fränder här för Jesu namns skull, så skall han i stället äga; Guds sällskap. "Vår gemenskap är med Fadren och med hans Son. Jesus Kristus". 1 Joh. 1: 3. Har någon måst övergiva åkrar och ängar för hans namn skull, så skall han i dess ställe få den nya jorden. I stället för hus här skänkes det nya Jerusalem, den stad, som har grundvalar, vilka icke kunna bäva. Detta är väl i sanning att "få hundrafalt igen" och därtill "ärva evigt liv".

Många de första skola vara de sista och de sista, de första. Ingenting är farligare än att hava den sinnesriktningen, att man anser sig själv såsom den förnämligaste i dygd och fromhet, ty mången, som har gått med tanken om äreplats i himmelen, skall till slut häpna över att få det beskedet: "Tag, vad dig tillhör, och gå din väg", då andra, som här aldrig kommo längre än i ömklighetsklassen, skola genom Herrens väldiga nåd bliva satta med Jesus på hans tron.

"Samma arv däruppe i det höga, Samma himmel, samme Gud och Far. Herre, Herre, öppna blott mitt öga För de skatter jag dock verkligt har!" Söndagen Sexagesima.

Joh. 12: 35—43.

Då sade Jesus till dem: Ännu en liten tid är ljuset med eder; vandren, medan I haven ljuset, att mörker icke må överfalla eder; och den, som vandrar i mörkret, han vet icke, vart han går".

Det är en ovärderlig förmån att hava naturligt ljus, först och främst ögon och därnäst sol, måne, stjärnor och även lampor och dylikt. Vi kunna icke reda oss i mörkret. Men det är ock lika nödvändigt, att vi hava andligt ljus. Millioner hava i andligt avseende gått vilse och förlorat sin själ för evigt, emedan de saknat andligt ljus.

Då vi komma i djup och svår nöd och icke heller veta oss hava någon hjälp eller räddning, då blir det tungt och mörkt i vårt hjärta. Kommer då någon med hjälp, då ljusnar det för oss. Hjälparen och hjälpen är vårt ljus i det tillfälliga mörkret eller nöden.

I vår allra viktigaste angelägenhet, nämligen våra själars frälsning för den långa, ändlösa evigheten, hava vi av oss själva ingen hjälp, utsikt eller räddning, intet hopp, intet ljus; där äro vi omgivna och inneslutna av det hemskaste och djupaste mörker. Dock hava vi fått det klaraste och härligaste ljus, nämligen Jesus.

Redan i Esaias 61 står det: "Statt upp, var ljus; ty ditt ljus kommer, och Herrens härlighet" — det är ljuset — "uppgår över dig. Ty se, mörker övertäcker jorden och mörkhet folken; men över dig uppgår Herren, och hans härlighet skall synas över dig". David säger: "Herren är mitt ljus och min hälsa; för vem skall jag frukta mig?" Ps. 27: 1. Och Jesus säger: "Jag är världens ljus, den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus." Joh. 8: 18.

Då Jesus är nära, då är ljuset nära. Då vi lärt känna vårt mörker, nämligen vår synd och skuld och hjälplösa belägenhet och i denna nöd funnit samvetströst och frid i Jesus, så att han blivit vår vän och skatt och hans vilja vår levnadslag, då vandra vi å ljuset. Och det är "en liten tid", som denna förmån står oss till buds.

Då Jesus i synlig måtto vandrade bland israeliterna, hade de ljuset ibland sig och kunde således komma till sanningens kunskap. Denna tid blev dock ganska kort, emedan de icke ville tro på ljuset. Nu hava de famlat i andligt mörker i många hundra år, de arma, som en gång hade så stora förmåner framför alla andra folk.

"Medan I haven ljuset, tron på ljuset, på det att I mån bliva ljusets barn. Detta talade Jesus och gick bort och dolde sig". Då Jesus går bort eller döljer sig, inneslutas vi av ett mörker, som ingen och intet kan skingra.52

Ännu är Jesus med oss. Så länge vi hava Guds ord verksamt ibland oss, är Jesus, fastän osynligen, hos oss. Under sådana nådefulla förhållanden kunna vi ock komma till sanningens kunskap, till ljus i såväl frälsningsfrågan som i alla andra, livets frågor. Men dessa stora nådesförmåner stå oss icke länge till buds, det är blott under eri liten tid. Vandra vi icke i Jesu gemenskap i ordets ljus, så vandra vi i mörker och veta icke vart vi gå, och så överfallas vi av dödens mörker, av förtvivlans mörker och sist av det yttersta mörkret i den eviga förtappeisen. Må vi akta på de ord, som judarna föraktade och som vi nu hava: "Vandren, medan I haven ljuset, att mörker icke må överfalla eder. Medan I haven ljuset, tron på ljuset, på det att I mån bliva ljusets barn". "Söken Herren, medan man kan finna honom, åka,lien honom, medan han är när". Es. 55: 6.

Men ehuru han hade gjort så många tecken inför dem, trodde de icke på honom, på det att det ordet skulle fullbordas, vilket profeten Esaias hade sagt: "Herre, vem har trott vår predikan och för vem har Herrens arm blivit uppenbarad?" Es. 53: 1. Därför kunde de icke tro, ty Esaias har åter sagt: ' 'Han har förblindat deras ögon och förstockat deras hjärtan, att de icke må se med ögonen och förstå med hjärtat och omvända sig och jag hela dem. Es. 6: 9, 10; 29 : 10. Detta sade Esaias, när han såg hans härlighet och talade om honom".

Bibelns ord skola alla, gå i fullbordan. Det Esaias har sagt, det har ock Gud sagt, detta gäller ock om alla de övriga bibelns författare. Ovanskrivna dom är fruktansvärd. Orden få dock icke tolkas så, som om Gud hade bestämt dessa till fördömelse. Nej, ' 'han vill att alla människor skola, bliva frälsta och komma till sanningens kunskap". 1 Tim. 2: 4. Vi måste därför läsa ovanskrivna ord i ljuset av de sista verserna av vår text: "Men likväl trodde många av rådsherrarna på honom, men för fariséernas skull bekände de det icke för att icke bliva uteslutna från synagogan. Ty de älskade äran av människor mera än äran av Gud."

När dessa visste, att han var Kristus, men icke ville mottaga kärlek till sanningen, icke ville bekänna, vad de visste om Jesu, för att icke gå miste om den mänskliga äran, då handlade de mot bättre vetande, då skrymtade de av fullt uppsåt och överläggning. Och under en sådan sinnesförfattning kunde de icke tro. För en som tror på Jesus, behövs icke blott kunskap utan ock ett ärligt sinne.

Att många judar, och det förnämligast bland de lärda, skulle handla så emot den frälsande sanning, som Jesus med ord, vandel och underverk frambar, det såg och uttalade Gud på Esaias tid, och det kunde icke bliva ouppfyllt. Det var därför icke Guds utan deras skuld, att de icke trodde. Och när de icke vördade det ljus och den kunskap, Gud givit dem, så förblindade han dem. Samma dom drabbar även i vår tid de kristna, som veta sanningen, men av män-53

niskofruktan och människoobehag förneka den. Paulus skriver: ' 'Därför att de icke hava mottagit kärlek till sanningen, att de måtte bliva frälsta, skall Gud sända dem kraftig villfarelse, så att de skola tro lögnen." 2 Tess. 2:10, 11.

Kära vänner, det är nåd att vi få höra sanningen om Gud och hans Son Jesus Kristus. Må vi besinna, att därmed följer ett stort ansvar. Handla vi tvärt emot vad vi veta, så drabbar även oss den hemska dorn som är uttalad i dagens text. Och det må vi väl, både äldre och yngre, bäva för och bedja Gud nådeligen förskona oss ifrån.

"Var mitt ljus på livets bana. Var mitt ljus i dödens dal! Låt mig, fri från syndens vana, Lagens hot och ångerns kval, Mer och mer det landet nalkas, Där allt mörker skingrat är, Ty du själv är solen där." 54

Fastlagssöndagen.

Joh. 12: 23—33.

Vi gå i dag, enligt kyrkoåret, in i den heliga passionstiden, då vi i anden få följa vår dyre Frälsare på hans marterbana i hans arbete att försona oeh frälsa oss, arma syndare.

Dagens text utgör ett svar till de greker, som hade kommit till Jerusalem för att tillbedja under den påskhögtid, som nu tillstundade. Det är ju tänkbart, att dessa greker när de förnummo, huru judarna stämplade efter Jesu liv, ville erbjuda Jesus att komma med dem hem till deras fristater, där han fritt skulle få utöva sina barmhärtighetsverk på blinda, döva, spetälska och andra, sjuklingar. De ville dock först se honom. När Andreas och Filippus framställde grekernas önskan, svarade Jesus: ' 'Stunden har kommit, att Människosonen skall varda förhärligad".

Den stund, då både judar och greker skulle försonas, och som Gud förkunnade redan för Adam och Eva i paradiset oeh sedan alltfort, och som alla saliga mäniskor under årtusenden väntat efter, den stunden var nu kommen.

Jesus framstår härlig inför Gud och människor i sin stora offergärning; men det är icke blott det, som ligger i ordet "förhärligad-", utan det var härligt för den förbarmande mer än moderligt ömma kärleken att få frälsa de olyckliga.

Det vetekorn, som icke införlivas med jorden och dör, förbliver allena, lika visst som clet, som ligger i spannmålslåren. Hade icke Jesus dött för oss och med sin död försonat våra synder, så hade han själv farit till himmelen, men icke en enda människa hade fått eller kunnat vara där.

Grekerna skola nog få se mig, ville Jesus säga, men i en mycket härligare och betydelsefullare mening, än de nu kunna föreställa sig, nämligen såsom frälsare och icke blott läkare. Han säger därför: ' 'Om vetekornet icke faller i jorden och dör, så förbliver det allena; men om det dör, så bär det mycken frakt." I Jesu död försonades och rättfärdiggjordes hela människosläktet — både judar och hedningar — inför Gud. Detta bevisades genom hans uppståndelse. Paulus säger i Rom. 4: 25: " — — vilken har blivit utgiven för våra synders skull och uppväckt för vår rättfärdiggörel-ses skull". Detta ord skall förkunnas för både judar och hedningar, och inför Guds och Lammets tron skall en gång en oräknelig skara stå bärgad såsom en frukt av Jesu död.

Jesus undervisar både grekerna och lärjungarna, att såväl han själv som alla hans efterföljare måste gå försakelsens oeh lidandets väg till härlighet. Han säger: "Den som älskar sitt liv, han skallmista, det, och den som hatar sitt liv i denna världen, han skall bevara det till evigt liv."

Vi få icke hata vår kropp, själ oeh ande (Ef. 5: 29, 30; 1 Kor. 6: 19, 20), ty de äro Guds goda gåvor till oss, icke heller vår tillvaro på jorden, ty varje minut, vi få leva på jorden, är en god Guds gåva. "Ingen kan sätta en aln till sin livslängd". Luk. 12: 25. Det är själviskhetens liv världskärlekens liv, "livet i denna världen", som Jesus här menar. Den som älskar sitt liv, så att han hatar livet i Guds gemenskap för de lidanden livet i och med Gud medför, han mister livet och hamnar i den eviga döden. Och den som hatar sitt liv i denna världen, emedan han funnit liv i Guds och Jesu Kristi gemenskap, han skall bevara det till evigt liv. Må vi icke göra ett så dåraktigt val, att vi för en liten tids usel njutning i synden bortkasta Guds nåd eller det oss i Kristus skänkta eviga livet!

Det var ofattliga fasors djup av lidanden, Jesus under den nu stundande påskhögtiden hade att genomgå. Satan hade genom Petras frestat Jesus att skona sig själv. Matt. 16: 22. Nu kommer han genom grekerna med samma frestelse. Den berörde Jesus så djupt, att han sade: "Nu är min själ bedrövad, och vad skall jag säga? Fader, fräls mig utur denna stund". Var detta liktydligt med bönen i Getsemane (Matt. 26: 39), så gör han ock samma underdåniga tillägg: "Dock, fördenskull har jag kommit till denna stund".

Vidare beder han: "Fader, förhärliga ditt namn. Då kom en röst från himmelen: Jag både har förhärligat det och skall åter förhärliga det". Här blev han bönhörd. På hur många sätt och för huru otaligt många syndare har icke Gud under alla tider förhärligat sin Son och allramest genom hans död, uppståndelse och himmelsfärd.

Det uppfattas dock ganska olika, då Gud talar. Somliga uppfattade här talet endast såsom ett tordön, andra trodde, att en ängel talade; men de hörde icke, vad han talade. Men Jesus hörde, vad Fadren talade och sade: "Icke för min skull har denna röst kommit, utan för eder skull. Nu går dom över denna världen, nu skall denna världens furste utkastas, och när jag har blivit upphöjd från jox*den, skall jag draga alla till mig. Men detta sade han för att beteckna, hurudan död han skulle dö."

När Jesus dog en för alla, så dogo alla i honom. 2 Kor. 5: 14. Gud har uttalat denna dom över syndare: ' 'Syndens lön är döden" och: "Förbannad vare var och en som icke förbliver vid allt det, som är skrivet i lagens bok, så att han håller det". Kom. 6 : 23 ; Gal. 3: 10. Genom synden, som bar denna dom med sig, lågo vi även j djävulens våld. När nu denna dom utfördes oeh verkställdes på Kristus och i honom även på oss, så gick även frisägelsens dom, rättfärdiggörelsens dom över oss i Kristus. Då blev satan, denna världens furste, utkastad, så att han icke längre fick komma fram56

inför Gud med sina anklagelser. Joh. 1:6; IJppenb. 12: 9, 10. Till dess att denna frälsning blev fullkomnad, hade Gud avskilt Israels folk från alla andra, på det att hela världens Frälsare måtte kunna födas utav Abrahams efterkommande. Men såsom Kristus i sin mandom upptagit alla och dött för alla, så lovade han ock, att han skulle draga ,icke längre blott judarna utan alla till sig genom evangelii förkunnelse och således även de greker, som ville se honom. Därmed är icke sagt, att varje enskild människa låter draga sig till trosgemenskap med Jesus, ty han säger själv, att de äro få, som finna den vägen, som drager till livet. Yi äro ibland dem, som han genom sitt ord och sin Ande drager till sig; må vi ock vara bland de få, som låta draga oss, och som finna den väg, som drager till evigt liv!

"I Lammets död och smärta Består mitt nåda val. I hans uppstungna hjärta Och i hans själakval Anser jag mig intagen Betald, förlossad nog, Och det uppå den dagen Då Han på korset dog". 57

2 Söndagen i Fastan.

Matt. 16: 21—23.

Jesus hade frågat lärjungarna: ' 'Vem sägen I mig vara ?". Och Petrus hade givit detta tydliga och bestämda svar: ' 'Du är Kristus, den levande Gudens Son." Matt 16: 15, 16. "Från den tiden" — då lärjungarna voro komna därhän, att de kunde avlägga en sådan kla.r och sanningsenlig bekännelse om Jesus — "begynte Jesus förklara för sina lärjungar, att han måste gå till Jerusalem och lida mycket av de äldste och av översteprästerna och av de

skriftlärda och dödas och på den tredje dagen uppstå igen".

Lärjungarna visste att han var Kristus, men den judiska uppfattningen att Kristus skulle upprätta ett härligt jordiskt messias-rike, satt ännu djupt i dem. — Den judiska surdegen sitter ännu i oss. Ingen vill lida, alla vilja njuta. Och när Kristus lider i sin församling och i de enskilda församlingsmedlemmarna, håna fienderna och anse detta lidande såsom bevis för, att det hela är galenskap, eller att Kristi härliga rike existerar endast i inbillningen. Och även Jesu lärjungar bliva ofta förbryllade över de lidanden, som övergå dem. Han behöver därför än i dag undervisa sina lärjungar, att han ännu går lidandets väg med sin församling och att han genom lidanden och skenbara nederlag förer sin rikssak till seger.

De lidanden, Jesus omtalar i vår text, och som gjorde lärjungarna så bestörta, äro de största segergärningar, som segerherren, vår dyre Frälsare, har utfört. De voro försonings- och frälsningsgärningar. Vi måste för våra synders skull dö, ty syndens lön är döden i dess allra djupaste och hemskaste betydelse. Nu tog Jesus vårt namn — han blev människa — och i vårt namn och ställe drack han vredens kalk, tömde lidandets bägare ända till dess sista droppe. På det sättet har Guds rättvisa dom över brottslingarna blivit utförd, världen försonad och Gud nöjd och döden och djävulen förlorat sina vapen eller rättsanspråk på människan. Nog var det en härlig seger — ja, den härligaste seger, som Jesus vunnit för oss. Men den vanns genom de djupaste lidanden.

Han förklarade, att han måste gå till Jerusalem och lida mycket. Han måste, ty han hade lovat det, gång efter annan under fyra tusen år. Men bakom alla dessa löften, vari Guds frälsningsråd är uttalat och lovat, står hans ömma frälsarehjärta. Han måste lova frälsning, ty hans kärlekshjärta kunde icke lida, att mörkrets makt oss tog till sig, utan han ville kämpa och strida för att frälsa sina älskade bröder och systrar. Hans ömma, förbarmande kärlek tvang honom att lova och uppfylla sina löften att genom död befria syn-58

dens och dödens fångar. Ebr. 2 : 14, 15; 9: 15. Varken i himmelen eller på jorden fanns någon annan makt, som kunde tvinga honom därtill.

Han måste dödas. Att hans död icke var nederlagets utan en segerns död förkunnar han ock för sina lärjungar, i det han icke blott säger dem, att han skall uppstå, utan även angiver på vilken dag, nämligen på tredje dagen efter sin död.

Det är ett fruktansvärt vittnesbörd om alla människors djupa fördärv oeh ondska, som Jesus uttalar i de orden, att han måste lida mycket "av de äldste och av översteprästerna och av de skriftlärda." Människan är så ond, att hon icke kan tåla eller fördraga en god människa ibland sig. Det var icke blott de råa krigsknektarna och hedningarna utan även kyrkans representanter och huvudmän, som hatade Kristus ända därhän, att de icke blott dömde honom till döden och utförde denna dom, utan de pinade honom både före och under korsfästelsen.

Men när Clud hade bestämt, att Jesus skulle korsfästas oeh dödas, voro då icke -alla dessa, som utförde dådet, utan ansvar? Nej, de voro ansvariga för sina onda gärningar; och den dom, judarna ådrogo sig därmed, vilar ännu tung över dem. Gud hade aldrig bestämt, att någon skulle hata eller korsfästa Jesus. Han kunde själv ock omedelbart hava räckt Jesus hela lidandeskalken. Men när han förutsåg, att människorna i hat och fiendskap skulle, om de eljes finge lov därtill, korsfästa Jesus, så utlämnade Fadern honom, och Jesus överlämnade sig själv åt dem. Apg. 2: 23. Det djupaste lidandet mottog dock Jesus direkt från sin fader under ensamheten i Getsemane och mörkret på korset.

När Petrus får höra, att Jesus skall ryckas från hans sida och på ett sådant gruvligt sätt avlivas, blir han så förvirrad, att han tillrättavisade Jesus. Han visste, att han hade en sådan makt, att ingen fiende skulle förmå att, skada honom, blott han använde den. Men nu hörde han, att han icke ämnade använda sin makt. Detta tyckte Petrus var en otillbörlig ja, enfaldig efterlåtenhet, som Petrus ville rycka honom utur. "Petrus tog honom till sig och begynte tillrättavisa honom och sade: Bevare dig Gud, Herre! Icke skall detta vederfaras dig."

' 'Men han vände sig om och sade till Petrus: Gå bort ur min åsyn, satan; du är för mig en stötesten, ty du besinnar icke, det Gud tillhörer utan det människor tillhörer."

Det var således själva djävulen, som lyckades att genom en Jesu lärjunge fresta Jesus att undandraga sig det

lidande, som skulle bliva världens upprättelse och djävulens fall. Då Petrus gick, fastän i okunnighet och av välmening djävulens ärenden var han i detta avseende en satan = motståndare till Guds nådefulla frälsningsråd.

Antingen frestelserna komma direkt från djävulen såsom i ök-59

nen (Matt. 4), eller genom grekerna eller såsom nu genom Petrus, så segrade doek Jesus över dem alla.

Stötestenar kallas de stenar, som finnas på slät ocli banad väg, där man icke väntar att finna någon, icke de som finnas på obanad mark, där man på förhand vet att det finnes många stenar och därför ser sig för. När Jesu lärjunge och vän framförde en djävulsk frestelse, var han därigenom en stötesten.

Av hänförelse för den tillfälliga glädjen att få vandra vid Jesu sida förglömde Petrus både sin och hela världens frälsning (för så vitt. Petrus förstod vad det gällde), som skulle utföras i Kristi död. Därigenom ådagalade ban, att han icke besinnade, det Gud tillhörer, utan det människor tillhörer. Med dessa sina jordiska förhoppningar och sataniska frestelser blev han såsom en motståndare till Guds frälsningsråd ögonblickligen bortvisad av honom, som sätter själens frälsning och evighetens härlighet högst, men såsom en felande lärjunge, som behövde Jesus, fick ban stanna kvar hos Jesus och åtnjuta Jesu döds frukter till försoning, förlåtelse oeh frälsning. Han fick ock i Jesu sällskap så småningom lära sig att gå lidandets väg till härlighet. Visserligen framförde han ännu en gång sin önskan, att Jesus måtte skona sig själv, nämligen då han tog till svärdet. Men även då stod Jesus fast vid sitt beslut att lida, och Petri svärd blev bundet. Oeh i sitt första brev skriver han: ' 'Då således Kristus har lidit för oss till köttet, så vapnen ock I eder med samma sinne". 1 Petr. 4: 1.

Nu är genom Kristi lidande vägen till härlighet öppen för de från Gud bortgångna och förlorade barnen.

"Silver hjälpte ej och guld Att från dödens snara Frälsa oss, från syndens skuld Och från domens fara. Men Guds egen käre Son Sig till offer gjorde, Led oskyldigt, frälste från Vad vi lida borde." 60

2 Söndagen i Fastan.

Luk. 7: 36—50.

Det var icke vanligt att Jesus blev inbjuden av fariséerna, ty de

voro hans fiender. Simon tycktes vara bland de mera uppiäk-tiga fariséerna. Han vill hava klart för sig, om Jesus verkligen är en profet.

"Jesus gick in i fariséens hus och satte sig till bords". Han var den tongivande vart han kom, och därför kunde han gå till vilken som helst. Han älskade alla och ville inverka på alla till frälsning. — Kunde vi ödmjukt och segerrikt vittna för sanningen och på så sätt vara tongivande, borde vi infinna oss vid alla de gudlösa nöjestillställningar, som vi kunde nå i hopp att uträtta något gott. Men som vi äro så svaga, att våra fiender bliva de tongivande, böra vi fly och akta oss för de första steg, som föra till platser, dit vi icke kunna gå i Jesu namn.

Ett för Simon synnerligt störande förhållande inträde dock därigenom, att en objuden kvinna, som i hela staden Nain var känd såsom synderska, infann sig. När Simon hade bjudit syndares Frälsare till sig, så måste han dock finna sig uti, att syndare ock komma med. Vid Jesu fötter är en fristad för syndare, varifrån varken satan eller fariséerna kunna driva dem.

"Kvinnan tog en alabasterflaska med smörjelse och ställde sig vid Jesu fötter gråtande och begynte väta hans fötter med sina tårar och torka dem med sitt huvudhår och kysste ivrigt hans fötter och smorde dem med smörjelse". — Simon ser på och reflekterar och kommer snart till den slutsatsen att Jesus icke är någon profet, eftersom han tar emot en sådan kärleksbetygelse av en synderska. Han vågade dock icke högt uttala sin anmärkning utan sade inom sig själv: "Vore denne en profet, så visste han förvisso, vilken och hurudan denna kvinna är, som rör vid honom, att hon är en synderska".

Simon får snart erfara, att Jesus var en profet, som genomskådade både kvinnan och Simons tankar. — Ja, han är mer än profet. För honom är ingenting fördolt; han känner oss alla och alla våra handlingar och de hemligaste tankar. Och inför honom hava vi att avlägga räkenskap. Ebr. 4: 13.

"Då svarade Jesus och sade till honom: Simon, jag har något att säga dig. Och han sade: Mästare, säg! En borgenär hade två gäldenärer. Den ene var skyldig honom fem hundra penningar och den andre femtio. Och då de icke kunde betala, efterskänkte han för dem båda. Vilkendera av dem skall nu älska honom mest?" — Simon var nog i yttre avseende en from man men han sov över61

sin naturs ondska. Han var dock medveten om, att han hade någon synd. Jesus ställde honom i skuldförhållande till kvinnan såsom ett står till tio. Men Jesus visar dock, att den fromme fariseen och den skuldbelastade kvinnan i trenne avseenden voro lika: De voro skyldiga båda två. De kunde icke betala och båda fingo efterskänkt.

Jesus är borgesmannen, allas vår fordringsägare. Han har dock gått i borgen och betalt för oss alla och efterskänkt för oss alla. Så står han i sitt förhållande till oss. Men om vi i vårt förhållande till honom hålla oss till gärningar tillräknas lönen icke efter nåd utan efter skyldighet. Rom. 4:5. Den som däremot vid uppgörelsen med Gud icke har något att. betala, utan vädjar till nådastolen, får allt, allt efterskänkt. I denna ställning befinnai sig alla Jesu lärjungar: de få aldrig något att betala med. Men trots deras stora skuldsumma, gå de ändå skuldfria. Jak. 1: 7.

På Jesu fråga svarade Simon: ' 'Jag förmodar den, som fick mest efterskänkt. Och Jesus sade till honom: Rätt dömer du. Och han vände sig till kvinnan och sade till Simon: Ser du denna kvinna? Jag gick in i ditt hus. Du har ieke givit mig vatten till mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt huvudhår. Du har icke kysst mig, men från den stund, jag kom hit in, har hon icke upphört att ivrigt kyssa mina fötter. Du har ieke smort mitt huvud med olja, men hon har smort mina fötter med smörjelse. Därför säger jag dig: Henne äro de många synderna förlåtna, ty hon älskade mycket. Men den, vilken litet förlätes, han älskar litet."

Vi hava en försvarare hos Fadern, Jesus Kristus, som är rättfärdig. Och han är försoningen för våra synder. 1 Joh. 2: 12. Han kan försvara syndare mästerligt och rättfärdigt. Först likställde han det stora helgonet med den stora synderskan; sedan sänkte han helgonet i djupet och höjde synderskan till himmelen.

Ingen artig värd i Österlandet fick försumma att giva gästen välkomstkyssen samt ombesörja fötternas tvagning. Men till och med denna enkla, nödvändiga kärleksbevisning hade Simon försummat mot Jesus. Men vad han försummat hade kvinnan gjort. Du har icke gjort det, men hon har gjort det, säger Jesus om trenne kärleksplikter. Och han säger sant.. Vem är nu syndaren? Det är Simon. Vem är nu helgonet? Det är kvinnan.

Simon kände ingen annan sa.lighetsväg än gärningarnas. Ock märk, att det är till detta verkhelgon, Jesus säger: "Henne äro de många synderna förlåtna, ty hon älskade mycket". Med detta säger Jesus till fariséen: Du menar, att jag icke skulle hava rättighet att låta kvinnan stå vid mina fötter emedan hon har brutit lagen; men du ser själv, att. hon hållit lagen, som huvudsakligen kräver kärlek, mycket mer än du, så att om laglydnaden låge till grund för förlåtelsen, skulle jag vara i min fulla rätt att förlåta henne de62

många synderna (ty hon älskade mycket) framför dina, ty du älskar intet.

Det duger icke att, såsom den katolska kyrkan har gjort, på grund av detta språk lägga vår kärlek till grund för syndernas förlåtelse. Nej, det är då Jesus försvarar sig och kvinnan inför Simon, som han drar fram hennes kärlek; men då han talar till kvinnan och tröstar henne, tiger han med den och talar endast om hennes synder och sin fria förlåtelse. "Och han sade till henne: Synderna äro dig förlåtna. Oeh de, som sutto till bords med honom, begynte säga för sig själva: Vem är denne, som ock förlåter synder?"

Den frågan må vi i Guds fruktan göra oss själva. "Då sade han till kvinnan: Din tro har frälst dig. Gå i frid!" Det var nog icke utan en svår inre kamp som kvinnan gick in i Simons hus. Hon trodde dock, att hon skulle finna hjälp för och mot synden hos Jesus. Nu fick hon ock den tröstefulla tillsägelsen: Du har trott rätt och gått rätt. Gå nu i frid!

"O syndaförlåtelse, dyrbara skatt, Av oförskylld nåd åt oss vunnen. Du är ju för oss i vårt eländes natt Den flödande salighetsbrunnen! Med stundelig synd mot Gud heliga bud, Vart skulle v,i fly, om ej blodet hos Gud Hans nåd oupphörligt förnyar." 3 Söndagen i Fastan.

Joh. 7: 19—31.

Iden vers som föregår våra textord, har Jesus framställt den enda väg, på vilken en människa kan bliva himmelriket lärd. Han säger: "Om någon vill göra hans (Guds) vilja skall han förstå, om läran är från Gud, eller om jag talar av mig själv". Det är omöjligt att lära känna frälsningens väg, under det att man icke frågar efter Guds vilja, krav och fordringar på människans såväl yttre gärningar som framför allt på hennes hjärta.

Fariséerna voro i sina egna ögon fromma och rättfärdiga och ansågo sin rättfärdighet hålla, provet inför Mose lag. Till denna övertygelse hade de kommit genom att gå förbi det som "var svårast i lagen, nämligen domen, barmhärtigheten och tron". De hade så falskt umgåtts med lagen, att den aldrig hade fått uträtta det, vartill den är given, nämligen att "var mun må tillstoppas och all världen varda brottslig inför Gud". Rom. 3: 19. Förutan att en människa gör den erfarenheten skall hon aldrig fatta evangelium om Guds nåd i Kristus Jesus.

Av innerlig nitälskan om deras ev,iga väl söker Herren att uppenbara sig för dem och riktar sanningens udd mot. deras samveten, sägande: ' 'Har icke Moses givit eder lagen 1 Och ingen av eder håller lagen. Varför söken I att döda mig?" Utan omsvep säger Herren dem att de voro lagöverträdare. Visst var det gott att de icke levde i grova synder och laster, men huru främmande voro de icke för lagens heliga krav, då de menade, att allt var väl med en utvärtes anständighet. En enda ärlig blick på dessa bud: ' 'Du skall älska Herren din Gud över allting och din nästa såsom dig själv", hade ju bort stoppa deras munnar i fråga om självberömmelse. Men då man utestänger Guds ljus genom mänskliga fördomar och låter egna meningar gälla mer än Guds ord, så "vandrar man i mörkret och vet icke vart man går".

Han riktar därjämte denna fråga till dem: ' 'Varför söken I att döda mig?" På samma gång som fariséerna ansågo sig själva rättfärdiga och inför lagen oklanderliga, så umgingos de med mordplar-ner mot Jesus. Vi veta ock huru denna deras mordlusta stegrades, allt eftersom Jesus avslöjade deras skrymteri. Men huru påtagligt han än framställer deras hjärtans ondska, så ville de ändå icke erkänna den. Folket sade: "Du har en ond ande? Vem söker att döda dig?" De ville visst icke erkänna sina mordanslag. De voro eljes icke främmande för, att fariséerna sökte efter att döda honom. Det skulle ju ej heller dröja länge, förrän samma hop skulle ropa: "Tag denne bort och giv oss Barabbas lös!"64

Jesus jngår icke på något svar på denna folkets fråga utan söker åter att med sitt tal föra dem till besinning, sägande: ' 'En gärning gjorde jag, och alla förundren I eder". Här syftar Herren på det underverk, han gjorde, då han botade den sjuke marmen vid Betesda damm. Denna välgärning mot den sjuke måste ju väcka förvåning, men det är oftast långt mellan förvåning och sann tro. På samma sätt sker det ännu i världen: Otron vill icke erkänna Guds verk. Är otron långt kommen och tror sig ha jordmån därför, så förnekar den t, o. m. Guds tillvaro, fastän hela skapelsen predikar högt om Guds visdom och makt. Men passar det icke att gå så grovt tillväga, så vet man åtminstone att förneka de underverk, som Herren gör med syndare, då han väcker dem ur syndens döds-dvala och för dem till liv och frid i Gud.

I stället för att giva Herren den ära, som honom tillkommer, anklagade de Jesus för att vara lagbrytare, därför att han helat en stackars lidande människa på sabbaten. Nog måste man här beundra den förbarmande frälsarekärlek, som, i stället för att slunga sina vedersakare in i fördärvet, milt upplyser dem om, att han icke hade brutit mot Mose lag i denna sin barmhärtighetsgärning och därför säger: "Fördenskull har Moses givit eder omskärelsen — •— — och I omskaren en människa på sabbaten" —, på det att Mose lag icke må brytas. Det var i Mose lag bestämt stadgat, att varje gossebarn skulle omskäras, då det var åtta dagar gammalt, och det inträffade ju ofta, att den åttonde dagen efter födelsen var en sabbat. Om det nu var rätt och enligt med Mose lag att omskära på sabbaten, hur kunde de då med skäl vredgas på honom, därför att han gjorde hela människan helbrägda, på sabbaten?

Det motstånd, som Herren personligen rönte, går igen i alla tider. Man arbetar nu energiskt på att förklara de underverk, han gjorde, vara naturliga tilldragelser, och där man icke kan få någon naturlig förklaring därpå, där söker man att förneka dess verklighet. Allt detta har sin orsak i det guds- och kristushat, som bor i varje till hjärta och öron oomskuren människa.

Många säga sig söka sanningen och göra ingenting annat än söka efter bevis för, att Jesus icke är Kristus. Ja, man lägger sig mycken vinning om att få fram bevis för, att ordet om vår Frälsares namn, person och gärningar icke är tillförlitligt. Till en viss tid kan man vara neutral och icke yttra sig för eller emot, men den ställningen blir icke i längden hållbar. Förhållandena gestalta sig så, att man måste fram med det, som är sjäva sinnets art. Guds eget ord sörjer för, att människans storslagna neutralitet icke kan försvaras. Den, som icke är med, han är emot, det uppenbaras förr eller senare. Hade folket följt den överbevisning, som det fick av Jesu ord och gärningar, och rannsakat skrifterna för att se, om hans framträdande var i överensstämmelse med profetiorna, så skulle de snart blivit saligt överraskade av att i den föraktade "nazaréen"65

igenkänna den utlovade världens Frälsare. Men nu läto de Guds ord fara oeh trodde mera på fariséerna och de skriftlärda, och det har i alla tider fört till otro och gudsförakt. Jesus sade vid ett tillfälle: "Haden I trott Moses, så haden I ock trott mig, ty om mig har han skrivit."

Några av folket uttala sin förvåning över, att Jesus talade öppet och ingen sade något om honom — det är: Ingen kunde vederlägga sanningen av hans ord. Men de hava genast tillhands något att muta. sitt samvete med, i det de säga: ' 'Icke kunna väl rådsherrarna förvisso veta, att denne är Kristus. "Ingen är dövare än den, som icke vill höra", säger ordspråket. Sedan de begynt att, trots de klara bevisen, sluta till sina hjärtan för sanningen, så fortgå de i konstlade bevis för att fullkomligt lugna sina samveten. De säga: "Vi veta, varifrån han är". På detta, deras påstående svarar Jesus — "såsom ville han säga: "O, hur vackert I veten det! I kännen icke honom, som mig sänt haver, huru skullen I då känna mig och veta, varifrån jag är kommen. I veten tyvärr allt för litet därom. I veten det Scij citt Gud må förbarma sig däröver. Om man skulle säga eder det, så viljen I icke höra det." (Luther).

Då Herren hade uttalat dessa, ord, sökte de att gripa honom. Dock bar ingen hand på honom, ty hans stund var ännu icke kommen. Hade de förut sagt: "Vem söker att döda dig?" så lade de nu öppet i dagen det bat, som bodde i deras hjärtan.

Vår text slutar med de uppmuntrande orden: "Men många av folket trodde på honom och sade: När Kristus kommer, icke skall han väl göra flera tecken, än denne har gjort?" De läto sig av Kristi gärningar övertygas, att han var den utlovade Messias. Han hade uppväckt döda,, gjort blinda seende, lama friska och arma syndare saliga. Vem är han? Sannerligen ingen annan än "Kristus, den levande Gudens Son."

"Men tron o vad gåva! Och otron, o ve, Hur denna vår själ kan martera! Vi önska blott känna, begripa oeh se. Gud hjälp oss, när det vill regera! Förnuftets förtydande djävul utdriv Och ordet, blott ordet i hjärtat inskriv: O Jesus föröka, oss trona!" 66

Midfastosöndagen.

Joh. 6: 24—36.

Det var vid Tiberias hav, Jesus hade mättat 5,000 män med fem

kornbröd oeh två fiskar. På samma dags afton gingo hans lärjungar ned till stranden och stego i båten för att fara över till Kapernaum. Men Jesus gick upp på berget. Han drog sig undan, då han förnam, att de ville göra honom till konung. Det var under denna lärjungarnas nattliga sjöresa, som de hade en förtvivlad kamp med storm och våg. Herren kom då till dem, gående på vattnet, och då de ropade av räddhåga, sade han: "Det är jag. Våren icke rädde"! Och strax voro de vid andra stranden.

Då folket den påföljande dagen såg, att Jesus icke var på den plats, där han hade bespisat dem med brödet, gingo de i båtarna och foro över till Kapernaum och funno honom och sade: "Rabbi, när kom du hit ?" De liksom anade, att det icke hade skett på vanligt sätt. Jesus svarar icke på denna deras fråga utan låter dem i stället veta, att deras ivriga sökande efter honom icke hade sin orsak däri, att de sett tecken, utan däri, att de hade ätit av brödet och blivit mätta. De tecken, Jesus gjorde, avsågo att uppenbara honom själv för dem såsom världens Frälsare, Messias. Men han hade icke lyckats att höja deras sinnen från det naturliga. Av de sorgliga erfarenheter, som Jesus fick göra i denna världen, var bland annat det, att största delen av dem, som sökte honom, drevos av

orenai bevekelsegrunder. Det var icke om sina själar, de hade omsorg, utan om huru de skulle få det bekvämt för detta livet. En frälsare ur brödnöd är långt begärligare för människan än en, som kan rycka henne undan döden, hennes synders lön. Så har i alla tider varit förhållandet. Många ha sällat sig till den lilla skara, som lägrat sig kring korset för att vinna jordiska fördelar, t. ex. för att få njuta av den kristliga kärlekens frikostighet, och såsom dessa judar ha de dragit sig tillbaka då de förnummit, att han icke först och främst ville tillgodose deras lekamliga behov och bliva deras brödkonung. Så sker även det sorgliga att många, som kommit in bland Jesu lärjungar, draga sig med harm tillbaka och bliva icke sällan de bittraste fiender till sanningens och nådens lära, då de icke efter sin beräkning gjort den vinst av jordisk lycka, som de där sökte.

Jesus manar dem att icke verka för den mat som förgås. Han ville säga dem, att de icke skulle så gå upp ,i omsorgen om detta livet, att de glömde det som var viktigare: deras själars frälsning. Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men tager skada till sin själ? Han beder dem verka "för den mat, som67

förbliver till evigt liv, vilken Människosonen skall giva- eder; ty honom har Fadren, Gud, beseglat". Judarna voro genast till hands med att fråga: "Vad skola vi göra för att verka Guds verk?" Hur det går till att verka för den mat, som förbliver till evigt liv, har Jesus sagt med dessa ord: ' 'Den som hör mitt tal och tror på honom, som har sänt mig, han har evigt liv" — det är, att låta sig angeläget vara att genom Guds ord lära känna sig själv och sålunda komma till insikt om, att man icke kan hjälpa eller frälsa sig själv -—, ja, att ieke sådant kan ske ens med tillhjälp av Guds nåd i oss, — utan att man måste låta Människosonen giva sig, det man behöver. Och vad vi behöva, är honom själv, sådan är oss av Gud gjord och given till visdom, rättfärdighet, helgelse och förlossning.

Herren sade icke, att de skulle skaffa sig den mat, som förbliver till evigt liv, utan gör det för alla utfattiga syndare så kosteliga tillägget: ' 'Vilken Människosonen skall giva eder; ty honom har Fadren, Gud, beseglat."

Vidare låter han dem få veta, att det var Guds verk, att de trodde på den han har sänt. Tron är icke, där den är sann, något självgjort verk utan ett verk av Gud genom ordet och den Helige Ande. Ingen kan taga denna dvra gåva, men Herren är angelägen om att få verka detta verk i varje syndare. Han erbjuder tron åt alla. Av hela det efterföljande i vår text se vi, att Herrens tal till dem går ut på att bringa dem till kännedom om nödvändigheten av att mottaga honom såsom det bröd, som nedkommit från himmelen för att giva världen liv. Fadren, Gud, har beseglat detta bud genom tusenåriga förutsägelser och förebilder, ägnade att göra honom känd för dem och alla arma syndare. Och då han var här, beseglade Fadren detta himlabröd genom att högt från himmelen uttala: ' 'Denne är min älskade Son---. Honom hören!" Och därjämte har han beseglat honom genom de gärningar, som han gjorde i Fadrens namn, vilka buro vittne om, att han var den utlovade Messias. I ingen annan är frälsningen. Det gives intet i himmelen och på jorden, som vi kunna trygga oss vid, mer än honom, som Fadren satt sitt sigill på. Han är för tid och evighet den enda orsaken till liv och salighet.

Då han sedan talar till dem, sägande: ' 'Det är Guds bröd, som nedkommer från himmelen och giver världen liv", så svara de: "Herre, giv oss alltid detta bröd"! Det framgår tydligt, att de icke kunde taga sina sinnen ifrån det lekamliga brödet. O, det arma människoförnuftet! Huru otillgängligt är det icke för de himmelska tjngen! Här sannas de orden: "Den naturliga människan fattar intet av det Guds Ande tillhörer."

Då Herren direkt säger dem: "Jag är livets bröd; den, som kommer till mig, han skall icke hungra, och den, som tror på mig,68

han skall aldrig törsta", så känner han sig föranlåten att tillägga: ' 'Jag har sagt eder, att I haven sett mig oeh tron dock icke."

Guds källa var vatten till fyllest. Lovad vare Gud! Om många rata detta bröd och detta livets vatten, så finnes det likväl en skara, som icke kan leva det förutan. Dessa sjunga glada och tröstade: "Alla mina källor äro i dig." Tusen och åter andra tusen hava genom tron på Herren Jesus funnit tillfredsställelse, liv, hälsa och salighet i Jesus, det sanna livets bröd. Ingen kommer på skam, som hoppas på honom. Intet kan ersätta honom. Blir icke han vårt hjärtas allt till salighet, så äro vi förlorade. I ingen annan är frälsningen, ty det är intet annat namn givet, i vilket vi skola varda saliga.

"Samme Jesus dukar ännu Mitt i öknen samma bord, Talar än till de betryckta Samma nådefulla ord. Han, som uti högsta mening Själv är döpt med smärtans dop, Ack, Hans öra är ej slutet Än i dag för nödens rop!" 69

5 Söndagen i Fastan.

Joh. 11: 47—57.

Då föreamlade översteprästerna oeh fariséerna det stora rådet oeh sade: Vad skola vi göra? Ty denne man gör många tecken". — I förra söndagens text hade judarna begärt att Herren skulle göra tecken. De sade: "Vad tecken gör du att vi må tro på dig? Vad verkar du?" Nu hade han bland andra tecken och under även uppväckt Lasarus från de döda och de hade alltså all anledning att tro på honom. Men dessa underverk hade på judarna en alldeles motsatt verkan. De grepos av iver att få honom undan. Ju tydligare han genom sina gärningar bevisade att han var Guds Son, den utlovade Messias, ju mer växte deras förbittring. Det stora rådet sammankallas för att rådslå: "Vad skola vi göra? Ty denne man gör många tecken".

Då Herren Jesus hade uppväckt Lasarus från de döda, trodde fördenskull många av judarna på honom. Detta underverk, som skedde i närvaro av en stor skara vittnen, var så mäktigt och ådagalade en makt som var omöjlig att förneka. Det väckte därför allvarliga bekymmer hos Jesu fiender. De sade: "Om vi låta honom så fortfara, så skola alla tro på honom och romarna skola komma och taga både vårt land och vårt folk". Såsom människonaturen alltid är böjd för att visa en frommare yta än som motsvarar det innersta hjärtelaget så giva dessa fiender sig sken av, att de av ömhet för land och folk ville stävja Herrens verksamhet bland de sjuka, nödställda och förtvivlade människorna. Det framgår dock rätt tydligt, att de voro mest rädda om sin egen ära och sitt eget anseende. "Alla skola tro på honom", säga de — och hur går det då med oss, vi, som av ålder ha varit folkets ledare och andliga ljus? Vi skriftlärda oeh rättskaffens fromma helgon komma att undanträngas av denne timmerman från Nasaret. Det måste vi förhindra, ty vad blir det eljes av oss? Vi säga, att salighet kommer av goda gärningar, och likväl kunna vi icke göra någon av de gärningar, som han gör. —

De enades om, att han skulle oskadliggöras på ett eller annat sätt. O, att dessa arma, förblindade människor i stället frågat: Vad skola vi göra för att varda saliga? Då skulle deras egen nöd bringat dem till Herrens Jesu fötter för att av honom undervisas till salighet. Men nej — de "ville icke komma till honom att de måtte få liv". Sant säger Bengel: "För Herrens maktord viker döden förr än otron". Och skälet därför är: "Människorna älska mörkret mer än ljuset, ty deras gärningar äro onda". De sade sig vilja förhindra, att romarna skulle taga både land och folk, och i stället70

neddrogo de denna dom över sig och folket genom sin hårdnackade otro. Deras stolta murar och deras härliga stad och tempel skulle förstöras, säger Jesus, därför att de icke trodde hans ord.

Så går det alltid. Gudsföraktet drager över den enskilde, liksom över hela folk, Guds straffdomar. "Det går ej, som nian tror, att välgång länge räcker. Ack ve det, land som Gud med tårar fåfängt väcker!"

"Men en av dem, Kaifas, som var överstepräst för det året, sade till dem: I förstån intet, ej heller besinnen I, att det är bättre för oss, att en man dör för folket, än att hela folket förgås". Herrens Ande undervisar oss om, att "detta sade han icke av sig själv, utan som överstepräst för det året profeterade han, att Jesus skulle dö för folket." Det stora rådet trodde sig handla självständigt, men vi veta av Guds ord, att dé voro komna tillsammans "för att göra allt, vad Guds hand och råd förut hade beslutit, att det skulle ske". Apg. 4: 28. Kaifas inlade nog ieke denna mening i de ord, han uttalade, utan fast hellre detta: Han må vara god eller icke, så måste han uppoffras för det allmänna lugnets skull. Gud tvingade honom dock att tala i överensstämmelse med sitt uppsåt av evighet, vilket han har verkställt i Kristus Jesus, vår Herre.

Visst var det bättre, att han dog för folket, än att bela folket skulle förgås. Här fanns ej annat val. Skulle vi själva med döden pliktat för våra synder, hade döden behållit oss i sitt våld. Men nu åtog sig vår Frälsare att träda i de fallnas ställe och så bliva ett skuldoffer för oss. Lovad vare Herren för en sådan hjälp i vårt elände! Visst ha vi orsak att sjunga: ' 'Var man må nu väl glädja sig. Här är stor fröjd å färde." "Ty så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son." Och Sonen älskar samma värld så, att han säger genom profeten: "Jag vill förlossa dem

ifrån döden och hjälpa dem ifrån helvetet." Och åter säger han: "'Död, jag skall vara dig ett förgift; helvete, jag skall vara dig en plåga." "En har dött för alla, och därför hava alla dött," 2 Kor. 5: 14. "Och den, som har dött, är rättfärdigad från synden." Rom. 6:7.

Det ligger även för oss en dyrbar och tröstande lärdom i Kaifas profetia. Den säger oss, att Gud tar del i de ondas råd och styrer så till, att det värsta, de besluta, får tjäna till det bästa. Fatta vi denna sanning rätt i våra hjärtan, så kunna vi vara vid gott mod, huru än fienderna ställa sig till oeh emot Jesu lilla klena hjord. Herren lämnar oss ieke åt de ogudaktigas råd utan att övervaka deras råd och handlingar. Och såsom det stora rådets överläggning fick tjäna Guds sak, så skall Herren laga så, att allt skall tjäna hans rike till det bästa, även sådant, som vi i vår kortsynthet anse vara den största olycka.

"Och icke allenast för folkets utan även för att till ett församla Guds förskingrade barn." Genom Kristi död nedbröts skiljemuren mellan judar och hedningar. Efes. 2: 14. I Joh. 10: 16 sä-71

ger Jesus: "Jag har ock andra får, som icke äro av detta fårahus; dem måste jag ock föra härtill" etc. "Vetekornet" Kristus skulle dö för att bära mycken frukt. Och vem kan räkna skaran av alla folk och stammar, som genom korsets predikan kommit till liv oeh frid i Jesu namn? Vad har räddat dem, om icke ordet om honom, som "är utgiven för våra synders skull och uppväckt för vår rätt-färdiggörelses skull?" Om man förehåller människorna andra ting, rörande berättelser, vackra, poetiska skildringar och dylikt, så kunna de väl röras därav, bliva djupt gripna, men omskapas och pånyttfödas kunna de aldrig genom något annat än ordet om vår Frälsares, Jesu Kristi död. Tag bort ur den kristna religionen krub-bans, Getsemane och Golgata under, och det finnes intet i den, som försmälter hjärtan och giver de över sina synder fridlösa och olyckliga frid och salighet. Lammet är dödat oeh har igenlöst oss åt Gud med sitt blod.

Folket frågade oeh undrade: "Skall han icke alls komma i högtiden?" Jo, Gud vare lov, han gick upp till denna högtid för att bringa alla Guds löften och tillsägelser till ett saligt amen genom sig själv. Vi hava ett påskalamm, slaktat för oss. Låtom oss därför hålla påskhögtid! Lovad vare Gud, som har besökt och förlossat sitt folk och givit den rikaste anledning till sång om seger i de rättfärdigas hyddor.

"Han fullgjorde Vad vi borde Och blev vår rättfärdighet. Han avvände Vårt elände För båd' tid oeh evighet. Han förvärvde, Att vi ärvde Ljus och frid och salighet." 72

Palmsöndagen.

Joh. 12: 1—16.

Iden första delen av dagens text berättas det om en ljuvlig kärleksmåltid i Betanien hos Lasarus, Marta ochh Maria dagen innan Jesus inred i Jerusalem. I detta hem vistades han gärna, och han var där en kär och efterlängtad gäst. Då han gången förut kom dit, var där sorg och gråt och Marta hade då mött honom med de orden: "Herre, hade du varit här, så hade min broder icke dött". Ilon ansåg, att han kom för sent nu, men det har dock aldrig hänt, att Herren kommit för sent. — Syskonen hade nu tillrett en aftonmåltid åt honom, och Maria tjänade och Lasarus satt till bords med honom. Och Maria tog en smörjelse av oförfalskad nardus och smorde därmed Jesu fötter, så att hela huset uppfylldes av vällukt. Men .Judas Iskariot ogillade hennes kärleksgärning. Han tyckte, att det var ett oförsynt slöseri och sade: ' 'Varför har icke denna smörjelse blivit såld för trehundra penningar — 180 kronor — och given åt de fattiga?" Det lät ju människovänligt, men det gives icke något hemskare, än att en människa söker bemantla sin synd med människokärlekens täckelse. Det liade gått därhän med den arme Judas, att han icke ens unnade andra att tjäna Herren Jesus. Orsaken till hans knot var icke, att han vårdade sig om de fattiga, utan den, att han var en tjuv och hade hand om kassan och tog det som lades däri. Så långt hade djävulen lyckats föra Judas genom att lova honom njutning av de jordiska skatterna. Vi veta, huru denna lek slutade. — Måtte vi av det "förlorade barnets" exempel lära, att synden är en fasansfull makt, som, där den får råda, störtar människan i timligt och evigt fördärv!

Herren Jesus tog dock Maria i försvar. Han tänkte icke på sig, fastän han nog djupt kände den hemska udd, som låg i förrädarens ord, utan han tänkte på Maria, och lät det gå sig till hjärtat, att någon ville störa henne i hennes

kärlekstjänst. Han icke blott försvarade henne mot klandraren utan sade, att varhelst evangelium predikas, skall hennes gärning förkunnas. Maria teg och försökte icke att försvara sig, ty hon tänkte icke på, att hennes gärning var något märkligt, utan i stället på vilken stor ynnest, som bevisades henne, att hon fick tjäna sin Mästare.

Jesu lärjungar behöva icke uppträda till sitt försvar, då de klandras av dem, som hata Herren och för hans skull även dem. "Låt henne vara", sade Herren. O, vilket kosteligt ord! Den, som73

har ett sådant försvar, kan vara alldeles trygg. "Den, som rör vid eder, han rör vid min ögonsten", säger Herren. Här må vi väl till-lägga: "Är Herren för oss, vem kan vara emot oss?" Rom. 8: 21. Jesus gav även vid detta tillfälle till känna, vilka gärningar han erkände som goda, nämligen sådana, som komma till stånd av kärlek till honom. Maria såg i Jesus sin Frälsare från synd och död, ja, den ende, som kunde svara för henne inför den helige Gudens tron. Hon liade hört och trodde dessa Jesu ord: ' 'Jag är uppståndelsen och livet ---och var och en, som lever och tror på mig, han skall

icke dö evinnerligen. Joh. 11: 25, 26.

En stor mängd judar, som hade fått veta, att Jesus var i Be-tanien, kommo dit, "icke allenast för Jesu skull, utan ock för att se Lasarus, vilken han hade uppväckt från de döda. Och översteprästerna rådslogo om att även döda Lasarus, ty många av judarna gingo för hans skull bort och trodde på Jesus." Huru långt bort från sanning och rättfärdighet voro ej dessa självgjorda helgon komna ! De voro i sanning färdiga att fylla sina synders mått.

"Dagen därefter, när mycket folk, som hade kommit till högtiden, hörde att Jesus kom till Jerusalem, togo de palmkvistar och gingo ut att möta honom och ropade: Hosianna, välsignad vare han, som kommer i Herrens namn, Israels konung! Och Jesus fann en ung åsna oeh satte sig på henne, såsom det är skrivet: 'Räds icke, du dotter Sion; se, din konung kommer, sittande på en åsninnas fåle!" Och i Es. 62: 11 heter det: "Sägen dottern Sion: Se, din salighet kommer: se, hans arbete och hans verk skall icke vara utan frukt." Och åter i Sak. 9: 9: "Men du, dotter Sion, fröjda dig storligen; ooh du, dotter Jerusalem, gläd dig; se, din konung kommer till dig, en rättfärdig och en hjälpare, fattig, och rider på en åsna oeh på en ung åsninnas fåle."

I den folkskara, som vid Jesu intåg i Jerusalem hyllade honom, funnos ock några fariséer. Dessa förargades över den hyllning, som folkskaran ägnade honom. Därför sade de till Jesus, att han skulle näpsa folket, men han svarade : "Om dessa tiga, skola stenarna ropa". Luk. 19: 39, 40. Herrens lov skall aldrig förstummas. Evig är hans makt och ära. Det är omöjligt för én arm syndare att icke fröjdas, då han ser sig liulpen från synd, satan och död genom Guds outsägliga gåva, Kristus Jesus. Därför skola alltid Jesu lärjungar, trots alla förbud, prisa och lova Sions konung och instämma i ropet: "Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn"!

I den sista versen av vår text heter det, att Jesu lärjungar icke i början förstodo detta, men sedan han var uppstånden, "kommo de ihåg, att detta var skrivet om honom, och att de hade gjort honom detta". Det var icke lärjungarna, som övervakade att skrifterna uppfylldes utan Herren själv. Vi kunna ock av dessa ord sluta oss74

till, att deras hosiannarop var hjärtats sång. De sjöngo icke därför, att det skulle så vara, utan därför, att han var deras hjärtas skatt, fröjd och del.

Må ock vi på denna välsignade dag prisa och lova hans heliga namn!

"Höj glädjerop till skyn Vid denna glada syn! Här kommer Sions förste. Bland konungar den störste. Hosianna, pris och ära Vår konung vi hembära." 75

Långfredagen.

Luk. 23: 35.

"Andra har lian hulpit".

Man torde kunna sammanfatta innevarande stora dags, vår försoningsdags, betydelse i ovanstående ord: "Andra har han hulpit". Alla fatta vi väl, att ieke den helige, hos vilken varken den gudomliga, andliga eller världsliga domstolen kunde finna något brottsligt, behövde för sin egen räkning korsfästas och dödas.

Men vår stamfader Adam så väl som alla hans efterkommande hava ådragit sig den domen och kunde aldrig gottgöra för eller utplåna sin ondska. Och allas dessas sak antog han sig. Alla deras synder tog han på sig, för alLai dessa vart han en förbannelse inför Gud, för alla dessa dog han — alla dessa hjälpte han.

Dessa oräkneliga folkmassor, som han då församlade, och vilkas synder han då utplånade, kunde dock icke hava en sådan inverkan på honom, att han kunde förgäta någon enskild av de många olyckliga.

Det hängde bredvid hans sida en förlorad varelse, som djävulen bevisat sin förmåga uppå att binda i otro och sänka och fastkedja i laster och brott. Nu hade hans brottsliga liv fört honom under den borgerliga lagens dom. Han var korsfäst och i sitt hårda, fräcka, sinnelag står han färdig att bortgå till de eviga straffen. Hjälparen hängde bredvid honom, men honom skvmfade han. Matt. 27: 44; Mark. 15: 32.

Detta skymfande fick dock ett underbart och nådefull! slut. Herrens Ande lyckades väcka den arme mannen, så att han såg, att hans dom var rättvis; och då varnade han sin medbrottsling, då denne fortfor att häda. Jesus.

Men nu var det väl för sent för den olycklige brottslingen att vinna sin själs frälsning? — O, vilket nådens under, att han blev räddad! -— Tron kommer av predikan, men vem kunde predika för honom, så att han kunde lära känna Jesus oeh den frälsning, han nu utförde? Månne lärjungarna? — Nej, de voro förvirrade och modlösa. Gud använde därför fienderna att predika Kristus för den i syndanöd stadde rövaren.

Rövaren visste, att de hatade Jesus och icke sade för mycket gott om honom. ' 'Och de gjorde spe av honom och sade: Andra har han hulpit". — Detta gjorde nog Guds Helige Ande till en ljud-lig och ljuvlig klockklang i den olycklige rövarens själ, så att det ljöd i hans inre: 'Andra har han hulpit" — "andra har han hulpit" — tänk om han kunde och ville hjälpa även dig! Vem är han, som76

hänger här och icke skadat någon eller någons utan endast hulpit? Och varför hänger han då här, när han icke gjort något illa?

Det var med stor uppmärksamhet ocli intresse, som rövaren lyssnade till fiendernas vittnesbörd, då de smädade honom och ropade: "Ar du Guds Son, så stig ned från korset. Andra har han hulpit; sig själv kan han icke hjälpa. Är han Israels konung, så stige han nu ned från korset, och vi skola tro på honom. Han har förtröstat på Gucl; han frälse honom nu, om han. har lust till honom; ty han har sagt: Jag är Guds Son." Matt. 27: 40. 42, 43.

Den hugsvialande innebörden i detta sanna vittnesbörd om Jesus kunde fienderna icke förtaga med sitt hån och spe. Guds Helige Ande förklarade i rövarens dömda samvete och sargade själ detta vittnesbörd: "Andra har han hulpit". — "Han har förtröstat på Gud". — "Han har sagt: Jag är Guds Son". Detta intog rövarens hjärta, så att Jesus blev honom kär ocli dyrbar. Därigenom var han nu övergången från mörker till ljus, ifrån död till liv och från satans makt till levande Gud. Han var född på nytt, fastän han icke själv förstod det. Och han tillrättavisade nu sin olyckskamrat och sade, att det var Gud, han smädade: "Fruktar du icke ens Gud, då du är under samma dom. Och oss sker rätt, ty vi lida det våra gärningar äro värda, men denne har intet ont gjort. Och han sade till Jesus: Herre, kom ihåg mig, då du kommer i ditt rike. Och Jesus sade till honom: Sannerligen säger jag dig: I dag skall du vara med mig i paradiset". Luk. 23: 40—43.

Så blev på grund av Jesu döds värde och betydelse även den stackars rövaren, den arme brottslingen, hulpen över all förväntan. Ja, nog är det vittnesbördet både sant och ljuvligt: ' 'Andra har han hulpit." — Han halp även dig, när han dog; ty han dog för dig, han bar och utplånade dina synder, han hängde en förbannelse för dig och friköpte dig från förbannelsen samt köpte dig åt Gud med sitt eget blod.

Vill du stöta bort denne vän och förtrampa hans blod och fortsätta. därmed, då gives ingen hjälp för din själ, utan den går då förlorad. Men har du insett din olycka och förgäves sökt hjälpa, dig ur densamma, då må du till hopp och uppmuntran beakta detta ord: "Andra har han hulpit." Det må ju uppmuntra dig att. tro, det han både vill och kan hjälpa dig i all nöd och hem till sitt himmelska rike, dit han i nåd förhjälpe oss på grund av vad han gjorde den stora försoningsdagen.

"Du även mig har hulpit, min dyre Frälserman,

Då till min synds försoning ditt blod på korset rann.

Tack att min skuld du gäldat och öppnat himlens port!

Och tack, att du har givit mig syn på vad du gjort!" 77

Påskdagen.

Joh. 20: 1—10.

Långfredagens smärtor oeh kvalfulla lidanden voro överståndna.

Det evigt betydelsefulla segerropet: "Det är fullkomnat", gav tillkänna, att kampen var slutad och att vår högtlovade medlare, Jesus, hade segerrikt bestått i kampen mot alla mörkrets makter. I evig ande offrade han sig själv utan vank åt Gud, och därmed var synden försonad, skulden betäekt och den eviga rättfärdigheten framhavd. Daniels B. 9: 24. Nu hade kvinnans säd söndertrampat ormens huvud. 1 Mos. 3: 15. Nu voro alla folk på jorden välsignade, enligt Guds löfte till Abraham. 1 Mos. 22: 18. Ja, allt, som var skrivet om honom i Moses oeh profeterna, huru han skulle lida och sedan ingå i sin härlighet, hade nått sin fullbordan. En ny skapar-gärning var verkställd. Ef. 2: 15. För en fattig syndare finnes intet ljuvligare ord än detta: "Det är fullkomnat", ty det säger oss tydligt att allt, som hindrade oss från salighet i Guds gemenskap, är undanröjt. De hitintills obesegrade makterna voro nu besegrade. Synd, död och fördömelse finens icke mera till för den, som är funnen i Kristus Jesus. Rom. 8:1. Guds Son, vår dyre medlare, var själva döden ett gift oeh helvetet en plåga. Huru många gånger hade icke döden, sedan Adams dagar, stungit men alltid kommit undan med sin udd! Ingen hade kunnat stå honom emot, förrän vår dyre Frälsare tillintetgjorde honom, som hade döden i sitt våld, det är djävulen. Ebr. 2: 14.

Någon har här använt bilden av ett bi. Det kan stinga hur många gånger som helst i en död kropp utan att förlora sin gadd, men så fort det stinger i en levande kropp, så måste det lämna gadden kvar och dö. Så hade döden stungit i det genom synd och överträdelser döda Adams släkte och alltid behållit sin udd. Men då döden vände sin udd mot Kristus och stack honom, "som är sann Gud och det eviga livet", då förtog han sig oeh blev besegrad. Jesu död på korset ser väl icke ut att vara någon seger över "förskräckelsens konung" men var det i alla fall. Vi må besinna, att han icke bragts till korsets död genom något annat än våra synder. Han, som icke visste av synd, blev gjord till synd för oss.. 2 Kor. 5: 21. Det var alltså i vårt ställe, han stod. Ja, Gud vare lov: Vi hava all anledning att med Paulus instämma: ' 'Han älskade mig och gav sig själv id för mig."

Det hade varit en helig omöjlighet för honom att drabbas av döden, om han icke hade intagit de skyldigas plats och dött för dem.78

Hela hans liv var en enda kedja av fullkomlig lydnad för Guds bud, och den som håller dem, han skall därigenom leva. Guds hela riksordning skulle ha urspårat i och med det, att en oskyldig straffats utan att ingripa mot våldet, Kristus har dött i rätt tid för ogudaktiga, och genom sin död igenlöste han oss åt, Gud med sitt blod. I Uppenbarelseboken betygar han: "Jag var död, och se, jag lever i evigheters evigheter." I dessa med många andra ord finna vi orsaken till hans död.

Vår text i dag försätter oss till den tomma graven i Josefs örtagård. Utomordentliga anordningar hade blivit gjorda för att behålla honom i graven. En stor sten hade vältrats för gravöppningen samt beseglats med Pilati ring. Därtill hade en avdelning soldater blivit ditsatt för att hindra, att han togs ur graven. Men intet av allt detta kunde behålla livets furste i dödens famn. Det är omöjligt, att den helige skulle se förgängelse. Han gick ur graven, vakten flydde, och en ängel bortvältrade stenen från graven, för att Jesu vänner skulle kunna se därin och övertyga sig om, att han icke var där. Och samma ängel förkunnade för Maria Magdalena och de andra kvinnorna, då de bittida kommo till graven för att smörja hans lekamen, att han var uppstånden från de döda. (Mark. 16.) Maria lopp bort och förkunnade för Petrus och Johannes, att de hade tagit Herren bort ur graven. Dessa i sin ordning lupo till graven, och det sägs oss att den andre lärjungen (Johannes) lopp fortare än Petrus och kom först till graven. "Och när han lutade sig ditin, fick han se sveplinnet ligga där; dock gick han icke in". Men Simon Petrus gick in i graven, då han kom.

Det väcker en viss uppmärksamhet, att Petrus kom sist, han som alltid brukade viara först. I en söndagsskola blevo barnen tillfrågade, varför Petrus icke lopp lika fort som Johannes. En liten gosse svarade då: "Det kom an på, att han hade ett så tungt hjärta." Det var ett rätt och gripande svar. Petri hjärta var mycket tungt, ända seda-n han vid kolelden efter förnekelserna hade träffats av Jesu milda men allvarliga blick och gick ut och grät bitterligen.

Både Petrus och de andra övertygades om, att icke Jesus fanns i graven, men ingen kom ihåg Jesu ord om, att han skulle uppstå från de döda. Fariséerna kommo bättre ihåg Herrens ord, ty de sade : ' 'Oss kommer ,ihåg, att den förföraren sade: Efter tre dagar skall jag stå upp från de döda."

Om lärjungarna heter det: ' 'De förstodo ännu icke skriften, att han måste uppstå från de döda. Då gingo lärjungarna hem igen" —, utan tvivel mycket sorgsna över att icke ens få se Jesu lekamen och bevisa Herren ännu en kärlekstjänst genom att med balsam smörja honom.

Herren skulle dock icke låta sina lärjungar gå länge i denna sorg. Han uppenbarade sig för dem, och deras sorg förbyttes i saligt jubel. "Herren är sannerligen uppstånden", ljöd det från79

den ene till den andre. Petrus får en särskild hälsning från Jesus, och vi veta förvisso, att det gjorde hans hjärta gott. Denna hälsning tillförde honom syndaförlåtelsens ljuvliga frid.

Kristus lever! Det är påskbudskapet. Och detta så saliga budskap skulle icke tillföra syndare någon fröjd, om icke långfredagens smärtor hade föregått undret i Josefs örtagård. Men nu, lovad vare Gud, han lever efter att hava varit död. Han är utgiven för våra synders skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull.

"Vad ljus över griften! Han lever, o fröjd! Fullkomnad är skriften, o salighets höjd! Från himmelen hälsad, han framgår i glans, och världen är frälsad och segern är hans. Bortvältrad är stenen och inseglet bräckt, och vakten har flytt för hans Andes fläkt, och avgrunden bävar. Halleluja!" 80

Annandag Påsk.

Joh. 20: 11—18.

Den händelse, som dagens text berättar, tilldrog sig på morgonen av Jesu Kristi uppståndelses dag. Denna dag är den härligaste dag, som har uppgått över jorden. Synnerligt ljuvlig och härlig var den för Jesu vänner. Detta hindrar dem dock icke att även på denna dag sörja och sucka, innan de fingo klarhet över vad som hade skett på denna dag och betydelsen av det skedda.

Maria Magdalena, "från vilken Jesus hade utdrivit sju onda andar" (Mark 16: 9), var en sann Jesu lärjunginna, som var Jesus mycket tillgiven. Dock börjar vår text med dessa ord: "Men Maria stod och grät utanför graven." Hon kände det så, som att hon aldrig mer skulle kunna få någon lisa i sin själ eller ro i sin ande, ty hennes Frälsare, vän och hopp var icke blott död, utan, såsom hon menade, för alltid försvunnen från henne. Och likväl var han henne så nära.

Det är icke några främmande erfarenheter för Jesu vänner. Huru ofta är han icke försvunnen från deras trosbliek, från deras känslor. De läsa hans löfte och anropa honom om nåd och förbarmande ; men allt. är hopplöst, ty allt är känslolöst, kallt och dött. Men fastän de icke kunna se det då, så är han dem dock lika nära, som han var Maria nära vid detta tillfälle.

"Under det hon nu grät, lutade hon sig in i graven och fick se två änglar i vita kläder, sittande, den ene vid huvudet, den andre vid fötterna, där Jesu, kropp legat; v. 11, 12. — Änglarna äro våra tjänsteandar, men i regel hava människorna blivit förskräckta och bävande, när änglar hava uppenbarat sig för dem. De kunna dock uppenbara sig även på ett uppmuntrande sätt. Så gjorde de nu. De kunna dock icke i ett skuldbelastat hjärta och samvete ersätta Frälsaren. Hur vänliga de än voro mot Maria, så kunde de icke i allra ringaste mån ersätta hennes Frälsare.

"Och dessa sade till henne: Kvinna, varför gråter du?"— Det är ingen ovanlig företeelse, att människor såväl män

som kvinnor och barn gråta. Ingen undgår tidens nöd. Alla både stora och små, rika och fattiga, friska och sjuka få offra till den tåreflod, som flyter genom världen ända sedan syndafallets dag. Det är dock mindre vanligt, att människor så älska sin Frälsare, att de begråta hans fördöljande, såsom Maria gjorde. Huru har du, käre läsare, det i denna fråga? Kan du leva borta från din FrälsareSI

utan att, därav känna någon saknad? Du lever då likgiltig för din dyra själs frälsning, oaktat det är det enda nödvändiga, att du icke förlorar utan vinner din själ.

På änglarnas fråga, svarade Maria: "De hava tagit bort min Herre, och jag vet icke, var de hava lagt honom"; v. 13. — Hon stod vänd mot den grav, däri hon hade sett Jesus bliva nedlagd. — Har du funnit din Frälsare, så har du ock i ditt hjärta fått förnimma någon frid och glädje. När sedan Jesus velat lära dig att tro på honom utan erfarenhet i hjärtat av hans ljuva närvaro, då har du blivit förvirrad och bekymrad och trott, att han för alltid försvunnit. Så är dock icke förhållandet. Det är blott så, att du skall söka oeh finna honom i ordet och icke i ditt hjärtas tomma grav. Vänd dig bort från graven och sök honom i ordet, skall du ock få skåda, att han är dig nära. Om Maria läsa vi vidare i texten: 'Och när hon hade sagt detta, vände hon sig om och fick se Jesus stå där, och hon visste icke, att det var Jesus"; v. 14. — Tänk, så nära hon hade den, som hon sörjde så djupt och så väl behövde, och som hon nu trodde, att hon aldrig, aldrig mer skulle finna.

"Jesus sade till henne: Kvinna, varför gråter du? Vem söker du? Hon menade, att det var örtagårdsmästaren och sade till honom: Herre, om du har burit bort honom, så säg mig, var du har lagt honom, så att jag må taga honom;" v. 15. — Det var nog örtagårdsmästaren, fastän i mycket högre och lyckligare mening än hon anade. Det var den store Örtagårdsmästaren, själva Frälsaren, som nu var så nära för att vattna och vederkvicka sin eljes snart vissnade planta.

Om man än nödgas säga, att det icke ligger någon klar eftertanke i Marias ord, så måste man dock säga, att det ligger hjärta och känsla däri. Icke skulle hon orka att bära en död människokropp? Och hur kunde hon vänta, att en obekant skulle veta, vem hon frågade efter, då hon icke sade hans namn? Hon säger ju endast "honom". Om du har burit bort "honom", så säg mig, var du har lagt "honom", så att jag må taga "honom". För Marias hjärta fanns dock i himmel ock på jord icke mer än en, och det var hennes vän, som nu var borta. Oeh den tillfrågade kände hennes hjärta, han missförstod henne icke. "Jesus sade till henne: Maria!"

Maria var hennes namn, som hon ofta hört uttalas. Men ald-drig hade hon hört det uttalas med en sådan ömhet oeh ett sådant kärlekens tonfall, som då Jesus före sin död tilltalade henne. Och nu hörde hon den gamla, ljuva stämman. Hon synes åter hava vänt sig mot graven; men det blev nu åter igen en hastig omvändelse, såsom det står: "Tion vände sig om och sade till honom: Babuni! det är mästare", v. 16.

O, hon har ju sin mästare och Frälsare, den såsom hopplöst försvunne vännen mitt framför sig. Det blev glädje och jubel. Aldrig

682

har hon värjt lyckligare och gladare, än vad hon nu var. — Detta är icke den enda gången, som förtvivlade hjärtans hopplöshet och ångest förvandlats på samma sätt i fröjd och jubel, därigenom att Jesus tilltalat och uppenbarat sig för den marterade och förtvivlade själen.

Den lyckliga Maria ville nu förmodligen sluta Jesus i sin famn för att med sina lekamliga armar fasthålla honom, så att han icke mer skulle försvinna för henne. Jesus undervisade henne då, dels att den synliga närvaron nu skulle förbytas i trons åskådning, emedan han nu levde ett uppståndelseliv och skulle snart fara upp i himmelen, dels att hans lärjungar skulle meddela för andra, vem han var, och vad de ägde i honom. Därför sade han till henne: "Rör icke vid mig; ty jag har icke ännu uppfarit till min Fader, men gå till mina bröder och säg dem: Jag far upp till min Fader och eder Fader och till min Gud och eder Gud. Maria Magdalena gick ock förkunnade för lärjungarna, att hon'hade sett Herren, och att han hade sagt henne detta"; v. 17, 18.

Här förklarar Jesus resultatet och innebörden i det verk, han utfört på jorden. Genom syndafallet kom fördömelse över alla människor. Vi hemföllo under Guds tunga och rättvisa dom för vår synd mot Gud. Utan försoning hade

vi aldrig fått nalkas Gud och kalla honom vår Fader och vår Gud. Men då Gud blev vår broder (Joh. 1: 1, 14), gottgjorde han med görande och lidande lydnad för vår synd och skuld och upprättade oss ur vårt fall; och då förde lian barnen, som hava kött och blod (Ebr. 2: 14), till härlighet. Ebr. 2: 10. Hans uppståndelse är ett oomkullstötligt bevis på att han försonat och utplånat de synder, som han uppbar i sin kropp på korsets trä (1 Pet.r. 2: 24), och det var alla människors synder. Es. 5: 6. Nu är muren mellan den helige Guden och de brottsliga barnen, nämligen synden, borttagen och utplånad och barnaskapet återvunnet. Vi äro därigenom återtagna till barn i Jesus Kristus, så att vi hava samma rättighet som Jesus att kalla Gud vår Fader och vår Gud.

Detta säger oss Jesus tydligt i dagens text. Vi må ju betänka, att lärjungarna hade ingen annan rättighet härtill, än den Jesus vann dem genom sin död och uppståndelse. Men Jesus dog och uppstod icke blott för dem utan sannerligen för alla.

Må vi då inträda i våra barnarättigheter, så att vi i tron skåda ooh hylla Gud såsom vår Fader och Gud, på det att vi må få ingå i samma härlighet som vår broder Jesus samt under jordelivet med både bekännelse och leverne söka att göra vår dyre Frälsare känd för våra medmänniskor, så att så många som möjligt må lära känna honom för att icke gå miste om detta stora, nådefulla och härliga arv. Må Herren förhjälpa oss därtill!"Bland skuggor ej mer vi behöva att treva,

vår Frälsare lever, vi skola ock leva.

Den sol, som rann upp uti Betlehems stall

i middagsglans strålar och släckas ej skall.

Så glädjens och fröjdens, I Frälsarens vänner!

Från tornet, som sargar, och nöden, som bränner

vi blicke mot eviga höjderna opp

och fire vår högtid med lovsång och hopp !" 84

6 Söndagen efter Påsk.

Joh. 21: 1—14.

Därefter uppenbarade sig Jesus åter för lärjungarna vid Tiberias hav". Bibeln säger oss icke huru inånga dagar, som hade förflutit från hans föregående uppenbararelse åtta dagar efter påskdagen (Joh. 20: 26) och till uppenbarelsen vid Tiberias liav. Men även de dagarna voro noga avvägda av den ömme och vise herden. De första åren av lärjungarnas sällskap med Jesus hade de haft jämförelsevis lugna dagar, de hade fått se oeh skåda med sina ögon och med händerna röra vid, vad de hade att tro. 1 Joh. 1:1. Nu skulle de införas i övning av tro utan att se. — Det blir många mörka, bekymmersamma stunder i den övningen. Jesus döljer sig, så länge, som han ser, att den trossvage, försagde lärjungen kan tåla vid, och så uppenbarar han sig igen. För riktigt övade lärjungar kan detta fördöljande bliva årslånga, kvalfulla lidanden. Men såväl dagarna som lidandet äro noga avvägda av den ömme själavännen.

Jesus hade lovat att uppenbara sig för lärjungarna i Gallileen. Matt. 28: 10; Mark. 16: 7. Han fick dock uppenbara sig många gånger, innan han fick dem att gå dit. Nu har han fått dit åtminstone sju av sina elva lärjungar, som voro tillsammans.

När lärjungarna förut blivit uppräknade står Tomas såsom den sjunde eller åttonde i nummerordningen (Matt. 10: 2—4; Mark. 3 :16—19 ; Luk. 16:14—16) och Petrus alltid såsom den förste. Även i dagens text får Petrus behålla sin plats, men han står dock bredvid Tomas. Efter sitt djupa fall och den överraskande förlåtelsen känner han sig kanske mest dragen till och sammansmält med den melankoliske (Joh. 11: 16) och klentrogne (Joh. 20: 25—27) Tomas. — Så kan Herren, där han får regera, vända ett ont — såsom här Petri gruvliga syndafall —+ till motgift mot ett ännu större ont, nämligen självförhävelse och högmod.

"Simon Petrus sade till dem: Jag går bort för att fiska. De sade till honom: Vi gå ock med dig. Då gingo de ut och

stego strax i båten, och i den natten fångade de intet". Deras treåriga sällskap med Jesus och deras höga kallelse till apostlar hade icke fostrat dem till ringaktning för lekamligt arbete eller gjort dem lättjefulla, utan de kunde när som helst gripa sig an med sitt gamla yrke. Den store hednaaposteln Paulus arbetade på sina missionsresor även träget i sitt yrke såsom tältmakare. Apg. 18: 3; 1 Kor. 4: 11; 1 Tess. 2: 9; 2 Tess. 3: 8. Det är en falsk och fördömlig uppfattning, då man menar, att sedan man kommit till tron på Herren, skall man vara för god för den jordiska kallelsen, så att man måste söka: ett of-85

fentligt lärarekall. Nej, vi få tjäna Herren dagligen i vår lekamliga kallelse, där vi ock hava många tillfällen, om vi eljes vilja använda dem, att med ord oeh gärningar vittna om Herren. Och har Herren nedlagt gåvor till något mera offentligt lärarekall, så vet han nog det och skall icke försumma att kalla oss därtill. Och när han det gör, då må vi ock lyda och följa hans kallelse. Det gjorde ock apostlarna.

Vi kanske dock böra se denna tilldragelse även från en annan sida. När den rike unge hövitsmannen, som dock hade frälsnings-begär, gick bedrövad bort från Jesus, emedan han icke kunde försaka sina många ägodelar, sade Petrus: "Se, vi hava övergivit allt och följt dig, Vad skola vi då få?" Matt. 19: 16—27. Det låg nog någon berömmelse i detta Petri uttalande, och det var ju sant, att lärjungarna hade försakat sitt yrke, sina nät och båtar. Men dagens text visar, att det var icke grundligare gjort, än att de i påkommande trångmål kunde söka upp sina båtar och nät och slå sig på det gamla yrket igen. — Må vi aldrig ens i vårt inre gilla någon självbehagets tanke över någon vår försakelse och uppoffring för Herrens skull eller seger över någon synda frestelse eller tillväxt i det goda, ty om än allt detta är verkligt, så som det var med lärjungarna, så kunna vi nästa minut falla i de gruvligaste synder. Så länge vi vandra i skuldmedvetande och fruktan för oss själva och i tron på Herren, kan oeh skall Herren bevara oss. Men bliva vi uppblåsta, äro vi redan i en falsk ställning till Herren och kunna då falla i de gruvligaste dårskaper både i lära och i liv.

Lärjungarna voro där, varest Jesus lovat uppenbara sig för dem; men han dröjde att' komma. Det blev många bekymmer för de stackars lärjungarna och även brödbekymmer. De äro dock snart eniga om att själva skaffa sig mat. Att de skulle lyckas betvivla de icke; men "i den natten fångade de intet". — Herren kan icke allenast giva, han kan ock låta våra inkomstkällor utsina, då han finner det för oss nyttigast. Hade de denna natt fått fisk, skulle de kunnat hävt den tanken genom livet, att de hade försakat ett inkomstbringande yrke. Nu är även den berömmelsen tagen ifrån dem.

De höllo ut att arbeta hela natten, men allt var hopplöst. Men även på den mörkaste natt följer en morgon. Denna gång följde en mycket ljus morgon. Den vännen, som osynlig följt dem hela natten och i kärlek undanhållit fisken, stod nu synlig, fastän för dem okänd på stranden med sin triumferande fråga: Hur går det, kunnen I reda eder själva? Men det var ock en mer än moderligt öm fråga: "Barn, icke haven I väl något att äta?" — Ja, även för den saken har han både omsorg oeh resurser. "De svarade honom : Nej".

Nu fingo de kasta ut näten på hans befallning och fastän de voro så nära land, så var det förut fisktomma havet så fullt med86

stora fiskar, att de allesammans behövde hjälpas åt för att draga det i land.

Johannes förstod av händelsen, vem som stod på stranden. Och när Petrus av Johannes fick veta, att det var Jesus, så kunde han icke vara ifrån honom, tills de kommo i land med båt och nät, han kastade sig i sjön. Nu voro lärjungarna hungriga. Men maten var ock i ordning. Jesus hade redan bröd och stekt fisk i ordning. Det blev en solig morgon efter den hopplösa natten. De hade gärna velat fråga honom: Vem är du ? Men de vågade icke göra det, emedan de visste, att det var Herren. — Så är det med Jesu lärjungar : De hava behov av att fråga Herren om det de veta; och det är ljuvligt, då han på nytt får säga dem: '"Det är jag."

Detta var nu tredje gången, Jesus uppenbarade sig för lärjungarna, sedan han uppstått från de döda. Första gången var påskdagskvällen, andra gången åtta dagar därefter, då Tomas var med, oberäknat de gånger, han uppenbarade sig för de enskilda av dem samt för kvinnorna. — Är du glad, då Jesus uppenbarar sig, eller stores din frid, då han kommer d,ig nära? Är du hans vän eller fiende? Mellantillstånd gives icke.

"Vid Tiberias gröna stränder Står han uti gryningen. Efter nattens möda länder Brödraskaran dit igen. Milt till deras nöd han ser, Fisk och bröd de trötta ger, Ömt till deras hjärtan talar. Och så kärligt dem hugsvalar." 87

6 Söndagen efter Påsk.

Joh. 21: 15—25.

Dagens text utgör fortsättningen av förra söndagens. Det berättades där, att icke lärjungarna dristade fråga Jesus, vem han var emedan de visste det. De fingo dock ytterligare bekräftelse därpå genom den allvarliga examen, Jesus höll med Petrus.

Tre gånger hade Petrus förnekat, att han kände Jesus, tre gånger genomskäres hans hjärta av Jesu allvarliga samvetsfråga, och tre gånger får Petrus betyga sin kärlek till Jesus. Petrus hade med sin trefaldiga förnekelse gjort sig ovärdig att vara hans apostel, men Jesus insätter dock honom i detta ämbete med sin trefaldiga befallning: "Föd mina får!"

Det var en allvarlig examen. — Det är en fruktansvärd sak att synda mot Herren, och om man än gör upp med honom, så att man får förlåtelse för sin synd, så kan man dock icke undkomma tuktan. 2 Sam. 12: 10—14. Men ve dem, som icke göra upp sin sak med Gud vid nådastolen! För dem följer en evig fördömelse.

Men Herren är icke blott rättfärdig i alla sina domar, han är ock öm och vis. Petrus hade nog icke förrän nu tålt vid en sådan vidräkning, därför hade han också hitintills undgått den. Denna morgon var han riktigt tröstad, mättad och glad, och då passar Jesus på och håller den allvarliga examen med honom.

"När de hade ätit" — först vill Jesus mätta och sedan pröva oss — "sade Jesus till Simon Petrus: Simon, Jonas son, älskar du mig mer än dessa?" Petrus hade givit tillkänna, att han älskade Jesus mer än de andra. Matt. 26: 33. Men han hade med sin förnekelse ådagalagt, att han tvärtom ringaktade Jesus mer än de andra. Det är detta, Jesus nu erinrar om, då han säger: Älskar du mig "mer" än dessa? Att Jesus icke kallade honom vid det namn, han hade såsom en följd av sin bekännelse, utan kallade honom med hans gamla namn "Simon", skar nog igenom Petri själ. Det var dock ljuvligt för Petrus, att Jesus ville varda älskad av honom och frågade efter hans kärlek.

Med de erfarenheter, Petrus gjort, kan han nu icke ställa sig framför sina bröder utan utelämnar i sitt svar orden: ' 'mer än dessa." Ja, han vågar icke ens använda det starkare ordet "älska" utan tar det mildare ordet: "kär". "Ja, Herre, du vet, att jag har dig kär". Då sade Jesus till honom: "Föd mina lamm." •— Du har själv fått erfara svaghet i tron och ett gruvligt syndafall; du bör därför även kunna vara öm och till hjälp och stöd för andra svaga och elända. Därför: "Föd mina lamm!"88

Jesus förnyade sin fråga, men uteslöt då orden: "mer än dessa". Nu var denna Petri gamla, falska försäkran icke blott förlåten utan även glömd. — "Han träter icke till evig tid och vredgas icke evinnerligen." Ps. 103: 9. Petrus upprepar ock sitt förra svar, varpå Jesus på nytt anförtror åt honom sin dyrt köpta hjord och säger : ' 'Vårda mina får !"

Jesus säger icke: Vårda dina får, föd dina lamm! Nej, han säger mina. Vi äro allesammans hans skapade och med hans lydnad, lidande och död så dyrt köpta får och lamm. Det är ju icke underligt, att han, när han ser oss insnärjda i syndens, onda sällskapers och djävulens garn, vill hava ut oss därifrån och därför inrättat ett predikoämbete, genom vilket han kallar oss hem till sig. I detta ämbete insatte han nu Petrus såsom apostel. — Sitter du ännu insnärjd i djävulens hemska snaror, så lyssna till din gode herdes röst, att du må bliva ett lyckligt får eller lamm i hans hjord!

Jesus upprepar sin fråga för tredje gången. Men då använder även Jesus det svagare ordet på kärlek och frågar: "Har du mig kär?" Nu lät det, som om Jesus icke satte förtroende till denna Petri försäkran, och Petrus är nu icke längre självstark, utan han är försagd och misstänker sig själv. Men att Jesus var honom kär, det hade han så tydliga erfarenheter av i den sorg, som härskade hos Petrus, då Jesus var borta, och den glädje, som fyllde honom, då han fick honom åter, så det kunde han icke förneka. Det ville icke heller Jesus, att han skulle göra,

han ville endast, att han icke skulle säga det med självtillit utan under fruktan och i ödmjukhet inför Herren. Och nu gjorde han även det. "Petrus vart bedrövad däröver, att lian för tredje gången sade till honom: har du mig kär? Och lian sade till honom: "Herre, du vet allting"

— han vädjade nu till Jesu allvetenhet, och det är just rätta vägen

— "du vet, att jag har dig kär". Ja, det förnekade icke heller Jesus, utan för tredje gången bedyrade han, att han ville hava honom till sin underherde och apostel och sade därför till honom: "Föd min får."

Nu ställer Jesus samma fråga till dig, antingen du är ung eller gammal: Älskar du mig ? Det är icke likgiltigt, hur du står till Jesus. Är han din vän, då är du salig; men älskar du icke Jesus, då går det evigt illa. När nu Jesus frågar efter vår kärlek och således vill, att vi skola sluta oss till honom, och lian är den, som älskat oss, så att han gått i döden för oss, och älskar oss ännu, så att han går efter oss och söker oss på våra villovägar, varför skola vi då hata honom? Det borde vara tydligt för oss, att vi icke kunna komma till hans himmel eller ens vara lyckliga där, om vi komme dit, då ieke Jesus blivit en kär vän för oss. Skjut därför icke undan hans fråga: Älskar du mig ? Och giv dig ingen ro, förrän du så lärt känna hans ända in i döden bevisade kärlek till dig, att även du måste utropa : Herre, du vet, att jag har dig kär.89

Sedan Petrus fått bedyra sin kärlek till Jesus, får han ock veta, vad denna kärlek förpliktar honom till, nämligen till att leva och dö för den älskade och enligt hans vilja. Han skulle icke nu, såsom då han var ung, gå vart han ville, utan lian skulle uträcka sina händer för den älskades ledning och på den vägen förhärliga Gud såväl i sitt liv som genom martyrdöd på korset. — Må även vi under uppoffrande av vår köttsliga vilja uträcka våra händer till vår gode herdes kärleksfulla händer, vilja, ledning och vård!

' 'Ack, ville var en tunga Om det som Jesu gjort Predika, tala, sjunga Skull' saken vinnas fort. I herdar, troget ropen, Som fören Andens värv, Så att den arma hopen Må räddas från fördärv! 90

6 Söndagen efter Påsk.

Joh. 17: 1—8.

Jesus stod nu färdig att överlämna sig åt marter och död. Han måste alltså skiljas från sina kära men svaga och okunniga lärjungar. Det ligger honom ömt på hjärtat, att icke djävulen må lyckas i sina planer att snärja och fördärva dem. Han talade därför särskilt mycket till dem i avskedsstunden, både väckande, varnande, förmanande och tröstande. Johannes har fått nedskriva fyra kap. av vad Jesu då talade. Vid detta tal såg nog Jesus med ömhet och allvar ned på lärjungarna för att även med blicken tilltala dem. Men han visste, att i den sållning, som nu skulle övergå dem, skulle de icke kunna behålla eller på sig tillämpa hans ord. Men om utsikterna till räddning voro mörka, när Jesus såg ned på lärjungarnas oförmåga, så voro de dock ljusa, då han lyfte sina ögon upp mot himmelen, till sin Fader. När det blir svart och förtvivlat för dig här på jorden, så att det, vart du vänder och vrider dig i din ångest, är hopplöst och förtvivlat, så får du lyfta dina ögon upp mot himmelen, till din i Kristus nåderike Fader. Och där är det ljust och ljusa utsikter till hjälp och räddning för dig, även om du icke ser det. Lyft därför dina ögon uppåt, till dess även du får se hjälpen!

Hjälpte det icke att tala med lärjungarna om Fadern, så hjälpte det att tala med Fadren om dem.

"Detta talade Jesus och upplyfte sina ögon emot himmelen och sade: Fader, stunden har kommit, förhärliga din Son, på det att din Son må förhärliga dig". — Den stunden, då Jesus med sitt försoningslidande skulle försona en hel världs under årtusenden begångna synder, var nu kommen. I denna enastående offergärning, där Jesus får svara och lida för alla människors synder, vartill Fadren även har utgivit honom, och vilket även Jesus villigt gör, bliva Fadren och Sonen förhärligade såsom både rätfärdigheten och kärleken. Men det är icke blott detta, som ligger i orden: "förhärliga" utan ännu mer. Eftersom Gud hade vilja och en brinnande önskan att rädda de förlorade från förbannelse, död och helvete, så var det. härligt för Gud själv, att. han funnit, en utväg därtill. Nu har denna stund kommit. Fadren vill hava de förlorade frälsta, Sonen vill frälsa dem med uppoffring av sitt eget liv. Fadren räcker lidandets kalk åt Sonen och salighetens bägare åt de förlorade, och både Fadren och Sonen känna det härligt att kunna utföra denna sin kärleksvilja.

"Såsom du har givit honom makt över allt kött, på det att91

han må giva evigt liv åt alla dem, som du har givit honom". — Hör: han har makt över allt kött! Vågar du resa dig upp mot honom? Kan myran, om hon än reser sig till hela sin längd på järnvägsrälsen, stoppa det framrusande tåget? O nej, hon blir själv krossad. Ännu mindre kan du störta honom, som har makt över allt kött. Men tänk så tryggt och gott det är att få vila under dens beskärm, som har en sådan makt. Och han har fått denna makt i den avsikt, att han skall giva evigt liv åt alla, som Fadren givit honom.

Det är en dyrbar sanning, att Sonen fått alla människor till arv (Ps. 2: 7, 8) och att dessa alla fått evigt liv i Sonen. Joh. 3:16; 1 Joh. 5: 10, 11. Men i vår text talas det om, huru vi skola komma i ett rätt förhållande till Herren. Även för den nödvändiga saken behövs ett Fadrens givande åt Sonen. Härom säger Jesus: "Allt vad min Fader giver mig, det kommer till mig och den, som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut." Joh. 6: 37. Vid detta Fadrens givande använder han icke sin allmakt utan ordets makt, han undervisar; och den, som då hör och lär av Fadren, han kommer till Sonen. Joh. 6: 44, 45. Och hur elända och svaga än dessa må vara och vilka makter från jorden eller helvtet, som uppresa sig emot deras frälsning, så har dock Jesus den makten att giva dem evigt liv. Och den makten skall han ock använda.

"Men detta är det eviga livet, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den du har sänt, Jesus Kristus". Så mycket har Kristus gjort för oss, att den, som får kännedom därom, får ock frid för sitt samvete samt barnaskapets ande och blir en förtrolig vän med Gud och således åtnjutare av det eviga livet. Men för att i sitt hjärta kunna få en sådan kännedom och tröst av Kristus för utsättes ock syndakännedom.

' 'Jag har förhärligat dig på jorden, jag har fullbordat det verk, som du har givit mig att utföra. Och nu, Fader, förhärliga du mig hos dig med den härlighet, som jag hade hos dig, förrän världen var". — Så kunde Jesus säga; hela hans levnad var ett Fadrens förhärligande. Och han misslyckades icke i utförandet av det stora frälsningsverk, han var kommen att utföra (Joh. 3: 17; 12: 47), och han var aldrig oviss om den slutliga utgången, därför kan han redan nu förklara: ' 'Jag har fullbordat det verk, som du har givit mig att utföra."

Efter fullbordandet av försonings- och frälsningsverket blev han förhärligad hos Fadren med den härlighet, han innehavt av evighet, ty någon större härlighet finnes icke. För dödens lidandes skull blev han krönt med härlighet. Ebr. 2:9. Men den härligheten tillföll oss, skamhöljda syndare.

"Jag har uppenbarat ditt namn för de människor, vilka du har givit mig av världen. Dina voro de, och mig har du givit dem, och de hava hållit ditt ord. Nu förstå de, att allt, vad du har givit92

mig, är från dig. Ty de ord, som du har givit mig, har jag givit dem, och de hava mottagit dem och förstå i sanning, att jag har utgått från dig, och tro, att du har sänt mig." De ord, Jesus talade, voro icke människoord utan Guds Fadrens ord. Detta hade lärjungarna förstått och trott och hållit dem såsom Guds ord. De felade ofta och i många stycken både i kunskapen oeh i levernet, men med det enda, att de mottogo hans ord, både det straffande och det hugsvalande ordet, och under alla skröpligheter höllo det i sinnesförfattningen, så voro de hans rätta lärjungar.

Ännu i dag står den vägen öppen för oss, och något annat sätt gives icke till ett sant lärjungaskap än att dagligen mottaga Herrens dömande, förmanande och tröstande ord och hålla det. Härvid bliva vi på nytt dömda för bristerna i vårt hållande av och blivande vid ordet. Mottaga vi då icke Herrens tuktan och tröst, då upphöra vi att vara lärjungar. Men så länge vi mottaga ordets tuktan för vår synd oeh vittnesbördet om Gud och Kristus till hugsvalelse, så äro vi lärjungar och hava evigt liv. — Tänk, vad bibelns ord ändå är en värderik skatt! Må vi vara flitiga att för vår enskilda del insamla dessa skatter. De behövas i livets solskensdagar men allramest i nöden och döden. Oeh saliga äro de, som höra Guds ord och gömma det.

"Det är evigt liv att känna Gud som sin vän. Sälla de, som funnit denna Vår bäste vän. Ja för evigt sälla, rika; Andra vänner dö och svika, Denne vän är alltid lika, O, vilken vän!" 93

6 Söndagen efter Påsk.

Joh. 17: 9—17.

Vi hava läst i både bibeln och i andra skrifter om många bedjare, som av Gud blivit på ett underbart och i ögonen fallande sätt bönhörda. Men om syndiga människor i sin nöd anropat den store Guden och blivit hörda; tänk då, vad det innebär och lovar, då Jesus i dagens text säger: "Jag bed-er fiör dem."

Oaktat Jesus sällskapat med sina lärjungar i över tre år con träget undervisat dem, voro de dock mycket okunniga. Men Jesus förkastade dem icke därför, utan han beder sin Fader för dem. Han skulle nu tagas ifrån dem genom döden, och djävulen hade begärt att få sålla dem, varför dessa arma, svaga lärjungar befunno sig i ett farligt, läge. Men då bad Jesus för dem, ocli det hjälpte; alla elva blevo Jesu bekännare på jorden och gingo till himmelen, när de slöto sin jordevandring.

"För världen beder jag icke utan för dem, som du har givit mig, ty de äro dina". Han kan icke innesluta världen i den bön, han nu bad: "Helige Fader, bevara dem i ditt namn, vilka du har givit mig på det att de må vara ett, såsom ock vi". Han vill, att alla världens ändar skola vända sig till honom oeh bliva saliga (Es. 45: 22), han vill ock, att vi skola bedja för alla människor (1 Tim. 2:1), och han beder för det ofruktbara fikonträdet. Luk. 13: 6—9. Men icke beder han, att världen skall bliva bevarad i sin olyckliga ställning, utan att den skall bliva uthulpen därifrån. — I vilket förhållande står du till Jesus? Är du hans lärjunge och vän? Då kan han bedja om ditt bevarande, vilket han i så fall ännu gör. Ebr. 7: 25. Men tänk hur sorgligt, om du till ditt sinnelag hör till den mot Jesus fientliga värld, vilken han icke kan innesluta i sin ömma bön om bevarande. Det är ljuvligt, tryggt och mycket lovande att vara omgärdad med denna Jesu bön: ' 'Bevara dem i ditt namn, vilka du har givit mig."

"Och allt mitt är ditt och ditt är mitt". Fadren ägde alla människor såsom allas skapare och gav alla åt Sonen (Ps. 2:8), som köpte alla (1 Petr. 2:1) åt Gud med sitt blod. ITppenb. 5: 9. Dem Fadren genom ordets dom och tröst i samvetet "giver" och "drager" till Sonen (Joh. 6: 37, 44), dem återgiver Sonen åt Fadren. Alltså är Fadrens egendom Sonens och tvärtom. Men all Fadrens härlighet, trygghet och salighet är ock Sonens, och detta är även vår tillhörighet. Joh. 17: 22.94

"Jag är förhärligad i dem." Jesus är härlig, och där han blir uppenbarad eller förklarad, där blir han förhärligad. Detta hade ban blivit i lärjungarna. Han har ock genom sitt kärleksfulla hjärta behov av att hjälpa förlorade, olyckliga och lidande människor, så att det är härligt för honom att få göra det. Detta hade ock skett med lärjungarna. Därför kan han säga: ' 'Jag är förhärligad i dem." Men vad ban fått bliva i ock för sina lärjungar, skulle bliva till många tusendens upplysning och räddning, varför han även i det avseendet kunde säga: "Jag är förhärligad i dem". — Har han fått bliva din Frälsare, skatt och rikedom och således blivit förhärligad i dig? Och har så skett, vill han genom dig bliva känd och bekantgjord för andra till frälsning. På det sättet förhärligas han i dig. Skulle icke detta vara härligt även för dig? Vet, att detta är den största och högsta uppgift på jorden. Vet, att det är skamligt att sänka sig själv och bidraga till andras fall i synd och skam, då man är så dyrt köpt med Jesu Kristi, Guds Sons, blod, såsom ett felfritt och obesmittat lamms.

'.'Och nu är jag icke mer i världen" — med kroppen var han väl ännu bland de sina, men i anden var han inne i lidanden, som inneburo övergivenhet av både Gud och människor — "men dessa äro i världen, och jag kommer till dig. Helige Fader bevara dem i ditt namn, vilka du har givit mig, på det att de må vara ett såsom ock vi. När jag var med dem i världen, bevarade jag dem i ditt namn; jag vårdade dem, som du har givit mig."

Vem är det, vi bruka vårda? Jo, små barn, orkeslösa åldringar och idioter. Tänk, att Jesus hade behövt att vårda sina lärjungar! Och det behöver han och det gör han ock ännu. Det är vår trygghet, att vi äro så svaga, att han får vårda. oss. "När jag är svag, då är jag stark". 2 Kor. 12: 10.

"Och ingen av dem blev förlorad utom det förlorade barnet, på det att skriften skulle fullbordas." — Gud ville icke, att Judas skulle gå förlorad, han hade icke bestämt honom till förtappelse. Hes. 12: 32, 33 : 11; 1 Tess. 5: 9; 1 Tim. 2 : 4. Men han såg på förhand, att Judas icke skulle låta föra sig till besinning, och då förutsade han det i Ps. 41: 10, på det att vi måtte besinna, att alla Guds utsagor, både hans domar och nådelöften, gå i fullbordan.

"Men nu kommer jag till dig och talar detta i världen, på det att de må hava min glädje fullkomnad i sig. Jag har

givit dem ditt ord" — tänk, samma ord hava vi fått! Må vi öva det! — "och världen har hatat dem, emedan de icke äro av världen, såsom jag icke är av världen. Icke beder jag, att du skall taga dem bort från världen utan att du skall bevara dem från det onda. De äro icke av världen, såsom jag icke är av världen. Helga dem i din sanning ; ditt ord är sanning". — O, vilken bön! Vilken kärlek, ömhet och nitälskan om varje syndares frälsning! I Jesu ljuva namn fin-95

nes verkligen den tröst och den vård, vi behöva. Må vi icke tillsluta vårt hjärta för hans ömma kärlek, ty då hava vi ingen, som vill eller kan hjälpa oss igenom farorna i världen eller i nöden och döden och hem till roligheten.

"Han har döden för mig lidit. Ingen skall fördöma mig. Hos sin Fader för mig bedit, Det mig gagnar eviglig. Ho är då, som vill förklaga Den han själv utkorat har? Ho vill ifrån honom draga Den han har i sitt försvar?" 96

Bönsöndagen.

Joh. 17: 18—23.

A ven denna text liksom de två föregående utgör en del av Jesu

bön i nattvardssalen i Jerusalem. I denna bön anbefaller han sina lärjungar i Fadrens vård så, att de för egen del måtte bliva bevarade i sanningen samt bliva medel till andras förande till sanningen.

"Såsom du har sänt mjg i världen, så har jag sänt dem i världen". — Av samma kärlek, ömhet och förbarmande som Fadren sände Sonen i världen, sände ock Sonen sina lärjungar. Sonen sändes till världens frälsning, och lärjungarna sändes på det att världen måtte genom vittnesbördet om Kristus komma till sanningens kunskap. 1 Tim. 2: 4.

"Och jag helgar mig själv för dem, på det att de må varda helgade i sanning".

Huru vi än må anstränga oss för att helga oss och vilka medel vi än må använda, så äro vi lika oheliga, orena och skuldbelastade. Es. 1: 5, 6, 64: 6; Jer. 2: 22. Men Jesus tog våra synder på sig, gjordes till synd för oss (2 Kor. 5: 21) och i felfri lydnad för sin Fader fullgjorde han Fadrens vilja ända in i offerdöd på korset. Där utplånade han synden och helgade sig för oss. Då helgades vi i sanning. Ebr. 10: 7—10.

I kärleken till Fadren och hans vilja och i kärlek till oss har han helgat (avskiljt) sig för Guds tjänst, till en tjänstgörande överstepräst, Så helgar (avskiljer) han alla, som komma till sanningens kunskap, till ett konungsligt prästerskap. 1 Petr. 2: 9.

"Men icke för dessa allenast beder jag utan ock för dem, som genom deras ord skola tro på mig, på det att alla må vara ett, så-' som du, Fader, i mig och jag i dig, att ock de må vara ett i oss, på det att världen må tro, att du har sänt mig".— Han tänkte på och bad även om vårt bevarande, om vi nämligen genom ordet Tiava kommit till tro på honom. — Märk, att det är genom apostlarnas — såväl som övriga bibliska författares — ord, som vi skola komma till tro på Jesus. Tron kommer icke därigenom, att vi anstränga oss att tro, utan därigenom, att vi bliva vid ordet.

Till gemenskap med Gud äro vi skapade. Synden har dock söndrat oss, avskurit oss från Gud. Kristus har borttagit skiljemuren, synden, och givit oss fritt tillträde till återgemenskap med Gud. Genom tron på ordet förenas vi med Kristus och äro därige-no ett både med Fadren, Sonen och varandra. Tänk: ett såsom Fadren och Sonen äro ett!

De kristnas enhet i tro och kärlek är inför världen ett kraf-97

tigt vittnesbörd om Jesu gudom, det är "nämligen ett övermänskligt verk. Däremot är det ett kraftigt medel att styrka världen i hennes otro, då de kristna inbördes splittras, strida och söka att bekämpa varandra.

"Och jag har givit dem den härlighet, som du har givit mig". O, att vi kunde fatta något av detta! Tänk, vad Gud har skapat mycken härlighet, t. ex. solen, månen, stjärnorna och jorden! Allt, vad Gud har gjort, är härligt. Den enklaste blomma, det minsta grässtrå och varje snöflinga är ett härligt underverk, som för oss framstår mer och mer härligt, ju grundligare vi lära känna det. Den boning, där Gud själv tronar, är dock oändligt mycket härligare,

ja, så härlig, att ingen människa har sett eller kan se den (i sin dödliga lekamen). 1 Tim. 6: 16. Men han själv, som gjort allt och kan i detta avseende göra, vad han vill, är dock till sitt väsende oändligt mycket härligare än allt vad han gjort. Och samma härlighet, som Fadren har, har han givit åt Sonen, och samma härlighet har Sonen givit åt oss. Sonen blev för dödens lidandes skull krönt med härlighet och ära. Ebr. 2: 9. Oeh allt detta hava vi fått, ty själv är han förklarad med den härlighet som han hade hos Fadren, förrän världen var. Joh. 17: 5.

Vi hava fått en rättfärdighet och härlighet som utplånar synden och pryder hela vår varelse, så att vi kunna leva i Guds gemenskap och vara ett med honom, såsom Jesus säger: "Jag har givit dem den härlighet, som du har givit mig, på det att de må vara ett, såsom vi äro ett, jag i dem oeh du i mig, att de må vara fullkomnade till ett, och att världen må förstå, att du har sänt mig och älskat dem, såsom du har älskat mig."

Samma kärlek, välbehagets kärlek, som Fadren har till Sonen, har han ock till de skröpliga lärjungarna. Samma härlighet, som Fadren givit Sonen, har ock Sonen givit sina svaga och eländiga lärjungar. Samma höga uppgift och viktiga kall, som Sonen fått i världen, hava ock hans lärjungar fått, så vitt det gäller missionerandet; nturligtvis hava vi icke fått det uppdraget, som Jesus ensamt kunde få och utföra, nämligen återlösningsverket. Må vi komma i sant och saligt åtnjutande av hans kärlek och härlighet samt bliva trogna i vårt kall att vittna om honom!

O, du som gav ditt liv för fåren, Om nåd och kraft vi bedja dig, Att framgent följa dig i spåren På kärlekens och fridens stig. Låt mer och mer en skingrad skara Förenas i din sanning ljus, Att det må vara; evigt vara En herde och ett fårahus. 98

Kristi himmelsfärdsdag.

Joh. 17: 24—26.

"r? ader, jag vill, att varest jag är, där skola ock de vara med mig, r vilka du har givit mig, på det att de må se min härlighet, som du har givit mig; ty du har älskat mig fore världens grundläggning".

Dagens text utgöres av en del av den bön, som Herren Jesus höll skärtorsdagskvällen vid avskedsfesten i nattvardssalen i Jerusalem, ocli som blivit kallad "Jesu översteprästliga förbön." Den är lämplig att betrakta alla dagar men särskilt denna dag, då vi få skåda vår vän fara direkt upp till sin Fader i himmelen. Han förklarar här, att hans yttersta vilja är den, att ban vill hava de sina med sig in i saligheten oeh härligheten. Och för den saken steg han ned från sin härlighet.

Fader, jag vill. Det är ställföreträdaren, medlaren, gottgöra-ren, som här kräver lönen för sitt arbete. Det ligger mera krav än suckan i denna bön. Jag vill, att varest jag är, där skola ock de vara med mig, vilka du har givit mig.

Gud har givit hedningarna till arvedel och jordens ändar till egendom åt Sonen. Ps. 2: 8. Men dem, som icke vilja hylla honom, kan han icke i detta deras sinnelag önska få in i himmelen, emedan det bleve ingen himmel för dem. Dock beder han om förlängd nådatid och om förlåtelse för dem. Luk. 13: 8, 23: 34. Dessa gav Fadren åt Sonen, på det att lian skulle försona och igenlösa dem; och det har han gjort. Men för att vi skola komma till Sonen, måste Fadren draga dit oss och så giva varje enskild syndare, som skall räddas, på nytt åt Sonen. Oeh det är detta sistnämnda givande, som Jesus talar om här; han talar nämligen om de få, vilka Fadren givit honom av världen — av de många, som han fick i evighetsrådet. Han talar om de få, som han får giva evigt liv i betydelse av att känna Fadren och Sonen. Joh. 17: 2, 3, 6, 9.

Om detta givande säger Jesus: 1 'Allt vad min Fader giver mig, det kommer till mig, och den, som kominer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut". Och åter: "Ingen kan komma till mig, utan Fadren, som har sänt mig, drager honom". Joh. 6: 37, 44. Och hur Fadren drager till Sonen och nu giver åt Sonen, säger Jesus i dessa ord: "Det är skrivet ,i profeterna: "Och de skola alla varda lärda av Gud". Därför var och en som har hört av Fadren och lärt, han kommer till mig." Joh. 6 : 45.

Fadren använder icke sin allmakt vid detta dragande till Sonen och givande åt Sonen, utan han undervisar. Den som då hör99

och lär av hans undervisning i lagen, han blir så dömd i samvetet, att han kommer i nödläge och behov av Jesus och hans evangelium. Och den som hör och lär av hans undervisning om Jesus, han drages till honom, han kommer till honom och blir hans vän och förtrogne. Och om alla sådana säger Jesus: "Fader, jag vill, att varest jag är, där skola ock de vara med mig, vilka du har givit mig, på det att de må se min härlighet, som du har givit mig; ty du har älskat mig före världens grandläggning.

För Jesus synes kärleken vara det största. Och Paulus säger ock detsamma. 1 Kor. 13: 13. Vi hava aldrig känt en ren, helig och fullkomlig kärlek och hava därför ingen fullkomlig erfarenhet av, vilken ljuvlig, himmelsk doft det är. Men Jesus har varit älskad fullkomligt av Fadren och älskat både Fadren och oss fullkomligt; och han talar om kärleken såsom det härligaste han vet. Och till full åskådning av denna härlighet vill han hava hem de sina.

Såsom grund för bönhörelse i denna sak framhåller han först sin vilja, sedan att de blivit givna åt honom genom den kännedom, som de fått. Och därvid vädjar han ock till Fadrens rättvisa. Han säger: ' 'Rättfärdige Fader, världen har icke känt dig, men jag har känt dig, och dessa hava känt, att du har sänt mig. Och jag har kungjort dem ditt namn, och jag skall kungöra det, på det att den kärlek, varmed du har älskat mig, må vara i dem och jag i dem."

Gud har älskat världen så högt, att han icke skonat sin egen, älskade Son utan givit honom åt hela världen. Det är ömhetens och förbarmandets kärlek, som han hyser till de olyckliga, avfälliga oeh bortavarande barnen. Han kan dock icke vara nöjd med dem i deras svnd och elände. Välbehagets kärlek kan han hysa endast till de rena och fullkomliga. Och emedan ingen är ren i sig själv, kan han ieke hava välbehag till någon utom Kristus.

Men dem, med vilka Jesus vinner sin önskan, de skola uppenbaras med Jesus i härlighet. Över dem skall Fadrens välbehag vila. Den kärlek, varmed Fadren älskat Sonen, skall då vara i dem. — Och jag i dem tillägger Jesus och avslutar därmed sin bön.

När Jesus for till himmelen, önskade nog lärjungarna att med sina blickar få följa honom ända in i härligheten. De fingo det dock icke då; en sky tog bort honom ur deras åsyn. Men när vandringen är slutad, resdräkten avlagd och målet är vunnet, då finnas inga skyar, intet dunkel; då njuter man Guds välbehag fullkomligt och älskar då även fullkomligt.

Att det är öppet för ovärdiga, förtappade och fördömda Adams barn att i Jesu namn vinna en sådan härlighet, därför är nu Jesu himmelsfärd en oomkullstötlig borgen. Han blev utgiven oeh gjord till synd för oss, oeh då stängdes hemmets port även för honom. — Han fick vara utan svar i Getsemane och blev övergiven på Golgata. Matt. £6: 39—42; 27: 46. — Men i dag se vi honom i ära och här-100

lighet fara till himmelen. Oeh så sant han nu sitter på Majestätets tron i himmelen, hava ock vi frimodighet att ingå dit genom hans blod. Må vi då nu låta Fadren draga oss till Sonen, vilken då sannerligen icke skall kasta ut oss, varken nu eller på domens dag.

"Däruppe där Jesus i härlighet bor,

han vill att vi skola vara.

På vandring är den, som på honom tror,

mot landet det underbara,

där synd ej finnes, där sol ej går ner,

där ingen i evighet törstar mer.

Går- du även med, käre vän, ack säg,

uppå den nya och levande väg?" 101

6 Söndagen efter Påsk.

Joh. 15: 18—27.

Det är en olycksbringande egenskap hos människovärlden, att den hatar Gud, hatar hans Son, hatar hans pånyttfödda barn, som blivit delaktiga av Guds natur.

Gud har älskat världen, så att han utgivit sin ende Son. Jesus har älskat världen, så att han dött för dessa sina fiender. Och Jesu lärjungar hava Guds kärlek utgjuten i sina hjärtan, varför även de älska sina medmänniskor, fastän skröpligt och ofullständigt.

Vad kan vara orsaken, och hur kan det förklaras, att människan hatar sin älskare och välgörare? Svar: Människan har genom tro på satans lögn, som han uttalade i paradiset, blivit delaktig av satans ondska; däri ligger förklaringen.

Här böra vi ock besinna, att det icke skulle bliva någon glädje för dessa hatare, om de komme till himmelen och bleve tvungna att vara för evigt tillsammans med dem, som man hatar, nämligen Gud och hans pånyttfödda barn. Vi böra här besinna nödvändigheten av ny födelse, och om vi ännu icke genomgått denna nödvändiga förändring, icke giva oss tillfreds, förrän vi blivit föda av Gud.

Jesus gav sig ut för världen, Jesu lärjungar skola med bekännelse och leverne bära fram vittnesbördet om Jesus, även om det skulle kosta dem det lekamliga livet. Har Jesus älskat världen, så att han dött för den, vill han ock, att världen skall lära känna honom, bliva omvänd till honom och därigenom salig. Han säger därför: "Men när hugsvalaren kommer, vilken jag skall sända eder från Fadren, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadren, han skall bära vittnesbörd om mig. Men I bären ock vittnesbörd; ty I haven varit med mig från begynnelsen."

Jesus giver inga falska förespeglingar, han bedrager ingen, utan han förutsäger, hurudana dagar hans lärjungar skulle få. I honom skulle de hava frid och gott mod, men i världen skulle de hava betryck och tvång. Och de borde icke bliva modfällda över att, få mista sin käre Herre och mästare. Det borde ju vara ärofullt att få lida för hans skull, såsom det är vanhedrande att få lida för sina onda gärningar. Han säger därför: "Om världen hatar eder, så veten, att hon har hatat mig förr än eder. Voren I av världen, så älskade världen sitt eget; men emedan I icke ären av världen, utan jag har utkorat eder ur världen, därför hatar världen eder. Kommen ihåg det ord, som jag har sagt eder; en tjänare är icke förmer än hans herre. Hava de förföljt mig, så skola de ock102

förfölja eder; hava de hållit mitt ord, så skola de ock hålla edert".

Vad Jesus förutsade, giek ock i fullbordan. Apostlarna blevo icke heller modfällda, utan de voro glada däröver, att de "voro värdiga att lida smälek för det namnets skull." Apg. 5: 41. Århundraden hava gått sedan apostlarna med ord och gärning vittnade om Jesus här på jorden; men välden är ännu sig lik. All den kristendomskunskap, som vår tids människor hava fått, har icke ändrat människors fiendskap emot Jesus, emedan de icke anammat kärlek till sanningen, så att de blivit födda på nytt och kommit till en sann kännedom om Gud.

"Allt detta skola de göra eder för mitt namns skull, ty de känna icke den, som har sänt mig." — Den som icke känner Fadren, han känner icke heller Sonen; oeh "den som icke hedrar Sonen, han hedrar icke Fadren, som har sänt honom." Joh. 5: 23.

"Hade jag icke kommit och talat till dem, så hade de icke synd; men nu hava de ingen ursäkt för sin synd. Den som hatar mig, han hatar ock min Fader. Hade jag icke gjort sådana gärningar bland dem, som ingen annan har gjort, så hade de ickè synd, men nu hava de sett det och hatat både mig och min Fader."

Här talar icke Jesus om synd i allmänhet, — ty både dessa omtalade och alla människor äro syndare; och det hade vi varit och evigt förblivit, om icke Kristus kommit, — utan här talar han om den okunnighetssynd, som är anledningen till människors fortsatta hatfulla sinnelag mot Gud. Hade icke han kommit, som ensamt känner Gud och ensamt kan uppenbara honom (Joh. 1: 18; Matt. 11: 27), då hade vi havt någon ursäkt för denna vår okunnighet, vilken medför fiendskap. Men nu har han kommit och öppet förkunnat oss både om sig och sin Fader. "Aldrig har någon människa talat såsom han." Joh. 7: 46. Och framför allt: Aldrig har någon gjort sådana gärningar som han. De gärningarna bevisa ovedersägligt, att han är sänd av Fadren och är ett med Fadren, eller att han är skrifternas Messias och "Gud över allting, välsignad evinnerligen". Rom. 9: 5. Därför hava vi ingen ursäkt för den synden, om vi av okunnighet hata Jesus, utan den skall i hela sin tyngd drabba oss till evig

fördömelse.

Men det har skett, på det att det ord skulle fullbordas, som är skrivet i deras lag: "De hava hatat mig utan sak". Emedan Gud förtuság människors ondska, och att de skulle komma att hata Jesus, så förutsade han det. Ingen får dock fatta det så, som om de varit tvungna att hata Jesus för att uppfylla skrifterna. Nej, Gud vill, att alla skola älska Sonen. Och hade människorna gjort det, så hade ock Gud förutsett det oeh aldrig skrivit dessa ord: "De hava hatat mig utan orsak". — Nu böra vi ställa oss inför dessa frågor: "Älskar jag Jesus? Är jag förtrolig med Fadren och Sonen?103

Om jag det icke är, var skall jag då tillbringa min evighet? Och varför älskar jag icke Jesus, som älskat mig så högt, att han gått i döden för mig?

"Friskt mod, du föraktade lilla hop, Som världen förföljer med smäderop! Du närmar dig hemmet för var minut, Och snart på din smälek gör Gud ett slut." 104

Pingstdagen»

Joh. 15: 10—17.

Vi fira i dag pingstdagen. Namnet pingst kommer av det grekiska ordet penteeoste, som betyder femtionde. Pingst firades nämligen i Israel, liksom även hos oss, femtionde dagen efter påsk. Israeliterna firade pingst till minne av lagens utgivande på Sinai berg. Vi fira den till minne av Andens utgjutelse över apostlarna. På Sinai var eld oeh dunder; i_ Jerusalem var ock dån oeh eldtungor. På Sinai ljöd det: "du skall" oeh: "du skall icke", oeh: "förbannad är var och en, som icke fullgör allt". Vid pingsten efter Jesu himmelsfärd ljöd det: "Det är fullkomnat", och: "Salig är var och en som hör det". Det dån, som då kom från himmelen och ned över templet, var så att säga Guds sammanringning till jordens alla släkter och folk, en offentlig oeh allmän kallelse till alla förlorade söner och döttrar att nu infinna sig till försoningens och salighetens nådebord, nya förbundets högtidsfest. Och ännu få vi lyssna till evangelii frälsningsljud och fira pingsthögtid under Andens ledning i tro på vår dyre Frälsare.

I dagens text talar Jesus om den härliga återställelsen av vårt förlorade barnaskap, då han inbjuder oss att förbliva i hans kärlek, såsom han förbliver i Fadrens kärlek, inbjuder oss till sin egen glädje, i det han säger: Min glädje må förbliva i eder och eder glädje varda fullkomnad. I ären mina vänner, om I gören allt, vad jag bjuder eder. Numera kallar jag eder icke tjänare, ty tjänaren vet icke, vad hans herre gör; men eder har jag kallat vänner, ty allt, vad jag har hört av min Fader, har jag kungjort för eder. Jag har utkorat eder; jag har bestämt eder, att I skolen gå åstad och bära frukt, oeh att eder frukt skall förbliva, på det att vad helst I bedjen Fadren i mitt namn, det skall han giva. Allt detta må väl vara vittnesbörd om, att paradiset är återvunnet åt de därifrån en gång utdrivna, att upprättelse är skedd, barnaskapet återvunnet och åt oss är beredd en salig högtid, Andens högtid, den Andes, som heter hugsvalaren och som fått i uppdrag att förklara Jesus och hans fullbordade frälsningsverk för våra hjärtan. — O, vilken stor högtid även pingsthögtiden är med den betydelsen! O, att en pingstvind måtte blåsa över vårt folk, att det måtte lära känna julhögtidens oeh påskhögtidens betydelse och komma under nådens, sanningens och hugsvalelsens Andes ledning i stället för syndalustar-nas och djävulens hemska träldom!

Sättet att erhålla Anden och hava sann pingsthögtid anger Jesus i första versen av vår text så: "Om I hållen mina bud, så skolen I förbliva i min kärlek, såsom jag har hållit min Faders bud och105

förbliver i hans kärlek". Alltid äro vi hänvisade till ordet. Paulus erinrar galaterna, att de icke undfått Anden genom lagens gärningar utan genom trons predikan. Gal. 3 : 2.

Jesu bud säga oss, vad vi skola göra, vern vi skola, tro på (1 Joh. 3: 23) och huru vi skola älska. Under övning av görandet av hans bud, inse vi vår oförmåga att hålla hans bud oeh bliva således skuldmedvetna och mottagliga för nåden. Därigenom bliva vi — om eljes Anden får leda oss — hållare av hans bud och lära tro på honom. Och tro vi på Jesus, så följer ock brödrakärlek. Det är en skön uppgift och en ljuvlig övning att bevisa kärlek mot sina medbröder. Och därtill uppmanar Jesus även i dagens text. Men det är en fullkomlig glädje att förbliva i Jesu kärlek.

Iluru långt vi skola gå i kärleksbevisning, anger han så: ' 'Ingen har större kärlek än den, att man låter sitt liv för sina vänner. Till och med en sådan kärleksuppoffring, den största, som en män-niskai kan bevisa, bör icke av oss anses vara för stor att bevisa. Näppeligen vill någon dö för en rättfärdig; för den gode torde någon verkligen hava mod att dö". Rom. 5: 7. Jesus har dock gått längre : han har dött för ogudaktiga och fiender. Rom. 5: 6, 10.

Till denna hans frälsarekärlek vill han föra oss, och han vill, att vi skola förbliva däri, på det att vi må hava sann pingstfröjd. Det är en sann hugsvalelse och en stor glädje, som han berett oss genom sin död, och som Anden vill uppenbara för oss. Lära vi känna Kristus och rättfärdiggörelsen i hans död och blod, då få vi barnaskapets Ande, bliva förtrogna med Gud, så att vi kunna sucka vårt "Abba Fader". Oeh vad helst vi bedja Fadren i hans namn, det skall han giva oss.

O, att Anden finge överbevisa oss om synd, så att vi finge behov av Kristus, oeh överbevisa oss om, att Kristi rättfärdighet är vår skänkta rättfärdighet, så att vi komme till en sann tro på Jesus, en sann kärlek inbördes och en förtrolig gemenskap med Gud! Under sådan sinnesförfattning fira och åtnjuta vi våra kristliga högtider på jorden, så att vi ock en gång få fira jul, påsk och pingst evinnerligen i himmlen. Amen, må så ske!

"Kom, Helge Ande, Herre Gud, Giv lust att hållai dina bud. Vår köld, vår tröghet övervinn, O, kom i våra hjärtan in. Du helga kraft, med nådens sken Gör viljan god, gör själen ren, Att livets väg vi glada gå Och heligt rörda sjunga må: Halleluja, Halleluja!" 106

Annandag pingst.

Joh. 6: 44—51.

Jesus sade: "Ingen kan komma till mig, utan att Fadren som har sänt mig, drager honom, och jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen".

Det är ett synnerligt beaktansvärt ord, som Herren Jesus här uttalar. Ingen vill väl för en hel evighet ligga i de lågor och plågor, som den "rike mannen" liggre uti. Luk. 16: 24. Oeh detta kan man undkomma endast genom att i tiden komma till Jesus. Det är ju således alldeles nödvändigt för vår själs eviga frälsnings skull att komma till Jesus. Men fastän det är det enda nödvändiga, är det sorgligt få, som verkligen komma till Jesus; oeh orsakerna härtill äro mångahanda. Många, som icke vilja dö, förrän de bliva omvända, mena, att de kunna omvända sig, när de behaga, och det skola de görai på dödsbädden, om det icke bliver förr.

Men sanningen själv säger något helt annat här. Och de, som verkligt komma till Jesus, få ock erfara, att han även här uttalar en allvarlig sanning, då han säger: Ingen kan komma till mig, utan Fadren drager honom. När så är, borde varje människa, vara särskilt uppmärksam på detta Fadrens dragande.

Omvändelsen till Jesus är ock en stor hemlighet, som ofta förbryllar Herrens barn och vänner. Man ser somliga som nästan hela sitt liv tycks söka att bliva omvända och bliva det ändå icke; andra ryckas hastigt såsom bränder ur elden, så att man kan känna sig böjd för att tro, det Gud utvalt endast somliga till salighet, varför de bliva saliga, hur de än förhålla sig, och andra till fördömelse, så att de måste förgås, hur de än söka sin själs frälsning.

Men Guds ord talar annorlunda. Och det måste vi vörda., om vi skola varda saliga. Yi få icke följa förnuftets irrsken, ty då hamna vi i mörker. Ack, må vi besinna, att det är mycket farligt att förgäta Guds ord och själv göra slutsatser, som man sedan sätter bredvid och över Guds ord.

Att ingen kan komma till Jesus utan att Fadren drager honom, det säger Jesus bestämt här. Men han säger icke, att Fadren vid detta dragande använder sin allmakt. Han säger dock tydligt, på vad sätt Fadren drager till Sonen i följande ord: "Det är skrivet i profeterna: "Och de skola alla varda lärda av Gud". Därför var och en som har hört av Fadren och lärt, han kommer till mig;" v. 45.

I sin heliga lag säger oss Fadren: "Du skall," och: "Du skall icke", och: "Förbannad vare var och en, som icke förbliver vid allt det, som är skrivet i lagens bok, så att han håller det," Gal.107

3: 10. Detta hava vi alla hört, men de flesta förakta det. Men den som hört och lärt, han bliver så dömd i sitt

samvete, att han behöver Sonen, han behöver höra. och lära, vad Fadren vittnar om sin Son. Om han då hör och lär, att Jesu Kristi, Guds Sons, blod renar oss från all synd" (1 Joh. 1 :7), så kommer han ovillkorligen till Sonen. Ingen makt i världen eller helvetet kan hindra honom att komma till Jesus. Men den som icke lär känna, att han är en förtappad och fördömd syndare, lär icke heller känna Kristus såsom Frälsare. — Ja, så förklarar Jesus själv denna hemlighet, detta Fadrens dragande.

"Icke så, att någon har sett Fadren utan den, som är av Gud (nämligen Sonen), han har sett Fadren"; v. 46. Vi få skåda. Fadren i Sonen. Men detta sker icke med våra naturliga ögon, utan det sker i ordet och genom tron, såsom Jesus här tillägger: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror på mig, han har evigt liv. Jag är livets bröd,; v. 47, 48.

Sådan är Fadrens lärdom, och sådant är trons liv: Vi hava, emedan Sonen är. Trons grund är därför icke, vad vi själva äro och hava, utan vad Sonen är och har. Denna salighetslära är ju ganska enkel och därtill mycket betryggande. Oeh vem som helst får ju då vara med oeh i sitt hjärta ocli samvete inhåva denna härliga tröst och så i sin själ äta denna välsignade själaspis. När Jesus betygar: "Den som tror på mig, ban har evigt liv", så har han öppnat tillträdet till detta, paradis för alla. Ty "den som", det är du och jag och vilken som helst. Och i slutordet i dagens text nämner han direkt världen ocli säger, att han skulle giva sitt kött "för världens liv".

O, att. vi kunde få våra ögon öppnade över de skatter, som vi hava i Jesus, så att vi alltid ginge undfägnade för våra fattiga, ro-behövande själar!

"Men tron, o vad gåva, och otron, o ve! hur denna vår själ kan martera. Vi önska blott känna, begripa och se. Gud hjälp oss, när den vill regera! Förnuftets förtydande djävul utdriv, och ordet, blott ordet i hjärtat inskriv! O Jesus, föröka oss trona!"

"Den som tror på mig, han har evigt liv. Jag är livets bröd. Edra fäder åto mannat i öknen och dogo. Detta är det bröd, som nedkommer från himmelen, på det att man må äta därav och icke dö;" v. 47—50. Återigen bedyrar här Jesus, att vad vi skola hava till samvetströst och hjärtats ro, icke kommer från våra gärningar, egenskaper och erfarenheter utan från himmelen. Det har nedkommit över oss ovanifrån, så att vi icke rå därför. Och det har icke108

kommit för att vi skola förakta det eller förgäta det eller anse det alltför gott för så stora och ovärdiga syndare, som vi äro, utan Jesus säger, att det "nedkommer från himmelen, på det att nmn må äta därav och icke dö".

När Jesus gav sig ut för våra synder i armod, lidande och död, då tog han våra synder och skänkte oss sin rättfärdighet, han gjorde sig ansvarig för alla våra förseelser och skänkte oss sina förtjänster, han tog dornen och döden och skänkte oss välsignelsen och livet, på det att vi må äta, vad han är och har gjort,

Till kroppen behöva vi dagligen naturlig mat. Till själen behöva vi tröst och ro. Men var skall en syndare kunna finna tröst och ro? Jo, det uppenbarar Jesus för oss i dagens text gång på gång. I sista versen av vår text säger han: "Jag är det levande brödet, som henr kommit ned från himmelen. Om någon äter av detta bröd, skall han leva evinnerligen, och det bröd, som jag skall giva, är mitt kött, vilket jag skall giva för världens liv."

På det sättet kan den eländigaste stackare leva ett evigt och saligt liv. Detta nådebord är dukat för världen. Och med kännedom om att man är en av världen, får man framträda till det bord, som är dukat för världen, och äta Jesu i döden givna kött och så "leva genom honom" (1 Joh. 4:9), genom vad han själv är och har gjort. Lovat och prisat vare hans tröstrika namn, som är i all nöd en säker hamn! "Igenom honom få vi nåd och finna på det bästa råd".

"Du gav ditt liv för världens liv,

o vilket under utav nåd!

Min Jesus god, mig trosblick giv

att fatta rätt ditt frälsningsråd!

Jag även en av världen är,

som du med blodsvett, ång'st och nöd

förlossat har, o Jesus kär,

ifrån förbannelse och död!" 109

Trefaldighetssöndag.

Joh. 15: 1—9.

Treenigheten i det enda gudomsväsendet — "Tre uti en oeh en i tre, o djupa hemlighet!" — därom handla dagens texter. I dagens gamla evangelium talar Jesus om sig såsom den, som farit ned från himmelen, under det han vandrade på jorden. Detta visar, att han var Ciud. Där talas ock om Anden, som måste föda oss till arvingar i Guds rike. I 2 :dra årg. högmässotext, Matt. 28: 18 —20, står, att alla, som skola bliva Jesu lärjungar, måste döpas "till Fadrens och Sonens och den helige Andes namn". Och vår text säger oss, att Fadren är förhärligad därigenom, att vi bliva i Jesus och lians ord, och att vi icke kunna räddas på någon annan väg, vilket allt visar, att Jesus är ett med Fadren.

Det är en allvarlig, djup och tröstefull liknelse, Jesus giver oss i dagens text, där han kallar sig vinträdet, Fadren vingårdsmanen och lärjungarna fruktbärande grenar och de otrogna, ofruktbara grenar.

Tänk, vilken väckande sanning Jesus uttalar i detta ord: "Var och en gren i mig, som ieke bär frukt, den tager vingårdsmannen bort." — Den tager han bort från tillgång till nådens ord och nådastolen, från Andens väckelse- och omvändelseverk, från nådatiden och därmed från all nåd, kärlek och barmhärtighet, ja, från all möjlighet till räddning och hopp. En sådan är utkastad såsom grenen och förtorkad, och man samlar dem tillhopa och kastar dem i elden, och de brinna.

Det är den milde Frälsaren, som säger oss dessa allvarsamma ord, att, om vi icke bliva fruktbärande grenar, så tager vingårds-mannen bort oss. Det går icke hem då. Nej, vi kastas "i den outsläckliga elden, där masken icke dör och elden icke utsläckes." Mark. 9: 43, 44. — Det är djupaste allvar!

Men texten frambär ock ett hav av salighet. Vinträdet utgöres av stam och grenar, oeh dessa äro ett. Jesus har insatt sig såsom stam i mänskligheten, och då han tog vårt kött, upptog han hela det förlorade släktet i sig, han utelämnade icke en enda. I denna mening äro alla grenar i honom. Denna nådesvälgärning är så stor och härlig, att den borde kunna föda hela världen på nytt och värma oss till en ständig, hänförande genkärlek till Jesus. Men det berör de flesta så litet, att det har icke fått intaga deras hjärtan eller ändra deras sinnen, ja, de trampa det med sina fötter, gå fiender till Jesus och äro således ofruktbärande grenar. Det är om dessa han säger: De äro grenar i mig, som icke bära frukt, och som därför skola borttagas. Ty ingen människa- kan vara funnen i Kristus genom tron utan att bära frukt.110

Hurudan man än är, om man är halvidiot, men man har så mycket självkännedom, att man kan såras av- sin egen synd, då kan man ock hugsvala® av Jesu nåd, och då blir Jesus kär — se, där är då redan frukt. Och så länge man lider av sin synd och fördenskull tröstas med Frälsaren, så bär man frukt, fastän aldrig så som man ville och borde.

Hur skall man då bliva en fruktbärande gren? — Jo, genom inympning. Rom. 11: 24. Hur skall detta tillgå? — Jo, vi behöva känna våra syndasår, så att vi få samvetssår samt tröst i Jesu försoningssår — sår emot sår. På den vägen bliva vi förenade med Jesus, bliva fruktbärande grenar i honom.

"'Förbliven ,i mig och jag i eder. Såsom grenen icke kan bära frukt av sig själv, med mindre han förbliver i vinträdet, så icke heller I, med mindre I förbliven i mig. Jag är vinträdet, I ären grenarna; den som förbliver i mig och jag i honom, han bär mycken frukt, ty mig förutan kunnen I intet göra".

Fem gånger upprepar Jesus "Förbliven i mig" och "Förbliven i min kärlek". — I Gal. 6: 22 äro några Andens frukter uppräknade. Men han säger icke: förbliven i frukterna, förbliven i eder kärlek, fröjd, frid etc. Nej,

"förbliven i mig; förbliven i min kärlek", säger han.

Vad gör vinträdets gren för sitt liv, sin växt och fruktbarhet? Vad stammen har, det har grenen, därav lever han och av ingenting annat. — Tänk, vad Jesus äger och har, det hava ock vi, däri och därav få vi leva. och av ingenting annat. Vi hava hans renhet, rättfärdighet, helighet, liv och starkhet. Därför, sade han till de skröpliga, felande lärjungarna: ' 'Redan nu ären I rena för det ords skull, som jag har talat till eder."

Vingårdsmannen rensar de fruktbärande grenarna, på det att de måtte bära mera frukt; och därigenom bliver Fadren förhärligad. Men de renas icke för att bliva rena, ty det äro de redan.

En trädgårdsmästare kan rensa och beskära ett träd — vinträdet beskäres otroligt mycket — så att det bär mera frukt, men han kan aldrig rensa ett oädelt träd, så att det blir ädelt; nej, till den saken behöves ympning.

Den himmelske vingårdsmannen skär ock ofta så djupt, att vi råka i ångest och kval. Men det är endast, var så behöves; endast på det vi må förbliva i Kristus, vårt himmelska vinträd, och bära frukt i tålamod till Fadrens förhärligande. Snart har han dock skurit det sista fostringssåret, och då få vi i Sonens renhet med glädje flytta liem och slippa att med de torra grenarna bli borttagna.

"Där hemma, o, där svida inga sår! När frälst jag på de gyllne gator går, ja.pr sjuga skall av hjärtat jubelsång. Halleluja, det kommer nog en gång!" 111

1 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 12: 13—21.

I första delen av det kapitel, varur vår text är hämtad, finna vi Jesus omgiven av sina lärjungar oeh mycket folk. Han lärde och undervisade dem om ting, som hörde till Guds rike, då han helt plötsligt, på ett mycket oskickligt och hänsynslöst sätt avbröts av en man i folkhopen med denna pockande begäran: ' 'Mästare, säg till min broder, att han skiftar arvet med mig!" Han ville, att Jesus skulle bliva skiljedomare å en arvsfråga mellan honom och hans broder. — Visserligen vill Herren Jesus hjälpa även i jordiska ting, men på grund av det obrutna, jordiska sinnelag, som besjälades denne man, förklarade sig Jesus hava ett högre kall än att utreda rättstvister. Denne man var i större behov av ett väckelseord än att få hjälp i arvstvister. Jesus utropade därför med skärpa: "Människa, vem har satt mig till domare och skiftesman över eder?" Jesus var kommen i världen att frälsa syndare, 1 Tim. 1: 15; att vara själarnas herde och biskop, 1 Petr. 2: 25. Se där hans höga ämbete, som han alltid och oavbrutet utövade. Så ock här: Han ser och känner denne mans självåda och vill framför allt rädda honom ur girighetens snara, i vilken han var så bunden.

Men vad Herren säger, det säger han oss alla. Må vi höra med öronen och förstå med hjärtat, så att vi taga hans ord på allvar! "Och han sade till dem: Sen till och tagen eder till vara för all girighet; ty icke därav beror någons liv, att han har överflöd på ägodelar." Ingen lever en enda dag eller stund längre, därför att han är rik. "Girighet är en rot till allt ont", säger skriften. Och säkert är, att den som icke av Herrens Jesu ord vill taga varning och frukta för denna så lätt och hemligt snärjande oeh så hårt bindande synd, lian går under för dess hemska makt över själen och går förlorad för evigheten. O, må vi alla, små och stora, av hjärtat fly till Herren Jesus, "som kom till oss hit ned Och tog på sig vår synd och skam Oeh kval och ångest led", på det att vi en gån g med honom skola utfå hela himlaarvet. Endast så är det möjligt att taga sig tillvara för girighet, endast så blivai vi räddade till ett heligt, oförgängligt och obesmittat arv. 1 Petr. 1: 3, 4.

' 'Och han sade till dem en liknelse: En rik man hade ett fält, som bar ymnigt". En fruktbart fält, en ymnig skörd — vilken härlig Guds gåva! Ger Gud oss mycket av dessa goda gåvor, så böra vi tacka och prisa honom och använda det till hans ära och vår behövande nästas nytta. Behagar Herren giva oss mera spa.rsamt av112

dessa goda gåvor, så är det utan tvivel nyttigast för oss, och då hava vi ju all anledning att tacka honom även för det. Om mannen i vår text heter det:

"Han tänkte inom sig själv och sade: Vad skall jag göra, ty jag har icke något rum, där jag kan insamla min skörd. Och han sade: Detta skall jag göra: Jag skall riva ned mina lador och bygga mig större, och i dem skall jag

insamla hela min gröda och allt mitt goda och säga till min själ: Själ, du har mycket gott förvarat för många år; giv dig ro, ät, drick, var glad".

Det låg ju ingenting oriktigt däri, att mannen ville utvidga sina lador, så att han sedan kunde inbärga den ymniga skörden, den största han någonsin fått. Det orätta bestod uti lians sinnelag och hjärtebegär. Han hade icke Gud till sin skatt och hjärtas vän, därför var det jordiska hans allt. — Tänk, så fattig han var i all sin rikedom! Hade han havt sin skatt i Herren, stått i trosförening med honom, skaparen oeh givaren, så hade han byggt, skördat och insamlat med avseende på honom, hans ära och vilja. Men fjättrad som han var i girighetens bojor, levde han sig själv, utförde alla sina handlingar för sig själv och samlade ihop skatter för sig själv. Äran, som allena tillkommer Herren för alla goda gåvor, tog han oek själv, ty han tillsäger sin själ: "Själ, du har mycket gott förvarat intill många år". När till slut allt var färdigt skulle ock hans själ njuta av överflödet i många år, tänkte han och sade därför: "Min själ, giv dig ro, ät, drick, var gladt" Detta jordiska var hans själs enda och allt. Ingen tanke på Gud eller evigheten fick rum i hans hjärta, det fylldes av omsorg om, huru han bäst skulle kunna njuta här i många år.

"Men Gud sade till honom: Du dåre, i denna natt skall man kräva din själ av dig, oeh vem skall då få, vad du har tillrett?" Ja, det är i sanning den största dårskap av alla dårskaper att förakta Herren oeh de salighetsskatter, han bjuder oss i och genom vår Frälsare, och i stället välja denna världen, som dock förgås med dess lusta. 1 Joh. 2: 17. Denna rike dåre, som tänkte på ett långt livs njutning, fick icke så lång tid som över natten njuta av överflödet. Hans själ blev kallad till räkenskap inför Gud för sitt liv och sin ställning till honom, vars kärlek och nåd han föraktat och vars ära han förolämpat. O, vilket fasansfullt slut! — "Vem skall få, vad du har tillrett?" ljöd det från domaren. Ja — vem? Se här, att Herren är Gud och att han giver sitt goda åt vem han vill!

Om denna liknelse ägde tillämpning på blott en enda människa, vore det dock så fasansfullt, att ingen kan uttala eller ens fullt fatta det. Men — dess värre — i detta avgrundsdjup förgås alla de, som göra ett lika osaligt val, som mannen i vår text. Jesus säger : ' 'Så går det den, som samlar skatter åt sig själv ocli som icke är rik för Gud." Här är domen uttalad. Man behöver dock icke hava överflöd på jordiska ägodelar för att kunna förakta Herren113

och sakna den verkliga rikedomen. Nej, de lekamligt fattiga stå i samma fara, nämligen den att försumma Guds nåd, och därmed saknar man den rikedom, som gäller inför Gud.

Herren hjälpe oss, att vi rätteligen må vakna upp över girighetens, världskärlekens och njutningslystnadens så väl som över all synds fara, att vi, under kännedom av vårt hj ärtefördärv, må fly till Jesus, som i sin försoningsdöd utplånat vårt stora svarta skuldebrev och nu, på grund därav, kallar oss till sin eviga nåd och salighet. Låtom oss fly i hans kärlkesfamn och utvälja honom t.ill vår själs skatt och högsta goda! Då hava vi gjort ett saligt val, ty vi hava därmed övergått från döden till livet. Joh. 5: 24. I Kristus äro vi rika inför Gud. Klädda i hans rättfärdighet äro vi redo och passande att, när han kallar oss härifrån, ingå i hans eviga glädje och härlighet. "Guds Ande styre vårt begär Att hålla Jesus över allting kär!" Ja, amen.

"Vad gagnar det att vinna hela världen, Om du dock tager skada till din själ? Betänk de köpta mänskosjälars värden, De kosta Jesu blod, betänk det väl!"

8 114

1 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 14: 25—35.

Innehållet av dagens text har blivit sammanfattat i dessa ord: "Korset i Jesu efterföljd", vilket innebär försakelse, nöd och lidande.

Jesus var omgiven av mycket folk, då ban uttalade våra textord. Men där voro nog få salighetssökare men många ärelystna, som ville bliva hans lärjungar för att få över sig den härlighet, som genom hans mäktiga framträdande utstrålade från honom. Jesus har dock aldrig lockat eller lurat någon till sig genom att förespegla dem någon jordisk och sinnlig ära oeh vinning. Nej, han uttalar alltid sanningen. I dagens text möta oss därför ord, som

kunna synas underliga, ja, rent av hårda. De äro dock gångna av hans mun och därför så allvarliga, att det gäller våra själars eviga väl eller ve. Han säger: "Om någon kommer till mig och icke hatar sin fader och moder och hustru och barn och bröder och systrar och därtill även sitt eget liv, han kan icke vara min lärjunge."

Då Jesus här talar om att hata fader och moder etc., få vi icke likställa detta hat med den kärlekslöshet, bitterhet och det köttsliga hat, som vår onda natur har benägenhet till, ty i det avseendet säger Jesus: "Älsken edra. ovänner, välsignen dem, som förbanna eder, gören väl emot dem, som hata eder, och bedjen för dem, som försmäda och förfölja eder." Matt. 5: 44. Femte budet förbjuder oss att dräpa, och Jesus säger, att man har brutit det budet, om man förtörnas på sin broder. Matt. 5: 22. Och ap. Johannes säger: "Var och en som hatar sin broder, är en mandråpare; och I veten, att ingen mandråpare har evigt liv förblivande i sig." 1 Joh. 3: 15.

Ordet "hata" i vår text är ett starkare uttryck för den självförsakelse, som är uttryckt med "förneka" i Matt. 16: 24; Mark. 8: 34; Luk. 9: 23 och betecknar detsamma som "övergiva" i Matt. 19: 29; Mark. 10: 29; Luk. 18: 29. I Matt. 10: 37 uttalar Jesus samma sak med dessa ord: "Den som älskar fader eller moder mer än mig, han är mig icke värcl, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är mig icke värd."

När en människa, det må vara fader eller moder eller son, är mig ett hinder att följa Jesus, men jag älskar henne, så att jag för hennes vilja försakar Jesus och hans vilja, clå kan jag ju icke vara Jesu lärjunge. Det. är i denna ställning jag måste med ett heligt och gudfruktigt sinne hata salighetshindret och motståndaren till Jesus, vad och vem det än må vara1, om det ock är mitt eget liv. På samma115

gång får och skall jag dock älska den förvillade människan, göra henne allt gott och nitälska för hennes omvändelse men hata och undfly hennes inflytande över mig.

Här är fråga om att så omfatta Jesus Kristus, det eviga livet, och kärlek till sanningen i honom, att ingenting jordiskt må bliva oss omöjligt att försaka oeh lämna för att vara funna i honom allena.

Denna försakelsens väg är ett kors så tungt, att det synes oss omöjligt att under sådana villkor vara Jesu lärjungar. Men hava vi behov av Frälsaren och vi hava lärt känna honom och hava sinne för honom, då skall ock han leda oss, så att'vi kunna vandra den vägen och uteslutande den. De många millioner martyrer hava gått den vägen. Och i den skaran hava vi icke blott apostlar och kyrkofäder utan många jude- och hednabarn, som för sin tro på Jesus blivit av sina föräldrar och anhöriga förbannade och utdrivna ur hemmet och fått lämna — allt. Herren Jesus har dock varit dem nära med sin kraft, att de kunnat uthärda oeh behålla honom såsom sitt hjärtas skatt, och så hava de förblivit honom trogna in i döden.

Tänk, vilken kamp och strid, vilka hårda prov, vilken hel och odelad underkastelse under hans vilja, vägar oeh råd! Vi kunna dock icke beklaga dem, utan vi prisa dem saliga. De hava här åtnjutit syndernas förlåtelse, rättfärdiggörelsen i Jesu blod, barna-skapets ande, och nu äro de i den eviga härligheten och i den ljuvaste saligheten -— de äro i himmelen.

Nu är det varje människa förelagt att välja ett av dessa två i livet eller döden. Herren vill icke hålla oss i okunnighet om vad det gäller.

Det är en obetänksam man, oeh den blir ock föremål för spe, som börjar bygga ett torn men måste upphöra, då han lagt grundvalen. Oeh vi äro dårar, om vi vilja blivai Jesu lärjungar för att vinna jordisk rikedom och ära och undkomma lidande här i världen. Nej, "det är till andra strider, som ban oss kallat har; det är för andra tider, han lönen åt oss spar."

I texten framhåller Jesus en annan liknelse om krigsberedelse och fredsslut, Syndens ma.kt inom oss, satans och världens ondska, list och välde både inom och utom oss och mångahanda lidanden, som göra livet tungt och farligt, äro visserligen såsom en krigshär på tjugotusen man. Och när vi räkna, vad vi hava att möta fienden med, räkna vi så felaktigt, att vi mena oss blott hava tiotusen. Och skulle vi strida i egen kraft, då hade vi icke ens tio stridbara män att möta fiendens stora styrka med. Men så må vi icke räkna, på det att vi icke må sända den fientliga hären budskap för att underhandla om fred! O, ve för en sådan fred! Den innebär, att man är övervunnen och ligger i den ondes våld.

Nej, vår segerhjälte, Jesus Kristus, är Gud över allting, högtlovad evinnerligen. Han är större än alla;. "Är Gud för oss, vem kan vara emot oss?" Rom. 8: 31. Må vi därför träda under hans116

fana och bekänna hans namn, så skall ingenting kunna taga oss till fånga (Rom. 8: 35—39), utan vi skola övervinnia) genom honom och vara ett salt i tidens förruttnelse.

Äro vi nog lyckliga att vara Jesu lärjungar, så äro vi ock satta att vara jordens salt. Matt. 5: 13. Så länge vi hava sältan i oss — sanningen, som dömer, tröstar och regerar oss — så äro vi oövervinneliga. Men förlora vi sältan, då gagnar vi icke våra medmänniskor längre, utan vi nedtrampas av dem. — Kan det bliva ett sådant sorgligt slut för någon, som kommit till Jesus? — Ja, den som icke förbliver i trosgemenskap med Jesus, icke omsätter hans ord såsom själens mat och dryck samt till köttets korsfästande och dödande, dens slut bliver så sorgligt. — Den som har öron till att höra, han höre!

"Vår egen kraft ej hjälpa kan, vi vore snart förströdda, men med oss står den rätte man, vi stå av honom stödda. Frågar du vad namn han bär? Jesus Krist det är. Han är den Herren Gud, som klädd i segerskrud sin tron för evigt grundat." 117

1 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 15: 11—32.

Dagens text bär till överskrift: "Ben förlorade sonen". — Det är en uppskakande rubrik och bakom den ligger den djupaste sorg och en strid flod tårar.

Min käre läsare, som har förmånen att äga ömma föräldrar och fått växa upp under deras kärleksfulla vård, tänk på vad de, villigt och glatt, offrat för din skull, oeh huru innerligt de ömma för ditt väl. Vill du icke löna dem något tillbaka, innan döden sliter dem från dig, då du torde få bittert begråta din försummelse. Vill du återgälda deras kärlek, så kan du det genom att icke träda in på den förlorade sonens väg.

Men börjar du skaffa dig bekantskaper, som du icke vill eller kan taga emot i hemmet, och nöjen, som du vill hemlighålla för dina föräldrar, då börjar snart ditt hem bliva dig tråkigt, då har du redan inträtt på den förlorade sonens väg, vilken förer dig till olycka och fördärv. Och det är långt ifrån säkert, att den förlorade sonens sista erfarenheter bliva dina. Tusenden förlorade söner och döttrar hava till sina föräldrars sorg och för tidiga död dragits bort från hemmet av onda sällskaper och syndiga lustar, men få hava återkommit hem. O, må du akta dig för det första steget, som drager dig bort från tillgivenhet och förtrolighet för dina föräldrar!

Dagens text har dock en djupare betydelse än att skildra huru ett barn, som växt upp i ett gott hem, kan bliva så förvillat, att det överger sitt goda hem oeh sin ömme fader och därigenom sjunker ned i det djupaste elände samt huru glad fadern bliver, då barnet kommer åter hem. Det har en djup och ljuv andlig betydelse. Den är för lång att i en sådan här kort betraktelse genomgås ord för ord, varför här nu göres endast några kortare antydningar.

Om vi då först veta anledningen tjll liknelsen, så hava vi därmed nyckeln till ett rätt förstånd av den. Och anledningen var denna: "Och till honom (Jesus) kommo alla publikaner och syndare för att höra honom. Oeh fariséerna knorrade och sade: Denne mottager syndare och äter med dem."

Här hava vi tre förhållanden: Jesus, som mottog publikaner och syndare och åt med dem; de publikaner och syndare, som kommo till Jesus för att höra honom och — fariséerna och de skriftlärda, som knorrade häröver. Dessa tre förhållanden gå igen i de tre liknelser, som Luk. 15 består utav. Först hava vi mannen, som har hundra får, betecknande Jesus; det förlorade fåret, betecknande publikaner118

och syndare; och de nittionio fåren, betecknande fariséerna. Så hava vi kvinnan, som äger tio penningar, betecknande Jesus; clen tappade penningen, betecknande publikaner och syndare; och de nio penningarna, betecknande fariséerna. Och i vår text hava vi fadren, betecknande Jesus; den förlorade sonen, betecknande publikaner och syndare; och den hemmavarande, knorrande sonen, betecknande de knorrande fariséerna.

I sitt förhållande står Jesus lika öm och kärleksfull till alla. Och hans frälsning är utförd för och gäller alla. Det

säger han oss med dessa ord: "En man hade två söner". Både fariséer och publikaner äro således hans söner. Och vidare sade han till den knorrande sonen: "Mitt barn, du är alltid hos mig (de hade ordet och gudstjänsten, gudsuppenbarelsen, och voro i denna mening hos honom, som var skrifternas innehåll) oeh allt mitt är ditt" och till den förlorade men hemkomne sonen: "Denne min son, denne din broder var död och har fått liv igen, och han var förlorad och är återfunnen."

Båda sönerna vantrivdes i hemmet. Den äldre hade andra vänner än fadrens, och till glädje tillsammans med dem fick han icke ett kid. Den yngste ville njuta av sitt arv utom fadershuset.

Det är mycket, som Gud skiftat ut åt var och en särskilt, såsom kropps- och själsförmögenheter med åtföljande ställning och kallelse här på jorden. — Det brukar icke dröja länge förrän barnet vill handla efter sina syndiga böjelser med dessa goda Guds gåvor, och så går det, som texten säger. Detta är mångas erfa,renhet.

Det var nöd i främlingslandet och överflöd i fadershemmet. Att nöden förde sonens tanke till hemmet och icke till självmord och evig förtappelse, det var ock fadrens (Jesu) verk. Sonen stod upp oeh gick till sin fader. Men han var dock långt ifrån fadren, då denne varkunnade sig över honom, lopp emot honom, föll honom om halsen och kysste honom ömt.

Nu var fadren ljuvlig för den arme, utblottade sonen. Sonen visste, att han var ovärdig. Han trodde icke, att han skulle bliva upptagen till barn, men han hade något hopp om att få bliva dräng. Men innan han hunnit att komma hem och förrän han hunnit bekänna sin ovärdighet, låg han i famnen hos den så länge efter honom spanande och längtande fadren. Han fick besegling på sitt barnaskap genom en faderskyss så öm och varm, att han talade icke mer om att få vara legodräng. Och på hans bekännelse svarade fadren : ' 'Bären fram den yppersta klädningen och kläden honom däruti och sätten en ring på hans hand (vissheten om barnaskapet) och skor på hans fötter (lust och kraft att vandra i en helig umgängelse) och hämten den gödda kalven och slakten honom och låtom oss äta och göra oss glada", betecknande fadrens glädje att få meddela och sonens att erhålla hela saligheten så oförskylt. — Vad sonen kunde förstöra, det hade han förstört, men den yppersta klädningen, rätt-119

färdiggörelsen i Jesu död och blod, hade han icke kunnat förstöra; Jesu ömma; kärlek och förmåga att förvissa honom om nåden och giva honom sinne att stanna i hemmet och vandra i hans fotspår hade han ieke kunnat förstöra.

Yad fariséerna i bitterhet mot Jesus sade för att smäda honom, det har Jesus godkänt. Fariséerna måste också stå medvetna om att en herde, en kvinna, en fader i angivna fall skulle icke vänta tills fåret, penningen, sonen kommit till dem, utan de skulle uppsöka dem och glädja sig, när det lyckades. Jesus har här trenne gånger bekräftat, att han icke allenast mottager syndare och äter med dem, utan att han uppsöker dem och glädes över var och en, som han finner, ty de äro hans får, hans'dagspenning, hans älskade barn.

Tänk, om alla förlorade söner och döttrar i nöden ville låta Jesus vända'deras sinnen till honom i stället för att söka bedöva sina samveten och glömma sin olycka genom att ytterligare sänka sig i syndens dy! Tänk, vilken glädje det skulle bliva, både i himmelen och för dem! — Hör: ' 'Låtom oss äta och göra oss glada!"

"O, vilken salig dag du fick, Om du nu fram till Jesus gick!"

"Har du i syndens tjänst förspillt Det arv du en gång fått, Hör, hur han kallar dig så milt Och ber dig komma blott; Och högtidskläder, skor och ring Han har tillreds, ty se, Av dig han väntar ingenting, Blott att dig allt få ge."

* 120

1 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 8: 1—11.

Första versen av dagens text består av endast dessa få ord: "Men

Jesus giek till Oljeberget." I all sin enkelhet och korthet dölja de dock i sig ett helt livs uppoffrande kärlek. De

föregående orden lyda så: "Och var och en gick hem till sitt." Bland dessa många församlade voro många fattiga;. Hur fattiga de än voro, så hade de dock ett hem; men en var det, som icke hade något hem, och det var Jesus. Han, som ägde himmel och jord, blev så fattig, att han icke hade en tuva att luta sitt huvud ned till. Luk. 9: 58; 2 Kor. 8: 9. Han kanske genomvakade hela; natten på Oljeberget i bön för oss, lata bedjare.

' 'Och bittida om morgonen begav han sig åter till templet, och allt folket kom till honom, och han satte sig och lärde dem."

Dagen förut hade fariséerna sänt sina tjänare för att gripa honom. Men Jesu ord grep tjänarna, så att de icke förmådde taga honom. Joh. 7: 32, 45, 46. Nu försökte fariséerna med list stoppa munnen på den frimodige läraren, som oförtrutet från den tidiga morgonstunden och till den sena kvällen undervisade, oeh omkring vilken skaror till fariséernas förbittring samlade sig.

Vår text berättar om en arm kvinna, hos vilken djävulen lyckats uppegga köttets orena lustar, så att hon fallit i den skamliga hordomssynden, vilken är en sådan farlig och skadlig synd, att Gud hade belagt den med dödsstraff. 3 Mos. 20: 10; 5 Mos. 22: 22.

Paulus varnar allvarligt för denna synd och säger: ' 'Flyn skörlevnaden ! All synd som en människa gör, är utom kroppen, men den, som övar skörlevnad, han syndar, mot sin egen kropp." 1 Kor. 6:17, 18. Och en sångare ropar mot denna smygande, tjusande, förblindande, farliga fiende:

"Gud hjälpe mig för Jesu död och möda att otuktslustan strax i födseln döda; ty mången, som till himmelen var lärd, har stupat ned för detta grymma svärd."

För fariséerna var det. ett fynd att finna denna kvinna i ett sådant förhållande, att hon enligt Guds egen lag måste dö. De tänkte: fridömer Jesus henne, då handlar han i uppenbar strid mot Guds lag, och då blir det lätt för oss att döda honom. Fördömer han henne, då har han därmed visat, att han icke har rättighet att för-121

låta alla uslingar, som han hittills har gjort. Hur Jesus än handlade så kunde han — så tänkte fienderna jublande — icke komma ur den omkring honom lagda snaran. Segervissa sade de: ' 'Mästare, denna, kvinna har å bar gärning blivit beträdd med hor. Och Moses har bjudit oss, att sådana skola stenas. Vad säger då du? Men detta sade cle för att fresta honom, på det de måtte kunna anklaga honom."

Och verkligen synes han inför fariséerna för första, gången vara förlägen om svar. Han teg och böjde sig ned och skrev med fingret på jorden, som om han icke vetat, vad han skulle svara eller göra. Fariséerna blevo ock glada över denna hans förlägenhet, och för att han icke skulle få tid att finna ut ett sätt att reda sig ur klämman, upprepade de ivrigt: Vad säger du? Vad säger du? "De vidblevo att fråga honom."

Deras glädje blev dock icke lång. När han reste sig, syntes han icke alls förlägen. Klart och tydligt fällde han dömen: "Den av eder, som är utan synd, han kaste den första stenen på henne. Och åter böjde han sig ned och skrev med fingret på jorden."

Kvinnan skulle enligt den borgerliga lagen dödas. Förmodligen hade hon icke blivit rannsakad och dömd vid vederbörlig domstol. Därför hade dessa åklagare såsom privata personer ingen befogenhet att verkställa straffet. Den ena syndaren skall icke stena den andra. Den officiella domstolen och dess tjänare däremot, de äro i sin ämbetsutövning Guds tjänare och hava därför ingen rättighet att försumma den brottsliga handlingens prövning eller en rättvis dom såväl som dess verkställning. Jesus bemäktigade sig icke den världsliga makten eller satte sig på den domstolen. Luk. 12: 24. Och vad sedelagen angår och de eviga strafflidanden, som denna lag belägger varje syndig människa med, så led Jesus dessa straff, varigenom han försonade hela världen och utplånade allas synder i sitt blod. Därför va,r han i sin fulla rätt, då han förlät även de största brottslingar deras synder. Och då han ännu i dag gör det, så är han i sin fulla rätt. Lovat vare hans namn!

När kvinnan blev förd till Jesus, då blev hon förd i närheten av nådastolen, syndares fristad. I Jesu närhet och av hans heliga och kärleksfulla väsen, blev hon så belyst och berörd, att hon gick icke från Jesus. Fastän åklagarna gått och Jesus stod lutande mot jorden, så att hon hade full frihet och lätt att komma därifrån, stod hon nu

frivilligt kvar. Hon fick snart höra den ljuvliga förlåtelsens friande dom; och då var hon redan vid — nådastolen och i fristaden.

Jesu allvarliga och rättvisa dom, att den, som var utan synd, skulle börja, med stenkastningen, träffade åklagarna i samvetet. "De kände sig överbevisade av samvetet och gingo ut den ene efter den andre, begynnande med de äldste intill de siste, och Jesus blev lämnad allena och kvinnan, som stod där kvar."

De voro överbevisade av samvetet, att de ock voro brottsliga,122

men de gingo bort från Frälsaren. Det är rätta vägen till förtap-pelse. — Vart går du, då samvetet anklagar och Guds ords stämma ljuder i din själ?

Kvinnan stannade kvar hos Jesus. Det är rätta vägen till himmelen. — Är du på den vägen? Gud använder många medel att få oss in på den vägen. Här få Jesu fiender vara medel att föra en kvinna till Jesus. Visserligen tänkte de, att både hon och Jesus skulle bliva stenade. Men Jesus kommo de icke åt. Och kvinnan kom ock ur deras våld, ja, även ur syndens och djävulens våld, emedan hon stannade hos sin Frälsare.

' 'När Jesus reste sig upp och såg ingen utom kvinnan, sade han till henne: Kvinna, var äro dina åklagare? Har ingen dömt dig? Men hon sade: Ingen, Herre. Då sade Jesus till henne: Icke heller dömer jag dig." Vem i himmel eller på jord kan döma den, som domaren fridömer? Sannerligen ingen!

Och huru villigt lyssnade hon icke nu till vännens, frigörarens, Frälsarens förmaning: ' 'Gå, och synda icke härefter!"

Måtte vi bliva så överbevisade av samvetet, att vi såsom dömda syndare dagligen drivas till Jesus att av honom höra och villigt mottaga fridomen: "Icke dömer jag dig", och förmaningen: "Gå, och synda, icke härefter!"

' 'För mig sitt liv, sitt dyra blod

Han ville icke spara,

Att för den dom mig förestod

Jag måtte tryggad vara.

Han blev hos Gud min löftesman.

Uti lians död min synd försvann.

Så är jag frälsad vorden". 123

1 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 1: 35—51.

Såsom Herren i gamla förbundet utvalde åt sig vissa förtrogna, profeterna, genom vilka han meddelade sina tankar och rådsbeslut till Israels folk, så utvalde Jesus, Guds Son, sina särskilda lärjungar, apostlarna för att till Israels folk och sedan för hela världen kungöra huru Gud genom Kristus uppfyllt alla de löften, som voro givna och som angingo honom såsom världens Frälsare. Dessa apostlar voro av Gud på ett särskilt sätt bestämda till vittnen. Apg. 10: 41.

Johannes döparen var sänd före Kristus och utrustad med "Elie ande och kraft". Luk. 1: 17. Han var trogen sin uppgift att söka bereda människornas hjärtan för emottagandet av den utlovade och nu i världen komne Messias, Frälsaren.

"Dagen därefter stod Johannes åter där och två av hans lärjungar." Där vid Jordan hade Johannes fått bekräftelse på, att Jesus var den utlovade Messias. Nar Johannes döpte Jesus, såg han Guds Ande fara ned över honom i duvoskepnad. Sedan höll Johannes på att dag efter dag peka på Jesus. På detta sätt visade han a.lla till Jesus, sägande: "Se Guds Lamm!". Det är det Lamm, som Gud har bestämt till offer för världens synd.

"Och de två lärjungarna hörde honom tala och följde Jesus." De fattade rätta betydelsen av Johannes pekande på

Jesus och gingo efter anvisningen. När nu Jesus såg dem följa sig, "sade han till dem: Vem söken I ? Och de sade till honom: Rabbi — det betyder Mästare —, var bor du?" Det var just icke något direkt svar på Mästarens fråga, men ådagalade en bestämd åtrå att lära känna Mästaren på riktigt nära håll.

På Herrens inbjudan: "Kommen och sen", gingo de och sågo och stannade hos honom den dagen. Andreas, Simon Petri broder, var en av dessa två. Den andre var Johannes, men, såsom alltid, behagade det honom att icke nämna sitt namn. Sedan nu dessa två funnit Jesus och lärt känna honom, såsom den i de heliga skrifterna utlovade Messias, blev det dem angeläget att visa andra till honom. Säkert visste de, att Simon hörde till dem, som ivrigt längtade efter Israels tröst. Det ser ut av sammanhanget, som om både Andreas och Johannes sökte Simon för att till honom överbringa den glada nyheten, att den väntade förlossaren var kommen. Andreas ' 'fann först sin broder Simon och sade till honom: Vi hava funnit Messias — det betyder Kristus. Och han förde honom till Jesus."124

Det är troligt, att Andreas ocli Johannes hade för avsikt att föreställa Simon för Herren, men både dessa och Simon blevo överraskade av, att Jesus så väl kände honom. Han ' 'såg på honom och sade: Du är Simon, Jonas son; du skall heta Kefas".

"Namnet Jona betyder duva. Det är, som om Jesus ville säga till honom: Du, son av den svaga duvan, skall bära namn av den starka klippan". Jesus vet, vad i människan är, och visste därför både om Petri svaghet och vad Guds kraft skulle uträtta i den svage.

Så hade tre lärjungar blivit kallade och lärt känna, att Jesus var den utlovade Frälsaren.

Vidare läsa, vi, att Jesus dagen därefter ville gå till Galliléen oeh fann då Filippus. Även han var från Andreas och Petri stad. Han torde väl ock hava hört till dem, som längtat, bedit och hoppats, att tiden måtte vara inne för den efterlängtade kvinnosädens ankomst. Sedan Filippus i Jesus igenkänt Messias, fann han Natanael och sade till honom: "Den, om vilken Mose i lagen och profeterna hava skrivit, hava vi funnit, Jesus, Josefs son från Nasaret".

Dessa lärjungar kände till Mose skrifter och profeterna, och i dessa hava vi en mängd ord och utsagor om Kristus. Då nu Guds Ande förklarade för dem dessa skrifters innehåll, så sågo de, att vad som var skrivet i Moses och profeterna, stämde överens med, att Jesus från Nasaret var Kristus.

Natanael ställer sig dock tvekande till brödernas vittnesbörd. Han frågar: "Kan något gott vara från Nasaret?" Filippus söker icke att övertala honom utan svarade: "Kom oeh se!" Överbevisande ord äro nog förträffliga, men tron på Kristus skall icke bero av mänsklig vishet utan av Guds kraft. 1 Kor. 2: 4, 5.

Då Jesus såg Natanael komma, sade han: "Se, en rätt israelit, i vilken icke är något svek." Överraskad av detta Jesu tal, svarar Natanael: "Varav känner du mig? Jesus svarade och sade till honom : Förrän Filippus tillkallade dig, då du var under fikonträdet, såg jag dig". Utan tvivel hade Natanael hävt en stilla stund under fikonträdet. Kanske han där suckat till himmelens Gud: "O, att hjälpen av Sion komme och Herren sitt fångna folk förlossade!" Överväldigad av att vara så väl känd av Jesus, fastän han aldrig förr sammanträffat med honom, utropar han: "Rabbi, du är Guds Son, du är Israels konung". Så hade Natanael sett, att något gott kunde komma, från Nasaret, ja, att det ingick i Guds nådeshushåll-ning, att Kristus, världens Frälsare, skulle efter köttet härstamma från det mest föraktade folket i den ringaste provinsen ocli från dess ringaste stad.

"Jesus svarade och sade till honom: Emedan jag sade dig. att jag såg dig under fikonträdet, tror du; större ting än dessa skall du

få se.---Från denna stund skolen I få se himmelen öppen och

Guds änglar fara upp och ned över Människosonen."I 1 Mos. 28: 12 läsa vi om Jakobs dröm. Han såg änglar fara upp och ned mellan himmelen och jorden. Den synen har i Kristus sin allra fullaste och saligaste uppfyllelse. I Jesus se trons barn himmelen öppnad och stå i förbindelse med den osynliga världen. Se Ebr. 12: 22! — Lovad vare Herren, som så väl emot oss gör!

"Just som jag är — ej med ett strå Av egen grund att bygga på, Blott på den grund, att du för mig Har dött och själv oss bjöd till dig, Jag kommer, o Guds Lamm!" 126

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 5: 17—19.

Doktor Luther säger med avseende på de lagförkastare, som uppträdde på hans tid, att det är egentligen evangelium, djävulen vill ha bort, då han inbillar människor, att de icke behöva vörda och lyda lagen. "Genom lagen kommer syndens kännedom", Rom. 3:20. Oeh därigenom göres således människan bekväm att mottaga evangelium.

Detta vet satan mycket väl, därför vill han föra oss bort från en rätt kunskap i lagen, på det att vi ock måtte förakta evangelium och således gå förlorade.

Många otrogna ljuga, svärja, supa etc. oeh bryta således lagen och försvara sig med det, att de icke utgivit sig för att vara några helgon eller "läsare", liksom det skulle berättiga dem att upplösa lagen eller göra dem oansvariga inför lagen. Men lagen behåller sin makt och kraft även över dem, hur de än förakta och bryta lagen.

Det finnes ock de, som mena, att Kristus har borttagit lagens förbannelse, så att de aldrig behöva böja sig under lagens dom. Men hade han gjort det, då hade han "upplöst" lagen. Ty då straffbestämmelserna borttagas från ett lagbud, då har det budet upphört med sin kraft; man kan då godtyckligt hålla eller strafflöst bryta budet allt efter behag.

Men "Jesus sade till sina lärjungar: I skolen icke mena, att jag har kommit för att upplösa lagen eller profeterna. Jag har icke kommit för att upplösa utan för att fullborda."

På två sätt kan man undgå ett lagbuds dom. Det ena är, att straffbestämmelsen upphäves, det andra är, att man gör efter lagbudet. Sveriges lag t. ex. dömer mördare till döden. Den som icke mördar, kommer icke under detta lagbuds straffbestämmelse. Men det är ock möjligt, att dödsstraffet snart borttages. Sker det, så blir en mördare icke skyldig till döden genom att mörda.

Guds lags straffbestämmelser ändras aldrig, de upphävas icke. Själva kunna vi icke hålla lagen och på den vägen undgå straff. Men Jesus har uppfyllt lagen för oss. Där hava vi laglydnad. Han har fullbordat profeterna. Es. 53; Dan. 9: 24—26. Där hava vi försoning och rättfärdighet.

Kristus har icke upplöst den goda lagen eller tagit bort den rättvisa domen över brottslingarna. Men han har i sig borttagit det onda, nämligen synden, oeh gjort oss i sig rättfärdiga. På det sättet har han friköpt oss från lagens förbannelse, då han vart en127

förbannelse för oss. Gal. 3: 13. Vilja vi nndgå lagens dom, då måste vi tro på Jesus och genom tron vara funna i honom. Fil. 3 : 9. Därigenom stå vi fullkomliga inför lagen. Men vad vi äro i Kristus äro vi heliga, som han, och således välsignade och icke under lagens dom, fastän vi i oss själva alltid äro fördömda syndare.

Genom tron på Kristus inskriver Gud lagen i vårt sinne, så att vi få lust till Guds lag efter den invärtes människan. Rom. 7: 22. Även vi vilja då icke upplösa utan fullborda lagen, fastän vår onda natur strider emot vår villige ande, så att vi icke göra, vad vi vilja. Gal. 5: 17.

Fariséerna menade, att Jesus upplöste lagen, då han förkunnade syndernas förlåtelse för alla syndare, som kommo till honom, hur usla de än voro. De förstodo icke, att han såsom medlare hade full rättighet att förlåta de synder, som han själv skulle försona. Icke heller förstodo de, att denna fria förlåtelse verkade i de benådade en levernets rättfärdighet, som övergick de skriftlärdes och fariséerna^ De i samvetet frigjorda tjänade nämligen Herren med verklig lust, då fariséerna gjorde sina s. k. goda gärningar ovilligt,

Med kraft bedyrar Jesus, att icke den minsta bokstav eller en enda prick och ännu mindre något bud av lagen skall förgås, förrän det skett, att himmel och jord förgås. När himmel och jord brinna, då brinna alla biblar, allt papper och pergament, all trycksvärta, ty sedan behöver ingen läsa Guds ord. I himmelen skåda de saliga bibelns

innehåll, Gud och hans kärlek och vilja. I helvetet finns ingen tillgång till salighet. Men så länge på jorden finnas människor, som Gud vill hava till barn och tjänare, så skall icke den minsta bokstav eller en enda prick av lagen förgås.

Detta gäller sedelagen, "de tio budorden". Ty vad Gud där bjuder, det ändrar han aldrig i evighet, Huvudsumman av denna lag är, att vi skola älska Gud över allt och vår nästa såsom oss själva. Och det vill Gud i evighet. De saliga skola ock evinnerli-gen i himmelen uppfylla hans vilja,

Ceremoniallagen däremot var given för det ändamålet, att världens Frälsare skulle kunna födas av Abrahams efterkommande. När detta ändamål var vunnet, upphörde den lagen att vara bindande. Gal. 3: 23—26.

Fariséerna delade upp buden i flera klasser och menade, att somliga bud voro små, andra stora. Sedan de fått något bud att kallas det minsta, var det lätt att icke akta det utan upplösa det. Jesus använder då deras älsklingsord "minsta", men tillämpar det på dem så, att de skulle bliva "minst" i himmelriket, det är — de skulle aldrig komma dit. "Därför^ vilken som upplöser ett av dessa minsta bud' och lärer människorna så, han skall kallas minst i himmelriket; men vilken som håller och lärer, han skall kallas stor i himmelriket."128

Ingen människa kan fullkomligt varken hålla eller lära lagen. Därför finns ingen storhet i himmelriket. (Matt. 23: 8—12) mer än Jesus. Han har lärt lagen fullkomligt. Då en lagklok frågade honom: "Mästare, vilket är det yppersta budet i lagen?" svarade han: "Du skall älska Gud av allt ditt hjärta etc. Detta är det yppersta och största budet. Det andra är detta likt: Du skall älska din nästa såsom dig själv." Matt 22: 35—39. Det ena är det största, och det andra är likt det yppersta och största; de äro alltså lika. Det är att lära lagen fullkomligt.

Men han har ock hållit lagen fullkomligt till rättfärdighet för oss. Där hava vi den rättfärdighet, som berättigar oss till inträde i himmelen. Den övergår all mänsklig rättfärdighet i oändlig grad. Äro vi icke klädda i den skruden, så komma vi aldrig in i himmelriket. "Ty jag säger eder, att om eder rättfärdighet icke övergår de skriftlärdas oeh fariséernas, skolen I icke inkomma i himmelriket."

"Jag var stund i mig är ovärdig;

Om Gud skulle skåda på mig,

Min fromhet, min vandel, min stig,

Fördömde han mig;

Men var stund i Kristus rättfärdig.

Ty om jag har felat också,

Har Kristus ej felat ändå." 129

7 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 16: 5—12.

Det föregående kapitlet slutar med berättelsen om huru Jesus med sju bröd och några små fiskar mättade fyra tusen män utom kvinnor och barn, varefter sju korgar sedan fylldes med överlevorna. Och dagens text börjar med att berätta om lärjungarnas brödbekymmer. Detta kan man ju tycka skulle vara ett oförenligt sammanhang. Men det upprepar sig under alla tider. Hur ofta och påtagligt Herren hjälper, stå vi lika oroliga och frågande vid nästa nöd.

"Och när lärjungarna hade kommit till andra stranden, hade de förgätit att taga bröd med sig. Och Jesus sade till dem: Sen till, att I tagen eder till vara för fariséernas och sadduséernas surdeg. Då överlade de för sig själva och sade: Vi togo inga bröd med oss'. — Stackars lärjungar! De synas vara lika sinnliga och oläraktiga som vi. Nog hade de underverk, som Jesus strax förut gjort, bort lära dem så mycket, att de icke behövde oroas för bröd, även om de icke hade något bröd med sig. De hade ock så många gånger hört, huru Jesus blivit angripen av fariséerna och sadduséerna, att de bort inse, att dessa voro farliga motståndare. Men det sinnliga sättes ofta framför det

andliga, varigenom faran för förvillelse naturligtvis ökas. Lärjungarna fingo därför nu av Jesus en välbehövlig och rätt kraftig tillrättavisning. Han sade:

"Varför överläggen I för eder själva, I klentrogna, därom, att 1 icke tagen bröd med ederf Förstån I icke ännu, eller minnens I icke de fem bröden för de fem tusen, och lmru många korgar I upp-togen, icke heller de sju bröden för de fyra tusen, och huru många korgar I då upptogen? Hum kommer det till att I icke förstån, att det icke var om bröd, som jag sade eder, att I skullen taga eder till vara för fariséernas och sadduséernas surdeg ?"

Ja, nog hade Herren Jesus anledning att fråga sina lärjungar: Hur kommer det till, att I icke minnens och icke förstån? Och han har lika stor anledning att göra oss samma frågor. Det var dock lyckligt för lärjungarna, att icke Jesus visade bort dem, utan de fingo stanna hos honom för att dagligen bliva undervisade oeh få hjälp och vård.

Sorgligt nog äro vi icke komna längre i andlig sans och besinning än dessa lärjungar. Må vi dock inse vår dårskap, känna vår skuld och bekänna den för vår dyre Frälsare. Även oss vill han icke förkasta eller stöta bort, utan han vill tukta, tillrättavisa1 och för-

låta samt vara oss nära för att hjälpa i både andlig och lekamlig nöd.

I sista versen av dagens text står det om lärjungarna: Då förstodo de, att han icke hade sagt, att de skulle taga sig till vara för bröds surdeg utan för fariséernas och sadduséernas lara."

Sadduséernas lära kan betecknas såsom den grova otron, i det de förnekade de dödas uppståndelse och evighetstillvaro.

Fariséerna erkände hela skriften. Men de gjorde Guds lag om intet med sina stadgar (Matt. 15: 3—6) och tolkade lagen så, att de ieke kommo till skuldmedvetande och självkännedom, utan de blevo i stället nöjda med sig själva och sin egen — inbillade, — rättfärdighet, varför de aldrig behövde söka nåd och förlåtelse hos Gud. Jesus blev dem därför en stötesten och en förargelseklippa — en sorglig och farlig surdeg, som med sitt gift genomsyrat de allra flesta människor på jorden. Må vi taga oss till vara för denna surdeg.

"Blir du självbelåten, Är du långt från stråten, Som till livet bär. Endast de elända Söka och använda, Vad oss givet är.

Hellre må du ligga Uti stoft och tigga Nåd i Jesu blod Än att själv rättfärdig, Helig, stark och värdig Hava tröst och mod.

Hellre skuldbelastad, Under domen kastad, Fallen oeh oren. Publikan oeh sköka Kunna Jesus söka Förr än fariséen.

Milde Gud bevara

Mig för denna fara:

Sjä Ivrättfärdig !

Men i Kristus giv mig

Tröst och kraft och bliv mig

Du all salighet!"

Kristi förklaring.

Joh. 13 : 31, 32.

Jesus stod nu färdig att utföra den sista handlingen till det fallna släktets försoning, frälsning och upprättelse. Från evighet har han med välbehag sett på denna härliga kärleksgärning, detta räddningsarbete, som skall förvandla många förtvivlades ångestskri i hallelujasånger i evigheters evighet. Då han är själva ömheten, barmhärtigheten och kärleken, så må vi icke förundra oss över, att han, med blicken på vad hans marterstig

skulle uträtta, säger, att det var ett förhärligande.

De voro samlade i nattvardssalen i Jerusalem. Judas var med; Jesus sökte att väcka honom och sönderslita de garn, som djävulen insnärjt honom uti, men Judas förhärdade sitt hjärta och gick till rådsherrarnai och berättade för dem, att de kunde finna Jesus redan denna natt i Getsemane. Så länge Judas var med i salen, var det en tryckt sinnesstämning i den lilla hopen. Men när han hade gått ut, sade Jesus: "Nu är Människosonen förhärligad, och Gud är förhärligad i honom.

Jesus utbrister ju här rent av i ett jubelrop över, vad lian nu under några timmar skall verkställa. — Underliga kärleksnit om de fallnas frälsning! Utan tvivel syftar Jesus på sitt lidande med detta utrop.

Gud är så härlig i sig själv, att han kan icke bliva härligare; ingenting kan göra honom härligare, än vad han är i sig själv. Likaså är det med Människosonen. När därför Gud blir känd sådan, som han är, då blir han förklarad, uppenbarad såom härlig eller förhärligad. I Jesu död uppenbaras Guds helighet, hans straffande rättfärdighet och heliga nitälskan mot synden, såsom aldrig tillförne, i det hans egen Son måste hänga övergiven av alla och allt, emedan han stod ansvarig för våra synder. Det var ett Guds förhärligande. Men hans kärlek till de fallna, förlorade barnen, till de upproriska rebellerna uppenbarades ock till en sådan grad som aldrig tillförene, i det att Gud utgiver sin ende Son att dö i deras ställe. Det var ett Guds förhärligande.

Men de outtömliga och hemlighetsfulla orden innehålla nog något mer. Jesus säger icke blott, att Gud och Människosonen framstått såsom härliga, utan att de blivit förhärligade. Han säger med detta, att Gud och Sonen fått följa sin önskan, och det var något för Gud själv härligt, ett förhärligande för hans eget kärleksfulla väsen.132

Vi tänka oss en rik mans son, som har olust för bokliga men en brinnande lust för mekaniska studier och arbeten. Fadern tvingar honom att ägna sig åt språkliga studier, men sonen lider, så att han förtvinar. Fadern inser det olämpliga i att tvinga honom mot hans lust och anlag och låter honom välja den sysselsättning, som han har lust för. Han kommer in på en mekanisk verkstad, han får arbeta, så att svetten flyter på hans sotiga ansikte, men han njuter i fulla drag under arbetet, ty det är för honom en härlig sysselsättning, det är hans lust, Då hans kropp och själ förut förtvinade, hava de nu blivit liksom förhärligade, därigenom att han får sysselsätta sig med sitt älsklingsarbete.

Tänk om han, som är kärleken, skulle varit hindrad att lösa sina älskade barn ur den rättvisa domens bojor oeh ur hans fiende djävulens våld. Det hade icke varit ett förhärligande för honom. Han säger ju bildligt: "Därför brister mig mitt hjärta för Efraims skull, att jag måste förbarma mig över honom." Jer. 31: 20.

Men han fick följa sin kärleksdrift. Sonen åtog sig att dö i de dödsdömdas ställe till allas försoning och frälsning. När därför de olyckliga igenlöstes, försonades och upprättades genom Sonens offerdöd, då blev Gud förhärligad. "Gud bevisar sin kärlek till oss däruti, att Kristus har dött för oss, medan vi ännu voro syndare." Rom. 5: 8.

Och Människosonen, som fått uppdraget att laga till frälsning och således tröst, själaföda, för alla Adams barn, han kallar sin lidandes dag för bröllopsdag. "Himmelriket är likt en konung, som gjorde bröllop åt sin son." Matt. 22: 2. Det var således bröllop icke blott för bruden utan ock för Sonen. Höga V. 3: 11.

Men måtte det ock bliva bröllop även för bruden, för dig och mig! Hur står du till denne vän ,som har en sådan ofattlig och ojämförlig kärlek till dig? Tänk, att han icke allenast offrat allt för dig — till och med sitt eget liv — utan gör det så villigt och glatt, att han utropar, då han går till detta fasansfulla lidande: "Nu är Människosonen förhärligad." Det blir en hemsk evighet för oss, om vi, genom att stöta bort denne vän, kasta oss i den osalighet, som han med en sådan brinnande kärlek har velat rädda oss undan. Han vill bliva känd, hyllad och mottagen av oss. När det sker, vinner han sin avsikt med oss, och då utropar han tillfredsställd och glad: "Jag är förhärligad i dem." Joh. 17: 10.

Genom att göra Fadrens vilja under hela sitt liv, förhärligade han Fadren. Joh. 17: 4. Och det var mat för honom. Joh. 4: 34. Emedan de många barnen (Ebr. 2: 14) fördes till härlighet genom hans lindande, så var själva lidandet ett förhärligande. Ebr. 2: 10. Men hans segerrika uppståndelse var kronan oeh beseglingen på hans

frälsningsverk, därför är ock hans uppståndelse och hans liv i härligheten hos Fadren ett förhärligande. Därom säger han i vår text: "Är nu Gud förhärligad i honom, så skall ock Gud för-133

härliga honom i sig själv och skall snart förhärliga honom." Se även Joh. 17: 5!

Syndatjänsten är en skamlig tjänst. Och nu är det en gruvlig skam att lämna sig åt syndatjänsten, sedan Jesus med sådan uppoffring igenlöst oss därifrån. Att tjäna Gud genom kärleks-tjänst mot vår behövande nästa är en härlig uppgift. Även den förmånen hava vi fått genom vår Frälsare. Då vi i tron åtnjuta nådens rikedomar i Kristus, såsom grenen i stammen åtnjuter dess saft, kraft och liv, då bliva vi fruktbärande grenar. Därom säger Jesus: "Därigenom är min Fader förhärligad, att I bären mycken frukt, och I skolen bliva mina lärjungar." Joh. 15: 8.

O, måtte Jesus bliva förhärligad i våra hjärtan, att han ock i någon mån måtte bliva förhärligad genom vårt liv!

' 'I nåd och sanning bland oss bor Den dolde Guden, mild och stor, En Frälsare för alla. Vi skåda nu hans härlighet Som ende Sonens härlighet Och till hans fötter falla. Hav tröst, Mitt bröst! Gläds att Ordet Kött är vordet, Gud förklarad Och hans kärlek uppenbarad!" 134

8 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 7: 12—14.

"I esus sade till sina lärjungar: Allt, vad i viljen att människorna J skola göra eder, det gören I ock dem." Det är beaktansvärt, att Jesus sade detta till sina lärjungar. De hade genom tron på Herren Jesus fått ett lydaktigt sinne och voro sålunda delaktiga av Guds natur. 2 Petr. 1: 4. Dock voro de icke utom det område, som Paulus omnämner i Gal. 5: 17: 'Köttet har begärelse mot anden och anden mot köttet."

Det skulle därför icke avlöpa utan kamp för dem att leva i övning av detta bud: Gör mot människorna allt det, du vill, att de skola göra dig! Vi vilja ju, att människorna skola vara vänliga, hjälpsamma ocli fördragsamma mot oss. Äro vi i nöd, så vilja vi, att de skola hjälpa oss o. s. v.

Det är ju då billigt, att vi äro mot dem så, som vi önska, att de skola vara emot oss. Detta är lagen och profeterna. Det är av vikt att giva akt på, att Gud icke i lagen fordrar något annat av oss än det, som åsyftar vårt och våra medmänniskors väl.

Lagen och profeterna innehålla därjämte fordran på fullkomlighet inför Gud men blottar också människans oförmåga att höja sig själv ur det fall, som skedde genom ens olydnad. Rom. 5: 12. Lagen och profeterna bebåda ock Kristi rikes ankomst i och med den utlovade Messias, världens Frälsare, om vilken profeterna bådat och sagt: "På riket och på fridén skall det icke varda någon ände". Genom honom skulle släktet för lossas, djävulen besegras, lagen uppfyllas och den eviga rätt färdigheten framhavas. Daniels B. 9.

Genom att Gud genom sin helige Ande får uppenbara för oss den outsägligt ljuva sanningen, att vi hava tillträde till Gud genom Jesus Kristus, så sker det underbarla', varom Herren säger i Ebr. 10: 16: "Jag skall giva mina lagar i deras hjärtan och inskriva dem i deras sinnen."

Vi böra giva akt på det sammanhang, som finnes mellan textens förra och senare del. Här uppstår ju gärna den frågan : Vad är den trånga porten? Herren har ieke sagt det, och därför göra vi bäst i att icke gissa oss fram. Han säger, att porten till livets väg är trång. Och den, som vill efterkomma Herrens uppmaning och gå efter hans anvisning, skall, säkert både finna den och få erfara,135

att den är trång. I Romarbr. 7 kap. hava vi en dyrbar skildring av den trånga porten. Porten är trång, så trång, att ingenting kan komma igenom den annat än en arm, fattig syndare, som lärt, att all berömmelse är utelyckt oeh suckar med publikanen: "Gud, mjsskunda dig över mig, syndare!" Hit höra Herrens ord: ' 'Bätt-ren eder och tron eavngelium !" Ingen kan på annan väg lära, att han är fattig, usel, blind och naken än på erfarenhetens väg. Man lär det icke bara genom att söka förstå ordalydelsen. Därför återfinna vi gång efter annan i Herrens ord detta allvarliga rop: "Bätt-ren eder!" Se Es. 1: 16—18.

Men Herren säger icke blott, att porten är trång utan även, att vägen är smal, ja, lika smal som porten. Den

föregivna livets läxa är att alltfort lära inse, att man är förlorad utan Jesus. All nöd, som Guds folk får erfara, har, djupast sett, sin orsak i, att de vilja hava det för rymligt på andligt och lekamligt område. Den smala vägens måtto är därför detta: ' 'Vi, som leva, överlämnas alltid åt döden för Jesu skull." 2 Kor. 4: 11. "Genom mycken bedrövelse skola vi ingå i Guds rike." Den smala vägen går dock hem till Gud, till evig ära oeh salighet. Herren tillägger dessa ord: "På äro de, som finna den." Många skola söka därefter och dock icke inkomma. Det fordras för mycket efter deras tankar. De kunna försaka världen med mycket annat, men att avsäga sig värdet av deras försakelse är dem för svårt.

"Den porten är vid, och den vägen är bred, som drager till förtappeisen, och många äro de, som gå in genom honom." Det är en brokig skara, som vandrar fram på denna väg. Alla, som vandra där, taga mer eller mindre avstånd från Gud och hans viljas råd om vår frälsning och salighet. Låtom oss betrakta några hopar av dem! Här hava vi lastens uppenbara trälar, vilka — rusiga av världens och lustarnas giftiga dryck — liksom brådska med att hinna fort framåt mot det olycksaliga slutet. Där åter en skara hyggliga, redbara människor, för vilka dock denna världen är allt och Gud och hans salighet intet. Här en annan skara, som menar sig vara på den smala vägen men icke förstå Guds rättfärdighet utan "fara efter att upprätta sin egen rättfärdighet." Här vandrar ock den hopen, som Herren liknar vid fem fåvitska jungfrur och till vilka han en gång skall säga: ' 'Gån bort ifrån mig, I ogärningsmän!" Det kan ju se ut, som om många av dessa hade trångt nog, men det är alltid bred väg att få med sig det stora mänskliga jaget, vilket förer spiran hos varje människa, som icke Gud fått böja vid korsets fot.

Vi kunna och böra rysa inför dessa ord, men skriften kan icke varda om intet. Endast de äro saliga, som lärt eller hålla på att lära sig försaka sig själva och som hava sin enda berömmelse i Gud genom Jesus Kristus, vår Herre.136

"En port är vid, en väg är bred; Den bär i avgrundsdjupet ned,. Och många där försvinna. En port är trång, en väg är smal; Den bär till himlens fröjdesal, Men få den vägen finna. 0 människa, o människa, Ditt val i tid besinna!" 137

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 12: 42—48.

Herren Jesus hade givit lärjungarna en allvarlig uppmaning att vara redo och vänta Människosonens återkomst till domen och sagt: "Saliga äro de tjänare, vilka Herren finner vakande, då han kommer". Luk. 12: 35—40. Petrus förstod, att liknelsen gällde de tolv lärjungarna, men han önskade veta, om den ock gällde övriga troende eller kanske t. o. m. alla människor, varför han frågade: "Herre, är det till oss, du säger denna liknelse, eller ock till alla?"

Dagens text utgör svaret till denna fråga. Och i detta svar säger Jesus, att han är Herre över alla människor och att alla äro hans tjänare och stå ansvariga inför honom för sina handlingar, varför de ock en gång skola göra räkenskap därför, såsom en jordisk tjänare för sin husbonde, och att den, som har största kunskapen, såsom apostlarna, även har det största ansvaret. "Och den tjänaren, som har vetat sin Herres vilja och icke berett sig, ej heller gjort efter hans vilja, han skall straffas med många slag". "Och var och en, åt vilken mycket har blivit givet, av honom skall mycket varda utkrävt." •— Detta gällde ju i första hand apostlarna, och därnäst gäller det alla, som fått sina sinnen öppnade, så att de förstått de heliga skrifterna och därigenom fått det sanna ljuset och den saliggörande tron. Åt dessa har mycket blivit givet.

Äro vi nu ibland dessa lyckliga människor, som fått kännedom om vår förtappade belägenhet och vår stora syndaskuld samt upprättelsen i Kristus och vår frälsning i honom, så hava vi ock fått barnaskapets Ande och äro förtroliga vänner med vår store himmelske Fader redan i tiden samt hans verkliga arvingar för evighe-heten. — Detta är ju mycket! Men vi hava icke fått det för att gräva ned och gömma vårt pund i jorden (Matt. 25: 18, 25) utan för att förvalta det till väckelse för de säkra, till undervisning för de okunniga och till uppmuntran för de klenmodiga.

Vår plikt att använda våra gåvor till andras upplysning och pånyttfödelse voro icke så viktig, om de okunniga

vore ansvarslösa. Men det äro de icke. Redan i det borgerliga livet gäller denna regel: Okunnighet om lagen gäller icke såsom ursäkt vid överträdelse av lagen. Och ännu mer gäller detta om vårt förhållande till Gud. Jesus säger: Men den, som icke har vetat sin herres vilja men gjort det, som är slag värt, han skall straffas med få slag".138

— Även han skall således straffas, fastän slagen icke bliva så många -— när det gäller själva liknelsen. Men när det gäller Herrens straff över de otrogna, så blir det odrägligt för alla, fastän det jämförelsevis blir drägligare (Matt. 11: 22, 24) för hedningarna, som icke hava så många förebråelser och icke kunna' få så många sam-vetsslag som judar och särskilt kristna skola få.

Herren har skapat, köpt och kallat alla till sina tjänare. Alla vill han hava saliga och redo, då han kommer. Till detta måls vinnande vill han, att alla skola bidraga med var sin gåva. Sorgligt nog handla hans tjänare ofta både försumligt och ovisligt. Och de flesta äro rent av otrogna, trolösa mot sin Herre. De trogna och kloka tjänarna äro så sällsynta, att han får rent av fråga efter en sådan.

' 'Då sade Herren: Vilken är nu den trogne och kloke förvaltaren, vilken hans herre skall sätta över hans husfolk till att i rätt tid giva dem den bestämda kosten?"

Alla medlemmarna i ett hus — "husfolket" — äro ock i något avseende tjänande, således både tjänare och husfolk.

"Förvaltare syftar på det bruket i forntiden, att husbonden satte en tjänare över de andra till att giva var och en dess syssla och dess lön". (Fjellstedt.) Jesus lägger dock största vikten på, att husfolket får mat samt den rätta maten, "den bestämda kosten". Vad är det för kost ? Det man i frälsningsfrågan tröstas med, kallas själens mat. Är det då icke lika bra, vad man tröstas med, bara man blir tröstad ? Man kan ju tröstas med det, att man läser, beder, är fromsint, eftergiven och mild mot elaka medmänniskor o. s. v. Då är det maten. Är det icke lika bra, som om man tröstas av, att Kristus har i görande och lidande lydnad utgivit sig för världens liv? Se Joh. 6 : 47—58!

Endast den, som själv äter den sanna maten, kan i rätt tid giva den bestämda kosten. En sådan tjänare är salig, emedan han själv äter den rätta maten, och hans trohet och klokhet utgöra bevis därpå. "Salig är den tjänaren, som hans herre finner så göra, då han kommer. Sannerligen säger jag eder: Han skall sätta honom över alla sina ägodelar." Det lönar sig att vara en trogen tjänare till Herren Jesus!

Jesus sätter troheten i första rummet och klokheten i andra. Man kan handla ovisligt och ändå vara en trogen förvaltare. Och hur vis och klok man än är i sitt framträdande, så är man dock ingen salig tjänare, då man är falsk i sitt sinne oeh således otrogen.

Äro vi förtroliga med Herren och besinna, att han kan själv igenkomma eller ock kalla oss hädan till räkenskap varje stund, då skall det bidraga till att hålla oss nyktra och vakande. Själva behöva vi då den bestämda kosten och skola då även hava något väckande, tröstande och förmanande Guds ord att säga våra medtjäna-re samt bemöta dem med ömhet och kärlek. Men bliva vi världsliga;,139

fåfängliga och säkra, då vänta vi icke Herren, vilja icke möta honom utan trösta oss med, att "han dröjer att komma". Då hava vi förlorat både tron och troheten samt även kärleken. Vi bliva då hårda och krävande mot våra medtjänare. Vi hava då inga krav på oss själva utan vilja bara leva i köttslig njutning, "äta, dricka och berusa oss' samt klandra våra medtjänare, giva dem hugg och stickord, "slå dem", varpå följer en fruktanvärd Herrens dom.

"Men om den tjänaren säger i sitt hjärta: min herre dröjer att komma, och han begynner slå tjänarna och tjänarinnorna och äta och dricka och berusa sig, så skall den tjänarens herre komma den dag, han icke väntar, och den stund, han icke vet, och hugga honom i stycken" (det förfärligaste dödsstraffet i Österlandet. 1 Sam. 15: 33) "och giva honom hans lott bland de otrogna."

Det var möjligt för själva apostlarna att få en sådan gräslig ände, det gick ju så illa med Judas. Tänk, vilken

skillnad mellan den trogne tjänaren, som blev satt över alla Herrens ägodelar, oeh den, som icke behålles i ett nyktert sinne! Må Gud få förbarma sig över både gamla och unga!

"Åt dig, o Gud, som allt förmår, För vad jag är och har och får Bör jag min tack hembära. Lär mig ock nyttja, som du bjöd, Din nådeskänk till nästans stöd Och, Herre, till din ära! Allt gott, o Gud, du själv mig lär Och rena du min själs begär Och gör mig tålig och förnöjd Och över jordens sorger höjd. O Jesu Krist, ack, för din död Var du min tröst i all min nöd! 140

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 8: 21—30.

Dagens text står med sitt innehåll i nära sammanhang med det

gamla evangeliet på denna dag, där vi läsa om, att Jesus grät över Jerusalem, emedan dess innevånare icke besinnade, vad som hörde till deras frid, och icke kände den tid, då de voro sökta. Han sade till dem, hur det skulle gå, då han drog sig undan och de romerska härarna skulle predika för dem med svärd och eld. Det är samma fruktansvärda straffdom, han uttalar över dem i dagens text, då han säger: "Jag går bort, och I skolen söka mig, och I skolen dö I eder synd. Dit jag går, kunnen I icke komma."

Den, som är oren, bär olyckan- i sitt eget väsen och kan som sådan icke vara eller komma till lycka och glädje. Jesus var ren och hade lyckan i sig själv; han kom från himlens glädje, oeh dit vände han åter. Han ville hjälpa judarna hem till sig, men de ville icke komma till honom för att hava liv. Joh. 5: 40. Själva kunde de icke göra sig så heliga som Gud. "Där jag är, dit kunnen I icke komma". Joh. 7: 34. Men den, som icke kan bliva, vad Jesus är, kan icke heller komma till hans himmel. Går han bort, som är vår försonare och vår rättfärdighet, då dö vi i vår orenhet och gå förlorade.

Kära vänner, må vi icke stöta bort vår vän och Frälsare! Må vi akta på vår besökelses tid, eljes går det oss, som det gick judarna.

Judarna -aktade icke den fruktanvärda domen utan sökte avbryta udden genom att på det mest kränkande sätt håna honom. De sökte nämligen att. göra honom till en sådan brottsling, att de icke kunde komma till honom eller till lika stor brottslighet. De sade: "Icke vill han väl dräpa sig själv" — och fara till förtappeisen, — "eftersom han säger: Dit jag går, kunnen I icke komma?"

Oaktat deras hån fortfor dock Jesus att tala kärleksfullt, varnande och väckande. Han visade dem, att de icke voro så heliga och höga, att de skulle hava svårt att komma ned i uselhet, synd och förtappelse. "Oeh han sade till dem: I ären nedanefter, jag är ovanefter; I ären av denna världen, jag är icke av denna världen. Därför sade jag eder, att I skolen dö i edra synder, t.y om I icke tron, att det är jag, skolen I dö i eder synd".

"Det är jag". Judarna förstodo icke detta, emedan de betraktade Jesus såsom en vanlig människa. I de flesta fall är det meningslöst, om en människa säger om sig: "Det är jag. Hon måste säga vem och vad hon är, om det skall bliva någon mening i hennes141

tal. Men det finns icke något jordiskt språk, som kan uttrycka vem och vad Jesus är. Det kan sägas mycket om honom, men det blir ändå endast en liten del av vad han är. Paulus sade mycket om Jesus; men han sade ock: Han är en outsäglig gåva (2 Kor. 9: 15), en frid, som övergår allt förstånd (Pil. 4: 7), en kärlek som övergår kunskapen. Efes. 3 : 19.

Jehova betyder: var, är och förbliver eller den evigt varande. Då Moses frågade efter hans namn, fick han till svar: "Jag är den jag är. Och han sade: Så skall du säga till Israles barn: Jag är". 2Mos. 3: 14. Det är samme store Herre, som talade till Moses, som i dagens text säger: Det är jag". Det är detsamma som Gud allsmäktig.

' 'Då sade de till honom: Vem är du ? Jesus sade till dem: Det som jag ock från början har talat till eder". Jesus var den sanne Guden (1 Joh. 5: 20) och det personliga Ordet (Joh. 1:1), Guds uppenbarelse till både person och ord. Allt, vad han sade, var gudomligt. Själv var han i det ordet, som han talade, och var det han talade. Han var

både sann människa och sann Gud. Man såg människan handla, men det var ock gudatal, han talade, och gudagärningar, han gjorde. Endast, vad han sett och hört av Fadren, gjorde och talade han. Men judarna förstodo icke, att ban var så ett med Fadren, att den, som såg honom, såg Fadren, och att han icke gjorde något av sig själv — såsom blott människan — utan Fadren gjorde gärningarna. Joh. 14: 7—11. Sonen gjorde och talade allt, men icke såsom blott sådan, som naturliga människoögon sågo honom, ty de sågo blott det mänskliga, utan sådan som han var: Gud över allting, välsignad evinnerligen.

Jesu person, liksom treenigheten, är en sådan hemlighet, att ingen människa kan med sitt skarpsinne och sin tankekraft få någon klar uppfattning därav. Och den, som fått kännedom därom, kan icke behålla den ett ögonblick längre än den helige Ande giver upplysning härom. Judarna, vilka voro köttsliga och icke ville komma till den sanna kännedomen om Jesus, kunde ju därför omöjligt förstå varken Jesu person eller tal. "Mycket har jag att tala och döma om eder ,men den, som har sänt mig, är sannfärdig, och vad jag har hört av honom, det talar jag till världen". — Jag är sanningen (Joh. 14: 6); det är Guds ord, vad jag talar till världen.

' 'De förstodo icke, att han talade till dem om Fadren. Då sade Jesus till dem: När I haven upphöjt Människosonen, då skolen I förstå, att det är jag" — att jag är Gud — och att jag gör intet av mig själv, utan såsom min Fader har lärt mig ,så talar jag. Och den, som har sänt mig, är med mig; Fadren har icke lämnat mig allena, ty jag gör alltid det, som är behagligt för honom."

Jesus lade sig all vinning om att få judarna till kännedom om vem han var, men de ville icke lyssna därtill. Vid hans död och142

uppståndelse blev det visserligen klart för dem, att han var mer än en profet; men de flesta hade då fortgått så länge i fiendskap mot honom, att det blev dem för svårt att vända om. — Ja, så har det gått fordom, och så går det ännu. Då man icke vill böja sig för sanningen, som tränger sig på oss, så bliva vi hårdare och hårdare, "Samma sol, som gör vaxet mjukt, gör leret hårt".

"När han talade detta, trodde många på honom". Av hans underbara, genomträngande tal trodde de för tillfället, att han var Messias. Men av det följande kunna vi se, att de icke hade den sanna tron utan endast en tillfällig bifallstro.

O, käre Jesus, giv oss den sanna kännedomen och den sanna tron, att vi icke måtte förhärdas och föi^blindas av den nådens sol, som du änrtu i nåd låter skina över oss!

"Salig, salig den som kände, Den som trodde dig allena, Sannan Gud, och den du sände Att med dig oss än förena. Jesu Kriste, du är vorden Vägen, sanningen och livet, Och i himlen och på jorden Är ej annat namn oss givet." 143

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 21: 28—31.

" Jesu avskedstal till sina lärjungar" är en vanlig benämning på J hans tal i Joh. 13—16 kap. Vi torde ock kunna säga, att hans tal i Matt, 21—23 kap. är hans avskedstal till hans fiender. Dagens text utgör en del av detta hans sista tal till översteprästerna och folkets äldste. Han höll detta tal till dem i templet blott några få dagar före hans död. Ända in i det sista sökte han att öppna deras ögon, så att de måtte förstå skrifterna och Guds kraft och slippa att fara vilse.

"Men vad synes eder?" Det är en allvarlig vädjan till dem att icke längre sluta sina ögon till för vad de nu sett i över tre år. — ' 'En man hade två söner, och han gick till den förste och sade: Min son, gå i dag och arbeta i min vingård".

Tänk att han med denna liknelse åter tilltalade de fientliga översteprästerna och folkets äldste med detta ömma och kärleksfulla tilltal: "Min son". Det är samma tanke, samma kärlek, som han uttalar i Luk. 15: 11, 31, 32.

Han erkänner både de fientliga fariséerna och de i laster sjunkna publikanerna för sina barn. De äro hans barn

genom skapelsen och återlösningen eller köpet.

Rätt sjunger en sångare:

"Vi äro ju dina med blod, sår och pina så dyrt köpta får".

Men vi äro olyckliga sorgebarn, så länge vi icke åtlytt kallelsen att arbeta i hans vingård. Därför kallar han var och en, och säger: "Min son, mitt barn, gå i dag och arbeta i min vingård!"

Det är en nådefull kallelse och den allra saligaste uppgift, som kan givas en evighetsvandrare. Ty arbetet i hans vingård börjar och fortsätter med och består förnämligast däruti, att vi komma i barnaförhållande till den nådefulle Fadren eller som brud träda in i brudrättigheterna hos den himmelske brudgummen Jesus Kristus, eller som uttröttade eighetsvandrare intaga vilan, som Jesus med sitt fullkomliga och fullkomnade försoningsverk berett oss, eller såsom dömda brottslingar komma till nådastolen och få avlösning för allt, förlåtelse för allt, vad vi gjort, samt den yppersta klädningen och ring (visshet om nåd och barnaskap), skor (lust och kraft att vandra i ett heligt leverne), den gödda kalven (glädjen144

över undfången nåd). — Nog är det en salig förmån att vara arbetare i hans vingård. Gräver du i ordets åker, så skall du finna många kostligai klenoder och skatter. Och det bästa är, att icke tjuvar kunna röva dem ifrån dig eller rost och mal förtära dem, och att du slipper att lämna dem, när du som bäst behöver dem, nämligen i döden och domen. Och dessa skatter förvara dig, så att döden icke kan taga dig, och försvara dig, så att du icke kommer i någon dom. Joh. 5': 24.

Arbetar du i Herrens vingård genom att i din jordiska kallelse vara plikttrogen och enligt den himmelska kallelsen tror på Jesus och bekänner hans namn och tjänar din nästa i kärlek, då undkommer du många skadliga begärelser, vilka kunna sänka människor i fördärv och förtappelse. — Nog är det saligt.

Men märk, käre vän, att kallelsen gäller för i dag. I morgon kan du förgäves få begråta, att du lät den höge kallaren och den nådefulla kallelsen ohörd få vända dig ryggen. Han säger: "Min son, gå i dag och arbeta i min vingård." "O, att ock du visste och det i denna din dag" — morgondagen är icke din — "vad din frid tillhörer!" Luk. 19: 42. "Se, nu är välbehaglig tid,_se nu är frälsningens dag." 2 Kor. 6:2; Ebr. 4: 7.

I Luk. 15 betecknar Jesus de skriftlärda och fariséerna med den äldre sonen och publikanerna med den yngre sonen. Men i dagens text, vilken uttalades på en senare tid, kallar Jesus publikaner och skökor för den förste sonen oeh översteprästerna och de äldste för för den andre sonen. Så varda de sista de första och de första de sista.".

Den förste sonen svarade till kallelsen både med sina ord och handlingar: "Jag vill icke. Sedan ångrade han sig och gick". — Denna ånger, denna ändring i sinnelaget hos många publikaner och skökor gjorde, att de till sin lycka och Jesu glädje blevo arbetare i hans vingård, "gjorde det Fadren ville".

' 'Och han gick till den andra och han sade: ' 'Ja, Herre, och gick icke. Med sitt fromma leverne och punktliga iakttagande av gudstjänstens yttre former sade fariséerna ja till Guds kallelse att vara hans arbetare. Men icke fick lagen väcka dem till sådan skuldkänsla, att de blevo nådehungrande och verkligt frälsningssökande. De nalkades Gud med munnen, men deras hjärtan voro fjärran från Herren. Någon ånger över sitt handlingssätt och sin olyckliga belägenhet kommo de icke till och alltså icke heller till sinnesändring och omvändelse. De sade: Ja, Herre, men de gingo dock sin egen onda oeh olyckliga väg.

Det är hemskt, då en människa sjunker ned i slemma laster och grova brott eller i fräck otro och gudsförnekelse. Dessa gå ju förlorade, om de icke ångra och omvända sig. Men tänk så många hyggliga fromma, välmenande, ja-människor, som gått till samma förtappelse. De säga: Ja, Herre, men det blir aldrig någon över-145

gång från död till liv, från satans makt till levande Gud. — O, må vi icke varken med ord eller gärningar säga nej till Herrens kallelse ! Men må vi icke heller gå vår egen väg i egenrättfärdighet och falsk andlighet, under det vi med munnen säga: Ja, det är så gott att ha Guds ord; det är så gott, att vi få tro på Jesus o. s. v.

"Vilken av de två gjorde, vad Fadren ville? De sade till honom: Den förste. Jesus sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Publikanerna och skökorna ingå i Guds rike förr än I".

"Mycket möjligare är det, att skökor och skälmar bliva saliga, än högfärdiga, verkheliga skrymtare, ty de förra måste till slut komma till känsla av sin synd, men de senare dö i sin egen helighet, därest de icke underbarligen bliva omvända." (Luther).

Må Gud bevara oss för publika-nernas leverne och fariséernas säkerhet!

"Jesus, tag mitt arma hjärta, Tag det, sköt det, som du vill, Se, med all min synd och smärta Hör jag dig ju evigt till; Ond, fördärvad, skuldbelastad, Utan liv och frid i mig, Är jag, o min Jesus, kastad Från min moders liv på dig." 146

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 12: 33—37.

Idagens text fritager Jesus sig från en grov beskyllning, som fariséerna av uppsåtlig ondska slungade mot honom. Sedan söker han väcka dem över denna deras ondska samt erinrar dem, att de voro ansvariga varelser, som en gång måste göra räkenskap icke blott för sina gärningar utan ock för varje fåfängt ord.

Herren Jesus hade gjort ett stort underverk, en mycket god gärning. Han hade återställt en man, som var besatt av djävulen, och som därtill och kanske just därigenom var både döv och stum. Nu kunde icke fariséerna förneka, att det var en god gärning. Men det oaktat vilja de göra Jesus till en ond människa, till en satans medarbetare, som handlade i hans namn och kraft. De sade: ' 'Denna utdriver icke de onda andarna utan med Beelsebub, de onda andarnas furste."

Jesus visar dem då, att om de skulle i sin dom, i sitt omdöme och inför folket göra Jesus till en så ond människa, så måste de ock göra hans gärningar till onda gärningar, d. v. s. de måste kunna bevisa, att hans gärningar voro onda, voro av djävulen. Det är i denna avsikt han framställer bilden om trädet och frukten, vilken bild t. o. m. det okunniga folket förstod och som även fariséerna förstodo, fastän de försökte bryta udden av den bevisande liknelsen genom att av honom begära tecken på, att han var den gode Messias.

"Gören antingen trädet gott och dess frukt god, eller gören trädet dåligt och dess frukt dålig; ty av frukten känner man trädet". Bilden är enkel och talande. Ty "ett gott träd kan icke bära ond frukt, icke heller kan ett dåligt träd bära god frukt." Matt 7: 18. Av frukten har man således ett osvikligt vittnesbörd om, hurudant trädet är. När fariséerna i sitt inre erkände Jesu gärningar för goda, så hade de ju varit pliktiga erkänna även frambringaren av dessa gärningar såsom god. Men att de icke så gjorde, det visar, att de voro till den grad onda, att de ,icke ens kunde tala något gott.

Han säger: "I huggormars avföda, huru kunnen I tala något gott, då I ären onda? Ty varav hjärtat är fullt, därav talar munnen. Den goda människan frambär gott ur hjärtats goda förråd, och den onda människan frambär ont ur sitt onda förråd". — I sanning ett stort och nådefullt förråd av "gott", som blivit framburet från Jesu inre. Det är icke hyckleri med det goda, han framburit, utan det har kommit ur hans "inre".147

Å andra sidan är det ett hemskt förråd av ondska i människans inre, vilket fick så rikt tillfälle att visa sig i fariséernas förhållande till oeh anfall mot Jesus.

Må vi akta oss för att tro, att någon vår inre dygd och kraft skall kunna bevara oss för det onda! Göra vi det, bedraga vi oss själva, ty vårt inre är ont såväl som hela vårt väsende. Vi behöva Jesus till både försonare, rättfärdighet, Frälsare och herde, om vi skola kunna räddas.

Alla äro Guds barn med avseende på skapelsen och återlösningen. Men med avseende på ondskan, så äro vi alla huggormen djävulens avföda. Och den, som icke blivit född av Gud, född på nytt, är även till sinnet djävulens avföda. — Tänk så hemskt! Människor berömma sig av att kunna tala fåfängt, ruttet, förgiftande och förpestande. Men det är långt ifrån hederligt, det är skamligt, och det visar vems avföda man är, nämligen huggormars. Och

man är icke oansvarig. Det stundar en räkenskapsdag även för Jesu bittraste fiender. Och det vill Jesus, att vi skola veta och besinna, på det att vi må avlägga vår räkenskap i nådens tid oeh vid nådens tron, där vi få nåd och barmhärtighet för att icke behöva stå i vår svarta adamitiska dräkt på domens dag. Men ve var och en, som uppskjuter sin räkenskap till "domedag"! Då gives ingen räddning. Och den, som är ond, kan icke bestå för Herren på domedag.

Mången tycker, det är hårt, att man skall göra räkenskap ' 'för vart och ett fåfängt ord". Men Gud är icke hård och obarmhärtig, utan det är vi, som äro hårda och obarmhärtiga mot oss själva, då vi icke låta Gud ändra vårt sinne. Därmed döma vi oss själva. "Av dina ord skall du varda rättfärdigad, och av dina ord skall du varda fördömd."

De onda orden och gärningarna äro icke blott straffvärda, utan de äro bevis för människans inre, deras sinnesförfattning. Ingen kan veta, hurudant sinne en människa har utan genom hennes yttringar i ord och gärning. Därför blir man redan i tiden dömd av och efter sina ord och handlingar. Och även på domens dag skola våra ord och handlingar bliva vittnen, av vilka vi skola bliva rättfärdigade eller fördömda. Se Matt. 25: 34—46!

Endast i Jesus finnes frälsningen, och endast genom tron på Jesus åtnjuter man frälsningen. Utan alla yttringar ser Gud såväl var den sanna tron finnes som varest otron och gudlösheten härskar i hjärtat. Men Gud vill ock visa alla förnuftiga varelser, att han är rättvis i alla sina domar. Därför andrager han såväl de rättfärdigande som de dömande yttringarna, vilka visa, om man varit med eller mot Jesus. Ty det står alltid fast och ingenting i Guds ord motsäger detta: "Den som har Sonen, han har livet; den som icke har Guds Son, han har icke livet." 1 Joh. 5: 12."Låt ej synden, låt ej flärden Söva och bedåra mig; Ack, för bela vida världen Vill jag icke mista dig! Du allena, Du allena Förer mig den rätta stig." 149

13 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 5: 43—48, 6: 1—4.

Idagens text visar oss Jesus, vad Gud kräver av oss i sin heliga och oföränderliga lag, nämligen att vi skola hava en oegennyttig kärlek, en fläckfri lydnad och i allt vara fullkomliga såsom Gud. Jesus kom icke med någon annan lag än den, som utgavs på berget Sinai. Men han rensade bort de kriftlärdas och fariséernas misstolkningar av lagen.

"I haven hört, att det är sagt: "Du skall älska din nästa" — "såsom dig själv"; så står det i 3 Mos. 19: 18, men så gjorde fariséerna detta tillägg: — "och hata din ovän". Vilken är då vår nästa? Jo, alla, som vi komma så nära, att vi kunna tillfoga dem ont eller gott. I stort sett blir det således alla människor. Äro vi nitiska för judarnas och hedningarans omvändelse, bedja för dem, understödja dem, som arbeta för evangelii spridning bland dem, då tillfoga vi dem gott. Försumma vi detta och äro likgiltiga för dem, då tillfoga vi dem ont. I inskränktare mening är den vår nästa, som vi kunna tänka på med ett kallt hjärta eller ett hårt och avogt sinne, även om den bor i den från oss mest avlägsna världsdel, liksom ock den, som vi kunna tänka på i ett ömt oeh kärleksfullt sinne. Alla dessa äro vi skyldiga att älska lika ömt och uthålligt, som vi uthålligt ömma för och älska oss själva.

Även om det stode i lagen: Du skall älska din vän, så vore därmed icke sagt: Du skall hata din ovän. Men så tolkade de skriftlärde det. De levde fritt i hat oeh oförsonlighet mot dem, som de icke funno behag uti och menade, att dessa gruvliga synder voro prisvärda egenskaper. På samma sätt förvände de meningen i alla Guds bud. Därigenom kommo de icke t.ill skuldkänsla utan blevo egenrättfärdiga och stolta och alldeles otillgängliga för Guds Ande, och frälsningens evangelium. Må icke vi så vantolka Guds heliga lag!

I 3 Mos. 19: 17 står: "Du skall icke hata din broder i ditt hjärta." Men icke har Herren därmed bjudit oss att hata honom med yttre åthävor. Icke heller få vi frånräkna någon det allmänna broderskapet oeh sedan anse oss berättigade att hata honom. Det är mot sådana skadliga förvrängningar av Guds bud, som Jesus säger: "Älsken edra ovänner, välsignen dem, som förbanna eder, gö-150

ren väl emot dem, som hata eder, och bedjen för dem, som försmäda och förfölja eder, på det att I skolen vara eder Faders barn, som är ,i himmelen, ty han låter sin sol gå upp över onda oeh goda och låter regna över rättfärdiga och orättfärdiga."

Det är ju stort och härligt och väl behövligt för oss, att vi i himmelen hava en sådan Fader, som icke har anseende till person utan älskar alla lika. Och den nåd, som han kan meddela alla, den undandrager han ingen. Sol och regn giver han sina fiender lika i*ikligt och oegennyttigt som sina vänner. Sin Son och frälsningen i honom har han ock givit åt den gudlösa världen. Men han är icke förtrolig med dem, som han icke får föda på nytt, han kan icke giva dem barnaskapets Ande. — "Herrens hemlighet är ibland dem, som frukta honom, och sitt förbund låter han dem få veta." Ps. 25: 14.

Så få icke heller vi förbrödras och i sinnet sammansmälta med Herrens fiender. Men vi få därför icke hata dem utan älska dem och göra dem allt gott.

' 'På det att I skolen vara eder Fadres barn". — Kunde vi i oss själva bliva lika fullkomliga som Gud, då skulle vi därigenom också bliva hans barn. Nu kunna vi icke bliva barn till Gud på den vägen. Men Kristus har med sin fullkomliga lydnad tjänat upp oss till barnaskap. Mottaga vi nu detta barnaskap i tron, så få vi därigenom barnaskapets Ande oeh lust till Guds lag. Men detta bör då visa sig i ett kärleksfullt, välsignande, välgörande och bedjande sinnelag och framträdande. "På det att I mån" — i edert framträdande visa eder vara lika eder Fader — "vara eder Faders barn" etc.

Den fromhet, som fariséerna övade och voro så stolta över, nämligen att älska sina vänner, den är icke prisvärd. Den öva publikanen tjuvband oeh till och med själva djävlarna. — Du är icke frommare än en publikan eller en djävul, om du är nöjd med den kärlek, som endast sträcker sig till dina vänner.

"Ty om I älsken dem, som älska eder, vad fån I för lön?" —• Fariséenia beräknade en stor lön i himmelen. Men deras kärlek var ju endast egenkärlek, de älskade blott, då de själva blevo älskade. De hade ju då fått ut sin lön i så att säga förskottsbetalning. — ' 'Göra icke även publikanerna detsamma? Och om I visen vänlighet endast mot edra bröder, vad synnerligt gören I ? Göra icke även publikanerna detsamma? Våren fördenskull fullkomliga, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig."

Här är helighetsmåttet angivet, och det avkortar Gud aldrig varken i tiden eller i evigheten. Fariséerna på Kristi tid sänkte ned detta helighetskrav så lågt, att de prisade sig såsom rättfärdiga; men därmed kunde de icke ändra Gud och hans lag, de kunde därmed endast ställa sig långt fjärran från både Gud, hans vilja och hans151

himmel. Samma hemska väg går i vår tid var och en, som tröstar sig med, att det är omöjligt att vara så fullkomlig som Gud, och därför kan han icke mena det så, som det står. — Jo, han menar det så, som han säger det. Men han menar, att vi skola bliva fattiga syndare i vår kännedom, såsom vi äro det i verkligheten, och som sådana mottaga Jesus, i vilken vi hava samma renhet, helighet och fullkomlighet som Gud själv. Sedan behöva vi icke försöka, vad som dock i verkligheten aldrig kan gå, nämligen bryta udden av lagen och inskränka Kristi evangelium.

"Akten eder, att I icke öven eder rättfärdighet inför människorna för att bliva sedda av dem; annars haven I ingen lön hos eder Fader, som är i himmelen." Får man lön, om man gör allt och gör det i rätt sinnelag? — Ja, "den människa, som håller det, skall därigenom leva." 3 Mos. 18: 5; Rom. 10: 5; Gal. 3: 12. Men se även Rom. 4:4! Men det är avgjort, att den som beräknar att få lön, får efter förtjänst, och det blir då evig förtappelse. Men den, som har Kristi sinne, kan icke bliva nöjd med sig, förrän han kan leva lika heligt som Kristus, vilket dock är omöjligt. Han finner således aldrig någon rättfärdighet hos sig utan endast synd ocli brist. Kristus är hans rättfärdighet, och han skall för evigt åtnjuta, vad Kristus förtjänat. Det blir lön hos hans Fader i himmelen.

"Därför, då du giver allmosa, må du icke stöta i basun" (ett bildlikt talesätt, varmed betecknas, att man gör väsen av sina goda gärningar, man vill göra dem kända, utbasuna dem) "för dig, såsom skrymtarna göra i synagogorna och på gatorna, att de skola varda prisade av människorna. Sannerligen säger jag eder: De hava fått ut sin lön. — Olyckliga de människor, som icke hava någon annan bevekelsegrund för sin välgörenhet än människors beröm! Icke kan det hjälpa i döden och på domens dag?

Men du, när du giver allmosor, låt din vänstra hand icke veta, vad din högra gör. Så omöjligt som detta är för oss människor, så lätt blir det, då Anden får regera. Han påpekar de brister, som vidlåda våra goda gärningar, och så

få vi veta, att vi hava syndat och måste ned till nådastolen även för våra bästa gärningar.

"På det att din allmosa må vara i det fördolda. — Det är många helgade Guds män, för vilka Guds Ande så döljer det goda, han verkat i och genom dem, och drar fram det onda, som bor i dem, att de hålla på att förtivla om nåd och frälsning. Men detta är nödvändigt, på det att de icke måtte få någon falsk tröst. Men få icke dessa någon hugnad av något, de göra, och är även Krisuts till deras fostran ofta djupt fördold, så skall det bliva vedergällning, när de en gång vakna över allt, vad de äga i sin dyre Frälsare. — "Och din Fader, som ser i det fördolda, skall vedergälla dig uppenbarligen." — O, må vi vara med vid den vedergällningen!"De hava älskat Gud med helt oeh hållet hjärta: De hava älskat oek sin nästa, som sig själv. Vad nånsin mindre skett, har blivit dem en smärta. En fläck, som ej gått av förrän i nådens älv,

dit de som fattiga och syndare sig skyndat och fått förlåtelse för det, som de ha syndat." 153

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 5: 1—14.

Idagens text hava vi en av de många älskliga berättelserna, som måla för oss Herrens Jesu ömma hjärtelag emot de arma, nödställda och olyckliga. Aldrig visade han bort någon sådan, som i sin nöd vände sig till honom. Men icke nog därmed att han mottog och hjälpte till kropp och själ dessa stackare, som kommo till honom. Dagens text visar, att han uppsökte dem, som icke kunde komma till honom.

Mannen i vår text var riktigt förlorad: han låg visserligen nära den damm, där många inför hans ögon hade blivit helbrägda, men han kunde dock aldrig komma i dammen. 1 trettioåtta år hade han legat och haft ett svagt hopp att bliva hulpen i dammen, men aldrig lyckats. Det var många och långa nödens år. Av sista versen i vår text vill det synas, som om han själv genom ett lastbart liv varit orsaken till sin olycka. Och just denna ovärdige och eländige syndare uppsökte Jesus oeh hjälpte till både kropp och själ. Sådana bevis behöva vi låta Guds Ande inskriva i våra hjärtan till hopp för oss i nödens och prövningens långa år.

Jesu död är det största och kraftigast talande kärleksbeviset. Men det händer ofta., att vi icke se det, men att en sådan här enskild kärleksgärning kan fängsla oss oeh giva hopp och tillförsikt.

I Esters bok 9 kap. läsa vi om purimsfesten, vilken firades i Israel den dag, då Jesus gjorde den i vår text omtalade mannen helbrägda.

"Men vid fårporten (Nehem. 3: 1) i Jerusalem ligger en damm, som på ebreiska även heter Betesda (barmhärtigbetsort), med fem pelargångar. I dessa lågo en stor mängd sjuka, blinda, förtvinade, som väntade på att vattnet skulle röras. Ty en ängel steg tidtals ned i dammen oeh upprörde vattnet. Den, som nu först steg ned i vattnet, sedan det hade blivit upprört, han blev helbrägda, med vilken sjukdom han än var behäftad."

För våra synders skull är marken förbannad (1 Mos. 3—17), och vi lida av många sjukdomar. Det är därför en stor barmhärtighet av Gud, att han än i dag låter många hälsogivande örter uppspira oeh många hälsokällor framvälla på marken. Den i vår text omnämnda dammen var dock ovanlig, i det att de blevo botade, vad sjukdom de än hade, och att de blevo ögonblickligen helbrägda, endast de kommo i vattnet, sedan ängeln upprört det. -— Tänk vad Gud kan hastigt och lätt böta vilken sjunkdom som helst! Men det är ju ock för oss underligt, att icke .mer än i en sänder kunde botas,154

varför somliga kunde få ligga i värk och vånda i trettioåtta år. — Du har kanske legat sjuk i trettioåtta år och sett andra bliva botade eller fått resa hem till den eviga hälsan oeh glädjen men du ligger ännu i ditt elände och tänker, att du är övergiven oeh förlorad för både tid och evighet. Du knotar ofta: Varför hjälper icke Herren mig? Vill ban icke, eller kan han icke hjälpa mig? Jo, han både vill och kan. Men han har sina visa kärleksavsikter även med din sjukdom. När det är dig gagneligt, då kommer han på ett eller annat sätt med hjälpen; och till dess får du ligga, fastän sjuk, på Guds barmhärtighet.

Hade mannen i texten något år förut haft någon, som, då vattnet var upprört, hulpit honom i före andra, så hade han nog icke lärt känna Jesus och hade i så fall gått förlorad. Således voro hans trettioåtta lidandesår en

barmhärtighetstid. Tänk, om det är så med ditt långa lidande.

Jesus ville givai honom lekamlig hälsa, men framför allt ville han frälsa hans själ. Därför söker han verka tro hos honom. I den avsikten frågar han: ' 'Vill du bliva helbrägda ? Den sjuke svarade honom: Herre" — tänk att den sjuke genom denna fråga redan såg Jesus som Herre! —"jag har ingen människa, som kan" -—- just då är rätta, tiden för Herrens hjälp, när man icke kan något själv och icke har någon människa, som kan — "kasta mig i dammen, när vattnet blivit upprört; och just då jag kommer, stiger en annan ned före mig." Det hade varit många pinsamma stunder under de trettioåtta åren att ligga och vänta dag efter dag på den underliga och hoppgivande synen att vattnet kom i rörelse; så kom den stunden, mannen kom ock fastän under fruktan att icke hinna fram, men så kom han fram till dammen, nu är helbrägdagörelsen blott ett ögonblicks verk, tänkte han, men just då, när han redan njuter av försmaken av hälsan, då stiger en annan ned före honom, och han får hopplös krypa tillbaka till sin pelargång. Det var i sanning marterande.

Nu tillgick det dock annorlunda än alla andra dagar. Nu kom hälsokällan till honom, det livgivande vattnet, som alltid var i rörelse till syndares lekamliga och andliga hälsa. "Jesus sade till honom : Stå upp, tag din säng och gå. Oeh strax blev mannen helbrägda, tog sin säng och gick. Men det, var sabbat på den dagen." Ja, i sanning var det sabbat för mannen i mer än en betydelse.

Den hjälplösa belägenhet, i vilken mannen så länge hade varit, är en bild av huru platt, förlorade vi alla äro i andligt avseende. Ingen kan. hjälpa sig själv och ingen kan hjälpa sin broder. Men så kommer Jesus, den rätta hälsobrunnen, oeh säger ett ord, och allt är väl. — Sängen har man sett såsom en bild av vår onda natur med alla dess lustar och begärelser, i vilken man ligger vanmäktig och fjättrad, till dess man får ett avlösningens ord av Jesus. Sedan slipper man ligga fjättrad i synden; men man blir den heller icke155

kvitt. Den bor i oss, men får känna den, lida av den, strida mot den, tills vi komma hem, då slippa vi den besvärliga sängen. Då skall det bliva riktig sabbat. Doek hava vi i tron på Jesu ord oeh blod sabbat redan här.

"Ordet och blodet gälla dock mer än allt, vad jag känner och ser."

Judarna förargades dock på mannen för att han bar sängen på sabbatsdagen. Men utan tvivel firade han sabbaten med ett mera laglydigt sinne än dessa judar. Han gick direkt till templet för att där tacka Gud. Där tog Jesus åter reda på honom och gav honom den förmaning som han nu både behövde oeh till gagn kunde mottaga: "Se, du har blivit helbrägda; synda icke härefter, att dig icke må vederfaras något värre."

När vi ligga hopplösa och tröstlösa, då har Jesus endast uppmuntrande ord att säga oss, men hava vi blivit tröstade och vederkvickta, då behöva vi även förmaningens ord, och då säger oss ock Herren: Se, vilken nåd dig är vederfaren; men besinna att du har en ond natur och är omgiven av frestelser och faror, vilka lätt föra dig till fördärv; därför: synda icke härefter, att icke det ordspråket må sannas på dig: ' 'En hund går åter till sina spyor" och: Ett svin, som tvagit sig, går att vältra sig i träcken." 2 Petr. 2: 22.

' 'Men, Herre, mig bevara, jag kan ej värna mig

Oeh farorna i världen äro många,

Jag är ej ännu hemma för evig tid hos dig!

Så låt blott intet taga mig tillfånga;

Aek låt mig aldrig tycka att själv jag något är,

Och låt mig aldrig trivas i främlingslandet här

Men vänta glad i tron ditt sälla möte." 15 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 10: 38—42.

Det är en lycklig syskonring, som är kännetecknad med detta

sköna vittnesbörd: "Och Jesus älskade Maria, Marta och Lasarus." Joh. 11: 5. De älskade även Jesus, deras hem

stod alltid öppet för honom, han var alltid välkommen hos dem såsom en efterlängtad vän. Och Jesus tog gärna och ofta härbärge hos dessa tre syskon. Matt. 21: 17; 26: 6."

Sådana hem äro lyckliga fastän sällsynta, där alla medlemmarna älska Jesus. I de flesta hem finnes icke en, som har Jesus till sin bäste vän. Sådana äro olyckliga hem. Vem som än bor där, vad ämbete och samhällsställning han än må hava, huru hemmet än må prydas av lyx och prål och huru stora rikedomar än må hopas och vilka glädjefester där än må anordnas, så är det dock ett olyckligt hem. Där icke Jesus får bliva vännen och regenten, där bor icke den sanna lyckan.

Hur har du det i ditt hem? Är där någon medlem, som älskar Jesus? Och är du denna lyckliga medlem? Eller kanske där är någon, som älskar Jesus, och som du just för den skull har svårt att tåla, fastän du icke vill inför dig själv eller andra, tillstå, att det är hat till Herren Jesus. O, besinna i tid, vad det. innebär att utestänga Frälsaren!

"Ack, öppna ditt hjärta för Herran, säg synden och världen farväl! I främmande landet det fjärran du eljes förlorar din själ!" "Ditt hjärta öppne sig: bjud Kristus hem till dig. Han aktar hos dig gästa och dig för evigt fästa."

I Betanien var Jesus välkommen och även på den vandringen, dagens text berättar, gick han in och blev mottagen där. Han mottog med glädje deras kärlek, mat och härbärge; men han meddelade ock dem sin käiiek och livets bröd samt vederkvickelse och ro. Han talade ord, som innehöllo det enda nödvändiga, den "goda delen!" — Herren hjälpe sina vänner, att, när de gästa hos varandra, det måtte i någon mån ske i samma anda, nämligen till uppbyggelse, att samtal m. m. måtte röra sig om det nödvändiga, den goda delen!157

"Och Marta hade en syster, benämnd Maria, som ock satte sig ned vid Jesu fötter och hörde hans ord. Men Marta var upptagen av idelig tjänst och hon gick fram och sade: Herre, sköter du icke om, att min syster har lämnat mig att tjäna allena? Så säg henne då, att hon hjälper mig." — Stackars Marta! Här faller hon för en frestelse, blottar sitt inre och gör, vad hon icke ville (Rom. 7: 19), eller vad hon skulle för allt i världen hava velat ha ogjort, hon förebrår både Jesus oeh sin syster och fördärvar i ett ögonblick icke blott stundens högtidlighet och välsignelse utan sin glädje för långa tider. Utan tvivel fällde hon sedan många bittra tårar över detta sitt högst olämpliga; beteende. Hon var nog lika glad åt Jesus som Maria. Och det var med stor glädje och kanske även självbelåtenhet, hon tänkte på vilken rar måltid hon i dag skulle laga i ordning åt Jesus och hans kära lärjungar. Det var så roligt, att de nu voro där igen.

Vilken förlägenhet man känner, då några mycket kära vänner komma, och man icke har det, som man önskar, och vilken tillfredsställelse man förnimmer, då man har allt efter önskan, det känner en husmoder till. I dag skulle det bliva riktigt rart på bordet i Be-tanien. Både Marta och Maria arbetade därför med lust och glädje. Under tiden talar Jesus till deras hjärtan eviga livets ord, och det just de ord, som de nu behövde. Men det blev så övermäktigt för Maria, att hon lämnade arbetet med mat och annat, som behövdes för gästerna. Hon satte sig ock ned vid Jesu fötter. Detta "ock" visar, att även hon hade "tjänat". Men nu gick det icke längre, nu satte hon sig vid Jesu fötter oeh hörde hans ord.

För Marta gick det att vara "upptagen av idelig tjänst" och så uppfånga ett och annat ord. Men ett sådant umgående med Guds ord är icke nog till trons näring eller köttets dödande. Hon börjar snart förargas på sin kära syster och även på Jesus, som låter henne få sitta där och för övrigt upptager henne helt och hållet. Hade nu Jesus sagt: Det är riktigt roligt att se huru villigt och uthålligt du tjänar oss, men jag är ledsen över, att vi, genom att komma hit igen, hava ökt ditt arbete, då hade nog Marta av hjärtat sagt: Ack, käre Jesus, säg icke så! Det finns väl ingenting roligare än att få mottaga dig och dina lärjungar. Och mitt arbete är ju ingenting att tala om. — Men när ingen gjorde affär av hennes trogna tjänst, då for hon ut i förebråelser.

"Jesus svarade och sade: Marta, Marta" — det var genomträngande väckelserop — "du bekymrar och oroar dig, om mångahanda ; men ett är nödvändigt." —• Nog är det viktigt och behövligt att akta på sin jordiska kallelse, och om Jesu bekännare försumma det, så draga de även vanheder över Jesu namn. Men vad hjälper det oss, huru villigt vi tjäna i vår kallelse och i allmänna kärleksgärningar, om vi icke sitta i stillhet vid Jesu fötter, icke giva själen dess rätta näring? Se, detta är det nödvändiga och det enda nödvändiga. Ps. 131: 2.158

Man kan bliva så upptagen av arbete för inre och yttre missionen, så att man kommer bort från trons vila i Kristus, och då är man förlorad. Tänk, om man "predikar bort sig själv, medan man predikar andra till salighet!"

' 'Maria har utkorat den goda delen, vilken icke skall tagas ifrån henne." O, vilken del! Kristus med allt, vad han har gjort och är, har Gud tilldelat åt var och en. Detta är den goda delen. Må vi likt Maria ock utköra den! Allt annat tages ifrån oss. Men den delen, om vi utköra den, skall den aldrig tagas ifrån oss. Lovad vare Gud, som givit även oss en sådan del!

"En liten stund med Jesus Och hjärtats oro flyr. Och blicken vändes åter Från jordens små bestyr Till livets verkligheter, De ting, som ej förgås, När himlarna och jorden Av sin förvandling nås." 159

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 11: 1—45.

Dagens text berättar för oss om Lasari sjukdom, död och uppväckelse. Händelsen är gripande och lärorik och utgör ett kraftigt bevis för Jesu gudom.

Vi sågo förra söndagen, att de tre syskonens hem i Betanien var ett kärt hem för Jesus. "Och Jesus älskade Marta och hennes syster och Lasarus". Om Jesu vänner skulle vara fritagna från nöd, så skulle de tre syskonen i Betanien vara det. Men dagens text visar, att de icke voro det, vilket bör erinra oss om, att nöd icke är onåd utan i stället nåd.

Ingen människa förstår att rätt värdesätta Herrens tjänares insats i Guds rike. Dem vi mena hava uträttat mycket till Herrens ära, trode hava uträttat ganska litet — och tvärtom.' Marta är framstående såsom tjänande, Maria såsom hörande, men om Lasarus står ingenting annat, än att han blev sjuk och dog. Och det var ingenting synnerligt eller ovanligt, emedan det händer varje människa. Det synnerliga och ovanliga var, att han uppväcktes; men därtill medverkade icke han. Man skulle alltså kunna tänka, att Lasarus varit betydelselös för Guds rike. Men då finna vi tvärtom, att han tjänat till Guds förhärligande mer än hans bemärkta systrar och många andra Herrens tjänare. Jesus säger: "Denna sjukdom är icke till döds utan till Guds förhärligande, på det att Guds Son må därigenom varda förhärligad."

Denna avsikt hade vunnits genom Lasarus i så hög grad, att, så snart Lasari namn nämnes, tanken genast går från Lasarus och till Jesus och hans stora makt, som han bevisade genom att uppväcka; honom från de döda.

Lasarus blev sjuk, men hans systrar hade en mäktig vän, som de hade förtroende för. De visste, att de icke behövde nödga honom med några bevekande ord, utan de sände endast detta bud till honom: "Herre, se den du har kär, ligger sjuk".

Jesus kan dock, där det befrämjar Guds förhärligande och vårt väl, dröja med hjälpen ,så att de mest troende bliva förtvivlade. Så gjorde han här. "När han hörde, att han var sjuk, förblev han väl ännu två dagar på det ställe, där han var". Under tiden hann Lasarus att både dö, begravas och börja övergå till förvandling. Och först sedan allt hopp var ute, kom han.

Vi kunna tänka oss vilken nöd de båda systrarna nu voro uti. Först saknaden efter brodern, så kanske brödbekymren, därnäst missnöje mot Jesus, som uteblev, och till sist självrannsakan oeh själv-160

fördömelse. Jesu lärjungars nöd, såväl lekamlig som andlig, brukar leda till självrannsakan och självdom, och det avser ock Herren med nöden. Systrarna tänkte väl: Vad sårade jag Jesus med, då han var här? Något måtte det vara, eftersom han har övergivit oss. Och på sådana frågor bruka i nöden, mörkret och förvirringen följa många förkrossande svar.

Jesus vet dock själv, då rätta tiden är inne att komma med hjälpen. Han kommer aldrig för sent, fastän vi ofta tycka så. Det tyckte systrarna till Lasarus. Marta fick först höra, att Jesus kom, och hade icke rum för någon annan tanke än komma till honom, därför ilade hon till Jesus, utan att delgiva det för Maria, vilken därför kom senare. Men båda sade samma ord till Jesus: "Herre, hade du varit här, vore min broder icke död".

Sorgen och förtroendet för Jesus i förening drevo dock Marta att indirekt bedja Jesus att uppväcka honom, ehuru hon blev förskräckt för sin begäran, då Jesus visade, att han ville höra hennes bön. Jesus kände dock sin makt och visste, vad han ville göra. Han sade därför: "Din broder skall uppstå". Och då Marta med sitt uppståndelsehopp såg bort till yttersta dagen, sade Jesus: "Jag är uppståndelsen och livet" etc. Jesus är den, som uppväcker, men han är ock själva uppståndelsen. Han är den, som ger liv, men han är ock själva livet. Därför kan en syndare, som har honom till sitt liv, icke dö utan måste leva, även under det att döden utför sitt nedbrytningsarbete över kroppen, ja, eviimerligen.

"Då Jesus såg Maria och de många andra gråta, vart han förbittrad i sin ande" — icke förargad; men han kände mänsklighetens bittra nöd så djupt och bittert, att han upprördes, uppskakades. "Och Jesus grät". Tänk, vilken lisa för oss, att han deltog — och han är densamme ännu — så djupt, att han grät.

"Tagen bort stenen!" Det är kärlekens och maktens majestät, som talar. Marta blir förskräckt och erinrar, att det är omöjligt att blotta och ännu mer att uppväcka den döde, ty han luktar redan, emedan han varit död i fyra dygn. — Ja, sannerligen, kan Jesus återställa Lasarus till liv och hälsa, vad göres oss då mera vittne behov? Då må vi tillbedjande nedfalla inför honom och bekänna: "Min Herre och min Gud."

Lugn framträder Jesus och tackar sin Fader, som alltid hört honom, och sedan ropar han: "Lasarus kom ut! Och den döde kom ut, lidandad om händer och fötter."

Aldrig hade Marta och Maria varit så vissa som nu, att deras vän Jesus, var Messias, allsmäktig Gud; och aldrig hade de varit så vissa på sin frälsning som nu, och de ville icke för något pris hava havt bedrövelsen ogjord. Es. 38: 15.

"Då trodde på honom många av judarna, de, som hade kommit till Maria och Marta och sett, vad Jesus hade gjort." Måtte det hava samma inverkan även på oss. Får Jesu härlighet belysa oss,161

så skall å ena sidan vår synd och skam synas vid den belysningen, så att vi komma i behov av honom såsom vår Frälsare, och å andra sidan tron på honom tändas i våra hjärtan, varvid vi skola få skåda honom i en ännu högre härlighet.

"H|an tårar fälla skall som vi, Förstå vår nöd och stå oss bi Med kraften av sin Anda, Förkunna oss sin Faders råd Och sötman av en evig nåd I sorgekalken blanda,. Strida, Lida Dödens smärta, Att vårt hjärta Frid må vinna

Och en öppnad himmel finna."

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Mark. 2: 18—3: 5.

I dagens text försvarar Jesus dels lärjungarna och dels sig själv mot fariséernas angrepp. Texten börjar så: "Och Johannes lärjungar och fariséerna höllo fasta. Och de kommo och sade till honom: Varför fasta Johannes lärjungar och fariséernas lärjungar, men dina fasta icke?"

Så väl den judiska kyrkan som dess sista profet Johannes dö-paren hade till uppgift att skaffa åt Herren ett berett folk, ett i sin kännedom skuldbelastat och nödställt folk, som behövde Frälsaren. Johannes predikade därför bättring och döpte i vatten till bättring. De, som böjde sig för Johannes predikan, iakttogo ett i yttre avseende strängt leverne, i vilket då även ingick fastandet. Men hos åtskilliga av dem uppstod då den falska meningen, att de därigenom vunno en viss värdighet inför Gud. De stannade således med sitt hopp till sitt stränga leverne och vände sig icke såsom dömda och på sig själva hopplösa syndare till nådastolen, Jesus Kristus, som nu vandrade bland dem.

Hur strängt och ärbart en människa än lever och hur tacknämligt det än är, så vinner dock icke Gud sin avsikt med människan därigenom; ty hans avsikt är att få människan ren, rättfärdig och salig. Men den avsikten vinnes endast därigenom att människan kommer i förening med Jesus Kristus.

De människor, som vid detta tillfälle voro genom tron förenade med Kristus, voro medlemmar i den kristna kyrkan, de voro såsom brud förenade med brudgummen och hade kommit ur det gamla, ur den förberedande kyrkan och hunnit det målet att de voro nya skapelser i Kristus.

Jesus försvarar sina lärjungars frihet och glädje med trenne för judarna kända liknelser, nämligen om bröllopssvennerna i brudgummens närhet och lagandet av gamla kläder med okrympt tyg och fyllandet av gamla uttänjda läglar med nytt jäsande vin. Alla sådana försök misslyckas. "Icke kunna väl bröllopssvennerna fasta, så länge brudgummen är med dem"? säger Jesus. Och syr man en ovalkad lapp av vadmal på ett gammalt plagg, så krymper vadmalslappen ovillkox*ligen och river så sönder det gamla tyget, varigenom hålet blir större. Och slår man nytt vin i gamla läderpåsar, så spränges dessa sönder.

Att söka- tvinga Jesu fria, glada och lyckliga lärjungar in i en anlagd sorgbundenhet och fasta, det vore olämpligare, än att bröllopssvennerna. skulle få svälta även på bröllopsdagen.163

Och söker fariséen att lappa upp sitt yttre framträdande med Kristi frihet, under det att den vill fortsätta att i hjärta och sinne behålla hoppet på sig själv, då bliver det slitning, förkrympning och ingenting helt.

Och kommer evangelii ljus, liv och eld in i en gammal träl, så spränger det sönder hans självgjorda gudsfruktan och självtagna andakt. Och han kan icke behålla evangelium och samtidigt fortsätta såsom lagträl.

I tillämpningen eller i andligt avseende blir syndaren dock ny även i hjärta och sinne, när evangelium lyser in oeh uppenbarar för honom, att han är skapad till en ny människa i Kristus. Och detta medför, att han rör sig i ett nytt och fritt framträdande.

Även angrepo fariséerna Jesus för att hans lärjungar på en sabbat ryckte av sädesax och gnuggade ur kornen och åto i sin hunger. Israeliterna levde i Palestina i ett mera familjärt förhållande, än vad vi göra i vårt land. Det var därför tillåtet för dem att vid behov äta av sin nästas skörd. Lagen sade dem: "När du kommer in på din nästas sädesfält, så må du plocka ax med din hand, men lie får du icke lyfta över din nästas säd." 5 Mos. 23: 25.

Fariséerna riktade därför icke sin anklagelse mot att de togo ax utan mot det, att de gjorde det på sabbaten. Jesus visar då, att nödfallsgärningar äro lovliga att utföra på sabbaten, emedan "sabbaten är gjord för människans skull" — till hennes tjänst och gagn — "icke människan för sabbatens skull". Ett sådant nödfallsarbete nämner Jesus i Matt. 12: 11. Och att stilla sin hunger får hänföras till nödfall, bevisar han med Davids handlingssätt, då han och de, som voro med honom, stillade sin hunger med att äta skådebröd, vilket icke var lovligt för andra än prästerna. (1 Sam. 21: 3—6; 3 Mos. 24: 5—9.

Fariséerna kunde icke emotsäga Jesus försvar för sina handlingar eller hans bevis ur skriften; men desto mer förbittrade blevo de mot honom, varför "de vaktade på honom", om han på sabbaten skulle böta en närvarande man, som hade en förtvinad hand.

Det är en gruvlig förblindelse, när man menar, att man handlar rätt, då man för sabbatens skull låter den nödställdde dö, då man kunde på sabbaten rädda hans liv. Jesus erinrar dem om denna deras skalkaktiga skrifttolkning, då han kallar fram krymplingen och sade till dem: ' 'Är det lovligt att på sabbaten göra gott eller att göna. ont, att rädda liv eller att döda ? Men de tego."

De voro så fräcka, att de icke kunde förmå sig att erkänna en så uppenbar sak som den, att det är rätt och tillbörligt att rädda liv även på sabbaten. Och det är förbjudet att döda, även om det sker genom att undandraga den nödställda den behövliga, hjälpen.

"Och han såg sig omkring på dem med vrede, bedrövad över denis hjärtas förhärdelse, och han sade till mannen: Räck ut din hand; och han räckte ut henne, och hans hand vart helbrägda igen."164

Han lät icke fienderna skrämma sig från att förharma sig över den nödställde. Mannen hade icke den ringaste förmåga att räcka ut handen. Men den förmågan låg i Jesu uppmanande och befallande ord. Hade mannen föraktat dessa ord och slutit sig till de i borgerligt avseende ansedda fariséerna, då hade hans hand icke blivit helbrägda. Men han trodde Jesu ord; därigenom fick han kraft att handla i överenstämmelse med de orden.

Vi hava många nådefulla uppmaningar från vår Frälsare, såsom då han säger: ' 'Kommen till mig, I alla, som arbeten och äro betungade, och jag skall vederkvicka eder — oeh I skolen finna ro till edra själar." Matt. 11: 28, 29. "Allt är redo; kommen till bröllopet." Matt. 22:4. ' 'Vänden eder till mig, så värden i saliga, alla världens ändar". Es. 45: 22. Må vi icke förkasta Herrens ord utan mottaga dem i tron, vartill kraften ligger i ordet — och så äro vi omvända.

"Jesus, du som ännu huldrikt dig förbarmar och mot de elända sträcker dina armar, hjälplös, arm jag kommer med min nöd t,ill dig. Med ditt ord det dyra hela även mig!" 165

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 10: 23—38.

Idagens text se vi Jesus omringas av judarna. O, att det hadvi varit frälsningsbegär och kärlek till honom, som drivit dem till detta! Men det var motsatsen. "Huni länge håller du oss i ovisshet?" säga de. Klart och tydligt hade han sagt dem, vem han var. Joh. 2 : 16; 3 : 36; 4: 26; 5: 19—47; 6: 35—58; 7: 16, 17; 8: 58. Men de ville icke tro sanningen. Och likväl är det på honom de skjuta skulden för sin ovisshet. Så är det ännu i dag. Yi hava hans tydliga ord i frälsningsfrågan, men dem vilja vi icke tro, och så följer ovisshet. Och för den ovissheten skjuta vi skulden på Herren.

' 'Om du är Kristus, så säg oss det fritt ut! Jesus svarade dem: Jag har sagt eder det, och I tron icke de gärningar, som jag gör i min Faders namn (såsom Gud), de bära vittne om mig." Ingen har talat så som han, och ingen, nej ingen har någonsin gjort sådana gärningar som han gjorde. De voro och de äro ovedersägliga bevis för att han var Kristus.

"Men I tron icke, ty I ären icke av mina får, såsom jag sade eder." För den, som icke vill tro, hjälper inga bevis. Och likväl låtsiar man, att man vill komma till visshet. O, vad människan är ond och vrång!

"Mina får höra min röst, och jag känner dem, och de följa mig". Hästen och hunden äro kända såsom kloka och räven och ormen såsom listiga djur, men fåren såsom dumma. Därtill sakna de försvarsvapen. Deras räddning ligger helt och hållet i herdens hand. Men de hava en fin hörsel och kunna skilja herdens röst från alla andras röster. Och så länge de följa herden, kan ingen ulv taga dem; men övergiva de herden, som lever ibland fårahjorden och vakar över den (så är förhållandet i Österlandet, varifrån bilden är tagen), och börja att gå för sig själva efter eget behag, då äro de förlorade.

Så är det ock med Jesu lärjungar, vilka ban liknar vid och kallar för sina får. De äro alla galna och senhjärtade att tro skrifterna. De hava ingenting att värja sig med emot helvetesulven. Men trots all deras naturliga dårskap och otro, så hava de genom nya födelsen och smörjeisen av den helige Ande en fin hörsel. Bibelns ord vörda de, ty där hava de sin herdes röst. Oeh när bibelns ord framhållas uppblandade med mänskliga hugskott, då må de illa. Och när sanningen om dem och sanningen om Jesus framhålles, då smäl-166

ter det med deras hjärtan, ibland mera till dom och ibland mera till tröst eller bägge delarna. Men allt höra de och hörsamma med sinnet oeh pinas för att de icke kunna efterleva det, såsom de önska. Deras välfärd ligger i deras herdes hand. Men deras herde är den ömme, barmhärtige Frälsaren, och han är även härskarornas Herre, Gud allsvåldig. Det är ock ett ljuvligt löfte, han giver dessa sina får, och han skall ock hålla även det löftet.

"Och jag giver dem evigt liv, och de skola icke förgås evinner-ligen, och ingen skall rycka dem utur min Faders hand. Min Fader, som har givit mig dem, är större än alla, och ingen kan rycka dem ur min Faders hand. Jag och Fadren äro ett". — Kära vän, är du ett Jesu får i denna saliga mening, att du känner herden, hör hans röst och följer honom ? Tänk, vad du då är trygg! Och är du det icke, då må du vara viss, att ulven från avgrunden, som går omkring •— än såsom ett rytande lejon och söker, vem han må uppsluka (1 Petr. 5: 8), än såsom en ljusets ängel (2 Kor. 11: 14), uppslukar dig, så att du hamnar i hans hemska gap, i synden och den eviga döden.

Då Jesus uttalade de anförda orden, som äro så ljuva och kärleksfulla, att de borde kunna smälta stenhårda, hjärtan, "då togo judarna åter upp stenar för att stena honom. Jesus svarade dem: Många goda gärningar har jag

visat eder från min Fader; för vilken av dem stenen I mig?" Men icke erkände de sig vara så onda, att de stenade honom för goda gärningar, ehuru det verkligen var så. De sökte då att göra honom till en hädare och svarade: "För god gärnings skull stena vi dig icke utan för hädelses skull och emedan du, som är en människa, gör dig själv till Gud". — Se här, att Jesus uttalat det vittnesbördet om sig, att han var Gud, så tydligt, att fienderna hört och förstått det. Många av våra dagars "lärde", som förneka Kristi gudom och ändå vilja lik judarna gälla för fromma och bibeltroende, påstå, att Jesus aldrig själv be-känt om sig, att han var Gud. Men av fiendernas svar se vi, att han gjort det, och att det icke var hädelse utan en dyrbar sanning.

"Jesus svarade dem: Är det icke skrivet i eder lag (Ps. 82: 6): "Jag sade" (till domare och konungar, som i sitt ämbete stodo i Guds ställe såsom gudar) : "I ären gudar". Har han nu kallat dem gudar, till vilka Guds ord kom, och kan skriften icke varda om intet, sägen då I till honom, vilken Fadren har helgat och sänt i världen: Du hädar, därför att jag sade: Jag är Guds Son? Om jag icke gör min Faders gärningar" (gudagärningar, som ingen människa kan göra), "så tron mig icke! Men om jag gör dem" (ja, må vi då akta oss för det överdådiga, olycksbringande upproret att förneka honom!), "så tron gärningarna, om I icke tron mig, på det att I mån förstå och tro, att, Fadren är i mig och jag i honom". — Tänk, vad han nitälskar om att få sina bittraste fiender till sanningens kunskap, till kännedom om Fadren oeh Sonen, att167

det är Gud själv, som blivit kött, blivit människa, att människan är upptagen av och i Gud i gudamännjskan Jesus Kristus. Må icke vi med synd, otro och nådesförakt kasta stenar på vår så nådefulle Frälsare och förbarmare! Honom träffa vi icke med våra stenar, han är för stor, sitter för högt, men vi sänka oss själva därmed i den eviga döden.

"Si, Herren är min herde, ej något fattas mig. Att frälsa mig han villigt i döden utgav sig. Nu föder han på ängen sitt arma, svaga får och giver mig det vatten, som från hans sida går." 168

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 9: 1—41.

Förra söndagen sågo i, huru judarna sökte att stena Jesus. Vid tiden för den händelse, dagens text berättar, voro ock judarna efter honom med stenar, men Jesus gömde sig undan och gick ut av templet. Men fastän han var jagad med stenar, kunde han i sin ömhet icke gå förbi en nödställd. Han stannade framför en stackars man, som var blind från födelsen, och såg på honom, så att även lärjungarna började att betrakta honom och reflekterade över hans olycka och framställde denna vanvettiga fråga: ' 'Rabbi, vilken har syndat, denne eller hans föräldrar, så att han skulle födas blind?" Före sin födelse kunde han ju icke synda framför andra barn. Det låg en egenrättfärdighetstanke i frågan, nämligen den, att de icke hade syndat så, som denne eller hans föräldrar. Den, som drabbas av en olycka, har förtjänt det men icke framför andra, utan andra hava förtjänt det i lika hög grad. Se Luk. 13: 1—5!

"Jesus svarade: Varken denne har syndat eller hans föräldrar"' (så, som I menen, att han skulle födas blind), "men detta har skett, på det att Guds verk skulle uppenbaras på honom". Det var så långt ifrån att denna skenbara stora olycka var ett straff, att den tvärtom var ett medel och det enda medel, varigenom Jesus kunde uppenbara sig för honom och — jag förmodar — även hans föräldrar för den långa evigheten. Det var alltså en stor nåd, att han föddes blind.

Ja, så litet förstå vi Herrens vägar. Du har ett barn; det är välskapat, begåvat och välartat. Du är glad över ditt barn, ja kanske t. o. m. stolt. Men tänk, om det går förlorat! Vad är då vunnet? Du har ett barn, en krympling, vanlytt; du gråter och ängslas och knorrar mot Gud, att han är hård emot dig. Men tänk, om barnet just på den vägen blir bevarat för världens förförelser och blir räddat för evigheten, och kankse även du genom barnets sjukdom kan komma till insikt om alltings fåfänglighet under solen och vända, dig till Jesus och bliva frälst. Vad har icke då både du och ditt barn vunnit!

Jesus gjorde sina underverk för att de hulpna skulle komma till tron på honom. Därför använde han icke alltid samma sätt. Se Mark. 8: 22—25; 10: 46—52. I dagens text se vi, att han spottade på jorden oeh gjorde en deg av

spotten och smorde på den blindes ögon och sade till honom: "Gå bort och två dig i dammen Siloam." Det kunde ju synas, som om han skulle fördärva och169

såra den stackars mannens ögon, då han tog det, som låg på marken, och knådade samman oeh lade på ögonen. — Skall han få öppna våra andliga ögon, så måste han smeta, till alla våra utsikter och göra oss hopplösa. Då kan han ock få oss att lyda, då han tillsäger oss: Två dig i dammen, den av Fadren utsände — "Siloam betyder utsänd". — "Guds Lamm är hälsobrunnen". "Så bada fritt i denna hälsoflod, Sök liv och frid i Jesu dyra blod!"

Mannen, "som icke såg och. icke visste, vem det var, som klenade degen på hans ögon, gjorde dock inga invändningar oeh intet motstånd. Det måtte ha varit en underbart skön känsla att bliva berörd av Jesu hand.

Mannen kunde icke av egen förmåga gå till dammen, men tänk att han trodde orden, och därigenom kunde han ock gå rätt. Se, hur Jesus tänder tro med sitt läkemedel! Han fick sina ögon öppnade vid den tvagningen och fick därigenom ett annat utseende, så att grannarna icke kände igen honom. De anställde dock förhör med honom. Han visste dock icke, vem hans välgörare var eller var han var; han visste endast, att han hette Jesus.

De lärda måste dock avgöra och förklara detta under, att den blindfödde nu såg. Till dem förde grannarna nu mannen. När fariséerna hörde, att det var Jesus, som hade botat, honom, dömde de gärningen såsom ond, och beviset därför var, att det skedde på en sabbat. Lien andra ansågo det vara omöjligt, att en syndig människa kunde göra sådana tecken. Under den strid, som uppkom för och emot Jesus, kom mannen till den insikten, att Jesus var en profet. Fariséerna kallade då till sig mannens föräldrar och sökte skrämma dem att säga, att ban icke var blind från födelsen. Oeh visserligen visste de, att om de bekände, att Jesus var Kristus, så blevo de uteslutna från synagogan. Och det fruktade de. Men fariséerna kunde dock icke få dem att förneka, att han varit blind från födelsen.

Då försökte de att skrämma den botade mannen att förneka Jesus. "Giv Gud äran!" sade de. Det skulle ske på det sättet, att mannen förnekat, att Jesus öppnat hans ögon. Åter frågade de: Vad gjorde han dig? Under denna anfäktelse och strid växte tron och modet i hans hjärta, att han svarade: "Jag har redan sagt eder det. Varför viljen I åter höra det? Icke viljen I väl bliva, hans lärjungar?" — Det sårade dem gruvligt. "Då bannade de honom och sade: ' 'Du är den mannens lärjunge, men vi äro Moses lärjungar. Vi veta, att till Moses har Gud talat., men varifrån denne är, veta vi icke." Mannens svar visar, att han verkligen började tro på Jesus genom vad han fått höra under striden om Jesu person. Hans svar hade ock det med sig, att fariséerna kastade ut honom. Tänk att de blevo så förbittrade på mannen, att de icke frågade efter hans liv!170

Men just då passade Jesus på och tog vara på honom och frågade: "Tror du på Guds Son?" Det låg utan tvivel ett erkännande i denna fråga: Jag vet, hur frimodigt du har bekänt mig inför fariséerna; det var roligt höra, att du tror på Guds Son. Men det var ock en rannsakande samvetsfråga: Du har bekänt mig frimodigt, men tror du ock på Guds Son? Inför denna fråga av Jesu mun står han icke lika frimodig som inför fariséerna, utan modfälld frågar han tillbaka: "Herre, vem är han, att jag må tro på honom?"

Det går så än i dag. Då fienderna ansätta dig, eller om du träffar en nödställd själ, då kan du få många Guds ord att uttala med frimodighet. Men sedan kommer uppgörelsen med Herren och denna fråga: Tror du ock, vad du så frimodigt bekänt ? Då är du strax bruten och bävande. Gör då som mannen! Fråga: ' 'Vem är han, att jag må tro på honom?" Se, tron kommer av kännedomen om Sonen! Jesus uppenbarade sig för mannen, och därmed utbrast han tillbedjande: "Herre, jag tror."

"Och Jesus sade: Till en dom har jag kommit i denna värld, att de, som icke se, skola varda seende" (de, som låta säga sig att de äro eländiga, jämmerliga, blinda och nakna. Uppenb. 3: 17), "och de, som se (lik fariséerna mena sig se), "skola varda blinda".— Må vi icke låta förnuftets mörker och satan förleda oss att vandra i vårt eget ljus, menande oss vara seende, ty då förbliver vår synd, vår olyckliga, ställning oförändrad. Ännu är Jesus med sitt ord och sin Ande i världen, och så länge är han världens ljus. Och så länge kunna vi få våra andliga ögon öppnade och bliva seende. Men natten kommer, då det är försent,

"Så falle då på våra kinder Ej mera någon tröstlös tår. Vår nöd med Jesus oss förbinder Vi äro hans, och han är

vår. Han våra sorger skall till slut Likt våra synder plåna ut." 171

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 13 : 44—46.

Ofta talar Herren Jesus om sitt rike. Det är ett stort och härligt rike; men det är andligt och därför icke synbart för det köttsliga ögat. Man måste vara född på nytt för att kunna se det. Joh. 3: 3. Med liknelser och bilder söker Herren Jesus att uppenbara sitt rike för oss. Men för vår andliga blindhets skull har lian svårt att få liknelser, som bliva för oss tillräckligt belysande. Han frågar därför: Varvid skola vi likna Guds rike, eller med vilken liknelse skola vi beteckna det? Mark. 4: 30. I det kap., varur vår text är hämtad, framställer han många liknelser om himmelriket. Och i dagens text hava vi två liknelser om detta, rike.

"Jesus sade: Åter är himmelriket likt en skatt, som var dold i en åker, vilken en man fann och dolde; och i sin glädje går han bort och säljer allt, det han har, och köper den åkern,"

Himmelriket är icke -— såsom satan skrämmer människorna med —1 likt ett fängelseliv; icke heller är det likt en vacker hägring, som synes några ögonblick och sedan försvinner; utan det är likt en skutt. Vi äro alla skattsökare. Må vi då besinna, att himmelriket är den allra bästa skatt, som finnes. Andra skatter torde vi icke kunna vinna, men denna, som är den allra största skatten, kunna vi vinna,, ty den är tillgänglig för alla.

Skatten är dold. Må vi söka den och icke giva oss ro, förrän vi finna den. I Guds uppenbara ord ligger skatten dold.

Skatten i liknelsen kunde icke mer än en bliva helt ägare till. Fördenskull dolde mannen den omsorgsfullt, på det att han måtte bliva den lycklige ägaren. Han ansåg att skatten var värd mer än allt, vad han ägde; därför sålde han allt och köpte åkern, emedan det var enda sättet att bliva ägare till skatten.

Skola vi bliva emottagare av himmelriket, måste vi sälja all vår (inbillade — ty någon verklig hava vi icke) andliga rikedom och berömmelse. Se, hur Saulus sålde allt! Fil. 3: 4—11. När man icke har högre tankar om sina förtjänster, än vad ett barn har, då är man bekväm att mottaga Guds rike. Mark. 10: 15. För övrigt gäller det även att försaka de sällskap er, nöjen och jordiska skatter, som hindra, oss att mottaga skatten Jesus, i och med vilken vi hava hela himmelriket.

' 'Åter är himmelriket likt en köpman, som sökte efter goda pärlor, och när han hade funnit en kostbar pärla, gick han bort och sålde allt, det han hade, och köpte henne."172

Bibeltolkare anse denna liknelse stå paralellt med den före-gående, så att pärlan betecknar Jesus ocli köpmannen en syndare, som finner Jesus. Olikheten består då endast däruti, att i den förra liknelsen finner syndaren Jesus plötsligt och i denna efter någon tids sökande.

Vi äro dock berättigade att se liknelsen även från en annan sida, nämligen den, att Jesus är köpmannen och människosläktet pärlan. Tycka, vi, det är för mycket begärt, att vi skola försaka allt för att vinna Jesus, så visar han, att han själv gått samma väg för att vinna oss. Han hade mycket, men han försakade allt och blev fattig för vår skull, på det vi genom hans fattigdom skulle varda i*ika. 2 Kor. 8, 9.

Vi äga i verkligheten ingenting att försaka. Allt vad vi hava, är lån eller gåva av Herren.

Men är mänskligheten en "god pärla"? Nej, men en "kostbar" pärla är den för Jesu ömma och förbarmande kärlekshjärta. Vad är icke barnet för modershjärtat! Hur mycket modern än äger, så är dock barnet pärlan. Och dör hennes barn, känner hon sig fattig mitt under rikedom och överflöd. Och modershjärtat torde icke ömma minst för sorgebarnet. Trots alla bekymmer, som det tillfogat modershjärtat, är det dock så dyrbart, att allt världens silver och guld icke kunna uppväga förlusten av det förlorade barnet.

Och säkert är, att varken himmel eller jord eller änglar kunna i Frälsarens hjärta uppväga förlusten av människan; så kostbar är hon. Hans hjärta är icke tillfredsställt utan människan. Han ha,r sökt goda pärlor genom allt, vad han har skapat. Människan blev dock genom syndafallet ond; men likväl förblev hon kostbar för honom. Och han

gick bort — långt bort, icke blott till denna mörka värld, utan han gick bort i dödens mörker och under lagens förbannelse, ja, så långt bort, att han var övergiven av Gud. Men då köpte han oss.

Må vi lära känna Jesus så, som den ädle köpmannen, som köpt oss åt Gud med sitt blod, på det att han må bliva vårt hjärtas skatt så att vi för hans skull kunna försaka oss själva och all ogudaktig-het och världslig lusta somt leva tuktigt, rättfärdigt och gudligt i denna världen, väntande det saliga hoppet och uppenbarelsen av den store Gudens och vår Frälsares, Jesu Kristi, härlighet, vilken har utgivit sig själv för oss, på det att han skulle återlösa oss från all orättfärdighet och rena åt, sig ett egendomsfolk, som beflitar sig om goda gärningar. Matt. 16: 24; Tit. 2: 12—14.

"Vi äro köpta och återlösta, Och detta har vår Broder Jesus gjort. Han fångat häktet och frälsat släktet Och detta få vi tro och ta' emot". 173

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 16: 1—4.

fariséerna och sadduséerna gingo fram oeh frestade Jesus w och begärde, att han ville låta dem se ett tecken från himmelen". Dessa båda partier lågo i häftiga strider mot varandra, emedan fariséerna i läran bekände men sadduséerna, förnekade de dödas uppståndelse. Men när det gällde att hata Jesus och söka komma honom på fall, då voro de eniga.

Jesus hade tydligt sagt dem, att han var den utlovade Messias. Nu ville de, att han med ett övernaturligt himmelstecken skulle bevisa det. De hade dock icke omvänt sig till honom, om det fått vad de begärde, ty de ville icke tro. De begärde icke detta tecken för att kunna tro på honom utan för att .snärja honom.

Han hade kunnat låta dem få tecken, så att de blivit sinnesrubbade eller dött av förskräckelse. Men han är mild mot de otacksamma och onda. "Men han svarade och sade till dem: Om aftonen sägen I: Det bliver klart väder, ty himmelen är eldröd, oeh om morgonen: Det bliver oväder i dag, ty himmelen är eldröd och dyster. I skrymtare, förstån I att döma himmelns utseende men kunnen icke döma, om tidernas tecken?"

De hade iakttagit, att då himmelen var röd på aftonen, det plägade bliva vackert väder, och när himmelen var röd på morgonen eller solen sken på västliga moln, det brukade upplösa sig i regn. Hade de aktat lika mycket på skrifterna, hade de ock vetat, vem Jesus var.

Skriften sade dem, att hjälten skulle komma, innan spiran togs ifrån Juda. 1 Mos. 49: 10. Nu hade spiran fallit; den föll vid den första skattskrivningen. Luk. 2: 12. Men då kommo vise män från österlanden till Herodes, och med anledning därav blevo alla översteprästerna och de skriftlärde kallade till honom och fingo upplysa om, att han, Messias, skulle födas i Betlehem. Matt. 2: 1—6. De blevo därför uppmärksammade på, att han var född. Hur han skulle framträda kunde de se av Es. 35: 4—6. Att denna skrift fullbordades genom honom sågo de dagligen. Kunnen I icke döma om tidemas tecken? säger han. Han krävde, att de av skriften skulle veta, att de levde i den tid, då skrifterna uppfylldes av den utlovade Messias. Till skriften hänvisade han dem; till skriften hänvisar han oss, och vill man icke akta på skriften, så är allt annat fö?gäves.

"Ett ont och horiskt släkte söker efter tecken, och intet annat tecken skall givas det än Jonas tecken. Och han övergav dem och gjck sin väg."174

Gud har målat sitt förhållande till människan under bilden av en mans förhållande till sin hustru (Es. 54: 5; Upp. 19: 7) eller en brudgummes förhållande till sin brud. Höga V. 5: 1; Os. 2 : 19, 20; Matt. 22: 2; 2 Kor. 11 : 2. Trolöshet mot Herren är därför ett andligt äktenskapsbrott eller att begå hor. Detta gjorde fariséerna och sadduséerna, och däröver sörjde och suckade Jesus. Den köttsliga otuktslustan och lasten är ock ett gruvligt ont, som sänker människan i timligt och evigt elände. Den medför många svåra följder för barnen till sådana föräldrar. Må vi vara Herren trogna i båda här nämnda förhållanden.

"Intet annat tecken skall givas det än Jonas tecken". Detta är allvarliga domsord men ock nådefulla frälsningsord. Domen är denna: vill man icke akta, vad Herren har gjort och givit, så går man på sitt eget ansvar förlorad.

Herren gör ingen extra frälsningsanstalt. Men tänk, vilken nåd, att även dessa bittra fiender fingo Jonas tecken. "Ty likasom Jonas var tre dagar och tre nätter i den stora fiskens buk, så skall Människosonen vara tre dagar och tre nätter i jordens sköte." Matt. 12: 40. Se här Jonas tecken! Jesus skulle dö: skulle ligga tre dagar i jordens köte; men endast tre dagar: han skulle alltså uppstå. Han dog för och från våra synder och vi i och med honom. Rom. 6 : 7—li ; 2 Kor. 5: 14. Och han uppstod för vår rättfärdiggörelses skull. Detta är evangelii innehåll, nådens och frälsningens tecken. Eemedan Jesus har dött för hela världen, är ock detta tecken upprest för hela världen. Och det tecknet fingo även de skrymtare, som enligt dagens text kommo för att fresta, Jesus.

Till det frälsningstecknet få även vi se upp och det även då, när alla andra tecken tyda på förtappelse och undergång. Redan till Israel sade Herren: "Och blodet skall vara eder ett tecken" etc. 2 Mos. 12: 13. Det är länge, sedan dessa ord uttalades. Och intet annat tecken har sedan givits, "och intet annat tecken skall givas".

Yill man nu icke hylla Kristus såsom sitt enda frälsningshopp, så skall han en gång övergiva oss och det just då, när vi behöva honom, nämligen i döden.

Han kan ock taga ljuset från vårt svenska folk. Jonas blev tagen från Guds folk Israel, och sänd till hedningarna. I det avseendet är Jonas tecken ett domstecken, som dagens text antyder med dessa ord: "Och han övergav dem och gick sin väg."

"Tala, gärna hårt, mig döm och tukta, uppenbara hjärtats lönlighet, gå blott icke från mig, Herre Jesus, ty du är den enda hjälp jag vet. Med din Ande fostra, led och bär, tills hos dig jag lyckligt hemma är!" 175

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 18: 15—22.

Om din broder syndar mot dig, så gå oeh tillrättavisa honom mellan dig och honom allena. Om han hör dig, så har du vunnit din broder. Men om han icke hör dig, så tag med dig ännu en eller två, på det att var sak skall bestämmas efter två eller tre vittnens utsago (5 Mos. 19: 5). Men hör han dem icke, så säg det till församlingen. Hör han icke heller församlingen, så vare han för dig såsom hedningar och publikanen"

Herren Jesus har här fastställt en grundlag för församlings-skicket i sitt rike på jorden. Han vet, att alla medlemmarna i hans kyrka och församling äro syndare och felaktiga. Han vill dock icke därför visa bort dem från nådens tron eller från församlingens gemenskap, utan han är beredd på att tillrättavisa, förlåta och hjälpa dem. Och härvid vill han använda den ene brodern till hjälp för den andre.

Om din broder syndar mot dig, får du icke i förakt draga dig bort från honom, utan hans synd bör du i broderskärleken känna såsom egen synd, den bör stämma dig till ömhet, medlidande och deltagande och söka att få din broder till kännedom om och ånger över sin synd. Du bör tillrättavisa honom, men därvid bör du själv vara dömd över egen synd och uselhet, så att du kommer såsom en deltagande medbröder och icke såsom examinator eller domare. Och det måste ske "mellan dig och honom allena", så att ingen ser eller hör, vad som förekommer, utan det står klart för din broder, att du ömmar för honom och icke söker trampa ned honom.

Om brodern är så förslöad och av synden och djävulen så tjust, att denna kärlekshandling blir förgäves, så vill dock Jesus icke anse honom förlorad, utan man bör bearbeta honom i en eller två bröders närvaro. Bliver även det förgäves, så att den felande icke besinnar sig, så får man ändå icke anse honom förlorad utan meddela förhållandet till församlingen. Skulle han även inför församlingen försvara sig och sitt handlingssätt, så bör han icke längre anses såsom församlingsmedlem utan såsom en utomstående eller såsom hedningen och publikanen. Skulle han därigenom inse djävulens snara och komma till besinning och omvändelse, så bör han upptagas igen i församlingen och anses såsom broder.

Detta bindande och lösande har Herren Jesus själv förordnat. Och vad han fastställt såsom levnadsregel här på jorden, det viker han icke ifrån i himmelen. Därför tillägger han i denna siak: "San-176

nerligen säger jag eder: Allt vad I binden på jorden, det skall vara bundet i himmelen, och allt vad I lösen på jorden, det skall vara löst i himmelen." Men klart är det, att endast Herrens vänner, de över egen synd dömda och

av Anden ledda och regerade äro skickliga att utöva denna församlingstukt. Det beror icke på hur stor denna församling är utan endast, att de äro förenade med Jesus. Själv nedsätter Frälsaren antalet så lågt som till två eller tre, i det han säger: "Ty varest två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem." — Att man är samlad i hans namn, och att han är mitt ibland de samlade, där ligga garantierna för ett kristligt, allvarligt och kärleksfullt handlingssätt.

"Åter säger jag eder, att om två av eder komma överens på jorden, vilken sak det vara må, som de bedja om, skall den beskäras dem av min Fader som är himmelen". — Vad skola, vi säga om detta nådefulla tydliga, klara oeh härliga löfte? Skola vi låta vår otro överrösta detta ljuva, himmelska glädjebudskap ? Bevare oss Gud från ett sådant fräckt och hädiskt handlingssätt! Må vi sammanknäppa våra händer över dessa ord och böja våra hjärtan och knän inför den allsmäktige förbarmaren och anropa honom om ljus och stillhet inför det paradis, som han öppnat oss i detta ord, och läsa det åter och åter samt använda det i vår nöd.

Här gives icke något undantag och ingen osäkerhet. Sanningen själv bedyrar: "Om två av eder komma överens på jorden, vilken sak det vara må, som de bedja om, skall den vederfaras dem av min Fader som är i himmelen."

Huru många Herrens vänner gå icke här i lidandets värld nödställda, nedbrutna, under nervskakningar och sömnlöshet av ångest, oro och kval? Varför ingå vi icke med hopp oeh frimodighet i detta av Jesu för oss öppnade paradis ? — Du svarar kanske: Jag har bett i så många år och ropat under ångest och oro, men jag blir icke bönhörd, nöden blir i stället värre och värre. Käre nödlidande broder och syster: Har Frälsaren, som icke kan ljuga, givit dig detta löfte, så lämna åt honom, den ömme och vise hjälparen, att själv bestämma tid och sätt för hjälpen. Han säger icke här, att han genast skall tilldela oss, vad vi bedja om. Men det säger han: Den ombedda saken skall vederfaras dem.

I Luk. 18: 1 läsa vi: "Och han sade dem ock en liknelse om huru de alltid borde bedja och. icke förtröttas." Därmed har han angivit, att han torde finna det ice blott nyttigt utan rentav nödvändigt att icke alltid genast ingripa med hjälpen utan ibland dröja till vår prövning.

Och om du frågar: hur är det rimligt oeh möjligt, att vi skola få allt, vad vi bedja om? så svaras: Vi kunna icke bedja i Jesu namn, utan att han driver oss därtill. Och när han det gör, så är ock bönhörelsen viss.177

När Petrus frågade, hur ofta han skulle förlåta sin broder; månne ända till sju gånger (om dagen)? så svarade Jesus: "Icke ända till sju gånger utan ända till sjuttio gånger sju"; v. 21, 22. — Hava vi förlåtit vår broder en dag fyrahundranittio gånger, då är nog solen färdig att gå upp till en ny dag, så att vi få börja på ny räkning. Vi må ock till vårt samvetes hugsvalelse besinna att Jesus icke fordrar mer av sina tjänare, än vad han själv står färdig att göra. Du får därför själv gå .fram till hans nådatron och bekänna dina synder och mottaga förlåtelse fryrahundranittio gånger om dagen. ' 'Kristi rike är ett förlåtelserike." Må vi leva av förlåtelsen i Jesu blod och öva förlåtelse mot våra felande bröder och stystrar!

"För stundlig förlåtelse uti ditt blod ditt namn vare prisat, min Frälsare god! Försmält du mitt hjärta att åter och åter min felande broder jag även förlåter!"

ii 178

23 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Mark. 12: 41—44.

Då Israeliterna räknades (mönstrades, 4 Mos. 1: 2, 3), skulle alla som voro tjugo år oeli däröver, giva en skattepenning å ungefär 1 krona och 55 öre till templets och gudstjänstens underhåll. 2 Mos. 30: 11—16. Matt. 17: 24—27. Men utom denna lagstadgade skatt var ock berett tillfälle till frivilliga gåvor genom att anordna kistor, i vilka dessa, offer nedlades och fördenskull kallades "offerkistor".

Den, som har kommit till tro på Jesus och fritt och oförskyllt åtnjuter syndernas förlåtelse, liv och salighet, har ock behov av att deltaga i arbetet för Guds rike. Det synes, som om det icke skulle vara samma välsignelse med verksamheten, utan det skulle vara något oegentligt, om i en vänkrets några rika ensamt bestrida de nödvändiga

utgifterna för missionsverksamheten, så att de fattiga känna sig obehövliga. Denna oegentlighet har Herren för sin del undanröjt, i det att han lämnar rum för de fattiga att vara med både vid nådastolen och i verksamheten för hans rike.

Det är en tung lott att vara fattig. — Dock hava även de rika många bekymmer. — Men Herren bär en särskild omsorg om de fattiga. Aposteln Jakob säger: "Hören, mina älskade bröder! Har icke Gud utvalt de fattiga i denna världen till att vara rika i tro och arvingar till det rike, vilket han har lovat dem, som älska honom." Jak. 2: 5.

"Och Jesus satte sig mitt emot offerkistan och såg på, huru folket lade penningarna, i offerkistan." Ännu i dag ser han ned till både rika och fattiga och aktar på, hur var och en förvaltar det enda eller de flera punden, var och en har fått. Han skärskådar då icke blott penningarna utan förnämligast sinnesförfattningen.

"Och många rika lade mycket in." Detta klandrade icke Jesus, utan han såg med behag även på deras rika gåvor. "Och en fattig änka kom och lade in två skärvar eller ett öre."

För det mänskliga förnuftet eller det köttsliga, sinnet synes denna gärning alldeles betydelselös. Då vi tänka på underhållet till det kostsamma templet och den storartade gudstjänsten, där så många människor dagligen tjänstgjorde och till vilket lagstadgade skatter inflöto, och så "många lade mycket in", då tyckes ju ett öre vara betydelselöst. Men så var det icke.

Vid verksamheten för Guds rike behövs penningar; men det är179

icke penningarna, som förmå att uträtta något för Guds rike, utan det måste han göra själv. Därför kunde han välsigna detta öre, så att det blev till gagn och välsignelse. Och har du sinne att gagna Guds rike, så bör du icke se på de begåvades förmåga och offer, att du . känner dig obehövlig och oförmögen att kunna tjäna Herren. (Från en annan sida sett är man obehövlig och oförmögen; men märk, att då gäller den domen alla människor, även de rikaste och mest begåvade.) Herren kräver icke, att du skall nedlägga den rikes stora penningesumma, utan du får komma med ditt öre, eller att du skall framträda med Stefani kraft och Apollos vältalighet, utan du får tala med den tunga, du fått, och handla med det pund, Herren givit dig.

Det var nog en svår kamp för änkan att offra sitt öre. Dels vàr det allt, vad hon ägde, hela hennes livsuppehälle, oeh dels tyckte hon nog, det var skamligt att komma med en så liten slant bland de rika och frikostiga givarna. Men hon var nog en rätt Israelit, som firade gudstjänsten i ett rätt sinnelag oeh till sann uppbyggelse, varigenom hon ock fick sinne för och behov av att deltaga i omkostnaderna. Och tänk, vad Jesus fröjdas i sin själ, när han ser denna fattiga änka komma såsom en mottagande ocli givande tjänarinna i hans rike. Hon hade förmodligen inte tålt vid att få veta, vilken stor gärning hon gjorde, att hon gav mer än de många, rika. Hon fick därför både komma och gå i det medvetandet, att hon ingen nytta hade gjort, och att hon icke hade förmåga därtill. Men Jesu lärjungar och därigenom även vi hava fått veta, vad betydelse den för det köttsliga ögat obetydliga gärningen hade.

Då kallade han sina lärjungar till sig och sade till dem: "Sannerligen säger jag eder: Denna fattiga änka lade in mer än alla de andra, som lade in i offerkistan, ty de inlade alla av sitt överflöd, men denna inlade av sin fattigdom allt, vad hon ägde, hela sitt livsuppehälle."

I Herren Jesus hava alla nödställda en öm och trofast vän, som framför allt bär omsorg om änkor, faderlösa barn och fattiga. Han har rum för dem i sitt hjärta, vid nådastolen, men också i arbetet för hans rike. Kom därför med, huru fattig och ringa du än är! Kom först och lämna dig själv åt Herren! Kom sedan med dina "skärvar". Men glöm för all del icke, att i hemmet och bland dem du umgås med har du en stor uppgift och de flesta tillfällen att verka för Jesu Kristi härliga rike.

"Åt dig, o Gud, som allt förmår, För vad jag' är och har och får Bör jag mitt tack hembära, Lär mig ock nyttja som du bjöd, Din nådeskänk till nästans stöd Oeh, Herre, till din ära!i Vilt gott, o Gud, du själv mig lär, Och rena du min själs begär Och gör mig tålig och förnöjd Och över jordens sorger höjd. O Jesu Krist, ack för din död, Var du min tröst i all min nöd!" 181

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 6: 37—40.

" Tesus sade: Allt, vad min Fader giver mig, det kommer till mig, J och den, som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut". Här uppenbarar Jesus ett hemskt förhållande om människan och ett ljuvligt förhållande om sig. I de orden "allt vad min Fader giver mig, det kommer till mig", visar han, att ingen av egen drift kommer till Jesus. Man är så ond oeh besinningslös, att man icke frågar efter Gud. Joh. 5: 40. Och därtill saknar man totalt all förmåga att vända sig till Herren. Det är ju en gruvlig ondska och en hemsk vanmakt.

Däremot är det ett obeskrivligt ljuvligt förhållande, som Jesus utlovar, då han säger: "Den som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut". Tänk: den — det må vara vem som helst, och den må vara hurudan som helst, kommer den blott till Jesus, så kastas den icke ut; den föres i stället in i den eviga glädjen.

Och detta nådefulla löfte, denna ljuvliga försäkran är likafullt Fadrens allvarliga vilja som Sonens. Och Jesus har kommit för att förverkliga denna Fadrens vilja. Han säger: "Ty jag har kommit ned från himmelen icke för att göra min vilja" — under förutsättning att den icke överensstämde med Fadrens, vilket judarna ville hålla före — "utan dens vilja, som har sänt mig. Och detta är dens vilja, som har sänt mig, att jag icke skall förlora något av allt det, han hair givit mig, utan jag skall uppväcka det på den yttersta dagen. "

Den, som väckes över synden och kommer i nöd för sin själ, undrar ofta, vad Gud har för tankar om en, vad han vill göra med en. Man hemsökes då ofta av en gruvlig fruktan för, att Gud skall vilja straffa och förkasta en för ens många synder och stora ovärdighet. Det är då gott, att man har bestämda ord från Gud att hålla sig vid. Och så som han säger, så är det, vad vi än tycka, tänka eller känna.

I dagens text hava vi sådana tydliga: och ljuvliga försäkringar om Fadrens vilja, att icke något skall förloras av allt det, som Fadren givit åt Sonen. Det ordet "något", tar om vi så få säga, vara på småsmulorna. Du kan ieke räkna dig till profeterna, apostlarna och martyrerna och kanske icke heller till de framstående kristna, ja, kanske icke till den lilla gruppen av Herrens lärjungar. Du kanske är en i satans tjänst riktigt utsliten, arm varelse och kan icke bliva något annat än en förlorad syndare. Men se, du är ändå182

— nugot. Då hör du här, att Fadren är så angelägen att få hem dig, att han sänt sin Son för att försona din synd, rena dig till ande, själ och kropp samt ställa dig oförvitlig i en salig uppståndelse på den yttersta dagen. Och att det är Fadrens allvarliga vilja, som ock Sonen kom att utföra, är Jesus mycket angelägen om att få uppenbara för oss; han upprepar det därför för oss gång på gång. Även i sista versen av vår text upprepar han denna försäkran: "Ty detta är dens vilja, som har sänt mig, att var och en som ser Sonen och tror på honom, skall hava evigt liv, och att jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen."

Man kan icke nu se Sonen med sina naturliga ögon så, som då han vandrade i synlig måtto på jorden. Joh. 16: 10; 1 Petr. 1: 8. Men han har uppenbarat sig så mäktigt och nådigt genom sitt verk och ord, att han bör vara synlig för vår själs öga; och vi böra kunna tryggt och med förtroende överlämna oss åt honom och tro på honom, vilket medför evigt liv för både själ och kropp. Men taga vi icke vara på den kännedom, som är oss given i bibeln, då kunna vi icke se Sonen eller tro på honom. Men vad som följer på ett liv i andlig förblindelse, och otro, det. böra vi besinna och beakta.

Jesus talar om det, som Fadren givit Sonen. Han säger, att det kommer till honom, och den, som kommer till honom, skall han sannerligen icke kasta ut. Vidare säger han, att Fadren vill, att han icke skall förlora något av allt det, han har givit honom, utan att han skall hava det i förvar och framställa det oförgängligt på den yttersta dagen.

Fadren har givit hedningarna och världens ändar åt Sonen. Ps. 2: 8. Om den handlingen rådgjorde han icke med någon människa. Men det behöves ännu ett Fadrens givande för att man skall komma till Jesus och bliva salig. Vid det givandet inverkar han på oss, så att vi tro hans ord, varigenom vi då föras till Sonen och bliva saliga. Härom säger Jesus i verserna nedanför vår text:

' 'Ingen kan komma till mig, utan att Fadren, som har sänt mig, drager honom, och jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen. Det är skrivet i profeterna: "Och de skola alla varda lärda av Gud". Därför var och en, som liar hört av Fadren oeh lärt, han kommer till mig."

Den som av Fadren har hört lagen, så aitt han lärt, han blir skuldbelastad, fördömd och olycklig i kännedomen, så att han behöver nåden i Kristus. Om ban då av Fadren hör det i bibeln förkunnade evangelium, så att han lär det, då kommer han till Sonen. För varje sådan själ ansvarar Sonen. Fadren vill, att Sonen icke skall förlora något av allt det givna; och så sant Fadren och Sonen äro ett, är det ock Sonens vilja. Han kommer därför icke på domens dag att stå inför Fadren med någon ouppfylld förpliktelse, utan skall framställa allt det, han fått av Fadren, heligt och oförvitligt på den dagen. Men om vi kommit till Sonen men upphöra att höra183

och lära av Fadren, då komma vi bort från Sonen och få icke stå med fröjd i hans tillkommelses uppenbarelse, utan vi få då framgå till domens uppståndelse, varifrån vi väl må bedja Gud oss nådeligen förhjälpa.

"Guds evangelium och Anden det förklarar. Får det i hjärtat rum, Och själen genljud svarar Med amen, lov och fröjd, Så är min bättring sann. Båd' Gud och jag är nöjd. Och all min dom försvann". 184

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 24: 1—14.

Det lider mot slutet av kyrkoåret, då vi fira den tjugofemte söndagen efter trefaldighet. Texterna för de sista söndagarna i kyrkoåret handla om de yttersta tingen. Dagens text handlar ock om vad som skall ske i de yttersta dagarna,

Fastän judarna i regel icke förstodo betydelsen av deras tempel, så voro de dock stolta över själva den ståtliga byggnaden och dess härliga inredning. Även hos lärjungarna låg förmodligen någon sinnlig hänförelse över den ståtliga tempelbyggnaden, när de "gingo till honom för att visa honom templets byggnader."

Jesus vill dock icke, att vi, evighetsvarelser, skola hava vår förnöjelse i det timliga, hur härligt och tjusande det än må vara. Haai ser allting i dess rätta ljus och sökte att få lärjungarna att göra på samma sätt, Det ligger därför både väckelse och varning i detta hans svar till dem: "Sannerligen säger jag eder: Här skall icke lämnas sten på sten, som icke skall nedbrytas" — Lärjungarna frågade honom sedan: "Säg oss, när skall detta ske, och vad skall vara tecknet jör din tillkommelse och världens ände?"

Lärjungarnas fråga var tvåfaldig, dels när templet skulle förstöras, och dels när världens ände skulle inträffa. Och Jesus svarar på båda dessa frågor i detta kapitel. Det första ocli viktigaste för Jesu vänner är, att man icke bliver vilseledd. Därför är första ordet i Jesus svar detta: "Sen till, att ingen vilseleder eder, ty många skola komma i mitt namn och säga: Jag är Kristus, och, de skola vilseleda många." — Sedan Jesus uttalade dessa varningsord, hava många villoandar i grövre eller finare förklädnad uppträtt på jorden och vilsefört många. Och ju närmare det lider mot änden, ju flera och ju farligare bliva villoandarna, De elända, som genom sin samvetsnöd behöver Kristus, och som öva förtrolig vänskap med honom, skola dock bevaras även för de mest förvillade villoandar.

Vidare anför Jesus tecken, som förebåda hans ankomst och världens ände: "Och l skolen få höra om krig och rykten om krig; sen till, att I icke bliven förfärade; ty allt måste ske, men ännu är icke änden. Ty folk skola resa sig mot folk och rike mot rike, och det skall vara hungersnöd och farsoter och jordbävningar på den ena orten efter den andra"; v. 6, 7.

Dessa tecken hava ju gått i bokstavlig uppfyllelse inför de nu levande människornas ögon. Aldrig har världen skådat något så fa-185

saväckande krig som det, vilket utbröt 1914. Och aldrig har världen skådat en så vitt omfattande hungersnöd som den, vilken följt i och med det hemska världskriget. Nog vittnar det om att vi nu snart kunna höra anskriet: "Se, brudgummen! Gån ut att möta honom." Matt 25: 6.

Det är betecknande, att Jesus icke blott säger, a,tt rike skall resa sig upp mot rike, utan ban säger även, att folk

skola resa sig upp mot folk". Aldrig hava så många riken på en gång varit ,i strid med varandra som de sista åren. Men icke heller hava de olika folkklasserna varit i en så förbittrad strid mot varandra som under den sista tiden. De, som behöva varandra och borde hjälpa varandra, föra nu en strid, som torde sluta med allas undergång. Ett är dock säkert, att det bebådar Herrens Jesu snara återkomst. Domaren står för dörren, och den yttersta dagen är nära. — O, att vi icke måtte sova bort dessa viktiga dagar, utan vara redo, då han kommer!

"Men allt detta är begynnelsen till födslosmärtan." Sedan talar Jesus om att svåra förföljelser skola övergå hans församling. Det har gått så gruvliga förföljelser över Jesu hjord, att denna Jesu profetia nog vore uppfylld, även om han komme i dag. Men om han dröjer ännu några1 år, innan han kommer, så hava vi ock att ännu vänta förföljelser över hans församling. Icke hava vi att vänta några lugna dagar på jorden. Men det hava vi att vänta, att "den som håller ut intill änden, han skall varda frälst".

Jesus sviker icke; han håller ut. Och den, som icke tjuses av materialismens allt andligt livs förkvävande ande och icke försoffas av tidens för känslan så långvariga och förkvävande nöd utan låter Guds Helige Ande tukta sig för varje dag för otro, missnöje, kallsin-ninghet, världskärlek, oandlighet och allt annat inneboende elände samt låter hugsvala sig för allt, och mot allt med Frälsarens lydnad, blod och död, han skall varda frälst.

En sådan lycka borde vi icke underskatta, "Är slutet gott, är allting gott", säger ett ordspråk. Är bruden på resa till en älskad brudgum och ett fridfullt hem, oroas hon icke så särdeles mycket för besvärligheter under resan, blott hon vet, att de icke hindra henne att komma till sin vän.

Och har en arm, fattig, förlorad son fått sinne för sina ömma och rika föräldrar och fått visshet om att han är välkommen hem, och att de ivrigt vänta oeh längta efter honom, så fäster han icke mycket avseende vid resans mödor, under det han reser i det ljuva medvetandet: jag har ett gott hem, och snart är jag där.

Vi borde icke så förnöja vårai hjärtan av tidens falska blomster, att vi slappna och lämna ordets bruk och det förtroliga umgänget med Gud. Och vi borde icke så ängslas över verkliga eller av vår fantasi målade lidanden och skräcksyner, att vi kasta bort vår frimodighet, som har denna stora lön: hain skall varda frälst.186

"Och detta evangelium om riket skall varda predikat i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk, och då skall änden komma". — Jesus säger icke, att evangelium skall predikas för alla folk,då han kommer, utan det skall varda predikat för alla folk, och då skall änden komma. Där det nu råder en sorglig hedendom, har dock evangelium förr varit predikat. Det vill därför synas, som om vi kunde vänta vår Frälsares ankomst till domen när som helst,

"Jag skyndar till den staden fort, det nya Salem, på vars port min bön så länge klappat. Jag vet, att du som nådelig av dem, som voro givna dig, ej någon har borttappat, blödde, dödde, kärleksfulle, att jag skulle även frälsas

och bland de utvalda hälsas." 187

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 5: 22—29.

Vi fira i dag den yttersta domen. Det är en allvarlig sanning, Herren i dag ställer för våra ögon och som han vill föra till våra hjärtan och sinnen. Kyrkoåret har många betydelsefulla högtidsdagar och vanliga söndagar, då Herren förkunnar oss sin nåd och frälsning; men så kommer den sista söndagen i kyrkoåret och erinrar om, att nådatiden och nådestillfällena hava en ände och avlösas av en domedag, då man får göra räkenskap för, hur man använt nådatiden, nådestillfällena, kyrkoåret. Må vi använda de tillfällen, Herren under kyrkoåren ger oss att höra och läsa hans ord så, att när den yttersta domen för oss kommer, vi må vara bland dem, som då icke behöva korrrnm i någon dom.

Det torde icke vara så många gudsförnekare, emedan behovet av Gud ligger så djupt i varje människa, att hedningarna, som icke känna den sanne Guden, göra sig gudar. Men Sonen förneka sorgligt nog många. Fadren och Sonen äro emellertid ett. Därför, "den som icke hedrar Sonen, han hedrar icke Fadren, som har sänt honom".

För skapelsen måste vi dock giva Fadren äran; vi kunna nämligen icke tillskriva oss någon del i skapelseverken. Men åter-lösninegn och frälsningen vilja vi icke giva Jesus ensam äran för; vi mena, att vi måste själva till någon del bidraga till det verket. Vi måste nämligen omvända oss och tro på Jesus, om vi skola bliva saliga. Men i själva vändandet till Jesus och tron på honom ligger ju det erkännandet, att vi icke kunna hjälpa eller frälsa oss själva, och just därför måste vi vända oss till Jesus och tro på honom. Och är tron sann, då giva vi Sonen lika odelat hedern för frälsningen, som vi giva Fadren hedern för skapelsen. Och det är Guds allvarliga vilja, att alla skola hedra Fadren, men att de ock skola hedra Sonen såsom de hedra Fadren.

Judarna sökte att stena Jesus, emedan han sade sig vara Gud. Men då visade Jesus dem, att han var ett med Fadren och självständig Gud, som uppväckte de döda, lika visst som Fadren gjorde det. En sak är det dock, som Fadren helt och hållet överlämnat åt Sonen, och det är domsmakten och domsrätten. Därom säger han: "Ty icke heller dömer Fadren någon, utan all dom har han givit åt Sonen". "Och han har ock givit honom makt att hålla dom, emedan han är Människosonen."

Det är den ställning, Jesus intagit till människorna genom hans människoblivande, som gör, att han har domsrätten. Då en borges-man betalt för gäldenären till fordringsägaren, så är fordringsäga-188

ren gottgjord och kan icke kräva varken gäldenären eller boges-mannen mer för den skulden. Men borgesmannen kan utkräva av gäldenären, vad han betalt för honom.

Nu har Kristus såsom Människosonen, vår broder och borges-man, gottgjort allt för oss, varför Fadren kungör oss förlåtelse i Jesu namn. Det är alltså till Jesus, vi nu måste vända oss. Utom honom finnes ingen försoning, frälsning eller rättfärdighet för oss. Men- han har med sin död försonat, frälst och rättfärdiggjort oss i sitt blod. Du kan nu icke undgå att få med honom att göra. Han skall antingen låta den i evangelium för alla utgångna frisägelsen och förlåtelsen gälla, dig för evigt eller ock utkräva de en gång ef-terskänkta tio tusen punden. Och det kommer att bero på, hur du nu ställer dig till borgesmannen, Människosonen. Härom säger han: ' 'Sannerligen, sannerligen säger jag eder: En stund kommer oeh är redan inne, då de döda skola höra Guds Sons röst, och de, som hava hört henne, skola leva". Sådan är domen. Föraktar du Sonen, antingen genom ett lastbart eller ett självrättfärdigt liv, så är ditt öde avgjort: du blir bortvisad på domens dag. Hör du Sonens röst, så skall du — fastän du är död i dig själv — leva. Du skall leva genom det, att — icke du utan — Sonen har liv i sig själv.

"Ty såsom Fadren har liv i sig själv, så har han ock givit Sonen att hava liv i sig själv." Du tycker måhända', att det är underligt och kanske omöjligt, att en andligen död människa skall kunna höra och leva blott genom att höra. Men: "Förundren eder icke över detta; ty en stund kommer, då alla, som äro i grifterna, skola höra hans röst." Adam och Eva, Kain och Abel, Paulus ocli Nero, hans mördare, Jakob och Herodes, hans mördare, du och jag och alla, alla människor måste då upp ur jorden och haven. Helvetet skall då för några ögonblick lämna åter de osaliga själarna, som då förenas med sina kroppar, i vilka grifter de än ligga. "Oeh de skola gå därutur, de som hava gjort det goda — hört Jesu röst och följt honom såsom sin herde — till livets uppståndelse och de som hava gjort det onda, — föraktat Jesus och följt sina lustar och djävulens vilja — till domens uppståndelse.

Hurudan uppståndelse vill du hava! Yill du slå dövörat till för Jesu kallelse och följa dina lustar under en liten kort tid för att på domens dag bliva tvungen att höra och lyda denna Jesu fruktansvärda dom: "Gån bort ifrån mig, i förbannade, till den eviga elden, som är tillredd åt djävulen och hans änglar"! Matt. 25: 41. Tänk, domen är oåterkallelig, den gäller för hela den ändlösa evigheten. Är det icke skäl i, att du nu stannar för Jesu ord, varigenom du undgår fördömelsen. Han bedyrar med tvenne eds-bekräftelser, att du skall undslippa domen, om du hör hans tal. Han säger: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som hör mitt tal och tror den, som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke i dom utan har övergått från döden till livet.""Gör, Herre Jesus, den saken rätt viktig

för våra hjärtan, att du är vårt allt,

att du vår sak och vår räkning gjor riktig,

då du all världenes synder betalt!

Giv att vi må lita därpå

och för din tron med frimodighet stå!" 190

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 13: 22—29.

" f}ch han färdades från stad till stad och från by till by och lär-^ de och tog vägen åt Jerusalem". — Det är Guds enfödde Son, vår dyre Frälsare, som skriften här giver detta vittnesbörd. Det är gripande och uppmuntrande att se honom gå på jorden från stad till stad och från by till by och söka efter enskilda syndare för att föra dem till sin gemenskap. Ingen stad var för stor och ingen by var för liten för honom att gå in uti och söka efter förlorade söner oeh döttrar. Hans stora uppgift att återlösa, försona och frälsa världen kunde icke så inverka på honom, att han därigenom förgät de enskilda, nödställda och olyckliga, utan dem sökte han upp. Och alla dessa enskilda, som han undervisade och hjälpte, kunde icke så inverka på honom, att han förgät sitt stora uppdrag att giva sitt liv till återlösen för alla. Detta antydes i dessa ord: "Han tog vägen åt Jerusalem. Det var nämligen i Jerusalem, som han led korsets död.

"Och någon sade till honom: Herre, äro de få, som varda frälsta? Och han sade till dem: Kämpen för att komma in genom den trånga porten; ty många, säger jag eder skola söka att inkomma och skola dock icke kunna det" — Jesus gynnade aldrig några nyfikna frågare, utan han vände sanningens spets åt. den nyfikne syndarens samvete. Han vill icke att någon skall så fundera över huru andra hava det med Gud, att han förgäter, hur han själv står till honom.

Att de äro många, som gå på den breda vägen, som drager till förtappeisen, och fä, som finna den smala vägen, som drager till livet, det säger Jesus i Matt. 7: 13, 14. Men mannen, som i dagens text frågade: "Herre, äro de få, som varda frälsta?" fick icke något svar på denna sin fråga, utan Jesus visade med sitt svar, att för honom var den saken viktigast, att lian själv blev frälst. Jesus sade därför både till honom och de övriga, som ban hade omkring sig: "Kämpen för att komma in genom den trångu porten; ty många, säger jag eder, skola söka att inkomma och skola dock icke kunna det."

I dessa ord säger oss Jesus, att det finnes en port, en öppen port hem till fadershuset för de avfälliga och från Gud bortgångna oeh genom synden från Gud avskilda barnen. Synden är en för oss oöverstiglig och ogenomtränglig mur mellan Gud och oss. Och denna mur sitter i vairje människa, och binder varje människa under Guds dom och den eviga förtappeisen.191

Man är så oncl, att till och med det goda budordet har en dålig inverkan på oss. Paulus säger om sig: "Synden tog anledning och verkade genom budordet i mig all begärelse." Rom. 7: 8.

Om man sover den andliga dödens tunga sömn och icke alls tänker på Gud och evigheten och sin arma själs frälsning, så är man dock en syndare, som ligger under lagens stränga men rättvisa dom. Och om man väckes över sin olycka och gråter, beder och av alla krafter arbetar på att övervinna synden, så lyckas man aldrig, därmed; synden får i stället större makt genom människans ansträngningar. Men vad man än gör, och hur man än anstränger sig, så är man syndare och syndig. Här är det strängt, och ingen människa kan arbeta sig genom denna mur.

Men då ingen människa kunde arbeta fram någon öppning i denna mur, så kunde dock den eviga förbarmaren komma ned till oss. Och han har åstadkommit en öppning för alla människor, så att han i dagens text talar om en port, som han vill hava oss igenom. Han kunde göra sig ansvarig för oss därigenom att han antog mänsklig mandom och gjordes till synd för oss. Men då han så bar våra synder, då stängdes hemmets port även för honom. I Getsemane klappade han på hemmets port, men den öppnades icke, förrän "han vunnit en evig förlossning". Ebr. 9: 12. På Golgata kunde han från klockan tolv till tre icke ens klappa på hemmets port, han var då övergiven av Gud.

Inför denna gottgörelse, detta försoningslidande, höll dock icke våra synder stånd, de blevo utplånade genom hans blod och försvunna i hans död. När han hade utropat: "Det är fullkomnat, så böjde han själv ned huvudet och gav upp andan. Och då rämnade den förlåt, som i templet skilt även prästernas rum från Guds boning.

Förut fick ingen människa gå in till Gud, som tronade över nådastolen i det allra heligaste, mer än översteprästen som fick — omsluten av ett rökmoln — gå in till Gud en dag om året med det givna löftet, det utgjutna, blodet såsom lösepenning. Vid Jesu död rämnade denna förlåt; keruberna liksom flögo undan; och Guds boning och människornas boning förenades genom offret som fram-bars på Golgata.

Här i Jesu offer och blod är synden utplånad och således porten till fadershemmet öppnad och väg beredd från dödens värld för förbannelsens barn ända hem till fadershuset och himlatronen.

"Ja, nu är det öppet för vilken som helst att in i det helgaste gå, ty blodet har runnit, och världen är frälst. O syndare, akta därpå."192

"Det finns en port, som öppen står

till Kristi nåderike,

och från hans kors ett budskap går

om kärlek utan like.

O djup av nåd, min Gud, hos dig,

att porten öppen står för mig,

för mig, för mig, står öppen ock för mig!"

Det är samma port, som Jesus talar om i Matt. 7: 14, där han säger: Den porten är trång, och den vägen är smal, som drager till livet, och få äro de, som finna honom." I dagens text inbjöd Jesus alla, som han hade omkring sig, att ingå genom denna port. Den kan således icke vara trång på det sättet, att allenast en enda människa i sänder skulle hava plats att komma igenom. O nej; hela världen har plats att på en gång komma igenom utan att trängas. Men den är på det sättet trång, att ingen människa har natur för eller lust och förmåga att gå in genom den porten. Att vara salig för intet och frälst av nåd genom den korsfäste Jesus Kristus det är "för judarna en förargelse och för grekerna en dår-skajj." 1 Kor. 1: 23. Många allvarliga och välmenande själar arbeta i hela sitt liv på att varda saliga. Men icke ens Guds Helige Ande kan förmå dem förtvivla på sina egna ansträngningar och drista på Kristus och vad han gjort och är. De anse detta allt för riskabelt. Och så komma de oaktat allt sitt arbete och nit och sin osparda möda aldrig genom porten eller in på hemvägen.

Många anse sig hava kommit så långt i fromhet och grudsfruk-tan, att de omöjligt kunna jämföra sig med ogudaktiga och förtappade människor för att som sådana fly till nådastolen i Jesu blod och mottaga nåd och barmhärtighet. Dessa opponera sig mot Herren oeh hans frälsningsväg ända in i det sista. När han har stängt dörren och de förgäves klappa, så framhålla de, att de äro hans förtrogna vänner. De anföra: Vi hava ätit och druckit inför dig, och du har lärt på våra gator."

Dessa mena sig hava i allt handlat inför honom, så att de även hava ätit oeh druckit inför honom, och han har lärt på deras gator. Men när de aldrig hava hörsammat hans lärdom, så att de fått sin självberömmelses mun stoppad och aldrig behövt och heller aldrig kommit såsom nödställda, förtappade och fördömda syndare till nådens tron, så äro de för evigt utestängda, vad de än må anföra till sitt försvar. Han svarade: ' 'Jag känner eder icke, varifrån I ären; gån bort ifrån mig, alla I ogärningsmän. Där skall gråten och tandagnisslan vara, när I fån se Abraham, Isak och Jakob och alla profeterna i Guds rike men eder utkastas. Och de skola kommai från öster och väster och från norr och söder och sitta till bords i Guds rike". — Men skola vi få sitta vid det bor-193

det, måste vi såsom nödställda och hj älpbehövande i tiden komma till nådens tron. Må därför sångarens ord bliva vårt hjärtas erfarenhet :

"Just som jag är i denna stund, så kall och död och ond i grund att finna allt, som fattas mig, i saligt överflöd hos

dig, jag kommer, o Guds lamm!"

ii 194

Kyndelsemässosöndagen.

Joh. 1: 16—18.

Denna dag firas till minne av Jesu moders tempelbesök fyrtio dagar efter Jesu födelse enligt 3 Mos. 12. Modern skulle vid detta tillfälle frambära säsom försonings- och reningsoffer ett årsgammalt lamm och en duva. Den som var så fattig, att den icke förmådde att frambära ett lamm, fick offra två duvor.

När Jesus frambars i templet, synes icke något lamm hava blivit offrat utan endast ett par duvor. Detta vittnar om att han lät sig födas av en mycket fattig moder.

När Herren slog allt förfött i Egyptens land, frälste han Israels förstfödingar genom ett lamms död. Han frälste dessa först-födingar åt sig och sin tjänst: de skulle sedan tjäna i tabernaklet. Under ökenfärden utbytte han alla förstfödingar mot leviterna, så att dessa i stället skulle sköta prästtjänsten i uppenbarelsetältet och längre fram i templet. 4 Mos. 3. Från den dagen, då detta utbyte skedde, måste alla förstfödingar lösas med fem siklar från förbindelsen att tjäna i den jordiska helgedomen.

Icke heller Jesus skulle hava någon förbindelse att tjäna i den jordiska helgedomen. Och hur fattiga hans föräldrar än voro, så. ordnade dock Oud själv så, att de kunde frambära denna lösepen-ning. Luk. 2: 23, 27.

I vår text talas icke om dagens händelser i detta avseende; men de äro skildrade i dagens evangelium. Dagens text säger oss, vad Jesus är för syndare, och vad vi äga i honom. Den lyder så: "Och av hans fullhet hava vi alla fått, och nåd för nåd. Ty genom Bioses blev lagen given, nåden och sanningen kommo genom Jesus Kristus. Ingen har någonsin sett Gud; den enfödde Sonen, som är i Fad-drens sköte, han har uppenbarat honom."

Redan det, att Gud har givit oss sin heliga lag, är en stor nåd oeh barmhärtighet. Då människor hava velat tjäna Gud men icke haft Guds lag eller ock, om de hava havt den, icke havt ljus i den, så hava de hänvänt sig till åtskilliga dårskaper och menat, att de därmed hava tjänat Gud och varit honom behagliga. Vi kunna härvid erinra oss munkväsendet och eremitlivet.

I sin heliga lag har Gud tydligt sagt oss, vad han äskar av oss, och vad som är goda och Gud behagliga gärningar. Han är icke nöjd med att vi göra några gärningar, som äro människor till gagn,.195

utan han kräver först och främst, att vi äro rena till hela vår varelse, och att vi älska Gud över allt annat samt vår nästa såsom oss själva. Och detta har han klart och tydligt sagt oss i sin heliga lag. Han har ock sagt oss, vilken dom han har fält och aldrig tagit åter över alla, som icke till hela deras varelse motsvara hans krav. Den domen lyder så: ' 'Förbannad vare var och en, som icke förbliver vid allt det, som är skrivet i lagens bok, så att han håller det."

Om nu icke Guds Ande med sitt ljus över lagens krav och dom får tränga in i syndarens hjärta och samvete, så behöver den syndaren icke nåden såsom samvetströst och kommer således icke in i trosgemenskap med Kristus utan går förlorad. Men där lagen under Andens ljus över dess krav och dom tränger in i syndarens samvete och hjärta, där bliver det — ja, kanske försöksarbete att upprätta sin egen rättfärdighet. Men det slutar dock, om Anden får råda och leda, med hopplöshet på sig själv och allt eget arbete. Paulus bekänner om sig med avseende på detta arbete: ' 'Synden levde upp, ocli jag vart död." Rom. 7: 9, 10. Och doktor Rutström bekänner om sitt arbete i denna sak:

"Sist gav jag mig förlorad och tänkte i min nöd: Kanske jag är utkorad av Gud till evig död".

Under sådana omständigheter är det endast den fria, oförskyl-da försonings- och frälsninsnåden i Kristus Jesus, vår dyre Frälsare, som kan hjälpa och undsätta den nödställda och skuldbelastade syndaren. Och vår text talar ock med kraftiga ord om denna nåd. Den säger om det eviga Ordet, som vart kött och bodde bland oss full med nåd och sanning: "Av hans fullhet hava vi alla fått, och nåd för nåd — nåden och sanningen kommo genom Jesus

Kristus."

Hade icke Jesus kommit såsom vår försvarare, återlösare och Frälsare, så hade ingen nåd funnits för syndare. Och om någon ändå hade talat om nåd för syndare, så hade det icke varit sanning i det talet. Sanningen i detta avseende såväl som nåden hava kommit genom Jesus Kristus. Yi må icke låta intala oss, att det finnes frälsningsnåd utom Jesus Kristus. Det finnes ingen sanning i ett sådant tal.

Nåden står i sammanhang med att han, som var Ordet och var hos Gud och var Gud, vart kött och gjorde sig ansvarig för alla människors synder oeh skulder oeh tog dess dom och förbannelse samt gottgjorde för allt, led allt och försonade och utplånade alla människors synder och skulder och därigenom friköpte oss alla från lagens förbannelse. Och emedan Ordet var redan i begynnelsen, så har ock nåden varit från begynnelsen och från evighet. Inför Guds196

ögon, som skådar det tillkommande lika visst och klart som det förflutna, har Kristi mandoms anammelse, laglydnad, lidande, död och uppståndelse alltid varit ett fullbordat faktum. Därför reste både Abel och Abraham till himmelen på den nåd, som kom genom Jesus Kristus. Och den nåden hava vi alla fått. Ty av hans fullhet hava vi alla fått, och nåd för nåd. Och han var, är och förbliver full med nåd och sanning.

Det kan aldrig bliva något helt och fullt med vår gudsfruktan. Aldrig kunna vi känna våra synder helt och fullt. Aldrig kunna vi ångra våra synder, gråta och bedja, så att det bliver nog eller fullt. Aldrig kunna vi tro, älska och tjäna Gud, så att vi kunna sant säga: nu är det fullt. Vi komma aldrig i oss själva till någon fullkomlighet. Hur gamla vi än bliva, få vi i dessa stycken alltid börja om igen och alltid stå såsom nybörjare. Och likväl måste vi stå rena, heliga och fullkomliga, till både ande, kropp och själ, om vi skola vara redo att möta Gud och icke med skam bliva bortvisade vid Jesu tillkommelse.

Vilken nåd är då icke det, att även den förlorade och trasige sonen får fritt åtnjuta och vara innehavare av Jesu Kristi fullhet, varuti icke kan finnas någon brist. Den fullheten står varje syndare till buds. Och den, som tröstar på den fullheten,. står — hur usel, arm och eländig den än må vara i sig själv — där ren, rättfärdig, helig och fullkomlig. Gud vare lov!

' 'Här är utsikt för de döda och för ' 'Sjunken", Gud ske lov!"

Och denna nåd hava vi icke fått för några våra ansträngningar, böner, tårar och goda gärningar utan för nådens egen skull. Vi hava fått nåden för nådens skull: "Av hans fullhet hava vi alla fått, och nåd för nåd". Här kan aldrig uppstå någon brist varken i nåden eller i grundvalen för benådningen.

Detta må väl passa för de eländigaste bland de elända, för dem, som det aldrig kan bliva något helt eller redigt med. I vår dyre Frälsare hava således dessa fullkomlig och osviklig hjälp för allt och mot allt. Låtom oss då akta på den stora nådens och rättfärdighetens gåva, att vi under vår egen vanmakt och uselhet må härska i liv genom, vad vi fått i Kristus Jesus.

Icke heller må vi söka att se denna härlighet med våra naturliga ögon, ty det går icke. Det skrivna ordet hava vi fått till vägkarta och ledstjärna. Det skola vi rannsaka och därvid förbliva. Ingen har någonsin sett Gud den enfödde Sonen, som är i Fadrens sköte, han har uppenbarat honom. Och den uppenbarelsen hava vi nu i ordet. Och Jesus bedyrar: "Om I förbliven i mitt ord, så ären I mina sanna lärjungar. Och I skolen förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria." Joh. 8: 31, 32."Vi av lians fullhet fått oeh nåd för nåd, en nåd, som härskar i rättfärdighet, ty Jesus, enligt Fadrens frälsningsråd, i kärlek som av inga gränser vet har tagit näpsten, gäldat skulden vår och helat oss igenom sina sår. O själ, som idel nöd och armod äger, se, här en nåd som mer än synden väger!" 198

Marié bebådelsedag.

Luk. 1: 39—45.

"När världens hopp förtvinat stod likt blomman uti sanden, rann upp så klar en hälsoflod, gav kraft och mod åt kvalda mänskoanden."

Oäökt rann dessa ord för mitt minne, när jag nu i Lukas evangelium läste om hur ängeln Gabriel först besökte Sakarias och sedan jungfrun Maria. Och det var icke några ringa eller mindre betydelsefulla budskap, som han framförde. Han bebådade en stor och klar hälsoflod för den i sanden förtvinande blomman. Först kungjorde han för Sakarias, att han skulle bliva fader till förelöparen för Messias. Och sex månader därefter vart han utsänd av Gud till en stad i Galileen, benämnd Nasaret, till en jungfru, som hette Maria, till vilken han sade: Hell dig, du benådade; du har funnit nåd för Gud, och se, du skall avla i ditt liv och föda en son, och du skall giva honom namnet Jesus.

Årtusenden hade förflutit, sedan Gud på syndafallets dag utlovade denne Frälsare, och till honom har han hänvisat alla syndare. Och många nödställda hava ock under dessa årtusenden trott på honom och funnit hugsvalelse oeh ro i honom under oro, mörker och lidanden i världen. Väntanstiden var lång; och Herrens vänner suckade ofta: "Ack, att hjälpen av Sion över Israel komme och Herren sitt fångna folk förlossade, så skulle Jakob vara glad och Israel fröjda sig." Ps. 14: 7. "Men då tiden var fullbordad, sände Gud sin Son, född av kvinna, född under lagen, på det han skulle friköpa dem, som voro under lagen, att vi skulle få barnaskapet." Gal. 4: 4, 5. — Då kom hjälparen med den stora hjälpen för en hel fallen och olycksalig värld. O, vilken nåd oeh barmhärtighet!

' 'I de dagarna stod Maria upp och for till bergsbygden med hast till en stad i Juda och gick in i Sakarias hus och hälsade Elisabet." — Maria bodde i Nasaret i Galileen och Sakarias i Ju-déen. Elisabet var Marias släkting, "fränka", såsom ängeln Gabriel sade. De voro ock själsfränder, förenade i samma tro. Maria hade behov av att dela sin stora glädje med någon. Hon kanske icke hade någon i Nasaret att dela den med. Och i alla händelser var det nog ljuvligt att få dela den med hennes släktingar, den gamla gudfruktiga prästfamiljen i Juda.199

Det blev ock en salig överraskning för modern till Messie förelöpare, när modern till Messias besökte henne. Och förlöparen, som ännu låg i moderlivet, blev så glad, att han spratt till, när hans moder hörde rösten från Jesu moder, såsom vår text säger oss: ' 'Och det begav sig, att när Elisabet hörde Marias hälsning, spratt barnet till i hennes liv, och Elisabet vart uppfylld med den Helige Ande och ropade med hög röst och sade: Välsignad vare du ibland kvinnor, och välsignad vare din livsfrukt! Och varför sker mig detta, att min Herres moder kommer till mig? Ty se, då rösten av din hälsning kom till mina öron, spratt barnet av glädje till i mitt liv".

Elisabet blev uppfylld med den Helige Ande, och därför kände hon igen Maria såsom Herrens moder. Hon såg det såsom en stor ynnest, att hennes Herres moder kom till henne. Maria synes icke hava hunnit meddela Elisabet, vad ängeln Gabriel sagt henne, eller att hon nu bar under sitt hjärta hela världens Frälsare, den utlovade Messias. Men Elisabet visste genom Anden, att Maria nu var Herrens moder, och att hon hade trott bebådelsen därav. Och i denna tro styrkte Elisabet henne. Hon sade: Och salig är hon, som trodde, ty det skall fullbordas, som blivit sagt till henne från Herren."

Det är ju uppenbart, att hälsningen uttalades vid första ögonblicket av deras sammanträffande. Och "när Elisabet hörde Marias hälsning, spratt barnet till i hennes liv, och Elisabet, vart uppfylld med den Helige Ande och ropade med hög röst och sade: Välsignad du ibland kvinnor, och välsignad din livsfrukt! Och varför sker mig detta, att min Herres moder kommer till mig?"

Det var den nådefullaste händelse, som timat i vår olycksaliga värld. Det är "soluppgången från höjden, som har besökt oss till att skina över dem som sitta i mörker och dödens skugga." Det är världens ljus, som Gud har tänt och sänt till vår mörka och av faror uppfyllda värld. Det var det sanna ljuset, vilket upplyser alla människor, då det kommer i världen. Ej underligt att Maria och Elisabet fröjdade sig; de hade stor anledning därtill.

För oss skulle det vara synnerligt tungt att läsa om denna i sig själv så dyrbara händelse, om den icke hade någon frälsande betydelse även för oss. Men vi hava anledning till samma glädje och fröjd som dessa kvinnor. Hela skriften talar om Herren såsom hela världens Frälsare. Vid hans födelse sade en Herrens ängel till herdarna: "Jag bådar eder stor glädje som skall vederfaras allt folket ; ty i dag är eder född Frälsaren." Luk. 2: 10, 11.

Gud vare tack och lov! Nog hava vi nöd; men vi hava ock en nödhjälpare. Nog äro vi sargade; men vi äro ock belade genom Jesu sår. Nog äro vi skuldbelastade; men vi hava fått dubbelt av Herrens hand för alla våra

synder."Så eländig jag är,

dock min Jesus mig bär,

lian mig skyddar, min Frälsare god.

Mina synder han tog,

ur fördärvet mig drog

och mig tvådde helt ren i sitt blod.

Under sorger och strid

har jag glädje och frid,

i min, nöd jag hos Jesus får bo.

Komma fara, och död,

dock det har ingen nöd,

ty i Jesus jag äger min ro." 201

Johannes Döparens dag.

Luk. 1: 5—25.

Dagens text berättar, hur ängelen Gabriel blev sänd till prästen

Sakarias och kungjorde för honom, att han skulle bliva fader till Messie förelöpare, Johannes Döparen.

Konung David indelade tjänstgöringen ,i uppenbarelsetältet i tjugofyra skiften. Det åttonde skiftet föll genom lottkastning under huvudmannen Abie, och till detta skifte hörde Sakarias. 1 Krön. 24: 10.

Såväl Sakarias som hans hustru Elisabet "voro båda rättfärdiga inför Gud och vandrade östra ff liga i alla Herrens bud ocli stadgar."

Härmed är icke sagt, att de voro rättfärdiga och syndfria i sig själva. Nej, hade Sakarias varit ren och rättfärdig i sig själv, då hade han icke kunnat bliva förskräckt, när han såg ängelen Gabriel, och då hade han icke heller kunnat försynda sig genom otro, såsom han nu gjorde. Men nu voro de rättfärdiga genom tron på Messias på samma sätt som Abraham, under det att de i sig själva voro arma syndare. Och såsom rättfärdiga av oförskyld nåd voro de Herrens vänner och vandrade därför ostraffliga i alla Herrens bud och stadgar.

Buden här jämställas med stadgarna och avser således endast yttre iakttagelser. Guds bud har därjämte ett annat och djupare krav, nämligen på människans inre och hela hennes väsende. I det avseendet har aldrig någon människa uppfyllt budets krav, sedan synden genom vår stamfader Adam kom i världen. Och icke heller Sakarias och Elisabet uppfyllde lagens andliga krav, hur gärna de än ville göra det. De voro dock sanna israeliter och förtrogna med Gud.

Denna saliga ställning fritog dem dock icke från nöd och lidande. I Israel voro barn ansedda såsom en Herrens gåva — icke blott ett och två barn utan barn, hur många de än voro. Ps. 127: 3. Så är det nog icke i regel ibland oss. I Israel ansågs det såsom en svår smälek, om icke äktenskapet välsignades med barn, såsom vi även finna i sista versen av dagens text.

Dessa makar hade länge bett till Gud, att han skulle välsigna dem med något barn. Och han hörde deras bön; men han dröjde så. länge, och de voro nu så gamla, att de icke längre trodde det vara möjligt att erhålla något barn, varför de nog slutat upp med att bedja därom. Det var därför ganska tunga dagar dessa Herrens vänner fingo framleva. —Och skall man fostras för den kommande202

saligheten, så får man nog icke hava sin glädje i något sinnligt och synligt ; utan det bliver bittra erfarenheter och tunga> bördor, man får erfara under vandringen mot hemmet.

Det är dock Herren, som i sin ömhet, vishet och kärlek avväger både bördorna och lättnaden.

"Så han sorg och glädje delar, att oss intetdera felar. Surt och sött i livets skål jämt så mycket, som man tål."

När Herrens tid kom, så fullbordades deras önskan i mycket härligare mått, än de någonsin kunnat tänka. — O, må du orolige och under gruvligt marterande bördor sargade och tryckte bedjare icke tröttna. Må du med sångaren instämma:

' 'Jag skall ej övergiva den enda tröst, jag har. Jag skall ej tröttad bliva att sucka till en far. Förtvivlan vike fjärran, till avgrund bär dess stig! Jag släpper icke Herran, förr'n han välsignar mig."

När Sakarias nog minst tänkte på bönhörelse överraskades han dock med den. Han skötte sin syssla i templet. "Och honom syntes en Herrens ängel, stående på högra sidan om rökelsealtaret. Och Sakarias vart förskräckt, då han såg honom, och fruktan föll över honom. Men ängeln sade till honom: Frukta icke, Sakarias; ty din bön är hörd, och din hustru Elisabet skall föda dig en son, och du skall giva honom namnet Johannes, och du skall hava glädje och fröjd, och många skola glädja sig över hans födelse, ty han skall vara stor inför Herren, och vin och starka drycker skall lian icke dricka, och han skall ända från moderlivet varda uppfylld med den Helige Ande, och han skall omvända många av Israels barn till Herren, deras Gud; och han skall gå före honom med Elias' ande och kraft för att omvända fädernas hjärtan till barnen och de ohörsamma tjll de rättfärdigas förstånd ocli skaffa åt Herren ett berett folk."

Johannes skulle med sitt stränga, leverne och sin allvarliga och kraftiga botpredikan väcka folket till syndakännedom, skuldkänsla och behov av Frälsaren. Så skulle han skaffa åt Herren ett berett folk. Och det gjorde han även — vi torde våga säga — mer än någon föregående profet. Jesus fick ock sina första apostlar bland Johannes lärjungar. Joh. 1: 35—37.203

När Sakarias fick denna glada uppenbarelse, så kunde han dock icke tro det vara möjligt utan svarade: ' 'Varav skall jag veta detta, ty jag är gammal, och min hustru är vid framskriden ålder?" Då svarade ängeln och sade till honom: "Jag är Gabriel, som står inför Gud, och jag är utsänd att tala t,ill dig och bringa dig detta goda budskap." — Den som står inför Gud och handlar inför Gud, kan icke fara fram med osanning, och allra minst kan den helige ängeln Gabriel göra det.

Sakarias blev tuktad för sin otro; men Herren tog dock icke tillbaka sitt löfte, utan det gick till Sakarias förödmjukelse och glädje i härlig fullbordan. Gabriel fick därför säga till Sakarias: "Och se, du skall bliva tyst och icke kunna tala intill den dagen, då detta sker, därför att du icke trodde mina ord, vilka skola fullbordas i sin tid."

Tänk, så många andliga dumbar det går på jorden, därför att de icke tro Gud. Trodde man Gud i hans heliga domsord, skulle man icke kunna tiga utan ropa till Gud om nåd och förbarmande. Och trodde man honom i hans evangelium, skulle man icke kunna tiga utan tacka och prisa honom och bekänna det dyrbara frälsar-namnet.

Åtta dagar efter Johannes födelse lossades Sakarias tunga. Då vart han uppfylld av den Helige Ande, och då lovade han Herren och fröjdades över frälsningen i hans namn. Då talade han icke mycket om sin son Johannes, utan han säger: "Lovad vare Herren, Israels Gud, att han har besökt och förlossat sitt folk — genom vilken en soluppgång från höjden har besökt oss till att skina över dem, som sitta i mörker och dödens skugga, för att styra våra fötter in på fridens väg." — Där Guds Helige Ande får tukta och leda, får man nog erfara mycken nöd, men så bliver man ock förd †i 11 det sanna ljuset, till soluppgången från höjden, vilken ännu i dag skiner över dem, som sitta i mörker och i dödens skugga. Må vi vandra i det ljuset, att mörker icke må överfalla oss.

' 'Du som på Guds löftens stav dig stöder men som ofta under sorgen blöder och ej fatta kan hans handlingssätt, vet: Guds klocka går dock alltid rätt! Bida fast och dristigt efter Herran! Han är med sin starka arm ej fjärran. Och han kommer i behaglig tid med sitt ljus, sin tröst och hjälp och frid." 204

Den helige Mikaels dag.

Mark. 10: 13—16.

Vi fira i dag Makaeli dag till erinran om överängelen Mikael. Jud.

9. Avsikten med denna högtidsdags firande är, att vi skola erinra oss icke blott Mikael utan alla andra goda änglar, som Gud i sin nåd och vishet skapat till vår tjänst. Ebr. 1: 14. Deras antal är stort. Johannes hörde rösten av tio tusen gånger tio tusen — det är: ett hundra millioner — och tusen gånger tusen — det är: en million. Varje barn, som födes till världen, får en särskild avdelning av de förnämsta änglarna till sin uppvaktning. Barnens änglar se alltid Fadrens ansikte, som är i himmelen. Matt. 17: 10.

Dagens text handlar dock icke om änglarna utan om huru Jesus välsignar de små barnen, och vi vilja nu litet akta på detta hugne-samma förhållande.

"Och de buro fram barn till Jesus, att han skulle taga på dem, men lärjungarna näpste dem, som framburo dem." Det står icke, att det var mödrarna, som buro fram barnen, men vi få nog antaga att så var. De hade själva kommit till tro på Jesus, och då tänka de först på sina barn och vilja hava dem under Jesu händers välsignelse och ledning.

Så bör det vara. Hava vi själva funnit Jesus såsom vår Frälsare, herde och vän, så böra v,i ock nitälska om att få alla till honom. De små äro mera än de äldre öppna för både goda och onda inflytelser. Därför böra vi särskilt taga oss an dem och med undervisning, förmaning och goda exempel söka att få dem till barnavännen Jesus.

För troende föräldrar är ingen önskan så livlig, som den, att de skola få sina barn till Jesus, och ingen nöd så tung som att se dem gå förlorade. De bära fram sina barn till Jesus på bönens armar, men det synes dem ofta lika lönlöst, som det syntes lärjungarna, vilkas förblindade förnuft sade dem, att icke barnen hade någon nytta av, att Jesus rörde vid dem. Det var endast att onödigt upptaga Jesu tid och hindra de äldre, de till förståndet utvecklade, att åtnjuta förmånerna från Jesus, menade de. "Men lärjungarna näpste dem, som framburo dem."

Jesus hade dock en annan mening med denna sak. Och säkert är, att det gjorde gott i mödrarnas hjärtan och styrkte deras tro, när Jesus blev misslynt över lärjungarnas uppträdande. Och det är ock lika säkert, att det hade betydelse för barnen, när Jesus tog dem upp i sin famn, lade händerna på dem och välsignade dem. —205

Hör, du far och mor, som är nära hopplös för dina barn, förnuftet må säga vad det vill, till och med lärjungarna må näpsa dig, du får dock bära d(ina både små och stora barn till Jesus. Han visar icke bort varken dig eller dem.

"Och när Jesus såg det, vart han misslynt och sade till dem: Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke; ty sådana hörer Guds rike till." När. Guds rike genom Guds allmänna nåd hörer dem till, böra de komma till Jesus, på det att de ock må höra Guds rike till. — Tänk, vilka utsikter för de små och vilken uppmuntran för deras älskare! Men vilken förkrosselse för lärjungarna, som menade, att barnen voro alltför små och okunniga att mottaga Guds rjke, då Jesus sade:

"Sannerligen säger jag eder: Vilken som icke mottager Guds rike såsom ett barn, ban kommer aldrig därin." Det är således icke blott lekamlig kärlek och vård, de små kunna mottaga, utan även Guds rike. I otro kan dock ingen mottaga Guds rike. Alltså tro de små på Jesus. Matt. 18: 6; Mark. 9: 42. De små hava dock inga höga tankar om sig själva, de räkna icke på några egna förtjänster. Till samma självuppskattning eller intethet i kännedomen måste vi komma, om vi skola komma in i Guds rike. Och får Guds helige Ande utföra sitt verk i våra hjärtan, då få vi icke några höga tankar om oss, då blir det skönt att få taga mot Guds rike såsom ett barn. — Och han tog dem upp i famnen och lade händerna på dem och välsignade dem." O, de välsignade och välsignande händerna! Må de alltid vila på våra huvuden! Och må v,i alltid vila i hans ljuva och trygga famn!

"Ingen så ditt ord oss lär, ingen kommer i ditt rike, som ej barnsligt hjärta bär mot sin Gud och mot sin like. Giv, att dig som barn vi alla älska, lyda och åkalla." 206

Alla helgons dag.

Matt. 5: 13—16.

Dagens text utgör en del av Jesu bergspredikan. "Han gick ut till berget för att bedja och blev där över natten i

bön till Gud. Och när det hade blivit dag, tillkallade han sina lärjungar och utvalde tolv av dem, vilka han ock kallade apostlar." Luk 6: 12, 13. När han nu hade kallat dem till detta viktiga och höga uppdrag, undervisade han dem även om deras uppgift i denna världen.

lian torde icke kunna tänka sig något oumbärligare för det lekamliga livet än salt och ljus. — I andligt avseende är sanningen både saltet och ljuset. Emedan Jesus är själva sanningen (Joh. 14: 6), så är han ock i enastående betydelse både världens salt och världens ljus. Joh. 8: 12. I den mån, som sanningen får lysa fram genom Jesu lärjungar, äro de salt och ljus. Det går icke att vara en Jesu lärjunge utan att på samma gång även i någon mån vara salt öch ljus. Det var icke blott en förmaning Jesus gav sina lärjungar, utan det var ett bestämt uttalande i detta: "I ären jordens salt; I ären världens ljus". Och han bekräftar dët med vad de sågo för ögonen. De voro nämligen på ett berg, varifrån de sågo flera. bergstäder. Det var omöjligt, att dessa städer kunde döljas, lika omöjligt var det, att lärjungarnas ljus kunde döljas. "Icke kan den staden döljas, som ligger på ett berg. Icke heller tänder man ett ljus och sätter det under skäppan utan på ljusstaken,så att det lyser för alla dem, som äro i huset."

Ljuset tändes icke i den avsikt, att man skall sätta det under skäppan utan på ljusstaken. Men om man använder det så onaturligt, så brinner det icke länge, förrän det kväves, för så vitt icke skäppan fattar eld, varigenom det lyser så mycket mera. Så var det med Nikodemus och Josef från Arimatea. De voro lärjungar, "fastän i hemlighet", av fruktan för judarna. Joh. 19: 38, 39. Men när Jesus var död och de uppenbara lärjungarna flydde och låste sig inne, då tog skäppan eld för dessa, som sökt sätta ljuset under den, och dess ljus syntes för både judarna och Pilatus.

Då en människa lärt känna sina synder, har hon endast kommit till en sida av sanningen. Men redan det blir ett dömande ljus och ett svidande salt för den, som vill fortleva i synden. Men när hon lärt känna, Kristus såsom sin Frälsare, då har hon hela sanningen och är därigenom ett litet saltkorn, som åstadkommer någon7

sveda i sin omgivning och motverkar i någon mån den andliga förruttnelse, som syndalivet åstadkommer. Och med den kunskap du har, sanningens kunskap, om både synden och nåden, livet och döden, tiden och evigheten, himmelen och helvetet, Gud och dig själv,, så är du ock ett — om ock litet — ljus i denna världen.

Men Jesus säger i vår text icke blott, vad hans lärjungar äro,. utan ock, vad de böra vara. Det är en allvarlig förmaning till oss, om vi hava sanningens ljus, att besinna vår viktiga uppgift — att vara jordens salt — vår härliga uppgift — att vara världen ljus — vår höga och därför uppmärksammade ställning — vara en stad på ett berg.

Han visar, att vi kunna mista sältan, att vi kunna sätta ljuset under skäppan, så att ingen ser eller har gagn därav. Han säger t "I ären jordens salt; men om saltet mister sin sälta, varmed skall man då salta det?" — Tänk, att det kan gå så med saltet självt! Ett fasaväckande förhållande.

Om det naturliga saltet anför domprosten Melin efter Winer följande: "Att saltet genom atmosfärisk inverkan, genom solstrålarna etc. kan förlora saltsmaken (förvittra såsom saltet vid Aleppo i Syrien) och bliva, vad Plinius kallar ett duvet salt, lider intet tvivel. Sådant salt duger endast till att "utkastas och förtrampas av människorna."

Så länge Guds helige Ande får överbevisa oss om och tukta i samvetet för synd och hugsvala oss i hjärtat med Kristus, så har vårt framträdande bland människorna en dömande och lysande inverkan. Yi komma att hatas och smädas av Herrens fiender; men de måste dock i sitt inre giva ett visst erkännande åt vår tro och vårt liv. Men förlora vi Herrens fruktans och tuktans Ande, då blir vår bekännelse utan sälta. Och för den saken äro Jesu fiender tämligen finkänsliga, varför de komma att förtrampa oss, i sitt inre djupt förakta oss. Må Herren, som satt sina lärjungar på jorden att vara ett från förruttnelse bevarande salt, få bevara dem från att mista sin sälta!

Så lyse edert ljus inför människorna, att de må se edra goda gärningar och prisa eder Fader, som är i himmelen."

Jesus är världens ljus. Det är genom det ljuset, som lärjungarna äro världens ljus. Och det är det ljuset, vi skola frambära och befrämja genom att bekänna hans namn och leva i överensstämmelse med denna bekännelse och till hans ära. I den mån, det sker, blir vår himmelske Fader prisad. Hava vi en vacker bekännelse men ett slarvigt

leverne, så blir Gud vanhedrad. "För eder skull försmädas Guds namn bland hedningarna", säger Paulus till judarna. Rom. 2 : 24. Och Jesus säger: ' 'Därigenom är min Fader förhärligad, att I bären mycket frukt, och I skolen bliva mina lärjungar". Det vore icke så viktigt med vårt liv, om det gällde vårt förhärligande, men nu gäller det Guds namn och icke vårt. För-208

vårt förhärligande har Jesus arbetat, liclit, dött och uppstått; och nu sköter han vår gudstjänst. Det han gjort och gör är ofelbart. Detta borde liva oss att leva till hans ära. Det är en hög och skön uppgift, varpå följer en salig evighet.

"Saliga utav nåd, o Jesus god, täck och helig i ditt dyra, blod, fastän svart och syndig uti mig, låt mig ljus och salt i världen vara! Led mig i din sannings ljus det klara, tills jag sist ibland din helgonskara får för evigt se och prisa dig invid stranden utav livets flod!" 1 Söndagen i Advent.

Luk. 4: 16—22.

Ett nytt kyrkoår hava vi fått börja i dag. O, vilken nåd! Hur

hade det gått för dig, om förra söndagen hade blivit din sista dag? Om du icke fått denna nya dag, utan vi hade blivit framkallade till den yttersta domen, var hade du då varit? Må vi, medan Herren skänker oss nådår och nådesbesök, så taga vara på hans kallelse och löften, att vi må få stå med fröjd i hans tillkommelses uppenbarelse!

Vi få i dag börja kyrkoåret med att betrakta, hur vår käre Frälsare använde sabbaten. Vi läsa i vår text: Jesus gick, såsom hans sedvänja var på sabbatsdagen in i synagogan och stod upp för att föreläsa. Det var en vanlig sed hos Jesus att använda sabbaten vid Guds ords betraktande, därför hade han från spädaste barndomen gått till synagogan, där det lästes ur de heliga skrifterna.

Vid tiden för händelsen, som dagens text berättar, var Jesus omkring trettio år och genom Johannesdopet invigd till sitt offentliga lärarekall, varefter han under fyratio dagar frestades av och besegrade djävulen. Nu uppträdde han såsom läraré i Nasaret, där han var uppfödd, och föreläste i den synagoga, där han suttit som åhörare så många gånger.

"Då vart honom given profeten Esaias bok". De heliga skrifterna voro icke sammanförda i en enda bok, såsom vår bibel, emedan det var skrivet på stora pergamentsrullar, som sedan hoprullades. — "Och då han öppnade boken, fann han det ställe, där det stod skrivet: "Herrens Ande är över mig, därför att han har smort mig till att predika evangelium för de fattiga; han har sänt mig till att läka de i hjärtat förkrossade, till att förkunna de fångna frihet och de blinda syn, till att försätta de sönderslagna i frihet, till att predika ett behagligt Herrens år"; Es. 61: 1, 2.

Den store hjälparen, som i denna profetia var utlovad och skildrad, stod nu själv och läste för folket. Besökarna i synagogan hade nu profetian fullbordad inför sina ögon i honom, som läste den.

Fattigdom är en tung börda. Den andliga fattigdomen, i vilken Adam försatte alla sina efterkommande, innebär, att alla hava syndat och sakna den ära, som kommer från Gud. En sådan fattig människk har med avseende på egna förmågor ingen annan utsikt för evigheten än att hamna i fattighuset helvetet — en hemsk lott.

Evangelium är ett ljuvligt och glatt budskap. Jesus har blivit smord att predika evangelium för de fattiga. De, som lärt känna sin andliga fattigdom, så att de söka hjälpen hos Jesus, betecknar212

Jesus såsom fattiga i anden; och emedan himmelriket hör dem till, äro de saliga. Matt. 5: 3.

I lekamligt avseende kan ingen läkare läka en människa, vars hjärta är krossat. Lika hopplöst är det för varje människa i andligt avseende. Och den, som genom Guds helige Ande fått kännedom härom, blir i hjärtat förkrossad i sådan mening, att han blir mottaglig för läkedomen och helbrägdagörelsen, som Jesus verkställde, då han sargades för våra synder och helade oss genom sina sår. Med denna salva läker nu Jesus de i hjärtat förkrossade.

För att kunna predika en fånge frihet, måste man antingen utverka benådning för honom eller själv gottgöra för hans brott. Är någon dömd till 100 kronors böter, behöver man endast erlägga denna summa, så är den dömde fri. Är han dömd till döden, då får man icke gå i hans ställe och kan således icke predika frihet för den fången. I andligt avseende äro vi dömda till evig död. Men Jesus ville, kunde och fick gå i vårt ställe, ty han blev sänd att predika de fångna frihet.

"De blinda syn". — En, fånge, som sitter i mörk cell, ser icke, om än hans ögon äro felfria. Han behöver att dörren öppnas eller att han föres ut. Jesus är sänd att förkunna de fångna frihet och de blinda syn och att försätta de sönderslagna i frihet och att predika ett behagligt Herrens år.

När israeliterna kommo in i Palestina, skulle landet uppdelas mellan dem. Men under tidens gång råkade många att förlora sin egendom och sin frihet. Det femtionde året kallades jubelår. "Då

skall du låta blåsa i basunen över allt edert land---så skall

var och en när eder komma till sina ägor igen och till sin släkt". 3 Mos. 25: 9, 10.

När Jesus utropade: "Det är fullkomnat", då inblåste han det stora jubelåret, ett behagligt Herrens år, "varvid vi återfingo allt, som vi förlorade i Adam — vi kommo till vår släkt igen".

I Israel skulle dock ingen träl mot sin vilja tvingas från sin husbonde. Ville han frivilligt stanna kvar, så fick han det; men hans husbonde skulle inför dem, som hade att avkunna Guds dom och i den meningen kallades "gudarna"; borra ett hål i hans öra till bevis, att han frivilligt öppnade sitt öra till lydnad; han var en frivillig träl. 2 Mos. 21: 5, 6. Ps. 40: 7.

Gud tvingar oss icke att återgå till Gud och vårt återvunna hem. Men så mycket förkunnar Herren för oss, att vi måste hava det medvetandet, att vi frivilligt lämna oss i syndens och djävulens tjäjist, att vi äro frivilliga trälar, om vi stanna kvar i fångenskapen.

"Och han lade ihop boken och gav den åt, tjänaren och satte sig." — Jesus fäste sig icke vid yttre former; ibland stod han och ibland satt han och predikade; han predikade i templet, i synagogan, i båt och på berg, men han framträdde alltid på ett värdigtsätt. "Och allas ögon i synagogan voro fästa på honom. Och han begynte säga: "I dag är denna skrift fullbordad för edra ögon. Och alla gåvo honom vittnesbörd och förundrade sig över de nådens ord, som utgingo från hans mun."

Han predika ord, som voro så fulla, av nåd, att alla förundrades däröver. Tänk, att han predikade så ljuvligt för dessa mördare ! Att de icke kunde döda honom, emedan han var allsmäktig, var ju icke deras förtjänst. Vad på dem ankom, så voro de mördare.

De sovo den andliga dödens sömn och tröstade på, att de voro Guds folk och skulle till paradis, och att hedningarna skulle till dödsriket. Jesus rev bort deras falska tröstegrund och visade, att Gud tänkte på hedningarna lika mycket som dem. — Änkan och Naeman voro hedningar. — Med det ville han väcka dem till skuldmedvetande och så bereda rum för nådens ord i deras hjärtan. Men då grepo de honom och förde honom ut på bergsbranten för att störta honom utför.

Så bortstötte de honom, som var smord och sänd att frälsa dem, så mottogo de hans första nådeskallelse. Må icke vi mottaga hans besök på kyrkoårets första dag på samma sätt, ty det har fruktansvärda följder. Må vi inviga detta kyrkoår genom att öppna våra hjärtan för den milde vännen, den nådefulle och mäktige Frälsaren, och inbjuda honom till oss, ty därigenom bliva vi lyckliga och både Gud och vi tillfredsställda. — O, måtte detta år bliva ett nådefullt år för vårt svenska folk och all världen!

"O, du ärans konung,

Herre Jesu Kristi,

du den förste och den siste

du, som ingen växling och förvandling lider

såsom vi av år och tider,

pris ske dig

innerlig!

Må var själ och tunga blott ditt namn lovsjunga !" 214

2 Sönd. i Advent.

Luk. 17: 20—30.

Såsom vi finna av evangelierna, talar Jesns ofta och mycket om Guds rike, himmelriket och såsom han även kallar det: "Mitt rike". Joh. 18:36. Fariséerna menade nog, att han icke hade någol rike, varför de hånande frågade: När kommer det där riket, som du nu så länge har talat om 1 Fariséerna hade drömt sig ett jordiskt, politiskt härlighetsrike, och det sanna Guds rike hade de varken blick eller sinne för. Det hade varit lyckligt för dem, om de hade bedit Jesus av hjärtat göra sig till medlemmar i hans rike. Men sådant höres icke av dem. Fariséen sysslar helst med yttre ting och med hur andra ha det samt förgäter, hur han själv har det i sitt hjärta.

På fariséernas fråga svarade Jesus: "Guds rike kommer icke så, att det med ögonen förnimmes; icke heller skall man säga: se här, eller se där; ty se, Guds rike är invärtes i eder". Guds rike är ett andligt rike, som man icke kan se utan att vara född på nytt. Det är icke inskränkt till någon viss punkt på jorden, utan det uppenbaras i människans inre och finnes över allt, där Kristus är uppenbarad, känd och trodd.

Förmodligen omringade fariséerna Jesus och hans lärjungar, då de framställde frågan. De hade då Guds rike i deras mitt och även i den meningen i det inre av dem, nämligen av den grupp, de bildade. De sågo dock icke riket, fastän det fanns inför deras ögon, nämligen i Jesus och hans lärjungar.

Även lärjungarna, vilka äro medlemmar i Guds rike, bliva ofta förbryllade däröver, att Guds rike synes så svagt och ringa. Se 1 Kon. 19: 14. Jesus förbereder sina lärjungar därpå, på det att de icke må förbryllas och lockas att löpa till de många, som uppstå än här och än där och påstå, att de hos sig hava den rätte Kristus, som icke är ringa i sitt framträdande utan så härlig, att man kan peka på den punkt, där han finnes. När nödens, vanmaktens och lidandets dagar bliva många, då riktigt längta och törsta Jesu lärjungar efter att få en enda dag med Människosonen i hänförande glädje, seger och härlighet, och när de ändå icke få det utan få vandra i trons dunkel och en gruvlig andlig vanmakt, då blir frestelsen stark att försöka, om icke ändå de, som man hållit för villoandar, hava den rätte Kristus. Men allt detta har Jesus förutsäg». "Dagar skola komma, då I skolen åstunda att få se en av Människor sonens dagar, och I skolen icke få se den. Och de skola säga till eder: se här, eller se där! Gån icke åstad, och löpen icke efter!215

Tv såsom ljungelden ljungar och lyser från himmelens ena ända till den andra, så skall Människosonen vara på sin dag".

På den dagen skall Jesus och med honom Guds rike uppenbaras i härlighet och kraft, så att det skall synas för all världen. Ända till den dagen kommer Jesus att vara föraktad och emotsagd av både dén lustbara och självfromma världen och gå fram segrande under skenbar svaghet. "Men först måste han mycket lida och förkastas av detta släkte." — Detta fullbordades med avseende på försoningslidandet; men när det gäller fostringslidandet och världens hat och bitterhet mot Kristus, så får Kristus lida i sina lemmar ända till den dag, då han kommer i himmelens sky med stor makt och härlighet, så att han synes från himmeleris ena ände till den andra.

Denna Människosonens stora och härliga dag bebådas av många tecken, vilka dock äro sådana, att de kunna obeaktade gå oss förbi, så att han kommer över oss såsom en tjuv om natten. 1 Tess. 5 : 2, 3. "Många skola renade, luttrade och beprövade varda, och de ogudaktiga skola föra ett ogudaktigt väsende, och de ogudaktiga skola icke akta det, men de förståndiga skola akta det." Dan. 12: 10.

Krig, hungersnöd, farsoter och jordbävningar äro tecken, som bebåda, den stora dagen. Matt. 24: 3—8. Men allt detta är ju endast vanliga företeelser, säger den världsvise, och så aktar han det icke såsom väckelserop. Samma

förhållande är det. med de tecken, Jesus uttalar i vår text. Äta, dricka, ingå äktenskap, köpa, sälja, plantera och bygga hava ju alltid människor sysslat med; det är ju vanliga företeelser. Ja, visst är det så. Jesus har därför sagt oss, att det kan gå att sova den andliga dödens sömn helt lugnt, ända tills han kommer. Vill man icke akta på ordet, så skola vi bliva oberörda även av de väckande förebuden. Men då den från Gud utgångna människan uppgår så helt uti det materialistiska, så att äta och dricka, köpa och sälja, plantera och bygga blir hennes allt, då är det tecken till, att Människosonens dag är nära. Och är det icke just detta av Jesus uppräknade, som är människans allt i vår tid framför alla tider?

Att arbeta i stillhet och äta sitt eget bröd (2 Tess. 3: 12) är icke i överensstämmelse med tidsandan, ty den predikar: Se, hur den grannen har blivit rik genom skogsaffärer och den genom gårdsaffärer och den genom diversehandel; icke kan väl du behöva släpa och slita för en ringa dagspenning? Gör du som den och den! Så blir själva tidsandan bara att köpa och sälja. Lika så med bygga och plantera; är det icke tidens lösen ? Och äta och dricka. Visserligen har det varit njutningslystnad under alla tider. Men icke levde våra förfäder för att äta, utan de åto sitt torftiga bröd, ja, till och med barkbröd för att leva. Nu är ren, god sammanmalen råg för tarvligt till bröd. Brödet måste vara bakat av finsiktat mjöl och216

så dubbelt sovel därpå. "Ty i yttersta tiden skola människorna vara omåttliga, älskande vällust mer än Gud". 2 Tim. 3: 3, 4. — Du kanske icke besinnar, att, när du sätter dig till det av ätbar mat dukade bordet men klagar över, att det är för tarvligt, du med detta predikar: Herrens dag är i annalkande. Ja, vi hava gått upp i njutningslystnad: äta, dricka, plantera, bygga, köpa och sälja. Och den anden kommer att behärska människorna, på några få undantag när, ända tills Herren kommer.

"Och såsom det skedde i Noas dagar, så skall det ock vara i Människosonens dagar. De åto, drucko, gifte sig och bortgiftes allt intill den dagen, då Noa gick in i arken och floden kom och förgjorde dem alla. Sammalunda ock såsom det skedde i Lots dagar: de åto, drucko, köpte, sålde, planterade, byggde; men på den dagen, då Lot gick ut från Sodom, regnade eld och svavel från himmelen och förgjorde dem alla. Likaså skall det vara på den dagen, då Människosonen varder uppenbar".

"Förläna mig din Andes nåd

som giver mig de bästa råd,

hur jag min tid skall leva,

att jag mot världens synd och flärd,

vari hon fallen är och snärd,

må stadigt kunna sträva.

Styrk du mig

kraftelig'

till att vandra

ej som andra

köttets trälar,

de där dräpa sina själar." 4 Sönd. i Advent.

Luk. 3: 1—15.

Wi fira i dag tredje söndagen i adventet. Advent betyder ankomst.

V Vår dyre Frälsares ankomst till jorden föregicks av en löftes- och väntanstid av fyra tusen år, vilket återspeglas i vårt kyrkoår, där vi hava ett advent på fyra söndagar, varefter vi fira vår Frälsares födelsehögtid.

Skola vi på ett rätt sätt kunna fira jul, d. v. s. mottaga den stora julgåvan Jesus i våra hjärtan, då måste vi hava

kännedom om vår synd, vårt frälsningsbehov. Så var det med det judiska folket, och så är det med var och en. Johannes skulle därför uppträda och döpa till bättring samt med sitt allvarliga försakelseliv och sin stränga bättringspredikan bereda rum för Frälsaren.

Emedan Johannes var förelöpare för Frälsaren har tiden för hans uppträdande blivit så noga angiven. De vid förelöparens uppträdande ledande personerna inom stat och kyrka äro nämligen noga uppgivna. Kaifas var tjänstgörande överstepräst och fick därför behålla titeln.

Johannes vistades i öknen ocli var "klädd i en sträv profetisk botdräkt" av kamelhår, och hans mat utgjordes endast av ett slags ätliga gräshoppor (3 Mos. 11: 28) samt vildhonung. Matt. 3: 4. Hans ökenliv avsåg att hans framträdande inför folket skulle gripa djupt i deras sinnen. Och det skedde även.

Guds ord kom till Johannes. Johannes fick tillsägelse av Gud att träda ur sitt ensliga ökenliv och framträda inför Israel. — Vi hava Guds uppenbarelses ord i bibeln. Men det är en särskild Guds gåva, då det kommer till vårt hjärta och samvete. Men det är ock viktigt, att vi höra och lyda, då Guds ord kommer till oss.

' 'Och han gick omkring i hela trakten vid Jordan och predikade bättringens döpelse till syndernas förlåtelse, såsom det är skrivet i profeten Esaias utsagors bok, då han säger: "En ropandes röst är i öknen: bereden Herrens väg, gören hans stigar räta; alla dalar skola fyllas, och alla berg och kullar skola sänkas, och de krokiga stigarna skola bliva räta och de ojämna vägarna släta, och allt kött skall se Guds frälsning."

Det fanns icke i österlanden sådana vägar, att en konung kunde på ett värdigt sätt tåga genom landet, varför väg måste banas för ett sådant ändamål. Därifrån är bilden tagen. När vår himmelske konung kom hit, skulle Johannes bereda väg för honom. Han skulle sänka alla berg och högar, d. ä. han skulle med sitt bättringsdop och218

sin väckelsepredikan föra de egenrättfärdiga och stolta till självmedvetande och självkännedom samt förkunna för "allt kött Guds frälsning", varigenom de i anden fattiga blevo tröstade och veder-derkvickta; så fylldes dalarna.

Även vi behövas sänkas i eget namn genom kännedom om vår stora ovärdighet och synd samt höjas i Frälsarens namn genom att se Guds frälsning, d. ä. den frälsning, som Gud utfört genom Sonen. Den frälsningen är icke vårt utan Guds verk och angår allt kött, och det är Guds allvarliga vilja, att vi i tiden skola se denna frälsning och åtnjuta den till evig salighet.

Hur troget Johannes fullgjorde sitt uppdrag visar dagens text. "Så sade han nu till folket, som gick ut för att döpas av honom : I huggormars avföda, vem har ingivit eder, att I skolen undfly den tillkommande vreden? Bären fördenskull sådan frukt, som tillhör bättringen, och begynnen icke att säga inom eder själva: Yi hava Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mäktig att av dessa stenar uppväcka barn åt Abraham. Men redan är yxan satt till roten på träden ; därför varder vart och ett träd, som icke bär god frukt, avhugget och kastat i elden."

Av Matt. 3:7 se vi, att det var till fariséerna och sadduceerna, han sade dessa gripande väckelseord. Johannesdopet var ett dop till bättring. När den, som erkände i sitt hjärta, att han var en syndare, som behövde göra bättring och få syndernas förlåtelse, lät döpa sig, så överensstämde den inre sinnesförfattningen med den yttre handlingen. Men fariséerna voro självbelåtna och menade, att de ingen bättring behövde, därför kunde Johannes, som var sitt ämbete trogen, icke döpa varken fariséerna, vilka voro självbelåtna, eller sadduceerna, vilka voro fritänkare.

Att många av dessa båda nämnda partier likväl gingo till Johannes för att låta döpa sig, visar dock, vilket stort anseende Johannes hade. Fariséerna önskade väl, att Johannes skulle erkänna deras fromhet och gudsfruktan och bekräfta det med dopet. Men sadducéerna frågade icke alls efter sådant; utan de följde nog med, därför att folket så allmänt gingo till Johannes för att låta döpa sig, och då ville de icke ådraga sig folkets ogunst.

Något dop fingo dessa icke, men de fingo höra sanningen, att de till sinnet och viljan voro avföda av den gamle huggormen djävulen, och att de i den sinnesförfattningen icke skulle kunna undfly den tillkommande vreden. —

Bättringens frukt är självfördömelse och frälsningsbegär. — Fariséerna menade, att ingen av Abrahams barn, för så vitt de voro omskurna, skulle drabbas av den tillkommande vreden, och att ingen hedning skulle komma till paradiset. Nu fingo de veta, att Gud var mäktig att av hedningarna, vilka de icke aktade mer än de stenar, de trampade på, uppväcka åt Aabra-ham barn, vilka skulle vandra i Abrahams tro. — De hade länge sysslat med det judiska trädets yttre prakt och lövverk men varit219

obekymrade om de sanna frukterna. Nu var yxan satt till roten av träden. Buro de icke bättringens frukter, blevo de avhuggna och kastade i elden.

Om denna kraftiga väekelsepredikan än icke kunde väcka fariséerna och sadduceerna, så se vi, att den uppväckte de lägre folkklasserna till bekymmer och frälsningsbegär. De frågade: Vad skola vi göra? Och han svarade och sade till dem: Den som har två livklädnader, han dele med sig åt den, som icke har någon, och den som har mat, han göre sammalunda. På lydnadens väg eller genom att öva detta: Älska din nästa som dig själv, skulle de få behov av Frälsaren och väg bliva beredd för honom till deras hjärtan. Se, hur Jesus givef samma svar i Luk. 10: 25—28; 18: 18—22. Se även Pauli svar på samma fråga i Apg. 16: 30, 31.

Till ett liv i rättfärdighet och kärlek förmanade han både pu-blikaner och krigsmän. Därigenom sänkte han berg och kullar. Men han gav dem ock många andra förmaningar och predikade evangelium för folket. Därigenom fyllde han dalarna. — Får Guds Ande göra den sanningen levande i våra hjärtan, att vi äro förtappade i Adam och upprättade i Kristus, då blir det jämn väg för Kristus, och vi behöva då julgåvan Kristus samt se Guds frälsning och kunna då fira jul i anda och sanning. Herren hjälpe, att så må ske!

Bereden väg för Herran! Berg, sjunken, djup, stån upp! Han kommer han som fjärran var sedd av fädrens hopp. Rättfärdighetens förste, av Davids hus den störste. Välsignad vare han, som kom i Herrens namn! 4 Sönd. i Advent.

Joh. 5: 31—39.

Dagens text utgör en del av Jesu svar på judarnas förbittring

över, att han "kallade Gud sin Fader, görande sig själv till Gud". Joh. 5:18. För den sanningen, att han var Guds son i en enastående betydelse, eller att han var Gud, anför han då många vittnesbörd i början av sitt svar till judarna och varav vår text är en del.

Det är ett allmänt faktum, att man icke själv kan bedöma sin andliga begåvning eller i det avseendet vittna sant om sig själv. Den, som tycker, att han är ödmjuk, är i stället högmodig, och den, som tycker, att han är kärleksfull, är egenkär. Då Jesus tillämpar denna regel på sig själv, så är det från fiendernas synpunkt, att han endast var en vanlig människa, ty Jesus vittnade sant, även då han vittnade om sig själv. Joh. 8: 13, 14. Men judarna ville icke tro hans egna, sanna, vittnesbörd om sig, och i sin nitälskan om deras frälsning hänvisade han dem till andra ojäviga vittnen.

"I två eller tre vittnens mun skola alla saker stå". 5 Mos. 19:15. Men Jesus andrager fyra ojäviga vittnen, nämligen: 1) Johannes döparen, 2) sina gudomliga gärningar, 3) Fadren och 4) skrifterna. Alla dessa vittna, att Jesus är Kristus, levande Guds Son och "Gud över allting, välsignad eviimerligen". Rom. 9: 5.

"Om jag vittnar om mig själv, så är mitt vittnesbörd icke sant. En annan är" — nämligen Fadern — "som vittnar om mig, och jag vet, att det vittnesbörd är sant, som han vittnar om mig". Allt vad Jesus talade, var Fadrens ord; det var icke människoord utan gudaord och således ofelbara i allt och även då, när Jesus talade om sig själv.

"I haven sänt till Johannes, och han har vittnat för sanningen". Om denna sändning och detta vittnesmål lära vi i Joh. 1: 19—27. Judarna hade gärna sett, att Johannes bekänt sig vara Messias. "Denna var det brinnande och skinande ljuset". — Johannes brann i helig nitälskan för syndares frälsning och förkunnade med en brinnande låga, att även Abrahams barn voro huggormars avföda. Han lät sanningen om synden i oss och frälsningen i Jesus såsom Guds Lamm lysa klart för folkskarorna. Och fastän det icke blev till sann omvändelse för alla, så grep det dock "för en stund" i nästan allas sinnen. "I villen för en stund fröjdas i hans ljus".

Johannes vittnade för sanningen. Han bekände: "Icke är jag Kristus. Men mitt ibland eder står, den I icke kännen. Han är221

den, som kommer efter mig, vilken har varit före mig, vilkens skorem jag icke är värdig att upplösa". Icke är jag Kristus, men mitt ibland eder står den evigt varande; sådant är Johannes vittnesbörd till judarna.

"Men jag tager icke vittnesbörd av en människa, utan detta säger jag, på det att I mån varda frälsta." Tänk, vilken förbarmande kärlek Jesus har till varje människa, även till hans bittraste fiender. Judarna sökte att döda honom och han ville hava dem frälsta.

"Men jag har ett vittnesbörd, som är större än Johannes vittnesbörd, ty de gärningar, som Fadren har givit mig, att jag skall fullborda dem, desamma gärningar, som jag gör, vittna om mig, att Fadren har sänt mig". Ingen människa kan mecl sitt befallande ord öppna blindas ögon, dövas öron, göra spetälska rena, uppväcka döda, gå på vattnet och stilla stormen och göra ett upprört hav lugnt. Detta har dock Jesus gjort; och det icke blott vid ett enda tillfälle, utan det var hans dagliga göromål under flera år. Och det finnes icke ett enda bevis för, att han en enda gång misslyckades.

— Det är ett ojävigt och oomkullkastligt. vittne på, att den Jesus, som vi läsa om i vårt nya testamente, som vi få tillbedja och tro på, är allsmäktig Gud och har ännu i dag vilja och förmåga att hjälpa oss i all vår nöd, både den andliga och lekamliga. O, må vi icke stöta bort en sådan vän!

"Och Fadren, som har sänt mig, har själv vittnat om mig. I haven varken någonsin hört hans röst eller sett hans skepnad".

— Med naturliga ögon kan ingen se honom och leva. 2 Mos. 33:20. Och med hjärtats ögon kan man se honom endast i tron på ordet." Och hans ord haven I icke förblivande i eder" -—• de hade det endast i skrifterna, men icke i sina hjärtan eller i tron — "ty den han har sänt, honom tron I icke. I rannsaken skrifterna, emedan I menen eder hava evigt liv i dem, och dessa äro de, som vittna om mig". De menade, att allt var väl med det, att de ägde skrifterna och rannsakade dem med tillämpning på andra. För egen del gingo de förbi domen, barmhärtigheten och tron. De bundo samman tunga bördor av krav, som de ställde på andra, utan att bekymra sig om, hur de själva holla skriftena. Så verkade de heliga skrifterna genom deras oärliga sinne och otillgängliga hjärta, att de blevo förblindade och förhärdade även genom rannsakandet i dem.

Rannsakar du skrifterna? Eller är du ibland de många, som icke alls fråga efter Guds ord? Och om du rannsakar skrifterna, gör du det under den känslan, att det är ord till dig ifrån din Gud? Har du i skrifterna funnit, att du befinner dig i en fasansfull belägenhet, emedan du är en syndare, som icke kan bestå inför Gud med vad du är? Och har du funnit, att. det är just dig som Jesus kommit för att återlösa, förlossa och frälsa? Den, som finner Jesus såsom sin Frälsare, han har funnit livet samt lösningen på tidens222

och evighetens eljest olösliga gåta. Rannsaka då skrifterna, ty där har du evigt liv, emedan de innehålla och vittna om det eviga livet, Jesus Kristus.

"Du helga ljus, all sannings port! Lär oss på varje tid och ort att känna Gud och den han sänt. Gör Sonens dyra namn bekänt. Förklara Faderns välbehag och falska läror från oss tag. Det ord är fast, det ord är visst, som lär oss tro på Jesus Krist. Halleluja! Halleluja!"223

Juldagen.

Matt. 1: 18—25.

" Jesu Kristi födelse gick så till: Sedan Maria, hans moder, hade J blivit trolovad med Josef, befanns hon, förrän de kommo tillsamman, vara havande av den Helige Ande. Men Josef, hennes man, som var rättsinnig och icke ville blottställa henne, tänkte hemligen skilja henne från sig. Men när han hade detta i sinnet, se, då uppenbarades för honom i en dröm en Herrens ängel, som sade: "Josef, Davids son, räds icke att taga, Maria, din hustru, till dig; ty det som är avlat i henne är av den Helige Ande".

Det är den allra nådefullaste händelse, som vi i dag fira. Den evige och allsmäktige (Juden behagar sänka sig ned till den fallna människan och förena sig med henne för att upphöja henne ur hennes fall och till sin himmel, härlighet och glädje.

Yad salighet nu att en människa vara, då Gud i vårt kött sig så täckts uppenbara! Nu stige en jublande lovsång från jorden, att enfödde Sonen vår broder är vorden."

Berättelsen härom är djupt allvarlig, men så okonstlad, fåordig och enkel, att den i sig själv bär vittnesbörd om, att det är Gud själv, som varit diktaren och ingen människa, ingen romantiker och ingen vanlig historieskrivare.

Även i denna text erinras vi om att Jesu rike icke är av denna världen. Joh. 18: 36. Vi törsta efter glädje; och det ligger djupt, kanske till och med outplånligt i vår natur, att om Herren är oss nådig, skall han ock visa det genom att skona oss ifrån alltför svåra trångmål och lidanden i tiden. Men det är motsatsen. Hans mest benådade vänner hava fått genomgå de djupaste lindandena.

Det var ingen ringa nåd, som vederfors Maria, då hon blev utvald till moder för hela världens Frälsare. Dock samtidigt med denna särskilda nåd, som icke vederfarits någon mer eller någon annan människa,, fick hon dock i blygsel slå ned sina blickar och gå med ett sådant anseende inför sin trolovade, den rättsinnige Josef, att han tänkte att övergiva henne. — Ja, så handlar Herren med sina barn, vänner och förtrogna. Och sådana äro hans mest förtrogna, att de icke kunna undvara nöden. Nöden och nåden måste följas åt. De behöva ständigt och alltid bådadera. — "Lovad vare224

Herren dagligen! GUD lägger oss en börda uppå, men HAN hjälper ock." Ps. 68:20.

Gud ordnade saken mellan Josef och Maria, så att hon behövde icke själv ingripa. Hon var havande, "förrän de kommo tillsamman". Men hon var havande av den Helige Ande". Och Gud uppenbarade för Josef: "Det, som är avlat i lienne är av den Helige Ande." Hon skulle både avla och föda såsom varande jungfru. Över sex hundra år, innan Herren Jesus föddes, hade Herren förutsagt genom profeten Esaias: "Se, en jungfru är havande och skall föda en son; den skall hon kalla Immanuel." Es. 7: 14. Det var icke Adams säd, icke mannens säd, som skulle söndertrampa ormens huvud, utan det skulle "kvinnans säd" göra, 1 Mos. 3: 15. Gud skulle själv stiga ned och antaga mänsklig mandon för att å mäniskornas vägnar gottgöra, försona och utplåna deras synd, såsom deras broder, medlare och Frälsare.

"Som barnen hade kött och blod,

skulle han detsamma ha,

blev bröderna lik dock utan synd

men verklig människa,

att mänskoblod för mänskoskuld

han giva skulle evigt huld

mot varje människa".

För Josef uppenbarade Gud på vad sätt Maria blivit havande, och han sade till Josef: "Och hon skall föda en son, och du skall giva honom namnet Jeus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder. Men allt detta har skett, på det att det skulle fullbordas, som var sagt av Herren genom profeten, som sade: "Se, jungfrun skall varda havande ocli föda en son, och de skola giva honom namnet Immanuel, vilket betyder: Gud med oss. När Josef hade vaknat upp ur sömnen, gjorde han såsom Herrens ängel hade befallt honom och tog sin hustru till sig; ocli han kände henne icke, till dess hon heide fött sin förstfödde son, och han gav honom namnet Jesus."

Namnet Jesus innebär, att han skall frälsa sitt folk från deras synder. Hans folk är här icke inskränkt till några få, till exempel då på honom troende eller det judiska folket, ty Herren säger till honom: "Det är för litet för dig, då du är min tjänare, att allenast upprätta Jakobs stammar och föra tillbaka de bevarade av Israel; jag vill göra dig till ett ljus för hednafolken, att min frälsning må sträcka sig till jordens ända." Es. 49: 6.

På flera ställen i skriften betecknar han alla människor såsom sitt folk, som han har både skapat och igenlöst till sin egendom. Han säger själv: Jag vill förtälja om ett rådslut; Herren sade till mig: "Du är min son, jag har i dag fött dig. Äska av mig, så skall225

jag giva dig hedningarna till arvedel och jordens ändar till egendom." Ps. 2: 7/8. Och åter: "Hans är den, som vilse far, så ock den, som förförer". Jobs B. 12: 16.

Allesammans voro de syndare, och allesammans skulle han frälsa. Därför trädde han ned från sin höga ställning i himmelen och blev en av oss, vår broder och vår like. Och hur sorgligt många människor, som hava förfelat sin uppgift, han har dock icke gjort det. Blodskampen i Getsemane slöt han med detta utrop: ' 'Det är nog". Och dödskampen på Golgata slöt han med detta segerrop: "Det är fullkomnat." Och redan några timmar förut sade han till sin Fader i klart medvetande om sin seger: "Jag har förhärligat dig på jorden, jag har fullbordat det verk, som du har sfivit mig att utföra." Joh. 17:4.

De finnas, som mena, att Jesus icke utförde världens frälsning, när han dog, utan han frälsar endast genom människors omvändelse till sig och endast, när de tro på honom. Men hade han icke frälsat världen i sin död, så kunde han icke nu frälsa någon genom att föra den till tron på sig. Ty det är just den frälsning, som Jesus fullbordade på korset, som man delaktiggöres utav genom tron. Och vore icke den skedd, så skulle icke tron på Jesus kunna tillföra oss någon frälsning.

Allesammans äro vi syndare; och den själ, som syndar, skall dö; ty syndens lön är döden. Så kom Jesus och påtog s,ig våra synder och dog en för alla, så att alla i honom hava dött. Rom. 5: 6; 2 Kor. 5: 14, 15; Ebr. 2:9. — Jag var skyldig att dö; han dog för mig — kalla det sedan vad du behagar, men nog är det frälsning. Men det var icke blott för en och annan, han dog, utan han dog för alla. Lovat vare hans namn!

Till Josef sade Herren: ' 'Du skall giva honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder." Nu säger Herren till dig: Du skall giva honom namnet Jesus, emedan han i sin död har frälst dig och nu vill frälsa dig genom trosgemenskap med sig.

Du skall icke giva dig själv frälsarenamn och icke heller dina gärningar, böner erfarenheter och sådant dylikt, utan låt Jesus vara och betyda för ditt hjärta och samvete, vad han i verkligheten är, så varder du salig.

' 'Se, Jesus är ett tröstrikt namn och i all nöd vår säkra hamn. Igenom Jesus få vi nåd och finna på det bästa råd."

Må det namnet vara vår julfröjd, så hava vi sann julfröjd icke blott juldagen utan årets alla dagar och sedan för en ändlös evighet i hans salighet, dit han förhjälpe oss!

17"Han tårar fälla skall som vi, förstå vår nöd och stå oss bi med kraften av sin Anda, förkunna oss sin Faders råd och sötman av en evig nåd i sorgekalken blanda, strida, lida

dödens smärta, att vårt hjärta frid må vinna

och en öppnad himmel finna".227

Annandag jul.

Matt. 2: 13—18.

Jesu nådefulla ankomst till jorden såsom hela världens Frälsare var icke känd för många, när han kom. De skriftlärde i Jerusalem blevo genom österns vise kraftigt erinrade om hans ankomst, och själva måste de giva konung Herodes och de vise männen anvisning, var han skulle födas genom att för dem läsa skrifterna. Men nog är det sorgligt, att icke ens dessa togo ett enda steg för att finna sin Frälsare. Fastän österns vise voro mycket okunnigare i de heliga skrifterna, än de skriftlärde, så följde de den anvisning, de fingo av Gud. Och de kommo icke vilse. De funno sin Frälsare och vunno ock därigenom sin själs frälsning. Och det var med stor glädje, som de sedan återvände till sitt hem.

"Men när de hade farit hört, se, då uppenbarades en Herrens ängel för Josef i en dröm, sägande: Stå upp och tag barnet och dess moder med dig och fly till Egypten och var där, till dess jag säger dig till; ty Ilerodes tänker söka

efter barnet för att förgöra det. Och han stod upp och tog med sig barnet och dess moder om natten och for bort till Egypten och var där till Herodes död, på det att det skulle fullbordas, som var sagt av Herren genom profeten, som sade: "Utur Egypten har jag kallat min son;" v. 13—15.

Det är en underbar sammanställning med texterna på juldagen och annandagen. Julen är fridens högtid. Och texterna på denna stora högtidsdag förkunna frid, glädje och salighet. I den gamla juldagsepisteln heter det om det barn, som är oss fött, och den son, som är oss given: Han heter ' 'Fridsfurste, på det hans herradöme skall varda stort och på friden ingen ände". Es. 9: 6, 7. Och i det gamla evangeliet ljuder änglasången klar och kraftig: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden." Luk. 2: 14.

När vi sedan se på texterna på annandagen, finna vi förföljelse och ofrid. Räcker då icke den under juldagen bebådade friden mer än juldagen? Jo, Gud vare lov! Den räcker till i evighet att leva av. Men efter som vi så gärna vilja hava sinnlig glädje och timlig frid, så förvirras vi så ofta och taga fel om vari den frid består, som Herren beskär oss. Han säger själv: "I mån hava frid i mig; i världen haven I betryck." Joh. 16: 33.

Ju klarare julens glädjebud bjudes på jorden, ju häftigare rasa satan och hans bundsförvanter. Därför hade änglasången knappt förklingat, förrän Herodes umgicks med mordplaner. Han beslöt att döda den nyfödde konungen i Juda.228

Det är både underligt och hemskt, vilken blindhet oeli fräckhet, som kan omtöckna en människa. Han hörde nog till de sadducéer, som under sina nöjesdagar icke trodde på någon evighetstillvaro. Men när österns vise frågade honom: "Var är den nyfödde judarnas konung? Ty vi hava sett hans stjärna i östern och hava kommit för att tillbedja honom" (Matt, 2: 2), då kunde icke Herodes hålla detta tal för inbillning och bedrägeri, utan han trodde, så att han blev förskräckt. Det oaktat umgås han redan då med planen på att döda honom.

Hur kunde han tänka, det vara möjligt att döda den av Gud under så många århundranden utlovade konungen? Och hur kunde han våga döda honom, den i skrifterna förkunnade? — Ja tänk, vilken förvirring, blindhet och fruktansvärd fräckhet1 Icke kunde han döda Herren Jesus. Men han kunde genom att försumma den kallelse, han fick genom de vise männens besök, störta sig själv i timlig och evig olycka. — Må vi bäva för att stöta bort Herren, då han söker oss! Det är gruvligt farligt att handla mot bättre vetande.

Herren ledsagade österns vise till Betlehem; och han ledsagade dem även på hemvägen, på samma gång han hindrade Herodes att döda Jesus. Han uppenbarade för dem i en dröm, att de icke skulle fara till Herodes, och han uppenbarade för Josef, att han skulle taga Jesus och dess moder och fara till Egypten.

Resan till Egypten hade dock Josef icke kunnat företaga, om han hade varit lika utblottad nu, som då han före Jesu födelse sökte härbärge men förmodligen på grund av oförmåga att kunna betala för det icke fann något härbärge utan fick taga in i ett stall. Men nu hade han guld, så han kunde resa och även uppehålla sig i Egypten. Det hade Gud skaffat honom ända från Medien eller Persien. Österns vise hade fått överföra det.

Det synes dock icke hava räckt längre, än till dess de kommo åter till Nasaret. De synas sedan hava varit lika utblottade; men då hade de tillfälle till arbete, och då uppehöll Gud dem därigenom, även om de hade det mycket torvtigt. Så hjälper Herren de sina alltid, även om han behagar att icke tilldela oss vår lott sa riklig, som vår onda natur åtrår.

"När då Herodes såg, att han hade blivit gäckad av de vise männen, blev han mycket vred och sände ut, och lät döda alla gossebarn i Betlehem och i hela dess nejd från två års ålder och därunder, efter den tid han hade noga utforskat av de vise männen. Då fullbordades det, som var sagt genom profeten Jeremias, som sade: "En röst hördes i Rama, mycken gråt och jämmer, Rakel begrät sina barn och ville icke låta trösta sig, ty de voro icke mer"; v. 16—18.

Det var ju ett fruktansvärt blodsdåd den gudlöse konungen begick. Det behövs en viss förhärdelse i synden för att kunna hava mod att utföra sådana fruktansvärda gärningar. Men synden har en hemsk förmåga att förhärda. Därför säger ock aposteln: "Förmå-229

nen varandra alla dagar, så länge det heter "i dag", på det att ingen av eder må varda förhärdade genom syndens bedrägeri." Ebr. 3: 13.

Det blev en gruvlig nöd och en djup sorg för de stackars för äldrar, vilkas barn hastigt, våldsamt och blodigt rycktes ur deras famn. Det var profeterat härom, och att det var "mycken gråt och jämmer", och de gråtande ville icke låta trösta sig, ty deras barn voro icke mer — inför deras ögon.

Detta är ett vittnesbörd om vad som under alla tider och ännu i dag följer i den milde ocli ljuvlige Frälsarens fotspår. Han meddelar ro och frid. Men satan och hans anhang kunna icke fördraga Jesus och hans vänner, utan de ställa till med allehanda förargelser och vedervärdigheter.

Där Herren får regera, vinner dock satan ingenting med sina uppenbara eller dolda, sina dåraktiga eller listiga anlopp. Icke vunno satan och Herodes på våldsdåden i Betlehem. De små barnen bärgade Herren undan mycken nöd på jorden samt hem till den eviga glädjen. Alla dessa hade nog icke blivit saliga, om de hade' efter föräldrarnas önskan fått leva länge på jorden. Det är ock mycket troligt, att några av föräldrarna sökte och funno Herren, när deras jordiska glädje släcktes genom barnens död. Och därigenom vunno både dessa föräldrar och deras barn den högsta och enda lyckan, sina själars frälsning.

Genom Herrens hemlighetsfulla ingripande och 'regering måste både satan och Herodes fastän emot deras vilja bliva till gagn för Gud och hans rike. O, vad vi litet förstå Herrens vägar! Förstode vi dem, skulle vi lugnt och tryggt lämna oss åt honom och hans regering och hava samma uppmuntrande medvetande som aposteln Paulus, vilken säger: "Men vi veta, att för dem, som älska Gud, samverkar allt till det bästa". Rom. 8: 28.

Med det medvetandet slutar icke juldagens fridsbebådelse inför annandagens blodiga förföljelse. "Ty bergen skola väl vika och högarna falla; men min nåd skall icke vika ifrån dig, och mitt fridsförbund skall icke förfalla, säger Herren, din förbarmare." Es. 54: 10.

"Måste ock av törnen vara här din krona, o, min brud, tårar dina pärlor klara, suckar dina sångers ljud. Lyft din' ögon upp ocli se över jordens kval och ve himlen öppnad, palmen vunnen, livets krona saligt funnen."230

Söndagen efter jul.*)

Luk. 2: 33—40.

Dagens evangelium berättar några drag från det tillfälle, då Herren Jesus vid fyrtio dagars ålder bars fram inför Herren i Jerusalems tempel och med fem siklar silver löstes från förbindelsen att tjänstgöra i templet, vilket eljest hade tillkommit honom såsom förstföding.

Där i templet möter honom lyckliga själar, som voro beseglade med Guds Helige Ande, och som därigenom kände igen Frälsaren i det lilla barnet och prisade honom och vittnade om honom inför de närvarande. Det var nämligen den ålderstigna Hanna samt Simeon, som länge väntat på att få se Herrens smorde, och som Anden denna dag påskyndat att gå in i templet. Simeon tog honom nu i famn och lovade Gud och sade: "Herre, nu låter du din tjänare fara i frid, efter ditt ord, ty mina ögon hava sett din frälsning, vilken du har berett inför alla folk, ett ljus till hedningarnas upplysning och ditt folk Israel till pris."

"Och Josef och hans moder förundrade sig över det, som sades om honom". — Även de fingo vandra i tron. Det var nog icke lättare för dem än för oss att skåda och tillbedja Marias son såsom Frälsare och Gud. Det står dock särskilt uttalat om Maria, att när hon fick något vittnesbörd om att Jesus var Guds enfödde Son, så gömde hon det vittnesbördet och "begrundade det i sitt hjärta". Luk. 2: 19, 51.

' 'Och Simeon välsginade dem och sade till Maria, hans moder: "Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel och till ett tecken, som varder motsagt. Ja, ett svärd skall ock' gå genom din egen själ, på det att många hjärtans tankar må uppenbaras'

Simeon hade nu genom Anden en mer än vanligt klar blick. Ilan såg, att Jesus skulle vara icke allenast en hörnsten, en grundsten, dit fallna och nedslagna syndare skulle bliva upphulpna och finna vila och ro, utan ock en

stötesten, en förargelseklippa, mot vilken alla, som stodo på egna fötter, tröstande sig med sin egen fromhet, skulle stöta sig och falla. Han såg detta Guds frälsningstecken, Jona, profetens tecken, korsets tecken, vilket skulle bliva motsagt under alla tider. Jesus skulle framträda på ett sådant sätt, att hans egen moders själ skulle genomborras därav, och fariséerna skulle förargas över honom.

*) Denna predikan är skriven över gamla evangeliitexten.231

På det sättet uppenbarades ock många hjärtans tankar. Hade han framträtt, så som judarna menade, att Messias skulle framträda, i timlig ära och glans och upprättat ett politiskt Messias-rike i ståt och makt, då hade det kanske icke blivit uppenbart ens, att översteprästerna Hannas och Kaifas tillhörde hans bittraste fiender.

Världen menar, att Herrens barn och vänner skola av Gud ve-dergällas med timlig lycka och goda dagar. Sorgligt nog sitter denna onda art och önskan även i hjärtat på Herrens vänner. Skriften talar helt annorlunda. Lasarus var en Herrens vän och ögonsten; men icke kunde han jämföra sin timliga välmåga med den "rike mannens", vilken icke var en Herrens vän; ty Lasarus hade ingen timlig välmåga. Det förefaller oss kanske, att om någon Herrens vän skulle förskonas för en alltför tung och smärtsam tillvaro här på jorden, så hade det bort beskäras Jesu moder. Men nej, så skedde icke. Många andra Herrens vänner hava haft en lugnare tillvaro än hon. Vi kunna icke här uppräkna de många förhållanden, som även vi förstå, måste skära i hennes själ. Vi vilja blott erinra om hennes bostad i Betlehems stall, när hon skulle föda den av Herren utlovade Förlossaren; hennes landsflykt och Herodes beslut att döda hennes son.

Och vilket skärande svärd för Marias själ ligger icke antytt i dessa ord: Och när hans anhöriga fingo höra detta, gingo de ut för att taga fast honom, ty de sade: Han är från sina sinnen". Mark. 3:21. Och vilket skarpt skärande svärd gick det icke genom Marias själ, när hon stod vid Jesu kors. Joh. 19:25.

Skulle även vi få dela något med henne av tidens lidande och nöd, eller såsom Petrus säger: "glödhetta", så böra vi icke förundras däröver, liksom hände oss något sällsamt. 1 Petr. 4:12.

Den åldrige Hanna, som varit änka i så många år, hade nog icke heller många sorgfria dagar. Ty hade hon det haft, så hade hon icke varit en så trägen och uthållig bedjerska. Och emedan Gud hade behag till hennes, fasta, så hade nog denna fasta sina inre orsaker, ty en självtagen fasta är Gud en styggelse. Es. 58: 5.

Denna gamla änka tjänade Gud i templet med fastor och bön natt och dag. Hon prisade dock icke sig och sina gärningar. Men hon "prisade Herren och talade om honom till alla dem, som i Jerusalem väntade förlossning."

"Och när de hade fullgjort allt efter Herrens lag" — framburit offren för Maria (3 Mos. 12) och lösen för Jesus (4 Mos. 18: 15, 16) — "vände de tillbaka till Galileen, till sin stad Nasaret. Men barnet växte upp, stärktes i anden och uppfylldes med vishet, och Guds nåd var över honom."

Han var sann Gud. Men han var ock sann människa, vilket även det ådagalägger, att han växte, stärktes i anden och uppfylldes med vishet. Han hade icke maskerat sig såsom en människa,232

utan han var människa. "Då nu barnen hava samma kött och biod, blev ock han desslikes därav delaktig, på det. att han genom döden skulle tillintetgöra den, som hade döden i sitt våld, det är djävulen, och på det att han skulle göra alla dem fria, som hela sitt liv igenom av fruktan för döden måste vara trälar; ty änglar tager han sig ju icke an, utan Abrahams säd tager han sig an. Därför måste han i allt bliva lik bröderna, på det att han skulle bliva barmhärtig och en trogen överstepräst i Guds tjänst till att försona folkets synder. Ty därigenom, att han själv har lidit och varit frestad, kan han hjälpa dem, som frestas." Ebr. 2: 14—18.

"Och Guds nåd var över honom". Det var icke försonings-nåden, ty den behövde han icke, emedan han var själv den helige och rene. Han var kommen för att överbringa försoning och nåd till oss. Men Guds nåd i betydelse av Guds ynnest och välbehag vilade alltid över honom. Det var en ljuvlig och behaglig syn för Fadren att få skåda och förnöja sig i en ren, helig och lydig människa. — Må även vi finna behag i honom, i vilken Gud har behag även till oss!

"Herren av himlen är kommen till jorden, enfödde Sonen är människa vorden, Gud \ar fullbordat profetiska,

orden: Född är oss Frälsaren, Israels tröst."Nyårsdagen.

Luk. 13: 6—9.

Dagens text handlar om det ofruktbara fikonträdet i vingården,

varmed Jesus skildrar det judiska folket så väl som varje människa, som blivit undervisad i Guds ord men icke mottagit kärlek till detsamma.

Några hade kommit och berättat för Jesus om de galiléer, vilkas blod Pilatus hade blandat med deras offer. Då nämnde Jesus de aderton, som tornet i Siloam föll över och dödade. Sedan söker han inpränta hos sina åhörare, att ingen orättvisa hade vederfarits de dödade, ty de hade förtjänt denna olycka, emedan de voro syndare. Men de voro icke syndare mer än andra människor. Att icke alla människor drabbas av dylika olyckor, det är nåd och barmhärtighet. Och det vill han inprägla även i oss. Han säger därför: "Om I icke bättren eder, skolen I alla sammalunda förgås." Och sedan uttalar han det som vi återfinna i vår text.

"Och han sade denna liknelse: En man hade ett fikonträd planterat i sin vingård, och han kom och sökte frukt därpå och fann ingen."

Vinträden behöva en synnerligt fet och god jord, 0111 de skola bära frukt. Fikonträden däremot kunna trivas och bära frukt, om de stå i mager och dålig jord. Det är därför icke vanligt, att fikonträd få stå i vingården. Här var det emellertid så. Man hade alltså anledning vänta, att detta fikonträd ovillkorligen skulle bära mycken frukt. Men fastän det hade alla förutsättningar därför, så bar det dock icke alls någon frukt.

"Då sade ägaren till vingårdsmannen: Se, i tre år har jag kommit och sökt frukt på detta fikonträd, och jag finner ingen. Hugg bort det. Varför skall det ock göra marken onyttig? Men han svarade och sade till honom: Herre, låt det stå ännu i detta år, till dess att jag har fått gräm^ omkring det och göda det; kanske det så skall bära frukt; men i annat fall må du framdeles hugga bort det"; v. 7—9.'

Såsom redan är erinrat, var det israeliterna, som Herren hade planterat och uppdragit i kunskap om sig själv genom ordets undervisning, genom de förebildande offren och gudstjänsten. Intet annat folk på jorden levde under så nådefulla och härliga förhållanden som de. De stodo sannerligen såsom ett fikonträd i en fet och vårdad vingård. Och likväl — frukten uteblev.

Om oss kan dock sägas, att vi nu stå i en lika god och vårdad234

vingård som israeliterna. Det borde ock vara uppenbart för oss, att Gud icke utgivit sin ende Son i döden och under förbannelsen, och att Sonen icke löst oss med sitt blod i det syftet och i den avsikten, att vi skola förakta Gud, trotsa hans vilja, förtrampa Jesu blod och sänka oss i synd och last. Nej, han söker frukt,

Även om oss säger han på denna nyårsdag, vid skiftet mellan det gångna året och det dunkla och ovissa, som ligger framför oss: Se nu i — ja, i hur många år har han icke sökt frukt? Skall han om dig, min läsare, ännu nödgas säga: Jag finner ingen frukt? Ja, sannerligen, icke kan du då urskulda dig, när din ofärd kommer. Nog har du förtjänt samma öde som galiléerna, vilka blevo nedhuggna av Pilatus, och som de, vilka dödades av tornet i Siloam, liksom ock den eviga dom, som drabbade "rike mannen", då han hamnade i lågor och plågor.

När Herren söker frukt, så må vi icke heller inbilla oss, att Gud blir tillfredsställd med ett ärbart och fromt leverne, även om vi äro än så uppoffrande för missionen och välgörande ändamål. Nej, vi äro hans barn, fastän vi äro avfälliga och bortkomna från honom. Han vill ha igen oss, han vill hava oss in i sin famn och sin glädje.

Mannens gåvor, hur stora och värderika de än må vara, kunna icke tillfredsställa hustrun, om mannen med hjärtats kärlek är fäst vid en annan kvinna. Nej, då äro hans gåvor till hustrun avskyvärda i hennes ögon, hur värderika de än i sig själva kunna vara. — Kunna vi tillämpa det på oss själva i vårt förhållande till Gud?

Vad vi än göra, hur vi må gråta, bedja, försaka och offra för andra, så står domen över oss, att vi skola huggas bort såsom ofruktsamma träd, som icke alls gagna Guds rike och Guds sak, så länge vi icke älska honom. Och den kärlek, som Gud godkänner, kommer allenast av syndernas förlåtelse.

Det första Gud därför söker verka genom sin vingård är därför sådan självkännedom, sådant skuldmedvetande, att vi bliva hopplösa på oss själva och alla våra ansträngningar. Då behöva vi förlåtelsen i Jesu blod. Och får den hugsvala våra hjärtan och samveten, då bliver Jesus kär och omistlig för våra hjärtan. Och bliver han vår tröst, så bliver han också vår skatt och vän. Se, dessa äro de frukter, som han först ser efter. Men äro vi hugsvalade i honom, då vilja vi ock tjäna honom. Och då äro ock våra böner och offer för hans sak och rike samt de tjänster, vi göra våra medmänniskor, frukter, som komma av vår förening med Frälsaren, och då äro även dessa honom behagliga.

Judarna tolkade lagen och beskådade sina offer på ett sådant sätt, att de blevo nöjda, ja, till och med förtjusta över vad de själva gjorde, och de kände sig icke alls behöva frälsningsnåden. De ansågo sig fullt berättigade till goda dagar på jorden och evig salighet i himmelen för sin egen fromhets och gudsfruktans skull.235

Det var i 'sanning bittra frukter, som de själva alstrade, under det de växte i Guds feta vingård. I stället för syndanöd voro de stolta och självbelåtna. I stället för kärlek till Frälsaren hatade de honom och naglade fast honom på korset. I stället för kärlek till människor voro de hårda och kalla mot dem. Och de profeter, som Herren sände, för att väcka dem till skuldkänsla och frälsnings-behov, dräpte de. År efter år, ja, århundraden efter århundraden kom Herren och sökte frukt, men med samma resultat, om man ser på dem såsom folk — några enskilda komma ju till besinning. — Den nåd de hade föraktat var stor och så blev också deras fall stort. De blevo borthuggna.

Vi stå ännu under inflytelse av Herrens nådefulla uppenbarelse ocli alltså i hans feta vingård, fastän samma andliga sömn och självbelåtenhet är rådande hos de flesta bland oss. Han dröjer dock i det längsta med att hugga bort det ofruktbara trädet. Det är en underbar kärlekens känsla, som tränger fram, när trädet skall huggas bort. Ägaren ville dock icke göra det själv utan tillsade vingårdsmannen: "Hugg bort det. Varför skall det ock göra marken onyttig?" Men vingårdsmannen ville icke heller hugga bort det utan sade: "Herre, låt det stå ännu detta år, till dess jag har fått gräva omkring det och göda det: kanske det då skall bära. frukt; men i annat fall må du framdeles hugga bort det."

Gräva omkring det och göda det, det ville vingårdsmannen göra. Men att hugga bort det, det överlämnade han åt vingårdens ägare. Nog är det' Jesu allvarliga vilja att slippa hugga bort oss. Det bliver därför glädje både för Gud och hans änglar, när någon syndare kommer till nådens tron. Må då Herren lyckas böja oss till korsets fot, att han ock må få den glädjen'att komma igen för att taga oss till sig i sin glädje och eviga härlighet.

"Tag trädet bort ,så talar du,

dess torra stam hugg neder!

'Ack låt det stå ett år ännu!'

Så Jesus för mig beder.

Ja, bed, du gode vingårdsman,

din bön allena gäller,

och hjälp, att frukt jag visa kan

förrän mig döden fäller!

O, Jesu bliv

den svages kraft,

den dödes liv."236

Söndagen efter nyårsdagen.

Matt. 3: 11, 12.

" lag döper eder med vatten till bättring, men den som kommer J efter mig är starkare än jag, vilkens skor jag

icke är värdig att bära. Han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld, och han har sin kastoskovel i sin hand, och han skall göra sin loge ren och samla sitt vete i ladan, men agnarna skall han uppbränna i osläcklig eld."

Ovanstående utgör slutorden i Johannes Döparens kraftiga vittnesbörd till fariséerna oeh saddueéerna enligt Matt. 3. Johannes hade det uppdraget att bereda Herrens väg, bereda väg för Frälsaren och frälsningsnåden till människors hjärtan och så skaffa "åt Herren ett berett folk." Luk. 1: 17.

Icke många Herrens tjänare torde hava fyllt sin uppgift så helt och fullt som Johannes. Både med sin gripande förkunnelse så väl som med sitt levnadssätt verkade han kraftigt väckande. Att både fariséer oeh sadduséer gingo till honom för att undfå dopet visar, att även de blevo tilltalade och rätt så kraftigt berörda av Johannes' vittnesbörd och framträdande.

Det står, att "Jerusalem och hela Judéen oeh hela landet omkring Jordan gick ut till honom, och de läto döpa sig av honom i floden Jordan, bekännande sina synder." Matt. 3: 5, 6. När det nu blev en sådan allmän vandring till Johannes, så kommo då även många av fariséerna ocli sadduséerna till honom för att bliva döpta. De sovo ganska tungt över sina synder och voro därför mycket belåtna med sig själva. Men Johannes' kraftiga vittnesbörd åstadkom dock någon reva i deras egenrättfärdighetsklädnad. De skulle hava känt det lugnande, om han velat godkänna dem såsom gudfruktiga och bekräfta det med dopet.

Hans uppgift var dock icke att styrka människor i deras självförtroende utan i stället att undanskära alla egna tröstegrunder och väcka och döma med sanningens ord, så att de blevo fördömda syndare även i sin kännedom, så att de skulle behöva den oförskylda nåden och reningen i Jesu Kristi, Oüds Sons, blod.

Detta sökte han åstadkomma både med sin väckelsepredikan och med dopet till bättring. Han lät varken människofruktan eller människogunst förvända sig till trolöshet mot Herren och sitt ämbete. Han bävade icke tillbaka från att predika den skarpa, sårande sanningen om vad Adams barn äro, "då han såg många av fariséerna och sadduséerna" bland sina åhörare, utan han sade till dem:237

"I huggormars av föda, vern har ingivit eder, att I skolen undfly den tillkommande vreden? Bären därför sådan frukt, som tillhör bättringen."

Den frukten består däri att man känner, erkänner och bekänner sina synder. Och det var den frukten, Johannes skulle frambringa med vattendopet och sitt väckande framträdande, såsom han vidare säger: "Jag döper eder med vatten till bättring", till skuldmedvetande och sådan syndanöd, att de måtte behöva, i sitt hjärta och samvete behöva Frälsaren. Väg för honom skulle han bereda genom sin bättringspredikan. Han skulle ock "giva hans folk frälsningens kunskap till deras synders förlåtelse."

Och till honom hänvisade han ock. Dag efter dag utpekade han honom. Han avlade ett klart vittnesbörd om honom, då han sade: "Se, Guds Lamm, som borttager världens synd! Denne är det, om vilken jag sade: Efter mig kommer en man, som har varit fore mig, ty han var förrän jag. Och jag kände honom icke, men på det att han skulle varda uppenbar för Israel, fördenskull har jag kommit för att döpa med vatten." Och i dagens text säger han: "Men den, som kommer efter mig, är starkare än jag, vilkens skor jag icke är värdig att bära. Han skall döpa eder med den Helige Ande ocli med eld."

Det var ju ett kraftigt vittnesbörd, som Johannes frambar till fariséerna och sadduséerna såväl om dem själva som om Frälsaren. Om dem sade han: "I huggormars avföda, vem har ingivit eder, att I skolen undfly den tillkommande vreden". Och om Jesus sade han till dem: Han är starkare än jag, och jag är icke värdig att bära hans skor. När nu fariséerna aktade Johannes så högt, att de till och med tänkte, att han kanske var Messias, så borde det för dem hava varit ett klart och vägledande vittnesbörd, då han bekänner: jag är icke värdig att bära hans skor. Och om deras olika dop säger han: "Jag döper eder med vatten till bättring, men han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld."

Johannes kunde icke åstadkomma någon försoning för synden. Och därtill var han icke heller sänd. Men med dopet till bättring sökte han visa, att synd fanns och bättring och rening behövdes. Jesus kunde gottgöra för

synden samt försona och utplåna den. Därigenom betingade han Hugsvalaren, den Helige Ande, och skulle döpa de över sina synder olyckliga och sargade med Hugsvalaren, den Helige Ande.

"Han skall döpa 'eder' med den Helige Ande". Med detta säger förmodligen Johannes, att Messias uppgift var att döpa med den Helige Ande. Om han med ordet "eder" särskilt syftar på de Herrens fiender, till vilka ban uttalade dessa ord, då måste det syfta på Andens uppgift att överbevisa om synd; ty därom voro dessa i behov. Och Jesus säger: "När han" — Hugsvalaren — "kommer, skall han överbevisa världen om synd." Joh. 16: 8.238

Han skall döpa eder med eld. Även Jesus säger: "Var och en skall med eld saltas." Mark. 9: 49. Antingen skall man i tiden döpas med Andens dömande och de falska tröstegrundernas förbrännande och avsöndrande eld eller ock i evigheten med den eld, soni slutorden i vår text talar om.

Vidare säger här Johannes: ' 'Han har sin kastskovel i sin hand, och han skall göra sin loge ren." Även i vårt land använde man, innan "kastvannan" och ångverk användes, kastskovel vid sädens rengöring. Man fyllde skoveln i "sädesdråsen", där säd och agnar lågo tillsamman, och kastade det från den ena ändan till den andra på logbotten. De tunga sädeskornen kommo då längst fram och de lätta agnarna nådde icke fram till sädeskornen. Därigenom skildes agnarna från säden. Härifrån hava vi denna bild om logens rengöring genom agnarnas skiljande -från säden.

Det är Jesus, som verkställer detta skiljande, när det gäller människorna. Han har sin kastskovel i sin hand, och han skall göra sin loge ren och samla sitt vete i ladan, men agnarna skall han uppbränna i osläcklig eld. Agnarna förintas således icke, ty den eld, varuti de brinna, är osläcklig.

Alla äro vi i oss själva genom synden agnar. Alla., som icke stå à förening med Jesus genom tron, komma därför att få tillbringa sin evighet "i den brinnande ugnen, där gråten och tandagnisslan skola vara."

I Jesusnamnet hava vi vår tyngd, vårt värde, vår frälsning. Han vägde upp rövaren till him lat rönen. Förtrösta vi på hans namn, skola vi icke såsom lätta agnar bortvisas till den osläckliga elden utan inbärgas i hans lada. Lovat vare hans namn!

' 'Kom Helge Ande, Herre Gud, giv lust att hålla, dina bud! Vår köld vår tröghet övervinn, o, kom i våra hjärtan .in! Du helga kraft, med nådens sken gör viljan god, gör själen ren, att livets väg vi glada gå och heligt rörda sjunga må: Halleluja! Halleluja!"239

Trettondedagen.

Matt. 12: 15—21.

Många följde Jesus, och lian gjorde dem alla helbrägda. Och han tillsade dem strängeligen, att de icke skulle uppenbara honom, på det att det skulle fullbordas, soyn var sagt genom profeten Esaias, som sade: "Se, min tjänare, vilken jag har utvalt, min älskade, i vilken min själ har ett gott behag! Jag skall låta min Ande vila över honom, och han skall förkunna hedningarna dom. lian skall ickz kiva eller ropa, ej heller skall någon höra hans röst på gatorna."

Hade Jesus icke haft annan uppgift än att samla anhängare, som till det yttre anslöto sig till honom utan sinnesändring och nyfödelse, då hade han kunnat samla alla omkring sig. Men med en ytlig, utvärtes anslutning till honom voro de icke saliga barn och vänner till honom. Och han ville föra alla till självkännedom, skuldmedvetande och det nödläge, att de i sina samveten måtte bekänna honom såsom Frälsare, medlare och försvarare. Och detta mål vann han säkrast i det tysta, lugna och enskilda, umgänget med människor, men icke genom att omkring sig samla stora nyfikna och bullersamma folkskaror.

Hade nu alla, som han botade fått följa sin drift och högljutt utbasuna hans underverk, så skulle så stora skaror av nyfikna beundrare samlats omkring honom, att han hindrats att i stillhet ocli lugn föra syndare till den sanna kännedomen om sig själva och Frälsaren. Därför förbjöd han dem strängeligen, att de icke skulle uppenbara honom. Han fick ändå emellanåt så stora skaror omkring sig, att han ansåg sig hindrad i sin verksamhet, varför han talade så, att de otillgängliga avlägsnade sig och de nödställda fingo tillfälle att närma, sig honom.

Att han icke skulle kiva eller ropa betecknar nog, att han icke skulle framträda på ett stojande, bullrande och larmande sätt. Han talade både från berg och i båtar, synagogan och templet; och han ropade även (Joh. 7: 28, 37; 12: 44) ; men han uppträdde icke bullersamt utan lugnt, allvarligt och värdigt.

Det var dock icke alltid, som Jesus förbjöd de helbrägdagjorda att utbasuna, vad Jesus gjort med dem. När deras vittnesbörd kun-240

de bliva till gagn, befallde han, att de skulle förtälja det. Se Mark. 5: 18—20. Och v,i hava den uppgiften att vittna om Jesus. Visserligen böra även vi avväga de lämpliga tillfällena. Men vi stå i den faran att bli så försiktiga, att vi tiga. De allvarliga orden från Jesu läppar gälla dock oss: "Var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall jag ock bekänna inför min Fader, som är i himmelen. Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall jag ock förneka inför min Fader, som är i himmelen."

Fadren har icke blott uttalat sitt välbehag till sin enfödde Son vår dyre Frälsare, under det han vandrade här på jorden (Matt, 3: 17, 17: 5) utan även många hundra år, innan han föddes hit till världen.

Människan är barnet, som Gud alltid och allestädes älskat. Men han kan icke se med välbehag till den fallna, orena och mot Gud upproriska människan. Sedan Adams syndafall har han därför icke kunnat se med välbehag på någon enda av de millioner människor, som levat på jorden, emedan de alla varit syndare och orena. Vi må då icke förvånas över, att det är med synnerlig hänförelse, han skådar på den sanna människan, som skulle tjäna upp de fallna till en sådan härlighet, att Fadrens välbehag skulle kunna vila även över dem i och genom denne tjänare, som ock på samma gång var Gud.

Han ropar därför även genom profeten Esaias i början av hans 42 kapitel: ' 'Se, min tjänare, vilken jag har utvalt, min älskade, i vilken min själ har ett gott behag". Om denne tjänare skriver Paulus: "Han var jämlik Gud, men han utblottade sig själv och antog en tjänares skepelse och vart lik människor och i åthävor funnen såsom en människa; han ödmjukade sig själv och vart lydig- intill döden, ja, intill korsets död. Därför har Gud upphöjt honom över allting." Fil. 2:6—9.

Han har varit lydig till alla människors rättfärdiggörelse. Rom. 5: 18. Det var i vår mandom ban vandrade lydnadens väg; och för sig själv behöver han icke tjäna. Nej, det var för oss. Och både personen och hans lydnad och frukterna därav höra oss till. Det var de fallna, barnen, som fördes till härlighet, då han fullkomnades genom lidande. — O, må vi se denne tjänare, se honom i hans renhet och härlighet och i hans görande och lidande lydnad och se, att han är vår tillhörighet! Aldrig skola vi kunna rengöra oss från synden, så att vi kunna bestå inför Gud med vår lydnad. Men i Sonens lydnad var själva rövaren passande för Gud och hans himmel. Må vi se honom i ordet och i tron tillförse oss hans lydnad, så varda vi rättfärdiggjorda av tron på Sonens, denne ofbelbare tjänares, lydnad.

"Han skall förkunna hedningarna dom". För att han skall nå syndares hjärta och samvete med nådesdomen, måste lian med la-241

gens dom skära undan alla egna tröstegrunder och så döma samvetet och såra hjärtat, att rättfärdiggörelsens frihetsdom må vinna tillträde till hjärta och samvete. Men han skall även förkunna den domen.

"Ett krossat rör skall han icke sönderbryta, och en rykande veke skall han icke utsläcka, till dess han har fört domen till seger". Judarnas tempel och kyrkoskick var en härlig plantering och ett klart skinande ljus. Men judarna hade förvänt och förfalskat det hela, så nu var gudstjänsten såsom ett krossat rör och en rykande veke.

Guds mening var, att lagen skulle verka syndakännedom och offren både syndakännedom (Ebr. 10: 3) och nådekännedom. Men judarna förvände både lagens och offrens betydelse, så att de blevo i stället självbelåtna även genom dem. Översteprästämbetet hade de gjort till en handelsvara, som såldes till någon viss person. Så var han överstepräst kanske ett år men hade hedern av att bära titeln i hela sitt liv. Det var gruvligt, vad fariséerna hade krosat den sköna pelaren, som Gud upprest bland dem, och släckt det härliga ljuset.

I sin försoningsdöd utförde Jesus domen till seger. Alla voro syndare och således av lagen förbannade och dömda

till döden. Denna dom övergick världen i deras medlare, när han dog, och således friköpte Jesus alla, så att fridomen ock då övergick världen. Joh. 12: 31. Till dess han så hade utfört domen till seger, sönderbröt han icke det krossade röret eller släckte den rykande veken. Men sedan dröjde det icke så länge, förrän israeliterna förlorade all sin härlighet.

Orden hava ock sin tillämpning på Herrens elända. De förnimma sig såsom ett krossat rör och en illa luktande, rykande veke. Frälsaren bedyrar dock, att han icke skall sönderbryta det krossade röret eller släcka den rykande veken. Han skall i stället handla så, att han för den över sina synder dömda till seger i segerns boningar där-ovan.

Den sista versen i vår text säger: "Och på hans namn skola hedningarna hoppas." Ja, Herren vill, att vi, som hava evangelium, må arbeta för att det ock kommer till de arma hedningar, som aldrig hört om Jesus.

För din egen del torde du med avseende på din natur få döma dig själv såsom en arm hedning. Luk. 12: 30. Och du finner icke i dig det ringaste stöd för något frälsningshopp. Beakta då detta ord: ' 'På hans namn skola hedningarna hoppas."

"Med lydigt sinne tog du an det kall vartill du valdes. I armas hyddor man dig fann,

17med syndare du dvaldes. Dig låg om hjärtat, helige, att ej ett får borttappat se av dem dig anförtroddes."243

1 Söndagen efter Trettondedagen.

Matt. 12: 46—50.

Idagens text se v,i Jesu moder och bröder komma till honom på besök i hans tillfälliga "hem" (Matt. 4: 13; Mark. 2: 1; 3: 20) i Kapernaum.

Somliga hålla före, att Jesus icke hade några syskon, utan de i skriften omnämnda bröderna skulle vara hans kusiner. Men då skriften säger, att Jesus var Marias' 'förstfödde" son, har den ock därmed sagt, att hon hade flera söner, varför v,i hava allt skäl att taga orden, som de stå, att Jakob och Josef och Simon och Judas voro Jesu verkliga bröder. Matt. 13 : 55; Mark. 6:3. I berättelsen om den lövhyddohögtid, som firades sex månader före Jesu död, står det: "Ty icke ens hans bröder trodde på honom." Joh. 7: 5. Sedan kommo de nog till en sann tro på Jesus, såsom vi finna av 1 Kor. 9:5; Gal. 1: 19. Vid Jesu himmelsfärd synas de vara bland de troende. Apg. 1: 14. Det är utan tvivel Jesu broder, som skrivit Jakobs brev.

När Jesus hade utvalt sina tolv apostlar samt hållit bergspredikan, begav han sig med sina lärjungar till sitt hem i Kapernaum. Men där församlades då så mycket folk, "att de icke ens kunde hålla sin måltid." Mark. 3: 20. '

Men oaktat Jesus nu vistades i Galliléen, kunde hans fiender, de skriftlärda, icke stillatigande se, att hans anseende steg bland folket. De utspridde därför det ryktet, att han var en av djävulen besatt, som med de onda andarnas fruste utdrev de onda andarna. Och de färdades ända från Jerusalem till Kapernaum för att inprägla i folket denna galna och fräcka beskyllning.

Det synes, som om detta utspridda rykte hade varit anledningen till Jesu anhörigas besök. Det är tydligt, att Maria icke trodde det; men det har nog berört och bekymrat henne ganska djupt. Hans bröder däremot tyckes hava samma uppfattning, som de skriftlärda. Det står nämligen: "Och när hans anhöriga fingo höra detta, gingo de ut för att taga fast honom" — såsom man med våld fängslar en dåre — "ty de sade: Han är från sina sinnen". Mark. 3: 21.244

Tänk, att den milde människovännen och den store välgöraren, Herren Jesus, skulle lida sådant, bliva så misskänd både av sina köttsliga bröder och den tidens skriftlärda!

Herren Jesus, som "visste deras tankar", bevisade orimligheten av att satan utdrev satan samt varnade dem för att hysa sådana tankar mot honom, då dessa, beskyllningar voro nära besläktade med synd mot den Helige Ande.

Det var dessa allvarliga varningar, han krafteligen framförde, då han fick budet: "Se, din moder och dina bröder stå utanför och vilja tala med dig". Om de fingo tala. med honom, står icke. Däremot visar Jesus tydligt, att den köttsliga frändskapen har för honom ingen betydelse, men själsfrändskapen glädes han över.

Det var en sorglig syn för Jesus, då han ser sina anhöriga vara ute för att taga fatt på honom. Men mitt i bedrövelsen fröjdas han över, att han har några, som slutit sig till honom i förtroende och kärlek. Han visar tydligt, att hans anförvanter icke skulle kunna slita honom från dessa, utan bland dem trivdes han, och hos dem skulle han förbliva. "Han svarade och sade till honom: "Vilken är min moder, och vilka äro mina bröder? Ocli han räckte ut handen mot sina lärjungar och sade: Se, min moder och mina bröder! Ty var och en, som gör min Faders vilja, som är i himmelen, han är min broder och syster och moder."

Det är ju en både lycklig och hög och härlig ställning att vara en Jesu broder, syster och moder. Och den lyckan, högheten och härligheten har Jesus vunnit åt oss och skänkt oss alla. Han skämmes icke att kalla oss, skamliga syndare, bröder. Fördenskull haj-han tagit vårt kött och blod samt löst oss ur vår fångenskap och höjt sina fallna bröder och systrar till ära och härlighet i sig. Han har förenat sig med oss; nu står det oss alla fritt att förenas med honom i tron, som är verksam i kärlek. Därigenom göra vi Fadrens vilja och stå då i brodersförhållande till honom. Ingen har här något företräde framför någon annan, icke ens Jesu moder, Maria. Och ingen är heller tillbakasatt, utan Jesus är lika angelägen om, att du och jag skola bliva saliga, som han var angelägen 0111 sin moders salighet.

Att Jesus ville för evigt rädda sin moder och sina bröder, det tro vi nog. Men för att han skulle vinna denna sin avsikt, måste han ibland visa sig efter deras tycke hård, såsom han gjorde i dagens text. Men det låg en brinnande kärleksömhet i alla hans handlingar. Även mot oss måste han, för att vinna sin avsikt för evigheten, ställa sig, som om han icke alls frågade efter oss. Må vi då icke förbryllas utan besinna, att vår själs eviga frälsning är målet för alla hans handlingar mot oss. Och lyckas han att vinna denna, sin avsikt med oss, då skola vi ock i evigheten tacka honom för allt, även för det bittra, han gav oss i tiden. Må därför alltid vår245

uppgift vara att göra Fadrens vilja både i fråga om tron på Jesus oeh i lydnaden för hans bud.

"Vår broder nu du vorden är oss till stor fröjd och ära; du vill oss alltid vara när och oss allt gott beskära. Vad gör oss världens hot och hån? Vår broder är Guds ende Son, ho kan oss nu fördärva?"246

5 Söndagen efter Trettondedagen.

Luk. 19: 1—10.

" ch han fcom in i Jeriko och gick därigenom. Och se, där var en man vid namn Swkkeus, och han var en överste för publikaner och han var rik. Och han sökte att få se, vilken som var Jesus, men han kunde icke för folkets skidl".

Herren Jesus var nu stadd på sin sista vandring från Galliléen upp till Jerusalem, där han nu skulle korsfästas oeh dödas och därigenom försona hela världen. Detta stora: och allmänna verk kunde icke för ett ögonblick så upptaga hans tanke på det allmänna, att han förgät den enskilde. Nej, han har omsorg om både de många och var och en enskild syndare. Han visste, att han i den i andligt avseende ruskiga staden Jeriko skulle få frälsa en syndare, och därför gick han in i staden.

Fariséerna kände icke naturondskan, därför hölllo de sig för rtätfärdiga, då de icke levde ett lastbart liv. Men de, som fallit i grövre syndautbrott, dem kallade de för syndare. Och namnet publikan är liktydligt med namnet syndare. Publikanerna. voro av romarna insatta att uppbära tull, därför voro de hatade av judarna. Många av dem torde ock hava handlat oärligt vid tilluppbörden, varför de av judarna ansågos såsom ohederliga människor och blevo betecknade med namnet publikan. Och Jesus säger om den felande och tillrättavisade brodern: "Hör han icke heller församlingen, så vare han för dig såsom hedningen och publikanen." Matt. 18: 17.

Sakkeus var en överste för publikanerna. — Det är naturligtvis ingen heder att vara ledaren för en ond liga. Han var dock en människa; och Jesus har människokärlek. Han älskade Sakkeus lika mycket som sin lärjunge Johannes.

Sakkeus var rik; men därmed var han varken lycklig eller tillfredsställd. Och den dagen, som Frälsaren gick igenom Jeriko, drev Guds Helige Ande Sakkeus att vända sig till Jesus. Han fick därigenom den lusten att vilja

se honom. Och den blev så mäktig, att han för en stund gjorde sig till ett löje. Det var ju icke lämpligt, att en överhetsperson förnedrade sig så, att han liksom en gatpojke sprang i förväg och klättrade upp i ett träd. Men han var icke säker på att han i folkträngseln skulle få se Jesus på annat sätt, emedan han var liten till växten. Och han lät nu icke människors omdömen hindra sig i sin avsikt att få se Jesus.

Jesus visste, var han hade sin Sakkeus, som han nu var på väg upp till Jerusalem för att försona och friköpa från förbannelsen247

och köpa med s,itt blod åt Gud. "När Jesus kom till det stället, såg han upp oeh fick se honom och sade till honom: Sakkeus, skynda dig ned; ty i dag måste jag gästa, i ditt hus. Och han skyndade sig ned och mottog honom med glädje.

Det var icke Sakkeus, som inbjöd Jesus till sig. Nej, det kände han sig ovärdig till. Men nog blev han glatt överraskad, när Jesus inbjöd sig. — I dag bjuder Jesus sig till dig, käre läsare. Har du klättrat upp på dina dygders frälsningsstege, så stig skyndsamt ned. Jesus vill gästa i ditt hjärta för att meddela dig nåd och förlåtelse men icke för att godkänna dina bättringsförsök. Ju eländigare man är, desto mer är man ju i behov av hjälparen och hjälpen. Och det är han, som klappar på ditt hjärta, för att få komma in och hålla måltid med din fattiga, uthungrade själ.

Att Jesus tog in och gästade hos Sakkeus, det blev dock så halsbrytande för judarna, att det står: "Och när de sågo det, knorrade de alla och sade: Han har gått in att gästa hos en syndig man". De ansågo det vara något styggeligt och alldeles olämpligt, liksom Jesus med detta skulle ådagalägga, att han gillade ett lastbart leverne. De förstodo icke, att det just var syndare och det även de förnämsta bland dem, som Jesus var kommen att frälsa, icke att ursäkta deras synd och styrka dem att fortsätta på sin onda väg utan för att frälsa dem, vilket ock hade till följd, att de sedan ville leva ett rättskaffens liv. Och det finna vi ock här med Sakkeus, om vilken det står: "Men Sakkeus steg fram och sade till Herren: Se, Herre, hälften av mina ägodelar giver jag de fattiga, och om jag i något har gjort orätt mot någon, så giver jag fyradubbelt igen."

Sakkeus blev så tillfredsställd, lycklig och glad, att han hade behov av att få göra goda gärningar, som voro Herren behagliga. Han löstes strax ur mammonsträldomen. Yad han här säger, ålade honom icke några lagbud, och icke sade Herren Jesus det heller, ty han behövde det icke.

Till den rike ynglingen sade Jesus: ' 'Gå bort och sälj allt, det du har, och giv åt de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen, och kom och tag korset på dig och följ mig." Mark. 10: 21. Men han gjorde det icke; ty Jesus hade icke blivit hans skatt och vän. Men Sakkeus hade ett inre behov av att sälja och giva: ty Jesus hade blivit hans tröst, skatt oeh vän.

"Om jag i något har gjort orätt mot någon, så giver jag fyra-dubbelt igen", säger han. Lagens bestämmelse för den, som stulit penningar var, att han skulle giva dubbelt igen. Om djur stulos och slaktades eller såldes, då skulle oxen ersättas med fem oxar och fåret med fyra får. 2 Mos. 22: 1, 7.

Det var icke alls säkert, att Sakkeus hade gjort orätt emot någon. Ty när han nu uttalade sig i saken, var han ärlig och talade således sanning. Men han visste icke, hur det var, om han hade248

gjort orätt mot någon. Men det skulle han undersöka, och om så var, skulle han ersätta det fyradubbelt. Detta blev ett samvetets bud för honom. Och det bliver det nog för var och en, som har stulit och bliver omvänd till Herren; han vill icke och kan icke hava tjuvgods.

Har någon oskyldig blivit misstänkt eller straffad för stölden, då bliver det även nödvändigt att uppgiva sitt namn, eljes torde det vara nyttigast att icke uppgiva det. Är den, som man bedragit, död, så får man gottgöra det till släktingarna; och kan man icke finna några släktingar, får man lämna det till de fattiga, vilka i sådant fall äro universalarvingar, skriver en Andens man.

Jesus godkänner Sakkeus såsom född på nytt, då han säger: "I dag har frälsning vederfarits detta hus, emedan även han är en Abrahams son. I det nådeförbund, där Gud upptog Abraham, hade han ock nu upptagit Sakkeus,

vilken ock nu levde i samma tro som Abraham.

Inför dem, som knorrade över att Jesus gått in att gästa, hos en syndig man, försvarade han sig med detta: "Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det förtappade". — Och i den benämningen rymmas även vi. Hur usel man än är, så kan man icke vara. mer än "förtappad". Och hur from man är, så är man i sig själv ändå förtappad, vilket vi kunna se därav att Jesus även om de små barnen använder samma ord. Matt. 18: 11.

Ja, nog äro vi, arma syndare, vad oss själva beträffar förtappade, vilket Herren vill, att vi skola inse och erkänna. Men han vill ock att vi då icke stöta bort hjälpen utan drista på honom och hans löften, som sagt: "Människosonen ha.r kommit för att uppsöka och frälsa det förtappade".

"Ingen herde kan så leta efter ett borttappat får. Kunde du Guds hjärta veta, huru ömt för dig det slår, törstar, längtar innerlig, efter den, som söndrat sig från hans hjord och får så såta, skulle du av glädje gråta".249

5 Söndagen efter Trettondedagen.

Matt. 2: 14—17.

"/~\ch när Jesus kom i Petri hus, såg han hans svärmoder ligga i ^ feber, och han rörde vid hennes hand, och febern övergav henne, och hon stod upp och tjänade dem."

Texterna på söndagarna efter trettondedagen handla om, hur Jesus uppenbarar sin härlighet. Och nog nödgas vi erkänna, att denna lilla korta berättelse vittnar om att han är öm och barmhärtig och allsmäktig. Han både vill ocli kan hjälpa.

Han hade bland fiskarena vid det Gallileiska havet funnit sina första lärjungar, nämligen Simon Petrus och hans broder Andreas och Jakob, Sebedei son, och Johannes, hans broder. Därefter gick han till Kapernaum, där han predikade och botade sjuka. Och från synagogan där gick han in i Simons och Andreas hus. ' 'Och Simons svärmoder var angripen av en svår feber". Luk. 4: 38. "Och han rörde vid hennes hand ,och febern övergav henne; och hon stod upp och tjänade dem."

Han behövde varken laborera eller experimentera. Nej, han var den mäktige, inför vilkens vilja både sjukdom, död och onda andar måste vika. Men hans lekamliga underverk avsågo alltid, att han skulle bliva känd såsom Frälsare. Det kan naturligtvis icke tillfredsställa hans efter vår salighet törstande hjärta att endast få lämna hjälp, som rör detta livet och denna korta tid. Och glädjen här på jorden måste för övrigt bliva ganska ringa, emedan vi icke här tåla någon fullkomlig glädje. Han törstar därför efter att få oss hem till sig, där vi tåla och kunna njuta hur stor salighet, härlighet och glädje som helst, och där han kan helt och fullt uppenbara sig för oss.

För att tända tron på sig hos de sjuka använde Jesus olika tillvägagångssätt. Den ene gjorde han helbrägda ögonblicken med sin befallande röst; en annan behandlade han och föreskrev åtskilliga iakttagelser. Se Mark. 7: 32—35; 8: 22—25; Joh. 9. Men Jesus behövde icke föreskriva några åtgärder för att de sjuka skulle bliva friska, utan för att de skulle komma till tron på honom.

Det synes, som om han vann denna sin avsikt vid botandet av Petri svärmoder. Det står nämligen: "Och hon stod upp och tjänade dem". Såsom en följd av att han tjänade henne, stod hon upp och tjänade honom och hans lärjungar. Så vill Herren, att det skall vara. Han vill tjäna syndare, på det att syndare måtte tjäna honom.

Men när det hade blivit afton, förde de till honom många be-250

satta; ocli han drev ut andarna med ord, och alla sjuka botade han, på det att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten Esaias, som sade: ' 'Han tog på sig våra skröpligheter, och våra sjukdomar bar han".

I sin mer än moderligt ömma omsorg bar han alla människors nöd. Nu är han ingången i det allra heligaste och sitter på majestätets högra sida i höjden. Men han har icke satt sig så högt för att förgäta oss utan för att övervaka alla och allt. "Han har uppfarit över alla himlar, på det att ban skulle uppfylla allt". Ef. 4: 10. Ännu bär han både oss och våra omsorger. Därför står det skrivet: ' 'Kasten allt edert bekymmer på honom, ty han har omsorg om eder." lPetr. 5:7.

Yi behöva dock icke tänka, att Es. 53: 2—4 står i strid med verserna 5, 6, där det säges, att han bar våra synder, liksom v. 4 säger, att han bar vår krankhet. Och evangelisten har icke sagt, att han icke bar våra synder utan endast våra sjukdomar. Nej, han bar våra synder så helt och verkligt, att han blev gjord till synd för oss, "på det att vi skulle varda Guds rättfärdighet i honom". Och profeten säger ock: ' 'Yi gingo alla i villfarelse såsom får, var och en såg uppå sin väg; men Herren kastade allas våra synder uppå honom". Och åter: "Han är sargad för våra. missgärningars skull och slagen för våra synders skull; näpsten ligger uppå honom, på det att vi skulle hava frid, och genom hans sår äro vi helade." Es. 53.

Och på grund av att han verkligt uppbar våra synder i sin kropp på korsets trä och där blev sargad och slagen, och vi helades genom hans sår, så kan han mer än hava medlidande med våra svagheter. Han kan nämligen även hjälpa dem, som frestas. Lovat ocli prisat vare hans dyra frälsarenamn!

"Guds dyra Lamm monarken är, som allt i blinken skådar med lika hjärta nu, som när han dog för oss i nåder. Han är den Högstes ende son. mer härlig, vis än Salomon och över Sion råder."4 Söndagen efter Trettondedagen.

Matt. 14: 22—36.

I sammanhang mecl denna text talas det om att Johannes Döparen hade blivit halshuggen. Och blodtörsten och modet hade ökats hos Jesu fiender, därigenom att det lyckats dem att döda Johannes. Då Jesus i regel icke använde sin allmakt att skydda sig mot sina fiender utan iakttog försiktighetsmått, gick han icke nu upp till Jerusalem utan drog sig undan med sina lärjungar till en öde trakt. Han for i båt över Tiberias hav. Men hans färd blev känd, så att han möttes vid landstigningen av stora skaror. Där talade han livets och nådens ord till den stora skara människor, som där voro föi*samlade. Golvet i detta sköna tempel var betäckt med gräsmattor, väggarna voro berg och taket den fria himmelen. Gudstjänsten utfördes där av Herren själv, som predikade sanningens ord för de församlade. Och innan de skildes åt tillfredsställde han även deras lekamliga behov, fastän där icke fanns mer till förtäring än fem bröd och två fiskar. Och "de, som åto, voro omkring fem tusen män utom kvinnor och barn".

Sedan han mättat skarorna nödgade han lärjungarna att stiga i båten och fara före honom till andra stranden, till dess han hade skilt folket ifrån sig. Och så gick han upp på berget avsides för att bedja.

Han hade då hela dagen ingripit i deras hjärta och samvete med sitt allvarliga och ljuvliga ord samt genom underverket att mätta så stora skaror, fastän han icke hade mer än fem bröd och två fiskar, visat, att han var allsmäktig. Men han visste, att allt detta kunde bliva förgäves, så att det icke fick verka till sinnesändring och omvändelse, därför kände lian behov av att bedja Fadren för dem. Han genomvakade många nätter i bön till sin Fader för såväl dem, som då levde, som för oss, som nu leva.

Lärjungarna hade nu återigen blivit förvissade, att Jesus var den utlovade Messias. Sådan förvissning behövde åter och återigen förnyas hos dem; liksom även Herrens vänner nu behöver dagligen omskäras i sitt hjärta och förnyas till sitt sinne. Sällan torde de hava varit så vissa och så tillfredsställda, som de voro, när de stego i båten denna afton. På dem kunde förmodligen tillämpas dessa Davids ord: "Jag sade, då mig väl gick: Jag skall aldrig omkull ligga".

Det dröjde dock icke många timmar, förrän de nu så glada lärjungarna voro i den gruvligaste ångest och "räddhåga". Det uppstod nämligen en fruktansvärd storm, och "båten var mitt på ha-252

vet, hårt ansatt av vågorna, ty vinden låg emot"; v. 24. För dem syntes nu ingen annan utsikt än, att de måste drunkna och förgås i havet. — Voro de då icke glada över att de nu så snart skulle bliva hemförda i Guds eviga salighet? Nej, den saken tyckes vara oklar för dem. Det är endast förskräckelse och bävan, som uppfyller deras hjärtan. Det är icke så sällan, som dödsfruktan marterar och kväljer Herrens förtrogna. Och det är icke alls något bevis för att de sakna frid med Gud. Har man sökt och funnit sin själs frälsning i Jesus och är förtrolig med honom, då har man frid med Gud, även om hjärtat ängslas, så att det brister. Hade lärjungarna drunknat vid detta tillfälle, så hade de nog rest hem, fastän de voro så förskräckta.

Icke tänkte de nu, att Jesus vakade över dem och var dem så nära. Men mellan klockan tre och sex på morgonen

kom han till dem gående på havet. De kände honom dock icke, utan denna syn föreföll dem mer som olycksbebådelse, eller att det var en ond andevarelse, som de nu skulle i döden få göra sällskap med. "De blevo bestörta och sade: Det är en vålnad; och de ropade av räddhåga. Men strax talade Jesus till dem och sade: Våren vid gott mod; det är jag, rädens icke."

Det var vännen Jesus själv. Inför hans lugnande "jag" försvann ögonblickligen all nöd, oro och ängslan. Det är ett "jag", inför vilket ingen fiende kan bliva stående och ingen Jesu vän kan bliva liggande. I örtagården sade han: "Det är jag", och därvid föll hela skaran till marken. Här på havet sade han: "Det är jag", och all oro var liksom bortblåst. Havet var lika upprört, båten var lika bräcklig som förut, och lärjungarna voro lika vanmäktiga; men likväl voro de lugna, trygga och glada, ty de hade sin hjälpare och vän inom synhåll.

De vore nu så förnöjda, att Petrus fick lust att leka; och den milde själavännen tillstadde leken. Hade det endast varit längtan efter att komma till Jesus, som var anledningen till Petri begäran, då hade han ju kunnat bedja Jesus stiga ombord i båten. Men han synes vilja försöka det lilla äventyret att själv få gå på vattnet. Han vågade dock icke försöka, förrän han blev bjuden därtill av Jesus.

"Och Petrus svarade honom och sade: Herre, är det du, så bjud mig komma till dig på vattnet. Och han sa,de: Kom. Och Petrus steg ned ur båten och gick på vattnet ocli kom till Jesus; se v. 28, 29.

Kunde Petrus vex-kligen gå på vattnet? Ja, det var ju en lätt sak, då han gick på det fäste, som hela skapelsen vilar på: "Han bär allt med sin makts ord." Ebr. 1: 3. Och detta den allsmäktiges ord, ' 'kom", gick han på; och då gick han säkert. Men Petrus hade nog icke gått så länge, förrän han började tänka: Nu kan även jag gå på vattnet; visserligen icke av egen kraft — nej, det är icke253

så hederligt, som om man av Gud bliver utrustad med kraft framför alla andra människor — men jag kan ändå gå liksom Jesus på vattnet. Det har aldrig före mig någon människa kunnat.

Men detta: "Jag kan", det är trons död, det förkväver tron. Så gick det med Petras. Han såg på vädret, och då tappade han både ordet och tron och begynte sjunka.

Luther säger på sitt kraftiga språk: "Om jag sutte i helvetets gap och kunde gripa ordet, så måste jag upp igen". Och det är nog visst och sant. Men när man tappar ordet och tron, är man då hopplöst förlorad? Ja, det är man, om man icke åter kommer till tron. Men Gud vare lov att det även gives ett nej till svar på denna fråga. Jesu räddande hand finnes nämligen kvar, även sedan vi tappat ordet och förlorat tron, såsom vi ljuvligt erinras om i dagens text.

"När Petrus begynte sjunka, ropade han och sade: Herre, hjälp mig! Och strax räckte Jesus ut handen och fattade i honom och sade till honom: Klentrogne, varför tvivlade du ?" -— Den hjälparen och den handen finnes ännu. Och så länge den är uträckt till oss, så finnes hjälp och räddning för oss. Ingen tar Guds ord till sig av sig själv. Nej, Herren måste räcka oss ordet samt tända och underhålla tron, eljes förlora vi allt och gå förlorade.

' 'Och när de hade kommit upp i båten, stillade vädret sig. Men de, som voro i båten, gingo fram och tillbådo honom, sägande: Visserligen är du Guds Son. — De hade nu åter igen blivit förvissade om, vem Jesus var. Och den förvissningen förenade dem med Jesu i tron, så att de voro saliga. Och på samma sätt tillgår det att vara salig i den dag, som är i dag.

"Den molnstod oss höljer och leder vårt tåg, den klippa, oss följer med springkällans våg är Kristus hans kärlek och renande blod. Där lever vårt hjärta; där fröjdas vårt hjärta, där livas vårt mod."254

5 Söndagen efter Trettondedagen.

Mark. 4: 26—29.

Texten för dagen utgöres av en liknelse, med vilken Jesns betecknar

Guds rike. Han talar ofta om detta rike och söker att bekantgöra det. Han kan doek icke för oss människor, inskränkta, som vi äro till vår fattningsförmåga, klargöra sitt rike till mer än vissa detaljer därav. Själv frågar

Jesus i versen, som följer efter vår text: "Varmed skola vi likna Guds rike, eller med vilken liknelse skola vi beteckna det?" Själv är han naturligtvis icke oviss; men med vilka ord han skall kunna för oss uppenbara sitt rike, därom synes han vara tveksam.

Det är emellertid synnerligt gott och nådefullt, att vår dyre Frälsare har upprättat ett rike på jorden, där eljes djävulen och all olycka ensamt hade fått härska. Det har kostat honom mycket att upprätta detta rike, att friköpa de av Gud dömda brottslingarna från lagens förbannelse och köpa dem åt Gud med sitt eget heliga och dyra blod. Sedan han med sig såsom offer grundat sitt rike, så nitälskar han ock nu om att få oss till medlemmar däri. Sedan lian givit oss frälsningens gåva, har han ock givit oss ordets gåva, varigenom han förer syndare in i sitt rike.

"Och han sade: Så är Guds rike, såsom om en man kastar säden i jorden och sover och står upp, natt dag, och säden går upp och växer, han vet .icke själv huru. Av sig själv bär jorden frukt, först brodd, sedan ax, sedan fullbordat vete i axet".

Nej, sannerligen, såningsmannen "vet själv icke huru det växer. Även kornets förmåga att gro och skjuta brodd är ett underverk av den livgivande Guden. Vi hava sett det så ofta, att vi nu icke förvånas däröver; men det är icke mindre underverk för det. Sedan lantmannen berett jorden och kastat ut och nedmyllat kornet, så kan han icke åstadkomma mer. Men kornet gror och växer, om det nämligen bliver tjänlig väderlek på natten så väl som på dagen, antingen lantmannen sover eller vakar. Men om lantmannen bearbetar jorden både natt och dag och använder riklig och lämplig gödning; men han försummar att så ut säd, så växer där icke annat än ogräs.

"Så är Guds rike", säger Jesus i dagens text. Hur vi bearbeta människor, bedja, vama och förmana, så kan det omöjligt växa annat än ogräs, om vi icke meddela ordets vittnesbörd om Jesus Kristus såsom medlaren, återlösaren, försonaren och Frälsaren. Vittnesbördet om Kristus såsom Guds Lamm, som i sin offerdöd borttog255

väldens synd, det är ett dyrbart och kraftigt sädeskorn, som kan både döma och hugsvala, både skjuta brodd och ax med fullbildat vete i axet.

Få, om ens någon av såningsmännen på det andliga åkerfältet torde hava fått se sådana skördar uppspira av den utsådda säden, som aposteln Paulus. Och vad var orsaken härtill? Det var nog icke hans stämma eller sättet, på vilket han talade, utan det var det han talade, som bar så rika frukter. Han höjde korsets fana högt. Han målade Kristus såsom korsfäst inför både judar och hedningar. 1 Kor. 1: 23; Gal. 3: 1. Om sitt vittnesbörd bland korintierna säger han: "Jag höll icke före, att jag bland eder visste något annat än Jesus Kristus och honom korsfäst." 1 Kor. 2: 3.

När Paulus talar om att plantera och vattna, så säger han även : ' 'Vi äro Guds medhjälpare; I ären Guds åkerfält." 1 Kor. 3: 9. Alla Herrens vänner hava uppdraget att så ut den ädla säden, både präster ocli predikanter, lärare och lärarinnor i folk- och söndagsskolor, föräldrar och husbönder samt var och en i hans enskilda umgänge med människor. Och den ädla säden har kraften i sig själv att växa och bära frukt.

"Men när frukten erbjuder sig, strax låter han lien gå, ty skördetiden är för handen." För varje enskild Jesu vän bliver denna skördetid, när Jesus uppfyller detta sitt löfte: "Jag skall komma tillbaka och taga eder till mig, på det att varest jag är, där skolen I och vara." Joh. 14: 3.

Den stora skördetiden skall bliva på den yttersta dagen. Då skola alla ställas fram inför Kristi domstol. 2 Kor. 5: 10. Och ' 'då skall han samla sitt vete i ladan, men agnarna skall lian uppbränna i evinnerlig eld." Matt. 3: 12.

Må hans ädla utsäde få gro i oss och bära frukt till evinnerligt

liv.

"Det segra skall, ditt korsbaner, trots alla mörkrets makter, och samla folken fler och fler från jordens skilda trakter, på det ditt namn må bliva stort liksom ditt lov från ort till ort allt intill världens ända."256

Söndagen Septuagesima.

Luk. 17: 7—10.

[dagens text ger Herren Jesus sina lärjungar en allvarlig oeh behövlig erinran om, huru totalt utesluten all deras förtjänst och berömmelse är. Det är underligt, att en sådan erinran skall behövas. Man är ingen sami lärjunge hos Jesus, om man icke har så mycken syndakännedom, att man ser sig ovärdig Guds nåd samt endast värd den eviga förtappeisen. När man i den kännedomen tröstas av den oförskylda nåden, då är man en Jesu lärjunge; oeli så länge man för-blir i sådan synda- och nådeskännedom, så fortfar man att vara Jesu lärjunge. Nu händer det ganska ofta, att man ser sig vara en så förlorad syndare, att man icke vågar tillförse sig nåden. Men det oaktat är man icke fri från den fariséiska surdegen, att man icke saknar förtjänster. — Tänk, vilka motsatser! Om man gör eller lider något för Herrens ära och rike, så är det icke alls ovanligt, att man tänker och liksom fordrar, att Gud skall ersätta och gottgöra det.

När den unge, rike hövitsmannen icke kunde försaka sin rikedom och Jesus sade: "Det är lättare, att en kamel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer in i Guds rike", så blevo lärjungarna mycket häpna och sade: ' 'Vem kan då bliva frälst V' Då tänkte de icke på någon förtjänst. Men så snart Jesus uttalat dessa ord: "För människan är det omöjligt, men för Gud är allting möjligt", då tänkte Petrus genast på förtjänst och sade: "Se, vi hava övergivit allt och följt dig; vad skola vi då få?" Matt. 19: 24—27.

Det är rätt typiskt för människohjärtat, som är på samma gång både trotsigt och försagt, att den ena stunden förtvivla om frälsning och den andra räkna på förtjänst och lön. Ett sådant' uttalande, som Jesus gör i dagens text, är därför väl behövligt även för hans lärjungar.

"Men vilken av eder har en tjänare, som kör plogen eller vaktar boskapen, och säger till honom, när han kommer in från marken: gå strax och sätt dig till bords ?" Y. 7.

"Tjänare voro på den tiden livegna, så att de icke tjänade för lön eller kunde genom ökat arbete förtjäna något." (Fjellstedt).257

Det var ett känt förhållande, att tjänaren, när han kom från sitt arbete, icke strax fick sätta sig till bords, utan han måste först tjäna sin herre vid bordet, innan han själv fick äta,

' 'Säger han icke hellre till honom: red till min måltid och om-gjorda, dig och tjäna mig, medan jag äter och dricker, och sedan ät du och drick? Icke tackar han väl tjänaren, att han gjorde det, som blev honom befallt? Nej, menar jag". — Tjänaren fick varken betalt eller tack för vad han gjorde; ty han gjorde endast sin plikt.

I samma förhållande stå vi till Gud. Vi äro — lyckligt nog — hans egendom och tillhörighet. Yi äro hans både på grund av skapelsen, återlösningen och uppehållelsen. Det är han, som givit och dagligen uppehåller vårt liv. Han är därför i sin fulla rätt, då han föreskriver oss lagar och kräver, att vi skola älska honom över allting samt vår nästa såsom oss själva samt bevisa sådan kärlek med hjärta, tankar, ord och handlingar. Och sedan vi till alla delar hava uppfyllt alla hans krav. så hava vi dock icke förtjänat någon ersättning, ty vi hava blott gjort vår plikt och stå inför honom såsom onyttiga tjänare. Och att så är, vill Herren Jesus djupt inprägla i våra hjärtan. Han betonar detta i tillämpningen av liknelsen:

"Sammalunda ock I, när I haven gjort allt, som har blivit eder befallt, så sägen: ' 'Vi äro onyttiga tjänare; vi hava gjort, vad vi voro pliktiga att göra". — Jia sådan är vår tjänst och förtjänst, när vi hava gjort allt.

Nu har det aldrig funnits någon människa, sedan Adam och Eva föllo i synd, som gjort allt, vad den varit pliktig att göra. Ja, det finnes icke något Adams barn, som gjort en enda fläckfri gärning, ty synden är med i allt, vad vi göra. Hur stå vi då inför vår Herre ? Jo, vi hava ingen förtjänst, ingen berömmelse, intet att fordra gottgörelse för; men vi hava mycken synd och skuld, ja, vi äro syndare.

Det är därför en alldeles oförskyld och enastående nåd, som Herren Jesus bevisat oss. Han har nämligen tjänat oss och dukat nådens och frälsningens matbord för oss och säger till oss: "Gå strax och sätt dig till bords." Med sin lydnad intill korsets död har han tjänat oss, så att han upprättat oss ur vårt fall. Vid nattvardsbordet tjänade han sina tjänare ocli tvådde deras fötter. Joh. 13: 4—16. Vid Tiberias hav tjänade han dem och lagade själv den

lekamliga måltiden åt, dem. Joh. 21: 9—13. Och vid den glädjefest, som skall firas evinnerligen i himmelen, skall han med glädje tjäna sina frälsta bröder och systrar. "Han skall omgjorda sig och låta dem sitta till bords, och han skall gå och tjäna dem", Joh. 12: 37. Detta är nåd; och måtte ingen av oss gå miste om denna nåd!

17"Så står alltsamman till Guds nåd,

att saliga vi bliva,

Men fast och evigt är hans råd

de trogna det att giva.

Vi ha-^a idel skröplighet;

i Gud är all vår salighet.

Gud vare pris och ära."259

Söndagen Sexagesima.

Matt. 9: 36, 10: 1—16.

" A/lcyi n'u' n(m folkskarorna, varkunnade han sig över dem, 1 '1 emedan de voro misshandlade och övergivna såsom får, som icke hade någon herde." — O, vad det är hoppgivande och uppmuntrande att få skåda in i den ömme och milde Frälsarens hjärtelag! Han såg folkskarorna, långt innan de blevo skapade och ömmade så för dem i deras nöd, att han beslöt bliva deras broder, hjälpare och vän.

Han såg folkskarorna, då han vandrade på jorden, och varkunnade sig över dem ,emedan de voro misshandlade ocli övergivna såsom får, som icke hava någon herde. Det var icke någon gudsfruktan, rättfärdighet och fromhet, som han såg och bevektes av till att hjälpa dem. Nej, någon sådan såg han icke. Det var endast nöd och behov av hjälp, som han såg. Och för honom var det orsak nog att ingripa till räddning och undsättning.

De voro misshandlade. Djävulen hade genom synden misshandlat dem. Genom ordet, offren och gudstjänsten sökte Gud visa dem hjälpen och för dem uppenbara salvan i Gilead; men den judiska kyrkans ledare sökte blott sin egen ära och vinning samt misshandlade och övergåvo fåren. Herrens skildring härom kunna vi läsa i Hes. 34.

Vår dyre Frälsare har efter fullbordandet av sitt försoningsverk genom sin offerdöd satt sig på Majestätets högra sida i himmelen. Men lian ser ännu ned till folkskarorna. Han har icke satt sig så högt för att övergiva oss, utan han "uppfor över alla himlar, på det att han skulle uppfylla allt" (Ef. 4: 10), övervaka allt och vara oss allestädes nära. Han ser sannerligen icke några förtjänster eller dygder hos oss; men han ser vårt nödläge, och att vi — utom honom — äro såsom får utan herde. Och det är nog för den gode herden att ingripa förbarmande och hjälpande.

"Då sade han till sina lärjungar: Skörden är mycken, men arbetarna äro få. Bedjen för den skull skördens Herre, att han utsänder arbetare till sin skörd". — Den barmhärtige Frälsaren vill ha-via sina skröpliga lärjungar förenade med sig även i arbetet för sitt rike; han vill hava dem till medhjälpare på Guds åkerfält. 1 Kor. 3: 9; 6: 1.

Må då icke vi, när Herren kallar oss, likna de ohörsamma barn, som vilja hava förklaring varför de skola göra det, som föräldrarna ålagt dem, innan de vilja lyda. För oss må det vara nog, att Je-260

sus uppmanar oss att bedja skördens Herre, att han utsänder arbetare till sin skörd. Det må väl ock för oss vara ljuvligt, när vi stå bekymrade och vanmäktiga samt inse vår vanmakt, att vi då icke behöva sjunka ned i fullkomlig hopplöshet och förtvivlan, utan vi få då i stället vända oss med vår nöd och våra behov i bön till den allsmäktige och barmhärtige hjälparen.

Herren Jesus lämnade dock icke den viktiga saken blott med att uppmana sina lärjungar att bedja, utan han gjorde ock, vad han uppmanat dem att bedja om: han sände arbetare i sin skörd. Visserligen voro dessa arbetare både svaga och okunniga, och uppdraget var stort. Men han utrustade dem för deras uppdrag och undervisade dem om vad de skulle säga och huru de skulle handla, såsom vi se i verserna 1—16 av Matt. tionde kap., som utgör sista

avdelningen av dagens text,

Han gav dem nu makt över allehanda sjukdomar och onda andar, så att de genom lekamlig hjälp skulle göra människorna sinnade att öppna sina hjärtan även för den andliga hjälpen.

Sedan apostlarna på pingstdagen blivit beklädda med kraft från höjden, skulle de utgå med evangelii glädjebud både till Samarien och hela skapelsen; men nu på deras första missionsresa skulle de uppehålla sig bland de förlorade fåren av Israels hus.

Någon utrustning av mat och kläder skulle de icke taga med sig, ty då de meddelade lekamlig hjälp "för intet", så skulle de ock få för intet till de dagliga behoven. Bland de hulpna funnos nog några förmögna, vilka varit tacksamma, om de fått tilldela apostlarna betydande penningebelopp. Men hade de blivit förmögna, hade de ock blivit odugliga att vara Kristi tjänare, därför voro de allvarligt förbjudna att mottaga någon annan ersättning, än den de för dagen behövde. "I haven fått" — sanningens kunskap och helbrägdagörelsens gåva — "för intet, given ock för intet", så ljöd regeln för deras handlingssätt.

Icke heller fingo de anställa förhör med sina åhörare, innan de kungjorde frälsningens glädjebud, utan de skulle, i vilket hus de ingingo, först säga: "Frid vare detta hus!" Luk. 10: 6. — Ingen är "värdig" Guds frid i den meningen, att den skulle hava förtjänt den; utan "värdig" förekommer här i betydelse av att någon kände sin andliga nöd, så att den var i kännbart behov av den oförskyllda, av medlaren Jesus Kristus, vunna och fritt skänkta friden.

Fanns någon nödställd själ, som hade kännedom om sin skuld och fridlöshet, kom den i åtnjutande av vad Jesus vunnit åt alla och ville meddela åt alla och fanns ingen sådan, så blev icke heller friden mottagen; men ingen hade förlorat därpå att den blev fritt framburen.

Sedan vår dyre Frälsare har stiftat frid genom blodet på korset (Kol. 1: 20) och med Gud försonat både judar och hedningar i sin egen kropp genom korset, då han på detta dödade fiendskapen,261

så har han ock för oss förkunnat evangelium om frid. Ef 2: 15—17. Här ligger hjälpen för alla människor, även de mest eländiga. Ingen har någon egen värdighet. Rom. 3: 9—31. Hela vår värdighet ligger i vår broder och medlare Jesus. Och han vill, att vi skola tillgodogöra oss den hjälp, som han med mycken möda förskaffat åt oss. Och den, som förskjuter denna hjälp och föraktar denna fridsbebå-delse, ådrager sig ett större ansvar än Sodoms och Gomorras land.

Herren Jesus utrustar själv sina tjänare med allt vad de behöva. Jakob säger: ' 'Om någon av eder har brist på vishet, han bedje därom av Gud, som i enfald och utan förebråelser giver åt alla och den skall varda honom given." Jak. 1: 5. Men Herren giver därmed icke tillåtelse för sina tjänare att liksom "lägga händerna i kors" och icke heller att rusa fram i obetänksamhet och mena, att Herren ändå lägger sin välsignelse därtill. Sedan Herren utrustat dem med en enastående makt och visdom, så uppmanar han dem att vara både kloka och menlösa, såsom han säger i sista versen av dagens text: "Se, jag sänder eder såsom får mitt ibland ulvar. Våren därför kloka såsom ormarna och menlösa såsom duvor-

"0, du som gav ditt liv för fåren, Om nåd och kraft vi bedja dig att framgent följa dig i spåren på kärlekens och fridens stig! Låt mer och mer en skingrad skara förenas i din sannings ljus, att det må vara, evigt vara en herde och ett fårahus!"262

Fastlagssöndagen.

Mark. 10: 32—45.

Vi ingå i dag i den heliga passionstiden. Måtte Gud få giva både yngre och äldre läsare en rätt kännedom om vår Frälsares lidande och död!

"Och de voro på vägen gående upp till Jerusalem; och Jesus gick före dem, och de förvånades och följde efter bävande"; v. 32. De voro förvånade över, att han vågade gå till Jerusalem, där han hade sina mäktigaste och mest

hätska fiender, vilka flera gånger hade sökt att gripa och döda honom, såsom t. ex. vid tempelinvigningens högtid. Joh. 10: 22—40. Därför varnade lärjungarna Jesus, när han gick för att uppväcka Lasarus, och sade: ' 'Rabbi, nyss sökte judarna att stena dig, och åter går du dit". Joh. 11: 8. Denna gång varnade icke lärjungarna Jesus, men de gingo ett stycke efter honom, liksom om de icke vågat att följa med, och de bävade för utgången. Han lät dem då åter igen veta, att han måste lida, icke såsom en följd av fiendernas hätskhet, utan emedan det var hans ärende hit till jorden, vilket ock i de heliga skrifterna var tydligt och på många ställen förutsagt.

"Och han tog åter till sig de tolv och begynte säga dem, vad som skulle övergå honom: Se, vi gå upp till Jerusalem, och Männi-sonen skall antvardas åt överteprästerna och de skriftlärda, och de skola döma honom till döden, antvarda honom åt hedningarna, och de skola begabba honom och gissla honom och bespotta honom och döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå igen "; v. 32—34.

Tänk a.tt människorna äro så onda, att de icke kunna fördraga en helig och barmhärtig, kärleksbevisande välgörare ibland sig! För sådan gruvlig ondska kräves ett stort försoningsoffer. Och detta offer erlade Jesus genom sin lydnad in i döden.

Fadren själv antvardade Jesus åt översteprästerna. Apg. 2: 23. Oeh de dömde honom till döden. De hade dock icke rättighet att verkställa dödsdomen. Joh. 18: 31. Därför antvardade de honom åt hedningarna. Han blev dömd till döden av både judar och hedningar, betecknande hela världen. Men han blev icke allenast dödad utan även begabbad, gisslad och bespottad. — Sådana äro människorna ; sådana äro du och jag.

Ingen hade dock kunnat kröka ett hår på den allsmäktige Frälsaren, om han icke själv frivilligt överlämnat sig. Vad han skulle lida, var noga bestämt i evighetsrådet och därefter uttalat, i skriften ; oeh allt detta led han frivilligt och varken mer eller mindre.263

Hans död var därför ingen nederlagets död utan en död till seger, varpå hans uppståndelse på den bestämda tredje dagen är ett ovedersägligt bevis. I allt utförde han domen till seger till vår försoning och frälsning.

På sådana grunder få vi med tillämpning på oss läsa dessa ord: "Se, vi gå upp till Jerusalem." Detta namn syftar på fridens hem. Därifrån hava vi fallit ,och ingen kan höja sig ur sitt fall. — Men här i vår medlare, gå vi upp ur vårt fall till frid och salighet. Han tog oss med, emedan han hade vårt kött, vår mandom och gjorde allt i vårt namn och för oss.

Nu få vi i tron gå upp till Jerusalem och tillförse oss Jesus och hans offervärde. Och göra vi icke det, då sjunka vi ned i orättfärdighetens eller egenrättfärdighetens dy i tiden och i den eviga fördömelsen i evigheten. Men följa vi i tron vår dyre Frälsare på hans marterstråt, då skola vi ock en gång få komma upp till dec himmelska Jerusalem.

Fastän Jesus tydligt talade om för lärjungarna, att han icke var av denna världen, utan här skulle han gå i förnedring och de med honom, så satt den judiska villfarelsen om ett lysande och härligt jorderike i dem; oeh deras äregirighet — ja, tänk, att den bodde även i den älsklige Johannes — blossade upp, så att Jakob och Johannes begärde genom sin moder Salome (Matt. 20: 20) att de skulle få bliva de förnämsta ministrarna i hans rike, eller få sitta den ene på hans högra och den andre på hans vänstra sida i hans härlighet, som de menade, att han skulle upprätta på jorden.

Jesus sökte då föra dem till att besinna, att i jordiskt avseende hade de icke härlighet utan lidande att förvänta. Han sade: ' 'I veten icke, vad I begären. Kunnen I dricka den kalk, som jag dricker, och döpas med det dop, varmed jag döpes? Och de sade till honom : Det kunna vi".

De visste icke alls innebörden av varken det eller det, de lovade. Jesus kunde icke heller nu uppenbara det för dem, där de gingo uppfyllda av jordiska förhoppningar. Hade de låtit sin jordiska uppfattning fara, så hade de förstått åtminstone delvis Jesu tal om sitt lidande, och de "tre dagarna" hade då icke blivit så bittra för dem. Nu måste han lämna dem att på erfarenhetens väg komma till ett rätt förstånd om Jesu rike. Lida skulle de få, fastän icke i samma betydelse eller i samma grad som Jesus; till härlighet skulle de ock få komma, fastän icke på det sätt, som de menade, men något företräde framför andra lovade han dem icke.

De tio övriga lärjungarna voro ock äregiriga och blevo därför misslynta på Jakob och Johannes. Då upplyste Jesus dem om, att storheten i hans rike är av sådan art, att den utbjudes till alla, men ingen vill intaga den platsen, ty den består uti att tjäna, att vara allas dräng.264

"Jesus kallade dem till sig", — de hade avlägsnat sig från honom under deras strid om äreplatserna — ' 'och sade till dem: I veten, att de, som anses vara folkets furstar, härska över dem, och deras store hava makt över dem. Men så skall det icke vara bland eder, utan vilken som vill bliva stor bland eder, han skall vara eder tjänare, och vilken som vill bliva främst ibland eder, han skall vara allas dräng."

Både liten och stor kunna tjäna, var och en efter sin gåva, och däri består storheten människor emellan i Kristi rike. Vi äro dock så tröga i att vara allas dräng, att det finnes icke mer än en som är stor, eller som tjänar alla. Och det är han själv, som i sista versen av vår text säger: "Ty även människosonen har icke kommit för att låta tjäna sig utan för att tjäna och giva sitt liv till lösen för många", — för alla. 1 Tim. 2: 6.

' 'En tjänarenas tjänare

kom alla herrars Herre

att frälsa det förtappade,

det större med det smärre

Och vid sin bortgång skänkte han

oss detta testamente:

"I bröder, tjänen så varann,

som jag er alla tjänte".265

1 Söndagen i Fastan.

Luk. 10: 17—20.

de sjuttio kommo tillbaka med glädje och sade: Herre, även de onda andarna äro oss underdåniga i ditt namn". Y. 17.

Utom de tolv av Jesus utvalda apostlarna, som han förut utsänt inom ett trängre område i Judéen och Galliléen, (Matt. 10: 1—6) utsåg Herren även sjuttio andra och utsände dem två och två framför sig till varje stad och ort, dit han själv ämnade komma. I vilket hus de ingingo, skulle de säga först: "Frid vare detta hus" Sedan skulle de säga: "Guds rike är eder nära". Men för att bestyrka att de voro sända av Gud, skulle de böta de sjuka. Alltsammans avsåg att väcka folket till uppmärksamhet på, att Messias vandrade på jorden, så att de måtte känna och hylla honom, då han sedan besökte de städer oeh hus, till vilka han sänt dessa förebud.

Man må icke undra på, att de själva blevo förvånade, när de märkte, att icke allenast sjukdomarna veko, utan även de onda andarna gingo ut ur de besatta på deras befallning. Sådan makt had {+-+} de icke kunnat tänka sig. — Han är stor, mäktig och nådig, vår dyre Frälsare. Utan hans nåds makt hade vi evigt förblivit i djävulens våld. Men nu behöva vi icke det. Om vi än icke hava fått makt att utföra underverk, så hava vi dock av och i Jesus fått frälsning från synden och döden och därigenom även från djävulens våld, så att vi icke behöva leva i det hemska tillståndet av att vara hans slavar. Men det är så mycket hemskare, om vi nu själv-villigt lyda satan, varigenom vi överlämna oss åt honom till slavar.

Även du, vem du än må vara, är av Jesus kallad till hans lärjunge. Följer du kallelsen och med ord och gärningar vittnar om honom, torde du ock få glädjen att se någon syndens och djävulens slav befrias ur sin fångenskap.

Då de tolv apostlarna kommo igen från sin första missionsresa, "berättade de för Jesus allt, vad de hade gjort och vad de hade lärt." Mark. 6: 30. Luk. 9: 10. Likaså gjorde de sjuttio, när de kommo från sin första missionsresa. De ville i allt stå uppenbara för sin mästare. Se här det rätta lärjungasinnet! Må vi icke söka dölja något för Jesus; ty det är en falskhet, varigenom vi själva266

avskilja oss från Jesus. Och vi vinna ingenting därmed, ty han ser och känner oss i alla fall och skall en gång avslöja oss inför sin domstol.

Jesus förtog icke lärjungarna deras glädje; men han säger dem, att för honom var det icke oväntat. Han såg i anden djävulen redan störtad ifrån himmelen lika hastigt och plötsligt, som blixten faller från molnet.

Gud har behagat låta djävulen komma fram med sina anklagelser och anmärkningar mot benådade brottslingar. Se Jobs 1 och 2 kap. samt Uppb. 12: 7—12. Men då domen över brottslingarna verkställdes på deras ställföreträdare Jesus, gick dödsdomen och rättfärdiggörelsedomen samtidigt över världen i Kristus, som då ingick i himmelen genom eller med sitt blod. Då föll djävulen från himmelen, såsom en ljungeld, då blev han, denna världens furste, utkastad. Joh. 12: 31. Han har icke sedan fått framträda för domaren med några anklagelser, emedan försoningsblodet där talar till brottslingarnas försvar. Och ormafördtramparen, som själv utfört försoningen och segern, hade ock givit de sjuttio makt att i hans namn driva ut satan från de arma, vilka han tagit till sin bostad.

Det ligger dock även en varning i Jesu ord. Han säger: "Se, jag giver eder makt att trampa på ormar och skorpioner och över all fiendens kraft, och intet skall skada eder. Glädjens dock icke däröver, att andarna äro eder underdåniga, utan glädjens, att edra namn äro skrivna i himmelen."

Jag har höjt eder till en mycket hög och härlig maktställning. Men från höjder går att falla. Satan har en gång varit mycket hög och härlig, men jag såg honom falla från himmelen till helvetet, och det gick hastigt såsom en ljungeld. Haven I glädje endast över den makt, I fått, och de krafter, I kunnen utföra, så fallen I snart från mig och därigenom även från förmågan att göra sådana krafter, som I nu fröjden eder över. Att jag skrivit edra namn bland de saligas antal i himmelen genom att jag försonat och förlåtit eder alla edra synder, däröver fån och mån I fröjdas. Den fröjden skall vara eder starkhet och bevara eder från fall.

Det är en allvarlig varning, Jesus här giver mot ett hemlighetsfullt men farligt, ont. Om Herren behagar använda oss i sitt rike och giver oss makt över ondskans makter, så kunna vi ju icke låta bli att glädja oss däröver. Men om vi då icke samtidigt nedböjas, såsom förtappade syndare till nådastolen, så att syndernas förlåtelse blir oss en större fröjd än glädjen över vad Herren utfört genom oss, då stå vi icke i rätt förhållande till Frälsaren och förlora även snart Andens frukter och gåvor.

Må vi gå dit Herren kallar oss; och må han få giva oss kraft över ondskan i oss och omkring oss; men må vi hava vår glädje däri, att Jesus utköpt oss från förbannelsen förlåtit oss våra synder och267

därigenom skrivit våra namn i himmelen, inskrivit oss såsom sina barn och vänner, som åtnjuta evigt liv i honom.

"Är ditt namn i himlen skrivet, föga det betyder då, om din väg av sol belyses eller skyms av skyar grå. Allt skall tjäna till det bästa på din väg i främlingsland. Varje grand av fröjd och smärta vägts utav din Faders hand."268

2 Söndagen i Fastan.

Mark. 9: 14—32.

Förra söndagen erinrades vi om lärjungarnas glädje, att andarna

voro dem underdåniga, och huru Jesus visade dem till en större och hållbarare glädje. I dagens text se vi, huru befogad hans förmaning var. Vad de sjuttio kunde uträtta på sin första missionsresa, kunna nu, enligt dagens text, icke ens de tolv, nämligen utdriva onda andar. Och varför kunde de icke mer göra, vad de så ofta förr hade gjort? Utan tvivel därför, att de icke skulle falla från Jesus, från andens fattigdom och så få sitt namn utplånat i himmelen. När lärjungarna frågade Jesus: "Varför kunde icke vi utdriva den orene anden?" svarade Jesus: "Detta slag kan icke utgå utan genom fasta och bön."

Lärjungarna stodo i detta ögonblick icke i en fastande, hungrande, behövande och bedjande sinnesförfattning, som de måste stå uti, om Jesus utan deras själs skada skulle kunna meddela dem sin kraft. Det är troligt, att de i stället för en ödmjuk och bedjande sinnesförfattning voro både förargade och uppblåsta. Det blev strax efteråt

träta mellan dem, om vem som var den störste. Och anledningen var den, att Petrus, Jakob och Johannes hade fått följa med Jesus upp på förklaringsberget, och de nio fingo stanna nedanför.

Jesus leder de sina på de vägar, han behagar, och som äro dem nyttigast. Men vi äro strax färdiga att göra jämförelser och avundas våra efter vår mening lyckligare lottade bröder samt förargas på Herren, för det att han sänker oss ned uti så mörka och trånga pass.

Det var olika erfarenheter de tre och de nio hade den natt, som föregick händelsen i dagens text. De tre fingo se Jesus ,i härlighet samt även Moses och Elias. De nio lämnades vid bergets fot, och då d icke kunde utdriva den onde anden, blevo de illa ansatta av sina och Jesu fiender, fariséerna. Men den hemska natten gick, och Jesus kom ned av berget. Han var även de nio lärjungarnas försvarare mot både djävul ocli skriftlärda, och så fort han kom, voro fienderna maktlösa.

"Och när han kom till sina lärjungar, såg han mycket folk omkring dem och skriftlärda, som tvistade med dem. Och så snart allt folket fick se honom, vordo de häpna och lupo till och hälsade honom".

Det var något ovanligt, att även de skriftlärda visade Jesus en269

sådan artighet, Men kanske något av förklaringens glans ännu vilade över honom, därtill voro de nog häpna för sitt handlingssätt mot hans lärjungar. De fingo ock en kraftig tillrättavisning. "Och han frågade de skriftlärda: Varom tvisten I med dem?"

På denna fråga vågade icke de skriftlärda att svara. Men där var en stackars arm fader, som såg djävulens hemska förstörelseverk i sin son. Denne kunde icke och behövde ,icke heller tiga inför nödhjälparen och Frälsaren.

"Och en ur folkhopen svarade och sade: Mästare, jag har fört till dig min son, som har en stum ande". — Genom satans inverkan var sonen både döv och stum. "Och så ofta han griper honom, rycker han honom, och han tuggar fradga och gnisslar med tänderna och förtvinar; och jag sade till dina lärjungar, att de skulle utdriva honom, och de förmådde icke. Då svarade han dem och sade: O, du otrogna släkte! Huru länge skall jag då vara hos eder? Huru länge skall jag då fördraga eder? Fören honom till mig."

Detta Frälsarens smärterop framprässades både av folkets och särskilt de skriftlärdes tvivel på, att Jesus var Messias, och lärjungarnas bristande ödmjukhet, som gjorde dem missnöjda med, att de icke fingo följa med upp på berget, och som även hindrade dem att verka Guds verk.

' 'Och de förde honom till honom; och då han fick se honom, strax slet anden honom, och han föll ned på jorden och vältrade sig och tuggade fradga. Och han frågade hans fader: Huru länge är det, som det har varit så med honom?" — Denna fråga gav Jesus för att komma i samtal med och meddela tron åt fadern. Jesus visste mycket väl, huru länge det onda hade varit. — ' 'Då sade han: Från barndomen; och han har ofta kastat honom både i eld och vatten för att förgöra honom; men om du kan göra något, så varkun-na dig över oss och hjälp oss."

Den arme, nödställde fadern var ingen troshjälte. Men nöden drev honom till den rätte hjälparen, vilken han anropade om var-kunsam hjälp. Visserligen kom han med ett tvekande "om" — "om du kan göra något". Det är icke trosspråk, som säger till den allsmäktige hjälparen: "Om du kan göra något." Denne man var dock ursäktad framför oss, emedan vi veta mera om Jesus person och makt än han. Men likväl stå vi ofta i vår nöd med samma ångestrop och säga till vår Gud: "Om du kan göra något, så varkunna dig över oss och hjälp oss". Icke är det att hedra Herren med detta tvivlande "om". Men det är ju gott, att Jesus både kunde och ville hjälpa den stackars tvivlaren, som, då han fick höra, att det icke fattades förmåga hos Jesus, utan det berodde på om den nödställde trodde, icke ville gå miste om hjälpen, fastän han hade otro, och därför anropade Jesus om hjälp även för sin otro.

"Då sade Jesus till honom: "Om du kan" — allt kan ske för den, som tror. Då ropade piltens fader : ' 'Jag tror; hjälp min otro !"270

Ja, så få vi även göra, lovat vare Herrens namn! — En man i en sådan sinnesförfattning var icke Jesus hindrad att hjälpa. Pilten blev strax hulpen. Och en sådan giad dag hade den hårt prövade fadern aldrig havt. Han fick hjälp

för sin klentro och otro, så han fick utan tvivel även den saliggörande tron.

"Och de gingo därifrån och vandrade genom Galliléen, och han ville icke, att någon skulle veta det. Ty han lärde sina lärjungar och sade till dem: Människosonen skall antvardas i människors händer, och de skola döda honom, och sedan han har blivit dödad, skall han på tredje dagen uppstå. Men de förstodo icke, vad han sade, och de räddes fråga honom".

Han ville nu vandra obemärkt för att i stillheten kunna undervisa sina lärjungar om hans egentliga äranden hit till jorden. De stora folkskaror, som trängde sig omkring honom, voro icke ännu mogna för en sådan undervisning, då icke ens lärjungarna förstodo, vad han sade, då han talade om sin död och uppståndelse. Orden voro både enkla och tydliga, men de stredo mot deras uppfattning om Messiasriket, och därför kunde de icke förstå det. — Må vi icke gå blinda för Jesu lidande och döds betydelse, ty då sakna vi kännedom om Guds frälsningsråd och gå miste om saligheten.

"Vi hava en Gud, den där hjälper, ooh se, denne Gud han är vår. Så hård aldrig nöden kan bliva, att lian icke hjälpa förmår. Så vike då oro och klagan! Må hellre vi prisa hans namn, och skynda, var morgon som randas, på nytt i hans öppnade famn."3 Söndagen i Fastan.

Luk. 4: 31—37.

IKapernaum var Jesus bosatt (Matt. 4: 12, 13), och det var under första tiden efter lians bosättning där, som den händelse tilldrog sig, vilket utgör innehållet i dagens text. Lukas anför händelsen efter Jesu predikan i Nasaret ; men han visar ock, att Jesus gjort många under i Kapernaum, innan han predikade i Nasaret. V. 23.

"Han lärde dem på sabbaten". — Det var en outsägligt dyrbar lärdom. Det är gott för oss, då vi barndomen få lära oss att arbeta samt läsa, skriva och räkna, varigenom vi kunna bliva nyttiga människor och slippa att — om vi få vara friska nämligen — bliva en börda för oss själva och andra. Men vad vi få lära i lekamliga ting, gagnar oss endast för det lekamliga livet. Och så mycket evigheten är längre än tiden, så mycket viktigare är den andliga lärdomen än den lekamliga. Och det är endast genom Guds ord, vi kunna få den kunskap, som medför evigt liv och salighet. Gud har avskiljt sabbaten från arbetsdagarna, att vi särskilt på den dagen skola inhämta den lärdom, som vi behöva, och som Jesus än i dag vill giva oss. Må ingen, varken yngre eller äldre, använda sabbaten på ett orätt sätt!

"De häpnade över hans lära, ty han talade med makt." De kände, att det var ett ord, som var "levande och kraftigt och skarpare än något tveeggat svärd". Ebr. 4: 12. Det var något helt annat än fariséernas torra och andelösa föreläsningar. Det var en stor nåd, som ock medförde ett stort ansvar, att få höra Jesus lära. Det var dock långt ifrån alla, som öppnade sitt hjärta för hans salighetsbringande lära. Och på ett sådant nådeförakt följde en tung dom.

Genom Jesu nådefulla förkunnelse för arma syndare måste djävulen lämna sitt herravälde över människan. "I synagogan var en man ,som hade en oren ande, och han ropade med hög röst och sade: Ack, vad hava vi att göra med dig, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att fördärva oss? Jag vet, vem du är, Guds helige"; v. 33, 34.

Genom synden har djävulen fått en förfärlig makt över människan. Må vi vara rädda för att synda mot Gud, ty det är endast genom synden, satan får makt över oss. Hur ond han är, kan han dock icke skada oss på annan väg än genom att locka oss till olydnad mot Gud. I Luk. 11: 14 berättas om en man, som var både döv oeh stum genom djävulens inverkan. I dagens text talas om "en oren ande". Denne ande hade förmodligen sänkt mannen i orena lustars utövning. Det blev trångt för denna djävulsande, när Jesu kraftiga ord ljödo. — "O, ville varje tunga Om det, som Jesusgjort, Predika, tala sjunga", så att satan förlorade makten och inflytandet över själarna, att det bleve honom för trångt, så att han förlorade sin bostad i människan, och att Guds gode, helige Ande finge inträda och bosätta sig i varje hjärta.

Djävulen behärskade mannen, så att han använde hans tunga, varmed han ropade och beklagade sig och alla onda andar, som i människornas Frälsare sågo sin fördärvare. Den onde anden visste, vem Jesus var och utropade det högt, "Och Jesus näpste honom, sägande: Tig och gå ut ifrån honom".

"Och den onde anden kastade honom mitt ibland dem och gick från honom och gjorde honom ingen skada"; v. 35. Djävulen lämnar ingen godvilligt, Men på Jesu befallning måste han lämna sitt rov utan att göra mannen vidare skada, Mannen skulle nu bliva en medlem av Jesu församling, och däröver förargades satan, vilket han ock visar därmed att han "kastade" honom mitt ibland Jesu åhörare.

"Och häpnad kom över alla, och de talade med varandra sägande: Yad är detta för ett ord, att han med makt och väldighet befaller de orena andarna och de gå ut?" V. 36. Såväl Jesu ord, som den makt, med vilken han utdrev djävlar, var ännu en hemlighet för de i Kapernaums synagoga församlade. Och sorgligt nog äro de flesta mitt i kristenheten okunniga därom, emedan de icke velat mottaga kärlek till sanningen.

Hade icke Jesus med sin fläckfria lydnad,' sin frivilliga offerdöd och sitt heliga blod försonat oss med Gud och utplånat vår synd, så hade alla människor förblivit under Guds dom och därigenom även i djävulens våld. Sin makt att lösa sjäLar ur djävulens våld hade Jesus genom sin för alla människors synder gottgörande försoning. Och ordet om denna försoning har än i dag makt att lösa själar ur otrons och förvillelsens snaror, i vilka djävulen ännu behärskar så många millioner människor. Yad som företages i syfte att förbättra människors andliga ställning är fåfäng möda, om icke den korsfäste Kristus blir predikad och trodd. Må därför hans namn bliva utropat och hans verk varda kunnigt bland folken över hela jorden, såsom det står i slutet av vår text: "Och ryktet om honom gick ut överallt i trakten däromkring."

"Vår egen kraft ej hjälpa kan, vi vore snart förströdde, men med oss står den rätte man, vi stå av honom stödde. Frågar du, vad namn han bär: Jesus Kristus det är, han är den Herren Gud, som, klädd i segerskrud, sin tron för evigt grundat."Midfastosöndagen.

Joh. 6: 52—71.

De två föregående söndagarna hava vi sett, hur Jesus utdrivit onda andar; i dagens text få vi se, huru han dukar nådens bord för oss, arma syndare. Det är icke nog, att vi befrias från det onda, vi behöva ock få det goda. Och det vill Jesus meddela oss i dagens text.

Strax före vår text säger Jesus om sig: "Jag är det levande brödet, som har kommit ned från himmelen. Om någon äter av det ta bröd skall' han leva evinnerligen, och det bröd, som jag skall giva, är mitt kött, vilket jag skall giva för världens liv."

Jesus har kommit ned från himmelen och låtit sig födas av jungfrun Maria. Där ha vi försoning för vår syndiga födelse. Han har utgivit sig i en oförvitlig laglydnad och i en kvalfull offerdöd, men ock i en segerrik uppståndelse och himmelsfärd. Så har han utgivit sitt kött för världens, det är alla människors liv. Och detta är sann mat och sann dryck, all annan andlig mat är falsk. Den som icke i tron näres av Jesu kött och blod, har icke liv i sig. Men "den som äter mitt kött och dricker mitt blod, lian har evigt liv, han förbliver i mig och jag i honom, och jag skall uppväcka honom på den yttex-sta dagen", säger Jesus.

Tänk så dyrbart, att vi få tro på Jesus såsom den, som gjort allt för oss, försonat alla våra synder och utplånat vår stora syndaskuld. Det. är en sann och verklig hugsvalelse eller själaföda. Och genom att äta den dyrbara nåderätten förbliva vi i Kristus och han i oss och så hava vi evigt liv, emedan Jesus även skall på domens dag uppväcka vår döda kropp och göra den lik med sin härlighets kropp. Fil. 3: 21. Nog är det tröstefullt att gå emot ett sådant saligt hopp, en sådan härlig framtid.

Det är dystert att gå mot döden och graven; ännu hemskare är det att gå emot evig förtvivlan, ångest och själskval, vilket alla gå till mötes, som icke äta Jesu kött och dricka hans blod genom att i tron tillförse sig, vad han uträttat genom sitt kött och blod.

När Jesus med en så stor uppoffrande kärlek har förvandlat vår förtvivlade ställning och gjort den god, så bör ju ingen draga sig undan från detta nådens bord till förtappelse. Var och en bör besinna, att faran är stor, när Jesus ansåg vår frälsning vara värd ett sådant offer, oeh att hans nitälskan om vår frälsning är allvarlig och öm, när han så frivilligt utgivit — icke en million kronor,, icke en ängel, vilket icke hade hulpit, utan sig själv.272

Dagen före innan Jesus höll denna kraftiga frälsningspredikan i Kapernaum, hade Jesus mättat en stor människoskara med lekamlig mat. Det höllo de tillgodo med och ville smörja honom till en brödkonung, som kunde tillförse dem deras kroppsliga behov. Men när han talade om det, som hade ännu mycket större värde, då ville de icke vara med.

"Då tvistade judarna sinsemellan, sägande: Huru kan denne giva oss sitt kött till att äta?" De sågo Jesus endast med köttsliga ögon, hörde med köttsliga öron och uppfattade hans ord med ett köttsligt sinne. Även många av hans lärjungar saknade andlig blick och sade: "Detta är ett hårt tal vem kan höra det?" Om detta säger Jesus: ; 'Anden är den, som gör levande, köttet är till intet nyttigt, de ord, jag säger eder, äro anda och äro liv."

För den köttsligt sinnade människan är detta hårda ord. Hon menar, att hon skall med sitt naturliga förstånd förstå bibeln lika, lätt, som hon fattar en lärobok i naturvetenskap. ' 'Men en naturlig människa fattar icke det som tillhör Guds Ande, ty det är henne en dårskap, och hon kan icke begripa det, emedan det måste andligen bedömas." 1 Kor. 2: 14.

Var det obegripligt för dem, hur de skulle kunna äta Jesu kött nu, så skulle det bliva ännu obegripligare för dem att kunna äta hans kött, sedan han farit till himmelen. De hade dock bort misstänka sin köttsliga vishet och böjts för Jesu ord, hur obegripliga de än voro, så hade det blivit dem "givet" att komma till Jesus och till andligt ljus. Nu togo de anstöt av Jesu ord, oeh till sin olycka drogo de sig tillbaka och gingo icke längre med honom"; v. 66.

Jesus ändrade dock icke sin "dåraktiga predikan" (1 Kor. 1: 21) för att få en stor hop köttsligt sinnade att giva honom en yttre gagnlös hyllning, utan han ställde en prövande fråga till de tolv: "Icke viljen väl även I gå bort?" Petrus svarade då, att de icke hade någon eller något att vända sig till utom Jesus. Han sade : ' 'Herre, till vem skola vi gå ?" — Lyckliga förhållande! När en människa får en sådan syn på sig själv och på allt annat, att hon icke har någon eller något att sluta sig till utan måste vara hos Jesus, även då han synes hård, då är hon lycklig och i gott förvar för både tid och evighet. Därtill giver Herren den människan ett sådant ljus i sanningen, att vad för de självfromma och visa äro hårda stenar, är ett ljuvligt närande bröd för henne. Samma ord, som voro så hårda för dessa, som övergåvo Jesus, voro eviga livets ord för Petrus oeh hans själsfränder. Han sade: ' 'Du har eviga livets ord. Och vi tro och förstå, att du är Kristus, den levande Gudens Son". Det var ett ljus och en kunskap, som icke kan tagas eller förvärvas ens av den skarpaste tänkare i någon världslig skola, men som dock är värd mera än hela världen.

Petrus var en av de tolv förtrogna. Men sorgligt nog voro icke alla tolv ärliga i sitt sinne inför Herren och sanningen. Judas var273

med men med ett djävulskt sinnelag. Huru fruktansvärda voro icke Jesu ord om Judas, och likväl tog han dem icke sig till väckelse utan fortsatte i sin falskhet. "Jesus svarade dem: Har jag icke utvalt eder, I tolv? Och en av eder är en djävul".

Må ingen av oss vara bland dem, som gå bort från Jesu sällskap, men icke heller bland dem, som följa med i ett falskt sinnelag.

Herre Jesus, gör oss till verkliga ätare av ditt kött och blod, att vi må leva i dig och för dig!

"Jag tager, äter, dricker dig, Och du förenar dig med mig, Min skapare, min frälserman. Månn' större nåd mig hända kan?

O, vilken höjd av nåd för mig, Min tankekraft förlorar sig. Lov, ära, pris, halleluja Min broder, Gud och Jehova!"

18274

5 Söndagen i Fastan.

Joh. 8: 31—45.

I Jesus och honom allena hava syndare frälsning från synden, döden och fördömelsen. Delaktiiggörelsen av denna nåd sker genom tron på Jesus. Hade nådens åtnjutande varit förbundet med någon synnerlig begåvning,

visdom och lärdom, då hade icke frälsningen varit tillgänglig för alla. Men Gud har behagat ställa det så, att alla, både fattiga och rika, olärda och lärda, på förståndets vägnar inskränkta och rikt begåvade skulle kunna bliva delaktiga av Guds nåd. Ty tron kan lika lätt tändas och näras i en okunnig som i en vis persons hjärta.

Tron på Jesus beror på sinnesförfattningen eller viljan men icke på någon större visdom eller bildning. Visserligen måste man hava kunskap om Jesus för att kunna tro på honom. Men den kunskapen kan Gud lika lätt meddela ett barn som en teologie doktor.

Av dagens text se vi dock, att icke all tro på Jesus är pånytt-födande och salighetsbringande. När en människa blir så dömd och olycklig för sina synder, att hon icke kan fortleva i synden och icke heller finna tröst j sin fromhet utan vänder sig till Jesus och finner tröst och samvetsro i honom, då har hon en sann och salighetsbringande tro.- Med den tron följer kärlek till Jesus. Man vill då icke liksom judarna i vår text stena Jesus.

Jesus hade vid detta tillfälle talat så, att många trodde på honom. De hade för tillfället blivit övertygade, att han var Messias. Men de voro icke nådehungrande, som erfarit hugsvalelse och sinnesändring genom hans ord, såsom vi märka av vår text. Jesus sade till dem: "Om I förbliven i mitt ord, så ären I mina sanna lärjungar. Och I skolen förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria." Lärjungasinnet uppenbaras däri, att nian bliver vid Herrens ord, som ensamt har den makten att frigöra oss från syndaskulden och syndatjänsten genom att. uppenbara för oss, att vi i Kristus hava frihet från själva, synden.

Pöl* en slav, som suckar under träldom och längtar efter frihet, finnes väl ingenting ljuvligare än den förkunnelsen, att han är fri. Det. är vår olycka, att vi icke känna och inse syndatjänstens hemska träldom och följder. Tusenden trivas i denna träldom; de mena, att det är den rätta friheten att få följa sina lustar. Så var det med judarna i vår text. "De svarade honom: Vi äro Abrahams säd och hava aldrig varit någons trälar. Huru kan du då säga: I skolen varda fria.?" Tänk, vilken okunnighet och blindhet de ådagalade!275

Då Jesus talar om andlig frigörelse, tänka de endast på lekamligt slaveri.

"Jesus svarade dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder; Var och en, som gör synden, är syndens träl". — Tänk så fruktansvärt! I lekamligt avseende vill ingen vara, träl, alla vilja då hava den största frihet. Men träldomen under djävulen genom otro och synd sover man över och trivs uti, så att man icke ens vet, att man är en träl, som en gång skall bliva bortvisad från det rätta fadershemmet. Ty "trälen förbliver icke i huset evinnerligen; Sonen förbliver evinnerligen. Därför, om Sonen gör eder fria, så bliven I verkligen fria."

Kristus föddes under lagen för att med sin lydnad jn i döden friköpa, oss. Gal. 4:4, 5. Detta gjorde han ock. Gal. 3: 13. Gud är nöjd med den lösepenning, som Jesus erlagt för de dödsdömda, ocli djävulen har förlorat sitt rättsvälde över dem. I det avseendet är han tillintetgjord och trälarna fria. Men genom lögnen håller han människorna i otro och syndatjänst och härskar därigenom över dem. Denna träldom upphör genom att tro ordet och lära känna Gud. "Då I icke känden Gud, voren I trälar", säger Paulus. Gal. 4:8. — Må vi lyssna till evangelii salighetsbringande friårsbasun, förbliva vid Jesu dyrbara ord, att vi må förstå sanningen och vara verkligen fria!

Guds vän Abraham var judarnas stamfader, och därför menade de, att de stodo i ett gott barnaförhållande till Gud. Men de voro fjärran från Abarahams tro och sinnesförfattning. Till sinnet voro de av själva den onde. Tänk så gruvligt! Och i samma olyckliga belägenhet befinna sig var och en, som icke i en sann, pånyttfödande tro förtröstar på Jesus. — Hur har du det i denna viktiga sak? Du anser kanske, att allt är gott och väl med din ställning, oaktat du icke näres, tuktas och regeras av Jesu ord. Detta ditt självtagna hopp hjälper dig lika litet, som det hjälpte de självsäkra judarna, till vilka Jesus sade: "Jag vet, att I ären Abrahams säd, men I söken att, dräpa mig, en man, som. till eder har talat sanning, vilken jag har hört, av Gud; sådant gjorde icke Abraham. I gören eder Faders gärningar. Då sade de till honom: Vi äro icke födda genom äktenskapsbrott" (detta var ett enligt deras mening fyndigt infall, genom vilket de hoppades komma ifrån hans bindande bevis för, att de till sinnesförfattningen voro av djävulen), "vi hava en enda Fader, nämligen Gud. Då sade Jesus till dem: Vore Gud eder Fader, så älskaden I ju mig, ty från Gud har jag utgått och kommit, och jag liar icke kommit av mig själv,

utan han har sänt mig".

Judarna kunde icke bevisa, att deras vittnesbörd om sig själva voro sanna. Men Jesus bevisade med deras gärningar, att hans vittnesbörd om dem var sant, och med sina gärningar, att hans vittnesbörd om sig var sant,276

"Varför förstån I icke mitt tal? Emedan I icke kunnen hörn mitt ord." Det var och förblev deras olycka, att de icke ville mottaga kärlek till sanningen, och därför icke kunde höra hans vittnesbörd, varken ifråga om dem eller om sig. Därför kunde de aldrig förstå sanningen utan framlevde sitt liv i blindhet och otro, oaktat de hade samma sanning, som deras stamfader Abraham hade ha.vt, uppenbarad i ett rikare mått än han. Samma olyckliga väg gå människormassor än i dag, fastän man har sanningen och blivit undervisad i den från barndomen. Det är en hemsk ställning och en gruvlig sinnesförfattning, såsom ock fadern till detta otrossinne och svekfulla väsen är själva, lögnaren djävulen, såsom Jesus säger i de sista verserna av dagens text:

"I ären av den fadern djävulen, och eder faders begär viljen I efterkomma; han var en mandråpare av begynnelsen". — Sin egen saliga tillvaro dräpte han, då han avföll från Gud, som är livet. De första människorna dräpte han, då han förledde dem till avfall. Och i Kains brodermord hade han en dryg andel. "Och han står icke i sanningen, ty sanning är icke i honom. När han talar lögnen, talar han av sitt eget, ty han är en lögnare och dess fader"; v. 44. Tänken på det, kära vänner, då I frestens att tala osanning! Då I ljugen, så omsätten I genom eder vilja och tunga djävulens väsende och ondska. Fortgån I på den vägen, så bliven I otillgängliga för sanningen, otillgängliga för den helige Andes inflytande, och kunnen således icke tro sanningen, just emedan den är sann, såsom Jesus säger: "Men emedan jag talar sanning, tron I mig icke"; v. 45 — Må vi i tid bäva för att råka uti ett sådant hemskt sinnelag!

"Du bar ditt kors, o Jesu mild,

då dödens väg du trädde

till frälsning för en värld, som vild

och full av hat, dig hädde.

Du blöder böjd

för dem som dig förfölja."277

Palmsöndagen.

Luk. 22: 14—22.

Dagens heliga text börjar med: "Och när stunden var inne, satte

Jesus sig till bords och de tolv apostlarna med honom". Det var den från evighet av Gud bestämda stunden, då Jesus skulle överlämna sig till marter, lidande och död. Han samlade då sina förtrogna vänner omkring sig till en kärleksmåltid av enastående betydelse.

"Och han sade till dem: Jag bar högeligen åstundat citt cltci detta påskalamm med eder, förrän jag lider, ty jag säger eder, att jag icke mer skall äta därav, förrän det varder fullkomnat i Guds rike'

Det var sista gången Jesus åt för att nära sin kropp. Efter sin uppståndelse åt han för att stärka lärjungarnas tro men icke av något kroppsligt behov. Luk. 24: 43. Efter denna måltid hade han högeligen längtat. Fastän det kostade honom så mycken kamp, ångest och nöd att bereda ett nådens matbord för sina fallna bröder och systrar, så gjorde han det så gärna, att han längtade efter den stunden.

Enligt österländsk sed ådagalade man ett broderligt och hjärtligt förhållande till den, man åt med. Fariséerna klandrade därför Jesus för att han åt med syndare. Luk. 15: 2. Och Paulus säger: ' 'Om någon, som kall-as broder, är en horkarl eller girig etc., skolen I icke hava umgänge med honom eller ens äta med en sådan". 1 Kor. 5: 11.

Jesus vill äta med oss här i tiden, ty han vill icke sakna oss, när det nya fröjdernas vin skall drickas i hans Faders rike. Han säger: "Se, jag står vid dörren och klappar; om någon hör min röst och upplåter dörren, skall jag ingå

till honom och hålla måltid med honom och han med mig". Uppenb. 3: 20. När en syndare bekänner sin synd och nöd för Jesus och således meddelar sig med honom, då håller syndaren måltid med Jesus. Och då meddelar Jesus sig själv och sin nåd och frälsning med syndaren, och då blir det en salig måltid för syndaren. Och Jesus längtar än i dag efter att på ett sådant sätt få äta med varenda människa på jorden. Och äta vi Jesus i278

en daglig trostillägnelse, då äro vi ock bekväma att till välsignelse äta hans kött ocli dricka hans blod i hans heliga, nattvard.

Då både Matteus ocli Lukas beskrivit förloppet vid den heliga nattvardsmåltiden, omnämner Johannes den blott i förbigående. Men han betecknar denna Jesu handling med dessa ord: "Sedan Jesus hade älskat de sina, som voro i världen, älskade han dem intill änden". Joh. 13: 1. Sedan Jesus hade älskat, älskade han. Hela hans liv var ett kärleksliv. Och lians sista måltid kan icke betecknas bättre än med detta: Han älskade dem intill änden.

Under gamla förbundets tid hade Gud förordnat omskärelsen och påskalammet: i nya förbundet har Herren Jesus förordnat dopet och nattvarden. — Någon torde invänta: dopet är icke instiftat i stället för omskärelsen. Därom behöva vi icke tvista, ty det. anförda är ett faktum. Barnet skulle omskäras på den åttonde dagen, därför handla kristna föräldrar enligt Guds ord, då de låta sinn späda barn undfå det heliga dopet, Någon viss dag har dock icke Jesus angivit, varför man i den saken liar en kristlig frihet,

Påskalammet kunde dock icke ätas av små barn. Och innan man framträder till det heliga nattvardsbordet, skulle man pröva sig själv (1 Kor. 11: 28), och det kunna icke de små barnen göra. "Vilken som ovärdigt äter detta bröd eller dricker Herrens kalk, han varder saker på Herrens lekamen och blod."

Om man icke är eller ens söker att bliva en Jesu vän för både tid och evighet, då kan man icke värdigt begå Herrens heliga nattvard. Och menar man, att. man med sin nattvardsgång skall gottgöra för någon förseelse eller göra sig till någon del värdigare himmelen, då äter och dricker man på ett ovärdigt sätt. Men den, som vill vara en Jesu vän och går till nattvarden för att genom Jesu försoning finna tröst och hjälp mot synden, han är enligt skriften en värdig nattvardsgäst, hur syndig och ovärdig han än i sig själv må vara och käima sig vara,

Påskalammet slaktades bland israeliterna till aftonen den 14 nisan (2 Mos. 12: 6) eller mellan aftnarna, d. ä. vid kl. 6, då den 14 utgick och den 15 ingick. Föraftonen räknades ock kl. 3—6 och senaftonen 6—9 e. m. I de senare åren slaktades påskalammet i helgedomens förgård, varvid hela föraftonen (kl. 3—6 e. m.) gick åt för nedslaktning av de många tusen påskalammen. På torsdagskvällen, då fredagen den 14 nisan ingick, åt, Jesus sitt sista påskalamm på jorden. Det. var ett dygn tidigare än vanligt. Förebilderna fingo nu maka åt sig, då urbilden och motbilden var kommen. Om något påskalamm slaktades på fredagsaftonen, vet jag icke. Men att Kristus såsom det rätta påskalammet slaktades just då, det veta vi. Förebilderna avsågo att visa alla. till Kristus. Nu hade de tjänat ut, och därför skulle den offertjänsten upphöra. Och från klockan tolv till tre var ett sådant mörker, att de kunde nog icke ordna med279

förberedelser till någon slaktning. Strax efteråt blev den uppskakande jordbävningen, som väl ock hade sin hindrande inverkan.

Sedan Jesus med de sina ätit påskalammet, instiftade han sin heliga nattvard, i vilken han förenar sig med sin församling än i dag. Vid avskedsmåltiden förenar ocli binder han sig hos och med de sina för alla kommande dagar. O, vilken vän, vilken kärlek och vilken förmåga! Sedan han hade älskat, så älskade han.

"Och han tog ett bröd, tackade och bröt det och gav dem, sägande : Detta är min lekamen, som för eder varder utgiven. Gören detta till min åminnelse! Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden, sägande: Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod som •för eder varder utgjutet".

Jesus tackar, då han bryter det bröd, om vilket han säger: "Detta är min lekamen, som för eder varder utgiven", och då han tager den kalk, om vilken han säger: "Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod, som för eder varder utgjutet". Han tackade sin Fader, att han fick gå i döden i ditt ställe. — För eder utgiven". Det ligger ett hav av fasor i detta: "utgiven". Skulle han försona oss, så fick han icke vara inne i fadershemmet, han måste ut, så långt ut, att han var övergiven av Gud. Han tackade för att han fick byta plats med oss och utgiva sin kropp, sin själ,

sitt blod för oss till försoning. — "För eder utgiven — ---för eder utgjutet."

"Guds änglar sågo ned med häpnad, hur han led; min själ, fall ned och bed; för dig han dog".

Den som tillförser sig dessa orden: För eder utgiven, för eder utgjutet, han kommer därigenom i saligt åtnjutande av Kristus oeh hela. hans ofattligt stora, förtjänstfulla försoningsgärning; han är salig och skall en gång med glädje finna, att himmelen står honom öppen, och att han skall helt och fullt passa och finna trevnad hos Gud och hans saliga omgivning. — O Gud, hjälp oss till en sann kännedom om Kristus och nådens rikedom i honom, att vi en gång må få vara med vid den stora nattvarden i himmelen!

"Dock se, min förrädares hand är med mig på bordet. Och Människosonen går bort, såsom det är bestämt, dock ve den människa, genom vilken han varder förrådd !"

Ja, så ser det ut med dem, som Jesus offrar allt för. Judas är med endast för att spionera ut ett lämpligt tillfälle att förråda honom åt hans dödsfiender, och de andra lärjungarna — träta om, vern som är ypperst. O, vilket hav av synd oeh ondska! Den som är något vaken häröver, behöver sannerligen tro evangelium och till Jesu åminnelse ofta gå till hans dukade nådebord, där försoningens280

och nådens skatter finnas i så rikt mått, och där det ännu ljuder till alla nödställda själar: "Tagen, äten! Detta är min lekamen". •— Dricken härav alla!"

"Dig vare pris för livets ord, för dopets bad och nådens bord! Din frid oss här i tiden giv och efter döden evigt liv."28.1

Långfredagen.

Joh. 19 : 23, 24.

I femte akten av vår Frälsares lidandes historia läsa vi även dessa ord, som äro anförda från Johannes evangelium: "Då nu krigsmännen hade korsfäst Jesus, togo de hans kläder och gjorde fyra delar, en del åt varje krigsman, och livklädnaden med. Men livklädnaden var icke sömnad utan vävd, uppifrån och alltigenom. Därför sade de sinsemellan: Låtom oss icke skära sönder denna utan kasta lott om honom, vem han skall tillhöra ; på det att skriften skulle fullbordas, som säger: ' 'De hava skiftat mina kläder mellan sig och kastat lott om min klädnad". Och detta gjorde nu krigsmännen". •

Det är en i sin betydelse underbar högtidsdag, som vi i dag fira. Härlighetens Herre, den allsmäktige, skaparen, domaren och den ömme, milde och barmhärtige Frälsaren korsfästes. De fötter, som vandrat från stad till stad, från by till by och uppsökt nödens hem och armodets och lidandets barn för att hjälpa dem, de genomborras av spikar. De välsignade händer, som hava utsträckts till stora och små, hjälpande och välsignande, de fastspikas vid förbannelsens trä. Härlighetens Herre fastspikas på de grövsta, de mest avskydda brottslingars avrättningsplats. Vilken djävulsk och outgrundlig ondska måste icke bo och härska i människornas hjärtan! Vilken tung och outhärdlig Guds dom måste icke vila över människan, då icke något mindre offer, någon mindre gottgörelse förslog till försoning! Vilken ofattligt stor kärlek oeh barmhärtighet måste icke bo i vår Gud, då han utgiver sig själv i sådan skam, död och förbannelse! Och vilken tillräcklig lösepenning för alla människors alla synder måtte nu icke vara framburen oeh gillad och antagen av den helige domaren, när Guds egen Son hängt fästad vid korsets stam. Inför denna tavla må vi väl väckas och förkrossas av vår ondska samt uppfyllas av salighet och fröjd över Guds frälsningsråd, nåd och barmhärtighet!

Det var en hävdvunnen sed, att den korsfästes kläder skulle tillfalla de krigsmän, som utfört korsfästelsen. Att krigsmännen vid Jesu kors kunde intressera sig av så ringa saker, som några klädesplagg, vittnar om att de icke visste, vad de hade gjort, icke visste, att de hade korsfäst härlighetens Herre. De äro ock i sin blindhet och i sitt handlingssätt en avbildning av hela den blinda och "lom-hörda" världen, som även på denna stora högtidsdag icke har den ringaste uppfattning av sin stora skuld och dess försoning på Kristi282

kors utan endast intresserar sig för vad som hör till denna tiden och världen.

Bland Jesu kläder fanns en underbar livklädnad; den var icke sömnad utan vävd, uppifrån och alltigenom. Även denna ämnade krigsmännen dela. Men psalmen 22: 19 hade — krigsmännen omedvetet — sagt: "De kasta lott om min klädnad". Därför kunde de icke stycka den. Alla fyra krigsmännen tyckes hava på en gång fått den ingivelsen, att de borde kasta lott om den underbara klädnaden, varför de utropa: "Låtom oss icke skära sönder denna utan kasta lott om den, vem den skall tillhöra. Hade de skurit sönder den i fyra. delar, så hade ingen haft fullkomligt gagn av sin lott. Men det hade nu den, som erhöll den ostyckad.

I andligt avseende få vi allesammans sitta under Jesu kors ocli dela kvarlåtenskapen efter vår så oändligt rike broder. Det dyrbara vid detta arvskifte är ock det, att allesammans hava fått alltsammans. Hela frälsningsgåvan är hel och odelad given åt världen. Ingen är här utesluten, icke ens tillbakasatt, och ingen liar. något företräde framför någon annan.

Bland allt det dyrbara, som vi fått genom och uti vår dyre Frälsare, är ock en hel och osömmad livklädnad, nämligen hans rättfärdighet. Och det är den "yppersta klädningen". Den innehåller liv, emedan rättfärdighetens lön är livet. Den har ingen söm utan är vävd uppifrån och alltigenom med hans lydnads trådar. Den är icke vävd nedifrån eller med något inslag av Adams barn.

Både Adam oeh Eva sökte, då de blevo varse, att de voro nakna, att binda fikonlöv till beklädnad. Men vi förstå nog, att det blev en usel beklädnad. Men ännu uslare bliver den klädning, som vi söka väva oss genom våra tårar, böner, gruvliga eller ljuvliga känslor, andaktsövningar och åtskilliga gärningar. Men sådant kan icke pryda oss inför Gud. Det förelår icke till vår renhet och rättfärdighet. Nej, därtill förslår endast den livklädnad, som är vävd utan söm och utan någon brusten tråd. Den duger för dig. Den innehåller fullkomlig frihet från alla dina synder och orenheter och fullkomlig prydnad för hela din varelse, både ande, kropp och själ.

"Så hör då, hela Adams fallna släkt, låt Gud få kläda dig uti den dräkt, som redan nu är din tillhörighet, fast du kanhända det ej vet."

Vad den förlorade sonen än hade förstört, på sina irrfärder i det främmande landet, så hade han dock icke kunnat förstöra den yppersta klädningen. Därför sade Fadren vid hans hemkomst. "Bären fram — bären fram den yppersta klädningen och kläden honom däruti".283

Om du låter Guds Helige Ande för ditt samvete frambära, vad Jesus framburit genom sin lydnad, och du tröstar därpå och hug-svalas därmed, då är du rättfärdiggjord av tron och är klädd i den yppersta klädnaden och skall — om du fortfar att misströsta på dig och förtrösta på Jesus — för evigt vara med i den segersälla skara, 0111 vilken det heter: ' 'Vilka äro dessa, som äro klädda i de vita, fotsida kläderna?. Må Herren i sin barmhärtighet få förlijälpa oss dit!

"Nu dig tackar allt mitt hjärta, Jesu, för din myckna nöd, för din ångest, för din smärta, för ditt kors och för din död. Ja, för allt det bittra, svåra, som du led för synder våra. Pris och ära vare dig Herre Jesu innerlig!"284

Påskdagen.

Matt. 28: 1—8.

Det är vår dyre Frälsares uppståndelse, som dagens text ställer inför våra ögon. Det är den härligaste och saligaste händelse, som har timat på jorden. Jesus har nämligen besegrat döden, varpå hans uppståndelse är ett ojävigt vittne. — Döden, som för syndens skull liar kommit över alla människor, är fruktasvärd. Den härksar över allt liv på jorden, där den ock bryter ned och förstör allt härligt. Och ingen makt eller hjälp hade funnits mot honom, om icke vår dyre Frälsare tagit vårt kött, våra synder och vår sak och fört den till seger. Nu har han dock gjort detta. Vi hava åter under den gångna passionstiden sett honom kämpa allt intill blods, ja, hänga på förbannelsens korsträd mellan två rövare samt övergiven av Gud för att bereda oss påskglädje. Nu har han gjort det; nu har han kommit igen med försoning, frälsning, seger och liv för dödens barn. Nu få vi även fira påsk under glädje över denna seger, hur svåra lägen och ångestfulla pass vi eljes må befinna oss uti.

På ett enkelt och älskligt sätt är — såsom alltid förhållandet är med de bibliska händelserna — denna stora

tilldragelse berättad. "Vid sabbatens slut, i gryningen till den första dagen i veckan, gingo Maria Magdalena och den andra Maria för att bese graven". — "Den andra Maria" var Jakobs och Josefs' moder, en syster till Jesu moder. Matt. 27: 56. Även Salome, Johannes och Jakobs moder, och Johanna samt någon eller några icke namngivna kvinnor voro med.

På fredagen, judarnas tillredelsedag, då Josef av Arimateà och Nikodemus svepte Jesu kropp med linnebindlar och välluktande kryddor och begrovo honom", följde dessa kvinnor efter och besågo graven och huru hans kropp lades. Och de gingo tillbaka och tillredde välluktande kryddr och smörjelse!*; men under sabbaten voro de stilla efter budordet." Luk. 23: 54—56.

På lördagskvällen kl. 6 slöt sabbaten, då fortsatte de med till-redelsen, och i gryningen till första dagen i veckan gingo de till graven. Om Maria Magdalena varit i sällskap med kvinnorna, på söndagsmorgonen, så hade hon sprungit ifrån dem, ty hon kom till graven, "då det ännu var mörkt", och hann ifrån graven, innan de andra kvinnorna hunno fram. Joh. 20: 1, 2. De andra, kvinnorna kommo till graven i "gryningen" dagningen, "då solen gick upp". Mark. 16: 2. Hos oss är det en lång övergång från den första gry-285

ningen till solens uppgång; men i Palestina sker denna övergång mycket hastigt.

Det var med tunga steg, som Jesu vänner gingo till graven för att utföra sin tilltänkta kärleksgärning. På ett uppskakande sätt hade han plötsligt blivit ryckt ifrån dem; därtill var hans kropp gömd inom en sten så stor, att dessa kvinnor icke förmådde att komma intill honom. Dock kunde de icke avstå från det efter mänsklig beräkning fruktlösa försöktet att komma till honom med sin tillredda smörjelse. "Och de sade till varandra,: Vem skall vältra bort stenen från gravens dörr?" Mark. 16: 4. Att stenen var förseglad och graven bevakad av romerska krigsknektar (Matt. 27: 66) det tycktes de icke veta. — Ack ja, huru ofta gå icke vi i mörker under tryckande bördor, som äro oss för tunga, och sucka: Vem skall hjälpa mig? Men drivas vi av längtan efter Jesus, skall ingen sten förbliva hindrande i vår väg.

' 'Och se, det vart en stor jordbävning, ty en Herrens ängel steg ned från himmelen och gick bort och vältrade stenen från dörren och satte sig på honom. Och hans utseende var såsom en ljungeld och hans klädnad vit såsom snö". Varken stenen eller vaktknektarna kunde nu hindra kvinnorna att bese graven. För kvinnorna var denna ängel själva ljuvligheten, men för vakten var han såsom en ljungeld. "Och väktarna skälvde av fruktan för honom och vordo såsom döda."

Dessa jordbävningar äro liksom en sammaringning för de förlorade Adams-barnen till nådens och frälsningens högtidsfest. "Förstgångsringningen" skedde vid Jesu död, "angångsringnin-gen" vid hans uppståndelse och "sammanringningen" på pingstdagen, då Anden förklarade betydelsen av Jesu försoningsverk. Även då vart från himmelen ett dån, som hördes "av allehanda folk, som äro under himmelen." Apg. 2:2, 5.

"Men ängeln svarade och sade till kvinnorna: Rädens icke I; ty jag vet, att I söken Jesus, den korsfäste. Han är icke här, ty han är uppstånden, såsom han har sagt". — Jesus — den korsfäste — han är uppstånden. Må vi med våra själsögon stanna inför denna tavla och med våra hjärtan vila på denna frälsningsklippa. Ingen människa, ingen ängel och ingen annan Jesus än den korsfäste kan meddela frälsning och liv. Även på påskdagen måste våra samveten hugsvalas av Jesu korsdöd. Och endast den korsfäste Jesus har borttagit dödens orsak, synden, och därmed även döden, varför han ock är uppstånden, såsom han har sagt. Efter hans ord har det gått, och därefter kommer det ock att gå. Söker du honom i ordet och i överenstämmelse med ordet, då behöver du icke rädas varken för djävulens krigsknektar eller nödens tunga stenar, ja, icke ens för döden och domen, ty du har både timligt och evigt försvar i honom, den korsfäste, som är uppstånden. Men vill du icke sluta286

vänskap med honom, så må du veta, att rädsla ocli förtvivlan skall bliva ditt eviga sällskap.

Kvinnorna kunde icke drömma om, att denna dag skulle bliva en sådan salighetens dag. Först tröstas de med den allra ljuvligaste tillsägelsen. De behövde icke rädas, och de fingo ock höra något, söm fyllde dem med så stor och översvinnlig glädje, att det till och med ingav dem räddhåga. Därtill fingo de ock uppdraget att meddela sina förtvivlade själsfränder det glada budskapet. — O, vad det var mycket på en gång! Ja, så kan Herren, den käre

Frälsaren, förvandla den bittraste sorg i den största glädje. Även vi hava fått samma glädjebudskap att för egen del vara lyckliga uti samt frambära för våra medmänniskor.

Ängeln sade till dem: "Kommen och sen rummet, där Herren legat, och gån strax och sägen hans lärjungar, att han är uppstånden från de döda. Och se, han går före eder till Gralliléen, där skolen I få se honom. Se jag har sagt eder det. Och de gingo hastigt ut från graven med räddhåga och stor glädje och lupo att kungöra det för hans lärjungar."

' 'Ur hans blodsvett och hans pina, ur de helga djupa sår, som han i.og för synder mina, födes evig fröjd och vår. Kristus lever! Allt är väl. Lova Herren, o, min själ!"287

Annandag Påsk.

Matt. 28: 3—15.

Det är några händelser, som tilldrog sig på morgonen av vår dyre

Frälsares uppståndelses dag, som utgör dagens text. Så väl Jesu fiender som vänner voro i livlig verksamhet denna morgon. Minst fem kvinnor hade gått bittida på morgonen för att smörja Jesu lekamen, nämligen Maria Magdalena, Maria, Jesu moder, Maria, Jakobs moder, och Johanna och Salome. Dessa kommo till graven och fingo se stenen vara bortvältrad och en ängel sittande därpå, och vaktarna voro såsom döda. Men till kvinnorna sade ängeln: "Radens icke I; ty jag vet, att I söken Jesus, den korsfäste. Han är icke här, ty han är uppstånden, såsom han hade sagt, och gån strax och sägen hans lärjungar, att han är uppstånden från de döda. Och se, han går före eder till Galliléen; där skolen I få se honom".

"Men när de gingo för att kungöra det för hans lärjungar, se, då mötte Jesus dem och sade: Hell eder!" — Det var ett ljuvligt möte och en ljuvlig hälsning. Tänk, han, som var deras vän och deras hopp ocli som blev så sönderslagen samt korsfäst och dödad och bortryckt ifrån dem! Aldrig anade de, att de skulle få skåda honom i en sådan härlighet. Hade de haft tre dygns ångest, marter och förvirring, så blevo de dock hulpna på en gång, så att de kände det. "Hell eder"! Det var ingen dyster hälsning. Den hade icke rum för någon ovisshet om, vad Jesus tänkte om dem, att han hade fridens tankar och icke bedrövelsens. Och till ytterligare frimodighet sade Jesus till dem, då de gingo fram och fattade om hans fötter och tillbådo honom: "Rädens icke; gån och kungören det för mina bröder, att de må gå till G-alliléen; och där skola de få se mig."

Redan skärtordagskvällen sade Jesus, att han skulle uppstå från de döda och gå före dem till Galliléen. Men de arma lärjungarna glömde allt i sin förvirring och sorg. Nu skickade han åter bud till dem, att de skulle gå till Galliléen, och att de där skulle få se honom. Men icke gingo de till Galliléen. Hade icke Jesus uppenbarat sig för dem i Jerusalem och där de voro, så hade han aldrig fått uppenbara sig för dem i Galliléen. Men han sökte upp dem och uppenbarade sig för dem, där de voro. Och därigenom fick han ock uppenbara sig för dem i Galliléen.

Gån och kungören det för min bröder, säger Jesus.

I sitt avskedstal kallade han dem vänner; dock inflikade han där det villkoret: "om I gören allt, vad jag bjuder eder." Joh. 15: 19. Men nu kallade han dem bröder och det utan villkor. Det-288

ta broderskap var icke till någon del grundat på deras förhållande utan helt och hållet på den upprättelse, den gottgörelse, det försoningsverk, som han genom sin lydnad in i döden, ja, i korsets död hade utfört, och som han avslöt på korset. Och att det var nog och fullkomnat, därpå var hans uppståndelse ett oomkullstötligt bevis.

Men vad vår dyre Frälsare utförde i sin död och uppståndelse, det har han icke blott gjort för några få människor, t. ex. för omvända och troende eller salighetssökande människor, utan det haj han gjort för alla. Han dog för alla, ja, det står till och med sär skilt uttryckt: ' 'Kristus har dött för ogudaktiga." Rom. 5: 6.

När nu vårt barnaskap hos Gud är vunnet och vårt broderskap med Jesus är upprättat genom Sonens görande och lidande, då "äro ock vi, vilka vi än må vara, innefattade i denna hans hälsning: "mina' bröder."

"Guds Son är människa som jag,

jag människa som han.

Guds Son och jag i syskonlag

förenta med varann.

Sen jag den saken rätt förstod,

må världen se ut ond eller god,

jag är av hjärtat nöjd."

Må vi icke stöta bort vår förstfödde broder och det återvunna barnaskapet.

"Ty ve de själar, evigt ve, som skämta, le och leka ovetande i fängelse och sen i otro tveka! Ty utom lagsförbannelsen skall dem den domen drabba än att de Guds Son föraktat."

"Och under det de — kvinnorna — gingo, se, då kommo några av vakten till staden och kungjorde för översteprästerna allt det, som hade hänt." Tänk, att översteprästerna ännu fingo ett kraftigt väckelserop! När de vaktknektar, som på deras egen begäran utställts kommo och berättade, att Jesus var uppstånden.

Kunde de nu förakta ett sådant budskap ? Kunde de undgå att förskräckas över sitt handlingssätt mot honom? Nu måste de ju inse, att Jesus var Messias, vilken Abraham trodde på. Och då måste de ju förskräckas för sig själva och anropa Gud om förbarmande.

Ja, nog tycker man så. Men det är fruktansvärt vad den ena synden föder den andra, och vilken makt den har att förhärda. Män-289

niskofruktan har hindrat många att erkänna Jesus. Det föreföll dessa överstepräster omöjligt att inför folket avslöjas såsom Guds och den heliga skrifts fiender och så begingo de ytterligare ett fasansfullt brott, som hade så betydelsefulla och olyckliga följder bland många judar.

"Och de församlade sig med de äldste, och de höllo råd och gåvo en stor summa penningar åt krigsmännen och sade: Sägen, att lians lärjungar kommo om natten och stulo hört honom, medan vi sovo". Icke kunde de se, när de sovo? Så förråder lögnen sig själv. Det var dödsstraff för den vakt, som somnade på sin post. Men det stora rådet i Jerusalem lärde dem att säga, att de somnade allesammans. Själva voro de medvetna, dessa herrar, om det orimliga och farliga i att så säga. Men den stackars Pilatus hade ock begått sådana gärningar, att han hade råkat illa. ut, om judarna anklagade honom, vilket han fruktade, om han anklagade dem. Och detta visste rådsherrarna. Därför sade de:

"Och om detta kommer för landshövdingens öron vilja vi ställa honom tillfreds ocli så laga, att T kunnen vara obekymrade. Och de togo penningarna och gjorde, såsom, de voro lärda. Och detta tal har blivit allmänt gängse bland judarna intill denna dag".

' 'Vad ljus över griften! Han lever o fröjd! Fullkomnad är skriften, o, salighets höjd! Från himmelen hälsad han framgår i glans, och världen är frälsad, och segern är hans.

Bortvältrad är stenen och inseglet bräckt, och vakten har flytt för hans andes fläkt, och avgrunden bävar. Helleluja!"

18290

1 Söndagen efter Påsk.

Luk. 24: 36—48.

Dagens text skildrar mötet mellan Jesus oeh lärjungarna, då han för första gången efter sin uppståndelse uppenbarade sig för dem, vilket skedde påskdagskvällen i Jerusalem. Jesus hade icke lovat att uppenbara sig för dem efter sin uppståndelse förrän i Galli-léen, då hade han nog aldrig fått uppenbara sig för dem. Han mås-icke uppenbarat sig för dem, förrän han fått dem samlade i Galli-léen, då hade han nog aldrog fått uppenbara sig för

dem. Han måste därför uppsöka dem, där de voro. Maria Magdalena visade han sig för redan tidigt vid graven och för de andra kvinnorna, när de gingo från graven. Den bedrövade Petrus visade han sig ock för tidigare på dagen. Kleopas och en annan lärjunge — förmodligen Lukas — gjorde han sällskap med på sin vandring till Emmåns, där han öppnade deras ögon, så att de igenkände honom, oeh så försvann han ur deras åsyn. Deras hjärtan blevo dock så brinnande, då han med skrifterna visade, att den korsfäste Jesus var Kristus, samt då han uppenbarade sig för dem, att de icke sedan kunde stanna kvar i Emmaus utan måste ila till sina bröder i Jerusalem och berätta den stora glädjen för dem. De funno de elva församlade och dem, som voro med dem, och dessa sade: "Herren är förvisso uppstånden och har bliv.it sedd av Simon." Då förtäljde dessa två, vad som hade skett på vägen, och huru han vart igenkänd av dem. då han bröt brödet.

"Och under det de talade härom, stod Jesus själv mitt bland dem och sade till dem: Frid vare med eder!" V. 36. — Här hava vi de saliga frakterna av hans lidande oeh hans död. Ingen syndare och således ingen människa hade kunnat hälsas så av den helige domaren, om icke Jesus med sitt gottgörande försoningslidande hade trätt emellan. Men sedan han burit näpsten, kunde han meddela dem sin frid. O, vilken salighet och lycka,!

"O, vad är väl all fröjd på jorden mot en droppe av Jesu frid!"

Att åter se sin vän och höra en sådan hälsning var ett, så ljuvligt förhållande, att de icke kunde tro, att det var verkligt. "De blevo förskräckta och bävande och menade, att de sågo en ande." Hade han förebrått dem deras synder, då hacle de nog förr kunnat tro, att det var Jesus. Men att de hälsades med frid, det kunde de icke tro, att291

det stod i överensstämmelse med sanning och rättvisa. — Då du i nöden ropar till Herren, förefaller det dig ofta, som om han icke såge eller frågade efter dig, ja, som om han icke funnes. Men har du förgått dig, då har du icke svårt att tro, att han finnes och att hans heliga ögon se dig. Så är det för samvetsömma själar; det finnes ju även de, som icke oroas varken av sina synder eller Herrens närvaro.

"Och han sade till dem: Varför ären I förfärade, och varför uppstiga sådana tankar i edra hjärtan? Sen mina händer och mina fötter, att det är jag själv, tagen på mig och sen. Ty en ande har icke kött och ben, som I sen mig hava. Och då han hade sagt detta, visade ban dem sina händer och fötter."

Fästän Jesus nu hade en andlig kropp, som kunde gå genom lyckta dörrar och än vara synlig och än osynlig, så hade han dock en kropp, som de kunde taga uti och vidröra och därigenom övertygas, att det var han själv, som vandrat med dem och som dog på korset. Men han visade ock hän till sina händer och fötter, på det att de skulle förstå, varpå friden grundades, och varigenom friden var stiftad, att det skett genom blodet på korset. Kol. 1: 20. Denna salig-hetsbringande frid var icke grundad på deras händer och fötter = gärningar och vandel, utan på hans händer och fötter, på hans gärningar och vandel, marter, blod, sår och död.

Samma frid är även oss förkunnad i evangelium. Ef. 2: 17. Jesus tog näpsten för alla, emedan han bar allas synder, på det att vi skulle hava frid, och genom hans sår äro vi helade. Es. 53: 5, 6. Även till oss säger därför Herren. Sen mina händer och mina fötter. Där hava vi de eviga oomkullstötliga fridsgrundvalarna, som inga känslans växlingar och inga ondskans makter kunna rubba.

När lärjungarna blevo övertygade om, att det var Jesus och att fridshälsningen var befogad, hade grund för sig, blevo de så glada, att hänförelsens berusning förtog dem den lugna besinningen. — Tron består i förblivande vid ordet, vid sanningen och icke i hän ' föreisen, fastän den bör och kan följa på tron. För att få lärjungarna till sans och besinning, så att de kunde höra och få förstånd i sanningen lugnade Jesus av deras glädjerus genom att fråga dem efter mat.

"Och då de ännu icke trodde för glädjes skull utan förundrade sig, sade han till dem: Haven I här något att äta ? Och de gåvo honom ett stycke stekt fisk och något av en honungskaka; och han tog och åt därav i deras åsyn. Och han sade till dem: Dessa äro de ord, som jag talade till eder, då ja,g ännu var med eder, att allt måste fullbordas, som är skrivet om mig i Mose lag och i profeterna och i psalmerna."

Detta hade han sagt dem före sin död, fastän de icke hade förstått eller trott det (Luk. 18: 31—34) utan blevo

häpna, när det skedde. Till samma skrifter hänvisade han dem nu. Det var dock292

lättare för dem att fatta, det, sedan det var skett. Nu kunde han därför öppna deras sinnen till insikt i skrifterna.

"Då öppnade han deras sinnen, så att de förstodo skrifterna, oeh han sade till dem: Så är det skrivet, och så måste Kristus lida och på tredje dagen uppstå ifrån de döda, och bättring och syndernas förlåtelse predikas i hans namn bland alla folk och först i Jerusalem. Men I ären mina vittnen."

Bättring ocli syndaförlåtelse skall således predikas för alla folk i lians namn, som uppfyllt skrifterna. Den som icke hörsammar Herrens bättringspredikan, kommer icke till medvetet behov av syndernas förlåtelse och således icke till delaktighet därav. Den, som icke kommer längre än till sitt eget namn med bättringen, d. v. s. endast arbetar på sin egen förbättring, blir antingen en självbelåten farisé, eller ock förlorar han hoppet och går bort i stum förtvivlan. Den, som hör bättringspredikan i Jesu namn, blir hopplös med alla sina ansträngningar och erfarenheter och således även med sin bättring. Han får behov av syndernas förlåtelse, som Herrens Ande fritt predikar i Jesu namn för alla folk. När han då såsom nödställd finner tröst i Jesu namn, då ändras hans sinne. Den sanna bättringen består icke i förbättring utan i sinnets ändring, vilket ock medför ett helgat liv.

Bättring skall predikas för alla folk och således även för de troende. Syndernas förlåtelse skall i Jesu namn predikas för alla folk och således även för de icke troende. Bättring utan syndaförlåtelse eller syndaförlåtelse utan bättring skall icke predikas för något folk. Men syndaförlåtelsen skall icke predikas i bättringens namn eller på grund av bättringen utan i Jesu namn. Den som icke lever i övning av bättringen, åtnjuter icke heller syndernas förlåtelse, även om han räknar sig till de troende. Men den, som erfar den sanna bättringen, anser sig ofta såsom icke troende eller såsom en oförbätterlig syndare. Han har då bruk för den oförskyllda syndaförlåtelsen i Jesu namn.

Lärjungarna skulle vara vittnen. Men hava vi fått erfara, vår hopplösa belägenhet såsom syndare samt funnit tröst i syndernas förlåtelse i Jesu namn, då få även vi, var och en i sin kallelse, vittna om, vad vi hava hört och sett. Må Herren få göra oss till både mottagare och vittnen!

' 'Han lever! o min ande, känn din Herre och din Gud igen! Han lämnat har sitt vilorum, och rösten höres, som var stum, och handen räckes, som var kall: Han lever, och du leva skall!"293

1 Söndagen efter Påsk.

Joh. 1: 1—10.

Bland alla de sköna bilder och liknelser, varmed Jesus målar sig, sitt hjärtelag, sina egenskaper och frälsningsförmågor, är den, som förekommer i dagens text, en bland de ljuvligaste.

Förlorat är det får, som utan herde och beskydd har råkat i en ödemark eller ibland ulvar. Och sådan är vår ställning i andligt avseende. Vi kunna omöjligt själva bereda oss väg hem eller ens finna den väg, som Jesus har berett oss, eller försvara, oss mot våra fiender, syndens makt och djävulens arga list. Men Jesus har kommit för att uppsöka och frälsa de förlorade barnen, vilka han betecknar med bilden får, förlorade får, som icke hava någon herde. "När han såg folkskarorna,, varkunnade han sig över dem, emedan de voro misshandlade och övergivna såsom får, som icke hava någon herde." Matt. 9: 36.

I Österlandet fanns förmögna personer, vars hela förmögenhet bestod i deras boskapshjord, och de levde för och ibland sin hjord. — Jesus äger himmel och jord, men det är icke hans egentliga rikedom, ty det är ingen skatt för hans hjärta. Människosläktet, vilket han fått av sin Fader till arv och egendom (Ps. 2: 8), är hans egentliga skatt och rikedom. För människan har han offrat sitt, liv, och för och hos henne lever han.

"Fårstallet, en med mur inhägnad plats under öppen himmel, där fåren tillbrakte natten, och vid vars ingång en beväpnad underherde stod på vakt, begagnades av Kristus såsom bild av Guds rike. Fåren äro detta rikes medborgare, medlemmarna av Guds församling. Med de tjuvar och rövare, som nattetid klättra, in över fållans mur för att plundra hjorden, betecknas de fariséiska folkledare, som egenmyndigt och av själviska avsikter upphävt sig till herrar och tyranner över Guds folk." (Melin.)

Jesu åhörare förstodo icke, vad Jesus sade, oaktat de mycket väl hade reda på cle förhållanden, som Jesus uttalade i dessa ord: "Sannerligen, sannerligen säger jag ecler: Den som icke går in genom dörren i fårahuset utan stiger in från annat håll han är en tjuv och en rövare. Men den som går in genom dörren, han är herde för fåren. För denna låter dörrvaktaren upp, och fåren höra hans röst, och sina egna får kallar han vid namn och för dem ut. Och när han har släppt ut sin egna får, går han framför dem, och fåren följa honom, ty de känna hans röst. Men en främmande följa de icke utan fly ifrån honom, emedan de icke känna de främmandes röst, Denna294

liknelse sade Jesns till dem, men de förstodo ieke vad det var, som han talade till dem."

Liknelsen kände de till, men lärdomen av liknelsen fattade de ieke. "Då sade Jesus åter till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Jag är dörren till fåren. Alla, som hava kommit före mig, äro tjuvar oeh rövare, men fåren hava icke hört dem. Jag är dörren ; om någon ingår genom mig, skall han bliva frälst, och han skall ingå och utgå och finna bete."

Man kan icke säga, att överskriften till Joh. 10 kap. i nya översättningen bidrar till ett rätt förstånd av denna text. Där står det: "Jesus talar om falska och sanna församlingsherdar" oeh "säger sig vara den gode herden". Men det kan ju lika gärna syfta på fåren, då det står: ' 'Jag är dörren; om något ingår genom mig, skall han bliva en sann herde". I själva liknelsen, som endast är en framställning om, hur det förhöll sig i det jordiska, talar Jesus om herden såsom ägare av fåren, samt om "tjuven", "rövaren" och den "främmande ". Och ,i förklaringen eller liknelsens tillämpning talar Jesns endast om en herde eller om sig såsom den gode herden, som är ägare av fåren, samt om tjuvar och rövare, vilka fåren icke ha,va hört oeh om den, som är lejd, om vilken Jesus säger, att lian icke är herde, ty fåren tillhöra honom icke.

De gamla lärarna hava ock ha.vt den uppfattningen, att Jesus ieke i detta kap. talar om sanna herdar utan endast om sig såsom den gode herden, vilket de ock hava uttryckt i överskriften, som i gamla översättningen lyder så: "Den gode herden". Samma överskrift står ock i Melins bibel. Och mig synes, att de liavt en klarare inblick i saken än de, som ändrat denna överskrift.

Bibeln talar dock om sanna, herdar i Kristi församling. Ef. 4: 11. Sådana herdar tjäna Kristi får genom offentlig predikan, enskild undervisning och själavård m. m. En sådan herde kan ingen vara, som icke i tron kommit i trosförening med Kristus. I det avseendet är Kristus dörren till församlingen, "fåren". Och alla,, som utgiva sig för att vara herdar men icke gått in i herdeämbetet genom trosgemenskap med Kristus, äro lejda, herdar eller rent av tjuvar och rövare, som antingen hemligt stjäla bort. eller ock uppenbart röva själarna från ägaren, den gode herden, Jesus Kristus.

Vi kanske dock få se texten från en annan synpunkt, nämligen denna: Hela. mänskligheten låg under Guds tunga och rättvisa dom, döden och förbannelsen. Den hemska ulven djävulen hade rövat bort människorna från Gud genom att locka dem till synd. Alla, som kommit och komma i eget namn oeh lova människorna lycka, om de endast följa dem och deras läror, äro tjuvar och rövare, som ockra på människors benägenhet att tro lögn och villfarelse.

Herde för fåren i den djupa betydelsen av ägare till fåren är endast den, som kunde gå till fåren, där de lågo instängda, inom dödens oeh förbannelsens häkte. Detta åtog sig Sonen, Ps. 2: 6—8;295

40: 7—11; Ebr. 10: 5—10. Han är därför herden för fåren genom det, att han givit lösen för fåren, nämligen sitt eget blod, emedan detta pris fastställdes i Guds eviga rådslut. Ebr. 13: 20.

Inom deri rättvisa fördömelsens område, där människan låg, hade aldrig någon nåd kunnat tilldelas henne, om icke Jesus hade kommit och försonat henne. Till henne fanns ingen dörr för nåd och barmhärtighet. Då gick Jesus genom sig själv, genom mandoms-anammelse, till fåren, och dörrvårdaren, rättvisan, öppnade för honom. Här strömmade barmhärtigheten till fåren ända till återlösning och full rättighet till all himmelens salighet — "Jag är dörren till fåren."

Genom sitt människoblivande kom Jesus till oss, där vi lågo under domen. Genom sin offerdöd, kom han med frälsning till oss, där vi lågo. Då det icke gives mer än en dörr till ett hus, måste man gå ut genom samma dörr,

som man gick in i. Här gives endast en dörr. Genom samma dörr som Jesus gick till oss, nämligen genom sig själv, få vi ingå i frälsningen och finna bete, hugsvalelse för våra hjärtan och frid för våra själar, samt slutligen ingå i det himmelska fårahuset. Vi få ingå i Kristus och hans förtjänst, och då utgå vi ur oss själva och ur syndens, dödens och fördömelsens fängelse. — "Jag är dörren, om någon ingår genom mig, skall han bliva frälst, oeh han skall ingå och utgå och finna bete. Tjuven kommer icke utan för att stjäla och slakta och förgöra."

Tänk så gräsligt att bliva bortstulen från den gode herden samt slaktad och förgjord av tjuven, satan, oeh hans många tjänare. I paradiset stal han bort våra första föräldrar från deras Fader och därmed ock från liv och lycka. Varigenom stjäl, slaktar och förgör han? Jo, genom att fresta, locka och lura oss att synda mot Gud. Så gjorde han i paradiset; så gör han ännu. Han kommer icke åt oss på annan väg än att locka oss till synd och otro.

Tänk så skönt, tryggt, och gott att få vila, i den gode herdens vård, som kommit till oss och återställt allt, vad djävulen rövat ifrån oss. Vem kan försjunka djupt nog i dessa ljuva, av himmelsk trygghet oeh salighet uppfyllda ord: "Jag har kommit, på det att de må hava liv och över nog"? Och det är fritt för alla att ingå i denna salighet. Se Joh. 10: 16! O, må ingen förakta en sådan frälsning!

' 'O, du som sade: Ingen kan de mina från mig taga, dig mot en värld jag ropar an, som vill mig från dig draga ! Låt mig ej villas bort från dem, som till din Faders rätta hem du lovat att ledsaga."296

1 Söndagen efter Påsk.

Joh. 14: 1—12.

ch Jesus sade till sina lärjungar: Edert hjärta vare icke oro-^ ligt"; v. 1. Tänk att ett sådant ord kan sägas till en människa ! Det är nämligen gruvligt oroväckande att vara människa. Man är en evighetsvarelse, och man har i sig själv alla förutsättningar för att gå evigt förlorad. Det blir oro, om man vaknar upp över nödvändigheten av att varda salig och det myckna, som står hindrande för vår själs eviga frälsning. Det är dock sanningen själv, som uttalat dessa hugnesamma ord, varför han ock själv svarar för dess infriande. Han sade till sina lärjungar: "Edert hjärta vare icke oroligt," Men den rogivande hjälp, han utbjöd till dem, bjuder han ut åt alla.

Om en opånyttfödd människa tröstar sig med att hon ingenting har att frukta, så tröstas hon i olyckan. Men det blir ock samma resultat, om en troende tröstar sig med den falska inbillningen. Då Jesus uttalar ovan anförda ord, tillägger han därför: "Tron på Gud och tron på mig." — Där är hjälparen, där är trygghet och ro men icke i något, som vi äro, icke ens i det, att vi äro troende; ty blir det vår tros föremål, då tro vi icke på Gud utan på oss själva. Men nu är det icke blott tillåtet för var och en att tro på Jesus, utan det är Guds bud, att vi skola tro på hans Sons, Jesu Kristi namn. 1 Joh.. 3: 23. Alltså utbjuder Gud till alla den saliga trygghet, som de troende åtnjuta.

Man kan aldrig hava sann och verklig ro, om man skall tro på sig själv i frälsningsfrågan. Och samma förhållande blir det i brödfrågan eller det, som rör vårt lekamliga liv. Vi kunna icke skaffa oss vårt uppehälle eller bevara vårt liv eller vår hälsa eller hus och hem. Men få vi tro på den allsmäktige Guden, då kunna vi vara trygga; och tro vi på honom, då hava vi också ro i tron om än icke i känslan. Ocli i frälsningsfrågan — ack, vad vi där äro förlorade! Vi kunna icke försona en enda synd, och lika litet kunna vi bevara oss för någon synd eller gå ett enda steg på livets och sanningens väg. Men få vi tro på Gud själv och vår dyre Frälsare, som redan gottgjort för alla våra synder, och som själv är vår rättfärdighet, försvarare och vän, och som vill bära oss hela vägen fram, ja, då kunna vi hava ro.

"I min Faders hus äro många boningar; om så icke vore, skulle jag hava sagt eder det; jag går bort. för att bereda eder rum"; v. 2. Man kan sakna rum, även om det finnes många boningar. I stä-297

derna finnas många, hus, många boningar; men ju större staden är, ju svårare är det för en fattig främling att få något boningsrum där. Det behövs någon förberedelse, uppgörelse med husvärden octi någon garanti, att man skall kunna betala för sig. Man kan dock bereda sig rum utan att behöva bygga hus. Lämnar vederbörande hyreskontrakt och gästen betalar någon förskottshyra, då har man berett sig rum.

I Fadrens hus äro många boningar, men endast den, som är fullkomligt helig och ren, har rum där. Ingen kan

således själv bereda sig rum där. Men Jesus har gjort det genom att taga på sig och att svara för våra synder och på oss överföra sina rättigheter. Han måste då gå i lidande och nöd så långt bort, som domen över oss innebar. Han blev övergiven av Gud, så långt bort gick han. Men medan han var i detta lidande, så försonade han oss och gjorde oss rättfärdiga, i sitt. blod. Därigenom har han i sitt namn givit oss både rättighet till och skicklighet för Fadrens boningar. Och detta skedde, medan han var borta, och det skedde för så många, han var en förbannelse för, nämligen alla. Men skola vi åtnjuta våra rättigheter, måste vi vända oss till och förenas med honom, som i sin person utgör våra rättigheter. Gå vi honom förbi, så är himmelen stängd för oss, vi hava icke något rum där.

' 'Och när jag har gått bort. och berett eder rum, skall jag komma tillbaka och taga eder till mig, på det att varest jag är, där skolen I ock vara." — Han kom tillbaka genom uppståndelsen, och då tog han dem till sig. Maria Magdalena tog han till sig vid graven, så att hon glömde allt annat och utropade: "Rabbuni!" Även Tomas, som var så klentrogen, tog han så till sig, att han utropade: "Min Herre och min Gud!"

Ännu kommer han för att taga oss till sig, och om vi än hava stängt våra hjärtan för honom, så att han fått bedrövad gå bort, så kommer han dock tillbaka, gör nya försök att bliva mottagen. Och får ha,n taga oss till sig, så att, han blir vår vän och skatt, så skall han en gång komma tillbaka, nämligen när vårt jordelivs sista stund är inne. Och då skall han taga oss till sig att varest han är, nämligen i en evig salighet, där skola vi då vara. — Vem skall taga dig, när du icke längre får eller kan vara, här på jorden! Skall nöden, förtvivlan och den eviga döden då taga dig i sitt hemska sköte? "O, lämna ditt hjärta åt Herren ; Säg synden och världen farväl! Du eljes förlorar din själ."

"Och vart jag går, veten I, och vägen veten I". Han hade sagt dem det, på det sättet visste de det; men emedan de hoppades, att han icke skulle gå den väg, han sagt dem, så visste de icke ännu vägen.

' 'Tomas sade till honom: Herre, v,i veta icke vart du går, och huru kunna vi veta vägen". — Han hade sagt dem, att han skulle298

gå bort; mon nu först svarar ban på Tomas fråga efter vägen: "Jag är vägen och sanningen och livet, ingen kommer till Fadren utan genom mig". — Då man måste vara ren och helig för att komma till Fadren, och ingen rättfärdighet finnes för oss utom Kristus, så följer därav, att han ensamt är vägen. Om frälsning predikas i annat än Jesu namn, så är det falskt, det är bedrägeri, det är ingen sanning i det talet. Endast Jesus är sanningen ,i all frälsningsförkunnelse oeh i alla avseenden. Han är ock icke blott livgivaren och den, som uppväcker de döda, utan han är själva livet,

"Känden I mig, så känden I ock min Fader, och från denna stund kännen I honom och haven sett honom". Förklaringen på denna vers giver Jesus i svaret på Filippi bön. "Filippus sade till honom: Herre, låt oss se Fadren, så hava, vi nog. Jesus sade till honom: Så lång tid har jag varit hos eder, och du känner mig icke, Filippus. Den som har sett mig, han har sett Fadren. Huru kan du då säga: Låt oss se Fadren?" v. 8, 9. — Ja, tänk så dyrbart vittnesbörd Jesu här avlägger om sig. Han säger bestämt, att det icke finnes någon mer Gud, att, han och Fadren äro så ett, att den som sett Sonen, även sett Fadren, oeh den som känner Sonen, även känner Fadren.

"Tror du icke, att jag är i Fadren och Fadren i mig? De ord, som jag talar till eder, talar jag icke av mig själv, men Fadren, som förbliver i mig, han gör själv gärningarna. Tron på mig, a,tt jag är i Fadren och Fadren i mig; eljes tron mig för själva gärningarnas skull".

Ja, må Gud skänka oss trons enfald, att vi må barnsligt tro dessa Jesu klara och bestämda ord, ty intet mänskligt förnuft eller skarpsinne skall kunna begripa eller förklara den treenige Gudens hemlighet. Men genom tron kan man njuta honom sådan, som han är uppenbarad i Sonen. Om Herren får föra oss till trons enfald och bevara oss där, så skola vi få sådana kroppar och ögon och ett sådant förstånd, att vi icke se honom i ett dunkelt glas utan ansikte mot ansikte. Och var viss, det skall bliva en fullviktig härlighet, en översvinnlig njutning.

"Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den, som tror på mig, även han skall göra de gärningar, som jag gör; och större än dessa skall han göra, ty jag går till min Fader". Jesus gjorde sju ka helbrägda och uppväckte döda, och detta gjorde även apostlarna. Apg. 9: 36—40; 20: 9—12. Sådant synes för oss vara stora gärningar, men för

Jesus var det mycket större att församla själar till sig eller att grunda och utvidga sitt rike. Och i det avseendet var det blott ett begynnande, ett grundläggande hos några få människor under Jesu vandring på jorden. Oändligt, mycket större gärningar gjorde Jesus till sitt rikes utbredande genom apostlarna. Det var dock icke apostlarna, som i eget namn voro så mäktiga, ty de be-299

hövde utbedja sig allt, såsom efterföljande vers visar, utan Jesus utförde sin sak genom dem.

Ännu är det rum j hans Faders boningar, och många, många millioner av hans köpta barn gå borta från honom och vilka han vill föra till sig. Här är ännu tillfälle att göra stora gärningar. Och huru små och odugliga vi än äro, så kan han använda oss, om vi vilja bliva hans tjänare. Må han då få makt över oss, så att han får utföra sin vilja även med avseende på oss.

"Salig, salig den som kände, den som trodde dig allena, sannan Gud och den du sände att med dig oss än förena. Jesu Kriste, du är vorden vägen, sanningen och livet, och i himlen och på jorden är ej annat namn oss givet."300

1 Söndagen efter Påsk.

Joh. 7: 37—39.

"IV/[en på den sista, den stora dagen i högtiden stod Jesus och ro-1V1 pade, sägande: Om någon törstar, så komme han till mig och drieke."

Den högtid, som här nämnes, var lövhyddohögtiden. Joh. 7: 2. Den firades på hösten och räckte i åtta dagar. Den sista dagen kallades den "stora" dagen i högtiden, emedan den dagen gällde såsom sabbatsdag ocli kallades helig och församlingsdag eller slutförsamling. 3 Mos. 23 : 36.

Emedan judarna sökte efter tillfälle att få gripa och döda Jesus, gick han icke upp till Jerusalem denna gång i sällskap med övriga högtidsbesökare utan ensam, i hemlighet och icke förrän halva högtiden var förliden. Men då han kom, dolde han sig ,icke utan uppträdde i templet och lärde. När den sista dagen kom och skarorna voro färdiga att återvända till sina hem och vardagliga sysslor, då ropade han till dem.

O, vad hans hjärta törstar efter att få göra människor lyckliga! Han låter icke något tillfälle gå sig ur händerna. Det är länge, sedan han började ropa på dig, du var då endast barn, och ännu håller han ut att kalla, ropa, och lära.

Men du kan öva dig i att förakta hans rop, så att du icke längre förnimmer det, vilket är en högst beklaglig ställning.

"Om någon törstar, så komme han till mig och drieke". Från det inre av tempelberget i Jerusalem flödade ut en källåder, vars vatten genom en i templet uthuggen gång leddes ned till dammen Siloam. Vid lövhyddohögtiden brukade en präst hämta av detta vatten i en gyllene skål och under musik och lovsång utgjuta det i ett vid altaret anbragt rör. Denna ceremoni utgjorde en stor högtidsfest och hade även en förebildande betydelse till vad profeten säger: "I skolen ösa vatten med glädje utur frälsningens brunnar". Es. 12: 3. Jesus angiver ock klart den andliga betydelsen av vat-tenösningens högtidlighet med detta rop: "Om någon törstar, så komme han till mig och drieke". Där var sång oeh musik, men han överröstade alltsammans med sitt rop.

Alla människor törsta. Därpå är deras ivriga jäktande efter glädje ett talande bevis. Men de vilja icke ösa vatten ur frälsningens brunnar, varför Herren sedan långa tider tillbaka har ropat: "Måtte dock himmelen giva sig därvid, förskräckas och bäva, sä-301

ger Herren. Ty mitt folk gör en dubbel synd: Mig, som är en levande källa, övergiva de och göra sig brunnar, ja, usla brunnar, ty de giva intet vatten". Jerem. 2: 12, 13.

Följden av deras dubbla synd — övergiva Herren samt göra brunnar — är, att deras liv är olyckligt, och då sprida de en andlig pest ocli förruttnelse omkring sig.

Den, som dricker ur frälsningens brunnar eller kommer till Jesus och dricker, är själv salig och kommer även att vara andra till gagn. — O, må vi låta honom stilla vår själs djupa behov! Endast han har det levande vattnet, som kan släcka vår brännande törst, så att vi slippa törsta till evig tid. Joh. 4: 14.

Att komma till honom och dricka är detsamma som att tro på tionom. Och han utropar: "Den som tror på mig, av hans liv skola, såsom skriften sagt, flyta strömmar av levande vatten. Men detta sade han om Anden, vilken de, som trodde på honom, skulle undfå,"

Vilken härlig förändring inträder icke genom att dricka livets vatten i stället för att förut ha druckit dödens hemska gift och lupit till liderlighetens pöl. Se t. ex. på konung Manasse! 2 Kor. 21; 2 Krön. 33. Då han levde i sin gudlöshet och i sina utsvävningar var han själv fridlös, och huru stor olycka och förbannelse bragte han icke över Israel genom sin ogudaktighet! Och huru annorlunda blev det icke efter hans sinnesändring. Och Saulus! Han levde icke i laster, men han "andades hot och mord mot Herrens lärjungar"; Apg. 9: 1. Sedan han kommit till Kristus och druckit, vandrade han i Anden. Och vilka strömmar av levande vatten flödade icke sedan från honom! Redan under hans liv på jorden fick Herren använda honom såsom medel till tusentals judars och hedningars omvändelse och eviga frälsning. Det var ingen förpestande lukt utan en ljuvlig, livgivande doft, som sedan spreds av hans liv. Han säger: "Vi äro Kristi vällukt för Gud, bland dem, som varda frälsta, och bland dem, som varda förtappade". 2 Kor. 2: 15.

Vi kunna visserligen icke i detta avseende jämföra oss med Paulus. Men vi hava dock fått samma frälsningsbrunn att dricka ur och samme hugsvalare och hjälpare till ledsagare. Och hur ringa vår kallelse än må vara, så hava vi dock fått den uppgiften att sprida välsignelse omkring oss. Må vi då icke varken med ord eller handlingar bliva någon till förförelse. Matt. 18: 6—9. Må vi dricka livets vatten och befrämja dess flöde till våra törstande medmänniskor.

I den andra versen i bibeln står: "Guds Ande svävade över vattnet". Guds Ande har alltid varit verksam bland människor. Dom. 13 : 25; 14: 6, 6, 19 ; Luk. 2: 25—27. Men i så rikt mått och med den uppgift att förklara årtusendens profetiska förebilder och löften såsom fullkomnade och uppfyllda i Jesu död, därtill skulle302

Anden på ett enastående sätt sändas först efter Jesu död, uppståndelse och himmelsfärd. Det skedde ock som först på pingstdagen.

O, Herre Jesus, giv också oss din helige Ande att leda oss till dig, du livets hälsbrunn och att bevara oss för synden i alla dess gëstalter och att hjälpa oss att bliva till någon välsignelse under vårt liv här på jorden!

' 'Om någon törstar komme han och dricke! Så ljuder ordet ifrån Jesu mun. Och den till honom kommer, han skall icke bli visad bort från nådens helga brunn. Säg, käre vän, om du ej stundom känner en hemlig törst och längtar ,i din själ? Så lyss till vännen framför andra vänner! Till honom kom, som allt för dig ställt väl!"

Bönsöndagen.

Luk. 11: 1—13.

Denna söndag har fått benämningen "bönsöndagen". Icke så att förstå, som om vi endast på denna dag skulle få bedja till Gud utan så, att vi på denna dag skulle särskilt lyssna till Herrens undervisning om bönen.

Jesus brukade bedja; hän bad ofta, ibland hela nätterna. Matt, 14: 23. Det var hans ljuvligaste stunder att få umgås med sin Fader i förtrolig bön. Det borde ock vara våra ljuvligaste stunder. "Och det begav sig, att då han var på ett ställe och bad, sade en av hans lärjungar, när han hade slutat, till honom: Herre, lär oss att bedja, såsom ock Johannes lärde sina lärjungar."

Den verkliga bönen till Gud består icke i att upprepa något böneformulär, icke ens "Fader vår", eller att själv författa s. k. böner. Men då man av hjärtats verkliga behov drives och av ordets försäkran om Herrens hjälp lockas fram till Herren och bidar efter hans hjälp, då är bönen i verksamhet. Om man då kan uttala några ord eller icke, så är det dock bön i Herrens öron. Herren hörde Moses ropa till sig, då han var fullt sysselsatt att ingiva israeliterna hopp. 2 Mos. 14: 15. Bönen i "anda och sanning" är icke bunden varken till ord, tid eller rum. Joh. 4: 23, 24. Den bönen består däri, att man står med sin nöd vänd till Herren och bidar efter hans hjälp. Yi kunna lära oss att läsa böner, men lära oss att bedja, det kan endast Gud genom att sända oss syndanöd såväl som mycken annan nöd. Må vi dock för vår själs eviga frälsnings skull bedja såsom lärjungen: "Herre, lär oss att bedja!" Tänk

så förfärligt att vara i nöd och icke hava någon att anropa om hjälp, Så hava många av våra: hädangångna medmänniskor det. De hava försummat bönetiden, nådatiden, nu få de aldrig mer tillgång till Gud i deras rysliga nöd. Så går det även för oss, om vi icke bliva bedjare, medan bönetiden varar.

"Då sade han till dem: När I bed]en, sägen så: Fader vår, som är i himmelen". — Tänk att få framträda inför den store Guden och kalla honom vår Fader. Yi äro hans skapade barn, ja, vi äro hans livs barn, ty vi hava vår upprinnelse ur hans eget väsende. 1304

Mos. 2: 7. Men vi hava avfallit, förlorat vår barnarätt och hemfallit under Guds veredes dorn för syndens skull. Jesus har därför blivit född av kvinna, född under lagen, på det att han skulle friköpa dem, som voro under lagen, att vi skulle få barnaskaipet. Gal. 4: 4, 5. Det är därför endast i återlösarens, Jesu Kristi, namn vi få nalkas Gud och kalla honom Fader vår. Komma vi i våra gärningars namn, så är han för oss endast en. förtärande eld. I Jesu namn få vi komma med det ljuva, uppmuntrande och trosstärkande medvetandet, att himmelens Herre oeh Gud är vår Fader och att vår Fader är i himmelen och har makt att göra, vad han behagar och således även höra vår bön och hjälpa oss i vilken nöd vi äro stadda.

"Helgat varde ditt namn". — Jesus lär oss ock att bedja om dagligt börd, men han sätter icke det behovet först. Guds namn kan icke i sig självt bliva vare sig oheligt eller mer heligt, än vad det är. När vi lära känna Gud såsom helig, då lära vi ock känna, hur skuldbelastade vi äro och komma i syndanöd. Es. 6 : 1—5. Rom. 3: 20. Då få vi behov av hans frälsningsuppenbarelse i Kristus. Och lära vi då känna Frälsaren, Jesus Kristus, så att vi tro på honom såsom vår försonare och rättfärdighet, då bliva vi tröstade och sar-liga och vilja prisa Guds namn både med ord och gärningar. På det sättet helgas Guds namn av oss. Ingen människa kan dock utföra ett. sådant nådens verk i sin själ, varför vi äro i stort behov att bedja: "Helgat varde ditt namn".

"Tillkomme ditt rike". — Djävulen har ock ett rike. Han behärskar genom lögn och förvillelse och förer sina armai slavar i syndens snärjande garn i tiden oeh till förtappeisens hemska rum för evigheten. Guds rike är rättfärdighet, frid och fröjd och evig oblandad glädje och härlighet. Man kan dock ieke ens se detta rike och ännu mindre vara en medlem där utan att bliva född av Gud. Hur nödvändigt är det icke då att vi flitigt bedja denna bön för oss själva, våra anförvanter och alla människor.

När en människa blir dömd för sina synder, så att hon måste fly in i Frälsarens rätträrdighet, då kommer Guds rike till den själen. Och då gamla kristna slappna och somna, så använder Gud samma sätt att stärka sitt rike i dem: Han dömer dem, så att de komma i nöd och behöva på nytt rättfärdigheten i Kristus. "Han skall bereda och stärka sitt rike med dom och rättfärdighet ifrån nu allt intill evighet. Detta skall Herren Sebaots nitälskan göra." Es. 9: 7.

"Ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden." — Tänk, vilken lycklig förändring det skulle bliva, om Guds goda och nådefulla vilja bleve förverkligad så på jorden såsom i himmelen! Men ' 'människorna vilja icke låta Guds Ande straffa sig, ty de äro kött." 1 Mos. 6: 3. "Det är ett sådant folk, att deras hjärta alltid vill den orätta vägen, och de vilja icke lära mina vägar." Ps. 95: 10. Man305

behöver således ändras till sinnet, innan man kan bedja denna bön. Oeh även sedan man. blivit född på nytt har man dock sin onda natur kvar, som strider emot Anden. Det bliver därför gång på gång en hård kamp att offra sin vilja, så att man kan bedja denna bön.

I Getsemane bad Jesus denna bön. Och det är nog så med Jesu lärjungar, de måste ned i lidandets djup för att av hjärtat kunna. överlämna sig och sina önskningar åt Herrens vilja och undergi-vet bedja: "Ske din vilja." I nöd och ovisshet, då man icke kan låta bli att skria och ropa, men icke heller vågar föreskriva Gud tid, sätt och medel för hans hjälp, då är det synnerligt ljuvligt att få liksom innesluta sig i denna bön.

Det är ju ock en förvånande stor och omfattande hjälp, vi utbedja oss i denna bön. Om Guds vilja skedde på jorden, såsom den sker i himmelen, då bleve alla människor lyckliga. Och så stora ting har Jesus lärt oss att bedja om.

Mitt emellan denna bön och bönen om förlåtelse, har han sagt oss, att vi få kasta alla bekymmer, som röra vårt

lekamliga liv och som innefattas i dagligt bröd, på honom, vår Fader i himmelen. Varken arbetsförmåga eller rikedom kan garantera oss dagligt bröd. Vill man icke fly till honom, som har makten, måste man förbliva otrygg. Hur skönt är det då icke, att Jesus själv har lärt oss att bedja till vår Fader i himmelen: "Vårt dagliga bröd giv oss i dag"! -— "I dag". "Våren icke bekymrade för morgondagen, ty morgondagen skall hava sina egna bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga". Matt. 6:34.

"Och förlåt oss våra synder." — "När I bedjen, så sägen så." Han har således på förhand beräknat, att vi alltid behöva förlåtelse. Hava även vi den kännedomen, då'bedja vi ock i ett mot våra felande medmänniskor försonligt sinnelag. Vilja vi däremot icke förlåta dem, så är det en hemsk dom, vi utbedja oss av Gud, då vi bedja femte bönen och säga: Förlåt oss våra synder, ty ock (eller så som; Matt. 6: 12) vi förlåta alla, som oss skyldiga äro.

"Oeh inled oss icke i frestelse". — Gud behöver icke fresta oss för att vi skola falla. "Gud frestas icke av ont, och själv frestar han ingen". Jak. 1: 13. Men om han icke undanrödjer frestelserna på vår väg eller själv icke för oss igenom dem, så falla vi. Det är en hemsk dom, då Gud lämnar en människa åt frestelsen, Alla ha vi förtjänat även den fruktansvärda domen, att Gud för vårt lekande med frestelsen skulle leda in oss i den. O, må vi ropa : Förlåt oss våra synder — inled oss icke i frestelse — utan fräls oss ifrån ondo — från den onde djävulen och vår onda natur och allt ont, som dessa makter fört över oss oeh vilja bringa oss uti.

Och när nu Jesus själv lärt oss att bedja så, då må vi veta, att denna bön är i överensstämmelse med Guds goda vilja såväl som

20306

med våra behov. Må vi då flitigt både i nöden och glädjen använda oss av denna stora förmån att få bedja till Fader vår som är i himmelen !

"'Så kommer jag, min Gud, i Jesu namn rätt gläder och säger i fast tro: Jag är ditt barn, min Fader! Jag beder, tror och vet, att du min bön upptar; du vill, du kan, du gör, vad du mig lovat har".307

Kristi himmelsfärdsdag.

Luk. 24: 49—53.

Vi fira i dag Kristi himmelsfärdsdag. En människa far i -synlig måtto och i många vittnens närvaro från jorden och till himmelen. Och det är densamme, som en gång såsom Gud sänkte sig ned och upptog i sig den mänskliga mandomen. I denna mandom har han icke blott uppfyllt alla människors förbindelser utan ock uppburit all världens synd och straff, samt utplånat allt så väl, att himmelen nu stod honom öppen. Och likavisst är den ock öppen för oss i hans namn, emedan han icke hade några egna förbindelser att uppfylla på jorden, utan det var våra, han uppfyllde, så var det icke för sig han öppnade himmelen utan det var för oss. Därför, så sant han nu sitter på himlatronen, efter att hava utplånat våra synder, så sant hava ock vi rättighet och frimodighet till himmelsfärd i och genom hans blod och offer.

Sedan han fullständigt och felfritt utfört sitt uppdrag på jorden, behövde han vittnen, som skulle förkunna frälsningens glädjebud bland judar och hedningar. Men dessa vittnen kunde visst icke uppfylla sitt uppdrag av egen kraft. Därför sade han ock till dem: "Se, jag sänder över eder min Faders löfte. Men I, bliven kvar i staden Jerusalem, till dess T värden beklädda med kraft från höjden". Detta löfte infriade han tio dagar därefter, nämligen pingstdagen.

Innan de blevo beklädda med denna kraft, stängde de in sig och reglade dörren. Men sedan de blivit döpta med den Helige Ande, vittnade de frimodigt om Jesus Kristus och hans förtjänstfulla försoningsdöd och segerrika uppståndelse.

"Och han förde dem ut till Betania och upplyfte sina händer och välsignade dem". Det sista, som Jesus sade till dem enligt Matt. 28: 20 vid denna gripande avskedsstund, var denna försäkran: "Och se, jag är med eder alla dagar intill världens ände". De fyra-tio dagar, som förflutit från hans uppståndelse och intill denna dag, hade varit en awänjningstid, då han sökte avvänja dem från att se och vänja dem vid att tro utan att se. Han dolde sig

för dem, så länge de tålde vid det, och så uppenbarade han sig för dem, varvid de blevo tröstade, glada och frimodiga. Och så dolde han sig åter, tills de blevo nästan hopplösa och mycket bekymrade. Då uppenbarade han sig åter för dem, varvid de återigen blevo glada och frimodiga. Men nu lovade han, att alltid vara dem nära, alla dagar,308

säger han. Och han tillade det på oss hänsyftade löftet: "Intill värdens ände. Dessa skulle icke vandra på jorden intill världens ände, utan han tänkte på oss, som leva i dessa yttersta tider.

"Och det begav sig, att i det han välsignade dem, skilldes han från dem och upptogs till himmelen". Som han upplyftade sina händer ocli välsignade dem och gav dem det löftet att alltid vara dem nära, så märka de, att han icke längre rörde vid jorden utan höjde sig uppåt. — Vad skulle de församlade nu tänka? När han bedyrar att aldrig övergiva utan alltid vara dem nära, då lämnar han dem synbarligen, då låter lian dem stanna på jorden och far uppenbarligen inför deras ögon till himmelen, så att de icke längre kunde vänta att få se honom mera här på jorden.

Men håller då icke Frälsaren sina givna löften? Lovar han en sak, och sedan handlar alldeles i strid däremot ? Nej; vad han lovat, håller han visserligen och nådeligen. Men sedan han fått någon att tro sitt ord, så vill han befästa den i tron, därför handlar han så underligt, att vi ofta tycka, att han gör tvärt emot sina löften, när han uppfyller dem. Skenbart handlar han mot sina försäkringar till oss för att vänja oss vid att tro utan att se. Han övergav icke de sina, när han for till himmelen. Och fastän han skenbart och synbart lämnade dem, for han hem för att aldrig ett ögonblick vika ifrån dem. ' Han uppfor över alla himlar, på det att han skulle uppfylla allt" och således vara allestädes närvarande. Ef. 4: 10.

Och han sviker icke sina givna löften, fastän han handlar så underligt, att vi finna och förnimma, att lian har vikit ifrån oss och för alltid lämnat oss, varför vi sucka och kvida och frukta, att det skall sluta^ på ett olyckligt sätt för oss. Men under dessa erfarenheter är han oss nog som allra närmast. Det är så, som han sagt, och icke så, som vi tycka och tänka. Han är med oss alla dagar även de mörkaste, bittraste och kvalfullaste dagar, lovat vare hans namn!

När de församlade sågo honom fara upp till himmelen hoppades de förmodligen att åtminstone den glädjen skulle vederfaras dem, att de skulle få någon inblick i härligheten, när han for dit in. Men nej; icke ens det fingo de. En sky kom emellan Jesus och dem. Oeh hur de spejade och önskade att skyn skulle vika eller dela på sig, så att de hade kunnat se Jesus, när han trädde ,in i härligheten, så vek icke skyn undan — och den har icke vikit ännu. Den hänger ofta mellan trons blick och trons föremål.

"Långt från min Faders hus jag går,

ack Herre, huru länge?

Men dit mitt öga icke når,

min ömma bön sig tränge!

Min suck, osäglig, innerlig

skall dela skyn och hinna dig".309

"Och de tillbådo honom och gingo tillbaka till Jerusalem med stor glädje, och de voro alltid i templet, prisande och lovande Gud". — Nu började övningen av att tro utan att se : "De tillbådo honom", fastän de numera icke sågo honom. De "gingo med stor glädje", fastän de icke sågo honom, och de prisade och lovade Gud. Ja, det är den väg, som vi hava att vandra, medan vi gå i lidandets värld, uppfyllda och omgivna av fiender och faror: Vi få tillbedja vär upphöjde broder och Frälsare, vi få glädjas i hans namn och prisa och lova vår Gud, under det vi få gå nedslagna, över oss själva.

' 'Däruppe är det ingen natt och ingen gråt och smärta, däruppe är min högsta skatt, där vare ock mitt hjärta! I himlen hos min Frälsare, där vare min umgängelse!"310

1 Söndagen efter Påsk.

Luk. 12: 4—12.

Idagens text liava vi en allvarlig uppmaning att endast frukta Herren ock bekänna hans namn.

Jesus säger i det föregående: "Intet är förborgat, som icke skall varda uppenbart, och intet är fördolt, som icke skall varda känt". — Detta äger tillämpning även på våra synder. Om icke uppgörelse sker vid nådastolen, komma de fram på domens dag. Men orden syfta på evangelii förborgade hemlighet. — ' 'Därför skall allt, vad I haven sagt i mörkret, varda hört i ljuset, och vad i haven talat i örat i kamrarna, skall varda predikat på taken". Och i Matt. 10: 27 säger Jesus: "Vad jag säger eder i mörkret, det sägen i ljuset, och vad som säges i örat, det prediken på taket." Den hemlighet, som Jesus uppenbarar för sina vänner under självkännedomens nöd oeh mörker och vad de få trösta de nödställda med i "enrum", "i örat", "i kamrarna", det skola de ock predika offentligt för alla. Men vid en sådan predikan reser sig det mänskliga förnuftet, både den självfromma och lastbara världen, till motstånd oeh raseri. Jesus både förutsäger, att så skall ske, och tröstar sina vänner mot denna förföljelse: "Men jag säger eder, mina vänner: Rädens icke för dem, som dräpa kroppen, och sedan icke hava makt att göra något mera. Men jag vill visa; eder, för vilken I skolen rädas. Rädens för den, som, sedan han dräpt, har makt att kasta till helvetet. Ja, säger jag eder, för honom rädens".

Herren kan hindra människor att utföra sina tilltänkta dåd. Han hindrade Jerobeam att döda Herrens tjänare (1 Kon. 13 : 1—6) ; han gömde Jeremias och Baruk, då Jojakim ville döda dem. (Je-rem. 36: 26); han behöll Paulus vid liv, då han stenades, så att de trodde, att han var död (Apg. 14: 19, 20) samt räddade honom undan den stora sammansvärjningen mot hans liv. Apg. 23: 12—24. Men när han icke det gör, så hava människor makt att döda kroppen; vilket icke är någon förlust för Herrens vänner och således icke borde vara något att rädas för, då de icke hava makt att göra något mera.

Men att såsom världens vän och fiende till Gud falla ,i den levande Gudens händer, det är förskräckligt. Ebr. 10: 31. Han har makt icke allenast att dräpa kroppen utan ock att kasta till helvetet. För honom böra vi så rädas, att vi icke undandraga oss för honom och hans i ordet uppenbarade vilja utan i stället fly i hans i311

Jesu namn för oss öppnade famn. Där är man trygg, såsom Jesus vidare säger i vår text.

"Säljas icke fem sparvar för två skärvar" (omkring ett öre)? "Och icke en av dem är förgäten inför Gud. Men på eder äro till och med alla huvudhåren räknade. Rädens därför icke; I ären mer värda än många sparvar".

Han, som icke ansett offret av sitt eget liv vara för stort för oss, sätter nog ett oändligt högre värde på oss än på en liten sparv. Må vi, när vi se de små sparvarna, också lyssna till det vittnesbörd, de bringa oss om vår Gud: Icke förgäten, icke förgäten! Må vi alltid lyssna därtill men särskilt i nöden, då vi tycka och mena, att vi äro platt förgätna av Gud.

' 'Men jag säger eder: Var och en, som bekänner mig inför människorna, honom skall ock Människosonen bekänna inför Guds änglar. Men den som förnekar mig inför Människosonen, han skall ock varda förnekad inför Guds änglar". — Under de stora förföljelserna avföllo många från tron och förnekade Jesu namn, varigenom de undgingo martyrdöden men fingo sedan en ännu hemskare död, då de dogo utan Frälsare och utan hopp. Många millioner höllo dock ut i tron och bekännelsen och fingo lida martyrdöden, men — vi prisa dem saliga.

Vi leva icke nu under sådana förhållanden, men världens fiendskap mot Kristus är densamma, världskärleken i den mänskliga naturen är densamma, och likgiltigheten för Herrens ära och själars räddning och fegheten vid bekännelsen äro större nu än under de stora förföljelserna; och resultatet blir detsamma. Har icke Jesus det värde för våra hjärtan, att vi vilja bekänna honom, så kommer han ock en gång att förneka oss såsom sina vänner. — O, Herre, förbarma dig över oss, att det icke må gå oss så en gång!

Inför denna härliga plikt — bekänna Jesu namn — bliva alla Jesu vänner hårt straffade i sina. samveten. Men så länge syndanöden driver dem till nådastolen, hava de dock sinne för att bekänna Jesus, hur skröpligt det än går i utövningen, och så länge höra de ock till den grupp, som han erkänner för sina vänner.

"Och var och en, som säger något mot Människosonen, honom skall det varda förlåtet, men den, som hädar den helige Ande, honom skall det icke varda förlåtet", v. 10. Under Jesu vandring på jorden utförde han icke blott sitt försoningsverk utan även Andens väckande och pånyttfödande verk. Sedan han farit till himmelen, kom en annan nådesperiod, då Anden pånyttfödde syndare och meddelade dem syndernas förlåtelse. Alltså kunde den, som sade mot Människosonen under hans verksamhetsperiod i synlig måtto, sedan bliva omvänd genom Anden och få förlåtelse. Men nu kommer aldrig mer någon vidare nådesperiod, än den vi hava. Den, som därför hädar — fortsätter därmed i nådatiden — den helige Ande, kan därför aldrig få förlåtelse. Men den, som vill hava förlåtelse, men312

går med den tanken, att han liar hädat Anden och därför icke kan få förlåtelse, må veta, att det är djävulens försök att bringa den i förtvivlan. Det står ännu fast: "Jesu Kristi, Guds Sons, blod renar oss från all synd". "Om vi bekänna våra synder, så är han trofast och rättfärdig, att han förlåter oss synderna och renar oss frän all orättfärdighet. 1 Joh. 1: 7, 9. Och Jesus bedyrar: "Den, som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut." Joh. 6: 37.

Och när de draga eder fram för synagogorna och för överhe-terna och för myndigheterna, våren ,icke bekymrade huru eller varmed I skolen försvara eder, eller vad i skolen säga; ty den helige Ande skall lära eder i samma stund, vad I skolen säga". Att få bekänna Jesus såsom vår Frälsare och hava den helige Ande till undervisare och ledsagare är en under även de svåraste omständigheter trygg ställning. Må vi då låta Anden taga hand och vård om oss!

' 'Frälsare, ack låt din helge Ande leda, fostra och regera mig att jag leva må ditt namn till ära ocli i liv och ord bekänna dig, att du inför Fadren och hans änglar mig ock må bekänna sist en gång och till Salem mig välkommen hälsa vid de frälsta helgons jubelsång!"313

Pingstdagen.

Joh. 14: 15—21.

Vi fira i dag Andens högtid. Över brottslingarna, vilka förtjänt att Guds vredes skålar bleve utgjutna, över dem, utgjutes Guds helige Ande, tröstaren, hugsvalaren och ledsagaren till den eviga glädjen. Denna nådefulla tilldragelse berättas i Apg. 2. I dagens text, som utgör- en del av Jesu avskedstal till sina lärjungar, lovar Jesus att sända dem denne hugsvalare. Löftet gäller dock icke blott apostlarna utan Jesu lärjungar under alla tider, såsom vi se av sista versen i vår text.

Jesus sade till sina lärjungar: "Älsken I m(ig, så hållen mina bud. Och jag skall bedja Fadren och han skall giva eder en annan husgvalare, att han skall förbliva hos eder evinnerligen, sanningens Ande, vilken världen icke kan undfå, emedan han icke ser honom, icke heller känner honom, men 1 kännen honom, ty han förbliver hos eder och skall vara i eder".

Såsom syndare äro vi alla dömda till evig förtvivlan och nöd. Vem kan framträda inför den heliges domstol och utverka hugsvalel-se för dessa? Sannerligen, ingen i himmelen och ingen på jorden mer än den medlare, som fullt gottgjort för brottslingarna. Hans bön om hugsvalaren i stället för straff väger icke allenast tungt, utan den är fullt gällande. Den står icke heller i strid utan i full överensstämmelse med Fadrens innerliga och allvarliga kärlek till de olyckliga barnen och nitälskan om deras frälsning. Den helige kan dock icke handla, emot sitt väsendes rättfärdighet genom att giva hugsvalaren och hugsvalelse åt de orättfärdiga. Därför utgav han i sin kärlek och i full överensstämmelse med sin rättvisa sin ende Son, som gjorde syndarena rena i sitt försoningsblod. Detta var frän Guds sida betingelserna för att sända hugsvalaren.

Betingelserna från människans sida för att få hugsvalaren boende hos sig är: älska Jesus och hålla hans ord. I sanningens ord är den treenige Guden, Fadren, Sonen och den helige Ande, uppenbarad. Den, som icke älskar Jesus, håller icke hans ord och känner således icke varken Fadren, Sonen eller den helige Ande. Den, som håller Jesu bud (ord), känner både Fadren, Sonen och den helige Ande så mycket, som är nödvändigt till frälsning.

Andens ämbete är att överbevisa världen om hennes synd i sig och hennes rättfärdighet i Kristus och hans gång

till Fadren. Detta verk utför Anden genom ordet. Den, som icke böjer sig för or-314

det oeh blir vid ordet, kan därför ieke erhålla sanningens Ande eller ljus i sanningen.

Hållandet av Jesu ord innebär dock icke att vara fullkomlig varken i kunskapen eller i levernet. Jesu lärjungar voro nämligen mycket skröpliga både i kunskapen och levernet. Men Jesus säger dock om dem: "De hava hållit ditt ord." Joh. 17: 6. — När Jesus talade till dem bestraffningens, varningens, förmaningens eller tröstens ord, så böjde de sig därför. Och om än deras förnuft reste sig däremot, så att de någon gång opponerade sig mot hans ord, så var det dock icke deras sinnesförfattning utan felsteg, som de ock sedan erkände. Livsriktningen var att älska Jesus oeh hålla hans ord.

"Jag skall icke lämna, eder faderlösa, jag skall komma till eder." — Detta, hugnesamma löfte gav han dem vid avskedsstunden, då de kände sig såsom faderlösa. Redan omkring sex hundra år före hans födelse nämnes han med detta namn: "Evig Fader" (Es. 9:6), och ännu i dag står han för det namnet; han lämnar aldrig de sina faderlösa.

"Ännu en liten tid, och världen ser mig icke mer, men I sen mig, ty jag lever, och I skolen leva". Då Jesus vandrade på jorden, såg även världen honom, fastän den icke kände honom. Nu skulle detta lekamliga seendet upphöra, och i sammanhang därmed skulle det sanna seendet i Anden och i tron inträda för hans lärjungar. Han hade sagt, att han skulle gå bort, att. han skulle dö; men han bedyrar, att han dock är den evigt levande, och att hans liv var deras liv. "Jag lever, I skolen ock leva." Även i kap. 5 uttalar han samma ljuva och hoppingivande förhållande, att vi skola leva i och genom Sonens liv: ' 'De döda skola höra Guds Sons röst, och de, som hava hört honom, skola leva, ty såsom Fadren har liv i sig själv, sä har han ock givit Sonen att hava liv i sig själv." Sonen — icke syndaren har liv i sig själv, därför skall den, som hör hans röst, leva, leva för hans skull och därigenom att Sonen har liv i sig själv.

"På den dagen" — då Fadren och jag komma- till eder i och genom Anden och det rätta andliga skådandet inträder — "skolen I förstå, att jag är i min Fader och I i mig och jag i eder ". — O, vilken hemlighetsfull men dock salig förening med Fadren, Sonen oeh den helige Ande i Sonen genom Anden!

"Den, som har mina bud och håller dem, han är den som älskar mig: och den, som älskar mig, skall ock varda, älskad av min Fader, och jag skall älska honom och uppenbara mig för honom."

Detta saliga löfte är icke inskränkt blott till apostlarna eller Jesu första lärjungar, utan det gäller även oss. Vi hava den stora förmånen att äga hans bud. Det är ock hans allvarliga vilja, att vi skola hålla dem. Kärleken till Gud består icke i varma känslor,' fromma övningar eller s. k. goda gärningar, utan däri, att man bliver vid allt Guds ord, böjer sig därför, har det till sin lag för hjärta och liv; hur skröpligt det än må gå under övningen därav.315

Vem det nu än må vara, som håller Jesu bud, skall han varda älskad av både Fadren och Sonen, vilka skola uppenbara sig för honom och taga sin bostad för evigt hos honom. — Gud älskar hela världen (Joh. 3: 16) med ömhetens, varkunsamhetens, förbarman-dets och uppoffringens kärlek. Men välbehag kan den rene endast hava till de rena. I Kristus och endast i honom hava vi denna renhet. Och den, som blir vid ordet oeh tron på Jesus, innehar Jesu renhet och välbehag och är däxför omfattad med Guds välbehag, som omfattar Sonen. — "Ty Fadren själv älskar eder, emedan I haven älskat mig och trott, att jag har utgått från Gud." Joh. 16: 27.

"Kom, helge Ande, i mitt hjärta in oeh köld och död och mörker övervinn! Mig påminn om min egen skuld och brist men ock om Borgesmannen Jesus Krist! Ack, låt mig aldrig finna tröst i mig! Bevara mig vid liv uppå din stig! Mig döm och trösta med ditt helga ord och duka dag för dag ditt nådesbord!"316

Annandag pingst.

Joh. 12: 44—50.

Dagens text utgör — enligt Johannes evangelium — den sista offentliga predikan, som Jesus höll på jorden. Han höll den mellan måndagen och torsdagen före korsfästelsen. Allt det motstånd och den fiendskap, som han fått röna, kunde icke släcka eller minska hans nitälskan om sina fienders frälsning. Vid denna hans sista offentliga

förkunnelse ropade han, såsom det här står: "Men Jesus ropade ocli sade: Den som tror på mig, han tror icke på mig utan på den, som har sänt mig; och den som ser mig han ser den, som har sänt mig".

Det ligger naturligtvis olika betydelse i det av Jesus uttalade ordet "mig". Det första mig syftar på vad människor sågo och uppfattade genom att beskåda Jesus med naturliga ögon. De sågo då endast en människa; även om de ansågo honom god och ädel, så kunde de dock med sina naturliga sinnen aldrig skåda honom annorlunda än såsom människa. Han var nämligen en sann människa, och det var det, som de sågo.

Det andra "mig" syftar på vad han verkligt var i sig själv, nämligen Gud, likställd och ett med Fadren, så att den, som såg honom, såg Fadren. Joh. 10: 30; 14: 8—11.

Jesu mening i dessa ord torde därför kunna återgivas även så: Den som tror på Jesus, han tror icke på människan utan på Gud, och den som ser Jesus, han ser Gud.

"Såsom ett ljus har jag kommit i världen, på det att var och en, som tror på mig, icke må förbliva i mörkret". — Yi få icke här stanna med vår tanke vid de naturliga ljusen såsom solens, månens, stjärnornas och lampors sken. Vi få i stället tänka på det mörker, som lidanden ,ångest, marter och kval innebära, och det ljus, som uppgår för den, som bliver hulpen ut ur svår nöd. Sådant mörker och sådant ljus nämligen i timligt avseende få alla människor erfara. Ingen kan undgå att någon gång bliva bekymrad; och ingen finnes, som icke någon gång blivit hulpen i sin lekamliga nöd och därigenom också blivit gläd.

Då Jesus säger: "Såsom ett ljus har jag kommit i världen", sä har han därmed sagt: Såsom en hjälp mot och utur all nöd, stor och liten, andlig och lekamlig, såsom Frälsare för alla och liopp för alla har jag kommit i världen.

Det är verkligen mörkt på jorden. Det är både ansvarsfullt och tungt att vana människa. Det är underligt, att människor kun-317

na leva fram sitt liv utan att söka Frälsaren, som är det sanna ljuset.

När den fattiga änkan omgives a-v sina hungrande barn, vilka gråta av hunger och bedja om bröd och hon omöjligt kan skaffa något att stilla deras hunger med, då bliver det mörkt för henne. Kommer då en förmögen välgörare och tillfredsställer både änkans och barnens behov, icke blott för tillfället utan för all framtid, då ljusnar det för änkan.

Hela världen är skuldbelastad, fördömd och olycklig och ingen kan hjälpa sig ut ur sin olycka; men den sover över sin fördömelse och pinas därför icke däröver. Men den som väckes över sin olycka, han omslutes ock av mörker, hopplöshetens mörker. Men får han se, att Jesus tagit hans dom och dött hans död och rensat honom från synden och gjort honom ren i sjtt blod, då ljusnar det, han ser då, att han är hulpen icke blott för tillfället utan för både tid och evighet, och kan bli både salig och glad.

O, vilken lycka för oss, att Jesus kommit i världen såsom ett ljus. Hur mörkt, hur tungt, hur odrägligt det än må bliva för vårt hjärta och sinne, så slocknar icke detta ljus. Och aldrig kunna v? komma i någon nöd, som icke Jesus förmår att hjälpa oss utur; ock han gör det även, om han ser, att det är oss gagneligt, Och på honom få vi tro, och på det sättet slippa vi att förbliva i mörkret. Redan i tiden hava vi då ett grundat hopp, som ' 'icke låter komma på skam" (Rom. 5: 5), ocli varom skriften säger: "Din sol skall då icke mer gå ned och din måne icke mer taga av; ty Herren skall vara ditt eviga ljus, och dina sorgedagar skola hava en ände." Es. 60: 20.

"Och om någon hör mina ord och icke håller dem, icke dömer jag honom, ty jag har icke kommit för att döma världen utan för att frälsa världen". — Detta må väl kallas och även vara ett klart skinande ljus för den av lagen i sitt samvete dömde syndaren. Till sitt ord hänvisar ban, och någon annan dom, än den han uttalat i ordet, fäller han icke. Och i detta sitt ord förkunnar han även detta glädjebud: Jag har icke kommit för att döma världen utan för att frälsa världen.

Här behöver ju ingen taga, fel, när han så tydligt säger, vem han kommit för, nämligen för "världen", och vad han kommit för, icke för att döma utan för att frälsa världen. Han säger även själv till sin Fader:.' 'Jag har fullbordat det verk, som du har givit mig att utföra." Joh. 17: 4. Yad väntar du då på? Icke kan du väl vänta, att han skall

ånyo komma och dö för dig? Icke kan du väl vänta, att han skall hjälpa dig att frälsa dig själv, när han för den saken gått lydnadens och lidandets väg? Icke kan du väl vänta, att Anden i dig skall verka ett sådant verk, så att du skall kunna tro på det, och att du på grund av verket i dig är frälst och så gå förbi Kristus och hans verk?318

Du torde enfaldigt eller spetsfundigt fråga: Att han kommit för att frälsa världen, med det är väl ,icke sagt, att han har frälsat världen? Svar: Du var dömd till döden, han dog din död, så att du får leva genom honom. Du må kalla detta vad du behagar; men nog är det frälsning. Alla voro dömda till döden, och han dog för alla; hur många frälste han då? Gud vare lov, han frälste alla, han frälste världen.

Med detta är icke sagt, att människor icke nu behöva frälsas genom förening med honom, i vilken denna frälsning allenast finnes. Apg. -1: 12. Men dennai frälsning sker icke genom att tro, det man är frälst genom sin omvändelse, ty den som så tror, han tror icke på Kristus utan på sin omvändelse och i den finnes ingen frälsning. Man behöver därför förenas med Kristus, som genom sig själv och i s|ig själv utfört hela världens frälsning. Och denna förening sker genom tron på Kristus.

Att den frälsning, som Jesus verkställde i och genom sin offerdöd icke medförde evig salighet för hela världen, det säger han själv i vår text, där han tillägger: "Den som förkastar mig och ,icke mottager mina ord, han har en som dömer honom; det ord, som jag har talat, skall döma honom på den yttersta dagen." — Det är farligt, ja, olyeksbringande för den ändlösa evigheten att förkasta Frälsaren och hans ord. Då ställer man sig under den dom, som lian friköpt oss ifrån och måste för evigt bliva liggande i dess kval och fasor.

'Ty jag har icke talat av mig själv, utan Fadren, som har sänt mig, han har bjudit mig, vad jag skall säga, och vad jag skall tala." — Se här anmärkningarna vid de två första verserna av dagens text.

"Och jag vet att hans bud är evigt liv; därför, vad jag talar, det talar jag, såsom Fadren har sagt mig." — Han vet, att han har dött vår död och borttagit döden och dess orsak, nämligen synden, så att han kan i sitt. namn bjuda oss evigt liv. Och när nu vi så väl behöva detta liv, detta ljus och hopp, denna Frälsare och denna frälsning, må vi då höra hans ord och hålla dem, hålla oss vid dem, aldrig förgäta dem utan hålla dem dyra. och kära. Han har ock själv betygat : "Saliga äro de, som höra Guds ord och gömma det." Luk. 11: 28.

"Jag häpnar, Jesus, när jag tänker på, hur du mig arma barn har älskat så, att hän till Golgata du villigt gick, där mina synders lön du smaka fick. Bevara mig i barnslig tro på dig: Mitt ljus du vare uppå farlig stig, att jag med världen ej fördömas må, när sist inför din domstol jag skall stå!"319

Trefaldighetssöndag.

Matt. 28: 18—20.

Det är den heliga trefaldighetssöndag, som vi i dag fira, vilken med sin betydelse ställer den treenige Guden för vår själs öga. Gud är stor — så stor, att ingen människa kan fullt känna och fatta honom. Hans skapade verk äro outrannsakliga, och ännu mera måste då han till sitt väsende och sin person övergå all mänsklig fattningsförmåga. Bibeln säger oss dock, att det är blott en Gud. Lika tydligt säger ock samma bibel, att det är tre personer i detta gudomsväsende. Därifrån hava vi dagens namn: Trefaldighets-söndag.

Denna trefaldighet uttalar Jesus tydligt i dagens text, då han säger: "Gån fördenskull ut och gören alla folk till mina lärjungar, döpande dem till Fadrens och Sonens och den Helige Andes namn." Medlemmarna i hans rike skola döpas till och förenas med Gud Fader, men de skola ock lika helt och verkligt döpas till Gud Sonen och Gud den Helige Ande. Därför måste ju Sonen vara lika självständig Gud som Fadren och ävenledes den Helige Ande. Detta är uttalat i vår kyrkas bekännelseskrifter med dessa ord: "Fadren är Gud, Sonen är Gud, den Helige Ande är Gud, och likväl är det icke tre Gudar utan en Gud. Fadren är evig, Sonen är evig, den Helige Ande är evig och likväl icke tre eviga utan en evig. Ingen först och ingen sist-, ingen störst och ingen minst." Och en sångare sjunger om denna hemlighet :

"Tre uti en och en i tre, o, djupa hemlighet! Och bland de trenne skall jag se Guds Lamm i härlighet."

Dagens text utgör de sista orden, som Jesus talade till sina lärjungar här på jorden. Han hade tagit dem med sig ut

till Oljeberget. Apg. 1: 12. Mötet i Galliléen, vilket står angivet i föregående verser, hade ägt rum förut, Det var en gripande stund, då Jesus sista gången före sin himmelsfärd upplyfte sina välsignelsebrin-gande händer och välsignade dem. Och tänk vilka avskedsord, han uttalar till dem! ' 'Och Jesus gick fram och talade till lärjungarna och sade: Mig är given all makt i himmelen och på jorden."

Ingen mer än Gud är allsmäktig. När Sonen har all makt, så visar det, att han är Gud. Människan Jesus Kristus hade dock ickè denna makt av sig själv, utan den hade blivit honom given. Härom320

säger han: "Min Fader är större, än jag." Joh. 14: 28. Men sådan han nu stod inför lärjungarna, så hade han all makt i himmelen och all makt på jorden, och sådan sitter han nu på majestätets högra sida i himmelen. Ve den, som icke böjer sig för honom, som icke sluter vänskap med honom, som icke hyllar Sonen! Såsom fiende till Jesus kan ingen vara lycklig eller undkomma den tillkommande vreden. Men den, som är en lärjunge hos Jesus, och som ligger vid hans nådastol oeh övar förtrolig vänskap med denne mäktige vän, han är både salig och trygg under alla omständigheter och under vilka vidriga förhållanden han må råka ut för.

Kära vänner, besinnen eder ställning till Jesus! Låten icke lura eder av själafienden satan, som missunnar eder den lycka, som han aldrig kan få, men som I haven fått. Vänden eder till Jesus i dag och bliven hans lärjungar, att. I ock en gång må få fara till samum himmel, samma hem, samma härlighet, som han vid detta tillfälle for till.

I Joh. 17:2 säger Jesus, att Fadren givit honom makt över allt kött i den avsikt, att han skulle giva evigt liv åt alla dem, som Fadren givit honom. I samma syfte brukar han ock sin makt enligt dagens text. Han säger: Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Fadrens och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt det, jag har befallt eder.

Alla folk, judar och greker, trälar och fria, män och kvinnor, stora, och små, gamla och unga, alla vill han göra till sina lärjungar, alla vill han hava döpta till den treenige Gudens namn, salighet och vilja, alla vill han hava lärda till himmelriket, alla vill han hava till sina barn och tjänare. Stor är han, stor är hans makt, och gocl är hans vilja.

Men när han verkar genom nådens medel, hava vi dock en ljuvlig men ansvarsfull valfrihet. Vi kunna emotstå hans kärleksvilja, så att den icke vinnes med oss, utan vi gå förlorade. Må vi dagligen frukta för en sinnesförfattning, som har en sådan hemsk ände.

Icke minst ljuvliga äro de sista orden i dagens text, där den allsmäktige vännen försäkrar: "Och se, jag är med eder alla dagar intill världens ände". De orden: "Intill världens ände" visar, att Jesus med detta ljuva löfte omfattar även oss, som nu leva. Har denne mäktige, kärleksfulle vän blivit dig kär, så betänk, vad du äger alla dagar, även de bittraste, mörkaste och kvalfullaste: Du har honom dig alltid nära. Han innehar all makt och kan därför hjälpa dig i all din nöd. Han är alltid till hands, lyssnar till dina behov, dina matta böner såväl som dina ångestrop. Allt får du förtro åt honom och veta, att han länkar allt till det bästa. Att han ofta dröjer med den synbara hjälpen, det vittnar icke om, att, han skulle sakna kärlek, ömhet och medlidande, men det visar, att han är vis och ser dig och alla dina förhållanden från evighetens synpunkt. För att få oss hem till sig, måste han låta mycken nöd drabba oss."Han vill oss äntligt föra in uti himlaglädjen sin."

"Alla dagar är han trofast nära, vännen god, som dyrt mig friköpt har. Mig och mina bröder vill han bära, är min frid, min hälsa, mitt försvar. Alla dagar han mig trofast giver, vad han ser mig mest av nöden är. Sist i kvällen han hos mig ock bliver och mig hem från ökenstigen bär."322

1 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 16: 24—27.

Jesus hade förklarat för sina lärjungar att han måste gå till Jerusalem och lida mycket av de äldsta och översteprästerna och av de skriftlärda och dödas och på tredje dagen uppstå. För Petrus framstod livet utan allt behag, om han icke fick hava Jesus vid sin sida. Hänförd av åtrå efter sinnlig njutning varnade han Jesus från att offra sig. Jesus gav då Petrus en allvarlig tillrättavisning och sade honom: "Du besinnar icke det Gud tillhörer utan det män-inskor tillhörer". Och så undervisade ban sina lärjungar, att icke blott han, deras huvud, måste gå

självförsakelsens väg utan även de, samt att det icke blott var glädjen av Jesu synliga sällskap, de måste försaka, utan de måste rent av förneka sig själva.

Då sade Jesus till sina lärjungar: "Om någon vill efterfölja mig, han förneke sig själv och tage sitt kors på sig och följe mig."

En Jesu lärjunge måste försaka mycket, som köttet har begärelse till. Den kännbaraste försakelsen är dock att försaka eller förneka sig själv.

Man kan förneka sig det köttsliga nöjet att belöna ont med ont och vara förtjust över sig själv för denna försakelse. Men cletta blir då näring för självviskheten och är ingen självförsakelse. Lever man för egen ära och berömmelse, så kan man visa sig ödmjuk, uppoffrande och försakande, blott man får uppskatta och njuta av dessa sina förmenta dygder. Sådant är självförhävelse men ingen självförnekelse.

Men Jesu lärjunge kan man icke vara utan självförnekelse. I bättringens trånga port får jaget, självet, dödsstöten, och vid nådastolen dör man sig själv och lever upp i Kristus. Men bättringen och trons övning äger rum icke bara vid övergången från död till liv, utan den är fortgående. Därför säger Jesus: "Om någon vill efterfölja mig, han tage sitt kors på sig och följe mig."--Detta kors är

allt det lidande, som följer med tron på Jesus, och som man kommit ifrån, om man avfaller från tron. Men även sådant lidande, som ingen kan undgå, blir för Jesu lärjungar ett hälsobringande kors. — "Ty vilken som vill bevara sitt liv, han skall mista det, men vilken som mister sitt liv för min skull han skall finna det."

Huru det tillgår att mista sitt liv genom verklig självförnekelse samt finna det i Kristus, se vi av Pauli bekännelse i Rom. 7: 9—25; Fil. 3: 7—14. Som redan är erinrat, fortgår detta, så länge man lever ett sant och sunt trosliv. Man söker hos sig själv efter tröst, berömmelse och liv för att kunna leva sig själv. Men man mister•323

gång på gång sitt liv, och genom Andens ledning finner man sitt eget liv gång efter annan i Kristus. — Ja på den vägen blir och fortfar man att vara — icke mästare, icke farisé, icke sin egen frälsare utan — lärjunge.

Men våra textord syfta även på martyrerna. Den, som förvärvar sitt lekamliga liv genom att förneka Jesu namn, mister det sanna, det eviga livet. Och den, som verkligt tror på Jesus och dödas därför, han vaknar i himmelen; nog har han då funnit sitt liv genom att mista det,

Sedan Jesus talat om Jesu lärjungars försakelse och deras mar-terande självförnekelse, övergår han att tala om motsatsen, nämligen vinningslystnaden. Allas vår natur strävar efter att vinna hälsa, huslig trevnad, bekvämlighet, rikedom, ära och anseende m. m. Men sådant lyckas icke alla att vinna. Jesus jämför dessa vinster med en vinst, som alla kunna vinna, nämligen sin själ, och värdesätter dem. Han säger: "Ty vad skall clet hjälpa en människa, om hon vinner hela världen men förlorar sin själ? Eller vad kan en människa giva till lösen för sin själ?"

O, att vi kunde besinna sådana allvarliga ord! Ingen kan vinna hela. världen. Och om någon kunde det, så vore han icke därmed hul-pen. Ilan kan icke därmed igenlösa sin själ från den eviga fördömelsen. Och vad hjälper det då, vilken vinst man än må göra? Det är endast en kort tid, man kan få njuta av sin jordiska vinst och sedan får man för den ändlösa evigheten icke ens njutningen av en droppe vatten.

Man kan ock förvärva mycket av världens rikedomar utan att kunna ens äta sig mätt. En av världens rikaste män, Pierpont Morgan, clog av svält, av oförmåga att kunna intaga någon föda. Hans efterlämnade förmögenhet anslogs till mer än sju tusen millioner kronor eller omkring två milliarder dollars. En sådan svindlande förmögenhet gäller dock icke till lösen för en människosjäl.

' 'Silver hjälpte ej och guld att från dödens snara frälsa oss, från syndens skuld och från domens fara. Men Ouds egen käre Son sig till offer gjorde, led oskyldig, frälste från, vad vi lida borde. Tar jag det i trone an, räknad jag då bliver ren, oskyldig såsom han."

Då har jag vunnit min själ och har den i gott förvar i min käre Frälsares vård och i kraft av den lösen, han har

erlagt för•324

min själ. Och då kan man ju ock fråga: Vad skadar det en människa, om man förlorar allt annat men vinner sin själ? Ja, sannerligen, då har man vunnit det högsta och största, som kan vinnas.

"Ty Människosonen skall komma i sin härlighet med sina änglar." — Han skall icke alltid framstå i ringhet utan uppbäras i sin makt oeh härlighet — "och skall då löna var och en efter hans gärningar."

Då skall det blivia uppenbart, vad som är sann vinst, och vad som är oersättlig förlust. Men Jesus har sagt oss det på förhand, på det att vi skulle taga sanningen och lärdomen och undsätta våra själar i tron på hans namn. Må vi icke höra till dem, som undandraga sig t,ill förtappelse utan till dem, som tro för att vinna sin själ! Bbr. 10: 39.

"Vad hjälper dig att hela världen vinna, om du förlorade till slut din själ? Vak upp, vak upp och uti tid besinna vad som dock hörer till ditt sanna väl! Den som har Kristus, han har även livet, nåd för var synd och hjälp i varje nöd. Uti hans dyra namn är allt dig givet, men utan honom finns blott dom och död."325

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 9: 51—62.

»nch det begav sig, att när dagarna voro fullbordade, att han v^ skulle varda upptagen, ställde han sin färd till Jerusalem."

— När dagarna, som i det eviga gudomsrådet voro bestämda, ieKe en dag förr oeh icke en dag senare, voro fullbordade, då gav Jesus sig i döden. "Till paradis den vägen bar" — "han skulle varda upptagen" — "Men en smärtornas väg det var."

Människorna hade sökt döda Jesus ända från hans barndom (Matt. 2); men det var naturligtvis omöjligt att taga den allsmäktiges liv. Joh. 10: 17, 18. Men när den bestämda tiden kom, då höll han sig icke undan, då trädde han fram till offeraltaret, då ställde han sin färd till Jerusalem.

Det rådde ett spänt förhållande mellan judar och samariter, så att när judarna gingo mellan Galliléen och Judéen, gingo de icke genom Samarien utan på östra sidan om Jordan. Men Jesus,. Frälsaren för alla, gick genom Samarien på sin färd mellan Galliléen och Judéen. Hans kärlek till även samariterna drev honom därtill. "Han måste gå genom Samarien", heter det om en dylik vandring. Joh. 4: 4.

' 'Och han sände bud framför sig, och de foro oeh kommo in i en samariternas by för att reda till för honom. Men de mottogo honom icke, emedan han hade ställt sin färd till Jerusalem."

Tänk vilken nådeshandling av Jesus att besöka samariterna! Och vilken olyckshandling av dem att bortstöta honom!

Men även oss besöker han och klappar på vårt hjärtas dörr för att få komma in med sin tröst och ledning och sitt försvar; och du

— stöter bort honom. Besinna, vad du därmed lagar till åt dig! Stänger du nu ditt hjärtas dörr för honom, så skall ock han en gång stänga dörrarna till den eviga saligheten för dig.

"Emedan ban hade ställt sin färd till Jerusalem, mottogo de honom icke." Hade han icke fortsatt sin färd, synes det, som om de varit villiga att mottaga honom. — Det finnes många, som vilja hava Jesus till hjälpare, och beskyddare av liv, hälsa, hus och hem, ja, till och med till sin förebild; men till själens Frälsare eller såsom försonare hava de icke' rum för honom. De vilja icke veta av den Jesus, som frivilligt gick till offerplatsen och blev slagen för deras synders skull till brottslingarnas försoning. Olyckliga sinnesförfattning !•326

"Och när hans lärjungar Jakob och Johannes sågo det, sade de: Herre, vill du, att vi skola säga, att eld må komma ned från himmelen och förtära dem, såsom ock Elias gjorde?"

Detta var ju en gruvlig försyndelse, som vittnade om en häftigt uppblossande vrede och ett hemskt hämndbegär. Denna synd, var visst icke ringare än samariternas; men de togo emot Jesu bestraffningar och frälsningsord och

voro därför saliga, då samariterna däremot stängde för allt och därmed utestängde sig själva från saligheten.

Lärjungarna anföra — såsom stöd för sin lust att hämnas — Elias handling. Den åberopade händelsen var dock icke ett verk av Elias, fastän Gud utförde sin domshandling genom honom. Herren själv sände Elias att möta Ahasias sändebud, som var på väg att fråga en avgud. Och det var Herren, som ingav Elias att uttala domen över den halsstarrige konungens trotsande här. 2 Kon. 1. Sådana, fruktansvärda domar har Herren utfört både före och efter sitt människoblivande. Se t. ex. på Ananias och Saffira (Apg. 5: 1—11), Herodes, som blev levande uppfrätt av maskar (Apg. 12: 20—23), samt Jerusalems förstöring och judarnas förskingring.

Men Jesu ärende till jorden var icke att fördärva ens motståndarna -— det blev gömt till en annan tid — utan för att frälsa även dem. Och med sin egen Ande utrustade han apostlarna; och han vi lie ock, att de skulle besjälas av denna Ande i alla sina handlingar.

"Men han vände sig om och tillrättavisade dem och sade: "I veten icke" — de hade åadagalagt detta med sitt hämndbegär — "vilken andes barn i ären. Ty Människosonen har icke kommit för att fördärva själar utan för att frälsa dem".

Dem lärjungarna ville hämnas på ville Jesus frälsa. Detta förkrossade lärjungarna och ställde deras handling i det rätta ljuset, så att de återigen blevo dömda i samvetet och fingo förnyat behov av den oförskylda frälsningen, som Jesus med dessa ord uttalat. I detta fria och trygga, näste: ' 'Människosonen har icke kommit för att fördärva själar utan för att frälsa dem", fingo de sitta tillsammans med samariterna och varken på högra eller vänstra sidan om dem utan med samma, rätt och av samma nåd som de. De intaga nu med sinnet åter sin plats där och åtnjuta frälsning, vilket samariterna icke gjorde. — Hur gör du?

"Och de gingo till en by. Och det begav sig, att medan de gingo på vägen, sade någon till honom: Jag vill följa dig, varthelst du går, Herre". Denne sökare av sinnlig hänförelse trodde sig kunna finna, vad han sökte i den mäktige profetens närhet. Jesus svalade av denna hans hänförelse, i det han började tala om obe-nagliga och illaluktande djur samt om sin stora ringhet och fattigdom. Han sade till honom: "Rävarna hava kulor, och himmelens fåglar hava nästen, men Människosonen har icke någon plats, där•327

han kan nedluta sitt huvud". Förmodligen vände denne man Jesus ryggen lika hastigt som han ivrigt hade erbjudit honom sitt sällskap. När nödställda oeh efter nåd och frälsning hungrande själar komma till Jesus, då är han icke fattig och saknar icke viloläger. Se Joh. 1: 38, 39.

"Och till en annan sade han: Följ mig! Men ban sade: Herre, tillåt mig först gå bort och begrava min fader". Att begrava de sina är icke allenast tillåtet, utan det är en kristlig plikt. Men allt, som blir ett hinder att följa Jesus, måste då försakas, ty endast ett, nämligen att sitta vid Jesu föter och lära, är nödvändigt.

Jesus såg, att den begravningen skulle så utplåna de goda intryck, han nu hade àv Jesus,.att han skulle aldrig komma åter t.ill honom. Därför uttalade han detta kraftiga och uppryckande räddningsord : ' 'Låt de döda begrava sina döda, men gå du och förkunna Gus rike".

' 'Även en annan sade: Jag vill följa dig, Herre, men tillåt mig först taga farväl av dem, som höra till mitt hus. Och Jesus sade till honom: Ingen, som sätter sin hand till plogen och ser tillbaka, är bekväm till Guds rike".

I föregående exempel gällde det en plikt mot de döda. Men här gäller det en plikt mot de levande. Men intet får komma hindrande emellan, om livets krona skall vinnas. Och Jesus ställer den vinsten över och framför allt annat och visar, att den är värd, att man för dess skull försakar allt, som kan ställa sig hindrande i vägen för den vinsten. Må vi bliva Jesu mottagare och efterföljare, att vi ock må vinna livets ovanskliga krona!

"Farväl, du förföriska, dårande värld! Mot hemmet därovan jag ställer min färd. Jag honom vill följa, som burit min nöd, om även det kostar mig självlivets död. Hans tröst är den äkta, hans stämma så blid kan giva mitt blödande samvete frid. Han stillar min oro, han läker mitt sår. Med honom jag salig mot himmelen går".328

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 9: 9—13.

Att Kristi rike är ett nådens oeh förlåtelsens rike, dit arma syndare kallas, oeh där de få hjälp, finna vi överallt i skriften och icke minst i denna text. Det var icke visa, lärda och mäktiga herrar, Jesus utvalde till utbärare av evangelium och utbredare av sitt rike utan vanliga arbetare och till och med sådana, som fariséerna kallade "syndare" såsom motsats till rättfärdiga, vilket de ansågo sig själva vara. Det låg naturligtvis judarna emot att betala till romarna. Därför voro även de män, som uppburo tullen, hatade a\ judarna. Det var icke heller ovanligt, att dessa tullmän togo mera, än vad de hade laglig rätt till. Detta överskott behöllo de för sig själva, vilket var tjuvnad. Med namnet publikan betecknades de, som levde ett lastbart liv. Tullmännen blevo med anledning av ofta förekommande bedrägerier betecknade såsom publikaner och syndare och mycket hatade av judarna. Den sanne juden Jesus Kristus har intet anseende till person utan älskar alla lika och kallar alla till sig. Han försmådde icke tullnärerna, nej, icke ens när han ur-valde sina tolv apostlar, såsom vi finna i dagens text.

"Oeh när Jesus därifrån gick förbi, såg han en man, som hette Matteus, sitta vid tullen, oeh han sade till honom: Följ mig! Då stod ban upp och följde honom". Vi känna ju denne tullnär såsom en Jesu Kristi apostel och evangelist. När han i sitt evangelium uppräknar apostlarna och nämner sitt namn, så giver han sig ock benämningen "publikanen'.'. Matt. 10:3.

"Och det begav sig, att när han satt till bords i huset, se, då kommo många publikaner och syndare och sutto tillsammans mea Jesus och hans lärjungar". — Jesus är själva nådastolen, och han utövade en mäktig dragning på de förlorade. När han gick in till Matteus, så fingo dessa mod att också gå in där. Och de blevo icke utvisade av de förlorades Frälsare. Att äta med någon betecknacre enligt österländskt bruk ett särskilt vänskapsförhållande.

"Och när fariséerna sågo det, sade de till hans lärjungar": — de vågade icke alltid att angripa Jesus, men då vände de sig med desto större häftighet emot lärjungarna — "Varför äter eder mästare med publikaner och syndare?" Men när Jesus hörde det, sade han till dem: "De helbrägda behöva icke läkare utan de kranka".

O, den ljuvlige Frälsaren! Huru nådefullt försvarar han icke dem, som taga sin tillflykt till honom! Fienderna kunna icke göra någon invändning mot Jesu enkla, ur det dagliga livet gripna exem-•329

pel, varmed han visar dem, att han är i sin fulla rätt, då han äter med publikanerna. Ty det är väl icke något fel av läkaren, att han emottager sjuka. Likavisst är ock, att helbrägda icke behöva söka läkaren.

Med dessa ord har ock Herren Jesus uppenbarat, vad det är, som driver människor till honom. Det är icke fromhet, goda gärningar och vackra bestämmelser, utan det är synden, då den blir känd såsom ett ont, så att man finner sig kränk och icke kan böta sig själv.

Jesus säger ock tydligt med denna blid, att han icke driver bort dessa kranka, nödställda, som icke kunna hjälpa sig själva. En läkare har ju icke rättighet att bortvisa någon, som kommer frän hans läkaredistrikt och som han kan hjälpa,

Jesu läkaredistrikt är hela världen, och "han kan fullkomligt frälsa dem, som genom honom komma till Gud, och lever alltid för att bedja för dem". Ebr. 7: 24, 25.

Sedan Jesus försvarat sina handlingar och skyddslingar, gav han fariséerna en allvarlig läxa, med vilken han blottade dessa falska helgon i deras hårda och obarmhärtiga sinnelag. Han säger: ' 'Men gån och lären eder, vad det är: Jag har lust till barmhärtighet och icke till offer; ty jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare."

De citerade orden stodo i deras skrifter, nämligen i Osea 6: 6. Han handlade således i full överensstämmelse med skriften; och den erkände även de såsom rättesnöre, och de menade, att de höllo den, fastän de med sitt handlingssätt bevisade motsatsen.

Må även vi lära oss, vad det är, att Jesus har lust till barmhärtighet och icke till offer. Det är Jesu lust att först få bevisa barmhärtighet och sedan förmå den, som undfått barmhärtighet, att även bevisa barmhärtighet mot andra.

O, att vi kunde och ville lära det!

Om det funnes någon rättfärdig, så vore naturligtvis icke syndares Frälsare kommen för den. Men "ingen rättfärdig finnes, icke en". Rom. 3: 10. Och Jesus har kommit för att kalla alla. Han var därför i sin rätta ämbetsutövning, då han samlade syndare omkring sig. Och ännu kallar han syndare till sig. Väl oss, om vi hörsamma hans kallelse och vända oss till honom, syndares Frälsare, försvarare och vän, som umgås förtroligt mecl syndare, äter med dem, ty vi äro sannerligen icke rättfärdiga utan arma syndare, som innerligt väl behöva en sådan Frälsare. När han nu har lust till barmhärtighet och vi hava så stort behov av barmhärtighet, så borde vi till vår räddning och lycka låta honom följa sin lust att hjälpa oss.

"Därför låtom oss med frimodighet framgå till nådens tron, att vi må få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i den tid, oss hjälp behöves." Ebr. 4: 16."Än som fordom till Matteus ljuder Jesu ömma bjudning: Följ du mig! Han sitt rikes frid och sällhet bjuder fritt och utan pänningar åt dig. Slit i Jesu namn det band som binder och dig än i världen håller kvar, att det icke bliva må ett hinder, som din själ i evig ofärd drar!"4 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 7: 1—6.

Jesus sade till sina lärjungar: Dömen ieke, på det att I icke män varda dömda, ty med den dom, varmed I dömen, skolen I varda dömda och med det mått, varmed I mäten, skall det mätas åt eder."

Det är allvarliga ord, som Jesus här uttalar mot ett allvarligt ont. Det finnes väl knappast någon synd, som är så vanlig som att döma och fördöma. Till oeh med barnen börja ganska tidigt med att öva denna farliga synd genom att döma syskon och lekkamrater såsom dumma och elaka, ja, kanske de ock uttala en dylik dom över sina föräldrar och fördöma dem.

Du har och känt, hur djupt det sårar dig, då du får höra, att du varit föremål för människors domar, får höra att de förvänt dina ord och vantolkat dina handlingar och bedömt bevekelsegrunden för dina ord och handlingar såsom förrädiska och onda och fördömt dig. Du vill icke, att människor skola behandla dig på ett sådant sätt. Men är det då icke billigt och rättvist, att du gör mot andra, vad du vill, att de skola göra mot dig? Jo, nog är det billigt. Men det oaktat handlar du mot dina medmänniskor och till och med beklagligt nog mot dina vänner emot detta billiga kärleksbud. Ofta gör du det av obetänksamhet, dock kan även det inträffa, att du gör det av överläggning.

Det vore lyckligt för oss, om vi ville rätta oss efter Jesu varning, ty om vi icke göra det, så skola vi icke undkomma Jesu dom. Yi må vara förvissade om, att han skipar rättvisa. Döma vi andra, så skola vi ieke undkomma att även bliva dömda. Och mäta vi ut åt andra med ömhetens, förbarmandets, fördragsamhetens, överseendets och kärlekens mått, så skall Herren vaka över, att andra skola tillmäta oss av samma mått.

Vid denna text, i vilken Jesus förbjuder det kärlekslösa dömandet, behöva vi dock besinna, att det finnes ett. kärleksfullt dömande, som vi äro pliktiga att öva. Äro vi bland de lyckliga, som hava ljus i sanningen, så är det ock vår plikt att säga de vilsefaran-de, att de äro på förtappeisens väg, men därmed hava vi också dömt dem med ordets dom. Detta känna de ock, ty då de bliva tilltalade med något Guds ord, som anger, att de äro på en farlig väg, så är deras svar ofta givet, och det blir då detta: "Dömen icke, så värden I icke dömda". Om de ieke känna till något mera ord ur bibeln, så känna de dock detta.•332

Det är kärlekslöst att icke varna, förmana och bestraffa den vilsefarande och felande. Men i varje uttalad varning och bestraffning ligger en dom. Och det är ganska behagligt för köttet att undandraga sig det kärleksfulla dömandet. Men ve oss, om vi genom vår fega, tystnad liksom giva bifall och stöd åt deras lära och liv, vilka äro uppenbara motståndare till sanningen, oeh så styrka dem på otrons väg.

Det tillbörliga dömandet, som utövas såsom en kärleksplikt av varje kristen, är egentligen ett Guds dömande lika visst, som då ämbetsmannen, domaren, prästen eller fader och moder döma å ämbetets vägnar. Den i kärleken dömande bör ock låta den bedömde och dömde märka, att det verkligen är ömhet, medlidande, förbarmande och kärlek, som är bevekelsegrunden till detta dömande. Först då kan man ock hoppas, att den dömde tar emot domen till gagn och förbättring och icke till förbittring.

"Eller huru kan du säga till din broder: Låt mig taga ut grandet ur ditt öga, och ser icke bjälken i ditt eget öga?" — Denna bild är betecknande för, hur blinda, vi äro för egna fel och skarpsynta för andras, då man kan varsebliva ett grand, som är något mycket litet, i en annans öga, och icke bliva varse en hel stor stock eller timmerbjälke i sitt eget öga. — Jesus menar icke, att man kan få in en naturlig timmerstock i det naturliga ögat. Men han har med denna bild sagt, att man kan utan att se det hava fel så stora och i Ögonen fallande, som en bjälke är i förhållande till ögat.

Det behövs erfarenhet, övning och varsamhet för att taga ut smuts ur den finkänsliga och ömma lemmen ögat. Det duger icke att riva med sina fingrar eller med spikar och trästickor, om man skall hjälpa den, som fått något grand i ögat.

Först när man tagit bort bjälken — det är: varseblivit och borttagit egna oarter och fel, skall man bliva nog erfaren, öm och försiktig att hjälpa en felande broder till rätta. När man har en daglig kamp mot sin egen synd och erfar, hur illa man lyckas i den striden, blir man öm och varsam i sitt förhållande mot felande bröder och kan därigenom verkligen bliva ett medel i Herrens hand till hjälp för brodern i hans strid mot fel och oarter.

De säkra och stolta skrymtare, som icke alls se några fel hos sig själva, hava så lätt att ställa höga krav på andra och fälla sina hårda domar över Herrens blödiga och församlade lärjungar. Till dessa säger här Jesus: ' 'Du skrymtare, tag först bjälken ur ditt öga; sedan skall du se klart nog för att uttaga grandet ur din broders öga;" v. 5.

Slutligen talar Jesus om människor, som det icke gagnar att utbjuda de heliga sanningarna till, varken ordets varning, tröst eller förmaning. Det är sådana, som trampa allt heligt samt riva Jesu lärjungar. Paulus säger härom till Titus: "Visa från dig en partimänniska, sedan hon en eller två gånger blivit varnad, vetande,•333

att en sådan är förvänd oeh fördömer sig själv med sin synd."' Tit. 3: 10, 11. Och Jesus säger i vår text. "Given icke det heliga åt hundarna och kasten icke edra pärlor för svinen, att de icke nedtrampa dem med sina fötter och vända sig om och riva eder."

Heliga äro Herrens sanningar, både de dömande, varnande, hugsvalande och förmanande. Därför ådrager man sig en gruvlig dom, då man nedtrampar dem och river Herrens tjänare. — O Heldre, giv oss mottagliga hjärtan och ett lydaktigt sinne för dig, ditt ord och din vilja!

"Hjälp mig, o Jesus, din maning att gömma att icke kärlekslöst klandra och döma! Var i den dagliga kampen mig nära ! Ömhet mot bröderna värdes mig lära! Låt mig till hjälp någon pilgrim få vara uti din stridande, korsmärkta skara!"334

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 16: 13—19.

Idagens text låter Jesus sina lärjungar avlägga sin bekännelse om sig, sedan ban först frågat dem, vem människorna sade honom vara. Själv kallade ban sig förnämligast Människosonen. Det var den benämning, som han oftast använde om sig. Det var oändligt mycket mer att vara. Guds Son och självständig Gud. Men vår frälsning, som ban åstundade så ivrigt, att han sade det vara sin mat, stod tillsammans med hans människoblivande. Det är väl därför, som han nästan alltid kallar sig Människosonen.

"Men när Jesus kom till trakten av Cecarea Filippi, frågade han sina lärjungar och sade: ' 'Vem säga människorna mig, Människosonen, vara? Då sade de: Somliga Johannes döp ären, men andra Elias och andra Jeremias eller en av profeterna".

Dessa olika omdömen, som lärjungarna hört uttalas om Jesus, voro ju uttryck för att de erkände Jesus såsom en Guds profet. Det var ju således en vacker bekännelse, som dessa avlagt om Jesus. Fa-riséerna sade om honom, att ban var en samarit och hade en ond ande. Joh. 8: 48.

Såsom frälsningsgrund och salighetshopp förslå dock guds-männen Johannes döparen, Elias och Jeremias lika

litet som en av-satan besatt samarit. Därför voro alla dessa bekännare fjärran från frälsningens Herre ocli därför ock från frälsningens väg och mål.

Det har under alla tider varit mycken strid om Kristi person och verk. Och den striden är icke minst i vår tid. Man vill icke underkasta sig denne Herre, därför söker man göra honom så ringa och obetydlig som möjligt. Det går dock icke lätt att ens i sitt medvetande göra sig kvitt från honom. Många låta honom vara en Herrens profet och en enastaende ädel och god människa, mera låta de honom icke vara. Men dessa äro visst icke hulpna med sin, som de tycka, vackra bekännelse, lika litet som de fräcka förnekarna äro lyckliga med sin uppenbara otro.

' 'Han sade till dem: Men vem sägen I mig vara ? Och Simon Petrus svarade och sade: Du är Kristus, den levande Gudens Son". — Messias eller Kristus var utlovad i de heliga skrifterna, att han skulle komma såsom förlossaren och Frälsaren. Petrus bekänner härmed, att Jesus var den i skrifterna utlovade och den, som alla de gamla patriarker och profeter trott på och väntat efter. Namnet betyder "den smorde". Gud har sänt och smort honom att vara konung, överstepräst och profet. Han är den levande Gudens Son•335

i den betydelsen, att han är ett med Fadren och självständig Gud, Att känna Jesus såom Kristus, den levande Gudens Son är den sanna kännedomen, vilken endast Gud kan meddela, och som innebär evigt liv. Se Joh. 17: 3!

Då Petrus genom Fadrens uppenbarelse uttalade denna klara, sanna bekännelse, då uttalade ock Jesus en avgörande och tydlig bekännelse om Petri ställning i frälsningsfrågan. "Och Jesus svarade och sade till honom: Salig är du, Simon, Jonas son, ty kött ocr blod har icke uppenbarat det för dig utan min Fader, som är i himmelen". — Här är ingen ovisshet. Grunden var viss och fast, och därmed var ock följden viss och säker. Den som vill grunda sitt salighetshopp på vad man är själv, kan aldrig bliva viss och har icke rättighet att bliva viss, ty grunden är falsk. Och dock ävlas vi alla efter att finna grund för vårt salighetshopp hos och i oss själva. Ja, så förvända äro vi alla. Ingen mänsklig vishet och vetenskap kan giva oss den sanna salighetens kunskap utan endast vår himmelske Fader. Och han vill, att alla skola enfaldigt lära av honom, så att han må kunna få meddela dem den hemliga visheten, som ligger i det fördolda. Men den, han icke får meddela trons enfald, döljer han även frälsningens hemlighet för. Se Matt. 11: 25—27!

När vi av hjärtat bekänna Kristus, då bekänner han oss. Då syndaren bekänner inför sin Frälsare: Du är Kristus, då bekänner ock Frälsaren inför syndaren: Du är salig. Jesus är Kristus. När det blir uppenbarat för syndaren, då är han salig.

"Jag säger ock dig, att du är Petrus, oeh på denna klippa skall jag bygga min församling, och dödsrikets portar skola icke vara henne övermäktiga. — Namnet Petrus är bildat av ett ord, som betyder klippa. Petrus erhöll sitt namn av den klippa, som han byggde sitt salighetshopp uppå. Han var en klippa. Och på denna klippa, på vilken Petrus bodde, oeh varefter han var nämnd, skal! Jesus bygga sin församling, och helvetets portar skola ieke varda denna församling övermäktig.

De hade fordom sina rådplägningar i portarna av de befästade städerna. Helvetets portar äro därför alla de mordplaner, som uppgöras i helvetet till Kristi församlings undergång. Alla dessa hemska och ondskefulla anslag skola icke vara Kristi församling övermäktiga, försäkrar Kristus. Vi kunna komma bort från klippan, och då gå vi förlorade. Men församlingen kan dock icke gä under bedyrar Kristus — lovat vare hans namn!

"Och jag skall giva dig himmelrikets nycklar, och allt, vad du binder på jorden, det skall varda bundet i himmelen, oeh allt, vad du löser på jorden, det skall varda löst i himmelen". — Detta bemyndigande gällde icke blott Petrus utan även de andra apostlarna. De voro sändebud i Kristi ställe och talade inspirerade av Guds helige Ande, så att allt, vad de talade och skrevo i Jesu namn, var oför-•336

änderliga Gudaord. Så som det är dömt i de apostoliska skrifterna här på jorden, så — oeh icke annorlunda — är det ock dömt i himmelen. Vi behöva därför icke undra, vad Gud tänker om oss, utan vi få se efter, vad som står skrivet i bibeln och veta, att det är oföränderliga domsord, som där äro överlämnade åt oss. Må vi taga vara därpå och låta Kristus uppbygga oss på den evigt bestående frälsningsklippan, Kristus!

"O Kristus, den levande Gudens Son du är, Gud utav Gud, fast du tjänareskepnad bär. Till vem skall jag gå till

vem i himmel, på jord, om ej till dig — du har eviga, livets ord. Du mäktar stilla min andes djupa begär. Du vare mitt eviga nog — förutan dig det gives ej salighet, liv och frid för mig."337

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 5: 27—42.

" Å ter haven I hört, att det är sagt till de gamla: Du skall icke svärja falskt, utan du skall gälda Herren dina eder. Men jag säger, att I skolen alls icke svärja, varken vid himmelen, ty han är Guds tron, eller vid jorden, ty hon är hans fotapall, eller vid Jerusalem, ty det är den store konungens stad. Ej heller må du svärja vid ditt huvud, ty du förmår icke göra ett enda hår vitt eller svart; utan edert tal skall vara: "Ja, ja", "nej, nej"; vad därutöver är, det är av ondo."

För att förstå dessa ord, som Jesus ofta upprepar: "I haven hört, att det är sagt till de gamla — men jag säger eder, ' 'böra vi beakta skillnaden mellan det borgerliga samhället, där brotten måste bestraffas och eder inför domstol avläggas, och den kristna församlingen, där privatpersonen har att älska, fördraga och löna ont med gott och tala sanning i allt och hålla sitt "ja" och "nej" lika heligt, som om det vore edfäst inför domstol.

Det är Herren själv, som har sagt: I skolen icke svärja falskt vid mitt namn, och du skall icke ohelga din Guds namn; ty jag är Herren." 3 Mos. 19: 12. Till detta Herrens ord lade skriftlärda detta sitt ord: "Utan du skall gälda Herren dina eder". Med detta deras tillägg inskränkte de lagens bud till att gälla endast löfteseder, genom vilka de förbundo sig till någon handling eller gåva, som de skulle erlägga åt Herren. Även förvände de lagens bud så, att blott de icke svuro vid Herrns namn, så voro de icke förbundna att hålla sin ed. Och så övade de ett gruvligt lättsinne genom att. svärja vid himmelen, jorden, Jerusalem och sitt huvud.

Allt detta svärjande är en gruvlig synd, en rå sed och en vana, som i hög grad förhärdar människan och gör henne oemottaglig för Guds ord och den Helige Ande. Det är en krigslist av vår avsvurne fiende djävulen, då han lockar och eggar människor att svärja och därvid åberopa Gud eller djävulen eller förbannelsen och helvetet. Med detta förslöar han människan, så att hon icke skall kunna besinna, att hon står ansvarig inför den helige Guden eller frukta honom och hans dom eller rädas för djävulens list eller helvetets kval. Till många andra synder, såsom otukt, tjuveri, dryckenskap, ligger det böjelse i den onda människonaturen. Men vad böjelse kan de+ vara till den råa och fula sedan att svärja? Nej, det är en skicklig krigslist av satan att göra människor till svärjare och därmed för-

22•338

härda deras sinnen, så att de icke skola förnimma sanningen och omvända sig till Herren och varda frälsta. Skriften säger ock: "Den som ofta svär, han syndar mycket, ocli straffet skall icke vika från hans hus."

Jesus, vår dyre själavän och Frälsare, varnar för det lättsinniga, farliga svärjandet och förbjuder allt svärjande i dagligt tal. Han säger: "I skolen alls icke svärja" — varken falskt eller sam. Fariséerna menade, att om de blott icke svuro vid Herrens namn, så stodo de icke ansvariga inför Gud för sin ed. Men Jesus visar dem, att Gud är skaparen och uppehållaren av både himmelen, jorden, Jerusalem och även svärjarens liv. Det är därför lika ansvarsfullt att svärja vid Guds verk som vid Guds namn. — Dyre vän, må aldrig någon syndig ed gå över dina-läppar! Låt icke djävulen locka, tubba eller förföra dig till att svärja! Ty vet, att för var gång du svär, så fästes du härdade vid den kedja, som drar dig ned — först i syndens djup och sedan i förtappeisens svarta avgrund. Djävulen skall genom dina kamrater reta dig, så att du frestas att svärja; men stå honom stadigt emot! Besinna ock, att det är skamligt att svärja, men hederligt att tala sanning utan svordomar! Svärjaren blir icke heller trodd för sina eders skull, ty den som kan svärja, han kan också ljuga. Men talar du sanning utan svordomar, så skall du ock få erfara, att du blir trodd. "Ja, ja" och "nej, nej" är nog till bekräftelse i det dagliga livet, säger oss Jesus. Därmed har icke Jesus sagt, att vi icke få säga något mera än "ja, ja" och "nej, nej". Vi få uttala allt, vad vår kallelse kräver. Men såsom bekräftelseord på vårt tal är det nog med ja och nej, och all annan bekräftelse är av ondo. Det är den onde djävulen och ondskan i vårt väsende, som frammanar övriga bekräftelseord i det dagliga livet.

Gäller det däremot inför domstol, där man enligt borgerliga lagen är pliktig att edfästa sitt vittnesmål, där må man ock uppfylla sin plikt och avlägga eden såväl som ett sant vittnesbörd i den sak, det gäller. Jesus upphävde icke budet till de gamla: ' 'I skolen icke svärja falskt vid mitt namn". Men att fariséerna i det privata livet övade, vad som i detta avseende var stadgat att äga rum inför domstol, det förbjöd Jesus. Även hos Esaias talar Herren om ett lovligt svärjande. Es. 65: 16.

Det är samma förhållande med självhämnden, som Jesus förbjuder : ' 'I haven hört, att det är sagt: Öga för öga och tand för tand"; v. 38. Det är Herren själv, som stiftat denna vedergällningslag att gälla i det borgerliga samhället. Och den lagen upphävde icke Herren Jesus. Själv sade han i Getsemane: "Alla de, som taga till svärd, skola förgås med svärd." Matt. 26: 52. Men den enskilde samhällsmedlemmen får icke öva självhämnd och allra minst en Jesu lärjunge. Men överheten skall hämnas olagligheter, som begås mot samhällsmedlemmarna, även om de äro Jesu lärjun•339

gar. "Överheten bär icke svärdet förgäves utan är en Guds tjänare, en hämnare, till straff för den, som gör det onda." Rom. 13: 4.

Budet till överheten att skydda samhällsmedlemmarna genom att straffa brottslingarna efter denna regel: "Öga för öga, tand för tand, hand för hand, fot för fot, brännande för brännande, sår för sår, blånad för blånad" (2 Mos. 21: 24, 25), tillämpade fariséerna i det privata livet genom att öva. självhämnd. Det är detta, som Jesu förbjuder. Jesu lärjungar skola göra, vad alla människor äro pliktiga att göra, nämligen älska sina fiender och med goda gärningar samla glödande kol på deras huvud" (Rom. 12: 20) och således besjälas av en annan ande, än den som behärskade de hårda och hämndgiriga fariséerna. Han bedyrar med allvar: "Men jag säger eder, att I skolen icke motstå den, som är ond, utan om någon slår dig på det högra kindbenet, så vänd honom ock det andra till; och om någon vill gå till rätta med dig och taga din livklädnad ifrån dig, så låt honom få manteln med; och om någon tvingar dig en mil, så gå två med honom. Giv den, som beder dig, och vänd dig icke bort från den, som vill låna av dig"; v. 39—42.

Yi tycka, att detta är orimliga bud. Men Jesus har själv handlat efter denna regel, och säkert är, att om någon kunde offra sig så helt i Jesu efterföljelse, så skulle nog Herren vaka över, att han icke förlorade därpå, ens när det gäller det lekamliga livet. Yi få här tänka på Luthers ord: "När det gäller tron, får jag icke böja mig för någon människa, men när det gäller kärleken, skall jag låta alla trampa på mig." Vad som befrämjar Guds ära och nästan» väl, skall jag göra, antingen det innebär att taga eller avvärja slagen, lämna eller behålla klädnaden, gå med eller mot tvingarens vilja, giva eller vägra det begärda. Får köttet regera, då handla vi ock köttsligt; men får Anden regera, då blir åtminstone Jesu bud vår ledningsregel, fastän vi i allt få förnimma vår oförmåga och brottslighet, så att vi alltid skola behöva ligga vid nådastolen och hava vår en da tröst och vårt enda hopp däri, att ' 'Jesu Kristi, hans Sons, blod renar oss från all synd". Må vi då ligga där, så hava vi den sanna tron, vilken ock är verksam i kärleken.

"Herre, öppna du mitt hjärtas öra att jag må din helga sanning höra! Böj min själ till lydnad för ditt ord! Låt dess kraft uti mitt liv bli spord!"340

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 14: 12—15.

Det är ett ovanligt sällskap, som Herren Jesus befinner sig uti, enligt dagens text, i det lian äter med fariséerna bos en man, "som var en av de förnämsta bland fariséerna!". Till publikaner och syndare, vilka hade tröttnat vid syndatjänsten och för vilka synden blivit en tung börda, blev Jesus ofta inbjuden, och där fann han sig väl, emedan dessa inbjödo honom, på det att de måtte erhålla. den hjälp, de så väl behövde, samt bliva hans lärjungar. Fariséerna lade honom detta till last och sade smädande: "Denne mottager syndare och äter med dem". Luk. 15: 2. Någon gång hände det dock, att han blev inbjuden av en farisé, såsom dagens text ocn även kap. 7: 36 visa. När fariseérna bjödo honom, var det dock icke i någon god avsikt utan för att få något att anklaga honom för. "De vaktade på honom"; v. 1.

Herren Jesus gick dock in till vem det än var, som bjöd honom, ty han älskade alla och var kommen för att frälsa alla. — Inbjud honom du till dig, och du må vara viss uppå, att han kommer än i dag och håller måltid med dig, varigenom även du får hålla måltid med honom. Uppenb. 3: 20.

"Ditt hjärta öppne sig; bjud Kristus hem till dig. Han aktar hos dig gästa och dig för evigt fästa."

Jesus kunde ock utan fara ingå till vilket sällskap som helst, emedan omgivningen icke kunde förleda honom till synd, utan han var alltid clen tongivande.

Om vi kunde handla så, då kunde även vi ingå till vilket sällskap som helst. Men när vi komma i ett världsligt sällskap, går det oss ofta så, att v.i tiga med vår skatt, ja, kanske även rätt livligt deltaga i onyttiga samtal och på ett visst sätt förneka i stället för att bekänna vår Frälsare. Därför böra vi fly från de sällskap, som vi icke kunna inverka till gagn uppå, och som vi icke genom vår jordiska kallelse äro bundna vid.

Fariséerna voro självbelåtna och stolta. De menade, att de skulle få intaga de högsta äreplatserna i himmelen, och denna sinnesförfattning lyste fram i hela deras framträdande på jorden. Även när de skulle intaga platserna vid bordet, var självupphöjel-•341

sen regerande, så att de sökte efter de förnämsta platserna. Detta var motbjudande för den store, ödmjuke Frälsaren. Och han före-höll dem det opassande i deras äregirighet och sade dem tydligt, att både för tiden och evigheten går det. efter denna lag: ' 'Var och en, som upphöjer sig, han skall varda förnedrad, och den, som förnedrar sig, han skall varda upphöjd."

Och han sade ock till den, som hade bjudit honom: "När du gör en middags- eller aftonmåltid, så bjud icke dina vänner eller dina bröder eller dina fränder eller rika. grannar, att icke ock de tilläven-tyrs bjuda dig igen, oeh dig sker vedergällning; utan när du gör gästabud, så bjud fattiga, krymplingar, halta, blinda.

"Härmed har vår Frälsare icke förbjudit att till en måltid inbjuda vänner och bröder, vilket även fromma fäder liava gjort — se 1 Mos. 21: 8 — utan han vill med denna föreskrift visa, att det inför Clud ingalunda gäller såsom något bevis på sann, kristlig kärlek, då man bevisar kärlek emot vänner och bröder och emot dem, som kunna vedergälla, när detta sker av jordiska avsikter." (Fjellstedt.)

En självbelåten människa anser det ligga förtjänst i allt, vad hon gör. Den förnäme fariseen, som gjorde denna bjudning, ansåg nog, att det var en synnerligt god gärning, han gjorde, och som Gud var skyldig att betala honom för. Det är detta bedrägeri, som Jesus avslöjar. Skall det ligga något förtjänstfullt i en bjudning, då måste det vara en barmhärtighetens handling. Och då måste de bjudna icke vara några sympatiska personer, som man kan hava nöje utav, de måste ock vara så fattiga, att de icke på något sätt kunna vedergälla.

Detta kanske Jesus fick fariséerna att inse. Det var således ett försök att få dem till besinning, att de icke hade någon hoppgivan-de vedergällning att vänta i de rättfärdigas uppståndelse. Vi borde se ännu längre i denna sak. Om vi än göra, vad Jesus säger i denna text, ja, om vi till oeh med kunde göra allt, det vi äro pliktiga, att göra, så äro vi ändå onyttiga tjänare, som icke kunna räkna pä at.t av Gud få ens ett tack, ty vi hava ju då gjort endast vår plikt. Och för det kunna vi ju icke hava förtjänt ens ett tack. Se Luk. 17: 7—10.

Men de, som tro på Jesus, gå utiklädda all hans förtjänst och öva barmhärtighet såsom en följd av undfången barmhärtighet och utan beräkning på lön. Och alla dessa skola få en salig vedergällning — av oförskylld nåd — i de rättfärdigas uppståndelse, då Jesus skall framdraga deras gärningar såsom bevis på, att de älskat och tjänait honom. Matt. 25: 31—46. Jesus själv prisar den salig, som får en sådan vedergällning i de rättfärdigas uppståndelse.

Orden: "Och salig skall du varda, emedan de icke hava något att vedergälla dig med", få vi ock taga i en lägre betydelse, nämligen i samma betydelse som dessa Jesu ord: "Saligare är att giva.•342

än att taga". Apg. 20: 35. Här förekommer ieke ordet i betydelse av frälsning, utan. man kan ock uttrycka det så: Ljuvligare är att giva än att taga.

Och för den sanna kärleken är det ljuvligt att få bevisa barmhärtighet. Och där den bevisas såsom en följd av, att man mottagit barmhärtighet av Herren, så följer en salig vedergällning i de rättfärdigas uppståndelse. Men den vedergällningen blir icke efter människans förtjänst utan efter Guds stora barmhärtighet i Kristus.

"Och då en av dem, som sutto med vid bordet, hörde detta, sade han till honom: Salig är den, som får äta bröd i Guds rike"; v. 15. Denne hade nog en köttslig föreställning om ätandet i Guds rike, och han menade på samma gång, att han var självskriven till detta rike. Jesus visar då i det efterföljande, att han och hans själsfränder voro bland de bjudna, som icke ville komma och som därför aldrig skulle få smaka den himmelska måltiden; v. 16—24. Han visar ock, vilka det är, som komma till måltiden. Det är nämligen de nödställda, arma och eländiga, vilka i andligt avseende betecknas såsom fattiga, krymplingar, halta och blinda.

Ja, vi fela i vår barmhärtighets bevisning, men han har icke felat. Han har gjort en stor måltid och bjudit många, men de fattiga, som icke hava något och icke kunna på något sätt vedergälla honom, och krymplingar, som icke själva kunna taga sig till honom, och halta och blinda, dem får han in till matbordet här och till den himmelska måltiden där; lovat vare hans barmhärtiga och kärleksfulla namn!

"Salig den, som bröd får äta i ditt rike, Herre kär,

som re'n här får se ocli smaka huru ljuv och god du är

och som genom gyllne porten in i Salem sist får gå

för att se och saligt mättas av vad här han trodde på.

Tack att även jag är bjuden i ditt dyra, helga ord

att ur nådens källa dricka och att äta vid ditt bord!

Väck då, Herre, med din Ande hunger och behov hos mig,

att jag dag för dag må söka frid och mättnad blott hos dig!

Giv mig av ditt dolda manna! Var du själv min enda ro,

tills i härlighetens rike i din närhet jag får bo!"343

Kristi förklaring.

Matt. 17: 9—13.

Vår text börjar med dessa ord: "Ocb när de stego ned från berget

bjöd Jesus dem och sade: Omtalen icke synen för någon, förlän Människosonen har uppstått från de döda."

Det var en enastående uppenbarelse, som var både ljuvlig ocli synnerligt trosstärkande, vilken Petrus och Jakob och Johannes fingo skåda på förklaringsberget, såsom vi se i de föregående ver-sarna.

För det tillfället kunde de icke till gagn bära någon härligare erfarenhet. På lärjungarnas vandring till Kapernaum uppstod en tvist emellan dem om vem som var störst, Mark. 9: 33, 34 Och det vill synas, som om erfarenheterna på och nedanför berget hade givit en viss anledning till denna strid.

Det var olika erfarenheter, lärjungarna fingo göra vid det tillfället, när Jesus tog med sig tre upp i härligheten på förklaringsberget. Han lämnade samtidigt de nio vid bergets fot. — Varför fingo icke även de följa med honom upp på berget? Och varför kunde de icke den natten utdriva den onde anden från sonen till den bedrövade fadern ? Mark. 9: 17, 18.

Ja, många sådana frågor kunna vi än i dag göra oss utan att få dem besvarade efter vår önskan. Jesu svar till Petrus torde eljes kunna vara ett lämpligt svar på de allra flesta av våra frågor. Se Joh. 21: 18—23.

"Öm jag jag vill", att den ene skall hava det på det sättet ocSi du på ett annat sätt, "vad kommer det dig vid? Följ du mig".

Emellertid mycket olika erfarenheter hade lärjungarna den omnämnda natten. De tre hade det ovanligt ljuvligt och enastående härligt, Och de nio hade det ovanligt mörkt och bittert. Det var icke blott det, att de icke fingo följa med upp i härligheten på berget, utan de kunde icke göra, vad de så många gånger förr hade gjort: de kunde icke driva ut den onde anden, och därigenom fingo de sina fiender, de skriftlärde, över sig. Mark. 9: 14, 16.

Det var en natt, då de nio lärjungarna fingo bittert känna sin vanmakt mot både satan och de skriftlärda. Det var en bitter erfarenhet, en mörk natt. Men den hade dock en ände, liksom de tre lärjungarnas ljuvliga: erfarenhet på berget icke varade så synnerligt länge. Vår text säger: "De stego ned från berget dagen därefter". Luk. 9: 37. Och då steg Jesus ned "till sina lärjungar". (Mark. 9: 14), till de nio. Och då var deras mörka natt t.illändalupen, och•344

den onde anden blev fördriven, "och allt folket vordo häpna ocli lupo till och hälsade honom. Och han frågade de skriftlärde: Varom tvisten I med dem?" — Då blevo de nio glada. Då fingo de erfara, vad sångaren sjunger:

"Ljus efter mörker, frid efter strid, kraft efter svaghet , så är Guds tid."

Vad Petrus, Jakob och Johannes sågo på berget, kunde icke många fatta till välsignelse — kanske icke ens de nio — förr än Jesus hade dött och uppstått från de döda. Därför sade Herren Jesus: "Omtalen icke synen för någon, förr än Människosonen har uppstått från de döda."

"Och hans lärjungar frågade honom och sade: Varför säga då de skriftlärda, att Elias måste komma först?" — Det var Herren själv, som hade uttalat denna profetia: "Se, jag skall sända eder den profeten Elia, förrän den store och förskräcklige Herrens dag kommer. Han skall omvända fädernas hjärtan till barnen och barnens hjärta till fäderna. På det jag icke skall komma och slå jorden med förstörelse." Mal. 4:5, 6.

x\tt Herren med denna profetia syftade på Johannes Döparen, kunna vi se av ängeln Gabriels vittnesbörd om honom, när han bebådade hans födelse. Han säger: "Han skall omvända många av Israels barn till Herren, deras Gud. Och han skall gå före honom med Elias' ande och kraft för att omvända fädernas hjärtan till barnen och de ohörsamma till de rättfärdigas förstånd och skaffa åt Herren ett berett folk." Luk. 1: 16, 17.

Herren hade icke i profetian sagt, att den till himmelen upp-farne Elias skulle i egen person återvända till jorden för att missionera bland människorna. Och på lärjungarnas fråga svarade han: ' 'Elias kommer visserligen först och skall återupprätta allt. Men jag säger eder, att Elias redan har kommit, och de erkände honom icke utan gjorde med honom allt, vad de ville. Sammalunda skall ock Människosonen lida av dem. Då förstodo lärjungarna, att han hade talat till dem om Johannes Döparen."

Han gav lärjungarna svar på deras fråga och ljus över vem den i profetian utlovade Elias var. Men det kan väl hända, att lärjungarna tyckte att han kunde hava givit ett klarare besked. — Så tycker även du och jag många gånger. O, vad vi önska, att vi finge klarare besked i många frågor. Men han svarar så, att vi icke skola kunna vända honom ryggen utan behöva på nytt fråga honom, såsom det heter hos proften: "Om I än frågen, så skolen I likväl igenkomma och åter fråga." Es. 21: 12.•345

Dessa frågande lärjungar hade strax förut fått göra en synnerligt ljuvlig och salig erfanehet. Och i den härligheten ville de kvarstanna : Petrus ville där bygga hyddor.

Och vem vill icke hava det härligt och roligt här på jorden? Men det måste nog gå en annan väg för dem, som skola få åtnjuta den eviga glädjen och roligheten. Om dem heter det: "Dessa äro de, som komma ur den stora bedrövelsen." Upp. 7: 14.

När aposteln Paulus "vart uppryckt ända till tredje himmelen", så säger han härom: ' 'Och på det att jag icke skulle förhäva mig över de utomordentliga uppenbarelserna, gavs mig en påle för köt tet, en satans ängel, som skulle kindpusta mig, på det jag icke skulle förhäva mig." 2 Kor. 12: 7.

Petrus, Jakob och Johannes voro väl även i behov av någon svalka efter deras utomordentliga erfarenheter. Och de fingo det även genast. "Bland dem, som äro födda av kvinnor, har ingen större uppstått än Johannes." Men om honom sade han nu till de tre lärjungarna: "De erkände honom icke utan gjorde med honom allt, vad de ville." —

Han fick alltså vandra lidandets väg. Och så tillade han: "Sammalunda skall ock Människosonen lida,"

Även han och framför allt han gick lidandets väg. Han gick denna väg i en enastående betydelse, nämligen till försoning ocli frälsning för oss. Och i det avseendet har han icke lämnat något kvar åt oss att lida. Men han sade ock till sina lärjungar: "Om någon vill efterfölja mig, han förneke sig själv och tage sitt kors på sig och följe mig." Matt. 16: 24.

Nu vill han förklara sig för våra hjärtan såsom försonare och Frälsare. Och får han göra det, så skall han ock föra oss till den avslöjade härligheten på Sions berg. Där finnes ingen nöd oeh ingen sorg -utan ett lustigt väsende på Herrens högra hand evinnerli-gen. — O, att han måtte få genomföra denna sin nådefulla vilja med oss alla!

"Gud sina barn med vishet leder, han skiftar glädje och besvär. Ett barn, som får allt vad det beder, sin egen ofärd snart begär. Lär då en gång att döma rätt om denne Faderns delningssätt."346

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 7: 22—29.

Det är allvarsord, Jesus uttalar i sin bergspredikan. Dagens text utgör slutorden, och de äro icke minst allvarliga. "Många skola säga till mig på den dagen", v. 1. Det är den stora, enastående dagen, då alla människor måste uppenbaras inför Kristi domstol för att få igen sitt livs gärningar, 2 Kor. 5: 10. Då skolai även vi vara med. Men huru skola vi hava det på den dagen? Skola vi stå på domarens högra' eller vänstra sida? Det är det, vi avgöra under nådens dagar.

"Många skola säga till mig på den dagen: Herre, Herre, hava vi icke i ditt namn profeterat och i ditt namn utdrivit onda andar och i ditt namn gjort många kraftiga gärningar? Och då skall jag bekänna för dem: Jag kände eder aldrig, gån bort ifrån mig, I ogärningsmän." — Gud hjälpe oss att i tid besinna och taga till våra hjärtan sådana allvarsord!

I versen före vår text säger Jesus: "Icke skall var och en inkomma i himmelriket, som säger till mig: Herre, Herre, utan den, som gör min Faders vilja, som är i himmelen." I vår text säger han, att många skola andraga, att de profeterat i hans namn och utdrivit onda andar i hans namn och gjort många kraftiga gärningar. Dessa hade således både sagt: Herre, Herre och gjort många lysande gärningar — Jesus'förnekar icke, att de hade gjort dessa gärningar — men likväl hade de icke gjort Fadrens vilja, icke hört och .gjort Jesu ord. Se även i 1 Kor. 13: 1—3 samt Uppenb. 2: 1—5 hur mycket man kan göra och lida för Jesu namn och ändå hava sitt, hus byggt på sanden. Biskop Pontoppidan säger: ' 'En människa kan visa stor flit i sitt, ämbete, stor trofasthet i sina ord och gärningar, hon kan veta hela bibeln, tappert och ståndaktigt bekänna den sanna läran, ja, ock besegla den med sitt blod, och om församlingens tillstånd så fordrar, och Gud så vill, göra tecken och under i Jesu namn, men kan ändock icke dess mindre fara till helvetet."

Vad fattas då alla dessa Herre-sägare och fromma kraftverkare'! Dem fattas en fattig, efter nåd och förlåtelse hungrande ande, som i Jesus har sin dagliga näring, tröst, frid och hopp.

Den som gör Fadrens vilja, kan bekänna med Paulus: Jag är den förnämste bland syndare, och han har sin tröst i det, att Kristus kommit i världen att frälsa syndare. Den som hör Jesu ord och gör dem — såväl lagen som evangelium — han ropar nog "Herre, Herre" och gör goda gärningar, men han är förtappad på allt ocli vilar som en förlorad syndare på klippan Kristus. Han kan icke var-•347

ken .i tiden eller på domens dag inför Herren åberopa sina verk, utan han bekänner: "Du är Kristus" — du har dött i rätt tid för ogudaktiga, du har köpt mig med ditt blod, du är min Frälsare, mm Herre och min Gud.

Genom att bara säga Herre, Herre, och göra en och annan storslagen gärning blir man självbelåten. Men genom att göra Herrens vilja, höra Jesu ord och göra dem, får man sin mun tillstoppad, man blir brottslig, ty genom lagen kommer syndens kännedom. Rom. 3: 19, 20. Då smakar det att höra Jesu ljuva ord, att han har kommit för att giva sitt liv till lösen för många, att han har kommit icke för att fördärva själar utan för att frälsa dem, att han icke har kommit för att döma, världen utan för att frälsa världen. Matt. 20: 28; Luk. 9 : 56; Joh. 12: 47. Det

smakar då att få höra och göra — d. ä. använda det till tröst för hjärtat — även detta Jesu ord: "Det är fullkomnat."

' 'Därför var och en, som hör dessa mina ord och gör dem, honom skall jag likna vid en klok man, som byggde sitt hus på hälleberget. Och slagregnet föll och floderna kommo, och vädren blåste och stötte emot det huset, och det föll icke, ty det var grundat på hälleberget. Och var och en som hör dessa mina ord och icke gör dem, han liknas vid en fåvitsk man, som byggde sitt hus på sanden. Och slagregnet föll, och floderna kommo, och vädren blåste och slogo mot det huset, oeh det föll, ocli dess fall var stort."

I vackert väder kan man bygga upp ett boningshus på en lös sandkulle, och det står, så länge det icke blir hotat av flod och storm. De österländska vintrarna utmärkas av ihållande störtregn, översvämningar och stormar. Under torketiden kunde huset stå på sandkullen bredvid den torra flodrännan. Men när störtregnet kom, bortspolade floden sanden bredvid och under huset, och så föll huset.

Gud hjälpe oss, att vi icke bygga vårt frälsningshopp på vad vi säga och göra, ty hoppet spolas då bort, när vi som bäst behöva det, oeh vårt fall blir ohjälpligt stort ända ned i hopplöshetens hemska rum.

Det boningshus, som är byggt på hälleberg, undermineras icke av vattenfloder, det kan hålla stånd mot både störtregn och storm.

Och sannerligen, den som byggt sitt hopp på klippan Kristus, hans hopp undermineras icke av något störtregn eler någon flod, och alla helvetets portar skola icke vara honom övermäktiga. "Den som sitter under den högstes beskärm och vilar under den allsmäktiges skugga, han säger till Herren: Mitt hopp och min borg, min Gud, den jag hoppas uppå. Ty han frälsar dig ifrån jägarens snara och ifrån den skadliga; penstilentian. Han skall betäcka dig med sina fjädrar, och ditt hopp skall vara under hans vingar; hans sanning är spjut och sköld." Ps. 91: 1—4.

' 'Och det begav sig, att när Jesus hade lyktat detta tal, häpnade•348

folket över hans lära, ty han lärde dem såsom en, som har makt och icke såsom deras skriftlärde."

Det var gudamakt, ande oeh liv i hans ord; de trängde genom själ och ande. Det var något annat än fariséernas spetsfundiga, torra och andelösa föreläsningar. Folket häpnade inför en sådan gudomsmakt. Och tänk, detta mäktigai ord, som ock är mäktigt att föda oss på nytt, hava vi ännu ibland oss. Måtte vi i denna dag bliva dess sanna hörare och görare, att vi i tiden och på domens dag må bliva erkända av Frälsaren och domaren såsom får i hans hjord!

' 'Den hörnsten, varuppå jag bygger mitt hopp om liv och salighet, min hjälp och tröst i syndanöden, den enda klippa som jag vet, den grund, som fast i döden står, är Lammets dyra blod och sår. O Jesus god, behåll mig där, tills buren hem av den jag är!"349

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 16: 10—17.

"Pv en som är trogen i det minsta, han är oek trogen i mycket, ocli i-^ den som är orättfärdig i det minsta, han är ock orättfärdig i mycket. Haven I nu icke varit trogna i den orättfärdiga Mammon, vem skall de betro eder det sannskyldiga goda? Och haven I icke varit trogna i en annans, vem skall då giva eder det, som är edert?" Vi märka, att det är mästaren med den lärda tungan, som talar dessa ord. Vem vill icke anse sig vara trogen mot Herren ? Men var synes några spår av denna trohet i den jordiska kallelsen ? Men just i den jordiska kallelsen är det, som troheten eller trolösheten mot Herren bevisas.

Det är ock att beakta, huru Jesus värdesätter det jordiska och det himmelska, det synliga och det osynliga. Det förstnämnda kallar han "det minsta", "den orättfärdiga Mammon", "en annans"; det sistnämnda kallar han "mycket", "det sannskyldiga goda", "det som är edert".

Mer eller mindre uppenbart ligger den förvillelsen över oss, att vi anse timlig lycka, ära ocli rikedom vara det stora, det sannskyldiga goda och den rätta Mammon oeh vårt eget. Det himmelska däremot anse vi vara ringa.

Eller varför sträva vi så ivrigt efter jordisk lycka och sörja så bittert vid jordiska förluster? Och varför äro vi så likgiltiga för det andliga goda/ och glädjas så litet över frälsningen i Kristus?

Den jordiska rikedomen dyrkades under namnet Mammon av somliga hednafolk såsom Gud, upplysa oss de lärda. Men Gud hjälpe! Hur är det med de kristna folken? Dyrka icke även de oeh det ännu i denna dag de jordiska tingen? Och få icke de jordiska tingen tjäna orättfärdigheten? Det är en sorglig sanning, att så är, och ett betecknande namn, Jesus giver de jordiska ägodelarna, nämligen "den orättfärdiga Mammon". Jesus har satt oss till förval!are över mer eller mindre av det jordiska. Men ack, att vi i någon mån dock måtte få samma syn på tingen, samma, uppfattning, som Jesus har!

Antingen han satt oss till förvaltare över mer eller mindre av detta jordiska, så må vi både till vår väckelse och uppmuntran besinna, att det, icke är vårt utan en annans, det är Herrens. Hur gott det än är, så är det icke det sannskyldiga goda. Däremot det, som är utdelat lika åt alla, och som är det sannskyldiga goda, nämligen Frälsaren, försoningen, återlösningen, rättfärdiggörelsen med åtföljande evigt liv, herdevård och rättighet till Guds eviga härlighet och•350

salighet, det är vårt eget. Det v,ill ock Herren, att vi skola tillförse oss, och ingen skall då kunna taga detta, myckna, sannskyldiga goda ifrån oss. Blir detta vår sannskyldiga skatt och stort för vårt hjärta, så skall ock detta bevisa sig i trohet i vår jordiska kallelse.

"Ingen tjänare kan tjäna två herrar" — så motsatta som de här nämnda — "ty antingen skall han hata den ene och älska den andre, eller skall han hålla sig till den ene och förakta den andre. I kunnen icke tjänai Gud och Mammon." — De jordiska ägodelarna har Herren givit oss till vår tjänst. Vi få hava dem såsom krymplingen sina kryckor. Han är tacksam för dem, emedan de äro det medel, varigenom han kan flytta sig framåt. Men bliva hans lem mar återställda och han får hälsa och krafter, så är det med ännu större glädje, han ställer undan kryckorna. Så få vi vara tacksamma för vårt dagliga bröd, men med glädje vänta på den dag, då vi icke längre skola dragas med en syndig kropp, som behöver näras av jordisk spis. Men fastna vi i girighetens snara, då blir Mammon vår husbonde, och vi råka i en hemsk träldom, som gör oss odugliga till åtnjutare av de himmelska skatterna och till att. vara den milde ocli ömme Herrens lyckliga tjänare. "Elden är en god dräng men en farlig husbonde", säger ett ordspråk. Det kan ock tillämpas på penningen och vad därtill hörer.

"Och allt detta hörde ock fariséerna, som voro girige, och de gjorde spe av honom." Hans ord träffade dem i deras skötesynder. Men i stället för att taga dem till väckelse, sökte de bryta av udden genom att håna Jesus. Sorgligt nog göra många sä ännu i dag. Men på domens dag sluta spe och hån, men den spefulles veklagan över sig själv och sina kval slutar aldrig.

"Och han sade till dem: I ären de, som gören eder själva rättfärdiga inför människorna; men Gud känner edra hjärtan, ty det, som bland människor är högt, är en styggelse för Gud". Genom att göra sig en falsk måttstock kan man mäta sig till vilket mått som helst. Men vad hjälper det, att vi giva oss ett anseende, som vi icke hava. Vad hjälper det, att vi anse oss fromma, då vi äro en styggelse inför Gud, men då vi erkänna vår styggelse inför Gud, då erkänner han ock, att vi äro täcka i Kristus; och det hjälper oss och gäller till vår lycka.

"Lagen och profeterna voro intill Johannes. Från den tiden varder Guds rike förkunnat, genom evangelium, oeh var man gör våld på det. Men lättare är, att himmel oeh jord förgås, än att en prick av lagen faller.

Israels folk hade genomgått en mer än tusenårig förberedelse genom lagen, både budorden och offerkulten. Allt hade visat hän till den tid, då Messias skulle komma. Frakten av detta allt måste vara betydelsefull. Nu var tiden fullbordad. Ett. ivrigt frälsningsbegär grep mångas sinnen, och endast en gruvlig förhärdelse kunde trotsa nådens makt, som nu så rikligen uppenbarades. Det blev ett•351

våldsamt trängande omkring medelpunkten för lagen och profeterna. De nödställda trängde sig fram för att erhålla hjälp till själ och kropp, och fariséerna trängde sig fram för att hindra människorna att tro på och hålla sig till Jesus. De sökte med våld behålla de gamla formerna och rycka till sig den makt över själarna, som de så länge utövat genom lagen och profeterna,, och vilken nu genom Jesu framträdande i ord och gärningar rycktes

ifrån dem.

Denna tid var ock förutsagd i lagen; se 5 Mos. 18: 15—19. Och här försäkrar Jesus, att icke en prick av lagen faller ouppfylld. Det är lättare, att himmel och jord förgås, än att en prick av lagen faller. Detta gäller både buden och allt annat, som står skrivet i lagen, det är de fem Moses böcker. Himmel och jord de skola förgås, men Herrens ord skola aldrig förgås. Och ingen som bliver vid Herrens ord, skall förgås, men emot Herrens ord kan ingen varda salig. -— Må vi vara bland de elända, som av syndanöden tvingas att göra våld på Guds rike.

"Allt vad världens dårar fika efter, ära, rikedom och glans och makt, allt som skall till stoft omsider bliva, är det minsta — så har Jesus sagt. Käre Jesus, lär ock mig så räkna! Hjälp mig rätt förvalta vad du ger! Vänd min blick till livets verkligheter ifrån jordens småting mer och mer!"352

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 11: 20—24.

Enligt det gamla evangeliet på denna dag (Luk. 19: 41—47) gråter Jesus över Jerusalems innevånare, därför att de icke kände den tid, då Herren sökte dem till frälsning. I dagens text ropar han ve över några andra städer, vilka fått kraftiga nådebesök av honom. — Han har nog lika stor anledning till tårar och verop över Sveriges befolkning. Måtte du, min käre vän, utgöra ett undantag eller vara ett återfunnet får, som han bär hem med glädje och som Gud och hans änglar glädja sig över. Luk. 15.

' 'Sedan begynte han förevita de städer, i vilka hans flesta- krafter hade blivit gjorda, att de icke hade gjort bättring. Ve dig, Ko-rasin, ve dig, Betsaida! Ty om i Tyrus och Sidon de krafter blivit gjorda, som blivit gjorda i eder, skulle de längesedan hava gjort bättring i säck och aska."

Såväl genom Jesu kraftiga, predikan — "Folket häpnade över hans lära, ty han lärde dem såsom en, som har makt och icke såsom deras skriftlärde." Matt. 7: 28, £9. "Aldrig har någon människa talat såsom han." Joh. 7: 46. — som hans underverk ocli hälsobringande gärningar gjorde han krafter, som voro mäktiga att föra människor till andlig sans och besinning; och därtill voro de ock avsedda. Men man kan förhärda sig emot de kraftigaste nådebesök. Tänk pingstundret; det var ju en uppenbar och övertygande Guds kraft; likväl gjorde somliga gäck därav och sade, att de av Guds helige Ande uppfyllda voro druckna av sött vin. Apg. 2: 13.

I Korasin, Betsaida och Kapernaum hade Jesus vistats mycket samt gjort sina flesta gärningar. I Kapernaum var han bosatt, Matt, 4: 13. Korasin och Betsaida lågo i närheten av Kapernaum, och från Betsaida voro tre av Jesu lärjungar, nämligen Petrus, Andreas och Filippus. Joh. 1 : 44. Alla dessa tre städer äro nu "så fullkomligt utplånade från jordens yta, att varje spår av ruiner tillika med själva namnen försvunnit efter dem." (Melin).

Tyrus och Sidon lågo i Fenicien och voro stora och härliga städer. Under konung Salomos tid var den rike och mäktige Hiram konung i Tyrus. 1 Kor. 9: 11—14. Sidon nämnes redan i 1 Mos. 49: 13. Staden kallas ock "det stora Sidon,". Josua 11 : 8; 19: 28. Över dessa städer har Herren genom profeterna uttalat fruktansvärda straffdomar, vilka ock gått i fullbordan. Es. 23. Hes. 28. Men de hava dock icke liksom de galileiska städerna, som Jesus uttalar sitt ve över, blivit utplånade från jorden, utan de stå kvar ännu i•353

denna dag. Och hade sådana krafter blivit gjorda där, som i de galileiska städerna, då hade de gjort bättring i säck och aska. — Att draga på sig säck och strö sig med aska var ett yttre tecken till en inre sorg och förödmjukelse.

Men när sådana krafter hade medfört bättring i Tyrus och Sidon, varför blevo de då icke gjorda där? — Här. få vi betänka, att Jesu uppenbarelse i köttet och kraftiga framträdande var något enastående, som icke vederfarits något land eller folk mer än Palestina och israeliterna. Vi hava ju icke sett något dylikt, men nog äro vi utan ursäkt, om vi icke göra bättring och tro, vad vi hava i de heliga skrifterna. Fenicierna i Tyrus och Sidon hade genom beröring med israeliterna så mycken kunskap om Gud, att de voro utan ursäkt. Ps. 87: 4. De fingo ock nådebesök av Jesus och apostlarna. Matt. 15: 21—28; Mark. 3:8; Apg. 11: 19 ; 21: 3, 4; 27: 3. Drägligare skall det dock bliva för Tyrus och Sidon än för de människor, där Jesus levde och verkade. De flesta förebråelser — vid jämförelsen mellan de nämnda städerna —- skall nog hopa sig mot innevånarna i Kapernanm, där Jesus var

bosatt, såsom ock den staden blivit utplånad från jorden.

"Och du, Kapernaum, som har varit upphöjd ända till himmelen" — därigenom att Jesus var där, var himmelen nedsänkt till dem och himmelen öppnad över dem och dess salighet förkunnad för dem — "du skall varda nedstörtad ända till avgrunden; ty om i Sodom de krafter blivit gjorda, som hava blivit gjorda i dig, hade det stått intill denna dag."

Jesus säger dock icke, att Sodoms innevånare hade låtit omvända sig till Gud, så att de blivit saliga, om sådana krafter blivit gjorda där. Men de hade upphört att leva i de grova laster, för vilka Sodom blev uppbränt med eld från himmelen. Sodomiterna fingo dock icke en sådan utomordentlig kallelse eller ett sådant kraftigt nådebesök som Kapernaum, därför skola icke heller de hava så tunga förebråelser emot sig som Kapernaums befolkning. ' 'Dock säger jag eder, att för Sodoms land skall det vara drägligare på domedag än för dig."

Och vad skola vi tänka om oss själva och vårt kära fädernesland inför dessa Herrens Jesu allvarsord? Vi hava havt Guds heliga lag och rena evangelium ganska länge. Herren har gjort kraftiga gärningar ibland vårt folk. Vi hava havt nådefulla och kraftiga väckelsetider och vederkvickelsetider från Herrens ansikte. För närvarande finnes nog icke på hela jorden något folk, som varit föremål för så mycken nåd och välsignelse som vi. Och likväl torde intet folk vara djupare sjunket i otro och nådeförakt än det svenska folket.

För några år sedan kom till Sverige en judemissionär, som förut vistats här. Han predikade en afton tillsammans med två svenska predikanter i en av våra mindre städer. När de gingo från mis-

23•354

sionshuset, grät han mycket bittert. Han tillfrågades då, varför han grät, varpå han svarade: "På alla de år, jag nu varit borta, från Sverige, har jag icke hört så mycket evangelium, som jag har hört i afton, men på alla dessa år har jag icke heller hört så mycket svordomar, som jag hört på de tre dagar, jag nu varit här", och så fortsatte han att gråta.

Sannerligen behöver icke vårt folk göra bättring i säck och aska, om domen över Kapernaum skall kunna avvärjas från vårt kära men gudsförgätna svenska folk.

"O svenska1 folk, som än i överdåd och stolthet fräckt föraktar Herrens nåd, än sänder han dig en besökningstid. Besinna, vad som hörer till din frid! Yak upp, vak upp! Dig böj i bön och bot och syndasorg för Herren Sebaot! O land, o land, o land, hör Herrens ord, förr'n Anden viker ifrån skuldtyngd nord!"355

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 23: 1—12.

'p>å talade Jesus till folket och till sina lärjungar och sade: På Moses' stol sitta de skriftlärda och fariséerna".

"Moses stol" betecknar här läroämbetet och den därmed förenade makten. Det hade varit en långsam strid mellan det sad-duceiska partiet om denna makt, varvid det förra partiet segrat och satt sig som herrar på Moses' stol. Moses själsfränder, profeterna och deras efterföljare i anda och sanning, blevo icke alls påtänkta till innehavare av denna lärostol, emedan den världsliga makten spelade största rollen vid striden om detta ämbete.

Kristi rike har aldrig innehavt den världsliga makten, utan det har gått fram emot och trots denna makt.

Det är dock en mindre olycka, då Moses' stol innehaves av fariséer än av sadduséer, emedan de förstnämnda äro tämligen renläriga och bekänna skrifterna samt de dödas uppståndelse, då sad-ducéerna däremot äro förnekare av allt detta. Apg. 23: 8. Med avseende på vår statskyrka ser det verkligen hotande ut i detta avseende. Och komma sadducéerna att intaga läroämbetet, så må vi besinna, att det är en straffdom från Gud över oss, därför att vi ägt men icke aktat Guds rena och heliga ord. Må vi erkänna vår skuld och anropa Gud om förbarmande, innan det bliver försent!

"Därför allt, vad de säga eder, det hållen och gören." — Så långt deras lära överensstämmer med skriften, är en Jesu lärjunge pliktig att hålla och göra den. — "Men efter deras gärningar gören icke. Ty de säga men göra icke;

och de binda tunga och odrägliga bördor tillsammans och lägga dem på människornas skuldror, men de vilja icke själva röra dem med ett finger". Det är bekvämt för köttet att låta sin gudsfruktan bestå i att ställa många och stora krav på andra, utan att själv göra, vad man själv kräver av andra.

Fariséerna läto fara det viktigaste i lagen, nämligen domen, barmhärtigheten och tron. Matt. 23: 23. Och trots Guds stränga förbud i 5 Mos. 4: 2 skapade de mer än sex hundra egna bud och ställde dem bredvid och över Guds bud och lade därigenom odrägliga bördor på samvetsömma människor, under det att de själva ieke ville röra dem med ett finger.

Sådant skrymteri medför stolthet och självbehag, varuti dessa voro så långt komna, att de gjorde alla sina gärningar för att bliva sedda av människorna. Och då Herren befallde dem att vara heliga och tänka på hans bud, så att de hade dem i sina hjärtan och själar•356

och till ett tecken på deras hand och till en åminnelse för deras ögon (5 Mos. 11: 18), så skrevo de bibelspråk på breda remsor och bundo dem på pannan och lindade om vänstra handloven och tänkte bara på sig själva och sin fromhet ocli ville, att människorna skulle se den och prjsa dem. De av Herren förordnade tovsarna på deras kläder avsågo ock, att de skulle tänka på Herrens bud och icke följa sina onda lustar. 4 Mos. 15: 38—41. Men även denna förodning använde de till självupphöjelse. "De gjorde sina tänkeskrifter breda och tovsarna på sina kläder stora. De älskade högsätet vid gästabuden och främsta platserna i synagogorna och hälsningarna på torgen och att av människorna kallas Rabbi, Rabbi."

I denna Jesu skildring är det fariseiska mästarsinnet blottat, vilket utgör en motsats till det kristliga lärjungesinne, som Jesus i det efterföljande ålägger sina lärjungar.

' 'Men I skolen icke låta kalla eder Rabbi, ty en är eder mästare, men I ären alla bröder." Hur ljuvlig är icke Jesu lära! Fariséerna voro stolta och upphöjde sig genom att trycka ned andra genom odrägliga: bördor; de ville heta Rabbi — d. ä. stora — herrar — mästare. Såsom en ljuvlig motsats härtill säger Jesus: "Kommen till mig, I alla, som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder. Tagen på eder mitt ok och lären av mig; ty jag är mild och ödmjuk i hjärtat, och I skolen finna ro till edra själar, ty mitt ok är ljuvligt, och min börda är lätt," Matt. 11: 28—30.

I hans skola blir ingen stor i egna ögon. Den store aposteln Paulus bekänner om sig: "Jag är den ringaste bland apostlarna och är icke värd att kallas apostel. Jag är den allra ringaste bland alla heliga. Bland syndare är jag den främste." 1 Kor. 15: 9; Ef. 3: 8; 1 Tim. 1: 15. Under sådana erfarenheter behöver man den store Frälsaren, översteprästen och mästaren Jesus Kristus. Alla äro där lika behövande och lika rika, härliga och lyckliga. — ' 'I ären alla bröder."

"Och I skolen icke kalla någon på jorden eder fader, ty en är eder Fader, han som är i himmelen." Detta får icke fattas så, att fjärde budet därigenom upplöses. Matt. 5: 17. Det avser icke heller att förbjuda benämningen andliga fäder, om det ieke innebär ett okristligt anseende och förtroende. Paulus kallade Abraham stamfader (Rom. 4:1) och — om än indirekt — sig själv korinternas fader. 1 Kor. 4:15. Och Johannes kallar dem, han skrev till, barn, ynglingar och fäder. 1 Joh. 2: 12—14.

I den betydelse, fariséerna ville heta fader, låg en högre äretitel än i Rabbi, ett anseende av något ofelbart och nära jämnställt med Gud. Den fariséiska sinnesförfattningen har vunnit en hemsk gestalt i den katolska kyrkan, där de hava en ofelbar lärofader, pappa, påve. Men även vi äro icke fria från detta begär att varda ansedda såsom ofelbara fäder, påvar. Får detta köttsliga begär råda, så avskära vi oss från Kristus och göra stor skada i hans församling. Djä-•357

vulen söker nog att få ställa fram en liten påve här och där för att fördärva brödraskapet och Kristi klena hjord. Därför behöva vi akta på detta Jesu varningsord.

"Och I skolen icke låta kalla eder mästare" — "kyrkofurstar" (Melin) — "ty en är eder mästare, Kristus. Och den, som är ypperst ibland eder, han skall varda eder tjänare." — Se här storheten i Guds rike: Det är att känna sig såsom den ringaste, som därför icke anser sig för stor att tjäna utan har sinne för att tjäna alla på allt sätt. Det är

de ypperstas plats och den yppersta platsen.

' 'Och den som upphöjer sig, han skall varda förnedrad, och den som förnedrar sig, han skall varda upphöjd." — Ja, detta är grundlagen och regeringsformen i Guds rike. Och aldrig skall någon varelse kunna ändra den lagen. Jag kan i min inbillning giva mig ett högre anseende, än vad Gud sagt i sitt ord, men det medför en förnedring, som blir hemsk; det går ända ned i mörkrets boning. Men böjer jag mig för Guds vittnesbörd om mig — ja, då har jag sannerligen intet annat att bekänna om mig än synd och skam. Men böjer jag mig även då för Guds frälsningsråd och hyllar Sonen, då svarar Jesus själv för, att det går ända upp på härlighetens tron. "Ty den som förnedrar sig, han skall varda upphöjd."

"Jesus, gör mig liten, ringa, gör mig ödmjuk såsom du! Ack, du ser att mycket högmod hemligt bor hos mig ännu! Övervinn det med din kärlek, att i tankar som i ord blott en stilla, ödmjuk ande mer och mer hos mig blir spord!"•358

12 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 15: 29—31.

Jesus gick vidare därifrån och kom till det gallileiska havet W och gick upp på berget och satte sig där." —Jesus återvände nu från Tyri och Sidons trakter, dit han strax förut dragit sig undan på grund av fariséernas och de skriftlärdas bitterhet mot honom. De hade kommit ända från Jerusalem till Galiléen för att bespeja, snärja och anklaga honom. De lyckades visserligen icke i sina planer, men han lyckades icke heller i sin kärleksfulla avsikt att föra dem till sanningens kunskap, utan de stötte sig, när de hörde ordet. Med sorg i sitt hjärta över deras otillgänglighet för sanningen drog han sig undan till de hedninska gränstrakterna, där han genast anropades av en kananeisk kvinna. Jesus ställde sig mycket avvisande mot kvinnan. Det tryckte nog hans frälsaresinne, att han hos sitt eget folk saknade det förtroende, som denna kvinna i så hög grad ådagalade. Detta förtroende fick ock tillfälle att uppenbaras genom Jesu skenbara ovilja att hjälpa henne. Och det var detta, han avsåg. Kvinnan blev hulpen, men det tycktes, som om Jesus blev uppmuntrad av hennes tro, att han återvände till de förbittrade judarna. Visserligen voro de lika otillgängliga för sanningen nu, som då han drog sig ifrån dem (kap. 16: 1), men han fann ock många, som sökte honom och hans kärleksfulla hjälp.

"Och till honom kom mycket folk, som hade med sig halta, blinda, dövstumma, lytta och många andra och kastade dem för Jesu fötter, och han botade dem."

Det bör vara en rörande syn, som väcker vårt medlidande, att se fyra personer tillsammans, av vilka en är halt, en blind, en dövstum och en krympling. Den anblicken bör ock göra oss tacksamma mot Gud för de stora förmåner, vi äga, då vi hava helfärdiga lemmar och ofördärvade sinnen. — Kära läsare, glömmen icke att tacka Gud för dessa stora nådegåvor, och visen eder tacksamhet genom att bruka dem efter givarens vilja. Tänk, han kan ganska hastigt och lätt taga dem ifrån eder.

O, må vi icke glömma att tacka Gud för de lekamliga gåvor,•359

Gud givit oss och våra barn! Det är en tung börda för den far oeh mor, som har fyra barn, och det ena är halt, det andra blint, det tredje dövstumt och det fjärde en krympling. Och dock har en sådan tung börda aldrig blivit lagd på någon, utan att Gud därmed haft en nådefull och kärleksfull avsikt. Den blindfödde, om vilket det berättas i Joh. 9, hade drabbats av denna skenbara olycka, på det att han skulle bliva salig. Joh. 9: 3. Troligen blevo både han och hans föräldrar saliga, därigenom att Jesus fick uppenbara sig för dem, vilket aldrig hade kunnat ske, om icke mannen hade varit blind från födelsen. Och går man förlorad för evigheten, då har man sannerligen intet gagn av, att man i tiden haft goda och roliga dagar. Och vänner man sin själ, då har man vunnit allt, som kan vinnas, och har ingen skada av en jämmerfull tillvaro på jorden.

Det var en eländig hop, som kastades framför Jesu fötter, men de fingo där lekamlig hjälp och blevo därigenom mera tillgängliga för frälsningen än de i lekamligt avseende välmående och i andligt avseende självbelåtna fariséerna.

Att de "kastade" de hjälpbehövande för Jesu fötter, innebär icke, att de på ett vårdslöst sätt slogo dem i berget, utan det antyder den hopplöshet och nöd, som länge tryckt anförvanternas hjärta samt vissheten om, att de nu skulle få hjälp. De blevo icke heller besvikna. Icke om en enda sade Jesus: "Denne är obotlig". Nej: "han botade dem," står det.

Tänk, om vi hade Jesus sittande mitt ibland oss! Skulle vi då icke med förtroende vända oss till honom med alla våra angelägenheter och med all vår nöd? — Men nu är han verkligen närvarande fastän i osynlig måtto. Och vi få kasta allt vårt bekymmer (1 Petr. 5:7), således både oss själva och våra barn och anförvanter på honom, ty han har omsorg om oss.

De underverk, Jesus gjorde, voro tecken på, att han var den rätte Messias. I sådant syfte behöver han icke nu göra underverk, emedan frälsningens predikan har kommit "bekräftad" till oss. Ebr. 2:3. I skriften hava vi samma under och tecken som de, vilka voro ögonvittnen därtill. Vi hava förutsägelserna i det gamla oeh uppfyllelsen i det nya testamentet. Och den, som icke vill tro skrifterna, skall icke tro, även om de döda uppstode oeh predikade. Luk. 16: 31.

Men vi få dock frambära all nöd och kasta den för hans fötter. Därvid få vi dock lämna åt honom att själv bestämma tid och sätt för hjälpen samt även bedja: "Ske din vilja!" Och vilja vi överlåta oss åt hans vilja, så skola vi ock få anledning att prisa Gud, såsom de nödställda, som kommo till Jesus på berget, gjorde. "Han botade dem, så att folket förundrade sig, när de sågo dövstumma talande, lytta färdiga, halta gående och blinda seende; och de prisade Gud." '"Den nöd, som namn du ej kan ge, det där, som plågar, trycker, tär, det sår, som jämnt dig vållar ve, du ock får bära till hans famn och finna trygg och ljuvlig hamn. Och för din nöd en gräns han vet i kärlek och varkunnsamhet. Din nöd åt honom anförtro, oeh du kan trygg och säker bo.•361

13 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 11: 25—30.

'T den tiden svarade Jesus och sade: Jag prisar dig, Fader, him-1 melens och jordens Herre, att du har dolt detta för visa och kloka och uppenbarat det för enfaldiga. Ja, Fader, ty så har varit behagligt för dig."

Enligt Luk. 10: 17—21 står detta Jesu tal i sammanhang med det, att de sjuttio av Jesus utsända lärjungarna kommo igen till Jesus med glädje över deras framgångsrika missionsresa. De voro förvånade över, att de erhållit en så stor makt, att både sjukdom och onda andar voro dem underdåniga i Jesu namn. Sedan Jesus varnat dem för den fara, som låg nära till hands (Luk. 10: 20), deltog han med dem i deras fröjd oeh svarade med att prisa sin Fader, som öppnat tillgång till himmelrikets hemlighet oeh kraft för de mest enfaldiga och svaga.

Gud har uppenbarat sig och avslöjat människan i bibeln. Där hava vi sanningen framställd för alla. Och någon annan uppenbarelse göres oss icke behov oeh finnes icke heller att få. Men sanningen behöver uppenbaras i själen, så att han får ljus i sanningen. Den som är så lärd, vis och klok — det må vara verkligt eller endast i inbillningen — att den icke vill erkänna sin oförmåga eller blindhet i andliga ting utan menar, att den skall med sitt förnuft fatta Guds ord till salighet, den finner icke ljus i sanningen, ty det är behagligt för Fadren att dölja det för självkloka, vilka mena sig vara visa, och uppenbara det för enfaldiga, d. ä. till sinnet barnsligt undergivna honom, på det att han måtte få uppenbara sanningen för alla. "Han v,ill, att alla människor skola bliva frälsta och komma till sanningens kunskap." 1 Tim. 2: 4.

Giver icke Gud oss ljus i sanningen, då vandra vi i andligt mörker, hur visa, vi än må vara, och hur stor kunskap i skriften, vi än må hava. "Herrens hemlighet är ibland dem, som frukta honom, och sitt förbund låter han dem få veta." Ps. 25:14. ' 'Du låter mig veta den hemliga visheten"; Ps. 51: 8 — om synden, v. 7, och reningen, v. 9. Ingen tvingar eller arbetar sig fram till en sann kännedom om Gud. Ingen tar sig den makten, ty den har Sonen själv, såsom han säger: ' 'Allt har blivit mig överlåtet av min Fader", och ingen känner Sonen utom Fadren, icke heller känner någon Fadren utom Sonen oeh den, för vilken Sonen vill uppenbara det"; v. 27.•362

För vilken vill lian då dölja det (Guds sanna kännedom) ? —• För visa och kloka. För vern vill han då uppenbara det? För enfaldiga. Han vill dock, att alla skola komma till kännedom om sin oförmåga och till insikt om sitt

behov av honom, på det att han måtte få uppenbara evangelii hemlighet för dem.

Det blir odrägligt tungt, då man söker komma till rätta, söker sanningen, vill ha sin själ frälst, och man får erfara, att det är omöjligt. Matt. 19: 26. Kännedomen om sin hopplösa belägenhet är dock nödvändig, ty eljest aktar man icke på denna ljuva inbjudning av vår dyre Frälsare.

"Kommen till mig, I alle, som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder. Tagen på eder mitt ok och lären av mig, ty jag är mild och ödmjuk i hjärtat, och I skolen finna ro till edra själar, ty mitt ok är ljuvligt, och min börda är lätt."

' 'Ro" — det är vad alla söka men som ingen kan skaffa sig. När det gäller jordiska sysslor, kan man i visst avseende säga, att, när man gjort sin plikt i sitt kall, så får man ro. När dagsarbetet är slut, får arbetaren ro. När skolbarnet lärt sig sin läxa, får det ro o. s. v. Och i frälsningsfrågan har Jesus så helt och fullkomligt uppfyllt alla människors alla plikter både i görande och lidande lydnad, att han har ro för alla och inbjuder alla till sig för att finna ro.

Han tilltalar och inbjuder särskilt de i kännedomen nödställda, de eländiga, hopplösa, under skuldbördan och oförmågan tryckta. Andra får han icke att hörsamma inbjudan. Men vad han bjuder dessa på, har han gjort för alla. Därför inbjuder han ock hela världen. Han säger: ' 'Vänden eder till mig, så värden I saliga, alla världens ändar." Es. 45: 22.

De skriftlärda hade skolor i Israel. Lärarna i dessa skolor voro i regel hårda och stolta och skollagarna stränga. Lärjungarna i dessa skolor måste dock underkasta sig föreskrifterna, vilket ofta blev ett gruvligt ok och en tung börda.

Jesus är den store och sanne mästaren, rabbinen. Han är ock motsatsen till lärarna i de fariseiska skolorna, ty han är mild och ödmjuk i hjärtat; de fariseiska skollagarna voro oroande och betungande, hans äro vederkvickande och rogivande, hans ok är ljuvligt, och hans börda är lätt.

"Han har sönderbrutit våra bördors ok, våra skuldrors ris och vår plågares stav och bär hela herradömet på sina axlar. Es. 9: 4—6. Han bär både lärjungen och hans bördor. Det kan man kalla ett ljuvligt ok och en lätt börda, en vederkvickande skola. Ja han, som har stiftat frid genom blodet på korset, har ro att bjuda på, och ingen annan har det.

O, att alla bleve så enfaldiga, att han finge uppenbara denna ro för dem! Och må särskilt de betungade, de av synd, bekymmer, lidande och hopplöshet nedtryckta själarna hörsamma den ljuva inbjudningen till vila, ro och vederkvickelse! Redan genom Esaias•363

ropade han: "Starken de trötta händer och vederkvicken de maktlösa knän. Sägen till de förtvivlade hjärtan: Yaren vid gott mod, frukten eder intet; se, eder Gud, som vedergällen han kommer till att hämnas och skall hjälpa eder." Es. 35: 3, 4. Han har hållit sitt löfte, han har kommit med hjälp till den mest uttröttade och maktlöse. Han bjuder förtvivlade hjärtan på ro.

"Ej något får i herdens famn, ej duvan hos sin maka, ej seglaren i stilla hamn, från stormen länd tillbaka, ej något barn i moderns sköt, ej sjuklingen, som lisa njöt, ej fången fri från länker; nej, ingen känna kan och tro, hur ljuv den är den sköna ro, som Jesus själen skänker."364

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 4: 23—30.

Dagens text utgör en del av den första predikan, som Jesus höll i sin fädernestad Nasaret. Han hade då predikat många gånger och gjort många underverk på andra platser, såsom ock Lukas säger i kap. 4: 14, 15. Lukas berättar således i förväg om detta Jesu besök i Nasaret. Även av Matt. 13: 54—58 och Mark. 6: 1—6 se vi, att händelsen hör till en senare tid av Jesu of fen liga verksamhet,

Jesus var född i Nasaret. Nasaréerna kände således både honom och hans moder och bröder. Han hade levat

ibland dem i nära 30 år utan att göra några uppseendeväckande underverk. Det var nog svårt för dessa, att i denne Jesus, som var uppväxt ibland dem, kunna igenkänna Messias. Fördomarna för honom voro icke fullt så <-tora på andra orter. Därför verkade han i Judéen, till dess ryktet om honom nådde till Nasaret. Han gick till Jerusalem vid påsken i april (Joh. 2: 13) och kom till Samarien i december eller fyra månader före skördetiden (Joh. 4: 35) vilken började i april. Alltså hade van varit i Judéen omkring 8 månader. ' 'När han nu kom till Galiléen, mottogo galiléerna honom, emedan de hade sett allt, vad han hade gjort i Jerusalem vid högtiden, ty de hade ock själva kommit till högtiden." Joh. 5: 45. I Nasaret blev han dock icke mottagen ; de sökte i stället att döda honom.

Det var hans sedvänja ända från barndomen att på sabbatsdagen gå in i synagogan, där de heliga skrifterna lästes. Denna gång blev ban föreläsaren. Oeh då han öppnade boken, upprullade den kring en stav lindade pergamentrullen, fann han den sköna, evangeliska profetian, som handlade om hans sändning och uppdrag i världen, nämligen Es. 61. Över denna text talade han så nådefulla ord, att alla gåvo honom vittnesbörd och förundrade sig. Men när han sökte bereda rum i deras hjärtan för nådens ord genom att väcka och blotta dem och rycka undan deras falska tröst, då övergick deras förundran till vrede och mordförsök.

Det var deras inre, han blottade, då han sade: ' 'Visst skolen I säga till mig detta ordspråk: Läkare, läk dig själv; alla de ting som vi hava hört, att du har gjort i Kapernaum, gör ock här i din fädernestad. Men han sade: Sannerligen säger jag eder: Ingen profet är väl upptagen i sitt fädernesland"; v. 23, 24. Deras fördomar ökade deras naturliga otro och hindrade Jesus att bevisa sina egna stadsboar den liåd, han bevisat andra. O, den gruvliga otron, som•365

hindrar Gud själv i hans kärleksavsikter! -— Och han kunde icke där göra någon annan kraft än att han lade händerna på några få sjuka och botade dem. Och han förundrade sig över deras otro. Mark. 6:5, 6; Matt. 13: 58.

Det var en allmän mening bland judarna, att de skulle till paradiset, emedan de voro Abrahams barn samt hade omskärelsens tecken på att de voro Guds utvalda folk, ocli att Gud icke frågade efter hedningarna, utan de måste förgås. Nu nedriver Jesus denna deras falska salighetsgrund för att kunna väcka dem, så att de skulle få behov av och bruk för den nåd, som han förkunnade. Han gör nämligen en jämförelse mellan israeliter och hedningar från profeternas tid, både från Elias och Elisas dagar. Och den utföll till de föraktade hedningarnas fördel.

"Men i sanning säger jag eder: Många änkor voro på Elias' tid i Israel, då himmelen var igenlyckt i tre år och sex månader, så att stor hunger kom över hela landet, och till ingen av dem blev Elias sänd utan till en änka i Sarepta vid Sidon"; v. 25, 26. Ingen av — de efter deras mening till himmelen självskrivna — israeliterna fick mottaga det nådefulla besöket, utan det fick en hednisk kvinna göra.

"Och många spetälska voro på profeten Elias tid i Israel, och ingen av dem gjordes ren utan syrern Naeman." Återigen samma förhållande: Ingen blev rengjord av de många spetälska israeliterna, Abrahamsbarnen; men en av de föraktade hedningarna blev rengjord. Detta tålde icke nasaréerna höra. Och det svåraste för dem var, att det var sanning, det stod i de heliga skrifterna. De kunde alltså icke få Jesus dömd genom att anklaga honom inför den andliga domstolen, ty han hade endast anfört skriften. Och skulle han få fortsätta att undervisa folket, då kommo hedningarna till himmelen före israeliterna, och då ramlade hela dessas salighetsgrund, det gick heller icke an. Detta måste de genast hindra, även om det skulle ske med ett mord.

O, att människan skall vara så förblindad och envis i sin egen-rättfärdighet och otro, att hon förargas och stöter bort den sanning, som vill föra henne till skuldmedvetande, nådebehov och nådens kännedom, och därigenom stöter bort hjälpen!

"Och alla, som voro i synagogan, uppfylldes med vrede, när de hörde detta, och de stodo upp och drevo honom ut ur staden och förde honom ända till branten av det berg, varpå deras stad var bygd, för att störta honom där utför" ; v. 28, 29. — Tänk, vilka följder det har med sig att så stöta bort Frälsaren! Ännu i dag söker han väcka oss över vår synd och rycka ifrån oss våra falska tröstegrunder, på det att vi må få kännbart behov av nådens ord, som utgått från hans mun och mottaga dem och så vinna vår själ. Men vi kunna, oss till evig och ohjälplig skada, stöta bort honom. Yi hava många gånger stängt vårt hjärta för honom, då han klappat; men han har kommit igen.

Men en gång är sista gången, han kallar oss. Tänk, om•366

du då honom bortgå låter, Att han aldrig, aldrig kommer åter!' Icke kunde nasaréerna döda Jesus; men de kunde hindra honom sin kärleksavsikt, de kunde driva bort den allsmäktige och kärleks fulle vännen. — "Han gick mitt igenom dem sin väg."

"Än är det tid, men kanske blott i dag. Än står han där och viskar: 'det är jag'. Förspill då ej den dyra nådatiden, den är så viktig men så snart förliden !"367

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 6: 19—23.

Jasus sade till sina lärjungar: Samlen eder icke skatter på jorden, där mal och rost förstöra och där tjuvar bryta sig in och stjäla, utan samlen eder skatter i himmelen, där varken mal eller rost förstöra ocli där tjuvar icke bryta sig in och stjäla; ty där eder skatt är, där är ock edert hjärta."

Dessa ord av vår dyre Frälsare äro tydliga och klara, så att om det vore nog med att förstå dem, så vore saken lätt. Men här beror det icke alls på kunskapen utan på lydnaden. Man har därför all anledning att bäva, när man betänker, att människor gå i alldeles motsatt riktning till dessa Herrens ord.

V|i äro aV Gud skapade att vaila. tillfredställda och lyckliga i Guds gemenskap. Genom synden äro vi avskurna' från Gud, vi äro därför otillfredställda och olyckliga. Behovet av och längtan efter glädje finnes dock kvar i varje människohjärta. Alla förnuftiga människor söka därför efter skatter, efter tillfredsställelse och glädje. Men varuti söka de dessa skatter?' Jo , i det, som finnes på jorden. "Ingen förståndig finnes, ingen finnes, som söker Gud." Rom. 3: 11.

Det. är sorgligt, att den andligt blinda världen icke vill veta av några andra skatter än de förgängliga, jordiska tingen. Men det kan icke vara annorlunda, förrän Gud får ändra människans sinne. Men Jesu lärjungar måste hava högre skatter än de synliga. Men o, vad Herren får lägga på dem mycken och långvarig nöd för att prässa ifrån dem hjärtats glädje över de jordiska tingen!

Vad mal och rost förstöra', torde väl tyda på obegagnade och således överflödiga kläder och lyxartiklar. Liksom tjuvarna i regel bryta sig in, där det finnes rikedom och således överflöd. Och sådant bör Jesu lärjungar icke sträva efter. Dock är det både nödvändigt och lovligt att hava sådant, som mal och rost kan fördärva och tjuvar stjäla. Faran ligger då däri, att det blir hjärtats skatter, så att hjärtat fångas och drages från Herren. Oöh denna fara är stor och dagligen för handen. Vi skulle få hava mycket lugnare och sorgfriare dagar, om vi kunde låta leda oss av Herrens undervisning i ordet. Men nu måste Herren taga ifrån oss än det ena, än det andra, som var oss mycket kärt, emedan det intog hjärtat och drog det från Herren.

"Abraham var ganska rik på boskap, silver och guld". 1 Mos. 13: 2. Men det var icke hans skatter. Och emedan han kunde utan•368

fara äga.det, så fick han mycket. Han vandrade såsom en främling i löftets land och samlade skatter i himmelen, i det att han väntade på den stad, som har grundvalar, vilkens byggmästare och skapare Gud är. Ebr. 11: 9, 10. Där hade han sin skatt och sitt hjärta.

Jesus använder samma ord om vinnandet av de himmelska skatterna som om de jordiska, nämligen "samlen". Därmed har han dock icke sagt, att vi kunna förtjäna eller förvärva eller bidraga till att föröka de skatter, som finnas i himmelen. Ty han är själv skatten och en oändlig fullhet av rikedomar och skatter till våra många behovs tillfredsställelse. Att känna honom så, att man bliver tröstad och tillfredsställd av honom, varigenom han även bliver hjärtats skatt och föremål för hjärtats längtan, det är att samla skatter J himmelen.

"Kroppens ljus är ögat. Om därför ditt öga är ofördärvat, så varder hela din kropp ljus"; v. 22. — Så är det i det lekamliga: är ögat friskt, så har hela kroppen ljus och varder därigenom ljus. Är ögat förstört, så varder hela kroppen mörk och befinner sig i naturligt mörker. Men ögat är ock ett kroppens ljus, som avspeglar själens

tillstånd. Vrede och hämndbegär eller kärlek och välvilja lyser fram eller avspeglas i ögat. Huru mörk och hemsk är icke en människa, då vrede och bitterhet härska i hennes inre! Det är något fasansfullt, ja, riktigt djävulskt, som då framträder i hennes öga. — Tänken på det, vänner, och låten icke vrede och hämndbegär råda hos eder! Får kärlek och välvilja råda i edert inre, så kommen I redan genom eder blick att så kärlek, och I skolen också få skörda kärlek.

"Men om ditt öga är ont, så varder hela din kropp mörk. Om nu ljuset, som är i dig, är mörker, huru stort varder då icke mörkret."

Såsom Gud har givit människokroppen ögat till ljus, så har han ock givit hjärtat eller själen ett öga, nämligen förståndet. Nu har det i syndafallet blivit fördärvat och förmörkat i andliga ting, så att yttre ljus måste komma till, nämligen Guds ord och Andens ljus, om hjärtats öga skall kunna se. Men om vi taga det. jordiska till levnadsmål, om vi samla, jordiska skatter, som fånga vårt hjärta, då är ljuset i oss mörkt, Och huru stort varder då icke mörkret! Vi vandra då i otrons och okunnighetens mörker här. "Och åt dem är det svarta mörkret förvarat till evig tid". 2 Petr. 2: 17; Jud. v. 13.

Huru bevekande förmanar icke Jesus judarna: "Ännu en liten tid är ljuset med eder; vandren, medan I haven ljuset, att mörker icke må överfalla eder; och den, som vandrar i mörkret, han vet icke vart han går. Medan I haven ljuset, tron på ljuset, på det att I mån bliva ljusets barn". Joh. 12: 35, 36.

Och Paulus skriver till efesierna: "Jag upphör icke att tänka på eder i mina böner, på det att vår Herre Jesu Kristi Gud, här-369

lighetens Fader, må giva eder vishets oeh uppenbarelses Ande i sin kunskap oeh upplysa edert hjärtas ögon, så att I förstån, vilket nopp det är, vartill han kallat eder". Ef. 1: 15—18. — Ja, han har sannerligen icke skapat oss och gått i döden för oss och kallat oss lör att vi skulle se efter det förgängliga, samla oss skatter här och gräva ned oss i det jordiska, utan han har kallat oss till sin eviga härlighet i Kristus, till åtnjutande av det sannskyldiga goda, tiil de himmelska och eviga skatterna.

"Se, nu är salighetens dag, se, nu står himlen dig till buds — vi dröjer du? Tänk, om du snart inför din Herre träder och han får se dig utan bröllopskläder!"

24370

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Joh. 5: 19—21.

Dagens text handlar om Jesu Kristi person. Han själv såväl som hans förhållande till Fadren är och förblir en stor hemlighet för allt mänskligt förnuft. Endast Guds helige Ande kan förklara och uppenbara honom för oss oeh så giva oss den rätta kännedomen om honom. Och den kännedomen innebär oeh medför evigt liv. Herren nitälskar därför om att meddela oss den. Och i sådant syfte talade Jesus till judarna de ord, som utgöra dagens text.

Jesus hade på en sabbat botat en krympling, som varit sjuk i trettioåtta år. Därför förföljde judarna Jesus oeh sökta att döda honom, medan han gjorde detta på en sabbat. Men Jesus svarade: "Min Fader verkar intill nu; jag verkar ock". Därför sökte då judarna ännu mer att döda honom, emedan han ej allenast bröt sabbaten, utan även kallade Gud sin Fader, görande sig själv lik Gud.

"Sin Fader", egentligen "sin egen Fader" (Fjellstedt). Han kallade Gud "sin egen Fader" i en enastående betydelse, så att ingen annan varelse varken bland änglar eller människor kan kalla Gud Fader i samma mening. Judarna uppfattade betydelsen av hans ord riktigt, då de ansågo, att han gjorde sig själv lik Gud.

Denna deras uppfattning bekräftade ock Jesus; han ville, att de skulle inse, att han var ett med Fadren och således sann Gud. Plan svarade och sade till dem: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Sonen kan intet göra av sig själv, utan vad lian ser Fadren göra; ty allt, vad han gör, det gör likaledes ock Sonen"; v. 19. Så fullkomligt ett med Fadren är Sonen, att Sonen kan intet göra av sig själv, och att allt, vad Fadren gör, det gör ock Sonen. Här

avlägger Jesus en klar och tydlig bekännelse om, vem han är. Gjorde han intet av sig, då var det ju Gud, som gjorde allt. Och gjorde Jesus allt det, som Fadren gjorde, då var han ju Gud.

Judarna menade sig älska Gud, men de hatade Sonen, som var älskad av Fadren och ett med honom. De skulle ock till sin förundran få se Jesus göra sådana verk, som endast Gud kunde göra. De hade redan sett det genom den lames återställande till hälsa och krafter. Men de skulle få se ännu större verk.

"Ty Fadren älskar Sonen oeh visar honom allt, vad han själv gör, och han skall visa honom större verk än dessa, på det att I mån förundra eder. Ty såsom Fadren uppväcker döda och gör dem levande, så gör ock Sonen levande, vilka han vill".

Man må hur fräckt som helst förneka Kristi gudom, så står det•371

dock iast, att ingen mer och ingen annan än Gud kan uppväcka döda och göra dem levande. Visserligen hava profeterna Elias och Elisa samt aposteln Paulus uppväckt döda. 1 Kor. 17: 22; 2 Kor. 4: 32—25; Apg. 20: 9—12. Men det var dock uteslutande Gud, som utförde det genom dessa sina tjänare. Ingen av dem utgav sig för att vara Gud; men det har Jesus gjort. Vore han då icke Gud, så vore han en lögnare och bedragare. Han vore då ingen Guds tjänare, som verkade Guds verk. Nu har han sagt, att han är sänd av Fadren och ett med Fadren, och att han är lika självständig Gud som Fadren: han har gjort sig lik Gud. Och detta bevisar han med sina verk, icke minst därmed, att han gör levande, vilka han vill, lika självständigt som Fadren gör levande. När han uppväckte Lasarus, som hade varit död i fyra dygn och redan låg i förruttnelsens stadium, clå blevo fariséerna och hela det stora rådet icke blott förundrade utan ock förvissade, så att de visste icke, vad de skulle göra, som skulle hindra människorna att tro och hylla honom. Joh. 11.

Han har sagt, vem han är, och han har krafteligen bevisat sig vara sannfärdig. Väl oss, att vi hava en sådan Frälsare, som även kan uppväcka döda. På den sista dagen skall han uppväcka alla människor, de som hava gjort det goda, till livets uppståndelse, och de, som hava gjort det onda, till domens uppståndelse. Då skall det bliva lyckligt och härligt, om man hyllat honom i tiden.

Såsom han kan uppväcka lekamligt döda och göra dem levande, så kan han ock uppväcka syndare ur den andliga dödens sömn. Må vi låta honom utföra detta sitt verk med oss! Han har både dött och åter blivit levande och uppstått för oss, så att även vi i och med honom dött, uppstått och blivit gjorda levande. Han är därför själva uppståndelsen och livet. Joh. 11: 25. Det är därför evigt liv att känna honom. Joh. 17: 3. Och såsom han kan uppväcka ur den andliga döden, så kan han ock göra levande, vem han vill, genom att med sin frälsarevärdighet uppenbara sig, så att man kommer till tro på honom och bliver ett med honom och genom honom även med Fadren och Anden. — Saliga och lyckliga ställning. Må det vara vårt dagliga och allvarliga uppsåt att vinna den lyckan!

"Det är evigt liv att känna Gud som sin vän. Sälla de som funnit denna sin bäste vän. Ja, för evigt sälla, rika, andra vänner dö och svika, denne vän är alltid lika, o vilken vän !"372

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Mark. 7: :1—23.

Dagens text skildrar ett av de många försök, som fariséerna och de skriftlärda gjorde att snärja Jesus för att kunna anklaga och döda honom. I sådant syfte kommo de nu ända från Jerusalem till Galiléen; v. 1. Denna gång anklagade de hans lärjungar för det, att de åto bröd med orena händer; v. 2. Härmed är icke sagt, att händerna voro smutsiga. Hur rena de än voro, så voro de dock i judisk mening orena, om de icke tvådde dem strax före måltiden. Fariséerna iakttogo noga en mängd ceremonier, som de kallade "de äldstes stadgar", fastän de icke voro påbjudna varken i lagen eller i de skrivna stadgarna.

Sedan frågade honom fariséerna och de skriftlärda: "Varför vandra icke dina lärjungar efter de äldstes stadgar utan äta bröd med otvagna händer?" v. 5. De hade hört honom så mycket, att de visste, att han var en lärare, som kände skriften så som ingen annan; Joh. 3:2. Men ingen av dem frågade i syfte att få någon undervisning ur

skriften. Ingen frågade: "Vad skall jag göra, att jag må varda salig?" Nej, de bekymrade sig varken om skriften eller deras ställning till Gud. Endast med andra samt ytliga och betydelselösa ting ville de syssla. Se, på detta sättet tillgår det att bliva farisé eller nöjd med sig själv. Må vi till våra hjärtan taga Jesu förmaning till lärjungarna: "Framför allt tagen eder till vara för fariséemas surdeg, som är skrymteri." Luk. 12: 1.

Även fariséerna sökte han att väcka med dessa allvarsamma ord: "Rätt profeterade Esaias om eder, I skrymtare, såsom det är skrivet:: Detta folk hedrar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig; men fåfängt dyrka de mig, då de lära läror, som äro människors bud" (Es. 29: 13); ty I övergiven Guds bud och hållen människors stadgar, såsom att två krukor och bägare, och mycket annat gören I. Och han sade till dem: Just vackert, att I upphäven Guds bud för att hålla edra stadgar! Ty Moses har sagt: "Hedra din fader och din moder" och: "Den som bannar fader och moder, han skall döden dö"; v. 6—10. Såsom vi veta, äro de sista orden Guds bud, vilka Moses fått nedskriva. När Jesus säger om dessa Guds bud: "Moses har sagt", då förstå vi, att vad Moses sagt, har för Jesus samma auktoritet, som det Gud har sagt; alltsammans är nämligen Guds ord.

"Men I sägen: Om en människa säger till sin fader eller moder : en korban, det är en offergåva, är det, varmed du av mig kun-•373

de hjälpas — och I låten honom så icke mer göra något för sin fader eller moder och gören Guds ord om intet med edra stadgar, vilka I haven stadgat; och mycket annat sådant gören I; v. 11—13.

Det gick fariséerna även denna gång så, att de kunde icke försvara sig inför mästaren med den lärda tungan, Men de togo dock icke sanningen sig till väckelse, utan de togo anstöt; Matt. 15: 12. De klaraste bevis hjälpa icke den, som icke vill tro sanningen. O. vad det olycksbringande skrymteriet kan förhärda människan!

Jesus vände sig då till det mera okunniga och mindre förså-fade folket och undervisade dem öppet i det fariséiska spörsmålet, varvid även fariséerna fingo höra på; v. 14—16. "Och när han hade gått ifrån folket in i ett hus, frågade hans lärjungar honom om liknelsen"; v. 17. Även de voro tämligen okunniga. Men deras lärjungasinne uppenbarades däri, att de frågade honom, de mottogo enskild undervisning av honom. — Hur gör du? Har du enskilda samtal med denne mästare? Och är det din ställning till Gud och den rätta kunskapen om lydnaden för Gud, som du talar med honom om? Eller är det bisaker och andra människor, som du sysselsätter dig med?

Jesus körde icke bort sina lärjungar, fastän de voro oförståndiga, utan han undervisade dem. ' 'Och han sade till dem: Så ären ock I oförståndiga. Förstån I icke ännu, att allt det, som utifrån ingår i människan, det kan icke orena henne ? Ty det går icke in i hennes hjärta utan ned i buken och har sin naturliga utgång, varigenom all mat rensas".

Märk, att här är frågan om "mat", vilken icke — även om den icke är ren — kan göra människan bättre eller sämre i sedligt avseende. Dryckenskapen försvarare hava sökt stöd i dessa Jesu ord. Men det är att förvränga ordens betydelse. Det är brott och synd, om man dödar sig själv, antingen man hänger eller skjuter sig eller man tager gift, som går ned i buken. Det är därför icke lovligt för en människa att svälja ned vad som helst. "Drinkare skola icke ärva Guds rike". 1 Kor. 6: 10.

' 'Och han sade: Det som går ut från människan, detta är det, som orenar människan; ty inifrån, från människornas hjärtan utgå de onda tankarna, hor, skörlevnad, mord, stöld, girighet, ondska, svek, liderlighet, avund, hädelse, högfärd, dåraktighet. Allt detta onda går inifrån ut och orenar människan".

Människans inre, hennes hjärta, är en hemsk ondskefull källa, som aldrig sinar, hur mycken synd och orenlighet, som därifrån utgår. — För att undkomma ansvaret för sin ondska har mången inbillat sig, att det onda kommer utifrån, från djävulen och onda människor, som reta och förleda. Men Jesus säger fem gånger, att det onda utgår från människan, nämligen i v. 15, 20, 21, 23. I v. 21 säger han det två gånger: ' 'Ty inifrån, från människornas hjärta•374

utgå de onda tankarna". Och han säger: från människornas hjärta, icke blott från en och annan, människas hjärta, Alla äro så onda, som Jesus säger. De, som äro vakna över sin ondska, känna ock, att Jesus talar sanning, och de

behöva ständigt ligga vid nådastolen och hava daglig rening från sin ondska i Jesu blod. Därigenom är deras kött korsfäst med dess lustar och begärelser, så att de slippa följa dem och leva efter köttet. De, som sova över sin naturs ondska, leva antingen i uppenbara eller hemliga laster eller ock, liksom fariséerna, i självbehag, vilket ock är en köttets gärning. Må Gud förskona oss för farorna både till högra och vänstra sidan, och leda oss i hela sanningen, att vi en gång ock för evigt måtte få bära den himmelskas bild, såsom vi nu bära den jordiskas bild. 1 Kor. 15: 49.

"O fly i tid till Herren Jesus Krist, han ensam är din Frälsare förvisst, han ensam kan ditt onda hjärta rena, och reningsmedlet är lians blod allena."•375

18 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Mark. 10: 17—27.

Föreliggande textord handla om Jesu samtal med den rike ynglingen. "Då Jesus kom ut på vägen, lopp en fram och föll på knä för honom och frågade honom: Gode Mästare, vad skall jag göra, att jag må ärva evigt liv?"

Denne man hörde icke till den likgiltiga hopen, som icke alls frågar efter Guds rike; ej heller hörde han till dem, som äro fullkomligt nöjda med sig själva och sin gudaktighet. Den fråga, han framställde t,ill Jesus, är livets viktigaste fråga, ty — "vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen, men tager skada till sin själ?"

Det ser ut, som om frågan om att vinna evigt liv var honom mycket angelägen. Han lopp fram till Jesus och synes icke bekymra sig om, vad andra tänkte om detta hans tilltag. Han vände sig även till rätt håll, då han anförtrodde denna angelägenhet åt Jesus, ty han rannsakar hjärtan och prövar njurar. Av hans mun få vi veta sanningen. Han tar aldrig fel om sanna förhållandet.

På mannens fråga: "Gode Mästare, vad skall jag göra, att jag må ärva evigt liv?" svarar Jesus icke med en undervisning om det orätta ,i att tala om "göra" för att få ärva, utan han riktar genast en hjärtefråga till ynglingen: "Varför kallar du mig god? Ingen är god utan Gud allena" — det är: Håller du mig för att vara Guds Son, den utlovade Messias, efter du kallar mig god? Utan att invänta hans svar tillägger Herren: "Budorden vet du". V. 19. Sedan han upprepat dessa den senax*e tavlans bud, svarade ynglingen: "Mästare, allt detta har jag hållit från min ungdom."

I likhet med alla, som endast se på ytan, trodde mannen, att då han i yttre måtto levat fromt och ärbart, hade han därigenom fullgjort allt. Men han hade ändå en förnimmelse av, att allt icke stod rätt. till. Hans samvete var icke lugnt. Se nu här, huru Jesus gick till väga för att väcka honom till sans och lära honom in-, se, att hans laglydnad icke var fullkomlig, så att han därmed kunde bestå inför Gud!

"Och Jesus såg på honom och fattade kärlek till honom"; v. 21. Säkert är, att denna Jesu blick gick honom till hjärtat, så att han förstod, att det fanns ömhet för honom i Frälsarens hjärta. Det•376

gav ock särskild skärpa och klang i Mästarens ord, då han sade: ' 'Ett fattas dig. Gå bort och sälj allt, det du har och giv åt de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen, ocli kom och tag korset på dig och följ mig."

På samma gång som Jesus angrep hans ömtåligaste punkt, kärleken till sina jordiska skatter, så låter han honom förstå, att om han också hade sålt allt och givit åt de fattiga, så var det icke därmed väl i och för sig. Nej, det hette vidare : "Och kom och tag korset på dig och följ mig!"

— "Om jag utskiftade alla mina ägodelar och gåve min kropp att brännas, men icke hade kärleken, så vore det mig intet nyttigt." 1 Kor. 13: 3.

De allra bästa gärningar, en syndare kan göra, förslå icke till att därmed vinna inträde i Guds rike. "Intet kött skall av lagens gärningar varda rättfärdigt inför Gud." Men genom lagen känner man synden, och då människan inser, att hon icke kan undgå fördömelsen, hur hon än bär sig åt, så mottager hon inbjudningen från Jesu mun: Kom till mig! Och då hon i honom finner allt, vad till liv och gudaktighet tjänar, och alltså funnit skatten, som är mer värd än himmel oeh jord, är hon redo att lämna det, som är nödvändigt att lämnas för att leva i förening med

Jesus. Det är den sanna försakelsens väg.

När mannen hörde, att Jesus satte ifråga att han måste lämna sina jotdiska ägodelar, blev han dyster "vid det talet och gick bedrövad bort, ty han hade många ägodelar"; v. 23. Stackars unge man! Han gick bort från Jesus — sin ende räddare undan död oeh fördömelse.

Sista delen av texten hadlar om, huru lärjungarna blevo till mods vid denna tilldragelse. "Och Jesus såg sig omkring och sade till sina lärjungar: Huru svårt är det icke för dem, som hava ägodelar, att komma in i Guds rike" ! V. 23. Men det heter vidare, att lärjungarna förvånades över hans ord. Säkert visste de, att många, som ägt stora jordiska skatter — såsom Abraham med flera — likväl hade blivit lyckliga. Men han sade till dem: "Barn, huru svårt är det icke för dem, som förtrösta på ägodelar, att komma in i Guds rike! Det är lättare, att en kamel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer in i Guds rike".

Härmed visar Herren, vilken snara rikedomen är. "De, som vilja bliva rike, falla i frestelse och snara och i många dåraktiga och skadliga begärelser, vilka sänka människorna i fördärv och för-tappelse, ty girigheten är en rot till allt ont." 1 Tim. 6; 9, 10.

Det var med beklämda hjärtan, lärjungarna sade sinsemellan: "Vem kan då varda frälst?" På denna hjärtefråga hade ock Herren Jesus ett tillfredsställande svar: "För människor är det omöjligt, men icke för Gud, ty för Gud är allt möjligt"; v. 27.•377

Det enda möjliga sättet att varda frälst är att förtvivla på sig själv och förtrösta på Jesus och av hans ord mottaga försäkran om, att han är lagens ände till rättfärdighet. Han betygar: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadren utan genom mig".

"Ack, som ban såg på ynglingen med kärlek, han ock till dig i dag med kärlek ser. Ja, till ditt hjärtas djup hans blickar tränga rannsakande med heligt allvar ner. Minns, valet gäller himlen eller jorden, en flyktig dunstbild eller evigt väl, och vad än kampen därvid måste kosta, så är dock segerns pris en frälsad själ!"•378

19 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 13: 10—17.

På många ställen i vårt nya testamente läsa vi om, att Jesus brukade besöka templet och synagogan. Dels var han åhörare och hörde, huru de lagkloka och fariséerna bundo odrägliga bördor på axlarna utan att själva vilja röra dem med ett finger, och dels uppträdde han såsom lärare i synagogorna, såsom vi se av vår text. Han inskränkte sig dock icke till att tala endast i hus, som voro byggda för att förkunna Guds ord, ty vi finna, att han talade till folket än från en båt, än från ett berg och än i ödemarken.

Med spänt intresse hörde folket honom — en del för att av hans ord bliva undervisade till salighet och andra för att finna något att anklaga honom för.

Vid detta tillfälle gjorde de väl icke någon anmärkning på hans tal, men han gjorde ett underverk, och det upprörde och förbittrade många.

I synagogan hade infunnit sig en kvinna, som hade en vanmaktsande. Hon hade i aderton år varit hopkrupen och icke förmått fullt räta upp sig. Säkert hade hon fått kännedom om, att Jesus var i synagogan, och — om än med stor möda — hade hon infunnit sig där för att få höra livets ord av den milde Frälsaren. Ryktet om honom hade gått ut vida omkring, så att hon nog hade hört, hur han med blotta ord hade botat sjuka och utdrivit djävlar.

"Då Jesus fick se henne, kallade han henne till sig oeh sade: Kvinna, du är fri från din vanmakt. Och han lade händerna på henne, och strax reste hon sig upp och prisade Gud."

Inför detta mäktiga under tycker man, att var och en hade bort häpna och med kvinnan börjat prisa Gud. Men så var icke fallet. Vår text säger: "Men synagogsföreståndåren, vilken det förtröt, att Jesus botade på sabbaten, svarade oeh sade till folket: Sex dagar äro, på vilka man bör arbeta. Kommen därför på dem och låten böta eder och icke på sabbatsdagen"; v. 14.

Att han vände sig med sin bestraffning till folket, berodde nog på, att han vid detta tillfälle hade så mycken respekt för Jesus, att•379

han icke gärna vågade tilltala honom. Syftet med hans bestraffning var att visa, att Jesus icke höll sabbatsbudet i helgd.

Herren lämnade dock icke åt andra att svara för sina gärningar utan sade till föreståndaren: "Skrymtare". Med detta tilltal blottar Herren honom och visar, att det var icke hans iver för lagens hållande, som var anledning till hans klander, utan det var fiendskap till Jesus, som tog sig uttryck på detta sätt. Jesu heliga, fläckfria liv stack fariséerna i ögonen. De måste mot sin vilja erkänna inför sig själva, att de med alla sina stadgar icke kunde leva ett så heligt liv som han. Det var därför deras lust att komma på honom med något fel för att förtaga folket den aktning, som de hyste för Herren oeh för att kunna bringa honom på fall.

Ju flera underverk Jesus gjorde, ju större blev fariséernas bitterhet emot honom. Ju tydligare sanningen uppenbaras for en människa och hon motstår den, ju hårdare blir sinnet. Genom att på så sätt stå Herren emot förblindas man och förlorar omdömesförmågan. På ett annat ställe står det, att de vaktade på Jesus, om han skulle hela på sabbaten, att de måtte finna någon anklagelse emot honom. Han vädjar då t,ill deras eget omdöme, sägande: Vad är lovligt att göra på sabbaten, att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att förgöra det ? Oeh sedan han vid det tillfället botat en förtvinad hand, "blevo de ursinniga och talade sinsemellan vad de skulle kunna göra åt Jesus".

Herren känner hjärtgrunden hos alla, och därför kunde han ock inför den samlade skaran uttala synagog föreståndarens rätta sinnesförfattning och benämna honom med ordet skrymtare. Sedan ingår han på att bevisa, att han visste icke hade begått något sabbatsbrott utan handlat i överenstämmelse med lagen. "Löser icke var och en av eder på sabbaten sin oxe eller åsna från krubban och leder den bort och vattnar den ?" Var och en visste, att det var i lagen tillåtet, ja till och med befallt oeh alltså rätt oeh tillbörligt. "Och denna, som är en Abrahams dotter, vilken satan har hållit bunden, se, nu i aderton år, borde hon icke lösas från denna boja på sabbatsdagen?"

"Och då han sade detta, blygdes alla hans moståndare"; v. 17. Med sin tystnad och blygsel måste de bekräfta, att han handlat i överensstämmelse med Mose lag.

"Sabbaten är gjord för människans skull och icke människan för sabbatens skull. Man må göra väl på sabbaten."

Jesu motståndare hade för sinnet att framställa honom som en brottsling inför folket, men det misslyckades grundligt. I sista raderna av vår text heter det: ' 'Och allt folket gladde sig över alla de härliga gärningar, som gjordes av honom". Lovat vare Herrens namn!"Han ännu ömmar för vår nöd som när lian gick upp vår jord, vår vän för andra 'vit och röd'. Är detta ej ett ljuvligt ord? Som ingen annan han förstår vår nöd och trösta kan i den och läka våra samvetssår och skänka hopp och mod igen, han, som bar svedan för vår skuld och löste oss med blodets guld381

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 21: 33—46.

Idagens text skildrar Jesus i en liknelse ledarna inom den judiska kyrkan. Vi böra härvid betänka, att Jesus skildrar andliga förhållanden. Om vi endast tänka på borgerliga förhållanden, så skulle man kunna säga, att liknelsen är överdriven; ty i borgerligt avseende vakar den borgerliga lagen över brottslingar, så att ingen kan komma så långt i brottsliga handlingar, som Jesus skildrar i dagens text.

Mannen i liknelsen planterade en vingård. Vinodlingen fordrar en synnerligt god jord och riklig gödning. Denna plantering var därför förenad med stor kostnad. Till skydd inhägnade han den. För att arrendatorerna skulle få större avkastning genom att icke behöva sälja druvorna utan förädla dem till vin, grävde han en präss därinne. Han byggde ock ett torn, där man icke allenast kunde njuta av en skön och vidsträckt utsikt utan även övervaka vingården. Sedan vingården var satt i detta mönsterskick, överlämnade han den åt vingårdsmän och for utrikes. När han så vid frakttiden sände sina tjänare för att uppbära frukten, hudflängde de den förste, varigenom de så

förhärdades, att de dräpte den andre — mera hastigt — varefter de hade mod att stena till döds den tredje.

Det är en ofattlig barmhärtighet hos vingårdens Herre, att han icke då lät fängsla och avrätta dessa illgärningsmän utan sände ännu ett fredligt ombud till dem och det till och med sin egen son. Men vingårdsmännens ondska och fräckhet var ock ofattlig: de dräpte även sonen och menade, att de därigenom skulle få behålla vingården, vilket dock misslyckades.

Herren uppdrog och fostrade det judiska folket i den feta vingården: sanningens kunskap, som han meddelade dem genom lagen, offren och gudstjänsten. Genom ceremoniallagen instängde han dem i den feta vingården. Genom lagen sökte han verka skuldmedvetande, självkännedom, syndanöd och frälsningsbehov. Även genom offren sökte han erinra dem om deras synd. Ebr. 10: 3. Men genom offren sökte han ock att måla försoningen och frälsningen i den utlovade Messias och så tända tro och kärlek hos dem.

Ledarna inom den judiska kyrkan umgingos så skrymtaktigt både med lagen och offren, att de blevo självbelåtna. Lagens krav aktade de icke på utan ansågo sig synnerligt behagliga inför Gud,3S2

eftersom han hade givit sin lag allenast åt dem och icke åt något annat folk på jorden.

De kände det mycket uppoffrande att bära fram sina bästa djur till offer. Och då menade de ock, att de genom dessa offergåvor gjorde Gud en så stor tjänst, att han skulle vara mycket tacksam mot dem och hänförd över dem.

Då sände Gud sina profeter för att väcka upp dem till skuldmedvetande och föra dem till tro på Messias och kärlek till Gud. Dessa profeter behandlade de, såsom Jesus säger i liknelsen. Slutligen sände Gud sin Son. Han blottade dem inför folket i deras skrvmteri. Oeh de insågo, att skulle han få fortsätta, så förstörde han helt och hållet både deras hopp för evigheten såväl som deras anseende inför folket. Och de menade, att om de fingo honom ut ur vingården, ut ur predikoämbetet, fingo honom tystad, ja, dödad, så skulle de liksom förut behålla vingården, behålla hans arv. De skulle då få behålla sitt salighetshopp på grund av att de voro Abrahams barn och rättfärdiga i sig själva; de skulle få behålla sitt anseende inför folket och genom sin falska gudstjänst hava en betryggad ställning i sin ekonomi.

Yi veta ock, huru de handlade; men vi veta, ock, att det gick det arma folket så, som Jesus säger i liknelsen: "Guds rike skall tagas ifrån eder och givas åt ett folk, som gör dess frukt".

Nu hava vi fått denna feta vingård. Vi hava från vår spädaste barndom blivit undervisade i sanningens kunskap. I denna vingård finnes en präss. Fastän även vi äro självbelåtna oeh egenkära, kan Gud genom sitt ord lägga oss i prässen, så att det nödropet präs-sas fram: "Gud, misskunda dig över mig syndare." Luk. 18: 13. Men han kan med denna sin kraftiga och nådefulla präss prässa fram det glädjeropet : "Vem är, som vill fördöma? Kristus är den, som har dött, ja än mer, har uppstått, som ock sitter på Guds högra sida, som ock manar gott för oss." Rom. 8: 34.

Han byggde ock ett torn i vingården. Det var ett utsiktstorn, där man kan se långt och inandas en ren, ja, en himmelsk luft.

I detta torn kan man skåda ända ned i djupet av sitt eget hjärta, vilket ingen människa känner. Där ser man, att hjärtat är ett argt och illfundigt ting över allting; vem kan utrannsaka det? Jer. 17: 9. I tornet ser man, att ' 'det som går ut från människan, detta är det, som orenar människan, ty inifrån, från människornas hjärta, utgå de onda tankarna, hor, skörlevnad, mord, stöld, girighet, ondska, svek, liderlighet, avund, hädelse, högfärd, dåraktighet. Allt detta onda går inifrån ut och örenar människan". Mark. 7: 20—23. Där ser man, att ' 'intet kött skall av lagens gärningar varda rättfärdigat för honom; ty genom lagen kommer syndens kännedom." Rom. 3: 20. Ja, där ser man även, att "såsom genom en överträdelse fördömelse kom över alla människor, så har ock genom en rättfärdighet rättfärdiggörelse till liv kommit över alla människor." Rom. 5: 18.•383

Ja, man kan skåda in i den kommande evigheten och se dessa fattiga, krymplingar, halta och blinda, som fördes in till bröllopsbordet, (Luk. 14: 21) hurudana de äro, och se, att de äro klädda i vita fotsida kläder, med fridspalmer och segerpalmer i båda sina händer. Upp. 7:9.

Gud vare lov, att vi ännu stå i denna vingård! Måtte vi göra dess frukt: så känna Jesus, att han blir samvetets tröst, ty då blir han även hjärtats skatt; han blir oss kär, och vi hava då frid med Gud och fröjd i Herren samt brödrakärlek och allmännelig kärlek och alla Andens frakter.

Visserligen bliva alla fruktbärande grenar beskurna av vingårdsmannen, de bliva dömda i samvetet för sin otro, ondska och bristfällighet i att bära frukt. Men så behöva de ock alltid att ligga vid nådastolen, och därigenom äro de ock fruktbärande, liksom de ock äro med på vägen till hemmet, det rätta fadershuset, dit Herren i sin barmhärtighet förhjälpe oss!

"Bliv i Jesus, vill du bära frukt, grenen kan ej leva, skild från stammen, och blott under herdens vård och tukt fostras och bevaras späda lammen".384

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 9: 27—31.

De två blinda, som vår text talar om, följde Jesus och ropade: "O,

Davids son, förbarma dig över oss!" V. 27. Det är glädjande, att vi icke hava något exempel på, att någon nödställd förgäves ropat till Jesus om hjälp. I v. 28—30 heter det: "Och när han kom in i huset, gingo de blinda fram till honom, och han sade till dem: Tron I, att jag kan göra detta ? De sade till honom: Ja, Herre. Då rörde han vid deras ögon och sade: Ske eder efter eder tro! Och deras ögon öppnades".

Deras rop: ' 'O Davids son, förbarma dig över oss!" var alltså en bön i tron. Nöd och tro på den, som man hänvänder sig till, äro tvenne betingelser för bönen. "Men han bedje i tro, icke tvivlande, ty den, som tvivlar, är såsom havets våg, som av vädret dri-es och kastas." Jak. 1: 6.

Det huvudsakligaste i vår text hava vi i v. 30, 31. "Och deras ögon öppnades, och Jesus tillsade dem strängeligen: Sen till, att ingen får veta det." Det kan ju förvåna oss, att de fingo denna tillsägelse — särskilt som vi på flera ställen hava exempel på, att Jesus bjöd dem, som han hade hulpit i nöden, att de skulle omtala den barmhärtighet, som Gud hade gjort med dem.

I Luk. 8 läsa vi om en man, från vilken Jesus hade utdrivit onda andar. Han bad att få följa Jesus, men Jesus sade till honom: "Vänd tillbaka hem och förtälj, huru stora ting, Gud har gjort med dig!"

Orsaken varför Jesus vid detta och flera liknande tillfällen förbjöd de hulpna att omtala det, som hade vederfarits dem, kunna vi förstå av Mark. 1: 45. "Men då han hade gått ut, begynte han att mycket förkunna och utsprida saken, så att han (Jesus) icke mer kunde uppenbarligen gå in i någon stad utan liöll sig utanför i öde trakter". Folket som väntade en Messias, som även skulle sitta på Davids tron och regera med världslig makt, ville, såsom vi se av ett annat bibelställe, med väld göra honom till konung. Det var därför rent av fara för uppror, och genom att på detta sätt hylla honom, stördes han i det, som utgjorde huvudändamålet med hans ankomst i världen.

Vi veta, att trots hans försiktighet sökte hans fiender ändå att påbörda honom, att han ställde till upplopp ibland folket. Det fick icke i Jesu handlingar finnas ens det minsta sken av sådant. Ocli detta var den förnämsta orsaken till, att han förbjöd de blinda att385

omtala, vad som hade vederfarits dem. Och då dessa icke lydde hans ord, måste han draga sig undan till öde trakter.

En annan sak må ock med anledning av denna, text påpekas. Det är icke alltid det bästa, att den, som får sina andliga ögon öppnade över Guds förbarmande, genast är så angelägen att bekänna. Det bör ligga var och en, som smakat Guds ljuvlighet, mer om hjärtat att låta livet vittna om, att man har bytt om husbonde. Det är ett ont, som ofta kommer till synes i vår tid, att människor tvingas och trugas att avlägga bekännelse samma, stund, de blivit något berörda av Guds ord. Avsikten kan väl vara god, men — ' 'mena rätt och göra rätt — förmåner äro bägge. Det ena är ej nog. Säll den, som har dem tvägge."

Med detta hava vi icke velat uppmuntra till all tystnad, när det gäller att bekänna Herrens namn. Nej, må v,i

alltid vara redo att svara var och en, som av oss begär skäl till det hopp, som är i oss — och det med saktmodighet och fruktan. 1 Petr. 3: 15.

' 'Jag behöver dig, o Jesus, tv jag är så blind, så blind, hittar ej den rätta vägen, irrar kring lik jagad hind. Jag behöver, att du leder mig uti din sannings ljus. Eljes hittar jag dock aldrig, aldrig till min Faders hus".

»

24386

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Mark. 4: 21—25.

Ljuset är en dyrbar gåva av Gud. Det kännes ljuvligt och fridfullt, då solens klara strålar belysa oss, sedan solen någon tid varit dold av moln och dimma. Det är kusligt och kan t. o. m. vara farligt att treva sig fram i mörker. Mången har fått en plötslig död därigenom, att han överfallits av mörker och därför icke sett den hotande faran.

Men har mången på grund av naturens mörker råkat i olycka och död, så ha ännu flera förlorat sin själ på grund av andligt mörker. Vi behöva dock icke vandra i mörker, fastän de flesta göra det. Jesus är alla människors Frälsare — således, allas ljus — och han har kommit i världen. Det ord, som uppenbarar honom, är ock ljuset; oeh det har kommit ,i världen, det har kommit in i vårt fosterland, in i våra hem — det är få hem, som icke äga en bibel — och in i våra söndagsskolor. Men — har det kommit in i våra hjärtan?

"Och Jesus sade till folket : Icke kommer väl ljuset in för att sättas under skäppan eller bänken? Månne icke för att sättas på ljusstaken?" V. 21. Nog placera vi det naturliga ljuset så, att det skall lysa oss. Men hur göra vi med det andliga ljuset? Guds vittnesbörd om sig och oss, om frälsningen och synden, sätta de flesta människor under skäppan, d. ä. de gömma undan det; de vilja icke vandra i dess sken.

Vi ådraga oss dock ett tungt ansvar, om vi, som hava fått ljuset, sätta det under skäppan, göra oss våra egna tankar om Gud, om synden, om evigheten, om frälsningen och den eviga fördömelsen.

' 'Ty intet är fördolt utan för att det skall varda uppenbart, icke heller vart något förborgat, utan för att det skulle komma i dagen", v. 22. Om vi än sätta ljuset under skäppan och vandra i mörkret och göra mörkrets gäningar, så komme?- dock en dag, då både vi ocb alla våra gärningar varda uppenbarade. "Ty vi måste alla varda uppenbarade för Kristi domstol, på det att var och en skall få igen sitt livs gärningar, allt efter som han har handlat, evad det är gott eller ont." 2 Kor. 5: 10. "Ty Gud skall hava fram alla gärningar för domen; ja, ock de där fördolda äro, evad de äro goda eller onda". Pred. 12: 14. Låta vi ljuset komma in i våra hjärtan, då dömer det, så att vi göra upp vid nådastolen och slippa att komma i domen efter döden. Joh. 5: 24.•387

Av Matt. 10: 26, 27 ocli Luk. 12: 2, 3 finna vi, att v. 22 syftar på evangelii hemlighet. Evangelium är fördolt för allt mänskligt förnuft, men icke för att det skall förbliva fördolt utan för att det skall bliva uppenbarat av Guds helige Ande. Släppa vi in ljuset i våra hjärtan, då kommer det förborgade i dagen. Och därför har Herren givit oss öron, att vi må höra, vad han talar och då han talar. ' 'Om någon har öron till att höra, han höre."

När det är fråga om så viktiga saker som själens frälsning, må vi se till både "huru" vi höra (Luk. 8: 18) och vad vi höra. "Och han sade till dem: Sen till, vad I hören. Men med det mått, varmed i maten, skall det mätas åt eder, och åt eder, som hören, skall mera varda tillagt."; v. 24.

Såväl i böcker som .i predikningar utbjudes oändligt mycket till vägledning, som dock är bara mörker och förvillelse, det rekommenderas såsom själaföda men är ett själamördande gift. Mången tror, att om man bara anför bibelord och talar om Gud och Jesus, så liar man intet att frukta. Men vi må besinna, att villfarelsen är en blandning av sanning och lögn. Den, som berömmer människan och framhåller hennes förtjänster, han predikar villfarelse, hur vackert och tilltalande det än må vara. Jesus varnar här för att höra vad som helst, då han säger: "Sen till, vad I hören". Om I hållen — "maten" — Guds ord och människors ord lika värdefulla, så bliver eder tillmätt efter det måttet, så att I icke kunnen skilja på sanningen och villfarelsen. Men om i vörden, hållen,

"mäten" Guds ord såsom en ofelbar auktoritet, så skall det ock mätas åt eder med samma mått. "Och åt eder, som hören, skall mera varda tillagt."

Det är icke blott det förtroende, varmed man går för att höra Guds ord, som man får behålla, utan mera skall varda tillagt. Gud tillmäter oss med ett mycket större mått, än det vi komma med. Frukta vi för villfarelsen — såväl den i vårt eget hjärta boende som den av andra människor predikade — och vörda Herrens ord, skola vi bliva ännu mera vissa på sanningen. — Dock till sådan visshet kommer man under anfäktning av otro oeh tvivel.

"Ty den, som har, honom skall varda givet, men den, som ieke har, från honom skall tagas, även det han har"; v. 25. Den, som icke har eller icke vill låta Gud giva sig sinne för sanningen, skall ock förlora själva sanningen. O, en rättvis men gruvlig dom! Må vi bäva för att umgås så falskt inför Herren, att han nödgas taga ifrån oss själva sanningen!

Må vi sätta det ljus, som Herren har tänt på ljusstaken, sätta det till domare över oss och alla våra tankar och handlingar, så skall han tillmäta oss ännu mera ljus. Må vi icke mäta nåden och Herrens förmåga att hjälpa och frälsa efter vårt förstånds små och olagliga mått, utan efter hans ord, så skall ännu mera varda tillagt, det skall varda givet ännu mera eller klarare uppfattning av nådens omätliga innehåll och Herrens vilja och förmåga att hjälpa•388

och undsätta. Det är farligt att ringakta Herrens nåd och makt och ännu farligare att förakta eller förneka den; men det är saligt att vila vid hans ord och tro, såsom det står skrivet.

"Hjälp mig höra, hjälp mig vörda ordet, som du givit mig! Lyktan för mjn fot det vare och ett ljus på all min stig! Låt ej Änden från mig vika, gör mig rädd för allt som kan mig förvilla och mig draga, bort från dig, min Frälserman".389

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 17: 24—27.

Dagens text handlar om skattepenningen. Oeh det är dyrbart att

se, huru Jesus ställde sig till denna utgift. Skattepenningar äro en utgift, som vanligen betalas under missnöje. Många verkligt onödiga utgifter erläggas villigt, under det man med stor ovilja, betalar sina skatter. Detta beror till stor del på förbiseende av de stora förmåner, skatterna bereda oss. Om vern som behagade, kunde taga ifrån oss vår egendom, vår frihet och vårt liv, då hade det sannerligen intet värde utan endast oro att äga något. Nog är det värt att betala sin del till uppehållandet av ordning, rättvisa, säkerhet och bekvämligheter inom sitt fosterland och till väm mot främmande inkräktare. Nog är det värt att betala till ett ordnat skolväsende, där alla bildbara få en nödig undervisning. Och om vi icke själva behöva, tillbringa våra sista dagar på fattighusen eller ålderdomshemmen, då är det nog värt, att vi med stor tacksamhet betala vår andel till dem, som icke hava något annat, hem eller uppehälle utan endast där. Tänk på den saken, så kanske skatterna bliva litet lättare att betala, ja, kanske din gladaste utgift. Eller vad tror du? Skulle du själv vilja bliva ett skattedragande fattighjon eller bo i ett land, där våld oeh orättvisa regera?

Den skatt, som dagens text talar om, gick icke till stat eller kommun, utan till templet. Vi hava nog svårast att se de andliga förmånerna; och likväl äro de av ett långt större och högre värde än de lekamliga. Om vi utan knot böra erlägga vår skatt till stat och kommun, böra vi med tacksamhet mot Gud betala vår skatt till templet eller kyrka och prästerskap. Vi kunna visserligen se många brister och oegenligheter inom vår statskyrka och bland dess lärare ; men så var ock förhållandet ,inom den judiska kyrkan, då Jesus betalade skattepenningen. Yi hava dock många ovärderliga förmåner genom vår statskyrka, vilka vi kanske först förstå och komma att värdera, om och när denna institution upplöses och efterföljes av hedendomen.

Kristi rike kommer dock alltid att finnas på jorden, även om det försvinner från enskilda länder och platser. Väl oss, så länge vi hava det ibland oss! Må vi se till, att, vi äro sanna medlemmar i detta rike, och att vi utom den tvungna skattepenningen även offra frivilligt och glatt för dess fortgång bland oss och dess utbredning i hela

världen.

Att räkna eller mönstra Herrens här är en farlig sak, som en-•390

däst hör Herren till. David gjorde det en gång, vilket medförde ett fuktansvärt straff. 2 Sam. 24.

Och när Herren lät mönstra sitt folk, måste varje man, som var tjugo år och därutöver, erlägga en sikel (dubbeldrakm) till försoning för sin själ. Dessa försoningspenningar skulle användas till Guds tjänst i vittnesbördets tabernakel. 2 Mos. 30: 11—16. Judarna tyckas årligen hava uppburit denna tempelskatt. Ocli emedan Jesus hade bosatt sig i Kapernaum (Matt. 4: 13) och även Petrus bodde där (Matt. 8: 14), så blevo de vid sin ankomst dit erinrade om denna skatteplikt,

På uppbördsmannens fråga om icke Jesus betalade skattepenningen, svarade Jesus ja. Jesus plägade alltså betala skattepenningen.

Petrus blev väl något förlägen vid uppbördsmännens krav. Själv hade han intet att betala med, eljes hade han nog betalt både för sig och sin mästare, och det var väl mindre behagligt att framlägga penningebehovet för Jesus, ty han visste, att han icke heller hade några penningar. — Skulle du råka i förlägenhet över, var du skall få till skatterna och alla andra nödvändiga utgifter, så må du erinra dig, att Petrus varit i samma klämma. Gör du därför som han! Och har du svårt att framställa ditt behov av penningar för Jesus, så förekommer han dig. Hur fattig, han synes dig, så har han dock alltid utvägar.

Och när Petrus hade kommit in i huset, förekom honom Jesus, sägande: Vad synes dig, Simon? Av vilka taga jordens konungar tull eller skatt, av sina söner eller av främmande?" v, 25. — Konungen själv och alla, som höra till den kungliga familjen, äro fria från skatten. Och de varor, de använda för sitt behov, äro ock tullfria. Detta visste Petrus, därför svarade han: "Av de främmande. Då sade Jesus till honom: Så äro ju sönerna fria."

Jesus är den himmelske konungens Son, och templet var hans eget hus, som hade sin betydelse genom att förebilda och uppenbara honom. Han hade således icke någon förbindelse att betala tempelskatten. Och Petrus såsom upptagen i det nya förbundets tjänst hade icke heller någon plikt inför Herren att erlägga denna skatt. Men denna frihet använde icke Jesus, emedan uppbördsmännen icke förstodo detta, utan det hade blivit till anstöt. — Må även vi se till, att vi icke använda vår frihet, så att det onödigtvis stöter och förargar de okunniga. Yi hava vår frihet för att i kärleken tjäna men icke för att skada våra medmänniskor.

' 'Men på det att vi icke må giva dem anstöt, så gå till havet oeh kasta ut en krok och tag den fisk, som först kommer upp, och när du har öppnat hans mun, skall du finna ett mynt (motsvarande kr. 2: 66, skatten för var och en var kr. 1: 33); tag det och giv dem för mig och dig;" v. 27.

Det går lätt för Jesus att skaffa penningar till vars och ens•391

behov. Men tänk, att han använder sig av medel! Petrus fick myntet genom sitt yrke, han var fiskare. Det hade varit Lika lätt för Jesus att låta myntet falla från höjden. Men nej, fiskaren skulle ut och meta. — Du skall arbeta i ditt kall, om du har krafter därtill, och på den vägen skänker han dig, vad du behöver. Han har dock icke lovat giva överflöd. Myntet gick åt, strax Petrus fick det, och så voro de utan penningar igen. Men när det behövdes, så fingo de. Och denne mäktige vän lever och regerar ännu. Han har en gång erlagt den stora försoningssikeln för alla dödsdömdas liv oeh själar, då han gav sitt liv till lösen för alla. 1 Tim. 2: 6. Då försonade han världen. Nu vill han hava oss till åtnjutare av försoningen, att vi ock må bliva lyckliga medlemmar i hans rike och även medarbetare åt honom, som själv giver oss allt, vacl vi behöva till själ och kropp, till tro och lydnad.

' 'Du köpt mig fri med blodets röda guld. Så må jag tjäna dig, o Jesus huld, i ord och liv förhärligande dig uti den kallelse, du givit mig!"392

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Luk. 20: 27—40.

Idagens text angripes Jesus av sadduséerna. Fariséerna hade förut använt all sin list och förmåga att snärja

honom för att få något att anklaga honom för och så döda honom. Det misslyckades totalt för fariséerna. Då angrepo sadducéerna honom i hopp om att kunna beslå honom med skriften. Sadducéerna neka, att de gives någon de dödas uppståndelse. De trodde endast de fem Moses böcker. Och de anade icke, att det stod något i dem om uppståndelse, därför voro de vissa på att de skulle snärja honom, som förkunnade de dödas uppståndelse, och med ett exempel från Moses visa honom omöjligheten av de dödas uppståndelse.

De frågade: "Mästare! Moses har skrivit åt oss: "Om någons broder dör, som har hustru, och denne dör barnlös, så skall hans broder taga hans hustru och uppväcka säd ut sin broder." 5 Mos. 25: 5, 6. "Nu voro sju bröder, och den förste tog sig hustru och dog barnlös, och den andre tog hustrun, och denne dog ock barnlös. Och den tredje tog henne; sammalunda lämnade ock alla sju inga barn efter sig, och de dogo. Men sist av alla dog ock kvinnan. När nu uppståndelsen sker, vilken av dem skall få henne till hustru? Ty alla sju hava haft henne till hustru."

Inför denna lagförordning kunde icke sadducéerna finna rum för någon uppståndelse, eller att Jesus skulle kunna komma ut ur den snara, som de med detta lade omkring honom.

Det var en lätt sak för honom, som var skriftens fader och Herre att få den angivna lagförordningen att stämma med de dödas uppståndelse. Svårare var det att få sadducéerna att böja sig för sanningen, vilket Jesus alltid nitälskade för.

' 'Då svarade Jesus och sade till dem: Denna världens barn gifta sig och bortgiftas, men de, som hava befunnits värdiga att få del av den andra världen och av uppståndelsen från de döda, de varken gifta sig eller bortgiftas; ty de kunna ej mera dö, ty de äro lika änglar och äro Guds barn, emedan de äro uppståndelsens barn".

Med detta sökte Jesus väcka sadducéerna över att de endast voro världens barn, som rörde sig med sin uppfattning endast inom det världsliga, det materiella och synliga. De kände icke och sökte icke heller "den andra världen", den andliga och himmelska världen. Han säger dem kraftigt och bestämt, att en sådan värld fanns, och att det var ett nödvändigt värde att bliva medborgare där, "befunnits värdiga att få del av den andra världen", säger•393

han. Där sysselsätter man sig icke med världsliga förrättningar och världsliga njutningar och nöjen. Där lever man i ett oändligt högre liv än det världsliga. Där förekomma varken giftermål eller död; ' 'ty de kunna icke mera dö, ty de äro lika änglar och äro Guds barn" •— icke världens barn, icke materians världsträlar — "emedan de äro uppståndelsens barn".

Här visar Jesus dem, hur låga de voro till uppfattning, tänkesätt, sinne, själ och hjärta. De behövde verkligen upståndelse redan nu ur sin materialistiska värld, om de skulle kunna bliva värdiga att få del av den andra världen, vilken de icke kände, oeh om de skulle bliva barn till Gud, vilken de dock erkände, att han fanns till.

De trodde dock icke, att det fanns någon ängel eller något liv efter det lekamliga livet. Jesus erinrar dem om hur begränsade de voro i sin uppfattning och hur fattiga de voro, som icke levde för eller sökte något annat än det synliga. Han sade dem, att det fanns oändligt mycket mer samt oändligt mycket större och härligare ting, än vad de i sitt mörker sågo. Det fanns även änglar. Han sade: De som befunnits värdiga att få del av den andra världen kunna icke mera dö, ty de äro lika änglar.

Sedan han givit dem dessa väckande erinringar, så bevisar han dem med de skrifter, som de menade sig tro, nämligen Moses, att de döda uppstå. Han säger: '.'Och att de döda uppstå, gav även Moses tillkänna vid stället om tömbusken (2 Mos. 3), då han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud. Men Gud är icke dödas utan levandes Gud. Ty i honom leva alla".

Att Gud icke är dödas utan levandes Gud, erkände även saddu-céerna. Således blev det även för dem klart, att Moses med dessa ord hade sagt, att Abraham, Isak och Jakob levde, när Moses stod framför törnbusken. Men de levde icke det lekamliga livet här på jorden vid den tiden, utan även Jakob hade dött några hundra år förut. Men levde de, så låg också däri en borgen för att deras kroppar skulle uppstå.

Varken någon sadducé eller farisé hade sett i 2 Mos. 3: 6 den lärdom, som Jesus nu uttalade. Fariséerna blevo så

hänförda över att Jesus kunde genom Moses överbevisa sadduséerna, att de döda uppstå, att de kunde icke tiga utan några av de skriftlärda svarade och sade: "Mästare, du sade rätt. Och sadducéerna fingo sin mun tillstoppad, så att det står: "Och de dristade icke mer att fråga honom."

Det är ett både ljuvligt och allvarligt förhållande, att vi skola uppstå. Hur länge vi skola finnas på jorden, vet ingen; men att vi skola finnas genom vår odödliga andes tillvaro från döden till domens dag, och att vår kropp, såväl otrognas som trognas, skall uppstå på den yttersta dagen, det betygar skriften klart och bestämt. Det är därför för oss det icke allenast viktigaste utan det enda nöd-•394

vändiga, att vi stå i trosgemenskap med vår dyre Frälsare, eljes går det med oss till de lågor oeh plågor, vari "rike mannen befinner sig och det för evigt, Luk. 16: 23, 25.

Är Frälsaren vårt samvetes behov och tröst, då skola våra skröpliga kroppar få erfara denna härliga förvandling, varom skriften säger: "Herren Jesus Kristus skall förvandla vår förnedrings kropp, så att han varder lik hans härlighets kropp, efter den kraft, varmed lian förmår att underlägga sig allt." Fil. 3: 21.

"Vart spirande strå oeh var sprickande knopp oss ljuvligt förkunnar uppståndelsens hopp. Likt kornet, som uppstår ur tegarnas sköte, hans vänner en dag skola gå till hans möte och bringa- åt honom sitt jublande tack, som smärtfyllda kalken för syndare drack".•395

25 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 24: 35—44.

Det lider mot slutet av kyrkoåret, och texterna handla ock om de yttersta tingen — ja, de räcka icke evinnerligen våra kyrkoår; nådatiden, tillfällena att få höra Guds ord, gå i söndagsskolan etc. hava ett slut, och så följer räkenskapsdagen. Sådant manar oss att vara redo, vilket ock Jesus så kraftigt tillropar oss i dagens text.

"Jesus sade: Himmelen och jorden skola förgås." — Tänk på det, käre vän! Du skall få se hela skapelsen brinna, både jorden, havet, sol, måne och stjärnor. Det blir en fasansfull dag för dem som icke hava mer än jordisk rikedom, och för dem, som endast levat, för världsliga nöjen.

Och den dagen kan inbryta snart. Ingen vet, när den dagen kommer, men att den kommer, det veta vi. Icke ens änglarna i himmelen utan endast Fadren vet, när det bliver.

Om du visste, att blixten skulle slå ned i ditt boningshus i morgon och bränna det med allt, som vore i det, nog skulle du då i dag bära bort från huset allt, som vore dig kärt, och icke skulle du själv vilja vara i huset den dag, det skulle brinna. Nu skall både himmel och jord förgås, och vilken dag veta vi icke. Nog borde vi då vakta oss för att hava det brännbara såsom vår skatt eller vårt hjärtas bostad. Det finnes något, som icke är brännbart, som aldrig skall förgås, och som består och förbliver även då allt annat förgås, och det är det ord, som står i vår bibel och som I, käre läsare, fån höra och läsa. Jesus bedyrar: "Mina ord skola icke förgås." V. 35. — Må vi då taga vår tillflykt till detta oföränderliga ord!

"Och såsom Noas dagar voro, så skall Människosonens tillkommelse vara. Ty likasom i dagarna före floden de åto och drucko, gifte sig och bortgifte intill den dagen, då Noa gick in i arken, och de visste intet av, förrän floden kom och tog dem alla; så skall ock Människosonens tillkommelse vara".

Med detta visar Jesus, att han kommer plötsligt och överraskande, oväntad såsom tjuven. 1 Tess. 5: 1—3.

Människorna skola den dagen sköta sina lekamliga sysslor, äta och dricka precis såsom alla andra dagar. Även följande verser påvisa detsamma: "Då skola två vara ute på marken; en upptagas och en lämnas kvar. Två kvinnor mala på kvarnen; en upptagas och en lämnas kvar"; v. 41, 42.•396

Jesus använder orden: "Upptagas och lämnas kvar" med hänsyftning på förhållandet vid flodens ankomst, då några blevo upptagna i arken oeh andra lämnades kvar att förgås. Så skall ock vid Människosonens ankomst de, som arbeta tillsammans eller äro äkta makar — "ligga i en säng"; Luk. 17: 34 — skiljas, emedan den ena tror på Jesus och därför upptages i härligheten; den andra är en världsträl och går förlorad.

Herrens dag skall komma såsom en tjuv och snara över alla dem, som bo på hela jordens yta (2 Petr. 3: 10, Luk. 21: 35), ljusets barn undantagna (1 Tess. 5:4), oaktat Jesus har förutsagt, vilka händelser som skola föregå och bebåda den dagen. Att så kan ske, beror på, att "de ogudaktiga skola icke akta det, men de förståndiga skola akta det". Dan. 12: 10.

De förebådande tecknen äro sådana, att de, som icke vilja akta dem, icke skola kunna se dem såsom tecken. "Folk skall resa sig upp mot folk" — den ena folkklassen mot den andra — "och rike mot rike, och det skall vara hungersnöd och farsoter och jordbävningar på den ena orten efter den andra", säger Jesus. Matt. 24: 7. Men den, som icke vill akta detta, såsom tecken, tänker: Ja, så har det alltid varit på jorden. Men den, som vill akta det, skall märka, att det aldrig varit så, som det är dagarna före Kristi ankomst.

Visserligen hava människor alltid ätit, druckit, köpt, sålt, planterat och byggt, Luk. 17: 28. Men den, som vill akta det, måste märka en väsentlig skillnad nu mot förr. Fordom åt man sin tarvliga kost för behovs skull, nu härskar ett starkt njutningsbegär, som man söker att tillfredsställa. Förr köpte man, vad man behövde, och sålde, vad man icke behövde; nu tycker man, att det är för tungt och för litet lönande att arbeta sig fram, utan man köper och säljer för att vinna. Förr byggde man sitt enkla, låga hus för att få tak över huvudet; nu bygger man för att kunna fägna sitt öga av den storslagna byggnaden. Med andra ord: Tidsandan är sådan, att man gör icke detta för att kunna leva, utan man lever för detta, så att människors liv är: äta, dricka, köpa, sälja, plantera och bygga. Och de kristna äro visst icke oberörda av denna tidsanda. Det händer t. o. m., att de äro föregångare. Den tankeskärpa, som Guds Ande givit dem i syndanöden och nya födelsen, kunna de efter någon tid använda till timlig vinning, och så gräva de ned sitt pund i jorden. Matt. 25: 25. Vi behöva därför Herrens Jesu väckelserop: ' 'Vaken fördenskull, ty I veten icke vilken stund eder Herre kommer. Men det skolen I veta, att om husbonden hade vetat, vilken nattväkt tjuven skulle komma, skulle han förvisso hava vakat och icke tillåtit, att man bröt sig in i hans hus. Fördenskull våren ock I redo, ty den stund I icke menen, kommer Människosonen!"

Ack ja, måtte Jesu väckelserop gå oss till hjärtat! Äro våra•397

synder för oss en sådan plåga, att vi dagligen behöva ligga vid nådens tron öch evangelii ord för att förvissas om syndernas förlåtelse och hugsvalas i våra samveten, och medför denna hugsvalelse ett sådant sinne, att vi vilja göra Herrens vilja, då äro vi ock utiklädda Kristus och hans rättfärdighet, och då äro vi ock redo, när han kommer, antingen vi sova eller vaka, ligga i sängen eller äro ute på marken eller mala på kvarnen. O, att vi må vara redo, då han kommer! "Saliga äro de tjänare, vilka Herren finner vakande, när han kommer.'" Luk. 12, 37.

"Beredd håll mig, o Jesu Krist, att vänta

din ljuva ankomst, när du sist vill hämta ur tåredalen från jordekvalen

din brud till dig i ljusa fröjdesalen!"398

26 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 13: 47—50.

Vår text för i dag återfinnes i det kap., där Herren Jesus, mästaren med den lärda tungan, skildrar sitt nåderike på jorden i sju särskilda liknelser. Oeh hans tal är på allvar riktat till våra hjärtan till rannsakning och självprövning, huru vi stå i förhållande till honom oeh hans rike, samt till väckelse över, hur nödvändigt det är för oss att vara sanna medlemmar i hans rike.

När Jesus hade uttalat den första av sina sju liknelser, bådo lärjungarna att få veta dess betydelse. Av hans svar se vi, att han gärna och hjärtligt uppfyllde deras begäran. Enligt sitt löfte (Luk. 11: 13) skall han ock nu giva oss sin helige Ande, som är ordets förklarare, om vi med ett mot ordet lydigt sinne bedja därom. — Ja, käre Herre Jesus, du vår Frälsare, som ropar till oss: ' 'Den som har öron till att höra, han höre!" giv oss att både se och höra dig, att vi må bliva och leva med dig i ditt rike nu och evinnerligen!

' 'Åter är himmelriket likt en not, som kastades i havet och församlade fiskar av alla slag. Och när hon vart full, drogo de henne upp på stranden och satte sig ned och samlade de goda i käril, men de odugliga kastade de ut."

Åtskilliga av mina läsare hava både sett och varit med om att "dra not" eller "nota", såsom det kallas på folkspråket. I veten då, hur modfälld man blir, när man får draga det ena notvarpet efter det andra utan att få någon duglig fisk, och hur glad man blir, då noten är full av stor och god fisk. Det finnes både större och mindre fisknotar. Den mindre noten brukar dragas upp i båtarna ; men den stora s. k. landnoten drages upp på land. Då Jesus talar om sitt rike, liknar han det vid en stor not. Hans not är sä stor, att den omringar hela havet, hela världen, alla människor.

Jesus själv är både noten och den, som kastar ut den i havet. Det är nämligen Jesus själv, som fångar oss oeh förer oss till sin förening. Och detta utför han genom sanningens ord. Därför kunna vi ock säga, att sanningens ord är noten. Vi få vara både lyckliga fiskar, som blivit fångade av noten, och fiskare, som söka att fånga andra. Så länge noten kastas i havet, få vi både vara åt-njutare av dess lycka samt hjälpa till att draga noten. Men att vid fisktidens slut skilja fisken åt, det skola änglarna göra. När Petrus föll till Jesu knän oeh sade: "Gå ifrån mig, Herre; ty jag•399

är en syndig människa", då var lian fångad av sanningen. Och då sade Jesus till honom: "Frukta icke; härefter skall du fånga människor". Luk. 5: 8, 10. Jesus sade ock vid ett annat tillfälle till både Petrus och hans broder: "Följen mig, och jag skall göra eder till människofiskare". Mark. 1: 17. Och när Jesus for till himmelen, sade han till alla sina lärjungar: ' 'Gån ut i hela världen och prediken evangelium för hela skapelsen." Mark. 16: 15. Då voro de allesammans gjorda till människofiskare eller insatta i det ämbetet att predika Kristi evangelium i världen.

Evangelium, det goda budskapet, att Gud så älskade den ,i synd fallna och fördömda världen, att han icke skonade utan utgav sin ende käre Son för alla, på det. att var ocli en, som tror på honom, icke må förgås utan hava evigt liv — se där noten, som kastas i havet, det är människovärlden, alla släkter, folk och tungomål.

Men icke allenast de tolv apostlarna, utan Jesu lärjungar i alla tider äro kallade att göra Jesus och hans frälsningsverk kända i världen. Ja, till och med I, kära vänner, som ären så lyckliga, att I fån höra, läsa och tro hans ord, ären också kallade att vittna om Jesus. Visserligen äro icke alla kallade till predikoämbetet; men alla äro kallade att tacka, prisa och bekänna vår Herre och Frälsare och med ord och gärningar förhärliga hans namn. Noten skall församla allehanda fiskar. Och det är vårt saliga previlegium, att på något sätt få deltaga i vår Mästares stora notfiske, då han i sin barmhärtighet omslutit även vårt land med sin nådefulla not.

Ja, himmelriket, evangelii not, har kommit till oss och sträcker ännu sina räddande armar ut över hela Sveriges område. Hur hava väl vi förhållit oss till detta nåderike, och hur skola vi hädanefter komma att ställa oss? O, besinna, vad det gäller: Den, som genom slöhet och likgilgtihet försummar att mottaga de eviga skatter, som Herren bjuder oss, eller till och med använder sina krafter och gåvor för att komma undan Herrens ord ocli nåd, han går räddningslöst förlorad. Käraste vän, stanna och besinna, vad din frid tillhör!

"Skynda, skynda, och tag,

tag Guds rike i dag!

Se det väntar, det väntar på dig!

Ej är livet så kärt,

ej är sällskapet värt,

att du skulle Guds rike försmå?"

Herren säger: "Jag utsträcker mina händer hela dagen" — nådens dag, nådatiden — "till ett ohörsamt folk, som efter sina tankar vandrar på den väg, som icke är god." Es. 65: 2. Men den dagen ta 'r slut; noten drages i land, och då gives det ingen inbjudning•400

mer till Cluds rike, utan då inbryter skiljodagen. Då skola icke allenast uppenbara föraktare av Guds nåd utestängas från härlighetens rike, utan ock många, som i nåderiket haft sken av att vara Jesu vänner och arbetare i

Guds inke, såsom mannen utan bröllopskläder (Matt. 22: 11—13), de fåvitska jungfruarna (Matt. 25: 1—12) och kraftverkarna i Matt. 7: 22.

Det är allvarliga väckelserop, Jesus uttalar i slutet av vår text: "Så skall det ske vid världens ände: änglarna skola gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga och kasta dem i den brinnande ugnen; där skall gråten och tandagnisslan vara"; v. 49, 50. -— Tänk, så fruktansvärt: en brinnande ugn, en evig och outsläcklig eld! O, den sorgen och smärtan kan gå en igenom märg och ben, att de äro så få, som mottaga Guds rike, när det likväl bjudes var och en fritt, ja, utan penningar och för intet. Och ännu mer, att många, som gått ut från världen och orättfärdigheten, ändå icke kunna bliva rikets arvingar utan skola skiljas från de rättfärdiga och utkastas såsom varande odugliga för Guds himmel, emedan de icke föraktat sin egen förmenta rättfärdighet utan kommit med den inför Herren och således föraktat Kristus och hans rättfärdighet. Den domen är dock obeveklig, att endast den, som har Sonen, har livet, 1 Joh. 5: 12. I Jesus och "i ingen annan är frälsningen, ty det är icke något annat namn.under himmelen bland människor givet, i vilket vi skola bliva frälsta." Apg. 4: 12.

Den avgörande slutdomen följer följdriktigt på vårt eget förhållande till Sonen såsom ställföreträdare och medlare. Är han din enda tillflykt, ditt hjärtas tröst mot all djn synd, är hans död och dyra blods värde grunden för ditt hopp och för din förvissning om salighet, då skall du ock såsom god i Jesu Kristi godhet insamlas i hans "käril", såsom rättfärdig i hans rättfärdighet ingå i hans härlighetsrike. Men föraktar du Kristus genom orättfärdighet eller egenrättfärdighet, så är det ock lika avgjort, att du, såsom varande "oduglig" och "ond", skall bliva kastad "i den brinnande ugnen, där gråten och tandagnisslan skall vara", ändock du är igenlöst med Guds Sons blod samt genom evangelium kallad till Guds rike.

O, må ingen av oss bliva borta, då andra intaga riket! Det give Herren för sitt namns skull!

"Ack ve den själ, som Jesus står emot och ej sig låter böja till hans fot! Men säll envar, som i hans frälsarnamn sin tillflykt funnit och sin säkra hamn".401

27 Söndagen efter Trefaldighetssöndag.

Matt. 25: 14—30.

Matt. 25 är ett av de mest allvarliga kapitlen i vår bibel. Där talar vår dyre och kärleksrike Frälsare först om de tio jungfrur, och i slutet giver han en allvarlig skildring av yttersta domen, och i dagens text talar han ock om, vad som skall ske, då han kommer igen oeh håller räkenskap med sina tjänare. Liknelsen om de tio jungfrur slutar med dessa ord: ' 'Vaken fördenskull; ty I veten ieke dagen, ej heller stunden". Oeh så följer vår text.

' 'Ty det skall ske, liksom när en man, som for utrikes, kallade sina tjänare och överlämnade åt dem sina ägodelar och gav åt en fem pund, åt en annan två och åt den tredje ett — åt var och en efter hans förmåga — och reste strax utrikes"; v. 14, 15. Med mannen, som for utrikes men som kom igen och höll dom, skildrar Jesus således sig själv. Ty när han hade fullbordat det verk, som hans himmelske Fader hade givit honom att utföra, nämligen att försona och friköpa oss genom ställföreträdande lidande och död, då uppstod han från döden samt for till himmelen. I osynlig måtto är han oss dock nära alla dagar intill världens ände.

Mig och eder, kära vänner, som han återlöst med sitt dyra blod, att vi skola vara hans egna, bliva, och leva under'honom i hans rike och tjäna honom i evig rättfärdighet, oskuld och salighet, har han begåvat med "pund" att förvalta åt honom, medan vi vänta hans återkomst.

Pund eller "talent" betecknar en stor summa, nämligen omkring fyra tusen kronor. Med denna stora summa har Jesus i liknelsen betecknat de nådegåvor, som Jesus givit oss, och som icke kunna köpas för allt silver och guld i världen. — Ack, mina älskade vänner vilka stora, outsägliga kostbara ägodelar hava vi icke undfått av Herrens hand! Vår kropp, själ och ande äro dyrbara gåvor. Våra händer oeh fötter, våra ögon och öron och alla våra sinnen äro dyrbara pund, som han givit oss att förvalta. Och han har låtit oss födas och uppväxa i ett land, där hans ord av trogna tjänare läres och predikas i Andens och kraftens bevisning, så att vem som helst kan få del av och mottaga dess saliggörande innehåll. I haven ock igenom det heliga dopet blivit lagda i eder Frälsares famn oeh fått hans särskilda välsignelse. Därigenom har Jesus liksom satt sitt insegel eller sigill på var och en av eder,

att I ären hans. Och hans helige Ande är genom ordet nära i detta sakrament för att besegla Herrens dyra förbund. — Tänk, vilka gåvor!

26•402

Han har ock åt oss instiftat den heliga nattvarden, där vi få fira hans döds åminnelse till stadfästelse i tron på honom. — Det är värderika pund.

Med avseende på frälsningsgåvan Kristus samt ordet och de heliga sakramenten, hava dock vi alla, som hava dem, fått lika. Men vi äro ock kallade att tjäna Herren och utbreda hans rike, och i det avseendet hava vi fått olika gåvor. Han gav "åt var och en efter hans förmåga". Han är Herren, och han har fria händer att utdela sina gåvor efter hans eget behag. Han vet ock, vilka gåvor han givit; och ban söker intet annat hos förvaltarna, än att var och en skall finnas trogen. 1 Kor. 4: 2.

Med ett enda ljus kunna tusende andra tändas, utan att det ljuset därigenom förlorar något. En lärd kan lära tusen andra och själv därigenom bliva ännu lärdare. Den, som troget förvaltar evangelii hemlighet, vinner själv mer insikt däri och kan bliva ett medel i Herrens hand till att även andra vinnas för Guds rike. Så blev ock förhållandet med två av tjänarna i vår text. Den tredje gömde sitt pund i jorden. Det är betecknande.

Kunskap och vetande, förmåga att kunna se, höra och uppfatta är nog ett pund, och det har Herren givit, på det att man skall söka och trakta efter det, som är ovan. Koll. 3: 1, 2. Men när man använder detta pund endast för att vinna jordiska ting, då gömmer man sitt pund i jorden. Därigenom blir ock sinnet bittert mot Herren. Man vet, att det stundar en räkenskapsdag, och man anar, att det då icke skall gå väl.; men man giver Herren skulden för sin olycka. Man skyller honom för att vara sträng på ett orättvist sätt. Fastän det är hemskt, så är det dock en levande och sann skildring på den naturliga människan, som Jesus lägger i mammonsträlens ord: "Herre, jag visste om dig, att du är en sträng man, som skördar, där du icke sått, och upphämtar, där du icke utstrött; och jag var rädd och gick bort och gömde ditt pund i jorden, Se, här har du det, dig tillhörer"; v. 24^ 25.

Genom sitt jordiska sinne hade han förlorat den andliga syn-och omdömesförmåga, som han hade fått, om han hade ' 'satt in penningarna hos växlarna" — "i en växelbank". Luk. 19: 23. Gudi» Ande kan växla ut vårt hårda, otillgängliga hjärta mot ett känsligt och för sanningens kunskap öppet hjärta, vårt naturliga förstånd mot andligt ljus, vår otro mot enfaldig tro på Jesus, våra synder mot Kristi renande blod och vår rättfärdighet mot Kristi rättfärdighet. Genom denna växling får Herren igen sitt, nämligen sitt skapade och återlösta barn, med vinning, nämligen det hälsosamma inflytande, som denne haft på andra. Nu fick icke Herren ens igen sitt, ty den bittre mammonsträlen gick förlorad. Och den otrogne tjänaren förlorade även allt, vad han en gång hade ägt. Rättvis men tung föll domen:•403

"Du onde och]ate tjänare, visste du, att jag skördar, där jag icke sått, och upphämtar, där jag icke utsrött? Du borde då hava satt in mina penningar hos växlarna, så att, när jag kommit hem, jag hade fått mitt igen med ränta. Tagen därför ifrån honom pundet och given det åt den som har de tio punden. Ty åt var och en, som har, skall varda givet, och han skall hava övernog, men den, som icke har, från honom skall tagas även det han har. Och kasten den onyttige tjänaren ut i mörkret utanför. Där skall gråten och tandagnisslan vara."

De sista orden voro ock slutorden i förra söndagens text. Må vi handla så, att detta hemska slut ,icke bliver vårt!

I Luk. 19 : 12—26 hava vi ungefär samma liknelse; men där utföres den icke med tillämpning å evighetsförhållandet, utan där stannar den inom tidens gränser. Där kastas icke den otrogne tjänaren ut i mörkret, i gråt och tandagnisslan. Och där blir den, vars pund inbragt tio, satt över tio städer, och den vars pund inbragte fem, över fem städer. I himmelen sättes ingen varken över tio eller fem städer, utan det rör sig om jordiska, förhållanden och hör således till liknelsen.

Men i vår text gör Herren tillämpning på evighetsförhållandet. Den otrogne hamnade i gråt och tandagnisslan, och de trogna tjä-narena fingo ingå i sin Herres glädje, i samma glädje fick den ingå, som hade vunnit två pund, som den, som hade vunnit fem punu. Det blev ingen åtskillnad.

"Sådan den jordiska var, sådana äro ock de jordiska, och sådan den himmelska är, sådana äro ock de himmelska; och såsom vi hava burit den jordiskas bild, så skola vi ock bära den himmelskas bild". 1 Kor. 15: 48, 49. Mindre härlig än Jesus är, är ingen människa i himmelen, och mera härlig kan icke heller någon vara, "Vi skola bliva honom lika". 1 Joh. 3:2. — Ja, må det bliva vår saliga lott!

"O må vi noga märka vad Gud av oss begär och med all trohet verka, så länge dagen är, att icke syndens minne vårt hjärta klagar an, när aftonen är inne, då ingen verka kan!"404

Kyndels mässosöndagen.

Matt. 13: 31—33.

Herren Jesus talar gärna, ofta oeh mycket om sitt rike, som han kallar icke svenska riket, icke ryska riket, icke jorderiket, utan himmelriket. Det är ett stort och härligt rike. Men emedan det är andligt och himmelskt, är det ock osynligt och för oss så svårfattligt, att Mästaren själv känt sig föranledd att fråga: Varmed skola vi likna Guds rike, eller med vilken liknelse skola vi beteckna det?" Mark. 4: 30.

Konungen i detta rike är Jesus Kristus, som en gång var törnekrönt, slagen och korsfäst och nu sitter på majestätets högra sida i himmelen, och som skall varda uppenbar från himmelen med sin makts änglar, i eldslåga. 2 Tess. 1:8, 9. Rikets skatter äro bland annat rättfärdighet, Kristi rättfärdighet, som är oss skänkt, och då den i tron mottages, berättigar och skickliggör oss till inträde i härlighetens rike i himmelen. Den medför ock sinnets renhet och levernets rättfärdighet. Och redan det är en förmån värd mer än alla jordens skatter. — Tänk de arma, som äro syndens och djävulens slavar! Vidare frid, ett gott förhållande till Gud; man har hans ynnest och välbehag och står icke under hans vrede och onåd . Detta' medför, i den mån man inser sin lycka, även frid i samvetet samt fröjd men icke i jordisk lycka eller i förnöjsamhet över sig själv utan i den Helige Ande. Rom. 14: 17.

Detta rike kommer till oss genom Guds och Jesu Kristi kännedom, vilken uppenbaras genom sanningens ord. Ett Guds ord sås ut i ett hårt människohjärta och synes bliva förkvävt och omärkbart, liksom det lilla senapskornet i jorden. Det utsådda ordet kan dock bliva en himmelsk växt till salighet för den, i vars hjärta det såddes och genom denna för många andra. Ibland kan det spira upp hastigt. Se Joh. 4: 5—42.

Himmelriket synes såsom ett senapskorn, om vi se på det lilla barnet i Betlehems krubba eller på några fiskare och olärda män, som Jesus kallade att med en "dåraktig predikan" om en korsfäst Frälsare omskapa världen. Men kunde vi se, vad evangelium har uträttat i världen, nog skulle vi erkänna, att den ringa början utvecklats till ett stort träd, där millioner människor byggt sitt näste genom att finna ro för sina själar i ordet om den korsfäste Jesus. Detta såg Jesus, när han uttalade denna liknelse:

"Himmelriket är likt ett senapskorn, som en man tog och sådde i sin åker, vilket väl är mindre än alla andra frön, men när det har•405

växt upp, är större än andra kryddväxter och bliver ett träd, så att himmelens fåglar komma och bygga sina nästen på dess kvistar"; v. 31, 32. — Må vi verkligen vara bland de "fåglar", som komma till Kristus i ordet och bygga nästen på hans löften och nådesord.

"Senapsplantan, som i Europa bliver endast 2 fot hög, växer i österlandet till ett träds storlek och skjuter stora, lummiga grenar". (Melin).

' 'En annan liknelse sade han till dem: Himmelriket är likt en surdeg, vilken en kvinna tog och blandade i tre mått mjöl, till dess alltsammans blev syrat."

"Fariséernas och sadducéernas surdeg" (Matt. 16:6) och "elakhetens och ondskans surdeg" (1 Kor. 5:8) är ett ont, som vi varnas för. Men det är vår sanna lycka, om Gucls heliga ord får genomtränga oss, såsom surdegen genomtränger hela den deg, i vilken den blir blandad. Lycklig är den människa och lyckligt är det folk, som lagen och evangelium få genomtränga, dömande och tros-* tände och omskapande.

Till det yttre har vårt svenska folk genom evangelium blivit förvandlat från att vara halvvilda hedningar och stridslystna berser-ker till ett civiliserat folk. Många tusen svenskar hava ock genom evangelii genomträngande kraft erfarit sinnesändring och ny födelse och fått ingå i härlighetens rike. Men de flesta motstå varningen och förhärda sina hjärtan. Det blir en hemsk dom, då man vet sanningen och likväl tillsluter sitt hjärta för dess påträngande makt. •— O, må vi icke höra till dem, som undandraga sig till förtappelse, utan till dem, som tro för att vinna sin själ!

"Du är kallad till Guds rike, skall du kallelsen försmå? Skall din vän förutan like dig förgäves bjuda få? Allt är redo, famnen sträckes, o, besinna dig i tid! Livets bröd och vatten räckes, nåd, förlåtelse oeh frid".406

Marié bebådelsedag.

Luk. 1: 46—55.

Dagens text utgöres av jungfrun Marias lovsång. Hon har all anledning att fröjdas oeh vara glad samt prisa, tacka och lova sin Gud; och hon gör det även av hela sin själ.

Sedan ängelen Gabriel uppenbarat för henne, att hon skulle bliva moder till Guds Son, begav hon sig till sina gudfruktiga släktingar, prästen Sakarias och hans hustru Elisabet. Av Elisabet fick hon höra, att hon skulle bliva moder till själva Herren, och att det barn, som Elisabet nu bar under sitt hjärta, nämligen Messie förelöpare, spratt av glädje, vid Marias hälsning. Då utbrast Maria: "Min själ prisar Herren, och min ande fröjdar sig över Gud, min Frälsare; ty han har sett till sin tjänarinna^ ringhet. Ty se, härefter skola alla släkten prisa mig sa,lig, ty-den mäktige har gjort stora ting med mig, och hans namn är heligt."

Maria såg nu det mångtusenåriga löftet av Gud om hjälp från höjden fullbordat, och däröver var hon glad. Hon såg icke den nöd, som jämsides med en sådan stor benådning -— att vara utvald till moder åt själva Frälsaren — måste prässa henne. Och det var ju gott för henne. Nöden kom; ett fruktansvärt svärd skar igenom hennes själ; icke många människor torde hava haft så tunga och sargande lidanden som Jesu moder. Tänk bara att stå och se sin käre son korsfästas utan att förstå dess betydelse. Men nöden kunde dock icke tillintetgöra den frälsning, som hon nu besjöng och icke heller skada henne.

O huru många Herrens vänner sitta icke inspärrade inom nödens svarta murar. De ängslas, ropa och skria till Gud om hjälp och förbarmande dag efter dag, år efter år, årtionde efter årtionde. Men nöden är lika bitter, brännande och krävande, och hjälpen är oftast dold, varigenom förtvivlan spärrar upp sitt gap och hotar att uppsluka många Herrens vänner.

Petrus uppmuntrar alla dessa i lidandets ugn liggande själar, då han säger: ' 'Mina älskade, förundren eder icke över den glöd-hetta, som vederfares eder till prövning, liksom hände eder något sällsamt, utan i den mån, I deltagen i Kristi lidanden, så glädjens, på det att I ock mån glädjas och fröjdas vid hans härlighets uppenbarelse." 1 Petr. 4: 12, 13.

Och när icke Jesu egen moder blev fritagen från de bittraste och djupast i själen sargande lidanden, då må ju icke heller du anse ditt lidande såsom bevis för att du är övergiven av Herren.•407

Den salighet, som Maria i dagens text besjöng fick hon alltid äga, fastän mer och mindre dunkelt. Och den får ock du äga, beskåda, hugsvalas utav, vila vid och njuta såsom en allt övervinnande motvikt mot allt ditt lidande.

Yad Maria besjöng och fröjdades utav, hava alla fått; därför hava ock alla under alla förhållanden i tiden rättighet att fröjdas därav likavisst, som Maria fröjdades. Hon besjunger icke sig själv utan Gud, sin Frälsare. Hon anser sig icke from, gudfruktig och förtjänstfull, utan hon ser sig mycket ringa. Hon säger icke: Han har sett till sin tjänarinnas godhet och trohet utan till sin tjänarin-nas ringhet.

Så handlar Gud. Skulle han hjälpa och förbarma sig över människor på grund av deras rättfärdighet, godhet och trohet, då finge han icke förbarma sig över en enda, emedan sådana icke finnas. "Ty det är ingen åtskillnad; tv alla hava syndat och äro utan berömmelse inför Gud och varda rättfärdigade utan förskyllan av hans nåd, genom återlösningen i Kristus Jesus". Rom. 3: 22—24.

När Gud utgav sin Son, så utgav han honom åt och för världen. Joh. 3:16. När Kristus dog, så dog hän för ogudaktiga. Rom. 5: 6. Och när fariséerna knorrade över att så många publikaner och syndare sutto tillsammans med honom vid bordet, sade Jesus: "De helbrägda behöva icke läkare utan de kranka. Men gån och lären eder, vad det är: Jag har lust till barmhärtighet och icke till offer; ty jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare." Matt 9: 10, 13.

Frälsaren hör därför icke tillsammans med förtjänstfulla och fullkomliga helgon. Funnes några sådana, så skulle de komma till himmelen utan frälsare och frälsning, ty sådant behöva de icke; och Frälsaren Jesus Kristus, han hör icke sådana till. Han hör tillsammans med publikaner och syndare, nödställda och förlorade syndare.

Anser du dig ren, förträfflig och värdig Guds nåd, då finnes för dig ingenting lockande och tilldragande i den sargade, slagne och korsfäste medlaren, ty honom förakta de. Men är du en syndare oeh ser så mycket av din uselhet, att du anser dig förlorad, då skall du höra upp, då Herren talar och kungör, att han kommit för dig och är din tillhörighet. Det är ju en dyrbar bebådelse, och det bör det ju vara även för dig. Yad ditt hjärta än säger häremot, så bör du akta på ordet och instämma med Maria: Min ande fröjdar sig över Gud, min Frälsare; ty han har sett till sin tjänarinnas ringhet, ' 'armod, synd, skuld och dom. När nu Gud givit Sonen åt dig, så bör du hedra honom med att tillförse dig honom och taga Gud på orden och säga som Maria: "Gud, min Frälsare", och som Tomas sade: "Min Herre och min Gud." Joh. 20: 28. Och när Tomas sade så, då sade Jesus till honom: ' 'Nu tror du; saliga äro de, som icke se ock dock tro".•408

"Gud, min Frälsare" — med det är man hulpen, vem man än må vara i sig själv. Och med något annat eller mindre är man icke hulpen, vem man än må anse sig vara. Må vi då drista på Herrens tillsägelser, då han har kommit hit till jorden för att frälsa det förtappade och har lust att bevisa barmhärtighet. Må vi i hjärtats enfald säga: Gud, du är min Frälsare; du är min med allt, vad du gjort, och med allt, vad du är; du är min Herre och min Gud. Därmed har du hans omdöme om dig klart: han håller dig då för en på honom troende, och allt är då gott och väl emellan dig och din Frälsare.

Maria fortsätter i sin lovsång och säger: "Och hans barmhärtighet varar från släkte till släkte över dem, som frukta honom. Han har övat makt med sin arm; han har förskingrat dem, som voro högmodiga i sitt bjärtas sinne, han har störtat de mäktiga från troner och upphöjt de ringa, de hungriga har han mättat med goda ting, och de rika har han låtit gå tomma bort. Han har antagit sig sin tjänare Israel för att ihågkomma sin barmhärtighet — såsom han har talat till våra fäder — mot Abraham och hans säd till evig tid."

Ja, detta är en sann, god och skön lovsång. Det är så mycket tungt och marterande här .i världen, att vi nog behöva såsom en härlig motvikt emottaga det ljusa, sköna och ljuva. Med detta mättar han de hungriga, då han låter de rika gå tomma bort.

"Blir du självbelåten, är du re'n från stråten, som till livet bär. Endast de elända söka och använda, vad oss givet är.

Högst eländig är jag, men i Kristus bär jag dock en härlig skrud. Vita silket gör mig, medan det tillhör mig, ren och täck för Gud".•409

Johannes Döparens dag.

Mark. 6: 14—29.

Vi fira i dag Johannes Döparens dag. Dagens text berättar förnämligast om hans död, om hans halshuggning, oeh om konung Herodes. I deras förhållande se vi, vilken farlig, snärjande oeh fruktansvärd makt synden är, och hur det ena brottet föder det andra. — O, att vi i tid kunde besinna detta!

Mången bävar nog för att begå något grövre brott, såsom t. ex, mord; de äro ock vissa på sig själva, att de aldrig skola begå något sådant brott. Men de äro icke alls rädda för de första stegen till utförandet av skenbart små synder. Så föder den ena synden den andra, och de snärjas och drivas till det ena brottet efter det andra och sluta sitt liv i fängelse eller på avrättsplatsen. Ja, så har det gått med mången rikt begåvad, lärd och förmögen yngling.

Aldrig kunde han ana, att han skulle sjunka så djupt och komma i ett så gruvligt och förkrossande elände. Men det första steget till den i hans ögon ringa, oskyldiga och icke alls farliga synden blev orsaken till hans olyckliga liv oeh slut.

Om Herodes står det, att han "fruktade Johannes, vetande, att han var en rättfärdig och helig man; och han beskyddade honom, och då han hade hört honom, rättade lian sig i mycket efter honom och hörde honom gärna." Icke trodde'han då, att han någonsin skulle komma att halshugga Johannes. Men till den syn den drevs han genom sin liderlighet och stolthet.

"Herodes hade sänt och låtit gripa Johannes oeh satt honom i fängelse for Herodias, sin broder Filippi hustrus, skull; ty han hade tagit henne till hustru. Ty Johannes hade sagt till Herodes: Dig är icke lovligt att hava din broders hustru". Men Herodias hade i sitt hjärta svurit Johannes döden, och hon lurade nu endast på något tillfälle att kunna tvinga Herodes att utföra den, liksom hon lockat och tvingat Herodes att fängsla Johannes.

När så Herodes på sin födelsedag hade anordnat en stor fest och inbjudit sina stormän, krigshövdingar och de förnämsta i Galli-léen, gick Herodias egen dotter in ocli dansade, oeh det smickrade Herodes, så att han besinningslöst lovade henne att få, vad helst hon begärde, och bekräftade sitt löfte med en ed. Icke tänkte hafci då, att detta löfte kunde gälla Johannes liv. Han tänkte nog att flickan skulle begära några skatter, därför angav han gräns på det området och säsrer: "Jag skall giva dig ända till hälvten av mitt rike".

Men flickan hänvände sig till sin moder, och för henne var det genast klart, vad dottern skulle begära. För henne kunde varken guld eller riken uppväga gudsmannens, Johannes Döparens, liv. Visserligen vart konungen mycket bedrövad; men nu var han för•410

stolt att taga tillbaka sitt löfte och sin ed. Och strax sände konungen en drabant med befallning att hämta hans huvud. Och han gick åstad och halshögg honom i fängelset och frambar hans huvud på ett fat och gav det åt flickan, och flickan gav det åt sin moder, Och när hans lärjungar försporde det, kommo de och togo hans lik och lade det i en grav".

Inför denna händelse stå vi undrande och frågande. Varför skulle denne kraftige väckelsepredikant bliva halshuggen på en li-derlig kvinnas önskan? Varför tillät Gud det? Och när så skedde, varför skulle det ske inom fängelsets murar-? Varför kunde han icke vid sin martyrdöd få avlägga ett kraftigt och gagnande vittnesbörd inför en stor folkskara, såsom många andra, mindre betydande personer hava fått göra?

Ja, dessa och många andra frågor kunna vi göra; de bliva dock obesvarade. Vi kunna dock härvid tänka på även det, att hur energiskt Johannes hänvisade alla sina åhörare och särskilt lärjungar från sig och till Jesus, så tyckes dock åtskilliga hava så fästat sig vid Johannes, att han icke kunde förmå dem att sluta sig till Jesus. Se Joh. 3: 25—30. I sista versen av dagens text säges, att Johannes hade lärjungar även vid sin död. Man får väl antaga, att dessa blevo Jesu lärjungar, sedan Johannes icke längre levde.

Kanske Johannes mot sin vilja och i trots av sitt energiska arbete däremot stod till hinder för någon att komma till Jesus, stod mellan Jesus och de lärjungar, som hängde så fast vid honom, att han icke kunde få dem från sig och till Jesus. Ja, icke vet jag, hur det var. Men var det så, då måste till och med denne ärlige, trogne och kraftige Herrens tjänare undan; även om en gudlös och ogudaktig kvinna skulle utverka det, Ty ingen och intet får stå emellan Jesus och den själ, som skall varda salig.

Ett är dock säkert: djävulen och den ogudaktiga världen komma icke lägre i sin ondska, än vad Gud tilltsädjer. Och han har sina vissa och gagnefulla avsikter med vad han tillstädjer, även när det ser ut, som om det vore uteslutande djävulens verk och idel olycka.

Herrens vän Johannes förlorade emellertid icke på den överraskande och hastiga himmelsfärden. Det var ett saligt utbyte att få utbyta fängelset — där han genomgått många svåra prövningar, så att han till och med stod i fara att förargas på sin Frälsare och vän (Matt. 11:6) och tillbyta sig evig ro och mättnad hemma hos Herren. Och Johannes lärjungar, som förlorade sin mästare och nödgades sluta sig till Jesus, förlorade icke på Johannes död. Och man har anledning förmoda, att icke heller Guds rike förlorade därpå. Gud är en sådan mästare, att han kan

länka de för våra ögon mest ödesdigra händelser att tjäna till gagn. Även du torde väl få göra sådana erfarenheter, att du kunde hava gagn av att begrunda följande psalmvers:•411

"Tro ej han löftet bryter, tro ej han från dig flyr, då stormen mot dig ryter och dundret kring dig gnyr: Han går på stormens vingar, han far på dundrets vagn och själva skadan tvingar att tjäna dig till gagn".

En annan sak borde vi kanske ock beakta med anledning av dagens text. Man antager, att Herodes hörde till det sadducéiska partiet, vilka icke trodde, att det fanns någon de dödas uppståndelse. Hur långt de otrognas otro kan räcka erinras vi då om i början av dagens text.

När ryktet om Jesus spreds (Matt 14: 1), så framkom många gissningar om vem han kunde vara. "Somliga sade. Det är Elias. Men andra sade: Det är en profet." Men Herodes var nu viss i sitt sinne, han sade: "Denne är Johannes, som jag halshögg; han har uppstått från de döda, och därför verka dessa krafter i honom". •—• Se nu här, hur Herodes otro ryckes undan honom. Nu talar han om uppståndelse från de döda; han är nu viss uppå att Johannes har uppstått från de döda.

Herodes trodde väl, att han skulle få lugn och leva obestraffad, sedan han dödat Johannes. Men det synes hava blivit motsatsen. Johannes bild stod nog ofta för honom oeh oroade honom, emedan han hade halshuggit honom. Det ser ut, som tystnaden hade talat till och med kraftigare till Herodes hjärta, än vad den ropande rösten genom Johannes hade gjort.

Du har ett väggur i ditt rum. Du har så många år hört dess knäppande och dess timslag, så att du kan nu knappast märka dem. Men om det skulle stanna och således tystnar, det märker du strax. Så tyckes det hava varit med Herodes. Han oroades mer av Johannes, sedan denne var död än medan han levde.

Många trotsiga barn hava föraktat sina troende föräldrars böner och tårar. De hava önskat slippa höra och se de oroande bönerna och tårarna. Så sluta de gamla sina dagar i tron på Jesus. Nu bliver det tyst om Jesus i hemmet; nu höres inga varningar; nu synes inga tårar från ömma föråldras ögon; nu äro barnen fria att leva efter behag i nattliga utsvävningar, ingen förebråelse når dem, när de träda in i sitt hem .Men det har hänt, att denna tystnad blivit ett starkare väckelserop än föräldrarnas varningar, tårar och böner. Det har hänt, att den fräcke ynglingen, den stolta dottern, icke kunnat bära denna tystnad utan sjunkit ned på sina knä inför Herren med syndabekännelse och rop om nåd och förbarmande.

Du marterade fader och moder, som natt och dag och såsom det•412

synes för dig förgäves anropar Gud för dina barn, Gud kan nog höra och uppfylla din begäran, även om du icke själv skulle få i tiden se bönhörelsen. Må du instämma i den marterade bedjarens ord:

"Jag skall ej övergiva den enda tröst jag har, jag skall ej tröttad bliva att sucka till en Far. Förtvivlan vike fjärran , till avgrund bär dess stig: jag släpper icke Herren, förr'n han välsignar måg."

Den helige Mikaels dag.

Mark. 9: 33—50.

Det första, vi böra lägga märke till i vår text, är en fråga, som Jesus framställde till lärjungarna, med anledning av ett samtal, som de havt sinsemellan under vägen till Kapernaum.

Det är troligt, att de helst ville hava detta samtal för sig själva, men det går icke att gömma undan något för Herrens blickar. Han låter dem veta, att han hade väl redda på deras förehavanden, för att de skulle lära inse det orätta i det samtal, de havt. Han framställde därför den frågan : "Varom samtaladen I eder emellan på vägen?'"

Giva vi akt på de samtal, Jesus hade med sina lärjungar, så skola vi finna, att Jesus aldrig gav dem någon fråga, på vilken de icke kunde svara, om de blott ville besvara den. Och nog kunde de besvara även denna fråga, men de ville icke. Utan tvivel var skamkänslan orsaken till deras tystnad. De kände, att de burit sig illa åt, då de satt i fråga, vilken av dem, som var störst — förnämst — i Guds rike.

Då nu lärjungarna icke gåvo något svar på hans fråga, så gav Herren i stället svar på deras samtal — ett svar, som

måste ha gått genom märg och ben. ' 'Sedan han hade satt sig, kallade han till sig de tolv och sade till dem: Om någon vill vara den förste, skall han vara den siste av alla och allas tjänare"; v. 35. Här fingo nu lärjungarna igen sitt samtal på vägen. Den störste är den som tjänar alla. Och det är tydligt att Jesus är ensamt stor, ty endast han har•412

synes för dig förgäves anropar Gud för dina barn, Gud kan nog höra och uppfylla din begäran, även om du icke själv skulle få i tiden se bönhörelsen. Må du instämma i den marterade bedjarens ord:

"Jag skall ej övergiva den enda tröst jag har, jag skall ej tröttad bliva att sucka till en Far. Förtvivlan vike fjärran , till avgrund bär dess stig: jag släpper icke Herren, förr'n han välsignar måg."

Den helige Mikaels dag.

Mark. 9: 33—50.

Det första, vi böra lägga märke till i vår text, är en fråga, som Jesus framställde till lärjungarna, med anledning av ett samtal, som de havt sinsemellan under vägen till Kapernaum.

Det är troligt, att de helst ville hava detta samtal för sig själva, men det går icke att gömma undan något för Herrens blickar. Han låter dem veta, att han hade väl redda på deras förehavanden, för att de skulle lära inse det orätta i det samtal, de havt. Han framställde därför den frågan : "Varom samtaladen I eder emellan på vägen?'"

Giva vi akt på de samtal, Jesus hade med sina lärjungar, så skola vi finna, att Jesus aldrig gav dem någon fråga, på vilken de icke kunde svara, om de blott ville besvara den. Och nog kunde de besvara även denna fråga, men de ville icke. Utan tvivel var skamkänslan orsaken till deras tystnad. De kände, att de burit sig illa åt, då de satt i fråga, vilken av dem, som var störst — förnämst — i Guds rike.

Då nu lärjungarna icke gåvo något svar på hans fråga, så gav Herren i stället svar på deras samtal — ett svar, som måste ha gått genom märg och ben. ' 'Sedan han hade satt sig, kallade han till sig de tolv och sade till dem: Om någon vill vara den förste, skall han vara den siste av alla och allas tjänare"; v. 35. Här fingo nu lärjungarna igen sitt samtal på vägen. Den störste är den som tjänar alla. Och det är tydligt att Jesus är ensamt stor, ty endast han har•413

tjänat alla — driven därtill av sitt väsendes ödmjukhet och sin kärlek till människorna. "Människosonen har icke kommit för att låta tjäna sig utan för att tjäna och giva sitt liv till återlösning för många." Ingen människa är stor eller rättfärdig för Gud i sig själv. Det är som Rutström säger om Abraham och sig själv:

"Ty Abram salig är av tron på Jesu pina, han sitter icke där så högt för dygder sina. Men han och jag är stor för Lammets död och blod."

I v. 36 läsa vi, att Jesus tog ett barn och ställde det mitt ibland dem, och han tog det upp i famnen och sade till dem: "Vilken som mottager ett enda sådant barn i mitt namn, han mottager mig, och vilken som mottager mig, han mottager icke mig utan den, som har sänt mig." Med dessa ord visar Jesus sina lärjungar, att vi hava ingen storhet — rättfärdighet — för Gud utan genom honom och att de tjänster, vi göra, hava anseende för Gud, om vi göra det av kärlek till honom.

Och i Mark. 10: 15 hava vi dessa Jesu ord, vari han högtidligt och med ed försäkrar: "Vilken som icke mottager Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig därin." Detta svar på deras fråga: "Vilken är den störste i himmelriket?" var i sanning ägnat att rätt förkrossa deras hjärtan. Det innebär ju ingenting mindre, än att det inte ens var säkert, att de skulle inkomma i det riket, så föga lönt var det, att de gjorde anspråk på att vara störst.

Det står ingenstädes i vår bibel, att människor behöva bliva stora för att komma in i Guds rike, men på många ställen betygas det, att vi måste bliva små. Här är fråga om att bliva liten i sinnet. Att komma in i Guds rike, under det att man är stor i sinnet, går icke. Man måste lära, att man är stoft och aska, låta sin egen inbillade visdom, storhet oeh rättfärdighet fara för att barnsligt underordna sig den frälsande sanningen.

Hos det lilla barnet finnes denna omedvetna ödmjukhet, som gör, att blicken är så sann och pannan så ren. Därför

använder Herren det såsom föredöme och säger: ' 'Vilken som nu så ödmjukar sig, som detta barn, han är den störste i himmelriket". Ingen människa ödmjukar sig själv. Det kan icke sägas om någon, att han ödmju-kat sig, mer än om Jesus. "Han ödmjukade sig själv." Varhelst det finnes någon sann ödmjukhet hos en människa, har hon blivit förödmjukad. Sant säger därför en läraré: ' 'Det är de sant ödmjuka, som lida av sitt högmod, de sant gudaktiga, som lida av sin ogud-aktighet i naturen och de sant trogna, som lida av sin otro."

I v. 38, 39 höra vi: "Men Johannes svarade honom, sägande: Mästare, vi sågo en, som i ditt namn utdrev onda andar, och han•414

följer oss ieke, oeh vi förbjödo honom det, emedan han icke följer oss. Då sade Jesus: Förbjuden honom icke; ty ingen är, som gör någon kraft i mitt namn, som snart därefter skulle kunna tala ont om mig."

Sedan visar Herren i textens sista del, att den, som hade hans, Jesu namn, kärt, är med honom — ja, att den som giver en Jesu lärjunge en bägare kallt vatten för hans namn av lärjunge, skall icke bliva olönad.

Den nådefulle Herren vill räkna det, såsom om det vore direkt givet och gjort åt honom. Men på samma gång uttalar han en förfärlig dom över den, som för någon bort från honom. Gud är rädd om varje själ och särskilt om de små, om vilka han betygar, att de skola fullkomna hans lov.

"O Gud, ditt rike ingen ser,

och ingen blir därinne.

åt vilken ej din Ande ger

ett ödmjukt barnasinne.

Vad köttsligt vett

ej hört och sett,

du har åt den förvärvat,

som, from och ren,

i nådens sken

ser himlens råd förklarat."

Alla helgons dag.

Luk. 6: 20—26.

I föreliggande text uppräknas fyra nödlägen, vilka efter vanlig uppfattning skulle vara tillräckliga att göra vem som helst olycklig. Skulle ieke en fattig, en hungrande, en gråtande en hatad vara olycklig? Men Jesus visar, att hans lärjungar äga en lycka, som ingen nöd kan omintetgöra, varför de äro saliga under alla förhållanden och i all nöd och jämmer. Hur fattiga de än voro, så voro de dock saliga, emedan de ägde det högsta goda, som någon varelse-kan äga, nämligen hela Guds rike. Hur hungriga de än voro, så voro de ändock saliga, ty de skulle icke alltid förbliva hungrande, utan de skulle bliva mättade. Hur sorgsna de än voro, voro de likväl saliga, ty de skulle fä erfara en evig hugnad och glädje. Hur hatade de voro, voro de dock saliga, ty de hade en stor lön i himmelen.

Det är kyrkoårets sista högtidsdag, vi i dag fira. Den bär den•414

följer oss ieke, oeh vi förbjödo honom det, emedan han icke följer oss. Då sade Jesus: Förbjuden honom icke; ty ingen är, som gör någon kraft i mitt namn, som snart därefter skulle kunna tala ont om mig."

Sedan visar Herren i textens sista del, att den, som hade hans, Jesu namn, kärt, är med honom — ja, att den som giver en Jesu lärjunge en bägare kallt vatten för hans namn av lärjunge, skall icke bliva olönad.

Den nådefulle Herren vill räkna det, såsom om det vore direkt givet och gjort åt honom. Men på samma gång uttalar han en förfärlig dom över den, som för någon bort från honom. Gud är rädd om varje själ och särskilt om de små, om vilka han betygar, att de skola fullkomna hans lov.

"O Gud, ditt rike ingen ser,

och ingen blir därinne.

åt vilken ej din Ande ger

ett ödmjukt barnasinne.

Vad köttsligt vett

ej hört och sett,

du har åt den förvärvat,

som, from och ren,

i nådens sken

ser himlens råd förklarat."

Alla helgons dag.

Luk. 6: 20—26.

I föreliggande text uppräknas fyra nödlägen, vilka efter vanlig uppfattning skulle vara tillräckliga att göra vem som helst olycklig. Skulle ieke en fattig, en hungrande, en gråtande en hatad vara olycklig? Men Jesus visar, att hans lärjungar äga en lycka, som ingen nöd kan omintetgöra, varför de äro saliga under alla förhållanden och i all nöd och jämmer. Hur fattiga de än voro, så voro de dock saliga, emedan de ägde det högsta goda, som någon varelse-kan äga, nämligen hela Guds rike. Hur hungriga de än voro, så voro de ändock saliga, ty de skulle icke alltid förbliva hungrande, utan de skulle bliva mättade. Hur sorgsna de än voro, voro de likväl saliga, ty de skulle fä erfara en evig hugnad och glädje. Hur hatade de voro, voro de dock saliga, ty de hade en stor lön i himmelen.

Det är kyrkoårets sista högtidsdag, vi i dag fira. Den bär den•415

betydelsefulla benämningen: Allhelgonadag. Resultatet av de föregående högtidernas betydelse — såsom jul, påsk och pingst — är, att syndare förvandlas till helgon. Denna dags betydelse vill erinra oss om; att det verkligen finnes helgon, och den giver oss en allvarlig maning, att låta Guds Ande ställa oss i deras led, i den salighet, som Jesus vunnit och berett åt oss alla,

Vår text utgör början av den predikan, som Jesus höll på ett berg och som därför kallats Jesu bergspredikan. Han var omgiven av mycket folk, och lärjungarna gingo fram till honom. Och Jesus upplyfte sina ögon över sina lärjungar och sade: "Saliga ären I fattiga, ty Guds rike hör eder till."

Lärjungarna voro nog lekamligt fattiga; men det kunde icke göra dem saliga, liksom det icke heller kunde hindra dem att vara saliga. Men av Matt. 5: 3 se vi, att här är ieke fråga om lekamlig fattigdom utan om fattigdom i anden. Såväl de självfromma fariséerna som lastens trälar äro rika i sin inbillning om egen oskuld och förträfflighet. De skola nog reda sig, mena de, utan att såsom förlorade syndare vända sig till de förtappades Frälsare. Över dessa ropar Jesus sitt ve. ' 'Men ve eder, I rika; ty I haven fått ut eder hugnad;" v. 24. — Även en lekamligt rik kan vara fattig i anden; och en sådan har icke "fått ut sin hugnad". Abraham, Isak och Jakob och David voro rika på jordiska skatter, men dessa kunde icke mätta dem. Emedan de voro fattiga i anden, kunde de icke mättas av något jordiskt; de voro ock saliga.

Lärjungarna voro fattiga i anden; de voro därför mottagliga för Guds rike. Deras hjärtan voro öppna för nådens lära, som Jesus meddelade dem. Därigenom voro de delaktiga av Guds rike, Guds älskade Sons rike, i vilken de hade återlösningen, syndernas förlåtelse, och voro således saliga. — Det riket hava även vi fått, och tillträde därtill står öppet även för oss; även vi kunna bliva mottagare av Guds rike och bliva saliga.

"Saliga ären I, som nu hungren, — efter rättfärdigheten; Matt. 5:6 — ty I skolen varda mättade. Saliga ären I, som nu gråten, ty I skolen le"; v. 21. — Hos varje människa, ligger ett djupt behov av levande Gud, vilket giver

sig tillkänna i en otillfredställd hunger och törst. Få de onda böjelserna och djävulen regera, då söker människan att tillfredsställa sin hunger i det synliga oeh det syndiga, En sådan människa blir aldrig tillfredsställd varken i tiden eller i evigheten. Men får Guds helige Ande regera, då kommer hungern i en god riktning — trots köttets motstånd — nämligen efter rättfärdighet. En sådan skall icke alltid förbliva hungrande och otillfredsställd. Hur hopplöst det än må synas och vilka bittra tårar som än må rinna, den skall bliva mättad, så att, den skall le, först här i trostillägnelsen av den sanna maten — Jesus, utgiven för världens liv — och sedan i salig åskådning och hänförelse i den eviga glädjen i himmelen.•416

' 'Saliga ären I, när människorna hata eder och när de förskjuta och försmäda eder och bortkasta edert namn, såsom vore det ont, för Människosonens skull. Glädjens och fröjdens på den dagen, ty se, eder lön är stor i himmelen; ty sammalunda gjorde deras fäder med profeterna."

Den sanna lyckan kan icke tillintetgöras av något lidande. Tusentals martyrer hava fått erfara sanningen av Jesu ord. Deras svåraste lidandesdag blev deras största fröjdedag. Hur ringa vårt lidande för Jesu namns skull än må vara, så vill han dock vara oss nära samt av oförskylld nåd giva oss samma lön — lika med: ände — som profeterna.

' 'Men ve eder, I rika; ty I haven fått ut eder hugnad. Ve eder, I mätta; ty I skolen hungra. Ve eder, som nu len, ty I skolen varda bedrövade och gråta. Ve eder, då alla människor lova eder; ty sammalunda gjorde deras fäder med de falska profeterna."

Tänk, ett fyrfaldigt ve, uttalat av den milde Frälsaren! Det är en uppskakande motsats till det förut av honom fyra gånger upprepade: "Saliga ären I."

Att vara rik, mätt, glad och prisad av alla, ser dock både lockande och lovande ut. Må vi icke låta djävulen och vårt njutningsbegär förleda oss att likt Esau sälja vår förstfödslorätt för en liten tids köttslig njutning! Vi måste göra vårt val nu i tiden. Vad vill du välja? Vill du söka mättnad hos Jesus eller i lustarnas tillfredsställelse? Vill du bedöva dig och förvilla ditt förstånd, så att du skall få gå leende mot en evig gråt? Eller vill du låta Guds Ande väcka dig upp ur syndens sömn; så att du inser din fara, din nöd och andliga fattigdom och därigenom får behov av och bruk för Guds rike, som innehåller mättnad, rättfärdighet, frid och fröjd? Välj så, att du slipper ångra det i evigheten!

"Nu alltid salig om ej alltid glad i tron jag vandrar emot Sions fröjder. I korsets skugga är min vilostad, där har mitt hjärta sina bästa fröjder. Här finnes rum för hela världen vid. Men ack, lik får av ulven många jagas! De irra kring förutan hopp och frid. Allt närmare fördärvets ängd de dragas. Du jagade, hom hit i Jesu namn! Sök icke ro i världens flärd och villa! Blott här du för din ande finner hamn. Se, här är källan, som din törst kan stilla."

norrköping 1931 - aktiebolaget trycksaker